00051009

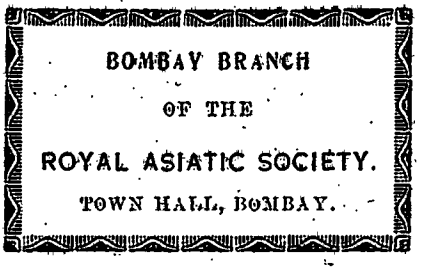

Digitized with financial assistance from the
Government of Maharashtra
on 18 July, 2018

00051009

INDEX TO VOL. IV.

51009

	Page
Abhinava Náráyaṇendra Sarasvatí, ...	83
Abhiráma Gos'vámí, ...	199
Abhisheka-paddhati, ...	121
Achyuta Kṛishṇánanda Tírtha, ...	153
Á'dhána, 7, 21, 41,	132
Á'dhána-nirúpaṇa, ...	21
Á'dhánánvárambhaṇíya-hotra, ...	7
Á'dhána-prakaraṇa, ...	141
Á'dhána-práyas'chitta, ...	132
Á'dhána-prayoga, ...	5
Á'dháneshṭi, ...	30
Adhyátma Bhágavata, ...	62
Adhyátma Rámáyaṇa, ...	94
Advaita-chandriká, ...	94
Advaita-siddhánta-vidyotana, ...	51
Advaita-siddhi,. 98,	135
Advaita-siddhyupanyása,	135
Á'gama-kaumudí, ...	129
Aghoras'iva Á'chárya, ...	47
Agnádheya, ...	17
Agni-chiti, ...	64
Agnihotra, ... 7,	19
Agnihotra-prayoga, ...	19
Agni Puráṇa, ...	221
Agnishṭoma, .. 6, 10,	25
Agnyádhána, ...	36
Agnyádhána-paddhati, ...	36
Á'gráyana-hotra, ...	19
Aikáhika-cháturamásya-prayoga, ...	134
Aishṭika-práyas'chitta, ...	133
Aitareya Upanishad, ...	83
Aitareyopanishad-bháshya-ṭíká, ...	83
Á'kás'opanyása,... ...	51
Á'khyáta-vichára, ...	124
Alaṅkára-kaustubha, ...	237
Alaṅkára-kaustubha-ṭíká,	239
Alaṅkára-saṅgraha, ...	174
Amalánanda, ...	33
Amarakosha, ...	273
Amarakosha-vyákhyá, ...	273
Ambá, ...	8
Amṛita-varshiṇí, ...	48
Á'nanda Giri, ...	9
Á'nandajñána, ...	79
Á'nanda-laharí,... ...	298
Á'nanda Tirtha, 8, 9,	10
Ananta, ...	204
Ananta Deva, ...	19
Ananta Kavi, ...	227
Anekártha-mañjarí, ...	28
Anekártha-saṅgraha, ...	159
Aniyasí-ṭíká, ...	206

	Page
Anna Bhaṭṭa, ...	259
Anubhútisvarúpa Áchárya,	26
Anukramaṇiká-vivaraṇa,...	105
Anumáṇa-chintámaṇi, ...	167
Anumáṇa-chintámaṇi Ṭippani, ...	167
Anumána-khaṇḍa, 124,	127
Anumityádi-vádhánta-ṭíká,	124
Anvárambhana, ...	7
Anvaya-bodhíni, ...	140
Ápájí Bhaṭṭa, ...	269
Aparáditya Deva, ...	260
Aparárka, ...	260
Ápastamba, 5, 17, 21, 63, 70, 255, 261,	262
Ápastamba-kalpa-sútra, ...	112
Ápastamba Sútra, 261,	262
Ápatṇikádhána-nirṇaya, ...	41
Apúrva-váda, ...	122
Apúrva-váda-rahasya, ...	122
Apya Díkshita, 33, 76, 91, 147, 153,	263
Arhata, ...	97
Arjuna, ...	196
Arthapati, ...	57
Áryabhaṭa, ... 142,	144
Áryabhaṭa-siddhánta, ...	142
Ashṭavikṛiti-vivṛiti, ...	87
Aś'ramopanishad, ...	164
Aś'va-chikitsá, ...	221
Aś'valáyana, 4, 17, 19, 25, 133,	151
Aś'valáyana-brahmatra-prayoga, ...	4
Aś'valáyana Práyaschitta,	151
Aś'valáyana-sútra-prayoga-dípiká, ...	17
Asva-vaidyaka, ...	217
Átharvana Upanishad, 31,	71
Atharvanopanishad-bháshya,	9
Atharva Veda, ... 9,	10
Átmabodha, ...	252
Átmabodha Ṭíká, ...	252
Balabhadra Paṇḍita, ...	39
Bálakrishṇa Bhaṭṭa, ...	284
Bálakṛishṇa Sudhi, ...	44
Bána Bhaṭṭa, ...	57
Baudháyana, ...	41
Baudháyana-cháturmásya Sútra, ...	150
Baudhayaníya Dvaidha-káṇḍa, ...	146
Bhagavad-bhaktí-chandri-kollása, ...	69
Bhagavad Gítá, 5, 61, 70, 84, 140, 266,	274
Bhagavadgítá-bháshya, ...	140
Bhagavadgítá-guḍártha-dípika, ...	5
Bhagavadgítá-tátparyabo-dhiní, ...	61
Bhagavadgítá ṭíká, ...	266
Bhágavata, ... 34,	67
Bhágavata-kaumudí, ...	212
Bhágavata Puráṇa, 16, 67, 140, 212, 231, 243, 244,	245
Bhágavata Sandarbha, 231,	242
Bhágavata S'armá, ...	205
Bhagiratha, ...	206
Bhagiratha Avasthí, ...	39
Bhágurí, ...	160
Bhaktí-rasáyaṇa, ...	62
Bhámati, ...	33
Bhánu Datta, ...	294

	Page
Bharadvája, ... 1, 7,	21
Bháradvája-paribhásha-sútra, ...	7
Bháradvája Sútra, ...	21
Bharata Mallika, ...	209
Bhárati Tírtha, ...	71
Bhartrihari, ...	40
Bhásháratna, ... 119,	303
Bháshya, ...	33
Bháskara, ... 258,	268
Bháṭṭa-dípiká, ...	156
Bhaṭṭa Náráyaṇá, ...	66
Bhaṭṭa Rames'vara Surí,...	66
Bhaṭṭibodhini, ...	209
Bhaṭṭí Kávya, ...	209
Bhaṭṭojí Díkshita, 36, 65, 264,	273
Bhaṭṭotpala, ... 86,	113
Bháu Dáji, Dr., ...	142
Bháva-chintámaṇi, ...	112
Bhávadípiká, ...	31
Bhávártha-rámáyaṇa, ...	26
Bháva Svámí, ...	25
Bhúta-ḍámara,... ..	165
Bhutaḍámara Tantra, ...	165
Bhuvanes'vara,... 1, 136,	138
Bibliotheca Indica, 9, 86, 151, 172,	274
Black Yajur Veda, 41,	72
Bodháyana, 41, 131, 133, 134, 141, 146,	150
Bodháyana-kalpa Sútra, ...	133
Bodháyana Sútra, ...	41
Bohtlink, Dr.	88
Brahma, 4, 51, 89, 94, 253,	263
Brahmachári, ...	164
Brahmámṛita-varsiní, ...	81
Bráhmaṇa, ...	12
Brahmánanda, ...	105
Brahmánanda Sarasvatí, 51, 94,	120
Bráhmaṇa-sarvas'va, ...	102
Brahmánḍa Puráṇa, ...	94
Brahma-siddhánta, ...	145
Bṛihat Sañhitá, ...	86
Bühler, J., Dr., ...	57
Burnell, Dr., ...	262
Burnouf, M., ...	67
Chaitanya, 117, 141, 172, 175, 199, 201,	237
Chaitanyachandra, ...	202
Chaitanya-chandrodaya Náṭaka, ...	237
Chakrachúḍámaṇi Chakravartí, ...	140
Chakradatta, ...	204
Chand, ...	67
Chaṇḍi, ...	270
Chaṇḍiká-bháshya, ...	270
Charaka Sautrámaṇi, ...	66
Cháturmásya, ...	25
Chetana, ...	217
Chhaláksharа, ...	136
Chhándogya Upanishad,...	12
Chhándogya Bráhmaṇa,...	12
Chikitsá-sára-saṅgraha, ...	204
Chintámaṇi, 119, 122,	126
Chintámaṇi Nyáyálaṅkára Bhaṭṭáchárya, ...	153
Chintámaṇi Nyáyavágís'a Bhaṭṭáchárya, ...	130
Chintámaṇi-prakás'a, ...	126
Chintámaṇi-prakás'a Anumánakhaṇḍa, ...	126
Chintámaṇi-prakás'a Pratyakshakhaṇḍa, ...	126

	Page
Chitrabhánu, ...	57
Chitsabhesánanda Tírtha,	51
Chits'ukha Muni, ...	259
Daivajña-bándhava, ...	76
Daivajña-vallabhá, ...	207
Damayantí, ...	33
Damayantí-champú, ...	33
Dars'a, ... 10,	17
Darsapúrṇámasa, ...	25
Dars'apúrṇamása-prakaraṇa, ...	133
Darsapúrṇamása-práyas'chitta-prakaraṇa, ...	133
Dars'a-púrnasmássheṭi-prayoga, ...	17
Dása-bodha, ...	29
Das'as'lokí, ... 80,	120
Das'as'lokí-ṭíká, ...	80
Dáya-dípa, ...	246
Dayásaṅkara, ...	115
Devakinandana Kavirája,	201
Devanátha Tarkapañchánana, ...	53
Dhanvantari, ...	53
Dharanídhara Vyávahárika, ...	115
Dharmadása, ...	294
Dharmaya Díkshita, ...	153
Dhátu-lakshaṇa, ..	161
Dhátu-páráyaṇa, ...	212
Dhritaráshṭra, ...	90
Dípiká, ...	101
Durgá, 6, 103, 165, 167, 168, 169,	182
Durvás'á, ...	103
Dvádas'áha, ...	15
Dvádas'áha-hotra-prayoga,	15
Dvádas'a-mahávákya-siddhánta, ...	268
Ekáha, ...	64
Ekáha-pras'na,... ...	64
Ekákshara-ṭíká,... ...	26
Ekámra-chandriká, ...	136
Ekámra-kshetra, 1,	138
Ekámra Puráṇa, 136,	138
Ekashashṭyálaṅkára-prakás'a, ...	53
Gadádhara Bhaṭṭáchárya,	124
Gadádhara Chakravartí Bhaṭṭácharya, ...	116
Gadádhara Nyáyasiddhántavágísá Bhaṭṭáchárya, ..	122
Gagana-dinamaṇi, ...	97
Gaṇapati Upanishad, ...	71
Gaṇes'a, ...	32
Gaṇes'a-Gítá, ...	27
Gaṇes'a-sahasra-námavyákhyá, ...	32
Gaṅgá Deví, ... 199,	203
Gaṅgádeví-stotra, ...	199
Gaṅgádhara, ...	123
Gaṅgáráma Jaḍí, ...	55
Gaṅáshṭaka, ...	203
Gaṅges, 119, 122, 124, 126, 127, 167,	173
Garga, ...	42
Gárgya, ...	160
Gauḍapáda-bháshya-ṭíká,	79
Gauráṅga, ...	200
Gauráṅga-smaraṇaikádas'aka, ...	200
Gayá-kṛitya, ...	166
Gítagovinda, ...	22
Gítagovinda-ṭíka, ...	22

	Page
Gítagovinda-ṭippaní, ...	22
Gokula, ...	172
Goládhyáya, ...	18
Gopála, ...	132
Gopála Bhaṭṭa,... ...	294
Gopála Bhaṭṭa Dáva, ...	32
Gopála Kavirája, ...	203
Gopála Sena Kavirája, ...	183
Gopálendra Sarasvatí, ...	262
Gopináṭha Áchárya, ...	211
Gotama, ...	100
Govardhana Bhaṭṭa, ...	36
Govinda Díkshita, ...	41
Govindánanda Áchárya, ...	117
Govindánanda Sarasvatí, ...	46
Govinda Nyáyálaṅkára Bhaṭṭáchárya, ...	31
Govinda Suri, ...	104
Govindavallabha Náṭaka, ..	247
Govinda-virudhávalí, ...	248
Goyichandra, ...	162
Gṛihaya Sútra, 21,	255
Gṛihya-vivaraṇa, ...	255
Guḍártha-dípiká, 5,	70
Guṇasára-mañjarí, ...	56
Haláyudha, ...	102
Hall, Dr., Fitz-Ed. ...	57
Hari,...	44
Harihara, ...	66
Haritattva-muktávalí, ...	84
Harivañs'a Bhaṭṭa, ...	294
Hariyas'a Mis'ra, 265,	266
Hariyás'í Ṭíká,... ...	266
Harsha, ...	57
Harsha-charita, ...	57
Harsha-hṛidaya, ...	211
Harsha kávya, ...	57
Hasta-sañjívana, ...	106
Haṭha-dípiká, ...	105
Haṭha-dípiká-ṭíká, ...	105
Hayagríva, ... 87,	115
Hemachandra, ...	97
Hemachandra Áchárya, ...	159
Hemádri Deva, ...	67
Hetvábhásha-dídhiṭi, ...	54
Hetvábhásha-dídhiti-ṭippaní,	54
Hiouen Ṭhsang, ...	57
Hiraṇyakesí, 10, 72,	100
Hiraṇyakes'i Sútra, 10,	72
Hiraṇyakes'í-sútra-vyákhyá,	100
Indradyumna, ...	1
Indramuna Mahárája, ...	268
Ís'hṭi, ...7, 17, 25,	145
Ís'hṭiprayoga, ...	30
Is'varadása, ...	266
Jádava, ...	67
Jagachchandra, ...	39
Jagachchandra-chandríká,	39
Jagadís'a Nyáyapañchánana, ...	124
Jagadís'a Tarkálaṅkára Bhaṭṭáchárya, ...	55
Jagadís'a Tarkapañchánana, ... 103, 125,	224
Jagajjívana, ...	48
Jagannátha, ... 1,	105
Jagannáthavallabha Náṭaka,	141
Jagannivása Gos'vámí, ...	197
Jagat Siñha, ...	276
Jaimini, 92, 113, 151,	158
Jájapura, ...	1
Jánakinátha Chúḍámaṇi Bhaṭṭáchárya, ...	31
Janárdana, ...	26

	Page
Jaṭádhara, ... 163,	209
Jaṭápaṭala, ...	115
Jaṭápaṭala-dípiká, ...	115
Jayadatta, ...	217
Jayadeva, ... 22,	126
Jayadeva Mis'ra, ...	123
Jayakṛishṇa, ... 36,	246
Jayakṛishṇa Tarkavágís'a,	226
Jayamaṅgala, ...	214
Jayanáráyaṇa Tarkapañchánana, ...	169
Jayaráma Bhaṭṭa, 291,	296
Jayaráma Nyáyapañchánana, ... 53,	54
Jaya Siñha, ...	276
Jayasiñha-kalpadruma, ...	276
Jimutaváhana, ...	260
Jíva Gos'vámí, ... 231,	303
Jívanmukti-prakarṇa, ...	82
Jívanmukti-víveka, ...	82
Jumuranandi, ...	212
Jvara-chíkitsá, ...	37
Jyotisha, ...	60
Jyotisha-ratna-málá, ...	42
Jyotishṭoma, ...	10
Jyotsná, ... 100,	105
Kádambarí, ...	57
Kaivalya-dípiká, ...	67
Kaivalyánanda Yogindra,	84
Kaivalyás'rama Yati, ...	298
Kaivalyendra Sarasvatí, ...	83
Kákustha	204
Kálanirṇaya-prakás'a, ...	284
Kálatattva-vivechana, ...	8
Kálidása, ... 39,	297
Kalpa Sútra, 7, 41, 10, 64, 70, 72, 100, 112, 133, 150, 261,	262
Kalpataru, ...	33
Kalpa-vivaraṇa, ...	25
Kámadhenu, ...	205
Kamalákara Bhaṭṭa ...	196
Kámarája, ...	67
Kaṇáda, ... 167,	170
Kaṇáda Tarkavágís'a Bhattácharyi, ...	119
Kapardi-bháshya, ...	70
Kapardi-Svámí, ...	70
Kapila, ... 1,	251
Kapila-gítá, ...	251
Kapila Sañhitá, 1,	136
Karka-bháshya, ...	255
Karma-prakás'a-vṛittí, ...	114
Kármátha, ...	152
Karmes'vanaka, ...	16
Kártikeya Seddhánta, ...	169
Kárttavíryarjuna, ...	196
Kárttavíryárjuna-dípadánaprayoga, ...	196
Kás'ínátha, ...	171
Kás'ínátha Basáka, ...	85
Kas'ínátha Bhaṭṭa, 291,	296
Kás'ínátha Trimbak Telang, ...	57
Kathá-kalpa-taru, ...	29
Káṭhakopanishad Bháshya,	9
Kathá-saritságara, ...	29
Kaṭha Upanishad, ...	9
Kauthumi Sákhá, ...	160
Kavikalpa-druma, ..	205
Kavikarnapura, ..	237
Kávyálaṅkára-rahasya-nibandha, ...	258
Kávya-prakás'a, 46, 115, 116, 210, 224,	258

	Page
Kávya-prakás'ádars'a, ..	115
Kávya-prakás'a-rahasya-prakás'a, ...	224
Kávya-prakás'a-ṭiká, 116,	258
Kávyaprakás'a-vistáriká, ...	210
Kes'ava Paṇḍita, ..	42
Kes'ava S'armá,... ...	300
Khaṇḍa Deva, ...	156
Kirátárjuníya, ...	215
Koṇárka, ...	1
Kramadípiká, ... 132,	215
Kramadís'vara,.. ..	162
Krama-sandarbha, 231,235, 243, 244,	245
Kṛishṇa, 1, 23, 37, 62, 69, 104, 117, 132, 141, 172, 175, 199, 233, 237, 241, 247, 248, 249,	303
Kṛishṇa Bhaṭṭa, ...	13
Kṛishṇachandra Rájá, ...	171
Krishnamohana, ..	119
Kṛishṇaráma, ...	176
Kṛishṇa S'esha,.. ..	45
Kṛishṇa Siñha,.. ..	276
Kṛishṇa Tírtha, ..	74
Kṛitavírya, ...	196
Kumárila Bhaṭṭa, 151,	158
Kumudánanda, ..	209
Kuvera, ...	57
Laghu-chandriká, ..	94
Laghuvritti, ...	13
Lakshmaṇa Sena, 102,	117
Lakshmídeva, ...	56
Lakshmidhara, ..	204
Lakshmi-dhara Suri, 264,	273
Lakshmínṛisiñha Bhaṭṭa,	77
Lalitá, ...	103
Lalita-rahasya,... ..	249
Lalitá-stava-ratna, ..	103
Láṭyáyana, ...	57
Laugákshi Bháskara, ..	92
Les'a-saṅgraha,.. ..	153
Lílávatí, ...	173
Lílávati-rahasya, ..	173
Lokanátha Chakravartí, ..	239
Mádhava Áchárya, 63, 82,	97
Mádhava, ... 8,	14
Mádhava Deva, ...	56
Mádhava Kara, 178,	207
Mádhusúdana, ...	87
Mádhusúdana Sarasvatí, 5,34, 62, 70, 80, 94, 98, 120, 135,	252
Mádhusúdaní-ṭiká, ...	5
Mágha, .. 163,	206
Mahábhárata, 33, 57,	90
Mahádeva, .. 67,	229
Mahágaṇes'a Puráṇa, ...	27
Mahákavi Chakrachuḍámaṇi, ...	57
Mahákshapaṇaka, ..	28
Mahámudgala Áchárya, ...	12
Mahánámní, ...	161
Mahánámní-parísishṭa, ..	161
Mahásiddhánta, ..	144
Mahávrata, ...	15
Mahes'vara, ...	154
Mahes'vara Nyáyalaṅkára,	115
Mahes'a Thákura, ..	128
Mahidhara, ...	295
Mahu, ...	13
Maitrávaruṇa, ...	18
Maitrávaruṇa-prayoga, ..	18
Maitreya, ...	107
Málañchi, ...	204

	Page
Málava, ...	57
Mana-charitra, ...	49
Mánáńka Mahíbhuka, ...	22
Mána Siñha, ...	276
Mañchanáya, ...	17
Máṇḍukya Upanishad, 10	79
Máṇḍukyopanishad-bháshya, ...	10
Mańgala-chaṇḍí, ...	6
Mańgala-pújá-prayoga, ...	6
Mañjanátha, ...	17
Manohara Sarmá, ...	297
Mantra-bhágavata, ..	104
Mantra-chandriká, ..	291
Mantra-chintámaṇi, ...	195
Mantra-mahodadhi, 295,	296
Mantra-mahodadhi-nauká,	295
Mantra-rahasya-prakás'iká,	104
Manyáloka, ... 126,	128
Manyáloka-darpaṇa, ..	128
Márkaṇḍa Puráṇa, ..	270
Mártaṇḍa-tilaka Svámin,	125
Másaka, ...	58
Mathuránátha Kavi, Mahámahopádhyáya, ..	175
Mathuránátha Ṣiromaṇí, ..	173
Mathuránátha Tarkavágisa, ...	119
Matsya-deva, ...	276
Matsya Puráṇa, ..	84
Mayúra Bhaṭṭa, ..	214
Mímáńsá-les'a-sańgraha, ..	153
Mímáńsá-sarvas'va, ...	102
Mímáńsa-s'ástra-sarvas'va, ...	102
Mimáńsá-vártika, ...	151
Mitákshará, ...	260
Mitra, Dr., ... 13, 15,	237
Mitravindeshṭi, ..	146
Mudrá-ráksha sa, ...	227
Mudrá-ráksha sa-purvapíṭhiká, ...	227
Mugdhabodha, .. 123,	169
Mugdhabodha-ṭíka, ...	169
Muhurtta-ratnákara, ...	266
Muktáphala, ...	67
Mukunda Govinda, 48,	81
Müller, M., ... 55,	88
Náda káriká-vṛitti, ...	47
Naimisáraṇya, ...	94
Naishadha, ... 101,	211
Naishadha-dípiká, ...	101
Nakshatreshṭádi, ...	145
Nakula, ...	217
Nala, ... 33,	101
Námamálá, ...	152
Nánaushadhavidhi, ...	208
Nárada, ...	94
Nárada-pañcharátra, ...	274
Nárad Puráṇa, ...	255
Narahari, ...	101
Naras'iñha Suri, ...	44
Naranáráyaṇa, ...	72
Naranáráyaṇa Vidyávinoda Achárya, ...	209
Náráyaṇa, ... 55, 162,	299
Náráyaṇa Bhaṭṭá, 166, 196,	301
Náráyaṇa Muni, ...	265
Náráyaṇa Tírtha, ...	94
Neshṭṛi, ...	32
Neshṭṛi-prayoga, ...	32
Nibandha-tattva-dípa, ...	47
Niguḍhártha dípiká, ...	71
Nílákaṇṭha, 48, 55,	104

	Page
Nilámbara Mukarji, ...	57
Nílasarasvatí, ...	229
Nirájana, ...	169
Nirájana-prakás'a, ...	169
Nirmaláñjana, ...	93
Nirṇayámṛita, ...	285
Nis'chayatva-nirukti, ...	43
Níti-s'ataka, ...	40
Nityánanda, ... 199,	203
Nivid, ...	150
Nyáya-chintámaṇi, ...	225
Nyáya-makaranda, ...	259
Nyáya-ratnamálá, ...	134
Nyáya-síddhánta-mañjarí, 31,	56
Nyáya-síddhánta-mañjarí-dípiká, ...	56
Nyáya-síddhánta-mañjarí-vyákhyá, ...	31
Nyáya-suddhi, ...	93
Nyáya Sútra, ...	100
Nyáya-trisútri-vártika, ...	100
Nyáya-vártika, ...	125
Nyáya-vártika-tátparya-ṭíká, ...	125
Nyáya-víthí, ...	93
Oḍásañkara, ...	271
Padachandriká, ...	273
Padárthádarsha-ṭíká, ...	296
Padártha-khaṇḍana Ṭíppaní, ...	91
Padayojaniká, ...	74
Pangala Upanishad, ...	31
Pañcha-bhúta-viveka, ...	71
Pañcha-bhúta-viveka-dípiká,	71
Pañcha-kalpa, ...	272
Pañcha-svara, ...	76
Pañcha-tattva-prakás'a, ...	48

	Page
Pañchholi-bhagavadgítáṭíká,	274
Páṇḍava, ...	217
Páṇíni, ... 65,	209
Paramánanda Chakravartí,	210
Paramátma-sandarbha, ...	233
Parásara, ... 107,	144
Parásara-horá, ...	107
Paras'uráma Muni, ...	69
Parimala-ṭíká, ...	33
Paroksha-jñána, ...	49
Párvatí-pariṇaya, ...	57
Pashubandha, ...	41
Pasupati Bhaṭṭa, ...	117
Pavamána, 14, 16, 17, 50,	136
Pavamána-homa, ...	50
Pavamána-vámana-s'ukta,	14
Pavamána-vidhi, ...	16
Piṅgala, ... 31,	172
Piṅgala-ṭíká, ...	172
Poley, M., ...	9
Prabhákara, ...	93
Prahláda, ...	42
Prahláda Champu, ...	42
Prajápati, ...	76
Prakaraṇa-pañchiká, ...	93
Prákṛitapáda-ṭíká, ...	162
Pramáṇa-páráyaṇa, ...	93
Prárthaná-s'ataka, ...	167
Pratáparudra, Rájá, ...	141
Prátis'ákhya, ... 54,	87
Prátis'ákhya-bháshya, ...	54
Pratyaksha-khaṇḍa, 126, 127,	128
Pratyaksha-maṇidídhiti-vyákhyá-vivechana, ...	127
Pravrataka-jñána-nirúpaṇa,	162
Práyas'chitta-saṅkshepa, ...	153
Prayoga-chúḍámṇi, ...	22

	Page
Prayoga-ratna,... ...	66
Prayüga, ...	150
Pṛithvírája, ...	276
Prítisandarbha,... ...	241
Puṇḍaríka Viṭṭhala, ...	152
Púrṇamása, ... 10,	17
Púrva-mimáńs'á-sańgraha,	92
Pushkara, ...	1
Rádhá, 117, 202, 298,	303
Rádhákánta Deva, Rájá Śir, ...	85
Rádhákṛishṇa Vedánta-vágís'a, ...	89
Rádhá-rasa-mañjarí, ...	202
Rádhá-vinoda-vyákhyá, ...	299
Rághava, ...	84
Raghudeva Tarkálaṅkára,	43
Raghunandana, ... 22,	213
Raghunátha, ... 8, 36,	127
Raghunátha Sárvabhauma Bhaṭṭáchárya, ...	240
Rághunátha S'iromaṇi, 54,	122
Raghuvańs'a, ...	39
Rahasya-chbaláksbara, ...	38
Rájanáráyana Bose, Bábu,	9
Rájas'ekhara, ...	154
Rájasúya, ...	72
Rajendra Tarkavágís'a Bhaṭṭáchárya, ...	249
Ráma, 12, 33, 89, 94, 104,	119
Rámabhadra Sidhántavá-gís'a, ...	125
Rámabhadra Yati, ...	89
Rámachandra, ...	64
Rámachandra Bhaṭṭa, ...	283
Rámachandra Kavi, ...	298
Rámachandra Yajvana, ...	164
Rámagovinda Chakravartí,	289
Rámakaṇṭha, ...	47
Rámakiṅkara, ...	48
Rámakṛishṇa, 71, 129, 212, 222,	267
Rámakṛishṇa Bhaṭṭa, ...	196
Rámakṛishṇa Mís'ra, ...	86
Ramala-pras'na, ...	102
Ramala-sára, ...	77
Rámalílámṛita,... ...	119
Rámalílámṛita-krama-dí-piká, ...	120
Rámamohana Ráya, Rájá,	9
Rámánanda Ráya, ...	142
Rámánanda Sarasvatí, ...	81
Rámanidhi, ...	167
Rámánuja, ...	140
Rámarája, Mahárája, ...	67
Rámaráma, ...	203
Rámáryá-s'ataka, ...	12
Ráma Siñha, ...	276
Ráma Sunyamin, ...	89
Ráma Tírtha, ... 73,	74
Rámáyaṇa, ... 26,	94
Rámes'vara, ...	262
Rámes'vara Bhaṭṭa Súrí, 66,	166
Ranabíra Siñha, ...	272
Rańgabhṛiṅgavallí, ...	37
Rańgáchárya, ...	37
Rańganátha, ...	299
Rańgarája Adhvarindra,...	263
Rańgarája Díkshita, 91,	147
Rasa-kaumudí,... ...	178
Rasamañjarí, ...	294
Rasamañjarí-ṭíká, ...	294
Rasapradípa, ...	292
Rasendra-chintámaṇi, ...	39

	Page
Rasika-rañjání,... ...	294
Ratnákara, ...	276
Ratna-kosha, ...	49
Ratna-traya-parikshá saṭíka,	263
Ratnávalí, ...	57
Ráyamukuṭa, ...	273
Rekhájátaka-sudhákara, ...	109
Rig Veda, 15, 54, 83, 87, 105, 110, 111,	115
Ṛig-vidhána, ...	111
Rik Sañhitá, ... 87,	160
Rik-sañkhyá-paris'ishṭa, ...	160
Roer, Dr. E., ...	9
Ruchidatta Mahámahopádhyáya, ...	126
Rudra Áchárya, ...	44
Rudra Nyáyaváchaspati,...	127
Rugvinis'chaya, ...	207
Rúpa Gos'vámí, 117, 203,	248
Sábdabodha-prakṛíyá, ...	267
S'abda-kalpadruma, ...	85
S'abda-kaustubha, ...	65
Sabda-prámáṇya-rahasya,	173
S'abdárṇavábhidhána, ...	85
Sabdas'akti-prakás'iká, ...	125
Sabdas'akti-prakás'iká-prabodhiní, ...	125
Sachchidánanda Tírtha, ...	51
Sadás'iva Kavirája Gos'vámí, ...	199
Sadás'ivendra Sarasvatí, ...	262
S'ádhana-dípiká, ...	301
Sadupahára-ratnákara, ...	236
Sahasropades'í,... ...	73
S'ákala Sañhitá, ...	145
S'aktiváda, ...	122
S'aktivichára, ...	122

	Page
S'álihotra, ...	217
Sáliká, ...	93
Sálikaṇatha Mis'ra, Mahá Mahopádhyáya, ...	93
Sámánya-lakshaṇa-dídhiti,	54
Sámánya-lakshaṇa-dídhiti-ṭíppani, ...	54
Sámánya Sútra, ...	112
Sámánya-sútra-bháshya, ...	70
Sáma Sañhitá, ...	161
Sáma Veda, ... 12,	35
Sámba, ...	1
Samráṭ Sthapatyagnichít,	64
Sanatasujáta, ...	90
Sanatsujátíya-vivaraṇa, ...	90
Sangu Sena, ...	204
Sañhitá-vivṛiti,... ...	86
Sañjña-samuchchaya, ...,	79
Sañkalpa-kaumudí, ...	222
Sañkara, 46, 79, 80, 83, 85, 170,	252
Sañkara Áchárya, 9, 34, 52, 73, 81, 90, 121, 158, 250, 298,	300
Sañkara Bhaṭṭa, ...	292
Sañkaránanda,... ...	9
Sañkaránanda Sarasvatí,...	61
Sañkshipta-sára, 162, 209,	212
Sannyása-gráhya-paddhati,	11
Sannyása-prayoga, ...	11
Sannyásí, ...	11
Sañskára-paddhati, ...	20
S'ántanaví Chaṇḍíṭiká, ...	270
Sántanu Chakravartí, ...	270
S'ántirasa-náṭaka, ...	268
S'ánti yoga, ...	272
Saptas'ati, ...	40

	Page
Sapta-sútrí, ...	11
Sárabodhiní, ...	46
Sára-saṅgraha, ...	303
Sárasvata, ...	26
Sárasvatí-prakṛiyá, ...	26
Sarvadarsana Saṅgraha, ...	97
Sarvánanda Kavi, ...	236
S'ástra-siddhánta-les'a, 153,	164
S'ástra-siddhánta-les'a-saṅ-graha, ... 91,	147
Satkṛitya-muktávali, ...	240
S'ats'ayiyá, ...	23
Satyajit, ...	1
Saubhágya-varddhiní, ...	298
Saubhari, ...	75
Saubhari Saṁhitá, ...	75
S'aunaka, ... 55,	105
Saunakara Áchárya, 110,	111
Sáyaṇa Áchárya, 19,	24
Setu-saṅgraha, ...	123
Siddhánta chandríká, 89,	207
Siddhánta-chandríká-ṭíká,	92
Siddhánta-kaumudi, ...	36
Siddhánta-les'a, 91,	147
Siddhántales'a-vádártha-prakás'a, ...	164
Siddhánta S'iromaṇi, ...	18
Siddhánta-vindu, 80,	120
Siddhes'vara, ...	203
S'íghrabodhiní, ...	152
S'ikhares'vara, ...	204
Siñha-siddhánta-sindhu, ...	197
Sis'uhitá, ...	176
S'is'upála-badha-ṭíká, ...	163
S'iva, 2, 84, 195, 262,	263
S'ivachandra Siddhánta, 89,	92
S'ivadása Sena, ...	204

	Page
S'ivadatta Mis'ra, ...	79
S'iva Gítá, ...	84
S'ivánanda Gos'vamí, ...	197
Sívanáráyaṇa Ghosha, ...	169
S'ivaprasáda Tarkapaṇ-chánana, ...	123
S'iva Puráṇa, ...	136
Sivaráma Bhaṭṭa, 291,	296
Sivásh ṭamurti-tattva-pra-kás'a, ...	262
Smṛitisára, ...	213
Smṛiti Sarvas'va, ...	102
Smṛiti-sudhákara, ...	271
Smṛiti-vyávasthá, ...	130
Soma-prayoga, 20,	65
Somotpatti, ...	160
Sphoṭa-tattva, ...	45
Sphoṭa-váda, ...	45
Sráddha-chintámaṇi, ...	223
S'ráddha-darpaṇa, ...	226
S'ráddha-káṇḍa, ...	273
S'ráddha-karma-vidhi, ...	264
S'rídeva Bhaṭṭa, ...	276
S'rídhara Svámí, 140,	231
S'ríharsha, ... 57,	211
S'ríharsha Charita, ...	57
S'ríharsha Deva, ...	39
S'ríkaṇṭha, ...	56
S'ríkṛishṇa Nyáyvágís'a Bhaṭṭáchárya, ...	31
Srikṛishṇa-sandarbha, ...	234
Sṛikṛishṇa-stavamálá, ...	275
S'ṛipati, ...	77
S'rípati Bhaṭṭa, ...	42
S'ríráma-chandráryashṭo-ttara-s'ataka, ...	12
S'rívatsa S'armá, ...	46

	Page
S'rívikrama, ...	33
S'rútabodha, ...	297
S'rutabodha-ṭíká, ...	297
S'rutisára-samudharaṇa, ...	157
Stavamálá, ...	117
Stavávalí, ...	201
Subodhiní, 36, 203, 209,	297
Subrahmaṇya, ... 6,	14
Subrahmaṇya-prayoga, ...	6
Subrahmaṇya-Sáma, ...	6
S'uddhánanda, ...	79
S'uddhyádi-saṅgraha, ...	123
S'uddhyádi-vyávasthá-saṅkshepa, ...	130
Sundararája, ...	63
Sulva-pradípa, ...	63
Sulva-pradipa-vivaraṇa, ...	63
Sulva-sútra, ...	63
Suparṇa-chití paddhati, ...	64
Súrya, ...	1
Súryáṣṭaka ṭíká, ...	214
Súryadása, ...	64
Suryárghyadána-prayoga,	156
Súrya Sen, ...	282
Súta, ...	94
S'vara-manjarí, ...	44
Svátmáráma, ...	105
Svayamprakás'a Sarasvatí,	153
Svayamprakás'a Yati, ...	85
Syádvád-manjarí, ...	97
Syámá, ...	175
Syámá-kalpa-latiká, ...	175
Taittiríya Saṅhitá, ...	41
Taittiríya Upanishad, ...	8
Taittiryopanishad-bháshya,	8
Tantraratna, ...	159
Tantraratna-ṭíká, ...	159

	Page
Tárábhakti-taraṅginí, ...	171
Táráchandra, ...	294
Táránátha Váchaspatí, ...	121
Táratamya-stava, ...	16
Táratamya-stava-vyákhyá,	16
Tárá-vilásodaya, ...	168
Tarkámṛita, ... 55,	103
Tarkámṛita-chasaka, ...	55
Tarka-prasaṅga, ...	51
Tarka-saṅgraha, ...	259
Tarka-saṅgrahá-dípiká, ...	259
Tattva-chandṛiká, ...	204
Tattva-sandarbha, ...	245
Tattva-saṅgraha, ...	265
Tattva-sára, ...	158
Tawney, C. H., ...	40
Tithi-nirṇaya, ...	264
Tomara Rájádhirája, ...	270
Toṭaka Áchárya, ...	157
Trilokanátha Chuḍámaṇi, ...	298
Trimalla Bhaṭṭa, ...	292
Tṛipurá, ...	182
Tṛipurá-paddhati, ...	182
Tryambaka, ...	13
Uddharaṇa, ... 204,	270
Udyoga Parva, ...	90
Udyotakara, ...	125
Udyotakara Áchárya, ...	100
Uhachhalákshara, ...	35
Uha Gáṇa, ...	35
Upades'a-sahasrí, 73,	74
Upadesa-sútra, ...	113
Upadesa-sútra-vivriti, ...	113
Upamána-khaṇḍa, ...	226
Upanishad-bráhmaṇa, ...	12
Utkala, ...	1
Uvaṭa, ...	55

	Page
Váchaspati, ...	34
Váchaspati Mís'ra, 125,	223
Vádaráyana, ...	113
Vádaráyana-pras'na, ...	113
Vaidyanátha, ...	156
Vaidyarahasya Paddhati,	78
Vaikaṇṭha Puri, ...	268
Vaishamyoddharaṇí, ...	215
Vaishṇava, 1, 38, 42, 62,	215
Vaishṇavábhidhána, ...	201
Vaishṇavoddharvní, ...	201
Vais'eshika-sútrapaskára,...	170
Vajraṭa, ...	55
Vákya-dípiká, ...	265
Vákya-sudhá, ... 52,	298
Vákya-sudhá-vivaraṇa, ...	52
Vákya-váda, ...	265
Vallabha Áchárya, 38,	173
Vallabha Deva, ...	162
Válmíkí, ... 26,	94
Vámana Áchárya Sárva-bhauma, ...	172
Vámana S'ukta, ...	15
Vanájimas'vani-rañjana,...	50
Vánes'vara, ... 162,	209
Vañkimadása, ...	215
Vañs'idhara, ...	78
Varáha Mihira, 11, 86,	207
Varsha-kaumudí, ...	118
Varuṇa, ...	15
Vásaná-bháshya, ...	18
Vásavadattá, ...	57
Vásudeva, ... 1,	168
Vaṭuka Bhairava, ...	195
Vaṭuka-bhairava-stava, ...	195
Váyu Puráṇa, ...	252
Vedánta-kalpalatá, ...	34

	Page
Vedánta-Kalpalatá-ṭíká, ...	34
Vedánta-kalpataru-parimala, ...	34
Vedánta-sañjñá-nirúpaṇa,	82
Vedánta-sañjná-prakṛiyá,	82
Vedánta-tattva-traya-nirúpaṇa, ...	265
Venidatta, ...	48
Vibudhopades'a, ...	65
Vidagdha-mádhava, ...	172
Vidagdha-mukhamaṇḍana,	294
Vidhiváda-ṭíká, ...	119
Vidvad-bhushaṇa, ...	44
Vidvanmanoharí, ...	294
Vidyá-kalpa Sútra, ...	69
Vidyápati, ...	78
Vidyá-prakás'a-chikitsá, ...	53
Vidyáraṇya Svámí, ...	82
Vidyávinoda, ...	163
Viháravápí, ...	14
Víháridása, ...	23
Víhári S'atsayyá, ...	23
Vijayádatta, ...	217
Vijñána-navka,... ...	300
Vilakshaṇa-chaturdas'aka,	199
Vinduságara, ...	2
Virajá Kshetra, ...	2
Vis'ákhá Deva, ...	227
Vishṇu, 1, 132, 252,	263
Vishṇu Siñha, ...	276
Vis'vanátha, ...	8
Vis'vanátha Chakravartí,...	300
Vis'va-prakás'a,... ...	154
Vis'ves'vara Sarasvatí, 70,80,	99
Viṭhala Bhaṭṭa, ...	284
Viṭṭhala, ...	16
Vivaraṇopanyása, ...	46

	Page
Viveka-sára, ...	24
Vopadeva, 67, 123, 169,	205
Vṛiddháryabhaṭa Siddhánta, ...	143
Vṛihad-rig-vidhána, ...	110
Vṛihajjátaka, ...	11
Vrihannárada Pañcharátra,	274
Vṛihanníla Tantra, ...	229
Vṛihaspati, ...	108
Vṛihaspati Sañhitá, ...	108
Vrihat Sañhitá, ...	86
Vṛindávana, ...	172
Vṛitta-muktávalí, ...	50
Vyáḍí, ...	87
Vyáli, ...	87
Vyása, 14, 34, 48, 81, 87, 94, 113, 143, 252,	255
Vyása-siddhánta, ...	143
Vyávasthá-sárasañgraha,...	289
Vyúha-navarátra, ...	161
Yádava Vidyábhúshaṇa, ...	213
Yajñatantra-sudhánidhi,...	19
Yájñavalkya, ...	260
Yajur Veda, ... 72,	116
Yajurvedi-kushaṇḍiká, ...	116
Yasavanta-bháskara, ...	269
Yasavanta Siñha, Prince,...	269
Yogámṛita, ... 183,	203
Yoga-tárávalí, ...	250
Yudhishṭhira, ...	75

NOTICES OF SANSKRIT MSS.

No. 1362. कपिलसंहिता ।

Substance, Palm leaf, 14½ × 1½ inches. Folia, 65. Lines, 4 on a page. Extent, 1,186 slokas. Character, Uriyá. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India; another copy, Calcutta, Bábu Rájendralála Mitra. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Kapila Saṅhitá. A legendary account of the sacred places, temples, pools and groves of Orissa. By Kapila. The work is probably the most ancient of the several which treat of the holy places of Orissa. It opens in the usual Puráṇic form with an enquiry from Satyajit, in reply to whom Kapila recites what he had heard from Bharadvája in reply to a similar question from an assembly of sages at the sacred pool of Pushkara. Judging from the places described, the work cannot date from an earlier age than the 8th century, nor is it likely to be later than the 11th century. The author evinces no marked sectarian tendency, and his praises are on the whole very fairly distributed; though the fact of his placing Bhuvanes'vara at the end would imply that at heart he was a Vaishṇava. He has nothing to say about the orgies of the Tántric ritual, and the leaning is, whenever noticeable, in favour of Vishṇu.

Contents:—Chapter I. Introduction. II. The merits of Utkala, and a detail of the circumstances which led the river Ganges to appear in that country. III—IV. The sacred places of Vishṇu in Utkala; the story of Indradyumna; and his building a temple for Jagannátha. V. The minor temples and pools of Puri. VI. Origin of the sanctity of Konárak; story of Sámba, son of Kṛishṇa, who recovered from an attack of leprosy by worshipping Súrya at Konárak. VII—VIII. Antiqui-

ties of Virajá Kshetra, modern Jájapur. IX. Ditto of Álti. X. Location and merits of Ekámra Kshetra, modern Bhuvanes'vara. XI. S'iva's journey from Benares to Ekámra. XII. Origin of Vinduságara. XIII. Merits of visiting some of the principal temples and pools of Bhuvanes'vara, and of eating of the remnants of offerings to S'iva. XIV. Story of Vásudeva's sojourn at Ekámra; merits of some of the minor temples. XV. Rámes'vara and other temples to the north of Vásudeva. XVI. Temples to the south of Siddhes'vara. XVII. Origin of the Gandhavatí river. XVIII. Story of the demons Kirti and Vása, and the praise of performing certain rites on particular days at Vinduságara. XIX. The fasts and festivals of the different gods and goddesses of Bhuvanes'vara. XX. The rivers Bhárgaví, Pushpabhadrá, Dhadichí, Práchigupta Sarasvatí, and some of the minor pools. XXI. Instructions in theology and faith, and merits of devotion to Hari and Hara.

Beginning. नारायणं नमस्कृत्य नरञ्चैव नरोत्तमम् ।
देवीं सरस्वतीं व्यासं ततो जयमुदीरयेत् ॥
पान्तु वो जलदश्यामाः शार्ङ्गज्याघातकर्कशाः ।
त्रैलोक्यमण्डलत्राणप्रागल्भ्यारो हरिबाहवः ॥
सत्यजिदुवाच । मया च तानि क्षेत्राणि श्रुतान्यद्भुतानि च ।

End. ज्ञानयोगमहो यत्नं न वाच्यं संश्रयात्मनि ।
य इदं परमं गुह्यं ज्ञानयोगं पठेन्नरः ।
शृणुयादपि भक्त्या यः स शान्तिमधिगच्छति ॥

Colophon. इति श्रीकपिलसंहितायामेकविंशोऽध्यायः ।

विषयः । अत्रैकविंशत्यध्यायाः सन्ति, तत्र प्रथमे अध्याये, उत्कलदेशे किं पुण्यं किं तीर्थं का देवता आश्रमश्च क इति सत्यजित्प्रश्नः । पुष्करवनस्थितर्षिगणानां भरद्वाजन सह संवादच्छलेन उक्तप्रश्नोत्तरं ।

२ अ०, ओड्रदेशमाहात्म्यश्रवणेच्छूनामृषीणां भरद्वाजं प्रति प्रश्नः । भरद्वाजः सुकान्तिपुलहर्षिसंवादच्छलेन उत्कलदेशस्य माहात्म्यं कथयामास ।

३ अ०, श्रीकृष्णतीर्थक्षेत्रविषये ऋषीणां प्रश्नः । लवणसमुद्रतीरे नीलाद्रिपर्वते पुरुषोत्तमक्षेत्रनिर्णयकथनं । ब्रह्मपद्ममस्तकोत्पन्नेन्द्रद्युम्नराजभयान्नीलाद्रिपर्वताश्वमेधराजस्य स्वपुरीगमनं ।

४ अ०, शिवपूजनपूर्वकं नीलाद्रौ इन्द्रद्युम्नस्य गमनं । तत्र ब्रह्मप्रेषितनारददर्शनं । नारदं प्रति स्वचक्षुःस्यन्दनादिविषये प्रश्नः । पाषाणविग्रहस्य रोहिणीतीर्थस्य च

विषयः। पातालगमनं नारदः कथयामास। तच्छ्रुत्वा राजा मूर्च्छितोऽपतत्। नारदस्-मुत्थाप्योवाच राजन्. तवोपकारार्थं ब्रह्मणा प्रेषितोऽहं। जगन्नाथः पुनरवतरि-ष्यति इत्यादुक्तिः। ततः शङ्खचक्राङ्कितकाष्ठचयस्य समुद्रे दर्शनं। तन्निकटे सर्वेषां देवानां गमनं। विश्वकर्मणा उक्तकाष्ठयोर्जगन्नाथादीनां मूर्त्तित्रयनिर्माणं। देव-लोकसमागतब्रह्मादिभिस्तासां प्रतिष्ठाकरणं। स्वकीयोत्सवकरणविषये राजानं प्रति जगन्नाथवाक्यं। श्रीपुरुषोत्तमाराधनेन राज्ञो मुक्तिः।

४ अ०, श्रीपुरुषोत्तमक्षेत्रस्थतीर्थकीर्त्तनं। उक्ततीर्थावगाहनस्य तत्रत्यदेवदर्शनस्य च फलं। पुरुषोत्तमक्षेत्रनिर्वचने तन्माहात्म्यकथनं। महाप्रसादभक्षणमहिमा। यमे-श्वरसन्निधाने तपश्चरणविधिः।

६ अ०, साम्बकुष्ठोत्पत्तिकारणवृत्तान्तः। मैत्रेयवने श्रीकृष्णाज्ञानुसारेण साम्बस्य कुष्ठनिवृत्त्यर्थं तपश्चरणं सूर्याराधनञ्च। साम्बस्य स्वधामगमनं। तद्दनवासस्तुत्य-फलं। तत्रत्यतीर्थस्नानदेवदर्शनफलकथनं।

७ अ०, विरजाक्षेत्रमाहात्म्यं। तत्रत्यवराहादिदेवदर्शनपूजनान्मुक्तिः। तत्रत्यतीर्थ-स्नानफलादिः।

८ अ०, पुनरपि विरजाक्षेत्रान्तर्गतगुह्यतीर्थस्नानफलं।

९ अ०, विरजैकाम्रयोर्मध्ये कैलासपर्वतोल्लेखः। तन्निवासफलं। तत्रत्यदेवतीर्थ-दर्शनस्नानादिफलं। सौदासस्य तपश्चरणं।

१० अ०, एकाम्रवने जगन्नाथदेवस्य विश्वेश्वरदेवस्य च अवस्थितिविषयको वृत्तान्तः।

११ अ०, बडजनसमागमेन काशीवासे उपद्रवं ज्ञात्वा नारदोपदेशतः शङ्करस्य सपरि-वारस्य एकाम्रवने गमनं। वासुदेवनिकटे स्ववासार्थं महादेवस्य स्थानप्रार्थना, काश्यगमने प्रतिज्ञा च।

१२ अ०, विन्दुसरोवरस्योत्पत्तिस्नानादिमाहात्म्यकथनं च।

१३ अ०, एकाम्रवने शरीरत्यागे कीटपतङ्गादीनामपि शिवलोकप्राप्तिः। एकाम्रवन-वासतत्परिक्रमणतत्रत्यदेवपूजनादिफलं। एकाम्रशब्दव्युत्पत्तिः। तिक्तक्षारवृक्षेति-हासमाहात्म्यादिकथनं।

१४ अ०, वासुदेवस्य वैकुण्ठान्यक्षेत्रादिपरित्यागादिकारणदर्शनं। तत्र वने गमनेच्छा-फलं। श्रीकृष्णनामोच्चारणादिफलं। वासुदेवस्य परब्रह्मत्वनिरूपणं। उग्रभागे मन्त्रजपादिफलं। मन्त्राधिकारिनिर्णयः। एकाम्रवनस्थब्रह्मेश्वरादिमहादेवादि-दर्शनपूजनादिफलम्। कपिलकुण्डस्नानादिफलं। मार्गकृष्णाष्टम्यां पापनाशन-तीर्थे पिण्डकार्यकरणफलं।

१५ अ०, वासुदेवस्योत्तरभागस्थरामचन्द्राश्रमस्थरामेश्वरशिवाशोकतीर्थादिवर्णनं।

१६ सिद्धेश्वरदक्षिणस्थितकेदारेश्वरचतुर्दिङ्निवासफलं। गौरीदर्शनफलं। केदारकुण्डोत्पत्तिः। अपुनर्जन्मकारणं। मन्त्रसिद्धुपायादिकथनं। दाक्षायणग्निप्रवेशपुनर्जन्मविवाहादिवर्णनं। गङ्गाहिमालययोस्तत्र गमनादिकथनं। केदारेश्वरप्रासादनिर्माणतत्प्रतिष्ठाषड्लिङ्गदर्शनफलादिकीर्त्तनं।

१७, अ०, गन्धवतीदक्षान्तः। एतत्तीरस्थमहादेवकथनं। एकाक्षस्य प्रधानग्निवाश्रमलक्षकथनं। गन्धवतीमाहात्म्यादिकथनं। नवत्यमेधेश्वरादितीर्थकथनं। स्कन्देश्वरनिकटे पिण्डदानफलादिः। नारदोपदेशत ऋषीणामत्रागमनं। गन्धवतीप्रशंसा।

१८ अ०, कीर्त्तिवासयोरसुरयोर्दक्षान्तः। स्वर्णकूटस्थतीर्थानां वर्णनं। चातुर्मास्यव्रतकथनादिः।

१९ अ०, एकाक्षस्थितदेवानां तिथिविशेषे यात्रोत्सवादिकथनं।

२० अ०, महानदीसमुत्पन्ननदीनामोल्लेखः। प्राचीगुप्तसरस्त्यादितीर्थतत्तीरस्थग्निवलिङ्गादिकथनं।

२१ अ०, ज्ञानयोगकथनं। हरिहरयोः श्रद्धाभक्तिप्रकाशादिः॥

No. 1363. आश्वलायनब्रह्मत्वप्रयोगः।

Substance, country-made paper, 9½ × 4½ inches. Folia, 9. Lines, 9—10 on a page. Extent, 146 slokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Corrected.

As'valáyana-brahmatva-prayoga. A guide to the performance of the duties pertaining to the Brahmá at a sacrifice, according to the rules of As'valáyana. Anonymous.

Beginning. ॐ चातुर्मास्येषु अग्निप्रणयनात् पूर्वं निरसनोपवेशने जपहीने कुर्यात्। प्रणीयमानेऽग्नौ व्रजतास्त्विजां दक्षिणतो व्रजन्नाशुः शिशान इति चयोदशर्चं सूक्तं जपेत्।

End. अनवेक्ष्यमाण इत्यादिसमिदाधानान्तं पशुवत्। संस्थितायां मैचावरुणामायास्येत्यादि समानम्। उपस्थानान्तं तीर्थेन निष्क्रामेत्।

Colophon. इति आश्वलायनब्रह्मत्वं समाप्तम्।

विषयः। आहवनीयगार्हपत्योपस्थानं। चालालमार्जनं। प्रवर्ग्यधर्मोपक्रमः। ऋत्विःप्रार्थनादिकथनं।

No. 1364. श्रीभगवद्गीता-गूढार्थदीपिका, मूलसहिता।

Substance, country-made paper, 10 × 4½ inches. Folia, 147. Lines, 11—12—13 on a page. Extent, 7,360 slokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Bhagavadgítá-gúḍhártha-dípiká alias *Gúḍhártha-dípiká*, alias *Mádhusúdaní-Ṭíká*. A commentary on the Bhagavad Gítá. By Madhusúdana Sarasvatí. The work is held in high esteem by the modern or non-dual school of Vedántists. The MS. is incomplete, extending to the 12th chapter only.

Beginning. भगवत्पादभाष्यार्थमालोच्यातिप्रयत्नतः।
प्रायः प्रतिपदं कुर्वे गीतागूढार्थदीपिकां ॥ १ ॥
सहेतुकस्य संसारस्यात्यन्तोपरमात्मकम्।
परं निश्रेयसं गीताशास्त्रस्योक्तं प्रयोजनम् ॥ २ ॥

End. (खण्डितं)।

विषयः। श्रीमद्भगवद्गीतागूढार्थव्याख्यानं। टीकैषा द्वादशाध्यायपर्यन्तास्ति।
(अतः खण्डिता)

No. 1365. आधानप्रयोगः, आपस्तम्बशाखीयः।

Substance, country-made paper, 9¼ × 4¼ inches. Folia, 18. Lines, 9—10 on a page. Extent, 324 slokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Ádhána-prayoga. Guide to the details for establishing a household fire, and for the performance of the several rites connected with it. The work is founded on the rules of Ápastamba. Anonymous.

Beginning. अथ आधानप्रयोग उच्यते। प्रातरौपासनञ्च कृत्वा दर्भेष्वासीनो दर्भान्धारयमाणः पवित्रपाणिः। इत्यादिः।

End. हविःशेषोद्वासनाविधञ्च बभूव यज्ञश्च वर्ज (?) ब्राह्मणसन्तर्पणान्तं सन्निष्ठते। आधान दृष्टिं समापयति।

Contents. इति पवमानेष्टिः । इत्यापस्तम्ब आधानप्रयोगः ।

विषयः । पवमानेष्ट्यङ्गीभूताधानप्रयोगकथनं ।

No. 1366. सुब्रह्मण्यप्रयोगः ।

Substance, country-made paper, 9½ × 4½ inches. Folia, 4. Lines, 8—9—10 on a page. Extent, 152 sl'okas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Subrahmaṇya-prayoga. Rules for the reading of the Subrahmaṇya Sáma hymns at the Agnishṭoma and other Soma rites. Anonymous.

Beginning. अथ सुब्रह्मण्यप्रयोगः । अथ यज्ञशर्मा ज्योतिष्टोमेनाग्निष्टोममंस्थेन रथन्तरपृष्ठेन
द्वादशगतगावद्त्विणेन (?) सोमेन यजते ।

End. अपो अद्यान्वचारिषं रसेन समगन्महि ।
पयस्वानग्न आगहि तमासपृ सृज वर्चसा ॥

Colophon. इति सुब्रह्मण्यं समाप्तं । ४ पत्रस्य द्वितीयपृष्ठे नवपङ्क्त्यात्मः पाठोऽस्ति ।

विषयः । सोमयागे सुब्रह्मण्यसामपठनादिकथनं ।

No. 1367. मङ्गलपूजाप्रयोगः ।

Substance, country-made paper, 9¼ × 4¼ inches. Folia, 5. Lines, 8—9 on a page. Extent, 65 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Maṅgala-pújá-prayoga. Guide to the worship of a form of Durgá, named Maṅgalachandí, for the liquidation of debts through her influence. Anonymous.

Beginning. (प्रथमपत्रं नास्ति) ।

End. अङ्गाराय नमस्कारान् । षोडशोपचारैः पूजयेत् ।
धरणीगर्भसम्भूतं विद्युत्कान्तिसमप्रभम् ।
कुमारं शक्तिहस्तञ्च मङ्गलं प्रणमाम्यहम् ॥

विषयः । ऋणमोचनार्थं मङ्गलपूजाप्रकारः ।

No. 1368. भारद्वाजपरिभाषासूत्रं ।

Substance, country-made paper, $10\frac{1}{2} \times 3\frac{3}{4}$ inches. Folia, 3. Lines, 7—8 on a page. Extent, 112 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Bháradvája-paribhashá-sútra. A paraphrase of the Kalpa Sútras of Bharadvája, referring to Agnihotra, Ishṭi and other rites. Anonymous.

Beginning. स्त्रियाश्चैव संस्कारार्थमौपासनं । अग्निहोत्रं यजमानस्येति विज्ञायते । अन्यतरपत्न्या अन्यतरं यजमानस्य तयोर्यः प्रथमं म्रियेत इत्यादिः ।

End. खदिरविल्वपलाशानामिध्मदारणीत्यादिः । आज्यालाभे आजमाविकं माहिषं वा घृतमाज्यार्थं इत्यादिः ।

Colophon. इति भारद्वाजपरिभाषासूत्रम् ।

विषयः । अग्निहोत्रादिविचारः । अतिपविचेष्टिकथनादिः ।

No. 1369. आधानान्वारम्भणीयहौत्रे ।

Substance, country-made paper, $8\frac{1}{4} \times 3\frac{3}{4}$ inches. Folia, 5. Lines, 7 on a page. Extent, 70 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Corrected.

Ádhánánvárambhaṇíya-hotra. The MS. includes two little treatises, one a guide to the performance of the Ádhána, and the other of the Anvárambhana rite. Anonymous.

Beginning. आधानहौत्रं । आ द्यावा तथा सति तस्यामेव घाय्ये विराजौ । नमः प्रवर्त्या इत्यादिसप्तदशसामिधेन्यः ।

End. सरस्वती ० इदं ० सरस्वान् ० इदं ० अग्निर्भगो ० इदं ० देवा आज्यपा इत्यादिसमानं ।

Colophon. अन्वारम्भणीयाहौत्रं समाप्तं ।

विषयः । आधानहौत्रकथनं । अन्वारम्भणीयहौत्रकथनं ।

No. 1370. तैत्तिरीयोपनिषद्भाष्यं।

Substance, country-made paper, 8 × 4 inches. Folia, 13. Lines, 11—12—13 on a page. Extent, 250 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Taittiriyopanishad-bháshya. A commentary on the Taittiríya Upanishad. By Ánanda Tirtha.

Beginning. (पत्रद्वयं नास्ति ख०)

End. स्वयम्ब्रह्मसङ्घोऽसौ परस्मै ब्रह्मणे नम इति च।
पूर्णागण्यगुणोदारधाम्ने नित्याय वेधसे।
स्वमन्दानन्दसान्द्राय प्रेयसे विष्णवे नमः।

Colophon. इति श्रीमदानन्दतीर्थभगवत्पादविरचिते तैत्तरेयकोपनिषद्भाष्ये भृगुवल्ली समाप्ता।

विषयः। तैत्तिरीयोपनिदन्तर्गतभृगुवल्लीव्याख्या।

No. 1371. कालतत्त्वविवेचनं।

Substance, country-made paper, 10 × 4¾ inches. Folia, 37. Lines, 10 on a page. Extent, 730 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Kálatattva-vivechana. A dissertation on lunar days for the performance of religious and civil rites. By Raghunátha, son of Mádhava by Ambá, and brother of Vis'vanátha. The MS. is incomplete.

Beginning. पितरं माधवमम्बां लक्षितां नारायणं पितृव्यञ्च।
सहजमथ विश्वनाथं गणपतिमीशारदां नत्वा॥
रामश्च सीतयोपेतं रघुनाथेन रच्यते।
सङ्क्षिप्तमतिना सम्यक् कालतत्त्वविवेचनं॥

End. (ख०)

विषयः। तिथितत्त्वविवेचनं। तदपसम्पूर्णं।

No. 1372. आथर्वणोपनिषद्भाष्यं ।

Substance, country-made paper 8 × 3¾ inches. Folia, 7. Lines, 9—10 on a page. Extent, 140 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Correct.

Atharvanopanishad Bháshya. A commentary on the Upanishads of the Atharva Veda. By Ánanda Tírtha. Most of these Upanishads have been published in the Bibliotheca Indica with the commentary of S'aṅkaránanda.

Beginning. आनन्दमजरं नित्यमजमक्षरमच्युतं ।
अनन्तशक्तिं सर्व्वज्ञं नमस्ये पुरुषोत्तमम् ॥ १ ॥
मनोर्व्विवस्वतस्त्वाद्यावथर्वा ब्रह्मणोऽजनि ।
भिषज्य वरुणस्याथो प्रहेतिर्हेतिरेव च ॥
ब्रह्मणः प्रथमे कल्पे शिवः प्रथमजः स्मृतः ।
सनकाद्यास्तु वाराहे ब्रह्मा विष्णोः स्तुतोऽग्रजः । इति ब्रह्माण्डे ।

End. प्रीयतां भगवान् मह्यं प्रेष्ठः प्रेष्ठतमः सदा ।
मम नित्यं नमाम्येनं परमोदारसद्गुणं ॥

Colophon. इति श्रीमदानन्दतीर्थभगवत्पादाचार्यविरचितमाथर्वणोपनिषद्भाष्यं समाप्तम् ।

विषयः । आथर्वणोपनिषद्व्याख्या ।

No. 1373. काठकोपनिषद्भाष्यं ।

Substance, country-made paper, 8 × 4 inches. Folia, 10. Lines, 9—10 on a page. Extent, 168 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Káṭhakopanishad Bháshya. A commentary on the Kaṭha Upanishad of the Atharva Veda. By Ánanda Tírtha. The text of the Upanishad with the commentary of S'aṅkara Áchárya, and the gloss of Ánanda Giri has been printed in the Bibliotheca Indica translations of the text in English by the late Rájá Rámamohan Ráya, the late Dr. Röer, and Bábu Rájanáráyana Bose, and a French version by M. Poley are also extant.

Beginning. नमो भगवते तस्मै सर्व्वतः परमाय ते ।
सर्व्वप्राणिहृदिस्थाय वामनाय नमो नमः ॥

End. सर्वोत्तमो विष्णुरिति सिद्धम् ।
नमो भगवते तस्मै विष्णवे प्रभविष्णवे ।
यस्याहमाप्त आप्तेभ्यो येा मे आप्ततमः सदा ॥

Colophon. इति श्रीमदानन्दतीर्थभगवत्पादविरचितं काठकोपनिषद्भाष्यं समाप्तम् ।

विषयः । काठकोपनिषद्व्याख्या ।

No. 1374. माण्डूकोपनिषद्भाष्यं ।

Substance, country-made paper, 8 × 3¾ inches. Folia, 8. Lines, 9—10 on a page. Extent, 157 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Máṇḍukya Upanishad Bháshya. A commentary on the Máṇḍukya Upanishad of the Atharva Veda. By Ánanda Tírtha. The text, commentary, gloss and translations as described under the last preceding No. are extant of this Upanishad also.

Beginning. पूर्णानन्दज्ञानशक्तिस्वरूपं नित्यमव्ययं ।
चतुर्धा सर्वभोक्तारं वन्दे विष्णुं परं पदं ॥ १ ॥

End. एकोऽपि निर्विशेषोऽपि चतुर्धा व्यवहारभाक् ।
यस्तं वन्दे चिदानन्दं विष्णुं विश्वादिरूपिणं ॥

Colophon. इति श्रीमदानन्दतीर्थभगवत्पादविरचितं माण्डूकोपनिषद्भाष्यं समाप्तम् ।

विषयः । माण्डूकोपनिषद्व्याख्यानम् ।

No. 1375. हिरण्यकेशिसूत्रं ।

Substance, country-made paper, 8¾ × 4¾ inches. Folia, 21. Lines, 8—12 on a page. Extent, 630 s'okas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Hiraṇyakes'i Sútra. An imperfect MS. of the Kalpa Sútra of Hiraṇyakes'i. It comprises the portion referring to the Jyotishṭoma, Agnishṭoma, Dars'a and Púrṇâmasa rites.

Beginning. ॐ । यज्ञं व्याख्यामः स त्रिभिर्वेदैर्विधीयत ऋग्वेदेन सामवेदेन सर्वज्यौतिष्टोम ऋग्वेदयजुर्वेदाभ्यां दर्शपूर्णमासौ—इत्यादिः ।

End. (ख०)

विषयः। ज्योतिष्टोमदर्शपूर्णमासादिकतिपयकर्मविधिसूचना।

No. 1376. बृहज्जातकं।

Substance, country-made paper, 9 × 3½ inches. Folia, 23. Lines, 11—14—17 on a page. Extent, 905 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1768. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Vṛihajjátaka. Astral influences on the life of man, or horoscopy. By Varáhamihira. The MS. is defective, wanting the first seven leaves.

Beginning. (ख०) अष्टौ पत्राणि न सन्ति।

End. आदित्यदासतनयस्तदवाप्तबोधः काम्पिल्यकः सविदलब्धवरप्रसादः।
आवन्तिको मुनिमतान्यवलोक्य सम्यग् होरां वराहमिहिरो रुचिरां चकार॥९॥
दिनकरमुनिगुरुचरणप्रणिपातप्रसादमतिनेदम्।
भाखमदः सङ्कलितं नमोऽस्तु पूर्वप्रणेतृभ्यः॥ १०॥

विषयः। ८ अध्याये, ग्रहदृष्टिफलं। ९, तन्वादिद्वादशभावविचारः। १०, ग्रहाधीनजीविकोपायः। ११, राजयोगः। १२, १३, नानायोगाः। १४, द्विग्रहयोगाः। १५, प्रव्रज्यायोगः। १६, नक्षत्रगुणाः। १७, राशिफलं। १८, ग्रहदृष्टिफलम्। १९, तन्वादिभावस्थरव्यादिफलं। २०, दृष्टिफलयोगः। २१, मित्रग्रहफलं। २२, स्त्रीजातकं। २३, मृत्युयोगः। २४, नष्टजातकं। २५, राशितृतीयांशादिविचारः। २६, उक्तवक्ष्यमाणविषयकथनं।
अस्य आरम्भे अष्टौ पत्राणि न सन्ति। तच्चसप्ताध्यायफलं न प्राप्तं।

No. 1377. सन्न्यासग्राह्यपद्धतिः, वा सन्न्यासप्रयोगः, वा सप्तसूची।

Substance, country-made paper; 8½ × 3¾ inches. Folia, 17. Lines 9 on a page. Extent, 288 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1769. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Sannyása-gráhya-paddhati, alias *Sannyása-prayoga*, alias *Sapta-sútrí*. Directions for the rites and ceremonies to be performed when a person enters into the state of a Sannyásí. Anonymous.

Beginning. सन्यासग्राह्मपद्धतिर्लिख्यते। प्रथमं गृहमाद्यपित्रभ्राद्यभगिनीभार्यापुत्रान् प्रार्थयति। हे सर्वे परिवारा अहं सन्यासं करोमि। तदनन्तरमात्मगृहग्रामादिप्रदक्षिणं कृत्वा तत ग्रामान्तरं गत्वा क्रोशप्रमाणं तत स्नानं कुर्यात्।

End. पश्चात् सपरिवारं देवं हृदये कृत्वा संहारे विधाय प्रणवेन द्वादशवारं जपित्वा जलं शिरसि सम्प्रोक्ष्य तथैवाभिमन्त्र्य जलं प्राश्याचमनान्ते प्राणायामं कुर्यात्।

विषयः। आचार्यनामादिकथनं। तर्पणं। अष्टकाश्राद्धं। प्रातःकृत्यादिः। निर्वाणप्रयोगः। भिक्षुकादिधर्माः। महावाक्यार्थबोधप्रकारः। मानसपूजा। वेदान्तविश्रामोपनिषदादिकथनं। सन्योपासनविधिः।

No. 1378. श्रीरामचन्द्रार्याष्टोत्तरशतकं।

Substance, country-made paper, 10 × 3½ inches. Folia, 6. Lines, 10—11 on a page. Extent, 137 s'lokas. Character, Nágara. Date, Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose? Generally correct.

S'rí-rámachandráryáshṭottara-s'ataka alias *Rámáryá-s'ataka.* One hundred and eight stanzas in the Áryá metre, in praise of Ráma. By Mahámudgala Áchárya.

Beginning. त्वयि मुग्धे मखमुग्धे सङ्गेनान्यस्य कस्य जीवामि।
जीवामि न भवदर्पितवसनाग्रमनमाचजीवनाः सर्वे ॥ १ ॥

End. धनुषा रिपुजयजनुषा रुचिरतराकारनिर्जिताम्बुधरा।
तरुणारुणनिभचरणा क्वाचन करुणा रुणद्धि मे हृदयम्।

Colophon. इति श्रीमन्मुद्गलाचार्यविरचितं श्रीरामचन्द्रार्याष्टोत्तरशतकं सम्पूर्णम्।

विषयः। श्रीरामं प्रति ग्रन्थकर्तुर्विविधा भक्तिगर्भिता प्रार्थना।

No. 1379. छान्दोग्यब्राह्मणं, वा उपनिषद्ब्राह्मणं।

Substance, country-made paper, 6½ × 4½ inches. Folia, 28. Lines, 8—9—10 on a page. Extent, 273 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Upanishad-bráhmaṇa alias *Chhándogya Bráhmaṇa.* A Bráhmaṇa of the Sáma Veda. It comprises two chapters, and includes mantras for rites in connexion with birth, marriage, &c.—Vide Mitra's English translation of the Chhándogya Upanishad, p. IV.

Beginning. ॐ देवसवितः प्रसुव यज्ञं प्रसुव यज्ञपतिं भगाय।
दिव्यो गन्धर्वः केतुपूः केतुन्नः पुनातु वाचस्पतिर्वाचन्नः स्वदतु ॥

End. प्र नु वोचं चिकितुषे जनाय मागामनागामदितिं वधिष्ठा ॥ ८ ॥

Colophon. इत्युपनिषद्ब्राह्मणे मन्त्राध्यायाख्ये कर्मकाण्डे द्वितीयः प्रपाठकः ॥

विषयः। कर्मविशेषोपयोगिनामृचां पाठक्रमः।

No. 1380. लघुवृत्तिः।

Substance, country-made paper, $8\frac{1}{2} \times 3\frac{3}{4}$ inches. Folia, 18. Lines, 10—11—12 on a page. Extent, 374 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Laghuvṛitti. Expiations for flaws, irregularities and accidents in the performance of ceremonies. By Tryambaka, son of Krishṇa Bhaṭṭa, surnamed Mahu. The work was composed at Benares, and is probably of a modern date.

Beginning. विधपराधे प्रायश्चित्तं विहितं। तस्याकरणे च प्रायश्चित्तं कर्त्तव्यम्। अपराधे सति तदर्थतया विहितमहिमादि (?) चेत्तदेव कर्त्तव्यं।

End. तथा सूर्यस्य। उदुत्यमुदुत्यं चित्रमिति तिस्र ऋच्याऊतीर्जुह्वयात्।

Colophon. इति समाप्तानि विधपराधप्रायश्चित्तानि।
मोक्षोपनाम्नः कृष्णभट्टस्य सूनुना त्र्यम्बकेन काश्यां कृतः प्रयोगः।
वेदवेदाङ्गपारज्ञकृष्णभट्टस्य सूनुना।
त्र्यम्बकेन समालोच्य सर्वश्रौतं स्वया धिया ॥
नानाशाखीयभाष्याणि लघुवृत्तिः प्रकाशिता ॥
अतः परमष्टपङ्क्त्यात्मकः पाठोऽस्ति।

विषयः। श्रौतकर्मविधङ्गहानौ प्रायश्चित्तानि।

No. 1381. विहारवापी ।

Substance, country-made paper, $12\frac{3}{4} \times 4\frac{3}{4}$ inches. Folia, 22. Lines, 11—13—16 on a page. Extent, 1,054 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Viháravápí. A dissertation on the principles of the Mímáńsá doctrine. By Mádhava, son of Subrahmanya.

Beginning. पाणाङ्कुशेक्षुचापप्रसवशरस्फुरितकोमलकराब्जम् ।
काश्मीरपङ्किलाङ्गं कामेशं मनसि कुर्महे सततम् ॥ १ ॥
तस्याङ्कभुवि निषण्णामुत्तरलापाङ्गयोषितानङ्गाम् ।
आब्रह्मकीटजननीमन्तः कलयामि सुन्दरीमनिशम् ॥ २ ॥
कस्तु चितौ पटीयान्वस्तु स्तोतुं शिवाङ्कवासस्थं ।
अस्तु चिरन्तनसुकृतैः प्रस्तुतकार्याय तन्मम पुरस्तात् ॥ ३ ॥
श्रीमाधवसर्वज्ञो मीमांसाब्धिं सरस्यकाराल्पम् ।
तत्राचमा विहारे वापीमस्यां विहत्य दृढयत्नाः ॥ ४ ॥
पश्चात्सागरविहरणशीला लोके भवन्तु निःशङ्काः ।
एवं जातमतिः काश्यां श्रीगुरोः कृपया मुदा ।
रामेश्वरः प्रयत्नेन वापीं रचितुमारभे ॥ ५ ॥
अल्पसत्त्वोऽपि यतते गुरुकार्येऽतिसाहसात् ।
नौ प्रवृत्तिश्च सफलां कर्तुं शक्तौ महेश्वरौ ॥ ६ ॥
सुब्रह्मण्यं पितरं गुरुवं(?) माञ्च मातरम् ।
प्रणमामि फलावाप्तौ तावेव शरणं मम ॥ ७ ॥

End. (खण्डितं)

विषयः । जैमिनिरचिताधिकरणग्रन्थव्याख्यानं ।

No. 1382. पवमानवामनसूक्ते ।

Substance, country-made paper, $8\frac{1}{2} \times 4$ inches. Folia, 28. Lines, 6—7—8 on a page. Extent, 294 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Pavamána and *Vámana S'uktas.* Two hymns of the Rig Veda.

Beginning. (पवमानस्य)। ओम्। प्रण इन्दो महेत न ऊर्मिं न बिभ्रदर्षसि। अभि देवां अयास्यः॥

(वामनसूक्तस्य)। ओम्। अस्य वामनस्य पलितस्य होतुस्तस्य भ्राता मध्यमो अस्त्यग्निः।

End. (पवमानस्य)। मूर्धा यामन्रुक्मिता देवेभ्यो हव्यवाहनः। कुवित्सोपस्यापामिति॥ २॥ इति सूक्तम्॥

(वामनसूक्तस्य)। अभीषुतो वृष्टिभिस्तर्पयन्तं सरस्वन्तमवसे जोहवीमि॥ १०॥

Colophon. इति वामनसूक्तं समाप्तं।

विषयः। पवमानीयानामृचां सङ्ग्रहः। वामनसूक्तीयानामृचां सङ्ग्रहः।

No. 1383. द्वादशाहहौत्रप्रयोगः, आश्वलायनसूत्रसम्मतः।

Substance, country-made paper, $8\frac{3}{4} \times 3\frac{3}{4}$ inches. Folia, 31. Lines, 11—12 on a page. Extent, 744 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1787. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Dvádas'áha-hotra-prayoga. Directions for the performance of the Dvádas'áha or Duodecimal and the Mahávrata rites in honour of Mitra and Varuṇa. Anonymous. This work includes the whole of No. 184, and adds the Mahávrata. Vol. I, p. 99.

Beginning. द्वादशाहेऽतिरात्रप्रभृतिविशेषोक्तिरुच्यते। दृहत्पृष्ठोऽतिरात्रः। हारियोजने प्रागुत्तमादङ्गः। पराया हि मघवन्निति पुरोऽनुवाक्या।

End. अहरह उत्तमामुद्धरेत्। सेंसा वेंइ नूनं सा ते परिधाय नित्यजपो याज्या च।

Colophon. इति महाव्रते अच्छावाकस्य पदार्थः।

इति द्वादशाहस्य महाव्रतसहितस्य होतृहोतृकस्य पदार्थः समाप्तः॥

विषयः। मैत्रावरुणेदेश्यकद्वादशाहीयहौत्रविधिः। मैत्रावरुणेदेश्यकदङ्गरात्रकृत्यम्।

No. 1384. पवमानविधिः ।

Substance, country-made paper, 8½ × 3½ inches. Folia, 11. Lines, 7 on a page. Extent, 122 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Pavamána-vidhi. Directions for performing the Pavamána rite. By Karmes'vanaka. This is different from, and fuller in details than, the work noticed under No. 876, (*ante.* II, p. 282).

Beginning. अथ पवमानहोमप्रयोगः । तत्रोक्तसद्विधाने ।

खादिष्टयेति गायत्री पावमानीर्जपेद्द्विजः ।
पवित्राणां पवित्रन्तु पावमानीर्ऋचो जपेत् ॥ १ ॥
प्रयतोऽप्सु निमज्जंस्तु सर्वपापैः प्रमुच्यते ।
एतासां कीर्त्तनं पुण्यं श्रवणं धारणं तथा ॥ २ ॥

End. स्थापितदेवतानामुत्तरपूजां विधाय ब्रह्मणेऽनड्वाहं दत्वा आचार्याय सकलशां सालङ्कारां प्रतिमां दत्वा कपिलां गां सवत्साञ्च दत्वा ऋत्विग्भ्यो दक्षिणां दत्वा ब्राह्मणभोजनसङ्कल्पं कृत्वा अन्येभ्यो भूयसीं दत्वा कर्मैश्वनकोक्तपवमानविधिः(?) समाप्तः ।

विषयः । पवमानमन्त्रजपाङ्गहोमविधिकथनं ।

No. 1385. तारतम्यस्तवव्याख्या ।

Substance, country-made paper, 9¾ × 4¼ inches. Folia, 7. Lines, 8—10—12—17 on a page. Extent, 216 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Incorrect.

Táratamya-stava-vyákhyá. A commentary on the Táratamyastava, a hymn from the Bhágavata Puráṇa. By Viṭṭhala. The MS. is incomplete.

Beginning. (टी०) व्यासतीर्थमनोमञ्चे मध्यमानसतल्पके ।

अयानौ नौमि मत्यर्थं लक्ष्मीनारायणौ प्रभू ॥ १ ॥
तारतम्यस्तवव्याख्यां पाठार्थं श्लोकरूपतः ।
कृत्वा तां व्याकरिष्येऽहं विट्ठलो मानपूर्वकम् ॥ २ ॥

End. (ख०)

विषयः । तारतम्यस्तवव्याख्यानं ।

No. 1386. दर्शपूर्णमासेष्टिप्रयोगः, आपस्तम्बशाखीयः ।

Substance, country-made paper, 10 × 3¾ inches. Folia, 42. Lines, 8—9—10 on a page. Extent, 186 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Dars'a-púrṇamáseshṭi-prayoga. Directions for performing the New Moon *(Dars'a)* and the Full Moon *(púrṇamása)* Ishṭis, according to the rules of Ápastamba. This is different from the work noticed under No. 805, (*ante* II, p. 209).

Beginning. अथातो दर्शपूर्णमासौ व्याख्यास्यामः । प्रातरग्निहोत्रꣳ हुत्वा दर्भेष्वासीनो दर्भान्धारयमाणः पवित्रपाणिः पत्न्या सह प्राणानायम्य दर्शेन यक्ष्ये पूर्णमासेन यक्ष्ये इति सङ्कल्पः ।

End. (ख०)

विषयः । दर्शपूर्णमासकर्त्तव्येष्टिविधुक्तिः ।

No. 1387. आश्वलायनसूत्रप्रयोगदीपिका ।

Substance, country-made paper, 9¼ × 3⅓ inches. Folia, 34. Lines, 8 on a page. Extent, 536 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

As'valáyana-sútra-prayoga-dípiká. A guide to the performance of the rites enjoined in the Sútras of Ás'valáyana. The MS. is a mere fragment, containing the first two chapters on Agnádheya and Pavamána. By Manchanáya (? Mañjanátha).

Beginning. य एको विविधैर्यज्ञैरिज्यते विविधाभिधः ।
तस्मै नमः क्रतुभुजे विष्णवे प्रभविष्णवे ॥ १ ॥
आश्वलायनसूत्रोक्तप्रयोगस्य प्रदीपिका ।
क्रियते मञ्जनार्येण वृत्तिकारानुसारतः ॥ २ ॥

End. (ख०)

विषयः । १ अध्याये, अग्न्याधेयप्रयोगः । २, पवमानादिकतिपयेष्टिकथनादिः ।
द्वितीयाध्यायं खण्डितमेतत् ।

No. 1388. मैत्रावरुणप्रयोगः ।

Substance, country-made paper, 9¼ × 3¼ inches. Folia, 20. Lines, 8 on a page. Extent, 324 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Corrected.

Maitrávaruṇa-prayoga. Directions for the performance of the Maítrávaruṇa rite, including the morning, the mid-day, and the evening sacrifices. Anonymous.

Beginning. अथ मैत्रावरुणप्रयोगः । हतोऽस्मि करिष्यामि । अनाधृष्टमस्यनाधृष्यं देवानामोजोऽभिशस्तिपाः । अनभिशस्त्यङ्गसा सत्यमुपगषां खिते माधाः(?) ।

End. दधिक्राव्णो अकारिषत् । शस्यानि विहृजन्ते । उभा कवी युवाना सत्यादा धर्मणस्पती । पसिसक्षस्य धर्मणा विसनि(?) हृजामहे । होत्रा प्रायश्चित्ते क्रियमाणेऽन्वारम्भं कुर्यात् ।

Colophon. इति मैत्रावरुणप्रयोगः ।

विषयः । प्रातःसवनस्य मध्याह्नसवनस्य हतीयसवनस्य च प्रयोगः ।

No. 1389. वासनाभाष्यं, मूलसहितं ।

Substance, country-made paper, 10 × 3½ inches. Folia, 54. Lines, 9 on a page. Extent, 1,431 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Incorrect.

Vásaná-bháshya. A commentary on the spherics (Goládhyáya) and the astronomy of the Siddhánta S'iromani. Author's name not known.

Beginning. (मू०) । अथ सिद्धान्तशिरोमणिप्रारभ्यः । अथ गोलाध्यायो व्याख्यायते ।
गोलाध्याये निजे या या अपूर्वा विषमोक्तयः ।
तासां बालावबोधाय सङ्क्षेपाद्विहृणोम्यहम् ॥ १ ॥
(टी०) । गोलग्रन्थो हि संविस्तरतया प्राञ्जलः । किन्तु अत्र या या अपूर्वा नान्यैरुक्ता उक्तयो विषमास्तासाः सङ्क्षेपाद्विहृणोमि ।

End. (ख०)

विषयः । १ अध्याये, गोलप्रशंसा । २, गोलस्वरूपं । ३, भुवनकोषः । ४, भूगोलखगोलमध्यगतिकथनादिः । ५, कर्णास्फुटकथनादिः । ६, काष्ठादिभिर्गोलनिर्माण-

विधिः। ७, ग्रहगतिः। ८, ग्रहणं। ९, उदयास्तकथनं। १०, चन्द्रकलागतिः। एकादशाध्यायस्य पत्रद्वयात्परतः खण्डितमिदम्।

No. 1390. अग्निहोत्रप्रयोगः।

Substance, country-made paper, 10½ × 4¼ inches. Folia, 6. Lines 11 on a page. Extent, 136 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Agnihotra-prayoga. Directions for performing the Agnihotra rite. By Anantadeva.

Beginning. अथाग्निहोत्रहोमः। आधानानन्तरं द्वादशदिनमध्ये पूर्णमासेष्टेरारभ्याश्वत्थौ द्वादशदिनपर्यन्तमजस्रेष्टैतत्कार्यम्।

End. याज्ञिकास्तु तत्कालं स्नातो यजमान एव साङ्गप्रधानं कुर्यादित्याहुः।
इत्यग्निहोत्रविधयोऽनन्तदेवेन कीर्त्तिताः।
सुधियां प्रीतये प्रीतस्तया स्यात् प्रेरको धियाम्॥

Colophon. इत्यनन्तदेवकृतोऽग्निहोत्रप्रयोगः समाप्तः॥

विषयः। अग्निहोत्रहोमविधिः।

Yajuntra.

No. 1391. आश्वलायनोक्ताग्रयणेष्टिप्रयोगः, यज्ञतन्त्रसुधानिधिग्रन्थीयः।

Substance, country-made paper, 10½ × 4½ inches. Folia, 5. Lines, 11 on a page. Extent, 146 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1884. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Yajñatantra-sudhánidhí. An elaborate work on the rites and ceremonies enjoined to the different orders of Hindus in the Sútras of Ás'valáyana. By Sáyaṇa Áchárya. The codex comprises only that portion of the work which refers to Ágráyana-hotra.

Beginning. वर्षासु श्यामाकाग्रयणं। तस्य सोपवसथत्वं सद्यः कालो वा। पूर्वेद्युर्नान्दीमुखं कुर्यात्। अपरेद्युः स्नानादिपञ्चकं कृत्वा याः पुरस्तादित्यादिं हृदये निविशमित्यन्तं जपित्वा, इत्यादिः।

End. सोमस्य तु श्यामाकाग्रयणोक्ते याज्यानुवाक्ये। शिष्टं व्रीह्याग्रयणवत्।

Colophon. इति श्रीमद्राजाधिराजपरमेश्वरहरिहरसकलसाम्राज्यधुरन्धरस्य वैदिकमार्ग-स्थापनाचार्यस्य श्रीसायणाचार्यस्य कृतौ यज्ञतन्त्रसुधानिधौ आश्वलायनोक्त-श्याग्रयणहौत्रप्रयोगः समाप्तः।

विषयः। श्यामाकव्रीह्याग्रयणहोमविधिः।

No. 1392. संस्कारपद्धतिः, वा दशकर्मपद्धतिः।

Substance, country-made paper, 9½ × 3¾ inches. Folia, 93. Lines, 8 on a page. Extent, 1,626 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Correct.

Sañskára-paddhati. A treatise on the ten different sacramental rites observed by Hindus from conception to marriage, as also on the domestic rites appropriate to householders. Anonymous.

Beginning. अथ मुख उच्यते। यत्र क्वचाग्निमुपसमाधास्यन् स्यात्तत्र प्राची उदीचीर्वा तिस्रस्तिस्रो लेखा लिखित्वा अद्भिरवोक्ष्याग्निमुपसमिन्ध्यात् इत्यादिः।

End. (खण्डितत्वाच्छेषवाक्यादिकं नास्ति)।

विषयः। अग्निमुख-गर्भाधान-सीमन्त-पुंसवन-जातकर्म-ऽन्नप्राशन-चौलकर्म-उपनयन-पा-लाशकर्म-पाकर्म-व्रतोत्सर्जन-गोदान-महासमावर्त्तन-मधुपर्क-विवाह-स्थालीपाक-रोगशान्त्यद्भुतशान्ति-याचना-प्रायश्चित्तविशेष-वास्तुकर्मादिकथनम्।

खण्डितत्वादस्य सर्वविषयो यथार्थनाम च न प्राप्तं। इदन्तु कल्पितं नाम।

No. 1393. सोमप्रयोगः।

Substance, country-made paper, 8½ × 3½ inches. Folia, 97. Lines, 7—8—9 on a page. Extent, 1,940 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Soma-prayoga. A manual for the performance of the Soma rites. Incomplete.

Beginning. ॐ दर्भेष्वासीनो दर्भान्धारयमाणः पवित्रपाणिः पत्न्या सह प्राणानायम्य सोमेन यक्ष्ये ज्योतिष्टोमेनाग्निष्टोमेन रथन्तरसाम्ना द्वादशदशतदक्षिणेन इत्यादिः।

End. खण्डितत्वाच्छेषवाक्यादिकं नास्ति ।

विषयः । प्रायणीयेडामार्जन-प्रवर्ग्यसम्भरण-ग्रीषोमीय-प्रातःसवनादिकर्मणामुक्तिः । खण्डितत्वात्सर्वविषयो न प्राप्तः । अस्य नाम्नि सन्देहः । कल्पितं नामेदं ।

No. 1394. आपस्तम्बोक्ताधाननिरूपणम् ।

Substance, country-made paper, $9\frac{3}{4} \times 3\frac{3}{4}$ inches. Folia, 28. Lines, 8—9—10 on a page. Extent, 598 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Adhána-nirúpana. A treatise on the Adhána or the establishment of the household fire, founded on the rules of Apastamba. The MS. is incomplete, and the author's name cannot be made out.

Beginning. अथाधानं । जातपुत्रः क्रष्णकेशवस्थः (?) सभार्यः पितुर्ज्येष्ठस्य वा क्रताधानत्व-प्रयुक्ताधिकारप्रतिबन्धरहितोऽपि कस्मिंश्चित्कालमनाहिताग्निर्येत् । उक्तक्रच्छ्रा-द्यनुष्ठानपूर्वकं कृष्णाज्हेमैरात्मानं पावयेत् ।

End. खण्डितत्वाच्छेषवाक्यादिकं नास्ति ।

विषयः । नित्यहोमार्थमग्निस्थापनायुक्तिः । खण्डितत्वात्सर्वविषयो न प्राप्तः ।

No. 1395. भारद्वाजसूत्रं, पैठमेधिकदहनविषयं ।

Substance, country-made paper, 9 × 4 inches. Folia, 43. Lines, 9 on a page. Extent, 813 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Bháradvája Sútra. A fragment of the Grihya Sútra of Bharadvája; it embraces the funeral rites.

Beginning. अथातः पैठमेधिकं दहनम् । आहिताग्नेर्मरणसंशये प्राचीनावीती दहनदेशं जोषयते दक्षिणा प्रत्यक्प्रवणं मनिषिणम् इत्यादिः ।

End. खण्डितत्वाच्छेषवाक्यादिकं नास्ति ।

विषयः । आहिताग्नेरन्त्येष्टिक्रिया ।

No. 1396. प्रयोगचूडामणिः ।

Substance, country-made paper, 9½ × 4½ inches. Folia, 26. Lines, 11—12 on a page. Extent, 663 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1817. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose Incorrect.

Prayoga-chúḍámaṇi. A guide to the sacramental and domestic rites of householders. The author's name is unknown. A work of this name has been quoted by Raghunandana, but whether this is the same or not cannot be ascertained on account of the codex being incomplete.

Begininng. नत्वा महार्यावरणौ नभोमणिं चिन्तामणिं चाथ गुरुञ्च सत्पदं ।
प्रयोगचूडामणिमल्पविस्तरं कुर्वे प्रयोगान्तरतोऽभिधेये(?) ॥ १ ॥

End. खण्डितत्वाच्छेषवाक्यादिकं नास्ति ।

विषयः । पुण्याहवाचनं । आभ्युदयिकश्राद्धं । स्थालीपाकप्रकरणं । दुष्टरजःशान्तिः । गर्भाधानं । पुंसवनं । जातकर्म । निष्क्रामणं । अन्नप्राशनं । उपनयनं । समावर्त्तनं । विवाहः ।
खण्डितत्वात्सर्वविषयो न प्राप्तः ।

No. 1397. गीतगोविन्दटीका, मूलसहिता ।

Substance, country-made paper, 11¼ × 5¾ inches. Folia, 86. Lines, 10 on a page. Extent, 1,034 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Incorrect.

Gíta-govinda-ṭíká alias *Gítagovinda-ṭippani.* A commentary on the Gitagovinda of Jayadeva. By Mánáṅka Mahíbhuk.

Beginning. (मू०) मेघैर्मेदुरमम्बरं वनभुवः श्यामास्तमालद्रुमै-
र्नक्तं भीरुरयं त्वमेव तदिमं राधे गृहं प्रापय ।
इत्थं नन्दनिदेशतश्चलितयोः प्रत्यध्वकुञ्जद्रुमं
राधामाधवयोर्जयन्ति यमुनाकूले रहःकेलयः ॥ १ ॥
(टी०) चराणां स्थावराणाञ्च येन सृष्टिः पुरा कृता ।
सर्वज्ञाय नमस्तस्मै ज्ञानदायाच्युतात्मने ॥ १ ॥
कवीनां मतमालोक्य सतांश्च सुखहेतवे ।
कृता टिप्पनिका मुख्या मानाङ्केन महीभुजा ।

End. (टी०) यद्गान्धर्वकलासु कौशलमनुध्यानञ्च यद्वैष्णवं
यच्छृङ्गारविवेकतल्लरचना काव्येषु लीलायितं।
तत्सर्वं जयदेवपण्डितकवेः कृष्णैकतानात्मनः
सानन्दाः परिशोधयन्तु सुधियः श्रीगीतगोविन्दतः॥

Colophon. इति श्रीगीतगोविन्दटीकायां स्वाधीनभर्तृकावर्णने सुप्रीतपीताम्बरो नाम द्वादशः सर्गः॥ १२॥ चतुर्विंशः प्रबन्धः॥

विषयः। गीतगोविन्दकाव्यव्याख्यानं।

No. 1398. विहारीशतसय्या।

Substance, country-made paper, 9 × 4½ inches. Folia, 53. Lines, 9 on a page. Extent, 964 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Vihári S'atasayyá. Seven hundred stanzas in Hindi in praise of Krishna, his attributes, his amours, his devotees, &c. By Viháridása. The work is well known and very popular.

Beginning. सीस मुकुट कटि काछिनी कर मुरली उर माल।
यहि बानक मो मन सदा बसौ विहारीलाल॥ १॥
मेरी भवबाधा हरौ राधानागरि सोइ।
जासनकी झाँजी परे स्याम हरितद्युति होय॥ २॥

End. मोहि दीजै मोखु ज्यौं अपने अघमनि दियौ।
ज्यौ बांधे हियतें घुतौ बांधौ अपने गुननु॥ ६९४॥

Colophon. इति श्रीविहारीशतसय्या विहारिदासकविकृतौ सम्पूर्णा॥

विषयः। श्रीकृष्णस्य वयःसम्भेवर्णनं, यौवनस्य, केशानां, वेणोः, तिलकस्य, बिन्दोः, तिर्यक्तिलकस्य, भ्रुवोः, नेत्रयोः, कटाक्षस्य, नासिकायाः, कपोलयोः, श्रवणयोः, ओष्ठयोः, चिबुकस्य, कपोलतिलकस्य, मुखस्य, हासस्य कण्ठस्य, ताम्बूलरसरक्तिमायाः, कुचयोः, हारस्य, कटेः, नितम्बस्य, जङ्घयोः, पार्ष्णेः, नूपुरादेः, गतेः, वस्त्राभूषणादेः, शोभायाः, सुकुमारतायाः, रूपस्य, मद्यपानस्य ताम्बूलभक्षणस्य, सुरतस्य, प्रभातदूत्याः, प्रेमखेलनस्य, फल्गूत्सवस्य, वनविहारस्य, चीरखेलनस्य, प्रेङ्खारोहणस्य, जलविहारस्य वर्णनं। वासकसय्यावचनं। खण्डितावचनं। दक्षिणवचनं। मानवर्णनं। मानिनीनिकटे सखी-

वाक्यं। नायकं प्रति सखीवचनं। नायकं प्रति मानिनीवचनं। मानिनीं प्रति नायकवचनं। मानभङ्गवर्णनं। मनःशिक्षा च।

No. 1399. विवेकसारः।

Substance, country-made paper, 8 × 4½ inches. Folia, 119. Lines, 11—13—14 on a page. Extent, 3,094 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Viveka-sára. A treatise on dispassion founded on the Vedánta doctrine. By Sáyana Áchárya.

Beginning. वागीशाद्याः सुमनसः सर्वार्थानामुपक्रमे।

यं नत्वा कृतकृत्याः स्युस्तं नमामि गजाननम् ॥ १ ॥

बोधानन्दघनं निरस्तसकलं कारुण्यपूर्णेक्षणं

मूढानामुपदेशकञ्च सततं पापात्मनां पापहम्।

वैराग्यस्य हि रागिणां सुखकरं सम्यादकं सर्वदा

श्रीमद्देशिकवासुदेवयतिनं मूढात्मकोऽहं भजे ॥ २ ॥

यस्यात्मभूतस्य गुरोः प्रसादादेहादिमुक्तोऽस्मि शरीरबन्धात्।

सर्वोपदेष्टुः पुरुषोत्तमस्य तस्याङ्घ्रिपद्मं प्रणतोऽस्मि नित्यम् ॥ ३ ॥

मूढान् विवेकिनः कृत्वा लोके सर्वोपदेशकः।

यस्तिष्ठति च तं श्रीमद्वासुदेवगुरुं भजे ॥ ४ ॥

अनुग्रहार्थं मर्त्यानां संस्कृतानधिकारिणाम्।

विवेकसारः श्रोतृणां रच्यते भाषया मया ॥ ५ ॥

End. खण्डितत्वाच्छेषवाक्यादिकं नास्ति।

विषयः। १ वर्णके, अध्यारोपवादः। २, अधिकारी। ३, चेतनाचेतनविचारः। ४, ५, जीवदुःखविचारः। ६, बद्धमुक्तोपायचिन्ता। ७, आत्मानात्मविवेकः। ८, स्थूलसूक्ष्मशरीराभ्यां पृथगात्मेत्यस्य विचारः। ९, जाग्रत्स्वप्नसुषुप्त्यवस्था आत्मनो वान्यस्येत्यस्य विचारः। १०, किंरूपाः पञ्चकोशा आत्मनश्च व्यतिरिक्ता वा केत्यस्य विचारः। ११, आत्मनः सत्स्वरूपत्वं, चिद्रूपत्वं वा आनन्दस्वरूपत्वमित्यस्य विचारः। १२, सत्, चित्, आनन्द, एतेषामखण्डत्ववर्णनम्। १३, अज्ञाननिरूपणं। १४, बन्धमोक्षयोः कारणत्वेनाज्ञानज्ञानयोर्निरूपणम्।

No. 1400. कल्पविवरणं ।

Substance, country-made paper, 9 × 5½ inches. Folia, 176. Lines, 10—to 13 on a page. Extent, 4,004½ slokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Kalpa-vivarana. Memorial verses on, and prose directions for, the performance of S'rauta rites, according to the rules of Ás'valáyana. By Bhava Svámí. The rites described include the Vájapeya, the Rájasúya, the Ishṭis, the Darsapúrṇamása, the Cháturmásya, the Savṇas, and the Agnishṭoma. The MS. is evidently incomplete.

Beginning. आचार्य्यैः कारिका तत्र भवस्वामिभिरीरिता ।
विशेषो वाजपेयेऽत्र तदनुक्तौ तदुच्यते ॥
शुक्लपूर्व्वप्रतिपदो यथा स्तुत्या भवेत्तथा ।
स यद्यपि यथोक्तेन दीक्षाकल्पेन दीक्षितः ? ॥
यूपाश्रयो महादिषु यथा स्रुक्संतथोच्यते ।
अग्निष्टाश्रिं पुरस्ताच्च स्तूर्य्ये कुर्य्युः कुरोन्निके(?)॥
सौत्रामण्युक्तमार्गेण सुरां सम्पादयेदिह ।
पूर्व्वं यथोक्ते देशे तु सुरासत्त्वा कृता न चेत् ॥
यतः कुतश्चिदाहृत्य कुर्य्यात्तत्पवनादिकं ।
उपायो गुडमध्वादिः सुराभावे तु मृच्यतां ॥

End. इति प्रकृतिवदाहवनीयमुपस्थाय निष्क्रामति । शुक्लोद्वासने गच्छति । अत ऊर्द्धं प्रकृतिवदेव सिद्धं ।

Colophon. इति श्रीभवस्वामिविरचितः समाप्तोऽग्निष्टोमः ।

विषयः । अत्र प्रथमं वाजपेयकारिका । ततः वाजपेयनिरूपणं । ततः राजसूयनिरूपणं । ततः दृष्टिव्याख्यानं । ततः पुरोडाशकथनं, ततः दर्शपूर्णमासयागकथनं । ततः चातुर्मास्ययागकथनं । ततः अध्वर्युनिरूपणं, ततः सवननिरूपणं. ततोऽग्निष्टोमकथनं ॥

No. 1401. सारस्वती प्रक्रिया, वा सारस्वतं।

Substance, country-made paper, $10\frac{3}{4} \times 5\frac{1}{4}$ inches. Folia, 38. Lines, 13—14 on a page. Extent, 1,995 slokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Corrected.

Sárasvati Prakriyá. A commentary on the Sárasvata Grammar. By Anubhútisvarúpa Áchárya. The MS. is a fragment.

Beginning. लक्ष्मीं हृषिंहं + + + + काश्यां बुधांश्च पद्माकरभट्टमुख्यान्।
सारस्वतीयां विदधाति वृत्तिं क्रमाल्लिखेऽहं गणपप्रसादात् ॥ १ ॥
अथाख्यातप्रक्रिया निरूप्यते। धातोः। वक्ष्यमाणाः प्रत्यया बोध्याः।

End. अवतादो हयग्रीवः कमलाकर ईश्वरः।
सुरासुरनमस्कारो मधुपायीतपङ्कजः ॥ २ ॥
मातृपित्रोर्गुणश्च यथा मातरपितरौ।

Colophon. इति श्रीसारस्वतीप्रक्रियायामनुभूतिस्वरूपाचार्यविरचितायां कृदन्तप्रक्रिया समाप्ता।

विषयः। तिङन्तधातुरूपसाधनं। कृत्प्रत्ययान्तशब्दसाधनं। (आद्यन्तहीनत्वात् खण्डितमिदं।)

No. 1402. भावार्थरामायणं, वा एकाकारटीका।

Substance, country-made paper, $9\frac{1}{2} \times 6\frac{1}{2}$ inches. Folia, 200. Lines, 10 to 12 on a page. Extent, 3,300 slokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Bhávártha-rámáyaṇa, alias *Ekákára-ṭiká.* A Márhátṭi paraphrase of the Rámáyaṇa of Válmíki. The codex comprises only the first Book. By Janárdana.

Beginning. चरितं रघुनाथस्य शतकोटिप्रविस्तरम्।
एकैकमक्षरं पुंसां महापातकनाशनम् ॥ १ ॥
ॐ नमो अनादिविद्या वेदवेदान्तवेद्या।
वन्द्या हि परमं वन्द्याः स्वयं वेद्याः श्रीगणेशाः ॥ २ ॥

End. अथा परि श्रीराम आयण, कथा करवीरामायण ।
केले सम्पूर्णरामायण ॥ ११२ ॥

Colophon. इति श्रीभावार्थरामायणे एकाकारटीकायां बालकाण्डकथासम्पूर्णं नाम संप्तविंशतिप्रसङ्गः ॥

विषयः । रामायणान्तर्गतादिकाण्डस्य महाराष्ट्रभाषया विवरणं । १ प्रसङ्गे, दशरथविजयः । २, यज्ञीयचरुभागनिरूपणं । ३, कौशल्यादिकर्तृकचरुभागग्राशनं । ४, गर्भसम्भावना । ५, ६, रामलक्ष्मणादीनां जन्मादिः । ७, रामादिजन्मोत्सवः । ८, विश्वामित्रागमनं । ९, रामष्टो विश्वामित्रो वैराग्यं निरूपयति । १०, रामष्टो विश्वामित्र आत्मप्रतीतिसमाधिं निरूपयति । ११, रामष्टो वशिष्टो ज्ञानं निरूपयति । १२, ताडकाबधः । १३ सुबाहुबधः । १४, अहल्योद्धारः । १५, सीताजन्मकथनं । १६, जानकीस्वयंवरप्रस्तावादिः । १७, शिवधनुर्भङ्गः । १८, रावणावमानादिः । १९, रामस्वरूपवर्णनादिः । २०, सीतापाणिग्रहणप्रस्तावादिः । २१, दशरथागमनादिः । २२, सूर्यवंशादिपरिचयः । २३, वैवाहिकसामग्रीसङ्ग्रहादिः । २४, विवाहमण्डपे रामागमनादिः । २५, जानकीपाणिग्रहणादिः । २६, रामपरशुरामसंवादादिः । २७, रामादिस्वपुरागमनादिः ।

No. 1403. गणेशगीता ।

Substance, country-made paper, 13½ × 5½ inches. Folia, 14. Lines, 11—12 on a page. Extent, 500 slokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Ganes'a-Gítá. An exposition of the different forms of Yoga meditation. The work professes to be an episode of the Mahágaṇes'a Puráṇa, but the name of that Puráṇa does not occur among the Mahá or the Upa, Puráṇas.

Beginning. सूत उवाच । अष्टादशपुराणेत्यमश्रुतं प्राप्तितं त्वया ।
ततोऽतिरसवत्यातृभिच्छाम्यश्रुतमुत्तमम् ॥ १ ॥
येनाश्रुतमयो भूत्वा प्राप्नुयामश्रुतं यतः ।
योगाश्रुतं महाभाग तन्मे करुणया वद ॥ २ ॥
व्यास उवाच । अथ गीतां प्रवक्ष्यामि योगमार्गप्रकाशिनीम् ।
निरुक्ता पृच्छते सूत राज्ञे राजमुखेन या ॥ १ ॥

End. सवाहनां सायुधाञ्च समभ्यर्च्च यथाविधि ।
यः पठेत्सप्तकल्पेषु गीतामेतां प्रयत्नतः ॥ ५० ॥
ददाति तस्य तु सम्यग्गणेशो भोगमुत्तमम् ।
पुत्रान् पौत्रान् धनं धान्यं पशुरत्नादिसम्पदः ॥ ५१ ॥

Colophon. ओन्तत्सदिति श्रीगणेशगीतासूपनिषद्यैगर्भासु योगाद्भतार्थशास्त्रे श्रीमन्महागणेश-पुराणे श्रीगणेश्वरेक्षसंवादे गुणत्रयविभूतियोगो नाम एकादशोऽध्यायः ।

इतः परं गणेशप्रातःस्मरणात्मकाः 'प्रातःस्मरामि गणनाथमनाथबन्धुमित्याद्या-श्चत्वारः श्लोकाः सन्ति ।

विषयः । १ अध्याये, साङ्ख्यसारकथनं । २, कर्मयोगकथनं । ३, ब्रह्मार्पणयोगः । ४, वैधसंन्यासयोगः । ५, योगाद्भक्तिप्रशंसा । ६, योगाद्भक्तिबुद्धियोगः । ७, उपा-सनयोगः । ८, विश्वरूपवीक्षणयोगः । ९, क्षेत्रविवेकयोगः । १०, उपदेशयोगः । ११, गुणत्रयविभूतियोगः । १ अध्यायात् परतः———गणेशप्रातःस्मरण-श्लोकाश्च ।

No. 1404. अनेकार्थमञ्जरी ।

Substance, country-made paper, 9½ × 6¼ inches. Folia, 14. Lines, 24—25 on a page. Extent, 436 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India; also another copy at Benares, with Bábu Haris'achandra. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Anekártha-manjarí. A vocabulary of Synonyms. By Mahákshapaṇaka, of Káshmir. The MS. is incomplete.

Beginning. शुद्धवर्णमनेकार्थं शब्दसौक्तिकमुत्तमं ।
कण्ठे कुर्वन्तु विद्वांसः श्रद्धाना दिवानिशम् ॥ १ ॥

End. अन्तेवासिजनानां सुशब्दस्यार्थे तथा स्मरे ।
उपनयने सौभाग्यं पठतां संश्रवतामनिशं ॥ ३४ ॥

Colophon. इति श्रीकाश्मीराम्नाये महाक्षपणकविरचितायामनेकार्थमञ्जर्यां शब्दाधिकारः समाप्तः ।

विषयः । अनेकार्थबोधकशब्दानां कीर्त्तनं ।

No. 1405. कथाकल्पतरुः ।

Substance, country-made paper, 8½ × 5 inches. Folia, 141. Lines, 9—10 on a page. Extent, 1,586 slokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Kathá-kalpa-taru. A collection of tales in Marhátṭi in imitation of the Kathá-saritságara.

Beginning. श्रीं नमो जि अनन्ता । तु कार्यकारणकर्त्ता ।
तु निर्गुण उभयता । तु चिद्देवा ॥ १ ॥
जय जया जि परासरा । व्यापका अजरामरा ।
जय जया जिवोंकारा । वेदगर्भांचिय ॥ २ ॥

End. आता असो केलप्रकथा । फिटिली इन्द्राची चिन्ता ॥
पुढिलेआदकावि पुण्यकथा । श्रवणा श्रवणयाज्ञवल्कि ॥ १४० ॥

Colophon. इति श्रीकथाकल्पतरु । प्रथमस्तवकमनोहरु ॥
प्रभावतीसङ्गम अवसरु । सम्पूर्णमस्तु ॥

विषयः । १ प्रथमस्तवके, मङ्गलाचरणप्रतिज्ञादिः । २, प्रभावतीकथा । ३, प्रभावती-हंसोः संवादः । ४, मदनोत्पत्तिः । ५, उषाहरणं । (६ । ७ । ८ । ९, एत स्तवका न सन्ति) । १०, मलदमयन्तीकथा । ११, प्रभावतीविवाहवर्णनादिः । (अतः परं खण्डितं ।)

No. 1406. दासबोधः ।

Substance, country-made paper, 8½ × 5 inches. Folia, 79. Lines, 14 on a page. Extent, 2,412 slokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Dása-bodha. Discussion between a tutor and a pupil on the principles of Bhakti. In Marhátṭi. Author's name not known. The MS. is incomplete.

Beginning. श्रीं नमो जी गजानना । एकदन्ता चिनयना ॥
कृपाजेष्ठी भक्तजना । आवलोकावे ॥ १ ॥
तु जनमु वेदमाते । तु शारदे ब्रह्मसुते ॥
अन्तरी प्रवेश कृपावन्ते । स्फुर्त्तिरूपे ॥ २ ॥

End. (खण्डितत्वाच्छेषवाक्यादिकं नास्ति) ।

विषयः। १ समासे, मूर्खलक्षणं। २, उत्तमगुणनिरूपणं। ३, कुविद्यालक्षणं। ४, भक्ति-निरूपणं। ५, रजोगुणविचारः। ६, तमोगुणनिरूपणं। ७, सत्त्वगुणनिरूपणं। ८, सद्विद्यालक्षणं। ९, विरक्तिनिरूपणं। १०, विद्वन्मूर्खनिरूपणं

अपरखण्डस्य प्रथमसमासे, निस्पृहभिक्षा। २, गणेशस्तवः। ३, शारदास्तवः। ४, गुरुस्तवः। ५, साधुनिरूपणं। ६, जनस्तुतिः। ७, कवीश्वरस्तुतिः। ८, सभास्तुतिः। ९, परमार्थस्तुतिः। १०, (खण्डितत्वादस्य विषयो न प्राप्तः।)

तदपरखण्डस्य प्रथमसमासे द्वितीयस्य कियदंशस्य नास्ति। २, समासे, भिक्षा-निरूपणं। ३, कविलक्षणं। ४, कीर्त्तनलक्षणं। ५, हरिकथानिरूपणं। ६, चातुर्यषट्कारनिरूपणं। ७, युगधर्मनिरूपणं। ८, अखण्डध्याननिरूपणं। ९, शाश्वतनिरूपणं। १०, मायानिरूपणं।

पुनस्तदपरखण्डस्य प्रथमसमासे चातुर्यलक्षणं। २, निस्पृहव्यापकलक्षणं। ३, श्रेष्ठान्तरात्मनिरूपणं। ४, शाश्वतब्रह्मनिरूपणं। ५, चञ्चललक्षणं। ६, चातुर्य-विवरणादिनिरूपणं। ७, अधऊर्द्धनिरूपणं। ८ सूक्ष्मजीवनिरूपणं। ९, पिण्डोत्पत्तिनिरूपणं। १०, सिद्धान्तनिरूपणं।

पुनस्तदपरखण्डस्य प्रथमसमासे, वाल्मीकिस्तवः। २, सूर्यस्तवः। ३, पृथ्वीरच-ना। ४, जलस्तुतिः। ५, अग्निस्तुतिः। ६, वायुस्तुतिः। ७, महाद्भुतनिरूपणं। ८, आत्मनिरूपणं। ९, उपासनानिरूपणं। १०, पञ्चभूतलक्षणं॥

पुनस्तदपरखण्डस्य पञ्चकं वर्त्तते, तत्र १ समासे, मङ्गलाचरणं। द्वितीयस्तु खण्डितः। एतेषां खण्डानां प्रथमद्वितीयादिसङ्ख्यानिर्देशो नास्ति। सर्वे पृथक् पृथक् खण्डाः।

No. 1407. आधानेष्टिः, वा इष्टिप्रयोगः।

Substance, country-made paper, 9 × 3¾ inches. Folia, 19. Lines, 9—10 on a page. Extent, 380 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Ádhánesht̤i alias *Ish̤t̤iprayoga.* A manual for the performance of the Ádhána rite.—Anonymous.

Beginning. अथ आधानेष्टिः। तत्र प्रथमायां विशेष उच्यते। अन्यत् सर्वं पौर्णमासवत्। सर्वं सर्वत्र विकृतिषु पशुसोमेषु बोध्यम्।

End. खण्डितलाच्छेषवाक्यादिकं नास्ति ।

विषयः । आधानेष्टिः । अग्न्यारम्भणीयेष्टिः । पुनराधेयेष्टिः । आग्रयणेष्टिः । पुत्रकाम्येष्टिः । मित्रविन्देष्टिः । पवित्रेष्टिः । कारीरीष्टिः ।

खण्डितलादेतत्परविषयो न प्राप्तः । अस्य नास्ति सन्देहः । कल्पितं नामेदं ।

No. 1408. भावदीपिका, न्यायसिद्धान्तमञ्जरीव्याख्या ।

Substance, country-made paper, 11 × 5 inches. Folia, 31. Lines, 13 to 15 on a page. Extent, 1,014 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Corrected.

Bhávadípiká alias *Nyáya-siddhánta-manjarí-vyákhyá*. A commentary on the Nyáya-siddhánta-manjarí of Jánakínátha Chúḍámaṇi Bhaṭṭáchárya, on the elementary principles of the Nyáya doctrine. By S'ríkṛishṇa Nyáyavágís'a Bhaṭṭáchárya, son of Govinda Nyáyálaṅkára Bhaṭṭáchárya. In Hall's Contributions, pp. 24, 25 mention is made of three other commentaries on the work of Jánakínátha.

Beginning. शैवालवन्या रुचिरे तटिन्याक्षीरे भवान्या दरलेशशून्या ।

इन्द्रादिमान्या भुवनेष्वनन्या मां पातु धन्या गिरिराजकन्या ॥ १ ॥

प्रणम्य शिवयोः पादौ श्रीमता कृष्णशर्मणा ।

सिद्धान्तमञ्जरीव्याख्या क्रियते भावदीपिका ॥ २ ॥

End. खण्डितलाच्छेषवाक्यादिकं नास्ति ।

विषयः । न्यायसिद्धान्तमञ्जरीव्याख्यानं ।

No. 1409. पैङ्गलोपनिषत् ।

Substance, country-made paper, 7 × 4½ inches. Folia, 15. Lines, 8 on a page. Extent, 150 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose and verse. Generally correct.

Paiṅgala Upanishad. An apocryphal Upanishad, treating of the relation of the Divine soul to humanity. The principles are expounded in reply to questions of Piṅgala, whence its name. The work is not included in the list of the Atharvana Upanishads.

Beginning. अथ पैङ्गलोपनिषत् । ॐ पूर्णमद इति शान्तिः । हरिः ॐ । अथ ह पैङ्गलो याज्ञवल्क्यमुपसमेत्य द्वादशवर्षैः कैवल्यमनुब्रूहीति पप्रच्छ ।

End. तद्विप्रासो विपन्यवो जागृवांसः समिन्धते । विष्णोर्यत्परमं पदम् ।
ॐ सत्यमित्युपनिषत् । चतुर्थोऽध्यायः ।

Colophon. इति पैङ्गलोपनिषत्समाप्ता । पूर्णमद इति शान्तिः । हरिः ओम् ।

विषयः । १ अध्याये, कैवल्यविषयकपैङ्गलप्रश्नस्योत्तरं । २, ईशस्य कथं जीवत्वमिति पैङ्गलप्रश्नोत्तरं । ३, तत्त्वमसीति महावाक्यविवरणे प्रश्नः । ४, किं कर्मकास्मिरित्यस्योत्तरं ।

No. 1410. गणेशसहस्रनामव्याख्या ।

Substance, country-made paper, 11½ × 4¼ inches. Folia, 33. Lines, 11 to 13 on a page. Extent, 1,584 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sk. 1549. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Gaṇes'a-sahasra-náma-vyákhyá. A commentary on a hymn to Gaṇes'a in which a thousand epithets are strung together. By Gopála Bhaṭṭa, surnamed Ḍáva.

Beginning. विज्ञानमानन्दमजं सुसिद्धं सर्वेश्वरं सर्वगुरुं विशुद्धं ।
अनामरूपं गुणकल्परूपं नमामि भक्ताभयदायिनं हरिम् ॥
महागणपतिं नत्वा सर्वेशं चिन्तितप्रदम् ।
तन्नामाष्टतसंव्याख्या रच्यते ऋद्दायिनी ॥ २ ॥

End. गजाननात्मा सुहरिर्नामव्याख्याप्रसङ्गतः ।
चित्तं प्रविष्टः स्थिरतां यातु गूढार्थभासकः ॥
क्व वानन्तगुणः श्रीमान् क्व वा व्यालालधीरहं ।
अथ स्वल्पजले दृष्टा सहस्रकिरणस्थितिः ॥

Colophon. इति डावेत्युपनामकगोपालभट्टकृता गणेशसहस्रनामव्याख्या सम्पूर्णा ॥

विषयः । गणपतिसहस्रनाम्नां व्याख्यानं ।

No. 1411. नेष्टृप्रयोगः ।

Substance, country-made paper, 9½ × 4 inches. Folia, 3. Lines, 69 on a page. Extent, 69 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Neshṭri-prayoga. Rules for the employment of the class of priests called Neshṭṛis. Anonymous.

Beginning. अथ नेष्टृप्रयोगः । इत्तो जपति । को यज्ञः क ऋत्विजः का दक्षिणा । मह्यमेवोचो भगो मेवोचो भगो मेवोचो यज्ञो मेवोच इत्यादिः ।

End. सोमस्य समिदसि दुरिष्टेर्मा पाहि स्वाहा । पितॄणां समिदसि इत्योर्मा पाहि स्वाहा । तत उपस्थाय द्यौश्च मे इति संस्थाजपः । तीर्थेन निष्क्राम्य ।

Colophon. इति नेष्टृप्रयोगः ।

विषयः । ऋत्विक्कर्त्तव्यकर्मोपदेशः ।

No. 1412. दमयन्तीचम्पूः ।

Substance, country-made paper, 14 × 5⅓ inches. Folia, 34. Lines, 11—12 on a page. Extent, 1,458 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Damayantí-champú. A poetico-prose romance founded on the story of Nala and Damayantí. By S'rívikrama. Like the story of Ráma, that of Nala and his faithful wife is a great favorite with Indian readers, and forms the theme of a great number of poems. The story is the same as given in the Mahábhárata, but the poetical embellishments are varied very extensively. The object everywhere is to praise the constancy of Damayantí, the great model of a Hindu wife.

Beginning. जयति गिरिसुतायाः कामसन्तापवार्चि-
न्युरसि रसनिषेकस्यान्दनस्यन्दमौलिः ।
दनु च विजयन्ते कीर्त्तिभाजां कवीना-
मसदृदृतविन्दस्यन्दिनो वाग्विलासाः ॥

End. (खण्डितं ।)

विषयः । नलदमयन्तीकथावर्णनं ।

No. 1413. वेदान्तकल्पतरुपरिमलं ।

Substance, country-made paper, 10 × 4⅓ inches. Folia, 203. Lines, 9 to 11 on a page. Extent, 5,936 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Vedánta-kalpataru-parimala alias *Parimala-ṭiká.* The oldest and most revered commentary on the Vedánta Aphorisms of Vyása, is the *Bháshya* of S'aṅkara Áchárya, which gave them solidity and systematic consistency. The *Bháshya* has formed the theme of a large number of exegeses, the most approved being the *Bhámatí* of Váchaspati Mis'ra, now in course of publication for the first time by the Asiatic Society of Bengal. The Bhámatí is in its turn expounded by the *Kalpataru* of Amalánanda, and Apyaya Díkshita annotates the last in his Parimala, the work under notice. The MS. is very defective wanting 9 leaves at the beginning and about one-third at the end. *Hall's Contributions*, p. 88.

Beginning. (प्रारम्भे ९ पत्राणि न सन्ति १० पत्रस्य प्रथमपाठः ।)

कल्पतं वह्निसु नीलं नभः । शिवालं नभ इत्यादिप्रत्ययस्यालोकविषयत्वं न कल्पनीयम् ।

End. (ख०)

विषयः । वेदान्तसूत्रभाष्यटीकाया भामत्याः कल्पतरुनामिका या टीका तस्याः व्याख्यानं ।

No. 1414. वेदान्तकल्पलता ।

Substance, country-made paper, 12 × 5 inches. Folia, 26. Lines, 11 on a page. Extent, 832 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Vedánta-kalpalatá. A theistic refutation of the opinions of the six leading schools of philosophy and a pantheistic scheme of salvation. By Madhusúdana Sarasvatí. The author was an ardent Vedántist, and an able and distinguished commentator. In Mr. Hall's 'Contributions', the work is named *Vedánta-kalpalatá-ṭiká,* and is described as "a disquisition on the nature of pantheistic salvation" (p. 132). The author has written a commentary on the Bhágavata, extending to a hundred thousand verses, but it is very scarce, and has nowhere been noticed; I saw only a few pages of it once with a Yati at Benares. His Commentary on the Gitá is highly esteemed by Vedántists.

Beginning. मीमांसया कपटतो भुजगाम्बयेव स्वाधीनतामुपनिषद्वनितेव नीता ।

येनोद्धृताऽस्तफलेन गरुत्मतेव तस्मै नमो भगवतेऽद्भुतशङ्कराय ॥ १ ॥

दुरापः शास्त्रार्थो नियतपतगानैरपि ? बुधै-
र्न सम्प्राप्तुं शक्यो मलिनमतिना यद्यपि मया ।
तथापि श्रीविश्वेश्वरचरणपङ्केरुहसुधा-
सुधाराभिः सिक्तो न कथमपि रिक्तोऽस्मि भविता ॥ २ ॥
सत्तर्कपुष्पनिकरैः परमात्मबोधनिष्ठाफलेन दधती परमां विभूतिम् ।
शारीरकार्थसुरशारिवगतासुधीः ? वेदान्तकल्पलतिकेयमुपासनीया ॥ ३ ॥
निर्धूय जैमिनिपतञ्जलिगौतमोक्तीः काणादकापिलशिवादिमतानि चाहं ।
श्रीव्यासशङ्करसुरेश्वरसूचितार्थं शुद्धिं व्यनक्मि विशदं मितभाषितेन ॥ ४ ॥
मुमुक्षूणामनुष्ठेयविक्षेपविनिवृत्तये ।
मोक्षं ससाधनं वक्ष्मि परपक्षनिरासतः ॥ ५ ॥

End. तस्मिन्नात्मैवाविद्यानिवृत्त्युपलक्षितो मोक्षः । तत्साधनञ्च । वेदान्तवाक्यकर-
णकोऽन्यानुपरक्तब्रह्मात्मैक्यसाक्षात्कार एव श्रवणाद्यपनीतप्रतिबन्धः सन्निति
सर्वं समञ्जसम् ।

न्यायैर्निर्धूय दुष्टानि कपिलकणादाक्षपादादिवादा-
न्यापाद्यादृष्टमेकं श्रुतिमितमसतद्वारमद्वैतवादम् ।
वेदान्तैकप्रमेयं परमसुखमयज्ञानमज्ञानशून्यं
मोक्षं व्याचक्षते+ कमपि सुधितिनः सोऽहमेवास्मि पूर्णः ॥

Colophon. इति वेदान्तकल्पलतायां मधुसूदनसरस्वतीकृतायां ससाधनापवर्गनिरूपणं नाम
प्रथमः स्तवकः ॥

विषयः । जैमिनिपतञ्जलिगौतमकाणादकापिलशिवादिमतनिरासपूर्वकससाधनमोक्षनि-
रूपणं ।

No. 1415. ऊहच्छलाक्षरम् ।

Substance, country-made paper, 10 × 3¾ inches. Folia, 18. Lines, 7 on a page. Extent, 238 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Corrected.

Uhachhalákshara. A collection of rubrics from the Uhagána of the Sáma Veda.

Beginning. उच्चान वामहो यवं । पुनाबोटी रोरवयोधाजये ।
प्रतुडै औशनं । कयावि वामदेव्यं ।

End. अग्न आयाहीन्द्रमिङ्खण्डहां रवापाजु नैपातिथानि ।
अच्छानडै आयन्नीय क्षुद्रः ॥ क्षुद्रं समाप्तम् ॥ अहश्छलाचरं समाप्तम् ॥

विषयः । क्षुद्राध्वकर्मण अहसामप्रतीकानि ।

No. 1416. अग्न्याधानपद्धतिः ।

Substance, country-made paper, 10 × 4½ inches. Folia, 25. Lines, 11—12—13 on a page. Extent, 825 slokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Corrected.

Agnyádhána-paddhati. A manual for the performance of the Agnyádhána rite. It is different from the treatises noticed under Nos. 122, 1365 and 1369.

Beginning. अथाग्न्याधानं निरूप्यते । तस्य कालः शिशिरवसन्तग्रीष्मर्तवः । पौर्णमास्यमावास्या यजनीयास्तिथयः । कृत्तिका रोहिणी पुनर्वसुः पूर्वोत्तराफल्गुनीचित्रानक्षत्राणि ।

End. यथा दैवतमुच्चितिवाचनं यजमानभागप्राप्तये प्रजापतेरित्यस्य स्थाने भद्रं नः स्योनः ।

Colophon. ब्राह्मणतर्पणान्तं समाप्तं । सन्तिष्ठते व्रीह्याग्रयणं ।

विषयः । मधुपर्कः । दर्शपौर्णमासिकी वेदिः । गोपिण्डयज्ञः । याजमानकृत्यविशेषः । पवमानेष्टिः । अग्निहोत्रहोमः । अन्वारभणीयेष्टिः । आग्रयणकर्म ।

No. 1417. सुबोधिनी ।

Substance, country-made paper, 12½ × 5 inches. Folia, 40. Lines, 12—13 on a page. Extent, 1,534 slokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Subodhiní. A commentary on the Siddhánta-kaumudí grammar of Bhaṭṭojí Díkshita. By Jayakṛishṇa, son of Raghunátha, and grandson of Govardhana Bhaṭṭa of the Moni family.

Beginning. अनुदात्तं पदम्। परिभाषेयमिति नाधिकारः। अखरितत्वात्। आद्युदात्तश्च समानोदरे ग्रथितः श्रोचोदात्त इत्यादीनामसङ्ग्रहः स्यात्। परिभाषायां लिङ्गापेक्षायामाह, खरविधीति।

End. खरितो वानुदात्ते पदादित्यनेन। ऋत्विगिति ऋत्विग्दधृगित्यादिना ऋतापुपपदे यजः क्विन्। वविखपीति सम्प्रसारणम्। ण्व्विषश्लोतीति। रसं न वर्जितस्रोति नित्यं नपुंसकं स्यादिक इति स्यादिति सूत्रार्थः॥

Colophon. इति श्रीमन्नीनिकुलतिलकायमानश्रीगोवर्द्धनभट्टात्मजरघुनाथाङ्गजेन जयकृष्णेन कृतायां सिद्धान्तकौमुदीव्याख्यायां सुबोधिन्यां खरप्रकरणं समाप्तम्॥

विषयः। सिद्धान्तकौमुदीशेषस्यखरप्रकरणस्य व्याख्यानं।

No. 1418. ज्वरचिकित्सा।

Substance, country-made paper, 11½ × 4 inches. Folia, 31. Lines, 7 on a page. Extent, 596 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Incorrect.

Jvarachikitsá. A collection of recipes for the treatment of fever, acidity, dyspepsia, gonorrhœa, rheumatism, inflammation of the eye, &c. Anonymous.

Beginning. खर्जूरी माधवी विश्वा समभागानि कारयेत्।
दीपनः पाचनः क्वाथो जयेदामानलव्यथां॥

End. (खण्डितत्वाच्छेषवाक्यादिकं नास्ति)।

विषयः। केनचित् स्वप्रयोजनार्थमोषधिसङ्ग्रहो रोगविशेषाणां कृतः। न तु ग्रन्थकारकृतोऽयं ग्रन्थपदवाच्यः। इति भाति। अत्र कुत्रचिद्श्लोकार्धो महाराष्ट्रभाषया लिखितः।) अत्र ज्वरास्रपित्त-पित्त-प्रमेह-वातव्याधि-नेत्ररोगादिकतिपयरोगनिवारकौषधानि सन्ति।

No. 1419. रङ्गभङ्गवल्ली, टीकासहिता।

Substance, country-made paper, 10½ × 4½ inches. Folia, 107. Lines, 7—8—10—11 on a page. Extent, 2,247 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Incorrect.

Rañgabhrigavallí. A treatise on faith in, and devotion to Krishṇa,—a manual for Vaishṇavas. The text is in verse and is accompanied by a commentary in prose. The former, by Rañgáchárya, a celebrated Vaishṇava teacher, and founder of a sect of very ardent devotees, closely allied to the followers of Vallabháchárya. The comment is anonymous.

Beginning. (टी०)। अथोपास्यत्वेन प्रतिपाद्य परमदेवतानमस्काररूपं मङ्गलमाचरति खेत्यादिना। कृष्णचन्द्राय जगदाह्लादकारिणे तुभ्यं नमः।

(मू०)। खचिज्ज्योत्स्नाय दृहतेऽव्यक्तव्योमविहारिणे।
सुधाह्लादकलाद्याय कृष्णचन्द्राय ते नमः॥ १॥

End. (खण्डितलाक्षेपवाक्यादिकं नास्ति)।

विषयः। १ पल्लवे, भक्तिप्रशंसा। २, विष्णुनिवासस्थानप्रदर्शनादिः। ३, आत्मतत्त्वख्यापनं। ४, भगवन्मार्गप्रदर्शनं। ५, भजनज्ञानमार्गे भेदाभेदयोर्गुणदोषप्रदर्शनं। ६, सूक्ष्मानन्दमयीप्रकृतिदर्शनं। ७, भगवच्छुद्धभक्तिनिरूपणादिः। २२ द्वाविंशतिश्लोकपर्यन्तः सप्तमपल्लवपाठोऽस्ति, ततः खण्डितम्। सप्तमपल्लवारम्भे प्रतिज्ञातं यथा "इदानीं विविच्य भगवतः शुद्धां भक्तिं निरूपयितुं तां प्रणमति तस्येत्यादिना" इति एतेनैव ज्ञातमस्मिन् पल्लव एव विषयोऽस्तीति।

No. 1420. रहस्यच्छलाक्षरं।

Substance, country-made paper, 10 × 3¾ inches. Folia, 4. Lines, 7 on a page. Extent, 60 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Rahasya-chhaláksharа. The initial words of Sama hymns required to be sung at certain Sama sacrifices. Anonymous.

Beginning. अभिलाघूराना प्रत्युदमा उवा दूगी दैादु रथन्तराणि। त्वामिद दौ दृहत्।

End. उध्वापवखड जिसिमे क्षुद्रः॥ ५॥ क्षुद्रं समाप्तं॥ दशरात्रसामानि ७॥ संवत्सरसामानि २९॥ एकाहसामानि ४१॥ अहीनसामानि २२॥ सत्रसामानि ३१॥ प्रायश्चित्तसामानि १४॥ क्षुद्रसामानि १९॥ रहस्यसामानि ५२॥ एवं दशोत्तरद्विशतसङ्ख्याकानि २१०॥

Colophon. रहस्यच्छलाक्षरं समाप्तम्।

विषयः। दशरात्राद्यष्टविधकर्म्मोपयोगिदशाधिकद्विशतसङ्ख्यकसामानि।

No. 1421. जगच्चन्द्रचन्द्रिका, रघुवंशटीका ।

Substance, country-made paper, $10\frac{1}{2} \times 4\frac{3}{4}$ inches. Folia, 41. Lines, 10—11 on a page. Extent, 2,492 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Corrected.

Jagachchandra-chandriká. A commentary on the Raghuvańs'a of Kálidása. By Bhagiratha Avasthí, son of S'ríharsha Deva, of the family of Balabhadra Pandita, who flourished in the court of Jagachchandra, of Kúrma country.

Beginning. (षोडशसर्गावधि १९ सर्गपर्यन्तमस्ति । पुनरस्य षोडशः सर्गः खण्डितः ।)

(टी०) । षोडशसर्गः प्रारभ्यते । अथेति । अथ रामसर्गारोहणानन्तरं, सप्त सप्तसङ्ख्याकाः, इतरे अन्ये, रघुवंशप्रवीराः प्रकृष्टयोद्धारः लवादय इत्यर्थः । न निर्द्धारण इति षष्ठीसमासनिषेधः ।

(मू०) । अथेतरे सप्त रघुप्रवीरा ज्येष्ठं पुरोजन्मतया गुणैश्च ।
चक्रुः कुशं रत्नविशेषभाजं सौभ्रात्रमेषां हि कुलानुसारि ॥ १ ॥

End. अशिषत् शास्सिस । शासुच्चनुशिष्टो लुङ् । सर्त्तिशास्त्यर्त्तिभ्यश्चेत्यङ् । शास इदङ्हलोरिति उपधाया इकारादेशः । होमार्थं सिंहासनं तत्र स्थिताः । अव्याहता अप्रतिहता आज्ञा निर्देशो यस्याः सा ॥

Colophon. इति श्रीकूर्मान्वयेन्द्रश्रीजगच्चन्द्राश्रितसोमपायिपुरोहितबलभद्रपण्डितगोत्रापत्य-श्रीहर्षदेवात्मजावसथ्यिभगीरथपण्डितविरचितायां जगच्चन्द्रचन्द्रिकायां रघुवंश-टीकायामेकोनविंशतिः सर्गः ।

विषयः । षोडशसर्गावध्येकोनविंशतिसर्गपर्यन्तस्य रघुवंशस्य व्याख्यानं ।

No. 1422. रसेन्द्रचिन्तामणिः ।

Substance, country-made paper, $9\frac{3}{4} \times 5$ inches. Folia, 44. Lines, 13—14 on a page. Extent, 1,276 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Incorrect.

Rasendra-chintámani. A work of some repute on the preparation of metallic medicines: the MS. is corrupt and defective.

Beginning. (अस्य प्रथमाध्याये नास्ति केवलमध्यायसमाप्तिवाक्यमस्ति)

इति श्रीरामचन्द्रगुरुविरचिते रसेन्द्रचिन्तामणौ रससिद्धान्तप्रकरणे शालाव-तारो नाम प्रथमोऽध्यायः ॥

अथातो मूर्च्छनाध्यायं व्याचक्ष्महे । अथभिचरितव्याधिघातकं मूर्च्छना । तच्च तन्त्रनिगदितदेवतापरिचरणसमनन्तरं तत्क्षोधनप्रक्रियाभिर्वक्ष्यीभिः परिशु-द्धानां रसेन्द्राणां व्रणारणिजन्यवह्निन्यायेन तारतम्यमवलोक्यमानैः सूक्ष्ममतिभिः पलार्द्धेनापि संस्कारः कर्त्तव्यः ।

End. (खण्डितत्वाच्छेषवाक्यादिकं नास्ति) ।

विषयः । नानाविधसूतादिरसौषधकरणप्रकारः । अत्र न केवलमध्यायस्यवच्छेदः । सौषधनामभिः प्रकरणच्छेदोप्यस्ति ।

No. 1423. नीतिशतकं, सुभाषितरत्नावल्यन्तर्गतं ।

Substance, country-made paper, 6 × 4¼ inches. Folia, 23. Lines, 9 on a page. Extent, 235 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Niti-s'ataka. One hundred miscellaneous stanzas on morality. By Bhartṛihari. It is a fragment of the author's Saptas'ati, a work which has been printed two or three times, and an English translation of it, by Professor C. H. Tawney, is now in course of publication in the 'Indian Antiquary.'

Beginning. दिक्कालाद्यनवच्छिन्नानन्तचिन्मात्रमूर्त्तये

स्वानुभूत्येकमानाय नमः शान्ताय तेजसे ।

End. भीमं वनं भवति तस्य पुरं प्रधानं सर्व्वे जनाः सुजनतामुपयान्ति तस्य ।

कृत्स्ना च भूर्भवति सन्निधिरत्नपूर्णा यस्यास्ति पूर्व्वसुकृतं विपुलं नरस्य ॥

Colophon. इति भर्त्तृहरीकृतयोगेश्वरविरचितायां (?) सुभाषितरत्नावल्यां प्रथमं नीति-शतकं सम्पूर्णमस्तु ॥

विषयः । नीतिकथनं ।

No. 1424. अपत्नीकाधाननिर्णयः ।

Substance, country-made paper, 8¼ × 4¼ inches. Folia, 19. Lines, 8—10—11—12 on a page. Extent, 510 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Correct.

Apatnikádhána-nirṇaya. A disquisition on the right of unmarried persons to cherish the sacred household fire, and to perform the rites of Ádhána. By Govinda Díkshita.

Beginning. अथापत्नीकस्याधाने अधिकारोऽस्ति कस्य नास्तीति विविच्यते ॥

End. यजमानप्रवासे यजमानमन्त्रेष्वपि समानत्वात् ॥ पुत्रान्तेवासिप्रतिनिधियोजनस्योक्त्वाचेत्यत्तमतिविस्तरेण । इति विचारणाः ॥

Colophon. इति श्रीमचातुर्धरकुलावतंसगोविन्ददीक्षितकृतेऽपत्नीकाधाननिर्णयः समाप्तोऽयं ॥

विषयः । अपत्नीकस्य अग्न्याधाने कर्म्मणि अधिकारिणोऽनधिकारिणश्च निरूपणं ।

No. 1425. बौधायनसूत्रं ।

Substance, country-made paper, 9¼ × 3¼ inches. Folia, 20. Lines, 6—7 on a page. Extent, 300 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Correct.

Bodháyana Sútra.—The Kalpa Sútra of Bodháyana on the rites enjoined in the Taittiríya Sañhitá of the Black Yajur Veda. The MS. is a mere fragment, and comprises only one chapter—that relating to animal sacrifices—*Pashubandha.*

Beginning. ॐ पशुना यज्यमाणे भवति स उपकल्पते ।

End. इति पूर्णाहुतेा वरं ददाति धेनुवरं वानड्वहं वा दद्यादिति ह स्माह बौधायनः सन्तिष्ठते पशुबन्धः सन्तिष्ठते पशुबन्धः ॥

Colophon. इति बौधायनसूत्रे पशुबन्धः समाप्तः ॥

विषयः । पशुबन्धयागप्रकरणं ।

No. 1426. ज्योतिषरत्नमाला ।

Substance, country-made paper, 9 × 4¾ inches. Folia, 52. Lines, 7 on a page. Extent, 856 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verse. Correct.

Jyotisha-ratnamálá. A treatise on astronomy and judicial astrology. By S'rípati Bhaṭṭa. The work is founded on the maxims of Garga, and treats of years, lunar days, solar days, days of the week, Yogas or conjunctions, Karaṇas, Nakshatras, Muhúrtas, minor planets, contact of months (*Saṅkrántis*) &c., &c.

Beginning. प्रभवविरतिमध्यज्ञानबन्ध्या नितान्तं विदितपरमतत्त्वा यच्च ते यामिनोऽपि ।
तमहमिह निमित्तं विश्वजन्मात्ययानामनुमितमतिवन्दे भग्रहौ कालमीशं ॥
विलोक्य गर्गादिमुनिप्रणीतं वराहलग्नादिकृतञ्च शास्त्रं ।
दैवज्ञकण्ठाभरणार्थमेषा विरच्यते ज्योतिषरत्नमाला ॥

End. निवसन्त्यमरा हि वत्सकोणे मनुजाः पार्श्वदशान्तमध्ययोश्च । इतः परं खण्डितं ।

विषयः । यच्च प्रथमाध्याये संवत्सरप्रकरणं । २ये, तिथिप्रकरणं । ३ये, वारप्रकरणं । ४र्थे, योगप्रकरणं । ५मे, करणप्रकरणं । ६ष्ठे, नक्षत्रप्रकरणं । ७मे, मुहूर्त्त-प्रकरणं । ८मे, उपग्रहप्रकरणं । ९मे, सङ्क्रान्तिप्रकरणं । १०मे, गोचरप्रकरणं । ११शे, ताराबलप्रकरणं । १२शे, लग्नप्रकरणं । १३शे, संस्कारप्रकरणं । १४शे, राजाभिषेकप्रकरणं । १५शे, वास्तुप्रकरणं । १८शे, गृहप्रवेशप्रकरणं ।

No. 1427. प्रह्लादचम्पूः ।

Substance, country-made paper, 9 × 4½ inches. Folia, 14. Lines, 9 on a page. Extent, 204 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1869. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Incorrect.

Prahláda Champu. A poetico-prose romance, founded on the story of Prahláda, a youth who, born in a S'aiva family, displayed, under peculiarly trying circumstances, the most unflinching devotion to Vaishṇavism. By Kes'ava Paṇḍita.

Beginning. कनकरुचिदुकूलः कुण्डलोल्लासिगण्डः
भ्रमितभुवनभारः कोऽपि लीलावतारः ।

त्रिभुवनसुखकारी शैलधारी मुकुन्दः
परिकलितरथाङ्गो मङ्गलं नस्तनोतु ॥ १ ॥
यच्छिष्यैर्जगतीतलं परिहृतं यत्सर्वविद्यानिधिः
श्रीलोगाक्षिकुलारविन्दतरणिर्माध्यन्दिनः केशवः ।
यं प्राप्तुत सदा शिवाङ्घ्रिकमलद्वन्द्वैकनिष्ठं परं
भट्टानां तमहं नमामि पितरं साम्बं कृपाम्भोनिधिं ॥ २ ॥
किं भोजः किमु विक्रमः किमपरः कर्णावतीर्णः कलौ
सर्व्वेषामिति यत्र धीर्भवति सः क्ष्मौणीतले नन्दति ।
शूरः श्रीमदुमापतिर्दलयति गोविन्दभक्तिप्रियः
श्रीमत्केशवपण्डितो वितनुते चम्पूं तदीयाज्ञया ॥ ३ ॥

End. कीर्त्तिः श्रीनरसिंह ते विपथगा तच्चोदितं कैरवं
चान्द्रं मण्डलमत्र नीलमिव यत् तद्भृङ्गवृन्दं किमु ।
यद्वा त्वद्दलितारिवृन्दवनिताचित्तेन्धनाग्नेः स्फुलं
चन्द्रस्तत्र विधाति नीलिमिव यत् धूमः स मन्यामहे ॥

Colophon. इति श्रीमत् केशवपण्डितकृते प्रह्लादचम्पूकाव्ये चतुर्थस्तवकः समाप्तोऽयं ।

विषयः । प्रह्लादचरितकथनं । अत्र प्रह्लादस्य विष्णोराराधनं श्रुत्वा दैत्यगुरोः शुक्राचार्य्यस्य प्रह्लादं प्रति नानाविधभर्त्सनं, एवं तत्पित्रा जन्तमपादेन राज्ञा प्रह्लादस्य मरणार्थं हस्तिसम्मुखे निक्षेपादिकञ्च ।

No. 1428. निश्चयत्वनिरुक्तिः ।

Substance, country-made paper, 9¼ × 4¼ inches. Folia, 4. Lines, 12—13—14 on a page. Extent, 115 slokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Correct.

Nis'chayatva-nirukti. On certainty—a Nyáya discourse. By Raghudeva Tarkálaṅkára.

Beginning. पर्व्वतोद्देश्यकवह्निविधेयकानुमित्यादिकं प्रति धूमालोकादिविषयकसकलपरामर्शसाधारणवह्निव्याप्यप्रकारकनिश्चयत्वादिनैव हेतुत्वं ।

End. तथापि लग्नते लाघवासम्भवादित्यास्तां अतिशयविस्तरेण ।

Colophon. इति श्रीरघुदेवतर्कालङ्कारविरचिता निश्चयत्वनिरुक्तिः समाप्ता ।

विषयः । अनुमितिकारणतावच्छेदकव्याप्यप्रकारकनिश्चयत्वनिरूपणं ।

No. 1429. स्वरमञ्जरी ।

Substance, country-made paper, 9 × 4 inches. Folia, 84. Lines, 9 on a page. Extent, 1,867 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1733. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Correct.

Svara-mánjarí. An elementary treatise on Vedic accents. By Narasiñha Suri, son of Rudra Áchárya.

Beginning. पाणिनीयमताभिज्ञान् नत्वा वृद्धान् गुरूनपि ।
प्रथमपत्रार्द्धस्य छिन्नत्वात् प्रारम्भवाक्यं सम्पूर्णं न लिखितं ।

End. अस्मान् मद्धिक् प्रत्ययान्तोदात्तः । उप । उपसर्गस्वरः सुष्ठुता गतिस्वरः । आ ।
उपसर्गस्वरः । एनुनिङन्तस्वरः । इति सर्व्वं रमणीयं ।

Colophon. इति श्रीरुद्राचार्य्यसूनुना नरसिंहसूरिणा विरचिता स्वरमञ्जरी समाप्ता ।

विषयः । वैदिकपदोच्चारणे उदात्तादिस्वरविवेकः ।

No. 1430. विद्वद्भूषणं, सटीकं ।

Substance, country-made paper, 11 × 5 inches. Folia, 18. Lines, 18—19—21 on a page. Extent, 1,083 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, very old. Text. Verse. Commentary. Prose. Incorrect.

Vidvad-bhushaṇa. Miscellaneous poems in praise of Hari. By Bálakrishṇa Sudhi. With a commentary by an unknown author.

Beginning. (मू०) । कलयाम्यदन्तं द्विदन्तं स्फुटैकदन्तमपि द्विभुजं ।
चतुर्भुजं यं जगन्ति गायन्ति मोदकैकभुजं ॥
अत्रिगोत्रसमुत्पन्नो बालकृष्णाभिधेयवान् ।
विद्वद्भूषणनामानं कुर्व्वेहं पद्यसङ्ग्रहं ॥

(टी०) । तं विघ्नराजं अहं ध्यायामि यं जगन्ति गायन्ति ।

End. (मू०) । काव्यं करोति सुकविः सहृदय एव वेत्ति तत्तत्त्वं ।

रत्नं करिः प्रसूते स्फुटयति शिल्पी तु तत् सुषमं ॥
(टी०) । लक्ष्मि मातर्मम निविड़तरं त्वं हरिर्व्वो विधत्तां ॥
Colophon. इति श्रीमद्वंशसुत्यबालकृष्णसुधीकृतः ।
विद्वद्भूषणसङ्ग्रोऽयं सम्पूर्णः पद्यसङ्ग्रहः ॥
विषयः । हरिगुणवर्णनात्मकविविधपद्यसङ्ग्रहणं ।

No. 1431. स्फोटतत्त्वं ।

Substance, country-made yellow paper, $9\frac{3}{4} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 14. Lines, 8—10 on a page. Extent, 292 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Correct.

Sphoṭa-tattva. A treatise on the *Sphoṭa-váda*, or the theory of inherent relation between sound and sense, and on logotheism. By Krishṇa S'esha.

Beginning. शब्दब्रह्म चिदानन्दमधिष्ठानमुपास्महे ।
यस्य वर्णाः पदं वाक्यं विवर्त्तैः सम्प्रकाशते ॥ १ ॥
महाभाष्यमतं भर्त्तृहरिणापि प्रकाशितं ।
आलोच्य सर्व्वतन्त्राणि स्फोटतत्त्वं निरूप्यते ॥ २ ॥
End. शब्दब्रह्माभिधानं श्रीमद्भाष्यकारसम्मतं ।
श्रीकृष्णशेषविदुषा स्फोटतत्त्वं निरूपितं ॥
विद्वद्भिः सद्सद्व्याख्याकारिभिः सारचारिभिः ।
रागविद्वेषरहितैर्दूषितं वस्तु भूषितं ॥
Colophon. इति श्रीकृष्णशेषविरचितं स्फोटतत्त्वं सम्पूर्णं ।
विषयः । अत्र स्फोटतत्त्वनिरूपणं । पदार्थज्ञाने पदं अपेक्षणीयं पदञ्च वर्णसमूहः, तथा च पूर्व्ववर्णोच्चारणानन्तरं परवर्णोच्चारणे पूर्व्ववर्णनाशात् एकदा वर्णसमूहात्मक-पदस्य सत्त्वासम्भवात् पदार्थबोधानुपपत्तिः । एवं वाक्यार्थबोधे वाक्यं अपेक्षणीयं वाक्यञ्च पदसमूहात्मकं, तथा च पूर्व्वपदोच्चारणानन्तरं परपदोच्चारणकाले पूर्व्वपदविनाशात् वाक्यार्थबोधानुपपत्तिः। अतः वर्णाभिव्यङ्ग्यपदस्फोटः पदा-भिव्यङ्ग्यवाक्यस्फोटश्च अवश्यं स्वीकरणीयः । स्फोटशब्देन पूर्व्वपूर्व्ववर्णानुभव-सचिवचरमवर्णाभिव्यङ्ग्यनित्यशब्दविशेष उच्यते इत्येतद्विवरणं ।

No. 1432. सारबोधिनी ।

Substance, country-made paper, 12¼ × 5 inches. Folia, 35. Lines, 11 on a page. Extent, 1,162 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Correct.

Sárabodhiní. A commentary on the Kávya prakás'a—a treatise on Rhetoric. By S'rívatsa S'armá.

Beginning. रामं नत्वा चिदानन्दं सङ्क्षिप्तां सारबोधिनीं ।
श्रीवत्सशर्म्मा कुरुते व्याख्यां काव्यप्रकाशजां ॥

End.. तदाभास इति तत्यदेन रसभावयोरनुकर्षणं न तु मन्निष्ठतयेन भावस्येव इत्याह । खण्डितं ।

विषयः । काव्यप्रकाशस्य व्याख्यानं ।

No. 1433. विवरणोपन्यासः ।

Substance, country-made paper, 10¾ × 4½ inches. Folia, 272. Lines, 9 on a page. Extent, 5,792 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1923. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose. Correct.

Vivaraṅopanyása. A gloss on Saṅkara's commentary on the Vedánta aphorisms. By Govindánanda Sarasvatí. The MS. is incomplete. Hall's Contributions, p. 202.

Beginning. समाचयानन्दयदच्च जन्तून् सर्व्वात्मभावेन तथा परत्र ।
यच्छङ्करानन्दपदं हृदब्जे विभ्राजते तत् यतयो विशन्ति ॥
भाष्यटीकाविवरणतन्निबन्धनसङ्ग्रहः
व्याख्यानव्याख्येयभावः क्लेशहानाय रच्यते ।

End. यथा नेचेतोधं ? तमादित्यमित्यचेतनविरोधनीक्षणसङ्कल्पक्रिया विधीयते तथाचापि । खण्डितं ।

विषयः । शङ्कराचार्य्यविरचितस्य वेदान्तसूत्रभाष्यस्य विवरणं ।

No. 1434. नादकारिकावृत्तिः, श्रीरामकण्ठरचितनादकारिकासहिता ।

Substance, country-made paper, 12⅓ × 4⅓ inches. Folia, 7. Lines, 4—8 on a page. Extent, 123 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Náda-káriká-vṛitti. Memorial verses on the eternity of sound. By Rámakaṇṭha. With a commentary by Aghóras'iva Achárya.

Beginning. नादातीतं शिवं नत्वा नादज्ञानप्रसिद्धये ।
श्रीरामकण्ठरचितां व्याख्यास्ये नादकारिकां ॥

End. श्रीमदघोरशिवाचार्य्यजन्यया परसञ्ज्ञया ।
व्याख्याता नादसिद्धिश्च प्रार्थितेन गुरूत्तमैः ॥

Colophon. इत्यघोरशिवाचार्य्यविरचिता नादकारिकावृत्तिः समाप्ता ।

विषयः । नादकारिकाव्याख्यानं । नादकारिकायां नादपदार्थनिरूपणं ।

No. 1435. निबन्धतत्त्वदीपः, सटीकः ।

Substance, country-made paper, 9¼ × 5⅓ inches. Folia, 10. Lines, 8—9—10—12 on a page. Extent, 180 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Text, Verse. Commentary, Prose. Correct.

Nibandha-tattva-dípa. An exposition of the doctrine of faith, with a commentary.

Beginning. (मू०) । धर्म्ममार्गं परित्यज्य क्लेनाधर्म्मवर्त्तिनः ।
पतन्ति नरके घोरे पाषण्डमतवर्त्तनात् ॥
(टी०) । धर्म्ममार्गं परित्यज्येति । तच्च हेतुः पाषण्डमतवर्त्तनात् ।

End. (मू०) । यच्च पूजाप्रवाहः स्यात् तच्च तिष्ठेत तत्परः ।
एतन्मार्गद्वयं प्रोक्तं गतिसाधनसंयुतं ॥ (खण्डितं ।)
(टी०) । सर्व्वत्रैव जगति फलं वर्त्तत इति सर्व्वत्र फलं चाह ।

Colophon. इति श्रीनिबन्धतत्त्वदीपे भक्तिप्रकरणं समाप्तम् ।

विषयः । भक्तिमार्गकथनं ।

No. 1436. पञ्चतत्त्वप्रकाशः अभिधानं ।

Substance, country-made paper, $9\frac{3}{4} \times 4\frac{3}{4}$ inches. Folia, 17. Lines, 9 on a page. Extent, 335 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sk. 1701. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Pañcha-tattva-prakás'a. A metrical dictionary of the Sanskrit language: the vocables are arranged in classes. By Venidatta, son of Jagajjivana, grandson of Nílakaṇṭha. The MS. is incomplete. No mention of this work is met with in Professor H. H. Wilson's list of Sanskrit Dictionaries.

Beginning. प्रथमावधि षष्ठपत्रं नास्ति ।

End. पञ्चतत्त्वप्रकाशोऽयं वेनीदत्तेन धीमता ।
प्रकाशितः प्रकाशार्थो मीरमीरासुताज्ञया ॥

Colophon. इति श्रीयाज्ञिकवंशावतंशनीलकण्ठात्मजजगज्जीवनसूनुवेनीदत्तविरचिते पञ्चतत्त्वप्रकाशनाम्नि कोशे आकाशभानुः समाप्तः ।

विषयः । अत्र षट्सर्गाः सन्ति । प्रथमे द्वितीये च पृथिवीतत्त्वनिरूपणं । २ये, जलतत्त्वनिरूपणं । ४र्थे, तेजस्तत्त्वनिरूपणं । ५मे, वायुतत्त्वनिरूपणं । ६ष्ठे, आकाशतत्त्वनिरूपणं ।

No. 1437. अमृतवर्षिणी ब्रह्मसूत्रवृत्तिः ।

Substance, country-made paper, 10 × 5 inches. Folia, 30. Lines, 14—15—16 on a page. Extent, 1,192 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Correct.

Amṛita-varshiní. A short commentary on Vyása's Aphorisms of the Vedánta Doctrine. By Rámakiñkara, a disciple of Mukundagovinda. The MS. is incomplete, containing only the first book.

Beginning. द्युभ्वाद्यायतनं स्वशब्दात् ॥ १ ॥ पूर्वं त्रैलोक्यात्मा वैश्वानरः परमात्मेत्युक्तम् ।

End. ज्ञेयं पदमात्रञ्च चिन्त्यं पादेष्वनुक्रमादिति ॥ ९८ ॥

Colophon. इति श्रीपरमहंसपरिव्राजकाचार्य्यश्रीमन्मुकुन्दगोविन्दश्रीचरणशिक्षितश्रीरामकिङ्करवर्यकृतौ ब्रह्मसूत्रवृत्तौ ब्रह्मामृतवर्षिण्यां प्रथमस्य अध्यायस्य चतुर्थः पादः। समाप्तोऽयं प्रथमोऽध्यायः ।

विषयः । ब्रह्मसूत्रव्याख्यानं ।

No. 1438. मनचरित्रम् ।

Substance, country-made paper, $10\frac{1}{2} \times 5\frac{1}{2}$ inches. Folia, 65. Lines, 9—10 on a page. Extent, 967 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Mana-charitra. An allegory on the relation of knowledge to ignorance. In Marhaṭṭi.

Beginning. श्रीवरदतूम्बरदमूर्त्ति एकदन्ता चिन्तिले पुरविसीसमर्था चणे निमज्जे चरणी माथाटे विलभावे ।

End. ते प्रीतिपावो गोपीनाथ । श्रीपतीदासचणे ।

Colophon. इति श्रीमनचरित्रे प्रवृत्तिनिवृत्त्याख्याने सपरीवारबोधराज्यदृढीकरणं नाम अष्टमोऽध्यायः ।

विषयः । अत्र महाराष्ट्रीयभाषया अष्ट अध्यायाः सन्ति । तत्र प्रथमे, मङ्गलाचरणं । २ये, मोहराज्यवर्णनं । ३ये, बोधस्य राज्याभिषेकः । ४र्थे, विवेकादिवर्णनं । ५मे, विवेकनीतिनिरूपणं । ६ष्ठे, विवेककृतकामक्रोधजयवर्णनं । ७मे, विवेककृतसपरीवारप्रवृत्तिजयवर्णनं । ८मे, सपरीवारबोधराज्यदृढीकरणं ॥

No. 1439. परोक्षज्ञानं ।

Substance, country-made paper, $9\frac{3}{4} \times 4\frac{1}{4}$ inches. Folia, 62. Lines, 10—11 on a page. Extent, 1,448 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Paroksha-jñána. A logical disquisition on inference, the object of the author being the refutation of the theory described in the *Ratnakosha.* Author's name not known.

Beginning. परोक्षज्ञानं निश्चयात्मकमेव सिद्धान्तः ।

End. इति न कथञ्चिदस्या अनुमितेः संशयत्वोपपत्तिरिति कृतं पल्लवितेन ।

विषयः । अत्र सत्प्रतिपक्षसम्बलनदशायां संशयाकारानुमितिमङ्गीकुर्वतः रत्नकोषकारस्य मतनिरासपूर्व्वकं अनुमित्युपमितिशब्दात्मकपरोक्षज्ञानस्य निश्चयात्मकत्वरूपसिद्धान्तकथनं ।

No. 1440. पवमानः।

Substance, country-made paper, 9½ × 4½ inches. Folia, 34. Lines, 9 on a page. Extent, 594 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Correct.

Pavamána. The uses of the mantras of the Pavamána homa—a Vedic rite.

Beginning. उपास्मै गायता नरः पवमानायेन्दवे। अभिद्वाटं द्र यक्षते।

End. ब्रह्माण आगच्छतागच्छतागच्छत एवं विराज्य षड्विंशब्राह्मणोक्तं यजमानवाचनं सासि? सुब्रह्मण्ये तस्यास्ते इथिवीपाद इति। खण्डितं।

विषयः। वैदिकमन्त्रविशेषाणामभिधानं।

No. 1441. वृत्तमुक्तावली।

Substance, country-made paper, 9¼ × 4¼ inches. Folia, 15. Lines, 8—9—10—11 on a page. Extent, 300 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sk. 1725. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Vṛitta-muktávalí. A treatise on versification. By Vanájimas'vaniranjana (?) In Marhaṭṭi.

Beginning. श्रीमद्गिमुखासिवन्दनकरं? सप्रेमचित्ते सदा
ब्रह्मेशानसुरेन्द्रमुख्यजपती सर्व्वार्थसिद्धिप्रदा।
या भक्ताभयदानशौण्डविलसद् विघ्नाद्रिभङ्गी पवी
विद्या पद्यविकाग्रपूर्णकविता ध्याती कवीति द्रवी?॥

End. सालाग्रन्थसमाप्तसङ्गरक्तपापाङ्गे वनाजीमुखे
बालालागिसुबोधपद्यरचना लोकीघड़ाया मुखे।

Colophon. इति श्रीमत्कविकुलतिलकवनाजीमस्ववनिरञ्जन(?)विरचिता वृत्तमुक्तावली समाप्ता।

विषयः। महाराष्ट्रीयभाषया श्लोकानां छन्दोनिरूपणं।

No. 1442. तर्कप्रसङ्गः ।

Substance, country-made paper, 12½ × 5 inches. Folia, 56. Lines, 7—8 on a page. Extent, 1,624 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Correct.

Tarka-prasaṅga. An essay on inference. Author's name not known.

Beginning. प्रथमपक्षं नास्ति । ननु सङ्गतिप्रदर्शनस्यापि व्यर्थत्वादिति चेन्न ।

End. न च बाधाभावस्य तद्भावव्याप्यवत्ताज्ञानाभावस्य वा हेतुत्वं ।

विषयः । अनुमाननिरूपणं ।

No. 1443. आकाशोपन्यासः ।

Substance, country-made paper, 10½ × 4¾ inches. Folia, 14. Lines, 9—10 on a page. Extent, 398 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1773. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Correct.

A'kás'opanyása. A Vedánta treatise on the nature of *A'kás'a* or space, and its relation to Brahma. By Chit-sabhesánanda Tírtha, disciple of Sachchidánanda Tírtha. Hall's Contributions, p. 135. The MS. is complete, and the work is rare.

Beginning. आकाशस्तल्लिङ्गादच्च तावदन्तरं तद्धर्म्मोपदेशादिति पूर्व्वाधिकरणेन प्रत्युदाहरणसङ्गतिः ।

End. तानि सर्व्वाण्युक्तभङ्ग्या परापरब्रह्मपरतया योजयितुं शक्यानि विदुषां तस्मात् सर्व्वथाप्याकाशपदेन ब्रह्माभिधीयते ।

Colophon. इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्य्यश्रीमत्सच्चिदानन्दतीर्थपूज्यपादशिष्यश्रीमच्चित्सभेशानन्दतीर्थविरचित आकाशोपन्यासः समाप्तः ।

विषयः । अत्र वेदान्तमतसिद्धाकाशपदार्थनिरूपणं ।

No. 1444. अद्वैतसिद्धान्तविद्योतनं ।

Substance, country-made paper, 9¾ × 4½ inches. Folia, 30. Lines, 11—12 on a page. Extent, 973 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Correct.

Advaita siddhánta-vidyotana. A treatise on the theory of non-duality. By Brahmánanda Sarasvatí.

Beginning. सदनं तच्चिदानन्दे जगती यत्र जायते।
रजतादिवत् शुक्त्यादौ तदेवाहं परागतिः॥

End. अग्रे तदसत्तायां तत्त्वप्रमासामग्र्या एव नियामकत्वात् तत्त्वप्रमायास्तत्त्वज्ञान-तत्कार्य्यपूर्व्वावस्थाननियतत्वादिति दिक्।

Colophon. इत्यद्वैतसिद्धान्तविद्योतने परमहंसपरिव्राजकब्रह्मानन्दसरस्वतीविरचिते प्रथम-परिच्छेदः।

विषयः। अत्र अन्यथाख्यातिसाधनपूर्व्वकमद्वैतसंस्थापनं।

No. 1445. वाक्यसुधा, विवरणसहिता।

Substance, country-made paper, $10\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 34. Lines, 10 on a page. Extent, 783 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Text, verse; Commentary, prose. Generally correct.

Vákya-sudhá-vivaraṇa. A commentary on the *Vákya-sudhá* of S'aṅkara Áchárya, on the nature of the Supreme Spirit. Mr. Hall notices several commentaries on S'aṅkara's work, but not the one under notice here. *Contributions*, pp. 129, 130.

Beginning. (मू०)। स्वर्गस्थितिप्रलयहेतुमचिन्त्यशक्तिं विश्वेश्वरं विदितविश्वमनन्तमूर्त्तिं।
निर्मुक्तबन्धनमपारसुखाम्बुराशिं श्रीवल्लभं विमलबोधघनं नमामि॥
(टी०)। ब्रह्माहं तन्मधि भाति सर्व्वं श्रीमाधवप्राञ्चगुरोः प्रसादात्।
अन्वर्थविश्वेश्वरपण्डिताख्यः अस्याङ्घ्रिपद्मप्रणतो रतोऽस्मि॥

End. (मू०)। प्रातिभासिकजीवस्य लये सुर्य्यावहारिके।
तत्त्रये सच्चिदानन्दाः पर्य्यवस्यन्ति साक्षिणि॥
(टी०)। यत्तु वाक्यसुधामेतां विदित्य विषदैः पदैः।
पुण्यं मयार्जितं किञ्चित् तद् ब्रह्मणि समर्पितं॥

Colophon. इति श्रीशङ्कराचार्य्यविरचिताया वाक्यसुधाया विवरणं सम्पूर्णं।

विषयः। शङ्कराचार्य्यविरचिताया वाक्यसुधाया व्याख्यानं। वाक्यसुधायान्तु मोक्षोपाया-त्मज्ञानस्य सहजोपायकथनं।

No. 1446. विद्याप्रकाशचिकित्सा ।

Substance, country-made paper, 9⅓ × 5¼ inches. Folia, 20. Lines, 8 on a page. Extent, 282 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1887. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Vidyá-prakás'a-chikitsá. A treatise on the treatment of diseases. Attributed to Dhanvantari, but it is apparently a modern work.

Beginning. यस्योद्यासमये पुरमुकुटनिष्टचरणकमलोऽपि ।
कुरुतेऽञ्जलिं विनेत्रः स जयतु धात्रां निधिः सूर्य्यः ॥

End. अमृतं त्रिफलाक्वाथः पिप्पलीचूर्णसंयुतः ।
+सैन्द्रशीतलो नित्यं सद्यो नेत्रव्यथां जयेत् ॥ इति नेत्ररोग इति ।

Colophon. इति श्रीधन्वन्तरिविरचिता विद्याप्रकाशचिकित्सा समाप्ता ।

विषयः । नानाविधरोगचिकित्साकथनं ।

No. 1447. एकषष्ट्यलङ्कारप्रकाशः ।

Substance, country-made paper, 11 × 4 inches. Folia, 15. Lines, 9 on a page. Extent, 407 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Ekashashṭyalaṅkára-prakás'a. A treatise on Rhetoric, describing sixty-one kinds of rhetorical ornaments. It professes to be a summary, compiled principally from the works of Devanátha Tarkapañchánana and Jayaráma Nyáyapañchánana.

Beginning. जाग्रत् चलोक्यराज्योद्भवविभवपरीरम्भसम्भाविताङ्गिं
क्षीराब्धेर्जातकन्यालालितकरतलोन्मृष्टपादारविन्दं ।
काञ्चीकोटीरहारारुदमुकुटलसत् कौस्तुभोद्भासिताङ्गं
लक्ष्मीकान्तं प्रसन्नं सुकृतिविकृतिविच्छित्तये संस्मरामि ॥

End. तथा च सूत्रसिद्धाः परमप्रतिष्ठितालङ्कारिकालङ्कारश्रीकाव्यप्रकाशकारव्यवस्थापिताः ॥

Colophon. इति श्रीदेवनाथतर्कपञ्चाननश्रीमद्रामहरोपाध्यायगोविन्दश्रीजयरामन्यायपञ्चाननाद्यनेकव्याख्याता एकषष्ट्यर्थालङ्कारा एवोपक्रुर्व्वन्नीत्यनवद्यं ।

विषयः । काव्यस्य एकषष्टिविधार्थालङ्कारविवरणं ।

No. 1448. हेत्वाभासदीधितिटिप्पनी ।

Substance, country-made paper, 11 × 5 inches. Folia, 83. Lines, 12 on a page. Extent, 2,676 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Hetvábhásha-dídhiti-ṭippaní. A gloss on the Hetvábhásha-dídhiti of Raghunátha S'iromaṇí. By Jayaráma Nyáyapañchánana.

Beginning. सङ्गतिग्रथपरतां मूले स्पष्टयति एतावतेति परिकरो व्याप्तिपक्षधर्म्मते निरूप्येत्यन्तं ग्रथपदार्थः तावताऽवसरसङ्गतिर्लभ्यते हेत्वाभासपदलभ्यं सङ्गत्यन्तरमाह, ननुप्रसङ्गादिति ।

End. मन्वुत्पत्तिकाले दाहापत्तेरिति चेन्न कार्य्यसहभूतस्य हेतुत्वमित्यस्य । खण्डितं ।

विषयः । हेत्वाभासदीधितिव्याख्यानं ।

No. 1449. सामान्यलक्षणादीधितिटिप्पनी ।

Substance, country-made paper, 11 × 5 inches. Folia, 23. Lines, 10—12 on a page. Extent, 751 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Sámánya-lakshaṇá-dídhití ṭippaní. A gloss on the Sámánya-lakshaṇá-dídhiti of Raghunátha S'iromaṇí. By Jayaráma Nyáya-pañchánana.

Beginning. ग्रथमावधि एकादशपत्राणि न सन्ति ।

End. क्वचिन्नहेतुताकविशेषणतावच्छेदकप्रकारकनिश्चयस्य विशिष्टवैशिष्ट्यप्रत्यक्षहेतुत्वात् क्वचित् व्यवच्छिनादिभाननियमेन सामान्यलक्षणेत्यन्ये इत्यन्यच्च विस्तरः ।

Colophon. इति श्रीजयरामोसौ न्यायपञ्चाननः कृती सामान्यलक्षणाग्रन्थदीधितिं समदीपयत् ।

विषयः । सामान्यलक्षणादीधितिव्याख्यानं ।

No. 1450. प्रातिशाख्यभाष्यं ।

Substance, country-made paper, 8 × 4½ inches. Folia, 75. Lines, 12—13 on a page. Extent, 2,193 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Correct.

Prátis'ákhya-bháshya. A commentary on the S'aunaka Prátis'ákhya of the Rig Veda. By Uvaṭa, son of Vajraṭa. The text has been published by Professor Max Muller. A French translation of it has also appeared in the Journal Asiatique.

Beginning. अथो समानाक्षराण्यादितः । किमर्थमिदमारभ्यते ।
शिक्षाकल्पव्याकरणैः सामान्येनोक्तलक्षणं ।
तदेवमिह शाखायां इति शास्त्रप्रयोजनं ॥

End. योगविभागे ह्यसति उत्तरे चय इति ग्रहणमनर्थकं भवति + + ताच्यूयमाणे घोषे दूभावः खधितीवेति तथोक्तमेव ।

Colophon. इति श्रीपार्षद्व्याख्यायामानन्दपुरवास्तव्यवज्रटपुत्रउवटकृतौ प्रातिशाख्यभाष्ये क्रमपटलं दशमं समाप्तं ।

विषयः । वैदिकस्य प्रातिशाख्यस्य व्याख्यानं ।

No. 1551. तर्कामृतं, तर्कामृतचषकाख्यटीकासहितं ।

Substance, country-made paper, 10 × 4½ inches. Folia, 19. Lines, 15—16 on a page. Extent, 712 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Tarkámríta. An elementary exposition of the Vais'eshika doctrine. By Jagadís'a Tarkálaṅkára Bhaṭṭáchárya. With a commentary entitled *Tarkámríta-chasaka.* By Gáṅgáráma Jáḍí, son of Náráyaṇa, and pupil of Nílakaṇṭha. Hall's Contributions, p. 76.

Beginning. प्रथमावधिषट्चत्वारिंशत्यक्षाणि न सन्ति ।

End. मू० । सुन्दोपसुन्दनिष्ठप्राणिवियोगानुकूला तद्यधिकरणा च या क्रिया तदनुकूलकृतिमन्तौ ताविति सुन्दोपसुन्दावन्योन्यं जघ्नतुरिति वाक्यार्थबोध इति एवं दिशा सर्व्वत्र बोध्यं ।

Colophon. इति श्रीजगदीशभट्टाचार्य्यविरचितं तर्कामृतं समाप्तम् ।

टी० । चषकसुवर्णस्पर्शं दिनकरकरकृतपरामर्शं
जगदीशमथनकल्पं पिबतु तर्कामृतं तदाकल्पं ॥
इति श्रीजयपनामकगङ्गारामविरचितस्तर्कामृतचषकः समाप्तः ।

विषयः । अत्र प्रत्यक्षानुमानोपमानशब्दात्मकप्रमाणचतुष्टयनिरूपणं, प्रत्यक्षानुमित्युपमितिशाब्दात्मकप्रमितिचतुष्टयनिरूपणञ्च ।

No. 1452. न्यायसिद्धान्तमञ्जरीदीपिका ।

Substance, country-made paper, 10½ × 4¾ inches. Folia, 106. Lines, 10 on a page. Extent, 1,782 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Correct.

Nyáya-síddhánta-mañjarí-dípiká. A commentary on the Nyáya-siddhánta-manjarí an elementary treatise on the Nyáya. By S'rí-kaṇṭha. Mr. Hall has noticed in some MSS. the name written Síti-kaṇṭha. *Contributions*, p. 25.

Beginning. प्रथमपचावधि पञ्चपञ्चाशत् पचाणि न सन्ति ।

End. आचार्य्यानुमितेरनङ्गीकारेणेच्छाकालेऽपि तदुत्पत्तिसम्भवादिति निगर्भः ।
खण्डितं ।

विषयः । न्यायसिद्धान्तमञ्जरीव्याख्यानं, न्यायसिद्धान्तमञ्जर्य्यान्तु प्रत्यचानुमानोपमान-शब्दात्मकप्रमाणचतुष्टयनिरूपणं, प्रत्यचानुमित्युपमितिशाब्दात्मकप्रमितिचतुष्टय-निरूपणञ्च ।

No. 1453. गुणसारमञ्जरी ।

Substance, country-made paper, 10 × 4¾ inches. Folia, 77. Lines, 14 on a page. Extent, 756 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Correct.

Guṇasára-mañjarí. A Nyáya treatise on quality. By Mádhava-deva of Kás'í, son of Lakshmídeva, grandson of Mádhavadeva.

Beginning. ये मूका बधिरा विमूढमतयः सच्छास्त्रविद्वेषिणो
मर्त्यास्ते गुरुवर्य्यधुर्यपदवीं नीता यदाराधनैः ।
तं श्रानन्दवने वसन्तमनिशं विश्वेश्वरं सादरं
पार्व्वत्या सहितं स्मरामि सततं विघ्नौघविच्छित्तये ॥

End. एतेनेति शरीरक्रियाजन्यशरीरोत्तरदेशसंयोगं प्रति शरीरविभागस्य हेतुत्वा-दिति दिक् ।

Colophon. इतिश्रीगोदावरीतटविराजमानधारासुरनिवासिमाधवदेवात्मजलक्ष्मीदेवस्नु-काश्रीनिवासिमाधवदेवेन गुणरहस्यप्रकाशगुणसारमञ्जरी विश्वेश्वरप्रीतये कृता ।

विषयः । गुणरहस्यव्याख्यानं, गुणरहस्ये तु न्यायमतसिद्धषट्पदार्थान्तर्गतगुणपदार्थ-निरूपणं ॥

No. 1454. श्रीहर्षचरितं ।

Substance, country-made paper, 15 × 7 inches. Folia, 121. Lines, 12 on a page. Extent, 3,993 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1925. Place of deposit, Sukea's Street, Calcutta, Paṇḍit I's'varachandra Vidyáságara. Appearance, new. Prose. Very incorrect.

S'ríharsha-charita. History of S'ríharsha's wars with the king of Málava. By Báṇa Bhaṭṭa, entitled Mahákavi Chakrachúḍámaṇi, son of Chitrabhánu, grandson of Arthapati, and great-grandson of Kuvera. It is written in prose, in a highly verbose, bombastic style, similar to that of the well-known Vásavadattá, of which it is an imitation. Dr. Fitz-Edward Hall first brought it to the notice of European orientalists, in the Preface to his edition of the Vásavadattá, p. 12. When he did this, he had, however, only two imperfect MSS. of the work before him. Dr. Buhler has since discovered several codices. The MS. before me was copied at Káshmír under the superintendence of Bábu Nilámbara Mukarjí, Chief Justice of the High Court of Káshmír, and professes to be complete, the concluding words on the last page being: "This is the end of the great poem of the name of Harsha Kávya." समाप्तमिदं हर्षकाव्याख्यं महाकाव्यं. In the Introduction the author, however, expresses his resolution to describe the overthrow of the Rájá of Málava, but at the close of the 8th chapter, where the MS. terminates, the subject is brought up to the progress of Harsha to the Vindhya Hill in his way to Málava, and it is obvious that if the author ever completed his work, he must have written several chapters more. Dr. Buhler informs me that the codices of the work which he has seen, all break off at the end of the 8th chapter.

It is well known that Báṇa died before completing the Kádambari, and that his son brought it to a conclusion, and as it would be difficult to believe that he left the Harsha Charita also incomplete, I presume that further instalments of the work may still be met with. The author lived in the early part of the 7th century, when Hiouen Thsang visited India. A brief account of the author is given by Dr. Hall in his Preface to the Vásavadattá. Mr. Kás'ínátha Trimbak Telang notices a drama of the name 'Párvatí Pariṇaya' as a work of this author, in which he also starts the theory that the Ratnávalí is likewise a work of Báṇa, principally on the ground that a stanza from the Ratnávalí is found word for word in the Harsha Charita, and, as urged

by Dr. Hall, "downright plagiarism of one respectable author from another is unknown." Dr. Buhler subscribes to the force of Dr. Hall's argument. (Indian Antiquary, Vol. III. p. 219.) I am, however, compelled, in the interest of truth, to deny the accuracy of the major. No one, who has carefully studied mediæval Sañskṛit literature, can maintain that plagiarism was unknown in India. Nothing was, or is, more common, and, from the nature of the subjects treated of by the later authors, it could not well be otherwise. Even ancient authors were not altogether above this failing, and one half of the Sútras of Másaka appears to be word for word the same with the work of Látyáyana. The number of verses taken from the Mahábhárata by later authors without acknowledgement is immense.

Contents. I. Description of the family of Vátsáyana, in which the author was born. II. The author's interview with S'ríharsha. III. His retirement from the kingdom of S'ríharsha. IV. The birth of S'ríharsha *alias* Rájyavardhana in the family of Pushpabhúti. V. Death of Pushpabhúti. VI. Resolution of S'ríharsha to destroy the king of Málava. VII. The conquest of Prágjyotisha from the son of its king. VIII. The invasion of the Vindhya Hill by S'ríharsha in his progress towards Málava.

Beginning. दृच्छादिग्रन्थिनिचयप्रचयक्रमेण विश्वावभासनविधौ प्रथितप्रभावा ।
या धारिणां हृदयकोकनदप्रतिष्ठारूपं प्रकाशयति नौमि सरस्वतीं तां ॥ १ ॥
नमस्तुङ्गशिरश्चुम्बिचन्द्रचामरचारवे ।
त्रैलोक्यनगरारम्भमूलस्तम्भाय शम्भवे ॥ २ ॥
हरकण्ठग्रहानन्दलीलानाचीं नमाम्यमूं ।
कालकूटविषस्पर्शजातमूर्च्छामिवामिव ॥ ३ ॥
नमः सर्व्ववित्रे तस्मै व्यासाय कविवेधसे ।
चक्रे हृष्टिं सरस्वत्या यो वर्षमिव भारतं ॥ ४ ॥
प्रायः कुकवयो लोके रागाधिष्ठितदृष्टयः ।
कोकिला इव जायन्ते वाचालाः कामकारिणः ॥ ५ ॥
सन्ति स्वान दूवासङ्गा जातिभाजो गृहे गृहे ।
उत्पादका न बहवः कवयः शरभा इव ॥ ६ ॥
अन्यवर्णपराङ्मुखा बन्धचिक्कणिगूहनैः ।
अनाख्याताः सतां मध्ये कविश्चौरो विभाव्यते ॥ ७ ॥

श्लेषप्रायमुदीच्येषु प्रतीच्येष्वर्थमात्रकं।
उत्प्रेक्षा दाक्षिणात्येषु गौड़ेष्वक्षरडम्बरः ॥ ८ ॥
नवोऽर्थो जातिरग्राम्या श्लेषोऽक्लिष्टः स्फुटो रसः।
विकटाक्षरबन्धश्च कृत्स्नमेकत्र दुष्करं ॥ ९ ॥
किं कवेस्तस्य काव्येन सर्व्वदृत्तानुगामिनी।
कथेव भारती यस्य न प्राप्नोति दिगन्तरं ॥ १० ॥
उच्छ्वासान्तेऽप्यखिन्नास्ते येषां वक्त्रे सरस्वती।
कथमाख्यायिकाकारा न ते वन्द्याः कवीश्वराः ॥ ११ ॥
कवीनामगलद्दर्पो नूनं वासवदत्तया।
शक्तीव(?) पाण्डुपुत्राणां गतया कर्णगोचरं ॥ १२ ॥
पदबन्धोज्ज्वलो हारीकृतवर्णक्रमस्थितिः।
भट्टारहरिचन्द्रस्य गद्यबन्धो ऽपायते ॥ १३ ॥
अविनाशिनमग्राम्यमकरोत्सातवाहनः।
विशुद्धजातिभिः कोशं रत्नैरिव सुभाषितैः ॥ १४ ॥
कीर्त्तिः प्रवरसेनस्य प्रयाता कुमुदोज्ज्वला।
सागरस्य परं पारं कपिसेनेव सेतुना ॥ १५ ॥
सूचधारकृतारम्भैर्नाटकैर्बहुभूमिकैः।
सपताकैर्यशो लेभे भासोदेवकुलैरिव ॥ १६ ॥
निर्गतासुकवेर्यस्य कालिदासस्य सूक्तिषु।
प्रीतिर्मधुरसार्द्रासु मञ्जरीष्विव जायते ॥ १७ ॥
समुद्दीपितकन्दर्पा कृतगौरीप्रसाधना।
हरलीलेव लोकस्य विस्मयाय हरकथा ॥ १८ ॥
आढ्यराजकृतोत्साहैर्हृद्यश्लेषैः सुतैरपि।
जिकान्तःक्षयमानेव न कवित्वे प्रवर्त्तते ॥ १९ ॥
तथापि हरपतेर्भक्त्या भीतो निर्व्वहणाकुलः।
करोम्याख्यायिकामेकां जिकास्यवनचापलं ॥ २० ॥
सुखप्रबोधललिता सुवर्णचटकोज्ज्वलैः।
शब्दैराख्यायिका भाति शय्येव प्रतिपादकैः ॥ २१ ॥
जयति ज्वलत्प्रतापज्वलनप्राकारकृतजराद्रुचः।
सकलप्रणयिमनोरथसिद्धिः श्रीपर्व्वतोपमो हर्षः ॥

End. अवसिते सन्ध्यासमये समनन्तरमपरिमितयशःपानदयिताय मुक्ताशैलशिला-

चषक इव निजकुलकीर्त्या कृतयुगकरणोद्यतायादिराजराजितशासनमुद्रानिवेश इव राज्यश्रिया सकलद्वीपजिगीषाचलिताय श्वेतद्वीपङ्कृत इव चायत्या श्वेतभानुरुपानीयत निशया नरेन्द्राय इति ।

Colophon. इति श्रीचित्रभानुसुतमहाकविचक्रचूड़ामणिभट्टबाणकृतौ हर्षचरिते महाकाव्येऽष्टम उच्छ्वासः । समाप्तमिदं हर्षचरिताख्यं महाकाव्यं ।

एतत् पुस्तकं खण्डितं श्रीहर्षकर्त्तृकप्रतिज्ञातमालवराजोन्मूलनवर्णनरहितत्वात् । समाप्तमिदमित्यनेन यत् समाप्तिसूचकं वाक्यं तत् सम्पातायातं ॥

विषयः । अत्र अष्ट उच्छ्वासाः सन्ति । तत्र १ प्रथमे, वात्स्यायनवंशवर्णनं । २ ये, बाणस्य श्रीहर्षराजदर्शनं । ३ ये, बाणस्य हर्षराज्यात् प्रत्यागमनवृत्तान्तं । ४ र्थे, पुष्यभूतिनाम्नो राज्ञो वंशे राज्यवर्द्धनस्य श्रीहर्षस्य च जन्मनो वृत्तान्तकथनं । ५ मे, पुष्यभूतिराजस्य मरणवृत्तान्तकथनं । ६ ष्ठे, मालवराजोन्मूलनाय श्रीहर्षस्य प्रतिज्ञा । ७ मे, श्रीहर्षदेवस्य प्राग् ज्योतिषेश्वरकुमारसमीपात् कृतलब्धिवर्णनं । ८ मे, श्रीहर्षदेवस्य विन्ध्याटवीगमनवृत्तान्तवर्णनं ।

No. 1455. ज्यौतिषं ।

Substance, English paper, $8\frac{1}{4} \times 4\frac{1}{4}$ inches. Folia, 5. Lines, 8 on a page. Extent, 60 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Verse. Incorrect.

Jyotasha. Fragment of an astrological treatise on the days most appropriate for the performance of particular religious rites. Contents. Praise of astrology; quinquennial eras; planets, lunar days, and hours of 24 minutes; presiding deities of lunar mansions; auspicious and inauspicious lunar mansions; days and their duration. The original name of the work and that of its author cannot be made out from the codex before me.

Beginning. पञ्चसंवत्सरमयं युगाध्यक्षं प्रजापतिं ।
दिनर्त्तुयनमासाङ्गं प्रणम्य शिरसा शुचिः ॥
ज्योतिषामयनं पुण्यं प्रवक्ष्याम्यनुपूर्वशः ।
सम्मतं ब्राह्मणेन्द्राणां यज्ञकालार्थसिद्धये ॥

End. (ख०)

विषयः। ज्योतिषप्रशंसा। पञ्चवर्षात्मकयुगस्य कालज्ञानं। राशि-तिथि-नाड़ीनिरूपणादिः। नक्षत्राधिपकथनं। नक्षत्राणां क्रूरोग्रादिसञ्ज्ञा। दिवसप्रमाणादिकथनञ्च। (खण्डितत्वादेतत्परं विषयो न प्राप्तः)।

No. 1456. श्रीभगवद्गीतातात्पर्य्यबोधिनी, मूलसहिता।

Substance, country-made yellow paper, 13½ × 5 inches. Folia, 135. Lines, 14 on a page. Extent, 7,086 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose and verse. Incorrect.

Bhagavadgítá-tátparyabodhiní. A commentary on the Bhagavadgítá. By Sankaránanda Sarasvatí. The author was a great Vedántist, and wrote glosses on almost all the Upanishads. His object in the work under notice is to reconcile the philosophy of the Gítá with that of the Vedánta. The MS. is incomplete, and breaks off at the end of the 9th chapter.

Beginning. (टी०)। सत्यं ज्ञानमनन्तं यन्निष्कलं + + + परं।
अद्वितीयं निर्व्विशेषं ब्रह्म तत् समुपास्महे ॥ १ ॥
अधस्तान्मानवं दिव्यमुपरिष्टाद्जाक्षति।
परस्तात्तमसस्तेजः पुरस्ताद्स्तु नः सदा ॥ २ ॥
पञ्चाग्रद्वर्णरूपेण यथा व्याप्तमिदं जगत्।
शब्दब्रह्ममयीं वाणीं भजे तां परदेवतां ॥ ३ ॥
असंस्पृश्यैव प्रकृतिं विकृतिञ्च गुणैः सह।
यः सदा भाति मेऽन्तस्थं तं सेवे कृष्णमीश्वरं ॥ ४ ॥
सनन्दनं श्रीसनकं सनातनं सनत्कुमारञ्च सनत्सुजातं।
श्रीवामदेवञ्च शुकं महान्तं नमामि भक्त्या निजबोधसिद्ध्यै ॥ ५ ॥
भक्त्या श्रीशङ्कराचार्य्यं तच्छास्त्रं सद्गुरुं मुहुः।
नमामि शिरसा नित्यं सम्यक् ज्ञानोपपत्तये ॥ ६ ॥
भक्त्या प्रणम्य स्वगुरुमानन्दात्मसरस्वतीं।
क्रियते श्रीमद्भगवद्गीतातात्पर्य्यबोधिनी ॥ ७ ॥

(मू०)। धर्म्मक्षेत्रे कुरुक्षेत्रे समवेता युयुत्सवः।
मामकाः पाण्डवाः सर्व्वे किमकुर्व्वत सञ्जयः॥
(खण्डितं)।

विषयः। नवमाध्यायपर्य्यन्ताया भगवद्गीताया व्याख्यानं।

No. 1457. अध्यात्मभागवतं।

Substance, country-made yellow paper, 13½ × 5 inches. Folia, 12. Lines, 13 on a page. Extent, 604 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1796. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Adhyátma-bhágavata. An eulogium on the career of Kṛishṇa,—a Vaishṇava treatise on devotion to Kṛishṇa.

Beginning. स्तुत्वा श्रीदक्षिणामूर्त्तिं श्रीकृष्णचरितामृतं।
अध्यात्मगोचरं कुर्वे सतां स्वस्य मनोमुदे॥ १॥

End. मनोज्ञगाङ्गदक्षिलक्षणैः कलासहस्रकैः परिग्रहैः समन्वितः परमेश्वरो विराजते॥

Colophon. इति भगवच्चरितामृतस्याध्यात्मगोचरतानिरूपणं नाम श्रीमदध्यात्मभागवतं सम्पूर्णं।

विषयः। श्रीकृष्णचरितामृतस्याध्यात्मगोचरतानिरूपणं।

No. 1458. भक्तिरसायनं।

Substance, English paper, 11 × 4½ inches. Folia, 26. Lines, 12 on a page. Extent, 975 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose and verse. Generally correct.

Bhaktírasáyana. An essay on devotion to Kṛishṇa, or the philosophy of faith. By Madhusúdana Sarasvatí. The MS. contains only the first chapter of the work.

Beginning. पद्मनखनिविष्टमूर्त्तिभिरेकादशरूपताभिवावच्छिद्यां।
यं समुपास्ते गिरीशस्तं वन्दे नन्दमन्दिरे कञ्चित्॥ १॥

भवरसमिलितं वा केवलं वा पुमर्थं परममिह मुकुन्दे भक्तियोगं वदन्ति ।
निरुपमसुखसम्वित्रूपमस्पृष्टदुःखं तमहमखिलतुष्ट्यै शास्त्रदृश्या व्यनक्मि ॥ २ ॥
कर्म्मयोगोऽष्टाङ्गयोगो ज्ञानयोगो भक्तियोग इति चत्वारः पुमर्थत्वेन प्रसिद्धा योगाः ।

End. तमेव परमात्मानं जारबुद्ध्यापि सङ्गताः ।
जहुर्गुणमयं देहं सद्यः प्रक्षीणबन्धनाः ॥
इत्यादिदिङ्मात्रमुदाहृतं । व्यनन्तरोल्लासे तु सप्रपञ्चमुदाहरिष्यते । प्रेमेत्युपरम्यते ।
लक्षणं भगवद्भक्तेः साधनं सोपपत्तिकं ।
सभूमिकं स्वरूपञ्च यथा बुद्धीह वर्णितम् ।

Colophon. इति श्रीमधुसूदनसरस्वतीविरचितभक्तिरसायने भक्तिसामान्यनिरूपणं नाम प्रथमोल्लासः समाप्तः । (अस्य ग्रन्थस्येतः परमन्योऽप्युल्लासोऽस्तीत्यत्रैव सूचितम) ।

विषयः । भगवद्भक्तेर्लक्षणस्य सहेतुकसाधनस्य साश्रयस्वरूपस्य च वर्णनं ।

No. 1459. शुल्वप्रदीपविवरणं ।

Substance, country-made paper, $9\frac{3}{4} \times 4\frac{1}{4}$ inches. Folia 31. Lines, 11—12—15—16 on a page. Extent, 1,453 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

S'ulva-pradípa-vivaraṇa. A concise gloss on the S'ulva-pradípa, which in itself is a commentary on the S'ulva Sútra of Ápastamba. By Sundararája, son of Mádhava Áchárya of the Kunika sept.

Beginning. आपस्तम्बेन योऽयं व्यरचि भगवता शुल्वसङ्ज्ञो गभीरः
प्रश्नार्थं तस्य भाष्यप्रभृतिषु कथितं विस्तृतं वीक्ष्य कल्पं ।
सङ्क्षिप्तोद्बोधनार्थं कुशिककुलनिधेर्माधवार्य्यस्य सूनुः
पुनः शुल्वप्रदीपविवरणमधुना सुन्दरो निर्मिमीते ॥

End. अश्वमेधः प्राग्वेदाद्वार ऊर्द्ध्वाविधाम पश्येत् नेतरदादित्येतादितश्चेदाहरेदाहृत्य क्षतान्ना इत्याददीतेति ॥

Colophon. इति सुन्दरराजीये शुल्वप्रदीपविवरणे षष्ठः पटलः ॥ (मध्यखण्डितं ।)

विषयः । शुल्वप्रदीपव्याख्यानं ।

No. 1460. सुपर्णचितिपद्धतिः ।

Substance, country made-paper, 10½ × 5 inches. Folia, 50. Lines, 14—17 on a page. Extent, 2,762 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1753. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Correct.

Suparṇa-chiti-paddhati. A guide to the performance of the Vedic rite called Suparṇa-chiti or Agni-chiti. By Rámachandra, son of Súryadása. Both the father and the son had performed the rite, and for their eminence acquired the title of *Samrát Sthapatyagnichit*, or "the Kaisar of household-fire-collectors."

Beginning. सविद्युपसत्के क्रतौ प्रथमोपसदिने एव प्रथमचितिपुरीषनिवापोपस्थानान्तं क्रियते ।

End. चितिकर्म्मसमुद्रेमुं मेतुं रामोऽतनोद् गुरौ ॥
प्रचरन्नोऽमुना पारयातकर्म्मक्षतोऽखिलाः ॥

Colophon. इति सघाट् स्थपत्यग्निचित्सूर्य्यदासात्मजनैमिषीयसघाट् स्थपत्यग्निचित् रामचन्द्रकृता सुपर्णचितिपद्धतिः सम्पूर्णा ॥ (मध्ये खण्डितं ।)

विषयः । अग्निचितिकर्म्मविवरणं ।

No. 1461. एकाहप्रश्नः ।

Substance, country made-paper, 8½ × 3½ inches. Folia, 18. Lines, 9 on a page. Extent, 324 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Correct.

Ekáha-pras'na. Rules regarding the performance of the rite called Ekáha. This is a fragment of a Kalpa Sútra, but I cannot ascertain the name of its author.

Beginning. एकाहे प्रहीनेष्विति प्राकृतीर्दक्षिणा ददाति । यथा समाम्नातं क्रतूनां प्रकृतिरग्निष्टोमो निकायिनान्तु प्रथमः सर्व्वत्र यथादिष्टं वा ॥

End. ननु वीक्षते सन्तिष्ठते राजाभिषेको व्याख्यातो विद्या सन्तिष्ठते सवाः सवाः ।

Colophon. (समाप्तिसूचकवाक्यं नास्ति ।)

विषयः । एकाहप्रकरणकथनं ।

No. 1462. विबुधोपदेशः ।

Substance, country-made paper, 9½ × 4½ inches. Folia, 16. Lines, 11 on a page. Extent, 362 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Vibudhopades'a. A meagre vocabulary of Sañskrit words arranged in classes. Anonymous.

Beginning. साङ्केयो मङ्गलाय भवतां भवतां नराः ।
परोभूतो भवन्त्वाशु येनः प्रत्यूहराशयः ॥

End. बालक्रीड़नकानि हलघवं भूषायोजनं जयरत्नपरीक्षेति चतुःषष्टिकला ॥

Colophon. इति श्रीविबुधोपदेशः समाप्तः ॥

विषयः । कतिपयशब्दमाला । प्रथमं स्वर्गवर्गः । ततो भूमिवर्गः । ततः पातालवर्गः ॥

No. 1463. सोमप्रयोगः ।

Substance, country-made paper, 9½ × 4 inches. Folia, 85. Lines, 12 on a page. Extent, 2,486 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Correct.

Soma-prayoga. A guide to the performance of certain rites in which the brewing of the Soma beer is a component.

Beginning. अथ ज्योतिष्टोमस्याग्निष्टोमस्य प्रयोग उच्यते । तत्र व्रात्यतादौ व्राह्मणपरिहारार्थमासन्ने पर्व्वणि ऐन्द्राग्नाश्विनौ पशू कृत्वा निमित्ताभावे तु तावत्कृत्वा सोमारम्भः ।

End. सेष्टियावद्राचे कियद्राचे वा सञ्चिष्ठते तदैव सावसग्निहोत्रं जुहुयाद्यथोदिते काल एव प्रातर्होमः ॥

विषयः । सोमयागप्रयोगकथनं ॥

No. 1464. शब्दकौस्तुभः ।

Substance, country-made paper, 9½ × 4½ inches. Folia, 367. Lines, 10—11—12—13—14 on a page. Extent, 9,490 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Correct.

Śabda-kaustubha. A commentary on the grammatical aphorisms of Paṇini. By Bhaṭṭoji Dikshita. The MS. is incomplete, wanting both the beginning and the end. The portion included refers to chapters II to IV of the text.

Beginning. समर्थः पदविधिः । पदसम्बन्धी यो विधिः स समर्थः आश्रितः, बोध्यः । परिभाषेयं । समर्थपदस्य तदाश्रिते लक्षणा सामर्थ्यं चेह एकार्थीभावः प्रक्रियादशायां इयगर्थत्वेन प्रथमगृहीतस्य विशिष्टैकार्थत्वमिति ॥

End. खण्डितं ।

विषयः । द्वितीयाध्यायावधिचतुर्थाध्यायपर्य्यन्तपाणिनिसूत्रव्याख्यानं ॥

No. 1465. प्रयोगरत्नं ।

Substance, country-made paper, 11 × 4½ inches. Folia, 188. Lines: 9 on a page. Extent, 4,049 slokas. Character, Nágara. Date, Sk. 1747, Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Incorrect.

Prayoga-ratna. A comprehensive treatise on all the domestic rites, ceremonies and sacraments of the Hindus, including some Vedic rites. By Bhaṭṭa Náráyaṇa, son of Bhaṭṭa Rámes'vara Surí. The work was completed at Benares. A fragment of this work relating to funeral cakes has been noticed under No. 1294, and another on Charaka Sautrámani under No. 774. The work under No. 1294, has been erroneously described as composed by Harihara. The real author is Bhaṭṭa Náráyaṇa.

Beginning. श्रीरामं सपरीवारं गणेशञ्च सरस्वतीं ।
आश्वलायनतच्छिष्यान् प्रणम्य पितरं गुरुं ॥ १ ॥
भट्टरामेश्वरसुतो भट्टनारायणः सुधीः ।
प्रयोगरत्नं कुरुते काश्यां शिष्टेष्टसिद्धये ॥

Colophon. इति श्रीभट्टरामेश्वरसूरिसूनुभट्टनारायणविरचितायामौर्द्धदेहिकपद्धतौ पञ्चकादिमरणविधानानि । समाप्ता चेयं पद्धतिः ।

विषयः । अत्र प्रथमं अष्टचत्वारिंशत्संस्कारकथनं पुण्याहवाचनप्रयोगश्च । ततः अङ्कुरार्पणप्रयोगः । ततः दर्शश्राद्धप्रयोगनिर्णयः । ततः कौतुकबन्धप्रयोगः । ततः यज्ञोपवीतप्रयोगः । ततः विवाहोत्तरकालकर्त्तव्यस्थालीपाकः । ततः पर्व्वनिर्णयः

स्थण्डिलकरणादिनिर्णयश्च । ततः पार्व्वणस्थालीपाकनिर्णयः । तत इष्टिप्रायश्चित्तानि । तत इष्टिमध्ये ग्रहणनिर्णयः । ततो नैमित्तिकप्रायश्चित्तानि । ततः सकलकर्म्मसाधारणी परिभाषा । ततः दुष्टरजोदर्शनशान्तिः । ततो गर्भाधानं । ततः पुंसवनं । ततः सीमन्तोन्नयनप्रयोगः । ततो विष्णुबलिः । ततो जातकर्म्मप्रयोगः । ततो नामकरणप्रयोगः । ततः निष्क्रमणप्रयोगः । ततः अन्नप्राशनप्रयोगः । ततः अब्दपूर्त्तिविधिः । ततः चूड़ाकर्म्मप्रयोगः । तत उपनयनप्रयोगः । ततः महाव्रतप्रयोगः । ततः ब्रह्मचारिव्रतलोपप्रायश्चित्तं । ततः समावर्त्तनप्रयोगः । ततो विवाहादिनववधूग्रहप्रवेशादिप्रयोगः । ततः अग्निद्वयसंसर्गविधिः । तत उपासनाख्यः सायंप्रातर्होमविधिः । तत अग्नौत्रहोमविधिः । तत अकालकर्त्तव्यहोमविधिः । तत आपत्कालकर्त्तव्यहोमविधिः । ततः अग्निद्वयसंसर्गदोषप्रायश्चित्तं । ततो गृह्याग्निपुनःसन्धानप्रयोगः । ततो वसुसहितवरस्य गृहप्रवेशविधिः । तत आश्वयुजीकर्म्मप्रयोगः । ततः आग्रायणप्रयोगः । ततः प्रत्यवरोहणप्रयोगः । ततः पिण्डपितृयज्ञप्रयोगः । ततः अष्टकाश्राद्धप्रयोगः । तत उत्सर्जनविधिः । तत उपाकर्म्मविधिः । ततो दाहादिसपिण्डीकरणान्तौर्द्धदेहिककर्म्मप्रयोगः ॥

No. 1466. कैवल्यदीपिका, मुक्ताफलटीका।

Substance, country-made paper, 10½ × 5¼ inches. Folia, 164. Lines, 8—10—12—14 on a page. Extent, 7,876 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1963. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Incorrect.

Kaivalya-dípiká. A commentary on the *Muktáphala* of Vopadeva, on the philosophy of the Bhágavata Puráṇa. By Hemádri Deva, Minister of Mahárája Rámarája. The king's name occurs as Kámarája in the last line of the text, but that may be only an epithet; in Mr. Elliot's essay in the Journal of the Royal Asiatic Society of Great Britain (IV, p. 28) it is written Mahádeva. He was a Jádava king of the Lunar race (*soma-vañs'a*), and ascended the throne of Deoghar (Devagirí) in S'aka 1182. = A. E. 1260. This is also the time which M. Burnouf assigned to Vopadeva in his Preface to the Bhágavata. Wilson says "Vopadeva is generally assigned to the twelfth century,"

(*Essays*, III. p. 184). Vopadeva was the Court Paṇḍit and Hemádri the minister of Mahádeva. According to some Hemádri was himself a king, and Vopadeva was his minister; but seeing that Hemádri proclaims himself a Mantri of Mahádeva in whose house he completed the work under notice, the opinion may be safely rejected as unfounded. The same may be said of the opinion which assigns to Vopadeva the authorship of the works current in the name of Hemádri. It is possible, however, from the currency of the epithet *Hemádri Vopadevena*, that some works are due to the joint authorship of the two Paṇḍits. The several works extant of Vopadeva on the philosophy and contents of the Bhágavata are proofs sufficient that that work is not due to his pen. The reference to the Bhágavata by Chand (12th century) is likewise a strong proof against the theory.

Beginning. यज्ज्योतिरुन्मिषति चेतसि धर्म्ममेघमातस्वुषामतिवशे ? परिकर्म्ममुख्यैः ।
तच्छुद्धसत्त्वमुकुरप्रतिबिम्बभावात् कृष्णाभिधामुपगतं भुवि भावयेम ॥ १ ॥
समूलघातं प्रणिहत्य योऽस्मं मृणालिनीं चेतयते मनीषां ।
यत् पादसङ्गात् जगती कृतार्था गुरुं विवस्वन्मिहानुवे तं ॥ २ ॥
श्रीवोपदेवस्य निबेर्गुणानां जयन्ति ते ते भुवि वाग्विलासाः ।
विकुण्ठा येषु स्वयमीश्वरोऽपि सर्व्वज्ञशब्दं समवैति रूढं ॥ ३ ॥
यस्मिन् समस्तिन्नपि वाङ्मयाब्धावपारपारीणमनीषयोचैः ।
विदग्धतास्विज्जडवस्तुभेदं गुणा गणेया भवि नास्य कैः कैः ॥ ४ ॥
यमुष्य वैदग्ध्यनिधेर्हृदिस्थो मुदं ददन्नेव न कस्य कृत्यः ।
मुक्तामणाद्वेषिमनांस्यनारतं वियोगिहृन्दीव कलाः कलानिधेः ॥ ५ ॥
तेन मुक्ताफलस्तेने यल्लोकमनुगृह्यता ।
तत्र टीकां यथाबुद्धि कुर्व्वे कैवल्यदीपिकां ॥ ६ ॥

End. टीकां मुक्ताफलस्येमां नाम्ना कैवल्यदीपिकां ।
हेमाद्रिः कटके चक्रे कामराजस्य वेश्मनि ॥

Colophon. इति श्रीमत्प्रौढप्रतापचक्रवर्त्तिमहाराजाधिराजसोमवंशोद्भवरामराजमन्त्रिवर्यहेमाद्रिदेवविरचिता मुक्ताफलटीका समाप्ता ।

विषयः । वोपदेवकृतमुक्ताफलस्य व्याख्यानं ।

No. 1467. विद्याकल्पसूत्रं ।

Substance, country-made paper, $12\frac{3}{4} \times 6\frac{1}{3}$ inches. Folia, 41. Lines, 11 on a page. Extent, 1,126 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1864. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Vidyá-kalpa-sútra. A manual for the performance of daily religious rites and ceremonies for persons who worship a S'ákta goddess. By Paras'uráma Muni.

Beginning. श्रीमान् प्रोक्तगुणो लब्ध्वा दीक्षामुक्तगुणाङ्गुरोः ।
दृष्ट्वा महागणपतिमारभेत श्रियः क्रमम् ॥ १ ॥
ब्राह्मे मुहूर्त्ते ब्राह्मणो मुक्तखापः समुपविश्य पापविलापाय खब्रह्मरन्ध्रगाम्भोज-कर्णिकासमुपविष्टं—इत्यादिः ।

End. सर्वेषु यज्ञेषु यष्टा भवति यं क्रतुमधीतेन तेनास्येष्टं भवति इति हि श्रूयते इत्युपनिषदिति शिवं ॥ १० ॥

Colophon. इति श्रीमद्भगवत्परशुराममुनिनिगदितं श्रीविद्याकल्पसूत्रं सम्पूर्णम् ।

विषयः । श्रीविद्यादीक्षापूजनादिकथनं ।

No. 1468. भगवद्भक्तिचन्द्रिकोल्लासः, सटीकः ।

Substance, country-made paper, $12\frac{3}{4} \times 5$ inches. Folia, 45. Lines, 10—11 on a page. Extent, 1,452 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Bhagavad-bhakti-chandrikollása. A treatise on faith and devotion to Krishna; in verse with a prose commentary. The MS. is incomplete, and the author's name cannot be made out.

Beginning. (टी०) । इह खलु मुक्तममुक्तविषयिप्रभृतिजनान् सर्वानपूर्वरसास्वादेनानन्द-पूर्णान् विधातुं परं ब्रह्म सगुणरूपेणानन्दवेश्मनि प्रादुरभूत् तस्य सगुणस्य भक्तिरसालम्बनस्य प्रणामं प्रारिप्सितविघ्नपरिसमाप्तये कुर्वन् शिष्यशिक्षायै निबध्नाति । गानैरिति ।

(मू०)। गानैर्नारदगोपिकादिषु निजप्रेमाणमुद्वर्धयन्
स्वे स्वे कर्मणि योजयन् सुरमुखान् शुद्धात्मबुद्धिप्रदान्।
नित्यं यः सनकादिकेभ्य उरुधा गीतः श्रुतौ राजते
सत्यज्ञानसुखात्मकं तमनिशं कृष्णाभिधानं नुमः ॥ १ ॥

End. (ख०)

विषयः। भगवद्भक्तिचन्द्रिकोल्लासव्याख्यानं।

No. 1469. सामान्यसूत्रभाष्यं।

Substance, country-made paper, 12 × 5 inches. Folia, 36. Lines, 9 on a page. Extent, 1,270 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1866. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Kapardi-bháshya alias *Sámánya-sútra-bháshya.* A commentary on the Kalpa-sutra of Á'pastambha. By Kapardi Swámí. The MS. comprises only the chapter on technical terms.

Beginning. यज्ञं व्याख्यास्यामः। व्याख्यानं नाम शब्दप्रतिपादितार्थस्य न्यायलब्धार्थस्य स्वरूपकथनं॥ यस्मादयमर्थो लभ्यत इति। इह यज्ञशब्देन साङ्गोपाङ्गो याग उभिधीयते।

End. यस्य प्रयोजनं नास्ति न तस्य प्रपायनं। यथा दक्षिणाग्नेर्दर्शपूर्णमासार्थे होमे सारस्वतहोमे।

Colophon. इति श्रीकपर्द्दिस्वामिभाष्ये परिभाषापटलं समाप्तम्।

विषयः। सामान्यसूत्रव्याख्यानं।

No. 1470. गूढार्थदीपिका, मूलसहिता।

Substance, country-made paper, 13½ × 6 inches. Folia, 311. Lines, 12—13—16 on a page. Extent, 10,845 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Prose and verse. Incorrect.

Gudhártha-dípiká. A commentary on the Bhagavad Gítá. By Madhusúdana S'arasvatí, who dedicates it to his tutor Vis'ves'vara Sarasvatí. The MS. includes also the text.

Beginning. ॐ भगवत्पादस्यार्थमालोच्यातिप्रयत्नतः ।
प्रायः प्रतिपदं कुर्वे गीतागूढार्थदीपिकां ॥

End. श्रीरामविश्वेश्वरमाधवानां प्रसादमासाद्य मया तु तृष्णं ।
व्याख्यानमेतद् विहितं स्ववोधं समर्पितं तच्चरणाम्बुजेषु ॥

Colophon. इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीविश्वेश्वरसरस्वतीपाद । इतः परमचरं लुप्तम् ।

विषयः । भगवद्गीताव्याख्यानं ।

No. 1471. पञ्चभूतविवेकदीपिका ।

Substance, country-made paper, 10½ × 4½ inches. Folia, 35. Lines, 10—11 on a page. Extent, 244 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Correct.

Pañcha-bhúta-viveka-dípiká. A commentary on the *Pañcha-bhúta-viveka*, a treatise on the five elements, from a Vedánta standpoint. The text is by Bhárati Tírtha; the comment by Rámakrishna.

Beginning. नत्वा श्रीभारतीतीर्थविद्यारण्यमुनीश्वरौ ।
पञ्चभूतविवेकस्य व्याख्यानं क्रियते मया ॥

End. तद्ब्रह्म स्वप्रकाशात्मरूपकमिति यदुक्तलक्षणं ब्रह्म स्वप्रकाशात्मरूपं स्वरूपकं स एवेत्यर्थः ।

Colophon. इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीभारतीतीर्थविद्यारण्यमुनिवरकिङ्करेण श्रीरामकृष्णविदुषा विरचिता महावाक्यविवेकव्याख्या समाप्ता ॥ पञ्चमं प्रकरणं ॥

विषयः । पञ्चभूतविवेकव्याख्यानं ।

No. 1472. निगूढार्थदीपिका अर्थात् आथर्वणोपनिषत् टीका ।

Substance, country-made paper, 13 × 6 inches. Folia, 231. Lines, 13—14 on a page. Extent, 9,660 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Nigudhártha-dipiká. A commentary on the Atharvána Upanishads. The codex is incomplete, and contains only that portion of the work which refers to the S'iras, the S'iva, and the first half of the Ganapati Upanishads. By Naranáráyana.

Beginning. नारायणपदद्वन्द्वपरायणपरायणः ।
नरं नारायणं नत्वा नरो नारायणाकृयः ॥ १ ॥
अथर्व्वणरहस्येषु नानाशाखान्वितेषु च ।
तनुते तनुवाक्येन निगूढार्थप्रदीपिकां ॥

End. नारायणेन रचिता श्रुतिमात्रोपजीविना ।
अस्याष्टपद्वाक्यानां पूर्व्वावरद्दीपिका ॥

Colophon. इत्यथर्व्वशिरसि वरद्गणपतिपूर्व्वतापनीयोपनिषद्दीपिका समाप्ता ।

विषयः । अथर्व्ववेदोपनिषद्व्याख्यानं ।

No. 1473. हिरण्यकेशिसूत्रं ।

Substance, country-made yellow paper, 10¼ × 4¼ inches. Folia, 15 Lines, 8—9 on a page. Extent, 301 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose. Correct.

Hiranyakes'i Sútra. A fragment of the Kalpa Sútra of Hiranyakes'í on the rituals of the Black Yájur Veda. The text is confined to the Rájasúya sacrifice.

Beginning. राजा अश्वमेधेन यजेत यः कामयेत सर्व्वा वृष्टीर्व्यश्नुवीयेति पुरुषनामधेयं चित्रं देवयजनमध्यवस्यति ।

End. राजेह धृतिरभिनोऽग्ने अग्नानि त्रीणि भूते पञ्चाहः षट् । राजाग्नेऽष्टादश ।

Colophon. इति हिरण्यकेशिसूत्रे चतुर्दशप्रश्नः समाप्तः ।

विषयः । अश्वमेधयागप्रकरणं ।

No. 1474. सहस्रोपदेशी, वा उपदेशसहस्री टीकासहिता ।

Substance, country-made paper, 11½ × 5 inches. Folia, 91. Lines, 9 on a page. Extent, 1,638 slokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Sahasropades'i alias *Upades'a-sahasrí*. A treatise on the Vedántic doctrine, and the duties of Vedántists. By S'aṅkara Áchárya. The work is divided into two parts, the first comprising three chapters in prose, and the second nineteen in verse. The MS. comprises only the first part with a commentary named *Padayojaniká*, by Ráma Tírtha. Hall's *Contributions*, p. 99.

Beginning. (टी०) । प्रणम्य रामाभिधमात्मधीपदं जगत्प्रसूतिस्थितिसंयमायनं ।
तदात्मकांश्चङ्करपूर्वकान् गुरून्मयोपदेशार्थविभाग उच्यते ॥ १ ॥
इह भगवत्पादाभिधो भगवान् भाष्यकारः सर्वोपनिषदर्थसारसङ्ग्राहिकामुपदेशसाहस्रीं गद्यपद्यविभागग्रन्थरचनया प्रकटीकुर्वन्नादौ गद्यबन्धमारभमाणः प्रारिप्सितपरिसमाप्तिप्रत्ययगमनादिप्रयोजनं शिष्टाचारविशेषपरिप्राप्तं मङ्गलमाचरति । अथेति ।
(मू०) । अथ मोक्षसाधनोपदेशविधिं व्याख्यास्यामो मुमुक्षूणां ॥ १ ॥

End. (मू०) । सर्वाण्युपनिषद्वाक्यानि विस्तरशः समीचितव्यानीति समीचितव्यानि ।

Colophon. इति सहस्रोपदेशी प्रबन्धः समाप्तः । तृतीयप्रकरणञ्च ।
(टी०) । सर्वाणि वेदान्तवाक्यानि विस्तरशो बहुशाखोपसंहारेण, पुनः पुनरालोचयितव्यानीत्यर्थः । द्विरुक्तिर्गद्यबन्धसमाप्तिद्योतनार्था ।
उपदेशसहस्राः सङ्गद्यबन्धो यथामति ।
व्याख्यातो रामतीर्थेन भक्त्या स्वज्ञानसिद्धये ॥
इति श्रीमत्पदवाक्यमहावाक्यप्रमाणमर्यादाश्रीसहस्रोपदेशीव्याख्यायां गद्यबन्ध तृतीयं प्रकरणं ॥ ३ ॥ जीवन्मुक्तिनामकं तृतीयं प्रकरणं समाप्तम् ॥ ३ ॥

विषयः । सहस्रोपदेशिगद्यबन्धव्याख्यानम् ॥

No. 1475. उपदेशसहस्री, पदयोजनिकानामटीकासहिता ।

Substance, country-made paper, $11\frac{3}{4} \times 5\frac{1}{4}$ inches. Folia, 99. Lines, 17—18 on a page. Extent, 5,346 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Upadis'a-sahasrí. The metrical portion of the work named under the last preceding No. with a commentary named Padayojanká. By Ráma Tírtha, son of Kṛishṇa Tírtha. Hall's *Contributions*, p. 99.

Beginning. यत्राध्यस्तमिदं सर्वं मेयमात्राद्यविद्यया ।

भाति नो भाति यज्ज्ञानादस्मि तद्ब्रह्म चिन्सुखम् ।

तदेवं सर्वोपनिषदर्थसारसङ्ग्रहं गद्यबन्धबन्धेन सङ्क्षेपतो युक्त्योपदिश्य पुनरप्युक्तमेवार्थजातं पद्यप्रबन्धेन सोपस्करं विस्तरेणोपदेष्टुकामो भगवान् भाष्यकारः पद्यग्रन्थारम्भे ग्रन्थप्रतिपाद्यपरदेवतानमस्काररूपं मङ्गलं कृतं शिष्यशिक्षार्थं श्लोकेनोपनिबध्नाति चैतन्यमिति ।

(मू०) । चैतन्यं सर्वगं सर्वं सर्वभूतगुहाशयं ।

यत सर्वविषयातीतं तस्मै सर्वविदे नमः ॥

End. (मू०) । तथाहृतं ज्ञानमिदं हि यैः पुरा नमो गुरुभ्यः परमीक्षितृभ्य यैः ॥

Colophon. इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीगोविन्दभगवत्पादपूज्यशिष्यश्रीशङ्करभगवतः कृतिः सकलवेदोपनिषत्सारोपदेशसाहस्री समाप्ता ॥ २८ ॥

(टी०) । युक्तमत्र गुरुप्रणूजनमित्यर्थः ॥ २८ ॥

उपदेशसहस्रीयं विदुषा हि महात्मभिः ।

श्रद्धावेशान्मयाप्यस्याः पदयोजनिका कृता ॥ १ ॥

समस्तवेदार्थरहस्यगद्यपद्यप्रबन्धार्थतयाववोधः ।

कथन्नु मादृङ्मतिविम्बितः स्यादथापि भक्त्याहमिहास्मि नुन्नः ॥ २ ॥

हृद्यन्तराविस्कृतराममूर्त्तेस्तथा गुरूणां विपुलप्रसादात् ।

यथाकथञ्चिद्रचितेन विष्णुरनेन तुष्यत्वखिलान्तरात्मा ॥ ३ ॥

इति श्रीशङ्कराचार्यकृतोपदेशसहस्र्याः पदयोजनिका नाम टीका कृष्णतीर्थशिष्यरामतीर्थविरचिता समाप्ता ।

विषयः । उपदेशसाहस्र्या व्याख्यानं ।

No. 1476. सौभरिसंहिता ।

Substance, country-made paper, 12 × 4¼ inches. Folia, 159. Lines, 6—7—8 on a page. Extent, 2,084 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1801. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Saubhari-Sañhitá. A collection of legends in praise of certain sacred places, related by Saubhari in reply to queries by Yudhishṭhira. The MS. is apparently incomplete. Contents: I. Details of the Indrayága. II. Translation of a Bhilla to Vaikuṇṭha. III. Story of S'iva S'armá. IV. and V. The legend of Dílipa's worship of the cow Nandiní for a son. VI. The emancipation of a Vais'ya through the merits of Indraprastha. VII. Birth of S'iva S'armá. VIII. Praise of Dvárká. IX. Story of a Bráhmaṇa named Vimaláksha. X. Story of a Bráhmaṇa named Upendra, and another tale. XI. Story of Chaṇḍakaná and of his father. XII. Praise of a sacred pool named Vis'ránti. XIII. Do. of Madhuvana. XIV. Do. of Vadarikás'rama. XV. Do. of Haridvára. XVI. Do. of Indraprastha. XVII. Do. of Prayága. XVIII. Do. of Indraprastha.

Beginning. सूत उवाच । धर्मपुत्रो धर्मकथां शुश्रूषुः सौभरेः शुभाम ।
शोनकाश्रममभ्येत्य नत्वा तमिति पृष्टवान् ॥ १ ॥
युधिष्ठिर उवाच । ब्रह्मन् मार्त्तण्डतनयातीरतीर्थेषु यत्फलम् ।
तीर्थं तदेव वैकुण्ठजन्मभूमिपुरःसरम् ॥ २ ॥
सौभरिरुवाच । एकदा तु मुनिश्रेष्ठौ दिवि नारदपर्वतौ ।
गच्छन्तौ खाण्डववनं पश्यतः स्म मनोहरं ॥ ३ ॥

End. अनन्तादित्यसङ्काशं वासुदेवं चतुर्भुजम् ।
शङ्खचक्रगदापद्ममुकुटं वनमालिनम् ।
द्वादशपवाम्बुजगतं स्मरेन्नारायणं विभुं ॥ ९५ ॥

Colophon. इति श्रीसौभरिसंहितायां शिवनारदसंवादे इन्द्रप्रस्थमाहात्म्ये षष्ठादशाध्यायः सम्पूर्णः ।

विषयः । १ अध्याये, इन्द्रयागविधानं । २, भिल्लमिंचवैकुण्ठारोहणं । ३, शिवशर्मकथा । ४, ५, सुतार्थं दिलीपकृतनन्दिनीगोसेवादृत्तान्तकथनं । ६, इन्द्रप्रस्थतीर्थप्रभावेण वैश्यमुक्तिः । ७, शिवशर्मजन्मकारणं । ८, द्वारकामाहात्म्यं । ९,

विमलाख्यविप्रोपाख्यानादिः। १०, मुकुन्दद्विजोपाख्यानादिः। ११, चण्डकनापिताख्यानकथनादिः। १२, विश्रान्तितीर्थमाहात्म्यादिः। १३, मधुवनमाहात्म्यादिः। १४, बदरिकाश्रमवर्णनं। १५, हरिद्वारमहिमवर्णनं। १६, इन्द्रप्रस्थमाहात्म्यकथनं। १७, प्रयागमाहात्म्यकथनं। १८, पुनरिन्द्रप्रस्थमाहात्म्यं।

No. 1477. दैवज्ञबान्धवः।

Substance, country-made yellow paper, 11 × 4¼ inches. Folia, 18 Lines, 9—10—11 on a page. Extent, 492 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sk. 1768. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Daivajña-bándhava. A manual for the calculation of auspicious days for the performance of rites and ceremonies. The MS. is incomplete, and the author's name does not appear in it.

Beginning. यस्याम्बा वसनं गतिश्च वृषभः खट्वाङ्गशूलं करे
चन्द्रार्कविभूषणं वरतनौ यज्ञोपवीतं फणी।
दुर्जेयत्रिपुरो जितश्च मदनो येनान्धको निर्जितो
गङ्गा मूर्ध्नि धृता च पुण्यतटिनी तस्मै नमः शम्भवे॥

End. (ख०)

विषयः। समयशुद्धिः। उत्पातादृतयोगादिकथनं। पर्वदिनानि। तिथिप्रकरणं। सङ्क्रान्तिकथनं। संवत्सरगणनादिः। वर्षेशाद्ययनादिः।

No. 1478. पञ्चस्वरः, वृत्तिसहितः।

Substance, country-made yellow paper, 11 × 4¼ inches. Folia, 12. Lines, 5—8—9—10 on a page. Extent, 316 s'lokas. Character, Nágara, Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose and verse. Generally correct.

Pañchasvara. A manual of divination with the first five vowels of the Sanskrit alphabet—partly Nomancy and partly Tephramancy. By Prajápati. Attached to the text is a commentary by Apya Díkshita.

Beginning. अरिष्टविचारणं पताकीचक्रे ।

ऊर्द्धरेखात्रयं लेख्यं तिर्य्यग्रेखात्रयं तथा ।

वेद्यास्तिर्यक् क्रमाद्देयाद् द्वाभ्यां द्वाभ्यां परस्परम् ॥ १ ॥

षड्रेखासु समालेख्याः पताकीवेधनिर्णये । अस्यार्थः ।

End. जन्मलग्नस्य पापविद्धत्वात् पापयामार्द्धे जन्मसर्वमरणयोगानानिदं सहकारीत्यत आह ।

ज्योतिर्विदः प्रपश्यन्तु ग्रहाणां सुविचारकाः ।

पञ्चस्वरादितो यद्वै सङ्गृह्य निधनं कृतम् ॥

Colophon. इति श्रीप्रजापतिकृतोऽप्ययदीक्षितकृतविद्वतिसुहितः पञ्चस्वराख्यो नाम ग्रन्थः समाप्तः ।

विषयः । पताकीचक्रस्य अकारादिपञ्चस्वरादीनाञ्च गणनया शुभाशुभकथनं ।

No. 1479. रमलसारः ।

Substance, country-made paper, 8¼ × 5 inches. Folia, 17. Lines, 11—12 on a page. Extent, 293 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1873. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose and verse. Incorrect.

Rámalasára. A manual of Cloromancy or augury with a set of dice. By Srípati, son of Lakshmínṛisiñha Bhaṭṭa.

Beginning. मङ्गलारुणविस्तीर्णकरपुष्करसंयुतं ।

शिवोद्भवन्तं भास्वन्तं कमलामोददं भजे ॥ १ ॥

यः प्रश्नशास्त्रनिष्णातो रत्नशास्त्रप्रवर्त्तकः ।

ज्योतिर्मतानुसारेण तमाचार्य्यं नतोऽस्म्यहम् ॥ २ ॥

गुणिगोविन्दरायस्य चाचवर्णशिरोमणेः ।

प्रसादात् क्रियते रत्नसारः श्रीपतिना मया ॥ ३ ॥

End. प्रश्नालयेषु चान्येषु विप्रेषेषूक्तिभिर्बुधं ।

तत्तच्चकलयो (?)यच्च(?) बुध्यान्यानपि चिन्तयेत् ॥ १९० ॥

Colophon. इति श्रीगोकुलवास्तव्यलक्ष्मीहसिंहभट्टात्मजश्रीपतिविरचितो रमलसारः समाप्तो जातः ।

विषयः । पाशकनिक्षेपद्वारा जनकृतप्रश्नस्य शुभाशुभगणना ।

No. 1480. वैद्यरहस्यपद्धतिः ।

Substance, country-made paper, $10\frac{3}{4} \times 3\frac{3}{4}$ inches. Folia, 47. Lines, 10—12 —13 on a page. Extent, 1,552 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1754. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verse. Correct.

Vaidyarahasya Paddhati. A treatise on practise of medicine. By Vidyápati, son of Vañs'ídhara. The diseases treated of are: dysentery, chronic diarrhœa, jaundice, phthisis, hiccup, asthma, influenza, thirst, fainting, epilepsy, paralysis, colic, tumours in the abdomen, stone in the bladder, abscesses on the neck, sexual diseases, leprosy, diseases of women and infants, &c., &c.

Beginning. अथ ज्वराधिकारः । आमलक्यभया कृष्णा चित्रकश्चेत्ययं गणः ।
सर्वज्वरकफाम्लके भेदी दीपनपाचनः ॥ इत्यामलक्यादिः ।

End. विद्यापतिर्निधोगाद्य द्यानतिरायगौडवर्यस्य ।
वैद्यरहस्यं व्यलिखत् परम्पराजातमुपकृत्यै ॥ १ ॥
दीर्घदीर्घासु बहवो ग्रन्थाः सन्ति तथापि मे ।
साम्प्रदायिकयोगानां सङ्ग्रहार्थमयं श्रमः ॥ २ ॥
वसुद्व्येक १७३८ वर्षेभूद्वंशीधरतनूजनेः ।
पौषशुक्लद्वितीयायां पूर्णा विद्यापतेः कृतिः ॥ ३ ॥

Colophon. इति श्रीमद्बुधवरवंशीधरतनयविद्यापतिकृतिर्वैद्यरहस्यपद्धतिः समाप्तिमगात् ।

विषयः । ज्वरातीसार—ग्रहणी—कृमि—पाण्डुरोग—कास—हिक्का—श्वास—छर्दि—पिपासा—मूर्च्छा—दाहोन्मादापस्मार—वातव्याधूरुस्तम्भ—शूल—गुल्म—मूत्रकृच्छ्राश्मरी—प्रमेह—मेदःश्लोथ—गण्डमाला—श्लीपद्—विद्रधि—व्रण—भगन्दर—उपदंश—कुष्ठ—विसर्प—स्नायु—फिरङ्ग—मसूरिका—क्षुद्ररोग—शिरोरोग—नेत्रकर्ण—नासौष्ठ—मुख—गलरोगादिचिकित्सा । स्त्रीबालरोग-चिकित्सा च ।

No. 1481. सञ्ज्ञासमुच्चय ।

Substance, country-made yellow paper, $7\frac{1}{4} \times 2\frac{3}{4}$ inches. Folia, 21. Lines, 12 on a page. Extent, 480 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sk. 1641. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verse. Corrected.

Sañjñá-samuchchaya. A treatise on Nosology, Therapeutics, and Materia Medica. By S'ivadatta Mis'ra.

Beginning. दिव्याङ्गनाश्रुतिविभूषणहेमपात्रप्रोक्तासवद्रुतमरुत्तदवसम्भृतं यः ।
कुम्भन्दधज्जलनिधेर्विभुराविरासीदन्वन्तरिक्षमहमन्वहमानतोऽस्मि ॥ १ ॥
चिकित्साशास्त्रविद्वान्जिज्ञासा वरिवर्त्ति चेत् ।
श्रभ्यासः क्रियतां तर्हि बुधाः सञ्ज्ञासमुच्चये ॥ २ ॥

End. सञ्ज्ञासमुच्चयममुं लघुवाग्भटादिग्रन्थप्रकाशनकरं विषमस्थलेषु ।
तातादधीतविधिवद्धरवैद्यविद्यश्चक्रे चतुर्भुजसुतः शिवदत्तमिश्रः ॥ २ ॥

Colophon. इति शिवदत्तमिश्रकृतः सञ्ज्ञासमुच्चयः सम्पूर्णः ।

विषयः । दोषधात्वादिमर्मसञ्ज्ञा । रोगनिदानं । परिमाणं । श्रहितकथनं । द्रव्यद्रव्यकथनं । द्रव्यगुणः । विशेषणलङ्घनादिकथनं । विफलादिनाम । श्राहारविहृत्यादिकथनं । रसकल्कादिभेदाः । दाहक्लेदादिविवरणं ।

No. 1482. गौड़पादभाष्यटीका, वा माण्डूक्योपनिषद्भाष्यटीका भाष्यसहिता उपनिषत्सहिता च ।

Substance, country-made paper, 14 × 7 inches. Folia, 136. Lines, 10—12—13—15—18 on a page. Extent, 5,865 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1912. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Correct.

Gauḍapáda-bháshya-ṭíká. A gloss on a commentary on that portion of S'aṅkara's metrical digest of the Vedánta doctrine which bears on the Máṇḍukya Upanishad. By Ánandajñána, disciple of Suddhánanda.

Beginning. (टी०) । परिपूर्णपरिज्ञानानन्दब्रह्मिमते सते ।
विष्णवे जिष्णवे तस्मै क्षणनामभृते नमः ॥ १ ॥

श्रीआनन्दपदाम्भोजद्वन्द्वमद्वन्द्वजाप्तदं ।
नमस्कुर्व्वे पुरस्कर्त्तुं तत्त्वज्ञानमहोदयं ॥ २ ॥
गौड़पादीयभाष्यं हि प्रसन्नमिव लक्ष्यते ।
तदर्थतोऽतिगम्भीरं व्याकरिष्ये स्वशक्तितः ॥ ३ ॥
पूर्व्वं यद्यपि विद्वांसो व्याख्यानमिह चक्रिरे ।
तथापि मन्दबुद्धीनामुपकाराय यत्यते ॥ ४ ॥

(भा०) । प्रज्ञानांशुप्रतानैः स्थिरचरनिकरव्यापिभिर्व्याप्यलोकान्
भुक्त्वा भोगान् स्वविष्ठान् पुनरपि धिषणोद्भाषितान् कामजन्यान् ।
पीत्वा सर्व्वान् विशेषान् स्वपिति मधुरभुङ्मायया भोजयन्तो
मायासङ्घातुरीयं परमसृतमजं ब्रह्म यत्तन्नतोऽस्मि ॥ १ ॥

(मू०) । सर्व्वं ॐ चैतदब्रह्म ॥ अयमात्मा ब्रह्म सोऽयमात्मा चतुष्पात् ॥

End. (मू०) । दुर्दर्शमतिगम्भीरमजं साम्यं विशारदं ।
बुद्ध्वा पदमनानात्वं नमस्कुर्म्मो यथा बलं ॥ १०० ॥

Colophon. इति श्रीगौड़पादीयचतुर्थः ।

(भा०) । इति श्रीमच्छङ्करभगवतः कृतावागमशास्त्रविवरणे अलातशान्त्याख्यं चतुर्थप्रकरणं समाप्तं ॥

(टी०) । गौड़पादीयभाष्यस्य व्याख्या व्याख्याटसम्मता ।
सम्मिता निर्म्मिता सेयमर्पिता पुरुषोत्तमे ॥

इति परमहंसपरिव्राजकाचार्य्यश्रीशुद्धानन्दपूज्यपादशिष्यभगवदानन्दज्ञान-कृतायां गौड़पादभाष्यटीकायां चतुर्थप्रकरणं समाप्तम् ॥

विषयः । माण्डूक्योपनिषद्भाष्यव्याख्यानं ।

No. 1483. सिद्धान्तविन्दुः, वा दशश्लोकीटीका, मूलसहिता ।

Substance country-made paper, 11½ × 5½ inches. Folia, 12. Lines, 6—16—17 on a page. Extent, 765 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1741. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Siddhánta-vindu alias *Das'as'loki-t'íká*. A commentary on the *Das'as'lokí* or ten stanzas by S'aṅkara on the essence of the Vedánta doctrine. By Madhusúdana Sarasvatí, disciple of Vis'ves'vara Sarasvatí.

Beginning. (टी०)। श्रीशङ्कराचार्य्यनवावतारं विश्वेश्वरं विश्वगुरुं प्रणम्य।
वेदान्तशास्त्रश्रवणालसानां बोधाय कुर्व्वे किमपि प्रयत्नं॥
(मू०)। न भूमिर्न तोयं न तेजो न वायुर्न खं नेन्द्रियं वा न तेषां समूहः।
अनैकान्तिकत्वात् सुषुप्त्येकसिद्धस्तदेकोऽवशिष्टः शिवः केवलोऽहं॥

End. (मू०)। न चैकं तदन्यद्द्वितीयं कुतः स्यात् न चाकेवलत्वं न चाकेवलत्वं।
न शून्यं न चाशून्यमद्वैतकत्वात् कथं सर्व्ववेदान्तसिद्धं ब्रवीमि॥ १०॥
(टी०)। बऊयाचनया मयायमल्पो बलभद्रस्य छते छतो निबन्धः।
यद्दुष्टमिहास्ति यच्च दुष्टं तदुदाराः सुधियो विवेचयन्तु॥

Colophon. इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्य्यश्रीविश्वेश्वरसरस्वतीभगवत्पादशिष्यश्रीमधुसूदनसरस्वतीविरचितः सिद्धान्तबिन्दुनामग्रन्थः समाप्तः॥

विषयः। दशश्लोकीव्याख्यानं। दशश्लोक्यान्तु आत्मतत्त्वविवेचनं॥

No. 1484. ब्रह्मामृतवर्षिणी, अर्थात् ब्रह्मसूत्रवृत्तिः।

Substance, country-made paper, 14 × 7 inches. Folia, 160. Lines, 14—15—16 on a page. Extent, 3,080 s'lokes. Character, Nágara. Date, Sm. 1912. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Brahmámṛita-varshiṇí. An ancient exposition of the Vedánta aphorisms of Vyása. By Rámánanda Sarasvatí, disciple of Mukunda Govinda. The author takes exception to the opinion of S'aṅkara Achárya in several places, and establishes separate theories of his own. The MS. is apparently complete, but it is not so large as a codex noticed by Dr. Hall *(Contributions,* p. 93) which is said to extend to 8000 s'lokas.

Beginning. श्रीरामचरणद्वन्द्वमद्वन्द्वानन्दसाधनं।
नमामि यद्रजोयोगात् पाषाणोऽपि सुखं गतः॥ १॥
सङ्गतिः संशयः पूर्व्वपरपक्षौ तयोः फलं।
भाष्यस्याः श्रुतयः सर्व्वाः सूचाणनवशेषतः॥ २॥
व्याख्यायन्ते स्फुटन्यायैर्मतभेदोऽपि कुत्रचित्।
उच्यते सुखबोधार्थं श्रीरामो वीक्षतामिदं॥ ३॥

End.

Colophon. इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीमन्मुकुन्दगोविन्दश्रीचरणशिक्षितश्रीरामानन्दसरस्वतीकृतौ ब्रह्मसूत्रवृत्तौ ब्रह्मात्मतत्त्वविवेके चतुर्थाध्यायस्य चतुर्थः पादः समाप्तोऽयं ग्रन्थः ।

विषयः । अथातो ब्रह्मजिज्ञासेत्यादिवेदान्तसूत्रव्याख्यानं ।

No. 1485. वेदान्तसञ्ज्ञानिरूपणं ।

Substance, country-made paper, 14 × 7 inches. Folia, 9. Lines, 11—17 on a page. Extent, 405 s'lokes. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Vedánta-sañjñá-nirúpaṇa. Interpretations of one hundred and forty-three technical terms in common use in Vedántic works. The name of the author has not been ascertained. Dr. Hall describes (*Contributions*, p. 127) a work on Vedántic terminology under the title of *Vedánta-sañjñá-prakṛiyá*, but whether it is the same with the one under notice or different cannot be made out.

Beginning. श्रीमद्गुरोः पादयुगं नत्वा तस्य प्रसादतः ।
वेदान्तसञ्ज्ञाः प्रत्येकं निरूप्यन्ते यथामति ॥ १ ॥

End. ब्रह्माहमस्मीति प्रत्यगभिन्नब्रह्मज्ञानान्मुक्तिरिति सिद्धं ।

Colophon. इति सञ्ज्ञाप्रकरणं समाप्तम् ॥

विषयः । चिचत्वारिंशदधिकशतसञ्ज्ञकवेदान्तिकव्यवह्रियमाणसञ्ज्ञाकथनं सङ्क्षेपतस्तत्प्रत्येकतात्पर्य्यकथनञ्च ॥

No. 1486. जीवन्मुक्तिविवेकः ।

Substance, country-made paper, 14 × 7 inches. Folia, 52. Lines, 12—16 on a page. Extent, 2,126 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1913. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Jívanmukti-viveka alias *Jívanmukti-prakaraṇa.* Emancipation during terrestrial existence. By Vidyáraṇya Svámí *alias* Mádhava Áchárya. Hall's *Contributions*, pp. 133—208. The means of emancipation recommended being Yoga meditation, some take the work to be a Yoga treatise, but its leaning is Vedántic.

Beginning. यस्य निश्वसितं वेदा मायया योऽखिलं जगत् ।
निर्ममे तमहं वन्दे विद्यातीर्थमहेश्वरं ॥

End. जीवन्मुक्तिप्रमाणप्रकरणं प्रथमं । वासनात्यागः द्वितीयः । मनोनाशस्तृतीयः स्वरूपसाधननिरूपणं चतुर्थं । विद्वत्संन्यासनिरूपणं पञ्चमं ।

Colophon. इति श्रीविद्यारण्यस्वामिकृतजीवन्मुक्तिविवेकः । इति श्रीजीवन्मुक्तिः सम्पूर्णा ।

विषयः । जीवन्मुक्तिविचारः ।

No. 1487. बह्वृचब्राह्मणोपनिषत्, वा ऐतरेयोपनिषद् भाष्यसहिता विवरणसहिता च ।

Substance, country-made paper, 13¾ × 7 inches, Folia 55. Lines, 10—11 —12—13 on a page. Extent, 2,185 sl'okas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Aitareyopanishad-bháshya-ṭíká. A gloss on S'aṅkara's commentary on the Aitareya Upanishad of the Rig Veda. By Abhinava Náráyaṇendra Sarasvatí, disciple of Kaivalyendra Sarasvatí. The codex comprises also the text and the commentary.

Beginning. (वि०) । आत्मा वा इदमित्यादिना केवलात्मविचारस्य अवसरं वक्तुं श्रुतिं कीर्त्तयति परिसमाप्तमिति ।

(भा०) । परिसमाप्तं कर्म्म सचाः(?) परब्रह्मविषयविज्ञानेनैव सैषा कर्म्मणो ज्ञानसहितस्य परा गतिरुक्तविज्ञानद्वारेणोपसंहृता ।

(मू०) । आत्मा वा इदमेक एवाग्र आसीत् ।

End. (मू०) । अमुष्मिन् वर्गे लोके सर्व्वान् कामानाप्त्वा स्वतः समभवत् समभवत् ।

Colophon. (भा०) । इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्य्यश्रीगोविन्दभगवत्पादपूज्यशिष्य-श्रीशङ्कराचार्य्यभगवत्कृतौ बह्वृचब्राह्मणोपनिषद्भाष्यं समाप्तम् ॥

(वि०) । इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्य्यश्रीमत्कैवल्येन्द्रसरस्वतीपूज्यपादशिष्यश्रीमद्-अभिनवनारायणेन्द्रसरस्वतीविरचितायां ऐतरेयोपनिषद्भाष्यटीकायां षष्ठोऽध्यायः समाप्तः ॥

विषयः । बह्वृचब्राह्मणोपनिषद्भाष्यव्याख्यानं ।

No. 1488. शिवगीता, मत्स्यपुराणोत्तरखण्डीया ।

Substance country-made paper, 14 × 7¼ inches. Folia, 17. Lines, 16—17 on a page. Extent, 885 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1913. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance old. Verse. Incorrect.

S'iva Gítá. A work, in imitation of the well-known Bhagavad Gítá, in which S'iva imparts instruction to Rághava on emancipation, the stand-point being the Yoga, but so modified as to form a different system of philosophy. The work professes to be an episode of the Matsya Puráṇa. It is distinct from the work noticed under No. 454.

Beginning. सूत उवाच । अथातः सम्प्रवक्ष्यामि शुभं कैवल्यमुक्तिदं ।
अनुग्रहान्महेशस्य भवदुःखस्य भेषजं ॥

End. इत्युक्ता प्रययुः सर्व्वे साधं सन्ध्यामुपासितुं ।
वसन्तः सूतपुत्रं ते सन्तुष्टा गोमतीतटे ॥

Colophon. इति श्रीमत्स्यमहापुराणोत्तरखण्डे श्रीमच्छिवगीतासूपनिषत्सु ब्रह्मविद्यायां योगशास्त्रे श्रीशिवराघवसंवादे अधिकारिनिरूपणं नाम षोड़शोऽध्यायः ॥

विषयः । अत्र षोड़शाध्यायाः सन्ति । तत्र १ मे, भक्तियोगकथनं । २ ये, वैराग्ययोगकथनं । ३ ये, पाशुपतविधिकथनं । ४ र्थे, शिवप्रादुर्भावकथनं । ५ मे, पाशुपताद्यलाभकथनं । ६ ष्ठे, शिवविभूतियोगकथनं । ७ मे, पञ्चभूतानामुत्पत्तिस्थितिलयनिरूपणं । ८ मे, देहस्य पाञ्चभौतिकत्वकथनं । ९ मे, देहस्वरूपनिरूपणं । १०मे, जीवस्वरूपनिरूपणं । ११ शे, उपासनामाहात्म्यकथनं । १२ शे, उपासनाविधिकथनं । १३ शे, शिवमोक्षयोगकथनं । १४ शे, पञ्चकोशनिरूपणं । १५ शे, भक्तियोगकथनं । १६ शे, अधिकारिनिरूपणं ॥

No. 1489. हरितत्त्वमुक्तावली, वा हरिस्मृतिव्याख्या मूलसहिता ।

Substance, country-made paper, 14 × 7 inches. Folia, 32. Lines, 16 on a page. Extent, 1,302 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1913. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Haritattva-muktávali. A commentary on a hymn by S'aṅkara in praise of the deity of the Vedántists. By Svayamprakás'a Yati, disciple of Kaivalyánanda Yogindra. Hall's *Contributions*, p. 136.

Beginning. (टी०)। नित्यं निजानन्दसदद्वितीयं शुद्धं विभुं सत्यमतिं खतन्त्रं।
सूक्ष्मं निरस्ताखिलरूपमीशं प्रत्यक्षमात्मानमहं भजामि ॥
शङ्करं शङ्कराचार्य्यं केशवं बादरायणं।
सूचभाष्यकृतौ वन्दे भगवन्तौ पुनः पुनः ॥

(मू०)। स्तोत्रे भक्त्या विष्णुमनादिं जगदिदं यस्मिन्नेतत् संसृतिचक्रं भ्रमतीत्थं।
यस्मिन् दृष्टे नश्यति तत् संसृतिचक्रं तं मेऽसारध्वान्तविनाशं हरिमीड़े ॥

End. (मू०)। इत्थं स्तोत्रं भक्तजनेत्थं भवभीतिध्वान्तार्कोभं भगवत्पादोपमेद् यः।
विष्णोः स्तोत्रं पठति शृणोति व्रजति ज्ञानं ज्ञेयं ज्ञात्मनि चाप्नोति मनुष्यः ॥

Colophon. (टी०)। इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्य्यकैवल्यानन्दयोगीन्द्रपादकमल-भृङ्गायमानस्वयम्प्रकाशाख्ययतिविरचिता शङ्करभगवत्पादकृतहरिस्तुतिव्याख्या-तत्त्वमुक्तावली सम्पूर्णा ॥

विषयः। हरिस्तुतिव्याख्यानं।

No. 1490. शब्दार्णवाभिधानं।

Substance, 1st Volume, English paper, the rest on country-made paper, 11 × 8 inches. Folia, ? Lines, on a page. Extent? s'lokas? Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society of Bengal. Appearance, old, all except 1st Volume, very much decayed. Prose. Correct.

S'abdárṇavábhidhána. A dictionary of the Sanskrit language. The work was compiled by the late Bábu Kás'ínátha Basák, who died about forty years ago. He was a distinguished Sanskrit and Persian scholar, and for his time a good English writer, having been in the habit of preparing briefs for barristers of the late Supreme Court of Calcutta. He was much respected by his countrymen for his learning, wealth, and social qualities. The dictionary is remarkable as the first of its kind prepared by a native without European assistance or superintendence. It is alphabetically arranged, and is fuller in vocables than the S'abdakalpadruma of the late Sir Rájá Rádhákánta Deva, and gives the etymology of every word. In this last respect it is superior to both the S'abdakalpadruma and the Dictionary compiled

under the superintendence of Dr. Wilson. The work was completed in eight volumes, of which the I, III, and V are lost. The second volume is devoted to the letter क, the IV to ट to ध, the VI to फ to र, the VII to ल to ष, and the VIII to स to ह. The codices seem to have been sadly neglected, and have suffered much from damp and the ravages of rats. The work was sent to press by Bábu Jayagopál Bysák, the son of the author, and sixty pages of it, comprising about one half of the vocables beginning with letter अ, were printed, when the death of the editor put a stop to the undertaking.

Beginning. अ अव्ययं अभावे अल्पे निषेधे क्षपायाञ्च अः पुं विष्णौ ॥
अशब्दः स्यादभावे च सल्पार्थप्रतिषेधयोः ।
अनुकम्पायाञ्च तथा वासुदेवे ननव्ययमिति मेदिनी ॥

End. ऋादिनी स्त्री सञ्ज्ञायां ॥ ऋीलिलज्जे इत्यस्मात् औनादिककुप्रत्यये रेफस्य वा लत्वे ऋीकुः । ऋीकुः ऋीकुः सलज्जे स्यात् जतुकचपुणोरपीति उणादिकोषः ऋीकु वाच्यलिङ्गं लज्जिते पुं जतुनि चपुणि च ।

Colophon. समाप्तिसूचकं वाक्यं नास्ति । मध्यं खण्डितञ्च ।

विषयः । अकारादिक्रमेण शब्दानां यथासम्भवमर्थव्युत्पत्तिप्रकृतिप्रत्ययविभागकथनं, शब्दार्थविषये कोषादिप्रमाणप्र दर्शनञ्च अभिधानस्यास्य पञ्चखण्डाः सन्ति मध्ये कतिपयखण्डा न सन्ति ॥

No. 1491. संहिताविवृतिः वा बृहत्संहिताविवृतिः, मूलसंहिता ।

Substance, country-made paper, 14¾ × 13 inches. Folia, 514. Lines, 13 on a page. Extent, 22,508 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose and verse. Incorrect.

Sañhitá-vivriti. A commentary on the Brihat Sañhitá of Varáha Mihira. By Bhaṭṭotpala. The text of Varáha Mihira has already been published in the Bibliotheca Indica, and a translation of it, by Dr. Kern, in the Journal of the Royal Asiatic Society of Great Britain. But the commentary is a voluminous one and rare. An imperfect copy of it has been noticed under No. 590 (ante II. p. 42), but it has been so described there as if it were an independent work. Besides the copy now under notice, a complete codex has been obtained for the Library of the Asiatic Society of Bengal.

Beginning. (टी०)। ॐ ब्रह्माजशङ्करशचीन्दुकुजज्ञजीवशुक्रार्कपुत्रगणनाथगुरून् प्रणम्य।
यः सञ्जहाऽर्कवरलाभविदग्धबुद्धेरावर्त्तकस्य तमहं विवृणोमि शास्त्रम्॥
यच्छास्त्रं विपुलं चकार सविता स्वर्न्वेखिभिर्ज्योतिषां
तस्योच्छित्तिभयात्पुनः कलियुगे संश्रित्य यो भूतलम्।
भूयः स्वल्पतरं वराहमिहिरव्याजेन सर्वं व्यधात्
तं व्यं प्रवदन्ति मोच्चकुशलाख्यस्तै नमो भाष्यते॥
वराहमिहिरोदधौ सुबहुभेदतोयाकुले
ग्रहर्क्षगणवादसि प्रचुरशास्त्ररत्नोज्ज्वले।
भ्रमन्ति परितो यतो लघु + येऽर्थलवाः(?) ततः
करोमि विवृतिन्नवं निजधियाहमत्रोत्पलः॥
(मू०)। जयति जगतः प्रसूतिर्विश्वात्मा सहजभूषणं नभसः।
द्रुतकनकसदृशो दृग्भ्रुतमयूखमालाचितः सविता॥

End. गुरुचरणप्रणिपातलब्धप्रसादमतिना मदीयं शास्त्रं ज्योतिषमन्यमुपसङ्गृहीतं सद्भिश्चीर्णं तस्मात्तेभ्यः पूर्वप्रणेतृभ्यः पूर्वाचार्येभ्यो नमोऽस्तु नमस्कारो भवतु।

Colophon. इति भट्टोत्पलविरचितायां संहितावितौ उपसंहाराध्यायः शतमेकम्॥

विषयः। वराहमिहिरकृतबृहत्संहिताव्याख्या।

No. 1492. अष्टविकृति विवृतिः।

Substance, country-made paper, 11½ × 4¾ inches Folia, 30. Lines, 8—10 on a page. Extent, 641 slokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose and verse. Incorrect. Complete.

Ashṭa-vikriti-vivriti, with a commentary. A set of memorial verses on the principles of reading in eight different arbitrary ways the Sañhita of the Rig Veda. By Madhasúdana, a muni or saint, son of Krishna-daipáyana, which name would at first sight suggest Vyása, but it is not so. The commentary is anonymous. The colophon is incorrect and quite unreliable. From the introductory portion of the commentary it appears that Madhusúdana wrote the treatise in verse, borrowing his materials from Prátisákhya treatises by Vyádí and Hayagríva. The works of the latter have not yet been met with, but the name of Vyádí or Vyálí is well known as that of an old grammarian

of high authority, who is described to have written a work, called *Sangraha*, in a hundred thousand verses of continuous anushṭup. From frequent references in latter works it would seem that he wrote a standard lexicon which Amara largely consulted. A Prátis'ákhya is also attributed to him, but as yet none of these works has been met with. Goldstücker, after reviewing the remarks of Max Müller, Weber, Bohtlink and others, comes to the conclusion that Vyáḍí "was a near relative of Páṇini, and Páṇini must have preceded him by at least two generations." *Panini*, p. 210.

The real and original object of these artificial forms of writing the text of the Rik Sañhitá, was the prevention of corruptions, interpolations and accidental omissions of the words of the text, but the love of mystery soon attached to it a religious meaning. The practice of reading or keeping by heart these arbitrary forms is still held highly meritorious, and there are many pandits in the Marhatta, Karṇáta and Draviḍa countries who go through a part of the text every day before breakfast as a pious act. The practice is very similar to that of mediæval monks of Europe who used to read the Bible backward. Five such artificial forms have already been noticed under No. 1234, ante III. p. 199. The forms described in the codex before us are respectively called (1). *Jaṭá*, or entangled. (2). *Málá*, or garland. (3). *Daṇḍa*, or staff-like. (4). *Rekhá*, or linear. (5). *Ratha*, or car-like. (6). *Dhvaja*, or flag-like. (7). *Sikhá*, or crest-like. (8). *Ghana*, or densely clotted. The Jaṭá, according to the author, should comprise five members, thus: 1st *Agnimile;* 2nd *Ile;* 3rd *Ilegnim;* 4th *Agnimagnim;* and 5th *Agnimile*. The 1st is called *anukrama* or the usual order; the 2nd *utkrama* or the eliding order; the 3rd *vryutkrama* or reversed order; the 4th *abhikrama* or repeating order; and 5th *sankrama* or rejoined order. The Jaṭá and the Ghana correspond exactly and in every respect with the principles laid down in the Jaṭápaṭala, (ante III. p. 200). The others are new forms and made up by different fanciful arrangements of the five-fold order. The rules, however, exceedingly brief and obscure, and the examples given are so manifestly incorrect that they do not help one to elucidate them.

Beginning. (टी०)। हरिः ॐ। अथाष्टौ विवरणानि लिख्यन्ते।

मधुसूदनमुनीश्वरचरिताष्टौ विकृतिसंवरणस्य।
तत्पूर्व(?) पुरोगमाचरं प्रकाशमारभते॥ १॥

अथ मधुसूदनमहामुनिः स्वचिकीर्षितस्य निर्व्यूढपरिसमापनफलकमिष्ट-देवताध्यानरूपं मङ्गलमाचरन् स्वगुरुस्वनामकथनपूर्वकं चिकीर्षितं प्रति-जानीते ।

(मू०) । श्रीश्रीमन्नौ हरिचरणावात्मनोऽन्यस्य चेत-
स्यृग्वेदाष्टौविकृतिविवृतिं वैदिकश्लोकनीयां ।
व्याख्याचार्यानुमति मधुसंसूदनाख्यो गुरुश्री-
कृष्णद्वैपायननतनुभवो मस्करी चर्करोति ॥ १ ॥

End. ऋत्विजं देवं यज्ञस्य । यज्ञस्य देवमृत्विजं । देवमृत्विजं देवं देवमृत्विजं । ऋत्विजं देवं देवमृत्विजं । ऋत्विजमित्यृत्विजं । होतारं रत्नधातमं । रत्न-धातमं होतारं । होतारं रत्नधातमं । रत्नधातममिति रत्नधातमम् । इति घनः । जटाष्टौ विकृतयः सम्पूर्णाः । एवं प्रकारेण चतुःषष्टिश्चध्यायो बुधैर्ज्ञेयः । इति जटाष्टौविकृतीनां स्वरूपकथनं मया विरचितं यत् ।
तेन जिष्णुर्विष्णुरादिपुरुषो वेदपुरुषादिसर्वः प्रीतो भवतात् ॥ ५६० ॥

Colophon. इति श्रीहरिचरणौ पादोपदिष्टायां श्रीकृष्णद्वैपायननतनुभवायां श्रीमधुसूदन मुनिविरचितायां श्रीव्याडीहयग्रीवीप्रातिशाख्यकारिकायां(?)श्रीमधुसूदनीशिक्षा-भाष्यं नाम जटाष्टविकृतिविवरणं सम्पूर्णं ।

विषयः । ऋग्वेदीयजटाष्टविकृतीनां प्रत्येकलक्षणोदाहरणानि ।

No. 1493. सिद्धान्तचन्द्रिका ।

Substance, country-made yellow paper, 18 × 3¾ inches. Folia, 91. Lines, 6—7—8 on a page. Extent, 3,060 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Siddhánta-chandriká. A metrical treatise on the creation according to the Vedánta philosophy, and on the nature and attributes of Brahma. By S'ivachandra Siddhánta, disciple of Rádhákrishna Vedántavágís'a and Rámakrishna Mis'ra. A work of this name and character has been noticed by Mr. Hall, but it is said to be the work of Ráma Sunyamin, disciple of Rámabhadra Yati (*Contributions*, p. 110). The MS. examined by him was, however, defective, and the author's name seems to be incorrect. The title of Sunyamin is suspicious, and I have never heard it used.

Beginning. शङ्करः शङ्कराचार्य्यः केशवो बादरायणः ।
प्रकाशतां मम स्वान्ते प्रभया निर्निमित्तया ॥
श्रीराधाकृष्णवेदान्तवागीशेन च शिक्षितः ।
श्रीरामकृष्णमिश्रेण दृढस्यतिसमेन च ॥
विप्रः श्रीशिवचन्द्राख्यः तौ नत्वा तनुते स्मरन् ।
गुरुकल्पितसिद्धान्तनामा सिद्धान्तचन्द्रिकां ॥

End. रामकिशोररामस्त्वं भासस्व मयि निर्गुणे ।
मेघं भित्त्वा यथा भातः सूर्य्याचन्द्रमसौ तथा ॥

Colophon. इति श्रीशिवचन्द्रसिद्धान्तविरचिता सिद्धान्तचन्द्रिका समाप्ता ॥

विषयः । वेदान्तमतसिद्धजगत्प्रपञ्चस्य विवरणं ब्रह्मैक्यप्रतिपादनञ्च ॥

No. 1494. सनत्सुजातीयविवरणं, मूलसहितं ।

Substance, country-made paper, 12½ × 5 inches. Folia, 26. Lines, 15—17 on a page. Extent, 1,348 slokas. Character, Bengáli. Date, Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Incorrect.

Sanatsujátiya-vivarana. A commentary on an episode in the Udyoga Parva of the Mahábhárata on death and futurity. A sage of the name of Sanatasujáta, according to the legend, instructs Dhritaráshtra on the subjects. By a disciple of S'ankara Achárya, who withholds his name from the work.

Beginning. (टी०) । नमः पुंसे पुराणाय पूर्णानन्दाय विष्णवे ।
निरस्तनिखिलध्वान्ततेजसे विश्वहेतवे ॥
सनत्सुजातविवरणं सङ्क्षेपतो ब्रह्मजिज्ञासूनां सुखावबोधायारभ्यते ।
(मू०) । वैशम्पायन उवाच ।
ततो राजा धृतराष्ट्रो मनीषी सम्पूज्य वाक्यं विदुरोदितं तत् ।
सनत्सुजातं रहिते(?) महात्मा पप्रच्छ बुद्धिं परमां बुभूषन् ॥

End. (टी०) । तत्पतेकं चाचकं(?) सदामृतं निरञ्जनं ।
चित्तदृत्तिदृक्सुखं तदस्म्यहं तदस्म्यहं ॥

Colophon. इति श्रीगोविन्दभगवत्पूज्यपादशिष्यस्य परमहंसपरिव्राजकाचार्य्यस्य श्रीमच्छङ्करभगवत्पूज्यपादशिष्यस्य कृतौ सनत्सुजातीयविवरणे चतुर्थोऽध्यायः समाप्तः ।

(मू०)। अणोरणीयान् सुमनाः सर्व्वभूतेष्ववस्थितः।
पितरः सर्व्वभूतानां पुष्करे निहितं विदुः।
इत्युद्योगपर्व्वणि सनत्सुजातीये चतुर्थोऽध्यायः।

विषयः। भारतान्तर्गतोद्योगपर्व्वीयसनत्सुजातीयोपाख्यानस्य व्याख्यानं।

No. 1495. पदार्थखण्डनटिप्पनी।

Substance, country-made paper, 13¾ × 5½ inches. Folia, 27. Lines, 9—10 on a page. Extent, 900 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose. Incorrect.

Padártha-khaṇḍana Ṭippaní. A complete copy of the work noticed under No. 365, ante, vol. I, p. 206.

Beginning. तानस्य तर्कसरसीरुहकाननेषु चूड़ामनेर्दिनमनेश्वरणौ प्रणम्य।
श्रीरामभद्रसुकृती कृतिनां हिताय लीलावशात् किमपि कौतुकमानमोति॥

End. श्रीसार्व्वभौमकविकल्पितमर्थतत्त्वं तत्त्वेन तर्हि सुधियः परिशीलयन्तु॥

Colophon. इति श्रीरामभद्रसार्व्वभौमभट्टाचार्य्यविरचितपदार्थखण्डनटिप्पनी समाप्ता॥

विषयः। पदार्थखण्डनस्य व्याख्यानं।

No. 1496. शास्त्रसिद्धान्तलेशसङ्ग्रहः।

Substance, country-made paper, 16½ × 3 inches. Folia, 73. Lines, 4—5—6—7—8 on a page. Extent, 2,203 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

S'ástra-siddhánta-les'a-sahgraha alias *Siddhánta-les'a.* "An examination, in four sections, of the various schools of the Vedánta system, with strictures on the other Hindu schemes of philosophy. By Apya Díkshita, son of Rańgarája Díkshita." Hall's *Contributions*, p. 153.

Beginning. अधिगतभिदा पूर्व्वाचार्य्यानुपेत्य सहस्रधा
सरिदिव महीभेदान् सम्प्राप्य सैरिपदोद्गता।
जयति भगवत्पादश्रीमन्मुखाम्बुजनिर्गता
जननहरिणी सूक्तिर्ब्रह्माद्वयैकपरायणा॥

End. निरतिशयानन्दस्फुरणसच्चिदनिःसन्धिबन्धपरमेश्वरभावापत्तिरादन्तयेति सिद्धं ।

Colophon. इति श्रीसिद्धान्तलेशसङ्ग्रहे चतुर्थः परिच्छेदः ॥

विषयः । अत्र चत्वारः परिच्छेदाः । तत्र १मे, आत्मा वाऽरे द्रष्टव्यः श्रोतव्य इतिश्रुतिसिद्धश्रवणविधेः अपूर्व्वविधिनियमविधिपरिसङ्ख्याविधिचितयान्यतमरूपतानिरसनं जीवेश्वरयोः स्वरूपनिरूपणञ्च । २ये, जगत्प्रपञ्चस्य मिथ्यात्वसंस्थापनेन ब्रह्माद्वैतप्रतिपादनं । ३ये, विद्याया एव ब्रह्मप्राप्तेः साक्षाद्धेतुत्वकथनं । ४र्थे, अविद्यालेशस्वरूपनिरूपणं, अविद्यानिवृत्तिस्वरूपनिरूपणादिकञ्च ॥

No. 1497. सिद्धान्तचन्द्रिका टीका ।

Substance, country-made yellow paper, 18 × 4 and 16 × 5 inches. Folia 175. Lines, 10—11—12—14 on a page. Extent, 12,600 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India., Appearance, old. Prose. Incorrect.

Siddhánta-chandriká ţiká. A commentary on Sivachandra Siddhánta's treatise on the Vedánta doctrine (ante No. 1443). Anonymous.

Beginning. सिद्धान्तचन्द्रिकां सूर्य्यरश्मितुल्यां विधित्सुना ।
टीका विधीयते वादिनापज्ञानाय केनचित् ॥

End. दृष्टान्तमाह मेघमिति । यथाकाशे स्थितं मेघं भित्त्वा सूर्य्याचन्द्रमसौ यथा भातः तथा मयि स्थितं गुणं भित्त्वा भासस्व ग्रन्थकर्त्तापिटनाम रामकिशोर इति ।
टीका समाप्ता ॥

विषयः । शिवचन्द्रसिद्धान्तलक्षनसिद्धान्तचन्द्रिकाख्यवेदान्तशास्त्रस्य व्याख्यानं ।

No. 1498. पूर्वमीमांसार्थसङ्ग्रहः ।

Substance, country-made paper, 12½ × 4½ inches. Folia, 18. Lines, 5—8 on a page. Extent, 414 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sm. 1863. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Purva-mímáñsá-saṅgraha. An epitome of the Mímáñsá doctrine of Jaimini. By Laugákshi Bháskara. Hall's *Contributions*, p. 186.

Beginning. वासुदेवं रमाकान्तं नत्वा लौगाक्षिभास्करः ।
कुरुते जैमिनिनये प्रवेशायार्थसङ्ग्रहं ॥

End. बालानां सुखबोधाय भास्करेण सुमेधसा ।
रचितोऽयं समासेन जैमिनीयार्थसङ्ग्रहः ॥

Colophon. इति श्रीलौगाक्षिभास्करविरचितं पूर्वमीमांसार्थसङ्ग्रहनामकं प्रकरणं समाप्तम् ।

विषयः । पूर्वमीमांसास्थजैमिनिसूत्रव्याख्यानं ।

No. 1499. प्रमाणपारायणं ।

Substance, country-made paper, 14 × 4½ inches. Folia, 54. Lines, 4—10—11 on a page. Extent, 2,252 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose and verse. Generally correct.

Pramáṇa-páráyáṇa. The fifth section of a work in defence of Prabhákara's developement of the Mímáńs'á doctrine. By Sálikanátha Mis'ra Mahá Mahopádhyáya. The entire work is named by the author *Prakraṇa-pañchiká*, but it is commonly known under the title of *Sálikâ*. Three of the other four sections are respectively called, *Nyáya-vithî*, *Nyáya-suddhi*, *Nirmalánjana*. I cannot ascertain the name of the fourth. Hall's *Contributions*, p. 195.

Beginning. स्वाध्यायविधिवाक्यार्थविचारे प्रयतामहे ।
प्रभाकरगुरोर्इष्ट्या मीमांसारम्भसिद्धये ॥
यच्च केचिदाचक्षते न मीमांसाशास्त्रमारभणीयमिति ।

End. सङ्ख्यानाञ्च परस्परं पूर्वापरभावः । प्रत्यक्षसिद्ध एवेति न प्रमाणान्तरं व्याप्रियत इति । तस्माद्यथोदितलक्षणविषयफलानि पञ्चैव प्रमाणानीति सिद्धम् ।

Colophon. इति श्रीमच्छामहोपाध्यायश्रीशालिकनाथकृतौ प्रमाणपारायणे षष्ठः परिच्छेदः । समाप्तश्चेदं प्रमाणपारायणं नाम पञ्चमं प्रकरणम् ॥

विषयः । १ परिच्छेदे, मीमांसामतसमर्थनं । २, वेदविसंवादशङ्कानिरासः । ३, जातिनिर्णयः । ४, विज्ञाननिर्णयः । ५, प्रमाणलक्षणकथनं । ६, प्रत्यक्षादिप्रमाणसाधनं ।

No. 1500. लघुचन्द्रिका ।

Substance, country-made paper, 14 × 5½ inches. Folia, 42. Lines, 10 on a page. Extent, 1,422 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Laghu-chandriká alias *Advaita-chandriká.* A commentary on Madhusúdana Sarasvati's refutation of the Nyáya doctrine. By Brahmánanda Sarasvati, disciple of Náráyaṇa Tírtha. The MS. is incomplete. Hall's *Contributions*, p. 157.

Beginning. नमो नवघनश्यामकामकामितदेहिने ।
कमलाकामसौदामकणाकामुकदेहिने ॥
श्रीनारायणतीर्थानां गुरूणां चरणस्मृतिः ।
भूयान्मे साधिकेष्टानामनिष्टानाञ्च बाधिका ॥
अद्वैतसिद्धिव्याख्यानं ब्रह्मानन्देन भिक्षुणा ।
सङ्क्षिप्तचन्द्रिकार्थेन क्रियते लघुचन्द्रिका ॥
विष्णुं व्यापकं जीवस्वरूपं मोक्षं प्राप्त इव स्वयं विजयते ।

End. (ख०) ।

विषयः । अद्वैतसिद्धिव्याख्यानं ।

No. 1501. अध्यात्मरामायणं ।

Substance, country-made yellow paper, 15¾ × 3 inches. Folia, 231. Lines, 6—7 on a page. Extent, 5,154 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Adhyátma-Rámáyaṇa. A version of the legend of Ráma differing in many respects from that given in the Rámayáṇa of Válmíki. The work, an episode of the Brahmándá Puráṇa, professes to reproduce the story as narrated to an assembly of sages at Naimisaranya, by Súta, who had heard it from Vyása, who had obtained it from Náráda, who on his part had obtained it on a visit to Brahmá. The claims of the work to literary merit are of the slenderest, but it abounds in philosophical dissertations. The work has lately been published in Calcutta.

Beginning. सूत उवाच । कदाचिन्नारदो योगी परानुग्रहवाञ्छया ।
पर्य्यटन् सकलान् लोकान् सत्यलोकमुपागतम् ॥
तच्च दृष्ट्वा मूर्त्तिमद्भिश्चन्द्रोभिः परिवेष्टितं ।
बालार्कप्रभया सम्यग्भासयन्तं सभाग्रहं ॥
मार्कण्डेयादिमुनिभिः स्तूयमानं मुहुर्मुहुः ।
सर्वार्थगोचरज्ञानैं सरस्वत्या समन्वितं ॥
चतुर्मुखं जगन्नाथं भक्ताभीष्टफलप्रदं ।

End. अध्यात्मरामं पठतस्य नित्यं श्रोतुंश्च भक्त्या लिखितुश्च राम ।
अतिप्रसन्नश्च सदा समीपे सीतासमेतः श्रियमातनोति ॥
रामायणं यन्मनोहरमादिकाव्यं ब्रह्मादिभिः सुरवरैरपि संस्तुतञ्च ।
श्रद्धान्वितः पठति यः शृणुयाच्च नित्यं विष्णोः प्रयाति सदनं परिशुद्धदेहः ॥

Colophon. इति श्रीमदध्यात्मरामायणे उमामहेश्वरसंवादे उत्तरकाण्ड नवमोऽध्यायः ॥
अध्यात्मोत्तरकाण्डे ग्रन्थसङ्ख्या या परिच्छिन्ना ।
ऋतुशतसङ्ख्याः श्लोकाः पुराणसङ्ख्या च पुरा हरेणोक्ता ॥
पार्वत्यै परमेश्वरेण गदिते ह्यध्यात्मरामायणे
काण्डैः सप्तभिरन्वितेतिशुभदे सर्गाश्चतुःषष्टिकाः ।
श्लोकानान्तु शतद्वयेन सहितान्युक्तानि चत्वारिंस-
दृक्षाण्येव समासतः शतशतेष्वूनानि तच्चार्थतः ।
इत्युत्तरकाण्डः समाप्तः । समाप्तश्चायं ग्रन्थः ।

विषयः । बालकाण्डस्य १ अध्याये, रामायणमाहात्म्यकथनादिः । २, रामहृदयस्तवः । ३, ब्रह्मणो विष्णुनिकटे प्रार्थनादिः । ४, रामादीनां जन्मविवरणादिः । ५, रामानयनार्थं विश्वामित्रागमनादिः । ६, ताडकादिवधः । ७, रामादीनां मिथिलागमनसीतास्वयम्बरादिः । ८, मिथिलातो स्वपुरीं प्रति रामदशरथादीनामागमनादिः ।

अयोध्याकाण्डस्य १ अध्याये, रामनिकटे नारदागमनादिः । २, रामराज्याभिषेकवार्त्तोत्थापनादिः । ३, दशरथस्य कैकेयीगृहप्रवेशादिः । ४, रामस्य दण्डकारण्यगमनोद्योगादिः । ५, वनगमनसमये पौरवासिनां खेदवाक्यानि । ६, गुहं प्रति लक्ष्मणस्य वनागमनादिवृत्तान्तसूचनादिः । ७, दशरथविलापादिः । ८, रामशोकार्त्तभरतवाक्यादिः । ९, भरतस्य रामसन्दर्शनार्थं चित्रकूटपर्व्वते गमनादिः ।

आरण्यकाण्डस्य १ अध्याये, रामलक्ष्मणादेर्दण्डकारण्यप्रवेशः, रामकर्त्तृकविराध-

विषयः। राक्षसबधविवरणञ्च। २, रामादेः शरभङ्गसुतीक्ष्णाश्रमगमनादिः। ३, रामादीनामगस्त्याश्रमगमनादिः। ४, रामादेः पञ्चवटीवासादिः। ५, शूर्पनखानासाच्छेदखरदूषणबधादिः। ६, रावणमारीचसंवादः। ७, सीताहरणादिः। ८, रामविलापः। ९, कबन्धराक्षसबधादिः। १०, शबर्याश्रमगमनादिः।

किष्किन्धाकाण्डस्य १ अध्याये, रामसुग्रीवयोर्मैत्रीकथनरामपरीक्षाकथनादिः २, वालिसुग्रीवयोर्युद्धं, वालिवधश्च। ३, वालिसंस्कारसुग्रीवराज्याभिषेकादिः। ४, रामस्य ऋष्यमूकपर्वते वासः, सीतार्थं तत्कृतविलापश्च। ५, लक्ष्मणस्य सुग्रीवभवने गमनं, सुग्रीवस्य रामनिकटे समागमनञ्च। ६, सीतान्वेषणार्थं चतुर्दिक्षु वानराणां गमनं। ७, ८, सीतान्वेषणार्थं दक्षिणदिग्गतानां समुद्रतीरस्थानां वानराणां चिन्तादिः।

सुन्दरकाण्डस्य १ अध्याये, हनुमत्कर्तृकं समुद्रलङ्घनं। २, रावणकर्तृकसीताभर्त्सनादिः। ३, हनुमत्सीतयोः कथोपकथनादिः। ४, हनुमत्कर्तृको रावणारामभङ्गः, कतिपयराक्षसबधः, हनुमद्रावणयोः कथोपकथनं, लङ्कादाहश्च। ५, सीताहनुमतोः कथोपकथनं, वानराणां रामसमीपे प्रत्यागमनसीतासंवादकथनादिः।

लङ्काकाण्डस्य १ अध्याये, समुद्रतरणादिविषये रामवाक्यादिः। २, हनुमद्विक्रमं दृष्ट्वा रावणस्य विमर्षवाक्यादिः। ३, विभीषणस्य रामसमीपे आगमनं, विभीषणराज्याभिषेकादिः। ४, सेतुबन्धः, रामेश्वरलिङ्गस्थापनं, रावणदूतकर्तृको रामसैन्यवर्णनादिः। ५, रावणस्य क्रोधाविमर्षौ युद्धारम्भश्च। ६, ७, लक्ष्मणमूर्च्छा, रामरावणयुद्धं, हनुमत औषधानयनार्थं गमनादिः। ८, कुम्भकर्णबधादिः। ९, इन्द्रजिद्बधादिः। १०, रामरावणयोर्घोरतरं युद्धं रावणबधश्च। ११, विभीषणशोकापनयनं, विभीषणराज्याभिषेकादिश्च। १२, रामसमीपे सीतानयनादिः। १३, रावणवधात् सन्तुष्टदेवादिकृतरामस्तवादिः। १४, पुष्पकारूढ रामादीनां स्वपुरीं प्रत्यागमनादिः। १५, रामराज्याभिषेकः। १६, हनुमदादीनां पारितोषिकदानप्रजाचर्यात्यन्तादिः।

उत्तरकाण्डस्य १, २, अध्याये, रामचन्द्रनिकटे अगस्त्यादिमुनिसमागमनं, परस्परं वाक्यालापः, रावणकुम्भकर्णमेघनादादिजन्मवृत्तान्तः। ३, वालिसुग्रीवयोर्जन्मवृत्तान्तादिः। ४, श्वेतद्वीपे बलदर्पितस्य रावणस्य युद्धार्थागमनादिः। ५, रामगीताकथनं। ६, भार्गवादिमुनीनां रामनिकटे समागमः। परस्परं वार्त्तालापो लवणासुरबधादिश्च। ७, रामसमीपे कुशलवकर्तृकरामायणगानादिः। ८, रामसमीपे ऋषिरूपधरकालागमनादिः। ९, कुशलवयो राज्याभिषेकः रामलक्ष्मणसीतादीनां स्वधामगमनं।

No. 1502. स्याद्वादमञ्जरी वा द्वात्रिंशिकास्तवनटीका, मूलसहिता।

Substance, country-made paper, 13 × 5½ inches. Folia, 72. Lines, 11 on a page. Extent, 2,985 slokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose and verse. Incorrect.

Syádváda-mañjarí. A commentary, in verse, on certain hymns of Hemachandra, in praise of Arhata, and embodying the substance of the leading tenets of Arhata Philosophy. By Gaganadinamani. The work is held in great esteem by the Jains. Mádhava Áchárya has quoted from it in his *Sarvadarsana Saṅgraha.*

Beginning. यस्य ज्ञानमनन्तवस्तुविषयं यः पूज्यते देवतै-
र्नित्यं यस्य वचो न दुर्नयकृतैः कोलाहलैर्लुप्यते।
रागद्वेषसुखादिषाश्च परिषत् चिन्ना चणाद्येन सा
स श्रीवीरविभुर्विधूतकलुषां बुद्धिं विधत्तां मम १॥
निःसीमप्रतिभैकजीवितवरो निःशेषभूमिं स्पृशां
पुण्यौघेन सरस्वतीसुरगुरुस्वाङ्गैकरूपो दधत्।
यः स्याद्वादमसाधयन्निजवपुर्दृष्टान्ततः सोऽस्तु मे
सद्बुद्ध्याम्बुनिधिः प्रबोधविषये श्रीहेमचन्द्रः प्रभुः॥ २॥
ये हेमचन्द्रमुनिमेतदुक्तग्रन्थार्थसेवामिषतः श्रयन्ते।
सम्प्राप्य ते गौरवमुज्ज्वलानां पदं कलानामुचितं भवन्ति॥ ३॥
मातर्भारति सन्निधेहि हृदि मे येनेयमाप्तस्तुते-
र्निर्मातुं विवृतिं प्रसिद्धातिजवाद्दारम्भसम्भावना।
यद्वा विस्मृतमोष्टयोः स्फुरति यः सारस्वतः शाश्वतो
मन्त्रः श्रीउदयप्रभेतिरचनारम्भो ममाहर्निशं॥

End. कृता कर्तुमारब्धा सपर्या सेवाविधिर्यैस्ते कृतसपर्याः। आराध्यान्तरपरित्यागेन लब्धैव सेवा हेवाकिता(?) परिशीलयन्तीति शिखरिणीच्छन्दोऽलङ्कृतकाव्यार्थः।

Colophon. इति अन्ययोगव्यवच्छेदद्वात्रिंशिकास्तवनटीका समाप्ता।
येषामुज्ज्वलहेतुहेतिरुचिरः प्रामाणिकाध्वस्पृशी
हेमाचार्यसमुद्भवस्तवनभूरर्थः समर्थः सखा।
तेषां दुर्नयदस्युसम्भव + या स्पृष्टात्मनां सम्भव-
त्यायासेन जिनागमपुरप्राप्तिश्चिवश्रीपदा(?)॥ १॥

वानुवैद्यमहोदयेभगवतः श्रीहेमसूरेर्गिरां
गंभीरार्थविलोकने यदभवद्दृष्टिः प्रलुप्ता मम ।
श्रीवीरः (वीरः) समयादरा + दपरा भूतप्रभूता वयं
तनूनं मुखपादरेणुकणिकासिद्धाञ्जनस्योर्जितं ॥ २ ॥
अन्यान्यशास्त्रनरसङ्ग + वित्तहारि पुण्योपमेयकतिचिन्निचिचि + मेधैः (?) ।
दृष्ट्वा ममाल्पिमजिनस्तुतिदृत्तिमेनां मालामिवामलहृदो हृदये वहन्तु ॥ २ ॥
प्रमाणसिद्धान्तविरुद्धमत्र यत्किञ्चिदुक्तं मतिमान्द्यदोषात् ।
मात्सर्यमुत्सार्य तदार्यचित्ताः प्रसादमाधाय विशोधयन्तु ॥ ४ ॥
उर्व्यामेष सुधाभुजां गुरुरिति त्रैलोक्यविख्यातिगो
यच्चेयं प्रतिभान्तराद्नुमितिर्निर्दंशमुज्जृम्भते ।
किंस्तोमी विबुधा सधेति (?) वचनोद्गारं यदीयं मुदा
+ श्रयन्तः प्रथयन्ति + मतितमां संवादमेदस्विनीं ॥ ५ ॥
नागेन्द्र गच्छतो (?) विन्दवचोऽलङ्कारकौस्तुभः ।
ते विश्वन्धासुरदयप्रभसूरयः (?) ॥ ६ ॥
श्रीम + सेनसूरिभिरकारि तच्छदृगगनदिनमणिभिर्हृत्तिरियमनुरचिता ।
+ + + + + + + + + + + + + शाके दीपमहासिशनौ (?) ॥ ७ ॥
श्रीजिनप्रभसूरीणां साहाय्योद्भिन्नसौरभा ।
श्रुतावतंसनसतां वृत्तिः स्याद्वादमञ्जरी ॥ ८ ॥
विधाणे कलिनिर्जयाजिनतुलां श्रीहेमचन्द्रप्रभौ
तद्वदेसुतिदृत्तिनिर्मितभयाद्भक्तिर्मयाविष्कृता ।
निर्क्तुर्गुणदूषणे निजगिरां तत्रार्थवे सज्जनात्
तस्माक्तव्यमकृत्रिमा बहुमतिः साख्यच सम्यग्यतः ॥ ९ ॥
इति श्रीस्याद्वादमञ्जरीग्रन्थः समाप्तः ॥
विषयः । स्याद्वादनामकजिनस्तुतिव्याख्यानं ।

No. 1503. अद्वैतसिद्धिः ।

Substance, country-made paper, 14½ × 5½ inches. Folia, 125. Lines, 11—12 on a page. Extent, 5,022 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance. new. Prose. Incorrect.

Advaita-siddhi. An essay on the Non-dual theory of the modern Vedántins, establishing the illusory character of all created objects, and refuting the Nyáya theory. By Madhusúdana Sarasvatí, disciple of Vis'ves'vara Sarasvatí. Mr. Hall notices an abridgment of this work under the name of Nyáya-ratnávali. *Contributions* pp. 109—157.

Beginning. यो यः कल्पितमात्मतामुखमृषाद्वैतप्रपञ्चाश्रयः
सत्यज्ञानसुखात्मकः श्रुतिशिखोत्थाखण्डधीगोचरः।
मिथ्याबन्धविधूननेन परमानन्दैकतानात्मकं
मोक्षं प्राप्त इव स्वयं विजयते विष्णुर्विकल्पोज्झितः ॥ १ ॥
श्रीरामविश्वेश्वरमाधवानामैक्येन साचात्कृतमाधवानां।
स्मर्त्रेन निर्धूततमोरजोभ्यः पादोत्थितेभ्यस्तु नमो रजोभ्यः ॥ २ ॥
बहुभिर्विहिता बुधैः परार्थं विजयन्ते मितविस्तरा निबन्धाः।
मम तु श्रम एष नूनमात्मभरितां भावयितुं भविष्यतीह ॥ ३ ॥
————मणिना मधुसूदनेन सकृच्छ्रात्स्वनिचयं रचितातियत्नात्।
बोधाय वादिविजयाय च सच्चराणामद्वैतसिद्धिरियमस्तु मुदे बुधानाम् ॥ ४ ॥

End. प्रातिभासिकलक्षणञ्च व्याप्तं तथापि करणसंसर्गिदोषप्रयुक्तत्वं तदसंसर्गिदोषप्रयुक्तत्वञ्च तयोर्लक्षणं निरवद्यं। सच्चत्रैविध्योपपत्तिः ॥ ५९ ॥
अविद्यातत्कार्यात्मकनिविडबन्धप्रपगमे
यमद्वैतं सत्यप्रततपरमानन्दममृतं।
भजन्ते भूमानं भवभयभिदं भव्यमतयो
नमस्तस्मै नित्यं निखिलनिगमेशाय हरये ॥
अनादिसुखरूपता निखिलदृश्यनिर्मुक्तता
निरन्तरमनन्तता स्फुरणरूपता च स्वतः।
त्रिकालपरमार्थता त्रिविधभेदशून्यात्मता
मम श्रुतिशतार्पित+दृढमस्तु पूर्णा हरिः ॥

Colophon. इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यविश्वेश्वरसरस्वतीश्रीचरणशिष्यश्रीमधुसूदनसरस्वतीविरचितायामद्वैतसिद्धौ सपरिकरप्रपञ्चमिथ्यात्वनिरूपणं नाम प्रथमः परिच्छेदः समाप्तः।

विषयः। सपरिकरप्रपञ्चमिथ्यात्वनिरूपणं।

No. 1504. न्यायचिसूचीवार्त्तिकं ।

Substance, country-made paper, 14 × 5½ inches. Folia, 17. Lines, 4—9—10 on a page. Extent, 515 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Prose. Incorrect.

Nyáya-trisutrí-vártika. A commentary on the first three aphorisms of the Nyáya Sútra of Gotama, comprising an epitome of the Nyáya doctrine. By Udyotakara Áchárya.

Beginning. यदक्षपादः प्रवरो मुनीनां शमाय शास्त्रं जगतो जगाद ।
कुतार्किकाज्ञाननिवृत्तिहेतुः करिष्यते तस्य मया निबन्धः ॥

iEnd. प्रधानं प्रत्यक्षं इति यत्र संन्यायसूत्र्येवं यत्र पुनर्व्यवस्था तत्र गुणप्रधानतानाश्चिन्त्यत इति ।

Colophon. इति श्रीपरमर्षिभारद्वाजश्रीमदुद्योतकरन्यायाचार्य्यप्रणीतं न्यायचिसूचीवार्त्तिकं सम्पूर्णं ॥

विषयः । गोतमोक्तसूचयव्याख्यानेन समस्तगोतमसूचतात्पर्य्यकथनं ॥

No. 1505. ज्योत्स्ना, हिरण्यकेशिसूत्रव्याख्या ।

Substance, country-made yellow paper, 13¼ × 5¼ inches. Folia, 126. Lines, 9 on a page. Extent 1,366 s'lokas. Character, Nágara, Date, Sm. 1851. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Jyotsná alias *Hiranyakes'í-sútra-vyákhyá.* A commentary on the Kalpa Sútra of Hiranyakes'í. By an unknown author. The MS. is incomplete, ending at the tenth Prasna, and wanting 16 leaves at the end.

Beginning. उक्ता अग्निष्टोमाद्याः संस्थाः यश्चैकाग्निनी (?) यूपैकाग्निश्च अथेदानीमग्निष्टोमादिष्वाकाङ्क्षितं याजमानकर्म्म वक्तुं शिष्यावधानाय प्रतिजानीते ॥ अग्निष्टोमस्य याजमानं व्याख्यास्यामः ।

End.

Colophon. श्रीमद्भगवत्सत्याषाढहिरण्यकेशिसूत्राम्बुधिगतनिगूढार्थरत्नालाभकृतविद्वज्जनसन्तापशमिकायां ज्योत्स्नाख्यायां दर्शो दशमप्रश्नस्याष्टमः पटलः । समाप्तो दशमः प्रश्नः ॥

विषयः । हिरण्यकेशिसूत्रव्याख्यानं । पुस्तकमिदं एकशतत्रयत्रिंशत्यत्रे सम्पूर्णं परन्तु एकशतसप्तविंशतिपत्रावधि एकशतद्वात्रिंशत्यत्रपर्य्यन्तं नास्ति ।

No. 1506. नैषधः, दीपिकाख्यटीकासहितः ।

Substance, country-made paper, 15¼ × 7 inches. Folia, 381. Lines, 10.—12—18 on a page. Extent, 13,358 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Text, verse. Commentary, prose. Incorrect.

Dípiká alias *Naishadha-dipiká.* A commentary on the well-known Epic poem called *Naishadha*, on the adventures of Nala. By Narahari.

Beginning. (मू०) । निषीय यस्य क्षितिरक्षिणः कथां तथाद्रियन्ते न बुधाः सुधामपि ।
नलः सितच्छत्रितकीर्त्तिमण्डलः स राशिरासीन्महसां महोज्ज्वलः ॥

(टी०) । पारं प्रवन्ध्याम्बुनिधेः प्रयातुं यत्नः किल स्यान्न तवैष हन्त ।
निःश्वासलीलानिहतान्तरायहेरम्बमालम्बनमाश्रयेथाः ॥ १ ॥
त्वदनुग्रहलेशमात्रलाभादियमुच्छृङ्खलगामिनी मनीषा ।
त्वयि कर्षति मामगम्यभूमौ शरणं मे भव शारदे नमस्ते ॥ २ ॥
त्वज्ज्ञानतिमिरपाटनपटीयसीं शुभगुणोदयोज्ज्वलितां ।
नीराजनाय करवै प्रदीपिकां काव्यसद्मजः ॥ ३ ॥

End. (मू०) । श्रीहर्षं कविराजराजिमुकुटालङ्कारहीरः सुतं
श्रीहीरः सुषुवे जितेन्द्रियचयं मा मल्लदेवी च यं ।
द्वाविंशो नवसाहसाङ्क(?)चरिते चम्पूकृतोऽयं गतः
काव्ये तस्य कृतौ नलीयचरिते सर्गो निसर्गोज्ज्वलः ॥

Colophon. इति श्रीनैषधीये महाकाव्ये द्वाविंशः सर्गः ॥ नैषधः सम्पूर्णः ॥

(टी०) । यं प्रासूत चिलिङ्गक्षितिपतिसतताराधिताङ्घ्रिः स्वयम्भूः
पातिव्रत्यैकसीमाखकरिनरहरिं नालमाया(?) माता ।
यं विद्यारण्ययोगी कलयति कृपया तत्कृतौ दीपिकायां
द्वाविंशस्यारसर्गः सुकृतसुयशसो धाम नीराजितोऽभूत् ॥
इति श्रीनैषधीये महाकाव्ये शशाङ्कवर्णनं नाम द्वाविंशः सर्गः ॥

विषयः । नैषधचरितवर्णनं ।

No. 1507. मीमांसाशास्त्रसर्व्वस्वं ।

Substance, country-made paper, 14½ × 3¾ inches. Folia, 82. Lines, 4—5—7—8 on a page. Extent, 2,730 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Prose. Correct.

Mímáñsá-s'ástra-sarvas'va alias *Mímáñsá-sarvas'va*. An epitome of the Mímáñs'á doctrine. By Haláyudha, the Minister of Lakshmaṇa Sena of Bengal, and author of several works, such as the *Bráhmáṇa Sarvas'va*, *Smriti Sarvas'va*, &c. Hall's *Contributions*, &c., pp. 182—207. Journal As. Soc. 1865, p. 128.

Beginning. इह खलु साङ्गवेदाध्ययनानन्तरं विचारकर्त्तव्यतायां गुरुशुश्रूषावसाननि यत्नं प्रतिपादयितुं जैमिनिना आद्यसूत्रं प्रणीतं । तत्र स्वाध्यायोऽध्येतव्य इत्यनेन विहितायां भावनायां भाव्याकाङ्क्षायां किं विश्वजिन्न्यायात् स्वर्गः फलं उताचरादिग्रहणद्वारा वा वाक्यार्थज्ञानमिति सन्देहः ॥

End. तन्नियमस्यापि दृष्टमेव प्रयोजनं तेषां करिष्यमाणप्रयोगकर्म्मकौशलं भक्षणादिसामर्थ्यं भवतीति । तस्मात् भक्षार्थोऽयमुपदेश इति सिद्धं ॥

Colophon. इति मीमांसाशास्त्रसर्व्वस्वे तृतीयाध्यायस्य चतुर्थः पादः ।

विषयः । सङ्क्षेपेण मीमांसकसिद्धान्तकथनं ।

No. 1508. रमलप्रश्नः ।

Substance, country-made paper, 6 × 4¾ inches. Folia, 9. Lines, 9 on a page. Extent, 81 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1860. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Ramala-pras'na. A treatise on cleromancy or divination with a set of dice. Author unknown.

Beginning. ॥ ॐ नमः ॥ इत्यक्षरचतुष्टयं । पाशपार्श्वे लिखितव्यं ततः पाशकं हस्ते कृत्वा यत्किञ्चिद् भूतं भविष्यं वर्त्तमानञ्च मनसि अवधार्य्य ॥ देवतामन्त्रेण इत्यभिमन्त्रितं कृत्वा एकाग्रचित्तेन पाशकं वारत्रयं पातयितव्यं ।

End. एवं देवतापूजनेन कार्य्यं एवंरूपं ।

Colophon. इति प्रश्नः सम्पूर्णः ।

विषय । मन्त्रविशेषाभिमन्त्रितपाशविशेषद्वारा प्रश्नगणनं ।

No. 1509. ललितास्तवरत्नं ।

Substance, country-made paper, 8½ × 3¼ inches. Folia, 22. Lines, 6—7 on a page. Extent, 317 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1851. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Lalitá-stava-ratna. A hymn in praise of Lalitá, a form of Durgá. By the great sage (Ṛishi) Durvás'á.

Beginning. वन्दे गजेन्द्रवदनं वामाङ्कारूढवल्लभाश्लिष्टं ।
कुङ्कुमपरागशोणं कुवलयनीरजकोरकापीड़ं ॥

End. ललितायास्तवरत्नं ललितपदाभिः प्रणीतमार्य्याभिः ।
प्रतिदिनमवनौ पठतां फलानि वक्तुं प्रगल्भते सैव ॥

Colophon. इति श्रीदुर्व्वासऋषिकृतं ललितास्तवरत्नं सम्पूर्णं ।

विषयः । ललितादेवीस्तोत्रकथनं ।

No. 1510. तर्कामृतं ।

Substance, country-made paper, 7¾ × 4 inches. Folia, 12. Lines, 12—13—14 on a page. Extent, 351 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Tarkámṛita. An elementary treatise on the Vais'esheka doctrine. By Jagádís'h Tarkálaṅkára. There are several commentaries and annotations on this work. Vide ante No. 144, and Hall's *Contributions*, p. 76.

Beginning. ब्रह्माद्या निखिलार्च्चिताखिदमसन्दोहाः सदाभीष्टदाः
स्वाज्ञानप्रशमाय यत्र मनसो वृत्तीः समस्ता दधुः ।
श्रीविष्णोश्चरणाम्बुजं भवभयध्वंसैकबीजं परं
हृत्पद्मे विनिधाय तं निरुपमं तर्कामृतं तन्यते ॥

End. विशेष्यसङ्गतस्य चान्ययोगव्यवच्छेदः पार्थ एव धनुर्धर इत्यादौ एवं दिशा सर्व्वं बोध्यं ।

Colophon. इति तर्कामृतं ।

विषयः । अत्र प्रथमं, आत्मा वाऽरे द्रष्टव्यः श्रोतव्य इत्यादिश्रुतिव्याख्यानं । ततः द्रव्यप्रमाणकथनं । ततः द्रव्यनाशस्य द्वैविध्यकथनं । ततश्चतुर्व्विंशतिप्रकारगुण-

कथनं। ततः गुणोत्पत्तिप्रक्रियाकथनं। ततः कर्म्मोत्पत्तिप्रक्रियाकथनं। ततः प्रमात्मकज्ञानकथनं। ततः श्वनुमाननिरूपणं, हेत्वाभासनिरूपणञ्च। ततः उपमाननिरूपणं। ततः शब्दप्रमाणकथनं। ततः शाब्दबोधप्रक्रियाकथनं। ततः कारकविभक्त्यार्थकथनं, श्राख्यातार्थकथनञ्च। ततः क्तप्रत्ययार्थनिरूपणं, एवकारार्थनिरूपणञ्च॥

No. 1511. **मन्त्रभागवतः, मन्त्ररहस्यप्रकाशिकानामटीकासहितः।**

Substance, country-made paper, 11 × 5 inches. Folia, 40. Lines, 7—13 on a page. Extent, 1,624 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1728. Place of deposit, Benares, Bábu Harishchandra. Appearance, old. Prose and verse. Corrected.

Mantra bhágavata. A compilation of mantras bearing on the worship of Ráma and Kṛishṇa, compiled from the Vedas and other ancient works, and illustrated and explained with a running commentary. By Nílakaṇṭha son of Govinda Suri. The commentary is named *Mantra-rahasya-prakás'iká.*

Beginning. (टी०)। सत्यं ज्ञानमनन्तं यत् तद्विष्णोः परमं पदं।
प्राप्तुं मन्त्रेषु गोपालविष्णोः कर्म्माणि पश्यत॥
ननु सत्यादिलक्षणमखण्डैकरसं विष्णोः परमं पदमनीयं स्वरूपञ्चेन्निरवद्ये तत्रा-विद्यावद्विषयाणि न सम्भवन्ति।

(मू०)। तं नेमि स्तभवो यथा नमस सद्यूतिभिः। नेदीयो यज्ञमङ्गिरः॥ १॥

End. (मू०)। स समुद्रो अपीच्यसुरायामिव रोहति निपदासु यजुर्दधे। समाया अर्चिना पदा कृष्णाकसारुहद्भुवं तामन्यके समे॥ १०॥

(टी०)। वाक्यार्थे व्यासवाल्मीकी पदार्थे याज्ञपाणिनी।
रामकृष्णकथां मन्त्रैर्गायतो मम नायकौ॥ १॥
एतच्चतुष्टयमृचां रामकृष्णकथानुगं।
व्याख्यातं भगवांस्तेन तुष्यतात् सात्वतान्मतिः॥ २॥

Colophon. इति श्रीमत्पद्वाक्यप्रमाणमर्यादाधुरन्धरचतुर्दशवंशावतंसगोविन्दसूरिसूनो-र्नीलकण्ठस्य कृतौ खोडृतमन्त्रभागवतव्याख्यायां मन्त्ररहस्यप्रकाशिकायां मधु-राकाण्डस्यतुर्थः।

विषयः। रामकृष्णकथानुगानामृचां व्याख्यानं।

No. 1512. अनुक्रमणिकाविवरणं ।

Substance, country-made paper, 12 × 5 inches. Folia, 47. Lines, 9 on a page. Extent, 1,057 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose. Corrected.

Anukramaṇiká-vivaraṇa. An Index to the hymns of the Rig Veda, their deities, their authors, and their metres. By Jagannátha. The work follows the order of Saunaka's treatise on the subject.

Beginning. नमामि विष्णुं शिरसाऽथयं समं शिवञ्च सोमं दृषभेन्द्रगामिनं ।
गणाधिपं भक्तमनोरथप्रदं हरिञ्च वाक्सिद्धिकरीञ्च भारतीम् ॥ १ ॥
ऋनुक्रमणिकोक्तानि सूक्तादिप्रभृतीन्यहं ।
छन्दोर्ग्ति(?) निबध्नामि जगन्नाथो यथामति ॥ २ ॥

End. समिन् चतुष्कम् ४ । संवनन ऋङ्गिरसः सज्ञानमानुष्टुभम् । तृतीया विष्टुप् ।
६४ । ऋचः २१९ ।

Colophon. इति जगन्नाथकृते ऋनुक्रमणिकाविवरणे ऋष्टमाङ्कः समाप्तः ।

विषयः । ऋग्वेदीयमन्त्राणामृषिदैवतच्छन्दःसङ्ख्यानिर्णयः ।

No. 1513. हठदीपिका, ज्योत्स्नाख्यटीकासहिता ।

Substance, country-made paper, 11¾ × 6 inches. Folia, 105. Lines, 9—10—11—12—13 on a page. Extent, 1,000 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1931. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose and verse. Generally correct.

Jyotsná alias *Haṭha-dípiká-ṭíká.* A commentary on the Haṭha-dípiká—a treatise on the performance of Yoga meditations. By Bráhmánanda. The MS. includes the text of Svátmáráma. Contents. I. Seats; II. Regulation of the breath; III. Gesticulations; IV. The peculiarities of perfect meditation, or exclusive devotion of the mind to the object of meditation.

Beginning. (मूलस्य) । श्रीऋादिनाथाय नमोऽस्तु तस्मै येनोपदिष्टा हठयोगविद्या ।
विभाजते प्रोन्नतराजयोगमारोढुमिच्छोरधिरोहिणीव ॥ १ ॥

प्रणम्य श्रीगुरुं नाथं स्वात्मारामेण योगिना ।
केवलं राजयोगाय हठविद्योपदिश्यते ॥ १ ॥
भ्रान्त्या बहुमतध्वान्ते राजयोगमजानताम् ।
हठप्रदीपिकां धत्ते स्वात्मारामः कृपाकरः ॥ २ ॥

(टीकायाः)। गुरुं नत्वा शिवं साक्षाद् ब्रह्मानन्देन तन्यते ।
हठप्रदीपिकाज्योत्स्ना योगमार्गप्रकाशिका ॥ १ ॥
इदानीन्तनानां सुबोधार्थमस्माः सुविज्ञाय गोरक्षसिद्धान्तपद्धतिं
मया मेरुशास्त्रिप्रमुखाभिधात् स्फुटं कथ्यते यत्यन्तगूढोऽपि भावः ।
मुमुक्षुजनहितार्थं राजयोगद्वारा कैवल्यफलां हठप्रदीपिकां विधित्सुः
परमकारुणिकः स्वात्मारामयोगीन्द्रस्तत्प्रत्यूहनिवृत्तये हठयोगप्रवर्तकश्रीमदादि-
नाथनमस्कारलक्षणं मङ्गलं तावदाचरति, श्रीआदिनाथायेत्यादिना ॥

End. (मू०)। यावन्नैव प्रविशति चरन्मारुतो मध्यभागे
यावद्बिन्दुर्न भवति दृढः प्राणवातप्रबन्धात् ।
यावज्ज्ञाने सहजसदृशं जायते नैव तत्त्वं
तावज्ज्ञानं वदति तदिदं दम्भमिथ्याप्रलापः ॥ ११४ ॥

Colophon. इति श्रीसहजानन्दचिन्तामणिस्वात्मारामविचिन्तामणियोगीन्द्रविरचितायां हठ-
दीपिकायां समाधिलक्षणं नाम चतुर्थोपदेशः समाप्तः ।

(टी०)। ग्राह्यमेव विदुषां हितं यतो भाषणं मम यदप्यसंस्कृतं ।
रत्न गच्छति पयोनलद्विलं ह्रांव(?) इत्यभिहितं शिवेशयोर्यथा ॥
सदर्थद्योतनकरी तमःस्तोमविनाशिनी ।
ब्रह्मानन्देन ज्योत्स्नेयं शिवाङ्घ्रियुगलेऽर्पिता ॥
इति श्रीहठप्रदीपिकाव्याख्यायां ब्रह्मानन्दकृतायां ज्योत्स्नाभिधायां समाधि-
निरूपणं नाम चतुर्थोपदेशः ।

विषयः। १ प्रथमे, उपदेशाभिधप्रकरणे कूर्मासनविधिकथनादिः । २, प्राणायाम-
प्रकारः । ३, खेचर्यादिमुद्राकथनं । ४, समाधिलक्षणकथनं ॥

No. 1514. हंससञ्जीवनं, भाष्यसहितं ।

Substance, country-made paper, 11¾ × 5¾ inches. Folia, 13. Lines, 11—12 on a page. Extent, 390 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Verse. Incorrect.

Hasta-sañjívana. A treatise on palmistry and divination. Author unknown.

Beginning. श्रीशङ्खेश्वरपार्श्वं प्रणमन् ध्यायंस्तमेव हृज्जिनवृषभं ।
हस्तप्रश्नस्य लक्षणपरीक्षणे दक्षतां वक्ष्ये ॥ १ ॥
श्रीनाभेयः प्रभुर्जीयात् सर्वज्ञो जगदीश्वरः ।
येन लाक्षणिकी विद्या निर्दिष्टा भुवनश्रिये ॥ २ ॥
श्रीवर्द्धमानो जयतु सर्वज्ञानिशिरोमणिः ।
पञ्चहस्तोत्तरो वीरः सिद्धार्थनृपनन्दनः ॥ ३ ॥
अङ्गविद्या निमित्तानामष्टानामपि गीयते ।
मुख्या शुभाशुभज्ञाने नारदादिनिवेदिता ॥ ४ ॥

End. करस्थर्क्षात् स्वर्क्षादिव परिणतां काञ्चनमहा-
रसप्रेङ्खन् सिद्धिं सगुरुवचसा मेऽद्य विजयात् ।
विदित्वा प्रश्नानां य इह कुरुते निर्णयमहो
महोभिस्तस्य स्याद्भुवनभवनावासनविधिः ॥ ५४ ॥

Colophon. इति हस्तसञ्जीवने सिद्धज्ञाने हस्तस्थर्क्षनाधिकारः सम्पूर्णः ।

विषयः । १ प्रथमाधिकारे, हस्तप्रशंसा । हस्ते तीर्थादिध्यानेन पुण्यसाधनं । हस्ताङ्गुल्यादिनामानि । हस्तावलोकनविधिः । तिथ्यानयनं । वारानयनं । नक्षत्रानयनं । राश्युपरिग्रहदर्शनं । वर्षदर्शनं । मासदर्शनं । पक्षदर्शनं । दिनदर्शनं । दिनलग्नचक्रं । द्रेक्काणः । योगदर्शनं । दिक्चक्रदर्शनं । देहचक्रदर्शनं । प्रथमाधिकारः ।
२ अधिकारे, कराङ्गुलीस्थर्क्षानुसारेण प्रश्नगणनादिः । चन्द्रसूर्यादिस्वरज्ञानादिः ।

No. 1515. पराशरहोरा उत्तरभागः ।

Substance, country-made paper, 11¼ × 5¼ inches. Folia, 22. Lines, 13 on a page. Extent, 770 *s'lokas*. Character, Nágara. Date, Sm. 1931, S'k. 1796. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Verse. Incorrect.

Parásara-horá. On the division of time into *horás* or hours, and directions for the preparation of horoscopes. Parásara explains the subject in reply to queries by Maitreya; but the work in its present form is obviously of a later date and due to a compiler.

Beginning. भगवन् सर्वमाख्यातं जातकं विस्तरेण मे ।
सप्तसच्चखायुतग्रन्थैरशीत्यध्यायसंयुतैः ॥ १ ॥
सङ्करात्तत्फलानान्तु ग्रहाणां गतिसङ्करात् ।
नान्येदमीदृगस्त्येयमिति वक्तुमलं नराः ॥ २ ॥
कलौ युगे ततोऽल्पैव बुद्धिः पापोत्तरा नराः ।
अतो न चास्य प्रचयगमनं न प्रयोजनम् ॥ ३ ॥
अत्र त्रेतायुगे केचिद् द्वापरे च कृते युगे ।
कृशाग्रमतयः सर्वे पुण्यभाजश्चिरायुषः ॥ ४ ॥
अतोऽल्पबुद्धिगम्यं यच्छास्त्रमेतद्वदस्व मे ।
लोकयात्रापरिज्ञानमायुषो निर्णयं तथा ॥ ५ ॥

End. वेदेभ्यश्च समुद्धृत्य ब्रह्मा प्रोवाच विस्तृतं ॥ २ ॥
शास्त्रमाद्यं तदेवेदं वेदवेदाङ्गचक्षुषः ।
मर्मशस्त्रादृतः प्राह मया तस्मात्तथा तथा ॥ ४ ॥
तदुक्तं तव मैत्रेय शास्त्रमाद्यन्तमेव हि ॥ ५ ॥

Colophon. इति श्रीपराशरहोरायामुत्तरभागे विंशोऽध्यायः ।

विषयः । राशिर्द्रेष्काणात्मकहोराविवरणं, तच्छुभाशुभकथनञ्च ।

No. 1516. बृहस्पतिसंहिता ।

Substance, country-made paper, 11½ × 6 inches. Folia, 123. Lines, 11 on a page. Extent, 3,551 slokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India; another copy, Calcutta, Bhavasaṅkara Vidyáratna. Appearance, new. Verse. Incorrect.

Vrihaspati Saṅhitá. A Smriti work on the principal sacraments necessary from conception to death. By Vrihaspati. The work has been twice printed in Calcutta.

Beginning. सङ्कीर्याः स्युरेवैव योगो हयगजादयः ।
हेमराजततास्राद्रिकांस्यपात्राश्मचर्मके ॥
नव मृत्स्नादयः कार्यास्तथैवाभरणादयः ।
गजाश्वशालारम्भश्च तथा तेषु प्रवेशनं ॥

End. (मध्ये त्रसंलग्नं) । पैचयोरुभयोरुक्तं पञ्चम्यां पुत्रसिद्धये ।
श्राद्धं नवम्यामश्वानां सिद्धये गव्यिते च तैः ॥

नित्यश्राद्धं पश्चाच्छास्त्रं सर्वसम्यत्सहृदये ।
चयोदश्यां विशेषेण समग्राः सर्वसम्पदः ॥

Colophon. इति श्रीबृहस्पतिसंहिता समाप्ता ।

विषयः । प्रथमाध्यायो नास्ति । २ अध्याये, तिथ्यादिगुणः । ३, दोषलक्षणं । ४, दोषापवादलक्षणं । ५, चक्रारोपणं । ६, मुहूर्त्तविधानं । ७, पुंसवनकर्म । ८, सीमन्तकर्म । ९, जातकर्म । १०, नामकरणं । ११, कर्णवेधः । १२, निष्क्रमणं । १३, १४, १५, अन्नप्राशनं । १६, चूड़ाकर्म । १७, उपनयनं । १८, विद्यारम्भादिकालः । १९, व्रतादिकालाकालविधानं । २०, विवाहवधूगृहप्रवेशादिः । २१, राशर्क्षविचारः । २२, यात्राकालादिकथनं । २३, प्रातःकालक्रियाविभागः । २४, राजाभिषेचनं । २५, नक्षत्रपुण्यकालक्रियाविधानं । २६, पदविचारोपणं । २७, शान्तिकालक्रियाविधानं । २८, नानाक्रियासत्कालस्य ऋषिकर्मणश्च विधानं । (अत्र २८ अध्यायात् परमसुलभपत्राणि सन्ति तेनाध्यायनिश्चयो न जायते ।)

No. 1517. रेखाजातकसुधाकरः ।

Substance, country-made paper, 11½ × 6 inches. Folia, 66. Lines, 9—11—12—14 on a page. Extent, 1,500 slokas. Character, Nágara. Date Sm. 1931. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Verse. Incorrect.

Rekhájátaka-sudhákara. On certain signs on the body indicative of the future prospects of the person who has them. The first half (*Purvárddha*) of the work is divided into 9 chapters, and treats of 1, three lines on the palm of the right hand; 2, the mode of calculating the year of birth from those lines; 3, ditto the month of do. do.; 4, ditto the demilunation of do. do.; 5, ditto the date of the moon of do. do.; 6, ditto auspicious times for performing particular acts, from ditto; 7, ditto the span of life of do. do.; 8, the peculiar characteristics of a line called Náda; 9, the mode of divining past events in a man's life.—The second half has no division of chapters, it treats of the signs on the persons of women, of men, of kings, of wealthy men, of impotency; of calculating future events from the form of the members of the body; of calculation of longevity from marks on the palms; of marks on the soles of the feet; of toes and fingers; of shoulders and neck; of the teeth, tongue, &c. The name of the author of the work is not given. The work is of considerable repute among astrologers.

Beginning. यन्नामधेयं सकलार्त्तिभञ्जनं यत्कीर्त्तनं वै कलिकल्मषघ्नं ।
यो वै रसानां यशसाञ्च रूपं देवः स पायात् करुणानिधिर्नः ॥ १ ॥
यं देवदेवं मुनिसिद्धसङ्घाः स्तुवन्ति गायन्ति च सामगीतैः ।
तं वन्दे आद्यं शशिलेखचूड़ाविराजितं शम्भुमुमार्द्धदेहं ॥ २ ॥
यज्जातकं व्यासपराशराख्यश्रीसूर्यकात्यायनहागलेयैः ।
ज्ञानं तदेवाप्यमहं(?) ब्रवीमि युक्तं सुसामुद्रिकयुक्तिभेदैः ॥ ३ ॥
अथ रेखाध्यायः ।
रेखावशात् कुच +जन्मकाले ज्ञानं तथा तत्फलसाधनञ्च ।
वक्ष्ये शिवं भूमिधरेन्द्रकन्याप्रियं नमस्कृत्य गुरुं सकञ्च ॥ ४ ॥

End. व्यर्थं लक्षज्ञानं लोके क्षीणायुषां यस्मात् ।
यस्मात्स पुनः शुभमपि कररेखाप्रभृतिकञ्च ॥
संवदति वाह्याभ्यन्तरमपरं तच्च समुद्रेण निर्दिष्टं ॥

Colophon. इति श्रीरेखाजातकसुधाकरः सम्पूर्णतामगमत् ॥

विषयः । प्रथमाध्याये, करान्नगविरेखानिरूपणादिः । २, रेखाद्वारा जन्मकालशाकनिर्णयः । ३, रेखाद्वारा मासनिर्णयः । ४, रेखाद्वारा पक्षनिर्णयः । ५, रेखाद्वारा तिथिनिर्णयः । ६, रेखाद्वारा इष्टकालनिर्णयः । ७, आयुःप्रमाणं । ८, नष्टाख्यरेखाफलं । ९, नष्टजातकं । इति पूर्वार्द्धम् ।
इतः परमध्यायनिर्देशो नास्ति । स्त्रीदेहचिह्नवर्णनं । पुरुषदेहचिह्नवर्णनं । राजचिह्नवर्णनं । धनिचिह्नवर्णनं । दरिद्रचिह्नवर्णनं । स्त्रीवादिलक्षणं । अङ्गप्रत्यङ्गादिलक्षणद्वारा शुभाशुभफलकथनं । हस्तरेखाद्वारा आयुर्गणनादिः । पुरुषपादतलस्थितध्वजार्धरेखाद्याकाररेखाशुभाशुभफलं । हस्तपदाङ्गुल्यादिलक्षणानि । ग्रीवास्कन्धादिलक्षणानि । दन्तजिह्वातालवादीनां लक्षणानि च ।

No. 1518. बृहद्दृग्विधानं ।

Substance, country-made paper, 11½ × 4¾ inches. Folia, 26. Lines, 9 on a page. Extent, 511 slokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1930. Copied from a MS. bearing date Sm. 1844. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Verse. Corrected.

Vrihad-rig-vidhána. On reading and reciting the Rig Veda under particular rules and restrictions, and the merits thereof. The rules refer principally to the reciting of the Gáyatrí. Attributed to Saunaka

Áchárya. The style of the work is, however, very like that of the Tantras.

Beginning. निष्कृतिर्न हि वेदानां मन्त्राणां कलिदोषतः ।
कलिदोषनिवृत्त्यर्थं गायत्रीमाश्रयेद् द्विजः ॥ १ ॥
गायत्रीमन्त्रसिद्ध्यर्थं गायत्र्ययुतं जपेत् ।
सर्वेषां वेदमन्त्राणां सिद्ध्यर्थं लक्षकं जपेत् ॥ २ ॥

End. अदितिः प्रजपेत्यादं सपिण्डान् भोजयेद्यदि ।
अयुतञ्चेद् ब्रह्मचारी नरकान् मुच्यते तदा ॥ ८१ ॥

Colophon. इति बृहदृग्विधानं समाप्तं ।

विषयः । ऋग्वेदीयानां मन्त्राणां सूक्तानां जपस्य फलम् ।

No. 1519. ऋग्विधानं ।

Substance, country-made paper, 11⅛ × 4¾ inches. Folia, 42. Lines, 8 on a page. Extent, 840 slokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1931, Copied from a MS. bearing date Sm. 1786. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Verse. Corrected.

Rig-vidhána. On the mode and merits of reciting the hymns of the Rig Veda under certain rules and instructions.—By Saunaka Áchárya.

Beginning. ॐ स्वयम्भुवे ब्रह्मणे विश्वगोप्त्रे नमस्कृत्वा मन्त्रदृग्भ्यस्तथैव च ।
विवक्षुरसदृग्विधानं पुराणं पुरा दृष्टर्षिभिर्मन्त्रदृग्भिः ॥ १ ॥
मन्त्रेभ्यो मन्त्रदृग्भ्यश्च समाम्नायानुपूर्वशः ।
कर्मणाम्दृष्टिदृष्टानां विधिं प्रोवाच शौनकः ॥ २ ॥

End. कुले जन्मनि शीले वा प्रज्ञायामुद्यमेऽपि वा ।
ऋग्विधानपरिज्ञानादुभन्ति चरितार्थताम् ॥ ४७ ॥
तुष्यन्ति देवताः सर्वाः सम्पद्यन्ते विभूतयः ।
दुराधयः प्रणश्यन्ति नित्यमृग्विधिपाठिनाम् ॥ ४८ ॥
नमः शौनकाय नमः शौनकाय ॥

Colophon. इति ऋग्विधानं समाप्तम् ।

विषयः । अत्र चत्वारोऽध्यायाः सन्ति । तत्र प्रथमे जपपरिभाषा उक्ता । अनन्तरं सर्वत्रैव ऋग्वेदीयमन्त्रसूक्तानां जपादिफलकीर्तनम् ।

No. 1520. भावचिन्तामणिः ।

Substance, country-made paper, 11¾ × 6 inches. Folia, 4. Lines, 13 on a page. Extent, 133 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1796. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Verse. Incorrect.

Bháva-chintámani. On expiations for overcoming transcendental causes which prevent the birth of a son. An extract from a Tantra.

Beginning. अथ प्राणिनां पूर्व्वजन्मशापद्योतकं । पार्व्वत्युवाच ।

देवदेव जगन्नाथ शूलपाणे वृषध्वज ।
केन योगेन मर्त्यानां बालाख्यं शिशुनाशनं ॥ १ ॥
तत्सर्व्वं यत्र योगीश ब्रूहि मे शशिशेखर ।
शापमोचञ्च कृपया प्राणिनामल्पमेधसां ॥ २ ॥

End. लग्नाधिपे गुरौ पुत्रे शनिदृष्टिसमन्विते ।
पुत्रेशे भौमराशिस्थे दत्तपुत्रा भवन्ति हि ॥

Colophon. इति भावचिन्तामणौ पुत्रभावनिरूपणाध्यायो नाम षष्ठः पटलः समाप्तेयं सन्तान-दीपिका ॥

विषयः । अत्र पुत्रानुत्पत्तिप्रतिबन्धकशापमोचनकथनं, पुत्रोत्पादकग्रहयोगकथनञ्च ।

No. 1521. सामान्यसूत्रं ।

Substance, country-made paper, 7 × 3 inches. Folia, 4. Lines, 8—10 on a page. Extent, 80 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Corrected.

Sámánya Sútra. The first chapter of the Apastamba-kálpa-sútra —on technical terms of the Bráhmanic liturgy.

Beginning. यज्ञं व्याख्यास्यामः स चयाणां वर्णानां ब्राह्मणराजन्ययोः वैश्यस्य च त्रिभिर्वेदै-र्विधीयते ।

End. कर्म्मणि लौकिकः सम्पद्यते । यथा समारूढे ॥

Colophon. इति सामान्यसूत्रं ।

विषयः । यज्ञव्याख्यानं ।

No. 1522. वादरायणप्रश्नः, सटीकः ।

Substance, country-made paper, 11¾ × 6 inches. Folia, 12. Lines, 10—11—12 on a page. Extent, 350 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1931. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose and verse. Incorrect.

Vádaráyaṇa-prasna. On the span of animal life and on divination by means of putting questions to persons whose future life has to be foretold. By Vádaráyaṇa who does not appear to be the same with Vyása. Attached to the text is a commentary by Bhaṭṭotpala.

Beginning. (मू०) । पूर्व्वं परीक्ष्यमन्यत् पश्चात् शुभाशुभं पुंसां ।
जगदभ्युद्य तमखिलं करोति किं प्राप्तकालस्य ॥
(टी०) । केशराजार्कनिशाकरक्षितिजविज्जीवा + + सूर्य्यजान्
विघ्नेशं खगुरुं प्रणम्य शिरसा देवीञ्च वागीश्वरीं
प्रश्नेऽस्मिन् मुनिवादरायणकृते स्वष्टार्थसम्पत्तये
शिष्याणां हितकाम्यया द्विजवरटीकां करोत्युत्सुकः ॥

End. (मू०) । लग्नैकादशमे पापौ पृच्छकस्य धनं भवेत् ।
तिष्ठति शुभसहितश्चेत् तदापि दृष्टिं वदेत्कुशलां ॥ १६ ॥

Colophon. इति श्रीवादरायणप्रश्नविद्या समाप्ता ।

(टी०) । चिन्तामणीति विख्याता टीकेयं शास्त्रवल्लभा ।
अनुष्टुभांशतैन्यस्याः(?) मङ्गमाम(?)मुदीरितं ॥ ४ ॥
इति उत्पलाचार्य्यविरचिता वादरायणप्रश्नटीका समाप्ता ।

विषयः । अत्र प्रथमं मनुष्यमेषमहिषादीनां आयुःसङ्ख्याकथनं । ततः प्रश्नगणनया लाभालाभसुखदुःखजयपराजयजीवितमरणादिज्ञानकथनं ।

No. 1523. उपदेशसूत्रविवृतिः ।

Substance, country-made paper, 11¾ × 6 inches. Folia, 36. Lines, 10—11 on a page. Extent, 1,000 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1939. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose and verse. Incorrect.

Upades'a-sútra-vivṛiti. A commentary on the Upades'a Sútra—a treatise on casting nativities and horoscopes, attributed to Jaimini. The commentator's name is not given.

Beginning. पूर्व्वाचार्य्यं नमस्कृत्य जैमिनेः सौचजातके ।
आयुर्दायोदाहरणं कुर्व्वे बालोपकारकं ॥ १ ॥
अथ श्रीमज्जैमिनिजातकानुसारेणायुर्दायादिफलविचारः क्रियते ।

End. लेपलाभपदस्थले भूतं सम्यग्न तत एव सर्व्वमपि विचारणायेति दिक् ।

Colophon. इत्युपदेशसूत्रे जैमिनीये तृतीयपादविवृतिः ।

विषयः । अत्र जैमिनिजातकगणनानुसारेण बालकस्य आयुर्दायायुदाहरणं

No. 1524. कर्म्मप्रकाशवृत्तिः ।

Substance, country-made paper, 11¼ × 6 inches. Folia, 32. Lines, 10—11 on a page. Extent, 775 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1931. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose and verse. Incorrect.

Karma-prakás'a-vritti. On astrological rules for casting nativities, divination, &c., &c. The MS. is incomplete, and the author's name does not appear. The codex comprises twenty chapters.

Beginning. उद्यत्कोटिदिवाकरद्युतिनिभं रक्ताङ्गरागांशुकं
हस्ते मेदकपात्रमङ्कुशधरं वीणात्मगीःसंयुतं ।
ब्रह्मेन्द्रप्रमुखैश्च किन्नरगणैः सिद्धैश्च विद्याधरैः
सेवं सत् सुखदं गजेन्द्रवदनं वाक्सिद्धिदं तं भजे ॥ १ ॥
गिरीशं दिनेशं गिरं विष्णुरामं गुरुं खिन्दिकं रोमकाचार्य्यवर्य्यान् ।
प्रणम्याथ कर्म्मप्रकाशस्य वृत्तिं करोमीह बालावबोधाय सम्यक् ॥ २ ॥
नत्वा गिरं गणपतिं ग्रहवर्गमुख्यं तं कर्म्मसाक्षिणमलघ्नगुणं गुरुञ्च ।
श्रीखिन्दिकोक्तगुरुताजिकतन्त्रदीपात् कर्म्मप्रकाशमनुदीपकमुद्धरामि ॥ ३ ॥

End. पर्व्वान्तलग्नाच्च विलोमशत्या यत् स्यात् विलग्नं जनिलग्नमेतत् ।

Colophon. समाप्तिसूचकवाक्यं नास्ति ।

विषयः । अत्र विंशत्यध्यायाः । १मे, राश्यधिकारः । २ये, ग्रहाधिकारः । ३ये, षोड़शयोगाधिकारः । ४र्थे, द्वाविंशत्सहजभावाधिकारः । ५मे, निषेककालाधिकारः । ६ष्ठे, अरिष्टादिकथनं । ७मे, जीवननिर्णयः । ८, शरीरनिर्णयः । ९मे, जन्मदिवसस्य गणनं । १०मे, दशाधिकारः । ११शे, धनाधिकारः । १२शे, शरीरदोषाधिकारः । १३शे, प्रव्रज्याधिकारः, अर्थात् परदारादियोगकथनं । १४शे,

प्रत्ययाधिकारः, अर्थात् ग्रहाणां केन्द्रस्थानादिस्थितौ शुभाशुभकथनं। १५शे, कर्म्माधिकारः। १६शे, दरिद्रयोगकथनं। १७शे, सहजाधिकारः। १८शे, पितृमाधिकारः। १९शे, स्त्रीजातकाधिकारः। २०शे, प्रकीर्णाधिकारः।

No. 1525. जटापटलदीपिका।

Substance, country-made paper, 8½ × 3½ inches. Folia, 24. Lines, 7 on a page. Extent, 420 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Dr. Rájendralála Mitra. Appearance, new. Prose. Incorrect.

Jaṭápáṭala-dipiká. A commentary on the Jaṭápáṭala, a work on the various mystical modes of writing and reading the hymns of the Rig Veda according to the rules of Hayagríva. (*Vide* No. 1234.) By Dayásaṅkara, son of Dharanídhara Vyávahárika.

Beginning. अपारसंसारसमुद्रमग्नखभक्तजन्तूद्धरणे दयालुः।
धृतैकदीचः पुरतस्तनोतु शिवः शिवं मे शिवया समेतः॥ १॥
यस्यानुग्रहवशतोऽच्युतादिदेवाः संसिद्धिं विबुधवरोचितां प्रयाताः।
भारत्याः कुवलयपत्रलोचनाया भूत्यै स प्रभवतु मे कृपाकटाचः॥ २॥
नत्वा भाष्यकृतः पूर्व्वान् जटापटलदीपिकां।
तनोमि विदुषां प्रीत्यै हयग्रीवमतानुगां॥ २॥

End. परायातमात्सर्य्यदोषाः कवीन्द्राः कृतिं वीक्ष्य मे सप्रमोदा भवेयुः।
खलास्वोपहासं विधायाथ बाला अवाप्यापि सम्यक् जटाया रहस्यं॥

Colophon. इति श्रीयावहारिकोपनामकधरणीधरसूनुना दयाशङ्करेण कृता जटापटलव्याख्या दीपिकाख्या समाप्तिमगात्॥

विषयः। जटापटलस्य व्याख्यानम्।

No. 1526. काव्यप्रकाशादर्श:, वा काव्यप्रकाशटीका।

Substance, country-made yellow paper, 21 × 3½ inches. Folia, 103. Lines, 9—10 on a page. Extent, 1,824 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1777. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Correct.

Kávya-prakás'ádars'a. A commentary on the Kávya-prakás'a,—a treatise on rhetoric. By Mahes'vara Nyáyálaṅkára.

Beginning. मुखैश्चतुर्भिः स्तुवते विधात्रे स्रोत्रे स्तुतीनाञ्च चतुष्टयाय ।
भुजैश्चतुर्भिश्चतुरोऽर्थवर्गान्नमो ददानाय चतुर्भुजाय ॥
दुर्व्याख्याजनितप्रमोहशमनी वैषम्यविध्वंसिनी
वैषद्यादतिरोचनी रसखनी काव्यार्थलोद्घाटिनी ।
टीका विज्ञजनप्रमोदजननी भावार्थचिन्तामनी
भट्टाचार्य्यमहेश्वरेण रचिता काव्यप्रकाशोपरि ॥

End. इदानीमेषां दोषाद् यथायोगमिति । कारिकार्थमुपसंहृत्य दर्शयति तदेते इति ।

Colophon. इति श्रीमहेश्वरन्यायालङ्कारभट्टाचार्य्यकृते काव्यप्रकाशादर्शे दशमोऽर्थालङ्कार-प्रतिबिम्बः । समाप्तश्चायं ग्रन्थः ।

विषयः । काव्यप्रकाशस्य व्याख्यानं ।

No. 1527. काव्यप्रकाशटीका ।

Substance, country-made yellow paper, 17 × 3 inches. Folia, 58. Lines, 6 on a page. Extent, 1,966 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Correct.

Kávyaprakás'a-t́íká. A commentary on the Kávyaprakás'a. By Gadádhara Chakravartti Bhatt́áchárya. The codex is a mere fragment.

Beginning. ग्रन्थारम्भे कर्त्तव्ये इति शेषः । तेन ग्रन्थारम्भपूर्व्वकाले परामृशतीति लभ्यते ।

End. अभेदे विषयविषयिभावरूपसम्बन्धासम्भवादत आह खाकार इवाभिन्नोऽपीति
(इतः खण्डितं ।)

विषयः । काव्यप्रकाशस्य व्याख्यानं ।

No. 1528. यजुर्वेदिकुशण्डिका ।

Substance, country-made yellow paper, 17 × 3¾ inches. Folia, 7. Lines, 8 on a page. Extent, 196 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Correct.

Yajurvedi-kushandiká. A manual for the performance of the fire sacrifice as a part of the nuptial ceremony, according to the canons of the Yajur Veda. By Pas'upati Bhatta. The author was a minister of Lakshmana Sena of Gaur, and flourished in the beginning of the twelfth century.

Beginning. अथ यजुर्वेदिनां दर्शकर्मपद्धतिर्लिख्यते । तत्रादौ वेदिकुशण्डिका ।

End. इतिमन्त्रेण तिलकं दद्यात् ।

Colophon. इति यजुर्वेदिकुशण्डिका समाप्ता ।

विषयः । यजुर्वेदोक्तं वह्निस्थापनविधानं ।

No. 1529. स्तवमाला ।

Substance, country-made paper, 10½ × 4½ inches. Folia, 40. Lines, 15—18 on a page. Extent, 2,300 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Stava-málá. A series of hymns in praise of Krishna and Rádhá. By Rúpa Gos'vámí, one of the associates of Chaitanya.

Beginning. श्रीमदीश्वररूपेण रसामृतकलालता ।
स्तवमालामुजीवेन जीवेन समर्प्यते ॥
पूर्व्वं चैतन्यदेवस्य कृष्णदेवस्य तत्परं ।
श्रीराधाचास्ततः कृष्णराधयोर्लिख्यते स्तवः ।

End. इति श्रीकृष्णनामसोचं समाप्तं ।

Colophon. इति श्रीरूपगोस्वामिना कृता स्तवमाला समाप्ता ।

विषयः । कृष्णराधिकयोः स्तुतिकथनं ।

No. 1530. वर्षकौमुदी ।

Substance, country-made yellow paper, 23 × 4½ inches. Folia, 151. Lines, 8—9 on a page. Extent, 5,738 s'lokas. Character, Bengali. Date, [illegible] 1766. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Incorrect.

Varsha-kaumudí. A liturgical calendar, describing the various religious duties enjoined for each day of a lunar year. By Govindánanda Achárya.

Beginning. चिन्ताश्लीयति धातरि व्रजवधूचित्तेषु पाशीयति
श्रीवाजिसवति(?) प्रसादविहितश्यामाम्बुजन्मीयति ।
यन्नेत्राञ्जनचातुरी जलधिजा वक्त्राम्बुजेऽलीयति
क्षौणीभारहराय यादवकुलोत्तंसाय तस्मै नमः ॥
धुनोतु ध्वान्तमस्माकमन्तश्चिन्ताभिसम्भृतं ।
गोविन्दवदनोद्भूत्याश्चजन्यजयध्वनिः ॥
येनाद्यातिष(?)पक्षजेषु नितरां मार्त्तण्डविद्वायितुं (?)
श्रीगोविन्दपदारविन्दयुगलैर्नलोमबालायितं (?) ।
वेदान्तस्मृतिसन्ततिविपथगोन्मेषे हि मात्रीयितं
केषां नोपविश्रीलितो गणपतिर्भट्टः सतां दृग्विधः ॥
तत्तनुजन्मा विदुषामसुरागमधूनिकाभिवासिक्तः ।
मधुरिपुपदारविन्दश्रद्धामृतमाधुरीरसाभिज्ञः ॥
आलोच्याखिलसङ्कल्पानविकलं दृष्ट्वा पुराणान्यपि
प्रोक्ताः सम्यग् गाथा विविच्य मुनिभिः + + + + संहिता ।
श्रीमत्तानपदारविन्दविलसत् + लीभवेद्देशतः
श्रीगोविन्दकविः करोति ललितां वर्षक्रियाकौमुदीं ॥

End. सर्व्वान्तर्यामिने तस्मै गोविन्दाय नमो नमः ।
यत्कृपा विदुषामस्यामनुरागप्रवर्त्तिनी ॥ १ ॥

Colophon. इति श्रीगोविन्दानन्दाचार्य्यकृता वर्षकौमुदी समाप्ता ।

विषयः । प्रथमं तिथिनिरूपणं । ततः तिथ्योर्युग्मकथनं । उभयदिने तिथिलाभे शुक्लाकृष्णभेदेन व्यवस्थानिरूपणं । प्रतिपदादिपक्षद्वयतिथिकृत्यकथनञ्च । ततो व्रतेषु पारणव्यवस्थाकथनं । व्रतेषु कर्त्तव्यकर्म्मनिरूपणञ्च । ततो गोविन्दादिदेवतापूजाविधिकथनं । ततः सङ्क्रान्तिविवेचनं, सङ्क्रान्तिव्रतकथनञ्च । ततो मासपदार्थनिरूपणं । ततः पक्षपदार्थनिरूपणं । ततो वैशाखादिद्वादशमासकृत्यनिरूपणं । ततो गङ्गातुलसीशालग्रामानां माहात्म्यकथनं । ततः स्कन्दषष्ठीपूजाविधिप्रयोगकथनं । ततो मङ्गलचण्डिकापूजाविधिप्रयोगकथनं । ततो जन्मतिथिकृत्यं, अनध्यायकथनञ्च । ततः शूद्राणां विधवानां पतिव्रतानाञ्च धर्म्मकथनं ॥

No. 1531. विधिवादटीका ।

Substance, country-made yellow paper, 19½ × 3½ inches. Folia, 32. Lines, 8—9 on a page. Extent, 1,312 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Corrected.

Vidhiváda-ṭiká. A commentary on Gaṅges'a's chapter on religious injunction, in the Śabdakhaṇḍa of his Chintámaṇi. By Mathuránátha Tarkavágís'a.

Beginning. उच्चन्नप्रच्चन्नग्रन्थे वेदस्याचारमूलकत्वनिरूपणानन्तरं प्रवर्त्तकज्ञानं निरूपयितुं प्रवर्त्तकज्ञाने आचारमूलत्वस्य उपपादकत्वरूपोपोद्घातसङ्गतिं दर्शयन् शिष्याबधानाय प्रतिजानीते आचारेति ।

End. पाकादावनागतपाकादौ सिद्धासिद्धेति उक्तं इतः परं खण्डितं ।

विषयः । गङ्गेशोपाध्यायकृतविधिवादस्य व्याख्यानं ।

No. 1532. भाषारत्नं ।

Substance, country-made yellow paper, 18 × 4 inches. Folia, 53. Lines, 5—6—7 on a page. Extent, 1,784 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Bháshá-ratna. An elementary treatise on the seven categories of the Mímáńsá. By Kanáda Tarkavágís'a Bhaṭṭáchárya.

Beginning. चूड़ामणिपदाम्भोजभ्रमरीभूतमौलिना ।
सङ्क्षिप्य श्रीकणादेन भाषारत्नं वितन्यते ॥

End. यथा गङ्गायां घोष इत्यादौ तीरे संयोगरूपः शक्त्या प्रवाहसम्बन्ध इति सङ्क्षेपः।

Colophon. इति श्रीकणादतर्कवागीशभट्टाचार्य्यविरचितं भाषारत्नं समाप्तम् ।

विषयः । वैशेषिकमतसिद्धद्रव्यगुणकर्म्मसामान्यविशेषसमवायाभावात्मकसप्तपदार्थनिरूपणं ।

No. 1533. रामलीलामृतं, चतुर्थसर्गमात्रं ।

Substance, country-made paper, 16 × 3½ inches. Folia, 10. Lines, 5 on a page. Extent, 162 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Rámalílámṛita. A poem on the career of Ráma. By Krishṇamohana. The codex contains only a part of the fourth book.

Beginning. योषा वक्षसि मस्तके च नियतं योऽप्यर्द्धनारीमयः
प्रत्यालिङ्गितलिङ्गपूजनमहानन्दोऽपि कामान्तकः ।
तच्चैकाजिरतापरा(?) विषयगा तत्सङ्गतायाम्बता(?)
दाता पूज्यतमो विचित्रचरितो भीमोत्सवीमोवतात् ॥

End. ० ० ०

Colophon. इति श्रीकृष्णमोहनकृतश्रीरामलीलामृते चतुर्थः सर्गः ।

विषयः । रामलीलावर्णनं ॥

No. 1534. रामलीलामृतक्रमदीपिका, वा रामलीलामृतटीका चतुर्थसर्गीया ।

Substance, country-made yellow paper, 16 × 3½ inches. Folia, 13. Lines, 6—10 on a page. Extent, 584 slokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Rámalílámṛita-krama-dípiká. A commentary on the last named work, by the author himself. Like the text, the commentary comprises only the fourth book.

Beginning. इह सर्गे चित्रकाव्यविवक्षया श्रीमहादेवचरितस्य चित्रत्वं कीर्त्तयन् मङ्गलमाचरति प्रत्यूह इत्यादिः ।

End. ० ० ०

Colophon. इति श्रीकृष्णमोहनकृतश्रीरामलीलामृतक्रमदीपिकानामकटीकायां चतुर्थः सर्गः ।

विषयः । रामलीलामृतस्य व्याख्यानं ।

No. 1535. दशश्लोकी ।

Substance, country-made yellow paper, 13½ × 3 inches. Folium, 1. Lines, 7. Extent, 10 slokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Das'a-s'lokí. Ten stanzas on the essence of the Vedánta doctrine. By S'aṅkara Áchárya. Mr. Hall takes *Das'a-s'lokí* to be the name of the text, and *Siddhántavindu* to be the name of a commentary on it by Madhusúdana Sarasvatí, (*Contributions*, p. 108); but the MS. before me denies this, and takes the latter to be the name of the text, and at first sight, it appears to be correct. The former, meaning simply "ten stanzas," can scarcely be the original name of a poetical work, and *Siddhánta-vindu*, or "conclusion in a drop," would be a very appropriate poetical designation for a work which in the space of ten stanzas gives the substance of the Vedánta philosophy. In the codex of the commentary belonging to the Sanskrit College of Calcutta, it is, however, distinctly mentioned that S'aṅkara wrote the *Das'a-s'lokí* (श्रीशङ्करो दशश्लोकीं प्रणिनाय्य। अतः प्रत्यवस्थालम्बनविशेषनिर्णयाय आह भगवान् आचार्य्यः नभूमिरिति।) and Madhusúdana was the author of the commentary. Its colophon says, "this is the end of the work named Siddhánta-vindu, composed by Madhusúdana Sarasvatí." (इति श्रीमधुसूदनसरस्वतीविरचितः सिद्धान्तबिन्दुनामग्रन्थः समाप्तः) Paṇḍit Táránátha Váchaspatí published an abstract of the commentary under the name of Siddhánta-vindusára. Brahmánanda Sarasvatí is the author of a second commentary on the text.

Beginning. न भूमिर्न तोयं न तेजो न वायुर्न खं नेन्द्रियं वा न तेषां समूहः।
अनैकान्तिकत्वात् सुषुप्तैकसिद्धस्तदेकोऽवशिष्टः शिवः केवलोऽहं॥

End. न शून्यं न चाशून्यमद्वैतकत्वात् कथं सर्व्ववेदान्तसिद्धं ब्रवीमि।

Colophon. इति श्रीमच्छङ्कराचार्य्यविरचितं सिद्धान्तबिन्दु समाप्तम्।

विषयः। दशभिः श्लोकैः पृथिव्यादिपदार्थानां मिथ्यात्वव्यवस्थापनपूर्व्वकं परमात्मनः सत्यत्वव्यवस्थापनं।

No. 1536. अभिषेकपद्धतिः।

Substance, country-made yellow paper, 15 × 2¾ inches. Folia, 6. Lines, 8 on a page. Extent, 171 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Abhisheka-paddhatí. A manual for the consecration of S'ákta divinities and the ordination of S'ákta neophytes. Anonymous.

Beginning. (प्रथमपत्रं नास्ति।)

End. कृतार्थमात्मानं मन्यमानो माढकाः साधकांश्च सन्तोष्य विसृज्याच्छिद्रावधारण-वचनं कुर्य्यात् ।

Colophon. इत्यभिषेकपद्धतिः ।

विषयः । अत्र प्रथमं माल्यासंस्कारः । ततः कवचसंस्कारः । ततः शाक्ताभिषेककथनं । ततः पूर्णाभिषेककथनं ।

No. 1537. शक्तिवादः ।

Substance, country-made paper, 17 × 3 inches. Folia, 15. Lines, 7 on page. Extent, 841 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Correct.

S'aktiváda alias *S'aktivichára.* A philosophical disquisition on the powers of words, or the relation between their sounds and senses. The MS. is incomplete, and the author's name does not occur in it; but the name is Gadádhara Nyáyasiddhántavágís'a Bhaṭṭáchárya. Hall's *Contributions*, p. 56.

Beginning. शक्तिलक्षणे पदवृत्ती वृत्त्या पदप्रतिपाद्य एव पदार्थः इत्यभिधीयते तत्र शक्तिविषयो वाच्यः, स एव पदार्थो मुख्यार्थः अथ केयं शक्तिः अत्र नैयायिकाः यस्माच्छब्दादयमर्थो बोद्धव्य इति परमेश्वरसङ्केतः शक्तिः ।

End. इदन्तु तत्त्वं यदहं पण्डित इति जानाति इत्युवाच इत्यादिस्थले । इतः परं खण्डितं ।

विषयः । पदानां यस्माच्छब्दादयमर्थो बोद्धव्य इतीश्वरसङ्केतरूपशक्तिनिरूपणं ।

No. 1538. अपूर्ब्ववादरहस्यं ।

Substance, country-made paper, 16 × 2½ inches. Folia, 29. Lines, 7 on a page. Extent, 989 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Correct.

Apurva-váda-rahasya. A commentary on the chapter on the use of the imperative mood in Vedic injunctions and the rewards of religious rites in the *S'abda Khaṇḍa* of the *Chintámaṇi* of Gaṅges'a. By Raghunátha Siromaṇí. Mr. Hall apparently takes the Apurva-váda to be an independent work on the moral relation of cause and effect. *Contributions*, p. 190.

Beginning. प्रथमं दशपवाणि न सन्ति ।

End. यथा विश्वजिता यजेतेत्यादाविति ।

Colophon. इति शब्दपरिच्छेदरहस्ये अपूर्ब्ववादरहस्यं समाप्तं ।

विषयः । गङ्गेशोपाध्यायकृतापूर्ब्ववादस्य व्याख्यानं ।

No. 1539. शुद्ध्यादिसङ्ग्रहः ।

Substance, country-made yellow paper, $16\frac{3}{4} \times 3$ inches. Folia, 115. Lines, 6 on a page. Extent, 3,924 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1733. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Incorrect.

S'uddh-yádi-sañgraha. A compilation on purification, mourning and S'ráddha. Anonymous.

Beginning. व्रजश्रिशुद्वन्द्ववयं सततमुपास्यं विरिञ्चादेः ।
वेदविदितरहस्यं गिरीशनमस्यं नमस्यामः ॥
अथ शुद्धिव्यवस्थायां सङ्क्षेपः ।

End. वागुत्तायाः कन्यायाः कुमारीवद्विवाहः ।

Colophon. इति श्रीमतां सङ्क्षेपः ।

विषयः । प्रथमं शुद्धिव्यवस्थाकथनं । ततः श्राद्धव्यवस्थाकथनं । ततः तिथिव्यवस्थाकथनं । ततः प्रायश्चित्तव्यवस्थाकथनं । तत उद्वाहव्यवस्थाकथनं ।

No. 1540. सेतुसङ्ग्रहः ।

Substance, country-made yellow paper, $17\frac{3}{4} \times 5\frac{1}{2}$ inches. Folia, 300. Lines, 8—9 on a page. Extent, 10,200 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1766. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Setu-sañgraha. Annotations on the Mugdhabodha grammar of Vopadeva. By Gaṅgádhara, son of S'ivaprasáda Tarkapanchánana of Kumárahaṭṭa near Calcutta.

Beginning. गङ्गाधरः शिवं नत्वा कुरुते सेतुसङ्ग्रहं ।
दुर्गम्यमुग्धबोधाख्यसरित्सन्तरणार्थिनां ॥

End. ब्रह्मशब्दो मङ्गलार्थः तथा च श्रादावन्ते च मध्ये च मङ्गलाचरणं स्मृतं ।

Colophon. इति कुमारनिवासिश्रीलशिवप्रसादतर्कपञ्चाननात्मजगङ्गाधरकृतदुर्गम्यमुग्धबोधाख्यसरित्सन्तरणहेतुसेतुसङ्ग्रहे इष्टादिपदः । इति छन्दोध्यायः ॥

विषयः । मुग्धबोधव्याकरणस्य व्याख्यानं ।

No. 1541. आख्यातविचारः ।

Substance, country-made yellow paper, 21 × 3½ inches. Folia, 16. Lines, 8 on a page. Extent, 760 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Ákhyáta-vichára. A philosophical disquisition on conjugation. By Gadádhara Bhaṭṭáchárya.

Beginning. धातुप्रकृतिकास्य लकारकृत्यन् यङ्निच्प्रभृतयः केचिदात्मर्थान्वितमधिकार्थं ब्रुवते ।

End. तस्य विध्यर्थत्वे तत्तात्पर्य्येणाधुनिकानां न भुञ्जीतेत्यादिप्रयोगापत्तिरिति दिक् ।

Colophon. इति महामहोपाध्यायश्रीगदाधरभट्टाचार्य्यकृतआख्यातविचारः समाप्तः ।

विषयः । आख्यातशक्तिनिरूपणं ।

No. 1542. अनुमित्यादिबाधान्तटीका ।

Substance, country-made yellow paper, 19 × 3½ inches. Folia, 336. Lines, 8—9—10—11 on a page. Extent, 15,890 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Correct.

Anumityádi-bádhánanta-ṭíká. A commentary on a portion of the Anumána Khaṇḍa of Gaṅges'a. By Jagadís'a Nyáyapanchánana.

Beginning. सस्मितानननसरोजमङ्गने रिङ्गमानमतिलोलकुण्डलं ।
रोचनोज्ज्वसितभालमस्तु मे कैशवं शैशवं वपुः ॥
प्राच्यैरनुचितविविधचोद्यैः कलुषीकृतोऽप्यधुना
दीधितियुतमणिरेषः श्रीजगदीशप्रकाशितः स्फुरतु ।

End. तत्तद्धर्म्मावच्छिन्नप्रतियोगिताकाभावनिश्चयत्वेन समानप्रकारकतया तथात्वं तत्तद्धर्म्मिमावदत्तत्तदनन्तधर्म्मान्तर्भावेनानन्तहेतुत्वकल्पः । पुस्तकमिदं सम्पूर्णप्रायं ।

विषयः । अनुमित्यादिबाधान्तदीधितिव्याख्यानं ।

No. 1543. न्यायवार्त्तिकतात्पर्य्यटीका ।

Substance, country-made paper, 13¾ × 5½ inches. Folia, 99. Lines, 10 on a page. Extent, 2,138 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose. Incorrect.

Nyáya-vártika-tátparya-ṭíká. A commentary on the Nyáya-vártika of Udyotakara. By Váchaspati Mís'ra, disciple of Martaṇḍa-tilaka Svámin. Hall's *Contributions*, p. 21.

Beginning. परीक्षानन्तरमुपदेशक्रमानुरोधेन प्रवृत्तिः । परीक्षितुं युक्ता सा कस्मान्न परीक्ष्यत इति शङ्कानिराकरणाय स्तुवमित्याह । मनसोऽनन्तरेति ।

End. करः कृतोऽञ्जलिरयं बलिरेष दत्तः कायो मणाप्रचताच(?) यथाभिलाषम् ।
अभ्यर्थये वितथनप्रपथांश्च(?) वर्षं मेा माविलीकुरुत कीर्त्तिनदीः परेषाम् ॥

Colophon. इति मिश्रश्रीवाचस्पतिविरचितायां न्यायवार्त्तिकतात्पर्यटीकायां पञ्चमोऽध्यायः समाप्तः ॥

विषयः । उद्योतकरविरचितन्यायवार्त्तिकतात्पर्यग्रन्थव्याख्यानं ।

No. 1544. शब्दशक्तिप्रकाशिकाप्रबोधिनी ।

Substance, country-made paper, 16 × 4¼ inches. Folia, 33. Lines, 10 on a page. Extent, 1,237 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1754. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

S'abdas'akti-prakás'iká-prabodhiní. A commentary on the S'abdas'akti prakás'iká of Jagadís'a Tarkálankára. By Rámabhadra Siddhánta vágís'a. Hall's *Contributions*, p. 55.

Beginning. विश्वतात जगन्मातरेवं गौरीगिरीशयोः ।
मिथः सभाषया क्षीरं क्षेरब्धं समुपास्महे ॥
गुरुमिव गुरुमिह नत्वा तत्कृतशक्तिप्रकाशेषु ।
श्रीरामभद्रकृती कुरुते टीकां मुदे सुधियः ॥
शब्दशक्तीति । शब्दस्य शक्तिर्बोधसामर्थ्यं तत्प्रकाशिकेत्यर्थः ।

End. इत्यादौ चाभावस्य संशयकोटितयानुभवस्य बाधितत्वादित्याशयेनाऽरित्युक्ताऽस्वरसो व्यञ्जितः ।

Colophon. इत्यमं प्रचरन्नी शब्दशक्तिप्रकाशिकाप्रबोधिनी श्रीरामभद्रसिद्धान्तवागीशविरचिता । श्रीविष्णुचरणाब्जे तु मनोऽलिर्मेऽस्तु नित्यशः ॥

विषयः । शब्दशक्तिप्रकाशिकाव्याख्यानं ।

No. 1545. चिन्तामणिप्रकाशः । प्रत्यक्षखण्डः ।

Substance, country-made paper, 8 × 3 inches. Folia, 153. Lines, 12—13—14 on a page. Extent, 9,446 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sk. 1633. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Correct.

Chintámani-prakás'a. A commentary on the *Chintámani* of *Ganges'a.* By Ruchidatta Mahámahopádhyáya. The MS. is incomplete and limited to the *Pratyaksha Khanda.* This work is distinct from Jayadeva's *Manyáloka* which has the alternative title of Chintámani-prakás'a.

Beginning. ह्रीणोत्तरच्छदपटार्द्धकृतान्तरालमुत्तालनिश्वसितनुन्नपयोधरार्यं ।
दन्दीः स्फुटागसि विभिन्नतनोस्तनोतु सुप्तं दया शयनसीम्नि शिवं शिवायाः ॥
अधीत्य रुचिदत्तेन जयदेवाज्जगद्गुरोः ।
चिन्तामणेर्ग्रन्थमणेः प्रकाशोऽयं प्रकाश्यते ॥
प्रारिप्सितविघ्नविनाशाय कृतं मङ्गलाचारं शिष्यान् शिक्षयितुमादौ निबध्नाति ।
गुणवतीत इति ।

End. प्रमाणेति—पदात् पदार्थस्मरणं प्रमाणवाक्यमेति तन्न तत्रोक्तेस्मरणाभिप्रायेणैवाऽऽरितिः । श्रीः ।

Colophon. इति श्रीमहामहोपाध्यायरुचिदत्तविरचितचिन्तामणिप्रत्यक्षखण्डप्रकाशः समाप्तः ।
सोदरनगरनिवासी रुचिदत्तः सूरिमूर्द्धन्यः ।
चिन्तामणिप्रकाशं व्यरचयदाचीचिकीर्षं ॥
शके १६२२ । आश्विने मासि ।

विषयः । गङ्गेशोपाध्यायकृतचिन्तामणिप्रत्यक्षखण्डस्य व्याख्यानं ।

No. 1546. चिन्तामणिप्रकाशः, अनुमानखण्डः ।

Substance, country-made paper, 8 × 3 inches. Folia, 148. Lines, 12 on a page. Extent, 4,301 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Correct.

Chintámaṇi-prakás'a. The first volume of the work noticed under the last preceding No. It explains the Anumána Khaṇḍa of Gaṅges'a.

Beginning. प्रणयकलहकेलिभीषणं भीतिचेतोः प्रकटयति समन्तान्मायया कायमस्मिन् ।
सभयमथ भवान्या गाढमालिङ्ग्यमानो घटयतु घनविघ्नध्वंसमस्माकमीशः ॥
निशम्य सकलं शास्त्रं नानागुरुमुखाम्बुजात् ।
अनुमानप्रकाशेऽयं क्वचिदात्मेन तन्यते ॥
सङ्गतिं दर्शयन्नेव शिष्यावधानार्थमिदानीमनुमाननिरूपणं क्रियते,—इति प्रतिजानीते,—प्रत्यक्षेति ।

End. ईश्वरोपगृहीतशरीरस्य कारणत्वादिति भावः। असिद्धेरिति, अप्रसिद्धेरित्यर्थः। अन्यहेतुमाह, यदपेति । तथा च सर्व्वासङ्गह इति भावः । वाद्यन्तरमतं दूषयति, नापीति । द्वितीयचरणे दोषमाह घटादेरिति अतः खण्डितत्वात् परिशेषवाक्यं नास्ति ।

विषयः । गङ्गेशोपाध्यायकृतचिन्तामणेरनुमानखण्डस्य ईश्वरानुमानप्रकरणं यावद् व्याख्यानं ।

No. 1547. प्रत्यक्षमणिदीधितिव्याख्याविवेचनं ।

Substance, country-made paper, 10 × 4 inches. Folia, 126. Lines, 8—9 on a page. Extent, 2,687 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1670. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Correct.

Pratyaksha-maṇididhiti-vyákhyá-vivechana. An exposition of Raghunátha's commentary on the *Pratyaksha Khaṇḍa* of Gaṅges'a. By Rudra Nyáyaváchaspati.

Beginning. अनिर्व्वाच्यगुणग्रामभानताशेषकामदं ।
चिराय चिन्मयं + न प्रणम्याद्यमुपास्महे ॥
विद्यानिवासपुत्रस्य न्यायवाचस्पतेरियं ।
निर्म्मितिर्निर्म्मलधियामानन्दयतु मानसं ॥
प्रेक्षावदिति । प्रेक्षावत्प्रवृत्तये प्रयोजनवत्तामभिधेयसम्बन्धौ च—

End. अन्यथा तवापि विशिष्टज्ञानसामग्र्येव प्रवृत्तौ हेतुः स्यादतोऽपि चेति । श्रीः ।

Colophon. इति श्रीमद्विविधपण्डितमण्डलीमुकुटमणिश्रीरुद्रन्यायवाचस्पतिभट्टाचार्य्यविरचितश्रीमद्गङ्गेशोपाध्यायभट्टाचार्य्यशिरोमणिप्रकाशितप्रत्यक्षमणिदीधितिव्याख्याविवेचनं सम्पूर्णतामगमत् । संवत् १६७० । आश्विने ।

विषयः। रघुनाथशिरोमणिकृतप्रत्यक्षचिन्तामणिदीधितिनामकटीकायाः व्याख्यानं।

No. 1548. मणालोकदर्पणं।

Substance, country-made paper, 9 × 3½ inches. Folia, 221. Lines, 11—12 on a page. Extent, 3,390 slokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1669. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Correct.

Maṇyáloka-darpana. Annotations on the *Maṇyáloka* of Jayadeva Mis'ra. By Mahes'a Ṭhakkura. The MS. is limited to the *Pratyaksha Khaṇḍa.*

Beginning. श्रङ्करजगदम्बिकयोरङ्के पङ्केन खेलन्तं।

लम्बोदरमवलम्बे लम्बेरमराजचारुमुखं॥

पुंसामार्त्तिभिदे कलानिधिकुलोत्तंसाय संसारभी-

विध्वंसाय मुनीन्द्रमानससरोहंसाय कंसारये।

श्रद्धालम्बितशिक्यमुज्ज्वलरुचिं गुञ्जावतंसादिना

यं साम्राङ्कमुपागमत् कमलभूः कृष्णाय तुभ्यं नमः॥

चतुर्भिरास्यैश्चतुरोऽपि वेदानुच्चारयन्नक्रमतो विरिञ्चिः।

पाठाग्रपश्या + विशेषमीष(?) सन्तोषिभिष्यः शिवमातनोतु॥

धृतेनावनतिं (?) महीधरसुता भागावरुद्धं शिरो

नैवोद्वहति चारुसान्त्वनवचो मूकायितार्द्धं मुखे।

श्लाघ्येषोऽपि यथोचितं न हि भवत्येकाकिना बाहुना

मामव्यादिति विह्वलः प्रियतमामानापनोदे शिवः॥

घनाय पद्मां भविकाय दुर्गां गृहाय गौरीमितरे श्रयन्तु।

श्रहं महानन्दपदस्य धात्रीं विद्याविधात्रीं गिरमाश्रितोऽस्मि॥

गौर्य्या गिरीशादिव कार्त्तिकेयो यो धीरया चन्द्रपतेरलम्भि।

श्रालोकमुद्दीपयितुं नवीनं स दर्पणं व्यातनुते महेशः॥

श्रत्र श्लोकानां व्याख्या टीकाकृता सुगमत्वात् (न) कृता सा चैवं। प्रारीप्सित-प्रतिबन्धकविघ्नविघातकं पुरभिन्नमस्काररूपं मङ्गलं शिष्यशिक्षायै निबध्नाति गुणेति।

End. प्रमुष्टेति। तथा चायथार्थत्वमौत्सर्गिकमिति भावः। तत्रोल्लेखिस्मरणमभिप्रेत्याह,—तदाकूतिरिति। तत्रेदन्ताविचारः समाप्तः॥

विधाय विदुषां प्रीत्यै प्रत्यक्चालोकदर्पणं ।
श्रीगोपाले मखेशेन तस्याकारि समर्पणं ॥

Colophon. इति श्रीमखेशठक्कुरविरचिते आलोकदर्पणे प्रत्यक्खण्डः समाप्तः ।
संवत् । १६९९ । श्रावणवदि २ रा ।

विषयः । जयदेवमिश्रकृतप्रत्यक्चिन्तामण्यालोकटीकाया व्याख्यानं ।

No. 1549. आगमकौमुदी ।

Substance, palm-leaf, 18 × 1¾ inches. Folia, 112. Lines, 4 on a page, Extent, 1,848 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Incorrect.

Agama-Kaumudí. A compilation from different Tantras on the S'ákta cult, giving a brief exposition of its principles and supplying all the principal mantras for the worship of S'ákta divinities. By Rámakṛishṇa.

Beginning. सर्व्वमन्त्रसमाराध्यं क्षमां न्यस्य हृदम्बुजे ।
तन्यते रामकृष्णेन श्रीमदागमकौमुदी ॥

End. झटित्यारोग्यदा विद्या चिरजीव्यनुकारिणी ।
धनसम्पत्प्रदा चैव मनोराग्विनाशिनी ॥
इति प्रत्यङ्गिराप्रकरणं ।

Colophon. इति महामहोपाध्यायश्रीरामकृष्णकृता आगमकौमुदी समाप्ता ॥

विषयः । अथ प्रथमं अकथहचक्र-नवचक्र-राशिचक्र-भूतचक्र-नाड़ीचक्र-अकड़मचक्र-जातिचक्र-षट्शिधिनिचक्राणि । ततः अदीक्षितपुरुषपशुलक्षणं गुरुलक्षणञ्च । ततः पञ्चदेवतापूजा स्त्रीशूद्रयोः प्रणवरहितमन्त्रदानञ्च । ततः शूद्रस्य मन्त्रदाननिषेधः सिद्धमन्त्रे विचाराभावकथनं । दीक्षायां चान्द्रशोरविचारः । हरचक्रं चक्रशुद्धिप्रकरणञ्च । मन्त्राणां दशविधसंस्कारः । दीक्षाप्रकरणं । षट्चक्रकथनं । प्राणायामः । मातृकान्यासः । करान्यासः । आधारशक्तिध्यानं । अर्घ्यस्थापणं । प्राणप्रतिष्ठा । आवाहनमुद्रा । शिवपूजाप्रकरणं । स्वाहास्वधाविचारः । नैवेद्यनिवेदनमन्त्राः । जपसमर्पणमन्त्राः । मालालक्षणं । जपलक्षणं । मालासंस्कारः । प्रणामलक्षणं । मन्त्रग्रहणविधिः । उपदेशप्रकरणं पुरश्चरणविधिः । रामकृष्णगोपालानां मन्त्राः, तद्गायत्री च । लक्ष्मीसरस्वती-

शिवानां मन्त्राः, काल्यादिशक्तिमन्त्राश्च । दुर्गामन्त्राः । भुवनेश्वरीमन्त्राः । मन्त्रभेदाः । मालामन्त्राः । सुन्दरीमन्त्राः । तारामन्त्राः । श्यामामन्त्राः । अनिरुद्धमन्त्राः । प्रचण्डचण्डिकामन्त्राः । गणेशमन्त्राः । उपविद्या । योगिनी-मन्त्राः । मृत्युञ्जयमन्त्राः । कर्णपिशाचीमन्त्राः । हनूमतो मन्त्राः । गरुडमन्त्राः । यन्त्रसंस्कारः । मन्त्रगायत्री । जपप्रकरणं । भूमौ मालापतनजनितदोषाः । वैष्णवराचौ जपनिषेधः । प्रकीर्णकथनं । प्रत्यङ्गिराकथनञ्च ॥

No. 1550. शुद्ध्यादिव्यवस्थासङ्क्षेपः ।

Substance, palm-leaf, 20 × 1½ inches. Folia, 131. Lines, 4—5 on a page. Extent, 2,423 slokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1610. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

S'uddhyádi-vyavasthá-sankshepa. An elaborate treatise on funerals, mournings, Sráddha, s'ati, and impurity of the person arising from birth in one's family and other causes, as also on certain religious rites to be performed on particular lunar days, and on the determination of the particular moments when such rites should be observed. By Chintámani Nyayvágis'a Bhattáchárya of Gaur. The work professes to be a part of a comprehensive digest of civil and canonical law, which bore the title of *Smriti-vyavasthá.* No complete MS. of this digest has as yet been met with.

Beginning. ॐ नमः श्रीपरमदेवतायै । अथ शुद्ध्यादिव्यवस्थासङ्क्षेपः । तत्रादौ शुद्धि-पदार्थो निरूप्यते । तत्र विहितकर्म्मार्हत्वप्रयोजको धर्म्मविशेषः शुद्धिः ।

End. एतासु पौर्णमास्यन्तमासो ग्राह्य इति तिथिव्यवस्था सम्पूर्णा ।

Colophon. इति गौड़देशनिवासिमहामहोपाध्यायश्रीचिन्तामणिन्यायवागीशभट्टाचार्य्यकृतौ स्मृतिव्यवस्थायां शुद्ध्यादितिथ्यन्तसङ्क्षेपः समाप्तः ।

शाके हरित् घोड़शकेऽर्कवारे पक्षे वलक्षे दिवसे तु ++ ।
सारं स्मृतीनां मधुमासि विद्वान् श्रीमान् प्रसादो व्यलिखत्तरावान् ॥
यत्राङ्काः १६१० ।

विषयः । शुद्धिलक्षणं । सद्यमरणानुमरणयोर्व्यवस्था । अनयोरशौचसङ्करकथनं । अति-क्रान्ताशौचव्यवस्था । अशौचविधिनिषेधौ । अशौचसङ्करकथनं । गर्भस्रावा-शौचं । स्त्र्यशौचं । बालाद्यशौचं विदेशस्थाशौचं । सपिण्डाद्यशौचं । अशौच-

विषयः। वर्ज्यावर्ज्येनिरूपणं। मातामहाद्यशौचं। मृत्युविशेषाशौचं। शौचापवादः शवानुगमनाशौचं। अस्थिसञ्चयकथनं। अङ्गस्पर्शनकथनं। गङ्गायामस्थिक्षेपविधिः। द्रव्यशुद्धिकथनं। वापीकूपतडागेषु मृते जलशुद्धिनिरूपणं। गृहमरणे तच्छुद्धिकथनं। सूतिकादिमरणे दाहव्यवस्था। पर्णनरदाहव्यवस्था। मुमूर्षुकृत्यं। प्रेततर्पणविधिः। पुत्रस्य वर्षमध्ये क्षौरनिरूपणं। पिण्डदानव्यवस्था। अशौचान्निमद्दिनकृत्यं। अशौचान्तद्वितीयदिनकृत्यं। दशोत्तरगौकालनिरूपणं। दशलक्षणं। प्रेतक्रियाधिकारिणः। स्त्रियाः श्राद्धाधिकारिणः। सामान्यतोऽनधिकारिणः। दत्तकपुत्रग्रहणविधिः। तदशौचादिनिरूपणं। पूर्व्वामध्यमोत्तराभेदेन मृतक्रियायास्त्रैविध्यकीर्त्तनं। उभयमुखीदानं। विपुलगृहदानं। श्राद्धलक्षणं। देवतालक्षणं। यागलक्षणं। साहित्यलक्षणं। तन्त्रलक्षणं। नवान्नश्राद्धकालः। मघाचयोदशीश्राद्धविधिः। अश्वयुक्कृष्णपक्षनिमित्तकश्राद्धकथनं। अन्वादिष्टानां चतुर्दशीश्राद्धकथनं। अष्टकाश्राद्धकथनं। श्राद्धवेलानिरूपणं। मलमासकर्त्तव्यकर्म्मनिरूपणं। क्षयितावर्द्धमानाद्यमावस्याश्राद्धकालनिरूपणं। पार्व्वणव्यवस्था। निमन्त्रणविधिः। दर्भकथनं। श्राद्धशेषभोजने नियमकथनं। आमश्राद्धव्यवस्था। जीवत्पितृकस्य श्राद्धव्यवस्था। मासिकषाण्मासिककालकथनं। सपिण्डीकरणविधिः। तदपकर्षव्यवस्था। विप्लुपतितादिश्राद्धकालकथणं। एकोद्दिष्टकालः। अम्बुघटश्राद्धकथनं। चिद्दण्डिसन्न्यासिनां मरणे तस्य पूर्व्वाश्रमपुत्रकृत्यनिरूपणं। सपिण्डीकरणान्तश्राद्धाधिकारिनिरूपणं। जन्मतिथिव्यवस्था। पवित्रव्यवस्था। प्रतिपत्कृत्यनिरूपणं। द्वितीया। तृतीया। चतुर्थी। पञ्चमी। षष्ठी। सप्तमी। विधानसप्तमी। माघसप्तमी। अष्टमी। जन्माष्टमीव्यवस्था। दूर्व्वाष्टमी। भीष्माष्टमी। नवमी। श्रीरामनवमीव्यवस्था। दशमी। दुर्गोत्सवव्यवस्था। बलिदानव्यवस्था। धूपादिनिरूपणं। उपचाराः। एकादशी। चातुर्म्मास्यव्रतव्यवस्था। आरब्धव्रतत्यागप्रायश्चित्तं। नक्तव्रतव्यवस्था। मत्स्यादिभोजनत्यागफलं। हरिशयनव्यवस्था। द्वादशी। श्रवणाद्वादशीव्यवस्था। त्रयोदशी। वारुणत्रयोदशीव्यवस्था। चतुर्दशी। सावित्रीचतुर्दशीव्यवस्था। अनन्तव्रतं। अघोराख्यचतुर्दशी। प्रेतचतुर्दशी। भूतचतुर्दशी। रटन्तीपूजाव्यवस्था। पाषाणचतुर्दशी। मदनचतुर्दशी। पूर्णिमा। मङ्गलचैण्डीव्यवस्था। शिवरात्रिव्यवस्था। कोजागरव्यवस्था। सङ्क्रान्तिः। राशिसङ्क्रमणव्यवस्था। कार्त्तिकमासकृत्यनिरूपणं। ग्रहणव्यवस्था। अमावास्या। अर्द्धोदययोगव्यवस्था। युगाद्यानिरूपणं। युगाद्यारम्भकथनं। मन्वन्तराद्यव्यवस्था।

No. 1551. क्रमदीपिका ।

Substance, palm-leaf, 11 × 1½ inches. Folia, 76. Lines, 3 on a page. Extent, 1,008 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1609. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Corrected.

Kramadípiká. Rules for the worship of Vishṇu in the different forms of Kṛishṇa, Gopála, &c. Anonymous.

Beginning. कला तु माया नरकान्तमूर्त्तिः कलं कणद्वेणुनिनादरम्यः ।
त्रिनेत्र हृदिन्याकुलयंस्त्रिलोकी-स्त्रियेऽस्तु गोपीजनवल्लभो यः ॥
गुरुचरणसरोरुहद्वयोत्थान् महितरजःकणकान् प्रणम्य मूर्द्ध्ना ।
गदितमिह विरिञ्चिनारदाद्यैः यजनविधिं कथयामि शार्ङ्गपाणेः

End. जगदिदमनुविद्धं येन यस्मिन् प्रसूते
यदनुनतमजस्रं याति चाधिष्ठितायाः ।
यदुरमहदुदर्व्यैयाविध+ +गोपी
योमभिनतसुखबोधज्योतिषं नौमि कृष्णं ॥

Colophon. इति श्रीक्रमदीपिकायां अष्टमः पटलः । समाप्तश्चायं ग्रन्थः ।

विषयः । विष्णोरर्चनविशेषविधानं ।

No. 1552. आधानप्रायश्चित्तं ।

Substance, country-made paper, 9¾ × 3¾ inches. Folia, 22. Lines, 8—11—12 on a page. Extent, 532 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Correct.

Ádhána-práyas'chitta. Expiations for irregularities and defects in the performance of Ádhána rites, or the collection and preservation of the household sacred fire. Anonymous.

Beginning. अथ कानिचिन् प्रायश्चित्तानि लिख्यन्ते । विहरणकालात् प्राक् गार्हपत्यनाग्ने
मृत्पिण्डभूला गार्हपत्यमन्त्रमारणी लेपयित्वा यजमानो मन्थनं कुर्य्यात् कारयेद्वा ।

End. द्वितीयाधानेषु सङ्कल्पात् परतो नालम्भुकायां अपरध्येव समापयेत् ।

Colophon. इत्याधानप्रायश्चित्तं ।

विषयः । आधानप्रायश्चित्तप्रकरणं ।

No. 1553. ऐष्टिकप्रायश्चित्तं ।

Substance, country-made paper, 9 × 4½ inches. Folia, 13. Lines, 4—11—12 on a page. Extent, 264 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Aishṭika-práyas'chitta. Expiations for errors, irregularities and accidents occurring during the performance of Ishṭi rites, according to the rules of Bodháyana and Á́s'valáyana. Anonymous.

Beginning. आश्वलायनस्य बौधायनमवलम्ब्य दर्शपूर्णमासादीनि कर्माणि कुर्वन्तः सुगमपक्षमवलम्ब्य ऐष्टिकानि प्रायश्चित्तानि कानिचित् लिख्यन्ते ।

End. प्राश्य शेषं समाधत्ते ।

Colophon. इति कानिचित् प्रायश्चित्तानि समाप्तानि ।

विषयः । ऐष्टिकप्रायश्चित्तप्रकरणं ।

No. 1554. दर्शपूर्णमासप्रकरणं ।

Substance, country-made paper, 9½ × 4½ inches. Folia, 15. Lines, 7—14 on a page. Extent, 451 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Dars'apúrṇamása-prakaraṇa. The chapter of the new and the full moon rites from of the Bhodháyana Kálpa Sútra.

Beginning. अमावास्येन पौर्णमासेन वा हविषा यक्ष्यमाणो भवति स पुरस्तादेव हविरात्मनमुपकल्पयते एकाहेन वा द्व्यहेन वा यथर्तव्यं वै ब्राह्मणं भवति ।

End. सन्तिष्ठत अमावास्यं वा पौर्णमासं वा हविः ।

Colophon. इति बौधायनसूत्रे दर्शपूर्णमासप्रकरणं समाप्तं ।

विषयः । दर्शपूर्णमासप्रकरणं ।

No. 1555. दर्शपूर्णमासप्रायश्चित्तप्रकरणं ।

Substance, country-made paper, 9½ × 4½ inches. Folia, 21. Lines, 11—12—13—15 on a page. Extent, 586 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Dars'a-púrṇamása-práyas'chitta-parkaraṇa. Expiations for errors, irregularities and accidents occurring during the performance of the new- and the full-moon sacrifices according to the rules of Bodháyana. Anonymous.

Beginning. विहितं मन्त्राद्यं गोत्रेन(?) मन्यनेन प्रत्यवरूढेऽग्नौ आयतपचेयात् (?)।

End. तदेव होमकालेऽन्वाधानवर्जमिति एतैवादृतैकस्मिन्नङ्गापे वै दृयोर्वैति चाविलृतिषु अन्वाहित——दृतः परं खण्डितं।

विषयः। बौधायनसूत्रोक्तदर्शपूर्णमासप्रायश्चित्तप्रकरणं।

No. 1556. ऐकाहिकचातुर्म्मास्यप्रयोगः।

Substance, country-made paper, 9¼ × 4¼ inches. Folia, 7. Lines, 10—11—12 on a page. Extent, 154 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Aikáhika-cháturmásya-prayoga. A guide to the performance of the Ephemeral and the Quadimensial rites according to the rules of Bodháyana.

Beginning. ॐ बौधायनीयकल्पमवलम्ब्य ऐकाहिकचातुर्मास्यप्रयोगः प्रकाश्यते।

End. बौधयनीयकल्पोक्तचातुर्मस्यनिरूपणं।

ऐकाहिकेन विधिना कारीत्यं चतुष्टये॥

Colophon. इति बौधायनोक्तचातुर्मास्यप्रयोगः।

विषयः। चातुर्म्मास्यप्रयोगकथनं।

No. 1557. न्यायरत्नमाला।

Substance, country-made paper, 10 × 4 inches. Folia, 63. Lines, 8 on a page. Extent, 1,500 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Nyáya-ratnamálá. A dissertation on some of the leading topics of the Nyáya doctrine. The MS. is incomplete, and the author's name is not ascertainable. Hall's *Contributions*, p. 172.

Beginning. अक्षरूपसम्बन्धं प्रमाणं सप्रकारकं।

यदुक्तं वार्त्तिके (?) सम्यक् तत् सङ्क्षेपेण + कथ्यते॥

यदङ्गस्वरूपं यथाविधं यस्य तस्य प्रधानेन सम्बन्धो यथा च यस्य ।

End. विशेषद्वयज्ञानेन सामान्यस्यैव बाध्यता ॥

यद्यपि नियोगस्य कृत्युद्देश्यतया प्रधानस्यान्यादृशी ——— इत्यतः खण्डितं ।

विषयः । यदङ्गस्वरूपं यथाविधं, प्रधानेन सह तस्य च यादृशः सम्बन्धः, यथा च तच्च प्रमाणं, तत्समुदायनिरूपणं । जातिद्रव्यगुणक्रियाभेदेन दृष्टार्थाङ्गानां चतुर्विधत्व-निरूपणं । सन्निपातोपकारकं, आरादुपकारकञ्चेति अदृष्टार्थस्य द्वैविध्यनिरू-पणं । पुनरेषामवान्तरभेदनिरूपणं । दृष्टादृष्टोभयार्थकनिरूपणं । नियमादृष्ट-कथनं । सामान्यतोऽङ्गलक्षणं । विधिशक्तिनिरूपणं । जातिलिङ्गसङ्ख्यानामेक-कारकान्वितत्वकथनं । श्रुतिलिङ्गाधिकरणं । विनियोगस्वरूपकथनं स्वर्गकाम-फलविशिष्टत्वेन भाव्यताकथनं । तच तच न्यायकीर्त्तनञ्च । लिङ्वाक्यसमाख्या-दीनामवान्तरभेदकथनपूर्व्वकं तत्तत्स्वरूपकथनं । अन्विताभिधानकथनं । अ-पूर्व्वकथनं । दैवनिर्म्मितस्यैव निदाघसमयवर्त्तिमध्यन्दिनतप्तातपनिपातसन्तप्त-ननोरिव मेघपुष्पगर्भमेघजालस्य सन्तापोत्पादकत्वं कर्म्मणः फलजनकत्वमुत अन्यकृतस्य प्रपादिवद् वा भोजनादिवद्वा स्वयं कृतस्येति निरूपणं । केषां केन-प्रकारेण अनुष्ठायकत्वमिति तन्निरूपणं । एकप्रयोगविधिविषयाणां बहूनामङ्ग-प्रधानानामेककर्त्तृकाणामवश्यम्भाविनि क्रमे सति तद्विशेषनिरूपणं । क्रत्वादः । प्रयोगविशेषविचारः । कर्म्माधिकारनिरूपणं । प्रयोगविध्यधिकारविधीनां स्व-रूपकथनं । उपदेशात्मकातिदेशात्मकत्वभेदात् शब्दस्य द्वैविध्यकथनं । तत्तल-क्षणनिरूपणं । अतिदेशिकाङ्गसम्बन्धनिरूपणं । स्वर्गकामो यजेतेत्यादौ प्रकृतिप्रत्ययादीनामर्थविवेचनं । उहनिरूपणं । विकृतिषु पदार्थतत्त्वचिन्तनं । प्रकृतिलक्षणादिविचारः । तन्त्रलक्षणं । प्रयोगपरिमाणचिन्तनं । क्रमतायाः निमित्तत्वकथनं । लिङर्थनिरूपणं । इतः खण्डितं ।

No. 1558. अद्वैतसिद्ध्युपन्यासः ।

Substance, country-made paper, 10 × 4½ inches. Folia, 9. Lines, 9—10 on a page. Extent, 208 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Advaitya-siddhiyupanyása. An illustration of the *Advaita-siddhi* of Madhusúdana Sarasvati, designed to prove the non-dual theory as opposed to the Nyáya doctrine. The MS. is incomplete, and the author's name cannot be made out. Hall's *Contributions*, pp. 109—157.

Beginning. साक्षी चेता केवलो निर्गुणश्चेति श्रुत्या च ब्रह्मणादिर्द्वैः समेतैर्यङ्गुणसङ्करः ।

End. प्रागेव दर्शितत्वादिश्रवणेन तस्य सोपाधिकत्वासम्भवाच्चेन्न——(इतः खण्डितं।)

विषयः। अद्वैतवादसंस्थापनं।

No. 1559. क्षलाक्षरं, वा पवमानं।

Substance, country-made paper, 11 × 4½ inches. Folia, 10. Lines, 6 on a page. Extent, 108 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Chhalákshara alias *Pavamána.* Initials of Rig mantras required for the performance of the Pavamána rite. This MS. appears quite distinct from the works noticed on pp. 14, 16, 17, and 50.

Beginning. अग्नमभो तू तू। त्वमग्ने भू। अग्निं दू कू। अग्निर्देवाधूर्वेदि। प्रेष्ठं ह्वेढौकुत्व-न्नोभेगेा। एष्युषु डैनु। आतेये ज्। त्वामग्ने वी। ग्ने विवस्वद्गो। एकोनविंशति-प्रथमः।

End. पवस्व मधुडुलम् भीगु। अभियुम्नं ढीलैभुभू। आसेा तानीघ्लै टुकुवेक। एत-मुत्यचै ह्वेडुतैाड्लु खे। सप्तग्रेतने दैनुयू। त्वन्नद्चिणुचागि। एषस्य गैमी डैाढै ढूके॥ २५॥

पञ्चविंशद्देकादश॥ २८४॥ पवमानं समाप्तम्॥

विषयः। चक्रप्रतीकानि।

No. 1560. एकाम्रचन्द्रिका।

Substance, palm-leaf, 13 × 1¼ inches. Folia, 103. Lines, 5 on a page. Extent, 2,253 s'lokas. Character, Udiyá. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India, another copy Calcutta, Dr. Rájendralála Mitra. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Ekámra-chandriká. A guide to pilgrims visiting Bhuvanes'vara, giving in detail the religious duties to be performed at the different sacred spots, temples, images and pools of that place, and the merit of doing the same. The work is made up of extensive quotations from the Kapila Sañhitá, the Ekámra Puráṇa, the S'iva Puráṇa, and other works which treat of the sacred places of Orissa, and comprises a summary of the religious history of the place. It is divided into four chapters (*Prakás'as*). All the principal temples have been described at some length, and anecdotes—mostly apocryphal—regarding them given in detail. Anonymous.

Beginning. विघ्नेश्वरं नमस्कृत्य ततस्त्रिभुवनेश्वरं।
अष्टादशपुराणाब्धेर्लिखाम्येकाक्षचन्द्रिकाम्॥

End. इति सर्वपुराणाब्धेरेषैकैकाक्षचन्द्रिका समुद्धृत्य महादेवपादयोरर्पिता मया॥

Colophon. इत्येकाक्षचन्द्रिकायां चतुर्थः प्रकाशः।
इतः परं "आचार्याय प्रदातव्यं" इत्यादयष्टौ श्लोकाः सन्ति।

विषयः। अत्र चत्वारः प्रकाशाः सन्ति। तत्र प्रथमे प्रकाशे।—अनन्तपुरुषोत्तमादिदर्शनम्। उर्वेश्वरदर्शनं। एकाक्षत्रेत्रमाहात्म्यवर्णनादिः। एकाक्षेश्वरदर्शनं। कल्पवृक्षदर्शनं। कुमारदर्शनं। गणेशदर्शनं। गोपालिनीदर्शनं। गुप्तेश्वरदर्शनं। चण्डेश्वरदर्शनं। चित्रेश्वरदर्शनं। त्रिभुवनेश्वरदर्शनं। पादचरातीर्थेश्वरयोर्दर्शनं। विन्दुसरःस्नानादिफलं। विश्वेश्वरदर्शनं। वृषभदर्शनं। मङ्गलाचरणादिः। शंवरेश्वरदर्शनं। त्रेचपालोक्तिः।

२, प्र०।—अष्टायतनमाहात्म्यादिः। अलावुकेश्वरमाहात्म्यं। आघातकेश्वरदर्शनं। इन्द्रेश्वरदर्शनं। ईशानेश्वरमाहात्म्यं। ईशानेश्वरादिदर्शनं। उत्तरेश्वरादिदर्शनं। उत्पलेश्वरदर्शनं। कपिलेश्वरदर्शनं। कपालमोचनेश्वरदर्शनं। कपालीशिखिरदर्शनं। कोटितीर्थमाहात्म्यं। केदारेश्वरमाहात्म्यं। कुक्कुटेश्वरदर्शनं। गङ्गायमुनामाहात्म्यं। गन्धवतीमाहात्म्यं। गौरीकुण्डादिमाहात्म्यं। गोकर्णेश्वरदर्शनं। चतुर्दश्यां चाकर्त्तव्यत्वोक्तिः। जटिलेश्वरदर्शनं। देवीपादतीर्थमाहात्म्यं। दैत्येश्वरदर्शनं। पापनाशनकुण्डमाहात्म्यं। पूर्वेश्वरदर्शनं। वैद्यनाथेश्वरदर्शनं। ब्रह्मेश्वरादिमाहात्म्यं। भास्करेश्वरदर्शनं। भीमेश्वरादिदर्शनं। मध्यमेश्वरदर्शनं। यमेश्वरदर्शनं। रामेश्वरादिमाहात्म्यं। रुद्रेश्वरदर्शनं। रावणेश्वरदर्शनं। लङ्केश्वरदर्शनं। लक्ष्मीश्वरदर्शनं। शक्रेश्वरादिदर्शनं। सुवर्णजालेश्वरमाहात्म्यं। सुरेश्वरमाहात्म्यं। सिद्धेश्वरादिमाहात्म्यं। सिद्धेश्वरमाहात्म्यं। स्वर्णकूटेश्वरदर्शनं। स्वच्छेश्वरदर्शनं।

३, प्र०।—अष्टमीयात्रा। अशोकाष्टमीयात्रारम्भः। उत्थापनचतुर्दशीयात्रा। चन्दनयात्रा। दमनकभञ्जनयात्रा। धृतकम्बलयात्रा। परशुरामाष्टमीयात्रा। पविचारोहणयात्रा। शयनयात्रा। वन्दापनायात्रा। माघसप्तमीयात्रा। यमद्वितीयायात्रा। शिवरात्रियात्रा। षष्ठीयात्रा।

४, प्र०।—अष्टतीर्थविधुक्तिः। अलावुकुण्डगमनं। अनन्तपुरुषोत्तमादिदर्शनं। आघातकतलस्पृत्युफलं। कोटिलिङ्गार्चनविधिः। गङ्गायमुनातीर्थगमनं। चातुर्मास्यविधिः। छायायात्रा। पापनाशिनीकुण्डे गमनादिः। परमेश्वरप्रार्थना। ब्रह्मकुण्डगमनं। विन्दुह्रदे शरीरत्यागः। मेघकुण्डगमनं। रामकुण्डगमनादिः। त्रेचपालप्रदक्षिणा। त्रेचवासफलं। त्रेचमरणं।

No. 1561. एकाम्रपुराणं ।

Substance, palm-leaf, Púrva Khaṇḍa 16½ × 1½, Uttara Khaṇḍa 15 × 1¼ inches. Folia, 205. Lines, 4—6—7 on a page. Extent, 6,000 s'lokas. Character, Uḍíyá. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Another copy, Calcutta, Dr. Rájendralála Mitra. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Ekámra Puráṇa. One of the *Upa* or minor Puráṇas, designed to record the religious merits and anecdotes connected with the several temples and sacred places of a tract of land called Ekámra Kshetra, or the sacred grove of the solitary mango tree, now known by the name of Bhuvanes'vara in the Puri district. It is divided into five parts *(Añs'as)*, and comprises in all 70 chapters. The work cannot be under any circumstance earlier than the 8th century of the Christian era. CONTENTS: 1. Introduction. 2. Enquiry of the sages regarding the place. 3. Story of S'iva's journey from Benares to Bhuvanes'vara. 4. Story of Brahmá's connection with the place. 5. The primary Sargas. 6. Characteristics of the Yugas. 7. The seven Dvipas. 8. Praise of Bhárata Varsha. 9. The seven Pátálas or lower regions. 10. The upper regions. 11. Description of Ekámra. 12. Desire of Brahmá to see the place. 13. He visits the Lingams. 14. Origin of Brahmes'vara. 15. Advice to the Devas. 16. Origin of Bháskares'vara. 17. Do. of Rámes'vara. 18 and 19. Do. of Síddhes'vara. 20 and 21. Vinduhrada Lake. 22. The penance of Pratikása. 23. Praise of the Lake. 24. Praise of the sacred field of the mango grove. 25. Visit of Kratu? 26 and 27. The wars of the Devas and. Asuras. 28. Story of Kálanemi. 29. The arrival of Mahes'a. 30. Story of Hiraṇyáksha. 31. Bhrigu's account. 32. Advent of Hiraṇya and Kas'hipu in Ekámra. 33. The advent of the Deví. 34 to 36. Story of Kírtivása and the Deví. 37. Praise of the Deví's feet. 38. Praise of Meghes'vara. 39 and 40. Praise of Pápanásana pool. 41. Pool of Alábu. 42. Praise of Kapiles'vara. 43. Rules for worshipping Koṭiliṅa. 44 and 45. Story of a father and son. 46. Praise of Suparṇajales'vara. 47. Story of Bálakhilya. 48. Praise of Gokarṇes'vara. 49. Do. of Paras'urámes'vara. 50. Visit of Ráma to the place. 51. Description of Pariplava. 52. Destruction of Kumáṭhánaṅga. 53. Praise of Rámes'vara. 54.

and 55. Worship of eight images in eight diagrams. 56. Praise of Amratakes'vara. 57. Do. of Jatiles'vara. 58 and 59. Peculiarities of perfect lingams. 60. The guardians of the sacred grove. 61. Praise of Bhimes'vara. 62. Do. of Savanes'vara. 63. Merits of walking round the circuit of the sacred place. 64. The festival of Chháyá játrá. 65. Story of Bhavishya and Sambhú. 66. Festivals of Bhuvanes'vara. 67. Car festival. 68. The festival of As'okaratha. 69. The fourteen great festivals. 70. Summary of the work.

Beginning. कीर्त्तिर्यस्य सुरासुरैर्मुनिवरैरागीयते नित्यशो
नाकक्ष्मातलवासिभिः सुरनरैर्विद्याधरैः किन्नरैः।
पातालेष्वपि कन्दरेषु च महीभ्राणां गतैः पन्नगै-
र्ब्रह्मोपेन्द्रसवासवान्वितजगत्कर्त्रे नमः शम्भवे॥

End. एकस्रेजोरजोभिः परिहृतविमलज्योतिषां यो विभाग-
स्त्रष्टा ते लोकपालाः सुविधृतशिरसा शासने नित्ययुक्ताः।
सृष्टाद्भूतसङ्गात्सुरजनि जगत्सृष्टभूतात्मकं यो
योऽसौ मूर्त्तिर्विभर्त्ति द्विगुणितचतुरां पातु वः कृत्तिवासाः॥

Colophon. इत्येकाम्रपुराणे षट्साहस्र्यामैश्वर्य्यां संहितायां पञ्चमेऽंशे सप्ततितमोऽध्यायः।

विषयः। १ अध्याये, वसुनिर्देशः। २ अध्याये, आदिप्रश्नः। ३, गौरीशङ्करसंवादः। ४, ब्रह्मगीताकथनं। ५, आदिसर्गः। ६, युगधर्म्माः। ७, सप्तद्वीपकीर्त्तनं। ८, भारतवर्षानुकीर्त्तनं। ९, सप्तपातालकीर्त्तनं। १०, ऊर्द्धलोककीर्त्तनं। ११, एकाम्रवर्णनं। १२, ब्रह्मोद्वेगः। १३, लिङ्गदर्शनं। १४, ब्रह्मेश्वरप्रभवः। १५, सर्वदेवोपदेशः। १६, भास्करेश्वरप्रभवः। १७, रामेश्वरप्रभवः। १८, सिद्धेश्वरमाहात्म्यं। १९, सिद्धेश्वरानुकीर्त्तनं। २०, विन्दुह्रदस्वरूपम्। २१, विन्दुह्रदोत्पत्तिः। २२, प्रतिकासव्रतकीर्त्तनं। २३, विन्दुह्रदमाहात्म्यं। २४, क्षेत्रमाहात्म्यं। २५, क्रतुदर्शनं। २६, देवासुरसन्नहनं। २७, देवासुरसङ्ग्रामः। २८, कालनेमिशक्तिवेधः। २९, सर्वेशागमनं। ३०, हिरण्याक्षवधः। ३१, भृगुवाक्यं। ३२, हिरण्यकशिपुतपोवनागमनं। ३३, देववतरणं। ३४, कृत्तिवासस उपाख्यानं। ३५, देव्याः सम्बोधनं। ३६, कृत्तिवासःकृतासुरवधः। ३७, देवीपदद्वयमाहात्म्यम्। ३८, मेघेश्वरमाहात्म्यं। ३९, ४०, पापनाशनमाहात्म्यं। ४१, अलावुतीर्थमाहात्म्यं। ४२, कपिलेश्वरमाहात्म्यं। ४३, कोटिलिङ्गार्च्चनविधिः। ४४, पितापुत्रसङ्कथा। ४५, पितृसम्बोधनं। ४६, सुपर्णजलेश्वरमाहात्म्यं। ४७, बालखिल्यशिवसंवादः। ४८, गोकर्णेश्वरमाहात्म्यम्। ४९, परशुरामेश्वरमाहात्म्यम्। ५०, श्रीरामागमनं। ५१,

पारिप्लववर्णनं । ५२, कमठावतारवर्णनं । ५३, श्रीरामेश्वरानुकीर्त्तनं । ५४, अष्टायतनविधिः । ५५, अष्टमूर्त्तार्चनविधिः । ५६, आघातकेश्वरमाहात्म्यं । ५७, जटिलेश्वरमाहात्म्यं । ५८, सिद्धलिङ्गानुकीर्त्तनं । ५९, साधारणोक्तिः । ६०, चेचपालोत्पत्तिः । ६१, भीमेश्वरमाहात्म्यं अष्टषष्ट्यनुकीर्त्तनं । ६२, अवरेश्वरमाहात्म्यं । ६३, चेचप्रदक्षिणमाहात्म्यं । ६४, क्षायायाचावर्णनं । ६५, भविष्यत्पद्मसंवादः । ६६, याचाकथनम् । ६७, रथप्रतिष्ठा । ६८, अशोकरथयात्रा । ६९, चतुर्दशयात्राकीर्त्तनं । ७०, अनुक्रमणिका ॥

No. 1562. अन्वयबोधिनी ।

Substance, country-made paper, $12\frac{3}{4} \times 6\frac{1}{2}$ inches. Folia, 33. Lines, 16—18 on a page. Extent, 1,753 slokas. Character, Nágara. Date, Sk. 1580. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Incorrect.

Anvaya-bodhiní. A gloss on S'ridhara Svámí's commentary on that portion of the Bhágavata Puráṇa which contains a hymn by the Devas on the attributes of the Godhead. By Chakrachúḍámaṇi Chakravartí. The hymn is called *Devastuti.*

Beginning. अथ श्रीवेदस्तुतिव्याख्या श्रीधरपूज्यपादैर्या कृता सैव तदनुकूलाधिकपदकदम्बसम्बर्द्धिता व्यक्तार्था यथा स्यात् तथा स्त्रीयानां सुखप्रबोधाय मयाच लिख्यते ।

End. यथोपदिष्टं गुरुणा बुद्धौ श्रीनन्दसूनुना ।
तथैव कृतवानस्मि न मे दोषा न मे गुणाः ॥
30+78 खाष्टवाणनिशानाथमिते शाके श्रुतिस्तुतेः ।
58 A.D. पूर्णतामनयद् व्याख्यां चूड़ामणिकविः सुधीः ॥

Colophon. इति चक्रचूड़ामणिचक्रवर्त्तिविरचितायामन्वयबोधिन्यां टीकायां सप्तशीतितमोऽध्यायः ।

विषयः । श्रीमद्भागवतीयवेदस्तुत्यध्यायस्य श्रीधरस्वामिकृतटीकाया व्याख्यानं ।

No. 1563. भगवद्गीताभाष्यं ।

Substance, country-made paper, $12\frac{1}{2} \times 4\frac{3}{4}$ inches. Folia, 159. Lines, 4—6—8 on a page. Extent, 2,782 slokas. Character, Nágara Date, Sm. 1782. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Bhagavadgítá-bháshya. A commentary on the Bhagavadgítá. By Rámánuja. The work is now in course of publication in a serial form in Calcutta.

Beginning. यत्पादाम्भोरुहध्यानानन्दनिर्वृतचेतसः ।
मुक्तिमप्यवजानन्ति तं वन्दे पुरुषोत्तमं ॥

End. ईश्वरे कर्तृतावुद्धिः तत्त्वापादेयतान्तिमे(?) ।
स्वकर्म्मोपरिणामश्च शास्त्रसारार्थ उच्यते ॥

Colophon. इति श्रीभगवद्रामानुजविरचिते श्रीभगवद्गीताभाष्ये अष्टादशोऽध्यायः । समाप्तश्चायं ग्रन्थः ।

विषयः । भगवद्गीताव्याख्यानं ।

No. 1564. आधानप्रकरणं ।

Substance, country-made paper, 10 × 4½ inches. Folia, 27. Lines, 8—9 on a page. Extent, 416 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1814. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Ádhána-prakaraṇa. A manual for the preservation of the sacred household fire according to the rules of Bodháyana. Anonymous. This is distinct from the work noticed under No. 1344. (vol. III).

Beginning. अथोपव्याहरणं विज्ञायते क्रत्वादौ क्रत्वादौ क्रतुकामं कामयीत यज्ञाङ्गादौ यज्ञाङ्गकाममिति ।

End. अथ पौर्णमासवैश्वदाभ्यां यजते सन्निष्ठतेऽग्न्याधेयं सन्निष्ठतेऽग्न्याधेयं ॥ २२ ।

Colophon. इति बौधायनीसूत्रे आधानप्रकरणं ।

विषयः । क्रत्वादिकर्मप्रारम्भे कर्त्तव्याग्न्याधानविधिः ।

No. 1565. जगन्नाथवल्लभनाटकं ।

Substance, country-made paper, 13½ × 4½ inches. Folia, 21. Lines, 6—7—8 on a page. Extent, 403 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sk. 1776. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose and verse. Corrected.

Jagannátha-vallabha Nátaka. A drama on the amatory career of Krishna in Vrindávana. By Ráya Rámánanda, a follower of Chaitanya; composed by order of Rájá Pratáparudra of Orissa.

Beginning. स्मरचिन्तविपञ्चिकामुरजवेणुसङ्गीतकं
चिभङ्गतनुवल्लरीवलितमुग्धहासोल्वणं।
वयस्यकरतालिकारणितनूपुरैरुज्ज्वलं
मुरारिनटनं सदा दिशतु शर्म लोकत्रये ॥ १ ॥

End. अद्यावद्यसिमेम प्रतिदिनं गोपाललीलस्य यः
संवेत्ति रहस्यमेतदतुलं लीलाद्भुतं लोलधीः।
तस्मिन्नद्भुतमानसे किल कृपादृष्ट्या भवत्या सदा
भावं येन निजेप्सितां व्रजवने सिद्धिं समाप्नोति सः ॥
भद्. । तथास्तु । इति निष्क्रान्ताः सर्वे ॥

Colophon. इति श्रीरामानन्दरायकविविरचितं श्रीजगन्नाथवल्लभनाटकं सम्पूर्णम् ॥

विषयः। प्रथमे अङ्के। मान्दीपद्यानि। नटीसूत्रधारयोः प्रस्तावनाङ्गीभूतवाक्यैः कथोपकथनं। श्रीकृष्णविदूषकयोर्वृन्दावनवर्णनादिपरवाक्यैः कथोपकथनञ्च।

२ अङ्के। मदनिकाशोकमञ्जरीमुखीश्रीकृष्णविदूषकादीनां भावपरीक्षापरवाक्यैः कथोपकथनं।

३ अङ्के। अशोकमञ्जरीमदनिकाराधाप्रगल्भमुखीमाधव्यादीनां भावप्रकाशनपरवाक्यैः कथोपकथनं।

४ अङ्के। श्रीकृष्णमदनिकाविदूषकमाधवीराधादीनां कथोपकथनं राधाभिमानञ्च।

५ अङ्के। प्रगल्भमुखीमदनिकाराधाकृष्णादीनां कथोपकथनं राधामानभङ्गञ्च।

गजपतिप्रतापरुद्रादिष्टेन रामानन्दरायेण श्रीराधाकृष्णयोः केलिरस नाटकच्छलेन वर्णितः।

No. 1566. आर्य्यभटसिद्धान्तः, वा वृद्धार्य्यभटसिद्धान्तः।

Substance, foolscap paper, 13 × 4 inches. Folia, 8. Lines, 8 on a page. Extent, 160 slokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose and verse. Incorrect.

Áryabhaṭa-siddhánta alias *Vriddhâryabhaṭa-siddhánta*. A treatise on Hindu astronomy. By Áryábhaṭa. This is a very rare work of considerable age and merit. From the metre of the verses in which the name of the author occurs in this and other works, it is clear that the second word is *bhàṭa* and not *bhaṭṭa* as it is commonly written. The late Dr. Bhau Dájí was the first to notice the fact. CONTENTS: Chapter I. On the determination of time. II. Planets. III. Spheres and astronomical geography.

Beginning. प्रणिपत्यैकमनेकक सत्यां देवतां परं ब्रह्म ।
आर्य्यभटः श्रीनिगदति गणितं कालक्रियां गोलं ॥

End. आर्य्यभटीयं नाम्ना पूर्व्वं खपदभूवः सदा नित्ये ।
सुकृतायुषोऽसु नाशं कुरुते प्रतिकञ्जुकं योऽस्याः ॥ ५० ॥

Colophon. इत्यार्य्यभटसिद्धान्ते गोलपदसृतीयः । इति श्रद्धार्य्यभटसिद्धान्तः सम्पूर्णः ।

विषयः । अत्र त्रयोऽध्यायाः सन्ति । तत्र १–मे, कालनिरूपणं । २–ये, ग्रहादीनां क्रिया-निरूपणं । ३–ये, भूगोलनिरूपणं ।

No. 1567. व्याससिद्धान्तः ।

Substance, foolscap paper, 13 × 8 inches. Folia, 15. Lines, 8 on a page. Extent, 304 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Verse. Incorrect.

Vyása-siddhánta. A treatise on Hindu astronomy. By Vyása. The work professes to be a part of the Dharmas'ástra or Smṛiti of the author. CONTENTS: Chapter I. Spheres and regions of the universe. II. The seven great continents ending in the north in Meru; influence of the planets on the sun; the duration of days and nights in the planets. III. Directions for constructing wooden globes.

Beginning. भवं नारायणं साक्षात् प्रणिपत्य कृताञ्जलिः ।
भक्त्या परमयाभ्यर्च्च्य पप्रच्छेदं महर्षिवदा ॥

End. नरयन्त्रं तथा साधु दिवा च विमले रवौ ।
छायां समाधयेत् प्रोक्तकालसाधनमुत्तमं ॥

Colophon. इति श्रीव्यासदेवकृतौ धर्म्मशास्त्रे व्यासस्मृतौ वेदाङ्गमध्ये ज्योतिःशास्त्रे वेदाङ्गमध्ये गोलाध्यायः समाप्तोऽयं ।

विषयः। अत्र त्रयोऽध्यायाः सन्ति। तत्र १–मे, भुवनकोशवर्णनं। २–ये, सप्तद्वीपेषु पूर्व्वादिदिक्षु देवनिर्म्मितनगरीनिरूपणं, सर्व्वेषां वर्षणामुत्तरतो मेरोः स्थितिकथनं, राशिबलावलत्वेन रवेस्तीव्रत्वमन्दत्वकथनं, मेषादौ अहोरात्रप्रमाणनिरूपणञ्च। ३–ये, दारुमयभूगोलरचनाप्रणालीकथनं।

No. 1568. महासिद्धान्तः।

Substance, foolscap paper, 13 × 4 inches. Folia, 37. Lines, 8 on a page. Extent, 766 slokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose and verse. Incorrect.

Mahá-siddhánta. A treatise on Hindu astronomy. By Áryabhaṭa. CONTENTS: Chapter I. True motion of the planets. II. Motion of the planets as determined by Parásara. III. Apparent motion of the planets. IV. Astronomical questions. V. Lunar eclipses. VI. Solar eclipses. VII. Ascending nodes of planets. VIII. Crossing of planets. IX. Ascension of the planets. X. The shadows of planets. XI. Conjunction of planets. XII. Wars of planets. XIII. Paths of planets. XIV—XVI. Astronomical calculations. XVII. The spheres of the universe. XVIII. The terrestrial globe.

Beginning. विविधखगगमपाटीकुट्टवीजादिदृष्टशास्त्रेण।
आर्य्यभटेन क्रियते सिद्धान्तो रुचिरार्य्याभिः॥

End. घनयोगमिघनभ्रे(?) पदयोगघनैक्यमग्रेषकेतौ वा।
एवं गुणनादीनां शेषनिभ्रेषं मुखे यथोः॥

Colophon. इति श्रीमदार्य्यभट्टकृते महासिद्धान्ते गोलाध्याये कुटकाध्यायोऽष्टादशः।
समाप्तोऽयं।

विषयः। अत्र अष्टादशाध्यायाः सन्ति। तत्र १–मे, ग्रहाणां मध्यगतिवर्णनं। २–ये, पराशरमतसिद्धग्रहगतिवर्णनं। ३–ये, ग्रहाणां स्पष्टगतिवर्णनं। ४–र्थे, प्रश्न, विवरणं। ५–मे, चन्द्रग्रहणनिरूपणं। ६–ष्ठे, सूर्य्यग्रहणनिरूपणं। ७–मे, शृङ्गोन्नतिनिरूपणं। ८–मे, छेद्यकनिरूपणं। ९–मे, ग्रहाणामुदयनिरूपणं। १०–मे, ग्रहच्छायानिरूपणं। ११–श्रे, ग्रहयुतिनिरूपणं। १२–श्रे, ग्रहयुद्धनिरूपणं। १३–श्रे, ग्रहाणां पातनिरूपणं। १४–श्रे, पठितगणितप्रश्नविवरणं। १५–श्रे, मध्यमप्रश्नविवरणं। १६–श्रे, पाटीगणितविवरणं। १७–श्रे, भुवनकोशनिरूपणं। १८–श्रे, भूगोलविवरणं॥

No. 1569. ब्रह्मसिद्धान्तः, शाकलसंहितान्तर्गतः ।

Substance, foolscap paper, 13 × 4 inches. Folia, 38. Lines, 8 on a page. Extent, 788 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Incorrect.

Brahma-siddhánta. A treatise on Hindu astronomy. The work professes to be a part of the S'ákala Sañhitá. CONTENTS : I. Measure of time. II. Relative position of planets. III. Lunar asterisms and moon's age. IV. Ascension and descension of planets. V. Wars of planets. VI. Crossing of the paths of planets.

Beginning. ध्यानयोगासनारूढं ब्रह्माणं चिजगद्गुरुं ।
अभिवाद्य सुखासीनो नारदः पर्य्यपृच्छत ॥ १ ॥
देवदेव जगन्नाथ सर्व्वज्ञ कमलासन ।
ज्योतिषां चरितं ज्ञानं ब्रूहि कालाश्रयं महत् ॥ २ ॥

End. न देयं यस्य कस्यापि रहस्यं शास्त्रमुत्तमं ।
एतद्देयं सुशिष्यायान्यूनवत्सरवासिने ॥

Colophon. इति शाकलसंहितायां द्वितीयप्रश्ने ब्रह्मसिद्धान्ते षष्ठोऽध्यायः ॥

विषयः। अत्र षट् अध्यायाः सन्ति । तत्र १–मे, कालनिरूपणं । २–ये, ग्रहाणां उच्चनीचस्थानादिकथनं । ३–ये, तिथिनक्षत्रादिनिरूपणं । ४–र्थे, ग्रहाणामुदयास्तादिकथनं । ५–मे, ग्रहसमागमयुद्धादिकथनं । ६–ष्ठे, क्रेयकादिकथनं ॥

No. 1570. नक्षत्रेष्ट्यादिनानाविधेष्टिः ।

Substance, country-made paper, 8½ × 4 inches. Folia, 17. Lines, 11—12 on a page. Extent, 362 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Nakshatreshṭádi. Rules for the performance of Ishṭi rites. Anonymous.

Beginning. अथ नक्षत्रेष्टयः । तास्च पुरोडाशभेदेनादिनिमित्ते आयुष्मत्यः कर्त्तव्या इति नैमित्तिकविधिविषयलाभाय प्रायश्चित्तप्रकरणे बौधायनेनोक्ता अपि काम्या अपि भवन्ति ।

End. नचचषवे ऋतानामृत्विजामन्यथजमानस्यार्त्विज्यं निषिद्धं। एवं चातुर्मास्यादि-सर्व्वकर्म्मसु इति प्रदीपः ॥ ९ ॥

Colophon. समाप्तिसूचकवाक्यं नास्ति।

विषयः। नचचेष्ट्यादिनानाविधेष्टिप्रकरणं ॥

No. 1571. बौधायनीयद्वैधकाण्ड।

Substance, country-made paper, 9¾ × 4 inches. Folia, 47. Lines, 12 on a page. Extent, 1,241 slokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Baudhayaníya Dvaidhakánda. Directions for the performance of various Vedic rites according to the rules of Bodháyana. Anonymous.

Beginning. (तृतीयप्रश्नस्य प्रा०) अग्नीन् पुनराधास्यमानो भवति। तदाङः। ऋतयजुः-सम्भृतसम्भारो भवति।

End. चिरण्यं चमसं ददाति। राजीकृतं धान्यं ददाति। मरायुकृतं (?) धान्यं ददाति।+त्येतानि च नित्यानि दद्यात्। वो एतान्येवेति शालीकिः।

Colophon. इति बौधायनीये द्वैधकाण्डे पञ्चमः प्रश्नः।

विषयः। अच प्रथमद्वितीयप्रश्नौ न स्तः। तृतीये प्रश्ने, अग्न्याधानाङ्गहोमादिकथनं। पिण्डपितृयज्ञकथनं। आग्रयणेष्टेहोमादिः। उपवसथीयदिवसकृत्यं। अग्निहोत्र-कथनं। अनुयाजेष्टिकथनं। ब्रह्मकर्म्मादिकथनं। पशुबधकर्त्तव्यसङ्क्षेपः। ४, मन्त्रगणाम्नातप्रायश्चित्तानि। ५, वाजपेयकर्त्तव्यतादिः। यजमानविषय-कर्म। राजसूयकर्त्तव्यकर्मादिः। दृष्टिकल्पकथनादिः। द्वादशाहकर्त्तव्यादिः।

No. 1572. मित्रविन्देष्टिः।

Substance, country-made paper, 9¾ × 4 inches. Folia, 2. Lines, 12 on a page. Extent, 128 slokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Mitravindeshṭi. Directions for the performance of the Vedic rite called Mitravindeshṭi. Anonymous.

Beginning. अथ मिचविन्देष्टिः । श्रीकामो वाग्यःकामो वा मिचप्राप्तिकामो वा श्रीपरमेश्वर-प्रीतिकामो वैतामिष्टिं कुर्य्यात् ।

End. उज्जाती वाचम्छनं(?) यथा दैवतं ब्राह्मणतर्पणाग्नं समानं । न पुनरालम्भः । सन्निष्ठते मिचविन्दा महावैराजीष्टिः ॥

विषयः । मिचविन्देष्टिकथनं ।

No. 1573. शास्त्रसिद्धान्तलेशसङ्ग्रहः ।

Substance, country-made paper, 10½ × 4½ inches. Folia, 126. Lines, 7—11 on a page. Extent, 1,606 slokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1719. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

S'ástrasiddhánta-les'a-saṅgraha alias *Siddhántales'a*. An elaborate dissertation on the principal topics of the Vedánta doctrine, in course of which the theories of all the different Vedánta schools, are noticed, and strictures passed on the other schools of Hindu philosophy. By Apya Díkshita, son of Raṅgarája Díkshita. A commentary on this work has been noticed under No. 60 (ante Vol. I, p. 35,) Hall's *Contributions*, p. 153.

Beginning. अधिगतभिदा पूर्व्वाचार्य्यानुपेत्य सहस्रधा
सरिदिव महीभेदान् सम्प्राप्य प्रौरिपदेङ्गता ।
जयति भगवत्पादश्रीमन्मुखाम्बुजनिर्गता
जननचरणी मुक्तिर्ब्रह्माद्वयैकपरायणा ॥
प्राचीनैर्व्यवहारसिद्धविषयेष्वात्मैकसिद्धौ परं
सम्मुह्यद्भिरनादरात् सरणयो नानाविधा दर्शिताः ।
तन्मूलानिह सङ्क्षेपेण कतिचित् सिद्धान्तभेदान् धियः
प्रष्ठौ सङ्कलयामि तातचरणव्याख्यावचःस्थापितान् ॥
तेषूपपादनापेक्षान् पक्षान् प्रायो यथामति ।
युक्तोपपादयन्नेव लिखाम्यनतिविस्तरं ॥
तत्र तावदात्मा वा अरे द्रष्टव्यः श्रोतव्य इत्यधीतसाङ्गस्वाध्यायस्य वेदान्तेरापात-
प्रतिपन्ने ब्रह्मणि समुदितजिज्ञासस्य इत्यादि ।

End. निरतिशयानन्दस्फुरणसद्दनिसं + वन्धपरमेश्वरभावापत्तिरादर्शयेति सिद्धमिति ।

विद्वद्गुरोर्विहितविश्वजिदध्वरस्य श्रीसर्व्वतोमुखमहाव्रतयाजिसूनोः ।
श्रीरङ्गराजमखिनः श्रितचन्द्रमौलेरय्यदीक्षित इति प्रथितस्तनूजः ॥
तन्त्राणधीत्य सकलानि सदावदातव्याख्यानकौशलकलाविशदीकृतानि ।
आम्नायमूलमनुरुध्य च सम्प्रदायसिद्धान्तभेदलवसङ्ग्रहमित्यकार्षीत् ॥

Colophon. इति श्रीसिद्धान्तलेशसङ्ग्रहे चतुर्थः परिच्छेदः । संवत् १७१९ । चैत्रशुदिः । (मध्ये खण्डितमिदं)

विषयः । निखिलवेदान्तप्रकरणानां सिद्धान्तसारं सङ्कलय्य निर्म्मितोऽयं ग्रन्थः । तत्र १ प्रथमपरिच्छेदे ।—"आत्मा वा अरे द्रष्टव्यः श्रोतव्यः" इत्यत्र प्रतीयमानो विधिः किं विध इति विवेचनं । अपूर्व्वविधिलक्षणं । नियमविधिलक्षणं । परिसङ्ख्यालक्षणं । आत्मा वा अरे इत्यत्र अयमपूर्व्वविधिरिति भाष्यानुसारिणां मतकथनं । नियमविधिरयमिति सङ्क्षेपशारीरकानुसारिण इति तन्मतोपपादनं । परिसङ्ख्याविधिरयमिति वार्त्तिकानुसारिणां मतप्रदर्शनं । नात्र त्रिविधस्यापि विधेः सम्भवः किन्तु कर्म्मकाण्डविचारवद् ब्रह्मकाण्डविचारोऽपि अध्ययनविधिमूल इति वाचस्पतिमिश्रानुयायिनां मतकथनं । जगज्जन्मस्थितिलयकारणत्वरूपं ब्रह्मणो लक्षणत्रयमिति कौमुदीकारमतकीर्त्तनं । एकमेव लक्षणमिदमभिन्ननिमित्तोपादानतया चद्वितीयं ब्रह्म उपलक्षयतीत्यन्यमतप्रदर्शनं । परिणामस्वरूपकथनं । विवर्त्तस्वरूपकथनं । गूढं ब्रह्मैव जगदुपादानमिति सङ्क्षेपशारीरकमतानुयायिनां मतप्रदर्शनं । सर्व्वज्ञत्वादिविशिष्टं मायांशबलमीश्वररूपमेव ब्रह्म उपादानमिति विवरणानुसारिणां मतकथनं । मायाविद्ययोर्भेदवादिमतनिरूपणं । तयोरभेदवादिनां मतकथनं । जीवोपादानवादकथनं । पदार्थतत्त्वनिर्णयकारमतानुसारेण मायोपादानत्ववादखण्डनं । विवर्त्तपरिणामोपादानत्वसाधारणमन्यद् ब्रह्मलक्षणमिति केषाञ्चिन्मतकथनं । उपादानलक्षणं । जीवाश्रितमायाविषयीकृतं ब्रह्म स्वत एव जाड्यांशप्रपञ्चाकारेण विवर्त्तमानतया उपादानमिति वाचस्पतिमिश्रमतकीर्त्तनं । मायांशक्षीरेव उपादानं न ब्रह्मेति मुक्तावलीकारमतकथनं । ईश्वरलक्षणं । जीवलक्षणं । अत्र प्रकटार्थविवरणकारमतं । तत्त्वविवेककारमतं । सङ्क्षेपशारीरकमतकथनं । विद्यारण्यादीनां मतकीर्त्तनं । विश्वतैजसप्राज्ञादीनां लक्षणकथनं । अद्वैरमतेन जीवेश्वरलक्षणनिरूपणं । प्रतिबिम्बेश्वरवादिनां मतेन पारमार्थिक-व्यावहारिक-प्रातिभासिकभेदात् जीवस्य त्रैविध्यमुक्त्वा तत्तल्लक्षणकथनं । बिम्बप्रतिबिम्बभावेन जीवेश्वरयोर्विभाग इति विवरणानु-

विषयः । सारिणां सिद्धान्तनिरूपणं । अन्येषां मतेन विद्यादिवादखण्डनपूर्व्वकमवच्छेदवादसंस्थापनं । न प्रतिबिम्बो नाप्यवच्छेदो जीवः, किन्तु कौन्तेयस्येव राधेयत्ववद्विद्यतस्य ब्रह्मण एव अविद्यया जीवभाव इति केषाञ्चिन्मतकथनं । एकजीववादकथनं । अत्र वाचस्पतिमिश्रतत्त्वकारादीनां मतकथनं । नानाजीववादकथनं । कर्त्तृत्वस्वरूपनिरूपणं । ईश्वरस्य सर्व्वज्ञत्वसंस्थापनं । अन्तःकरणोपाधिकत्वेन जीवस्य परिच्छिन्नत्वमिति केषाञ्चिन्मतकथनं । जीवस्य किञ्चिज्ज्ञत्वोपपादनं । आवरणविक्षेपशक्तिनिरूपणं । अज्ञानस्वरूपकथनं । अत्र न्यायचन्द्रिकाकारादीनां मतकथनं । जीवात्मपरमात्मनोः साक्षित्वविवेचनं । अन्तःकरणवृत्तिनिरूपणं । अध्यासादिस्वरूपविमर्शनं । द्रव्यादिप्रत्यक्षे कारणकथनं । अपरोक्षज्ञानस्वरूपनिरूपणं । अत्र नानाविधमतकथनं । जीवब्रह्मणोरभेदकथनं ।

२-ये परिच्छेदे ।—अद्वितीये ब्रह्मणि वेदान्तानां समन्वयकथनं । प्रपञ्चस्य सत्यासत्यत्वनिरूपणप्रसङ्गेन विविधवादकीर्त्तनं । (यजमानः प्रस्तरः) इत्यादौ शास्त्रदीपिकान्यायरत्नमालादीनां सिद्धान्तकथनं । घटादिप्रत्यक्षे न्यायसुधाकारादीनां नयकथनं । आकाशे नीलिमध्वान्तिकारणकथनं । प्रत्यक्षात् श्रुतेः प्राधान्ये भामतीविवरण-वार्त्तिकादीनां मतोपन्यासः । प्रपञ्चस्य असत्त्वस्थापनपुरःसरमसत्त्वलक्षणकथनं । ब्रह्मणि पारमार्थिकसत्यत्वं प्रपञ्चे तु व्यावहारिकसत्यत्वमित्यादि केषाञ्चिन्मतं तत्कथनं । प्रतिबिम्बमिथ्यात्वमभ्युपगच्छतां विविधजीववादिनां विद्यारण्यगुरुप्रभृतीनां मतकीर्त्तनं । प्रतिबिम्बस्वरूपच्छायाया द्रव्यान्तरत्वशङ्कानिरसनं । अज्ञानविक्षेपशक्तिं विहाय आवरणशक्त्यंशमाचनिवर्त्तकत्वं ज्ञानस्य न स्वाभाविकमित्यन्यमतकथनं । स्वप्ने ज्ञानस्य सूक्ष्मशरीरावयवभूतसूक्ष्मेन्द्रियसन्निकर्षजन्यत्वमिति केषाञ्चिन्मतकथनपूर्व्वकं तत्खण्डनं । दृष्टेर्दृष्टिवादत्वमिति केषाञ्चिदाचार्य्याणां मतकथनं । दृष्टिदृष्टिवादे सृष्टिदृष्टिवादे च चित्सुखाचार्य्य-रामाद्वयाचार्य्यप्रभृतीनां मतकथनं । अद्वैतदीपिकानुसारेण मिथ्यात्वलक्षणकीर्त्तनं । उपाधिस्वरूपकथनं । आत्मनोऽणुपरिमाणवत्त्ववादखण्डनपूर्व्वकं विभुत्वसंस्थापनं ।

३-ये परिच्छेदे ।—कर्म्मणां ब्रह्मप्राप्तिहेतुत्ववादखण्डनपूर्व्वकं विद्यायास्तत्प्राप्तिहेतुत्वसंस्थापनं । अत्र भामतीकारविवरणकारादीनां मतकथनं । कर्म्मणां चित्तशुद्धिद्वारा विद्योपयोगित्वकथनं । शूद्रस्यापि विद्यार्थं कर्म्माधिकारनिरूपणं । केषाञ्चिन्मतेन क्षत्रियवैश्ययोरपि ब्राह्मणवत् सन्न्यासाधिकारनिरूपणं । ब्रह्मसंस्थस्यैव श्रवणादिषु मुख्यः अधिकार इति केषाञ्चिन्मतकथनं । अत्र नानाविधमतोपन्यासः । निर्गुणस्य ब्रह्मण उपासना नास्तीति शङ्कानिरसनं । ब्रह्मसाक्षात्कारे नानाविधमतकथनं । जीवन्मुक्तिनिरूपणं । अत्र नानाविधमतकथनं ।

४-र्थे परिच्छेदे ।—अविद्यालेशानुवृत्त्या जीवन्मुक्तिरिति सति सिद्धान्ते तदविद्या-लेशस्वरूपनिरूपणं । अत्र विविधवादकथनं । अपवर्गकारणादिनिरूपणप्रसङ्गेन नानामतकथनं । मुक्तस्य ईश्वरभावापत्तिकथनं । अत्र नानाविधमतकीर्त्तनं ।

No. 1574. बौधायनचातुर्मास्यसूत्रं ।

Substance, country-made paper, 8¾ × 4¼ inches. Folia, 14. Lines, 12 on a page. Extent, 300 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Baudháyana-cháturmásya Sútra. The aphorisms of Bodháyana on the Quadrimensial rite, being a part of the author's Kalpa Sútra.

Beginning. ॐ वैश्वदेवहविर्भिर्यज्यमाणो भवति फाल्गुन्यां वा चैत्र्यां वा पौर्णमास्यां नक्षत्रप्रयोग इत्येक आऽऽदृद्गयन आपूर्य्यमानपक्षस्य पुण्याहे प्रयुञ्जीतेति ।

End. हवीꣳष्यनुवत्सरीणाꣳ स्वस्तिमाꣳस्ते इत्याꣳस्ते ।

Colophon. इति बौधायनीयचातुर्मास्यसूत्रं सम्पूर्णं ।

विषयः । चातुर्मास्ययागप्रकरणं ।

No. 1575. निविद्प्रउगाध्यायौ ।

Substance, country-made paper, 10 × 4½ inches. Folia, 8. Lines, 10 on a page. Extent, 135 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1814. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Nivid and *Prayüga.* The initials of the Nivid and Prayüga mantras.

Beginning. निविदाध्यायः । अग्निर्देवेदः । अग्निः सुसमित् । होता देवतः । होता मनुष्टः (?) [illegible] ग्नीर्यज्ञानां ।

End. विश्व आसोमपीतयः । वाचमद्यं देवीं वाचाद्यिन् यज्ञे सुपेशसा । सरती हवामहे ।

Colophon. इति प्रउगाध्यायः ॥

विषयः । निविद्प्रउगकर्मकथनम् ।

No. 1576. आश्वलायनीयं प्रायश्चित्तं .

Substance, country-made paper, 9¼ × 4¼ inches. Folia, 10. Lines, 12 on a page. Extent, 285 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Á's'valáyaníya Práyas'chitta. An exposition of As'valáyana's chapter on expiations for errors and accidents occurring in course of performing Vedic rites. The codex is incomplete and the author's name cannot be made out.

Beginning. अथाश्वलायनीयं। आहवनीये विद्यमाने यदि गार्हपत्येनुगच्छेत्। अवज्ञामेष्यो मन्यनं ज्ञात्वा हवनीयोऽनुगमयितव्यः।

End. इति सिद्धान्तभाष्ये। ऋत्विजामेक इति सूचात्। प्रपञ्चितमिति दिक्।

Colophon. (परिसमाप्तिवाक्याभावात् खण्डितमिति भाति।)

विषयः। वैदिककर्मणामङ्गवैकल्ये तच कर्त्तव्यप्रायश्चित्तविशेषाः।

No. 1577. मीमांसावार्त्तिकं।

Substance, country-made paper, 10½ × 4½ inches. Folia, 113. Lines, 6—9—10 on a page. Extent, 2,475 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Mímáńs'á-várttika. A commentary on the Mímáńs'á aphorisms of Jaimini. By Kumárila Bhaṭṭa. The MS. is incomplete; the work is in course of publication in the Bibliotheca Indica. Hall's *Contributions*, p. 170.

Beginning. द्रव्यसंस्कारकर्मसु परार्थत्वात् फलश्रुतिरर्थवादः। अपायशेषकार्थेन उपायमन्विच्छतः पर्णमयीत्वमुपायत्वेन विधीयते।

End. अपि च गुणवचनोऽयं स यदा द्रव्ये उपसर्जनीभूतः तदा द्रव्यस्य यत्किञ्चसङ्ख्यं तत्प्रभते। इह (खण्डितं)

विषयः। मीमांसासूत्रव्याख्यानं। अत्र चतुर्थाध्यायतृतीयपादादारभ्य दशमाध्यायकतिपयपर्य्यन्तं वर्त्तते।

No. 1578. नाममाला, वा श्रीघ्रबोधिनी।

Substance, country-made paper, 10 × 5 inches. Folia, 19. Lines, 12 on a page. Extent, 472 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old, decayed. Verse. Correct.

Námamálá alias *S'ighrabodhiní*. A metrical Lexicon in four parts. By Puṇḍaríka Viṭṭhala, of the Kármátha (?) caste. The first part gives the names of the different parts of the body, and also of all things and attributes of women; the second, inanimate objects, mountains, trees, &c.; the third is devoted to celestial objects; and the fourth to words of several meanings, synonyms, prepositions, names of arts, sciences, &c.

Beginning. गणेशं भारतीं नत्वा श्रीमद्विट्ठलसूरिणा।
श्रीघ्रबोधिनिका नाम क्रियते नाममालिका॥
चतुःकाण्डमिता रम्या षष्ट्या सह चतुःशती।
कवेः श्रीघ्रकवित्वाय श्रोतुर्बुद्धिसमृद्धये॥
देहं तत्कलाङ्गानि नारीणां जातिभेदकाः।
सौन्दर्य्यं वल्लभाकल्पहावभावरसादिकाः॥

End. इत्येवं बालबोधार्थं किञ्चित् किञ्चित् प्रकाशितं।
किञ्चिदृष्टमन्यत्र दृश्यतां सादनोत्तमैः॥
यावद्धरिकथावाणी सिन्धुरिन्दुरवी दिशः।
भूमौ तिष्ठतु सावत्तु नाममालापि वैट्ठली॥

Colophon. इति श्रीकार्म्माटजातीयपुण्डरीकविट्ठलकृतौ श्रीघ्रबोधिनीनाममालायामनेकार्थकाण्डश्चतुर्थः। समाप्तेयं श्रीघ्रबोधिनी नाममाला।

विषयः। १ प्रथमे शृङ्गारकाण्डे,—नारीनां देहसौन्दर्य्यवेशहावभावादीनां नामकथनं।
२-ये राजकाण्डे,—भू-गिरि-वृक्षसङ्ग्रामादीनां नामकथनं।
३-ये दैवकाण्डे,—आकाशपूर्णिमादिनराविस्वर्गसुरादीनां नामकीर्त्तनं।
४-र्थे नानार्थकाण्डे,—नानार्थशब्दकथनं। अव्ययानामर्थकथनं। चतुर्दशविद्याचतुःषष्टिकलादीनां नामकथनञ्च।

No. 1579. लेशसङ्ग्रहः, वा मीमांसालेशसङ्ग्रहः ।

Substance, country-made paper, 10½ × 3½ inches. Folia, 40. Lines, 9 on a page. Extent, 1,175 ślokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, very decayed. Prose. Correct.

Mímáńsá-les'a-saṅgraha alias *Les'a-saṅgraha.* A commentary on the *S'ástra-siddhánta-les'a* of Apya Díkshita. By Dharmaya Díkshita, a disciple of the author. Mr. Hall notices a commentary on the text by Achyuta Kṛishṇánanda Tírtha, disciple of Svayamprakás'a Sarasvati, (*Contributions*, p. 153,) and a third has been described under No. 60 (vol. I, p. 35). The text occurs under No. 1573.

Beginning. उपासकानामचिराद् वाञ्छितार्थप्रदायिने ।
दुष्टये वाङ्मनःकायैर्नमः साम्बशिवाय च ॥
गुरुमप्ययदीक्षानं नत्वा धर्म्मयदीक्षितः ।
तद्वचःस्थापितार्थेषु तनुते लेशसङ्ग्रहं ॥
यज्ञादिकर्म्मभिर्नित्यैः शुद्धान्तःकरणो द्विजः ।
जिज्ञासते त्वां विश्वेशलक्ष्मीकान्ताम्भोजचिन्तकः ॥
ननु यज्ञादिकर्म्मणां स्वर्गादिसाधनानां ।

End. सूत्रार्थः सर्व्वोऽपि विषयवाक्येऽस्मिन् निबद्ध एव । तथा हि,———

Colophon. इतः परं लिप्यभावात् परिसमाप्तिवाक्यं नास्ति ।

विषयः । अप्ययदीक्षितकृतशास्त्रसिद्धान्तलेशसङ्ग्रहाभिधानग्रन्थस्य व्याख्यानं ।

No. 1580. प्रायश्चित्तसङ्क्षेपः ।

Substance, palm-leaf, 14½ × 1½ inches. Folia, 36. Lines, 4 on a page. Extent, 522 ślokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1611. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Práyas'chitta-saṅkshepa. A summary of the rules on expiations for sins of all kinds. By Chintámaṇi Nyáyálaṅkára Bhaṭṭáchárya.

Beginning. अथ प्रायश्चित्तव्यवस्था । तत्रादौ प्रायश्चित्तलक्षणं । तथा च हारीतः,——
प्रयतत्वात्कृतपापस्य शुभं नाशयतीति प्रायश्चित्तं ।

End. बालाङ्गोजनविषयं श्यामान्नविषयं वा—इति शूलपाणिः।

Colophon. इति गौड़देशनिवासिश्रीचिन्तामणिन्यायालङ्कारभट्टाचार्य्यकृतौ प्रायश्चित्त-सङ्क्षेपः समाप्तः। शकाब्दाः १६११।

विषयः। प्रायश्चित्तलक्षणं। अतिपातकमहापातकानुपातकोपपातकनिरूपणं। एषां प्रायश्चित्तकथनञ्च। पतितसंसर्गप्रायश्चित्तं। गोवधप्रायश्चित्तं। बाल्यादिभेदेन प्रायश्चित्तव्यवस्थानिरूपणं। ज्ञानकृतादिनिरूपणं। ब्राह्मणस्वामिकादिगोवध-प्रायश्चित्तं। एकहायन्यादिगोवधप्रायश्चित्तं। रोधादिनिमित्तकगोवधप्रायश्चित्तं। अस्थिभङ्गादिप्रायश्चित्तं। अपालनादिनिमित्तगोवधप्रायश्चित्तं। गोवधापवादः। अविकादिवधप्रायश्चित्तं। स्त्रीवधप्रायश्चित्तं। गर्भवधप्रायश्चित्तं। मार्ज्जारवधप्राय-श्चित्तं। मत्स्यादिवधप्रायश्चित्तं। मण्डपोद्यानादिभङ्गप्रायश्चित्तं। देवागारादि-भेदनप्रायश्चित्तं। अभिचारप्रायश्चित्तं। अभक्ष्यभक्षणप्रायश्चित्तं। शूद्रान्नभक्षण-प्रायश्चित्तं। चर्व्वितताम्बूलादिभक्षणप्रायश्चित्तम्।

No. 1581. विश्वप्रकाशः।

Substance, country-made paper, 9 × 3½ inches. Folia, 133. Lines, 8 on a page. Extent, 2,112 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sk. 1619. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Vis'vaprakás'a. A dictionary of the Sanskrit language. By Mahes'vara. The author is best known by his title of Rájas'ekhara. Vide Wilson's Miscellaneous Essays, III.

Beginning. स्तुवीमहि महत्क्लेशमोहान्धकभिषग्वरं।
वैधातुकनिदानज्ञं सर्व्वज्ञं दुःखहायने॥
कलाविलासान्मकरन्दविन्दुमुद्राविनिद्रे हृदयारविन्दे।
या कल्पयन्ती रमते कवीनां देवीं नमस्यामि सरस्वतीं तां॥
कवीन्द्रकुमुदानन्दकुन्दो+सदुधाकरं।
वाचस्पतिमतिस्पर्द्धिगेमुषीचन्द्रकोज्ज्वलं॥
क्षुभ्यत्क्षीराब्धिकल्लोलमालोल्लासिसुयशःश्रियं।
गुरुं वन्दे जगद्वन्द्यं गुणरत्नैकरोहणं॥
श्रीसारसाकन्दपतेरनवद्यविद्यवि+तरङ्गपदमव्ययमेव विभ्रत्।
यस्यन्द्रचारुचरितो हरिचन्द्रनामा स्वयाख्यया चरकतन्त्रमलञ्चकार॥

आसीदसीमवसुधाधिपवन्दनीये तस्यान्वये सकलवैद्यकुलावतंसः ।
अक्रूस्य द(?) + इव गाधिपुराधिपस्य श्रीकृष्ण इत्यमलकीर्त्तिलतावितानः ॥
सङ्कल्पसङ्ग + + + + + + + + जल्पकल्पानलाकुलितवादिसहस्रसिन्धुः ।
नर्कैचयचिनयनस्तनयो यदीयो दामोदरः समभवद्भिषजां वरेण्यः ॥
तस्याभवत् सूनुरुदारवाचो वाचस्पतिश्रीललनाविलासी ।
सद्वन्द्यविद्यानलिनीदिनेशः श्रीमद्देशः सकुमुदाकरेन्दुः ॥
यद्वात्मजः सकलवैद्यकतत्त्वरत्नरत्नाकरश्रियमवाप्य च केशवोऽभूत् ।
कीर्त्तेर्निकेतनमनिन्द्यपदप्रमाणवाक्यप्रपञ्चरचनाचतुराननश्रीः ॥
कृष्णस्य तस्य च सुतः स्मितपुण्डरीक + + तपंचपरभागयशःपताकः ।
श्रीमच्च इत्य + + + मुखारविन्दसोल्लासललासितरसार्द्रसरस्वतीकः ॥
तस्यात्मजः सरसकैरवकान्तकीर्त्तिः श्रीमन्महेश्वर इति प्रथितः कवीन्द्रः ।
निःशेषवाङ्मयमहार्णवपारदृश्वा शब्दागमाम्बुरुहषण्डरविर्बभूव ॥
यः साहसाङ्कचरितादिमहाप्रबन्धनिर्म्माणनैपुणगुणागतगौरवश्रीः ।
सो वैद्यकत्रयसरोजसरोजबन्धुर्बन्धुः सतां च कविकैरवकाननेन्दुः ॥
इयं कृतिस्तस्य महेश्वरस्य वैदग्ध्यसिन्धोः पुरुषोत्तमानां ।
देदीप्यतां हृत्कमलेषु नित्यमाकल्पमाकल्पितकौस्तुभश्रीः ॥
लब्धैः कथञ्चिदभिजातसुवर्णकारैः + + न केशवतरत्नधिशब्दरत्नः ।
विश्वप्रकाश इति काञ्चनबन्धुशोभां विभ्रन्मयाव घटितो मुखखण्ड एषः ॥

— — — — — — — — —

भोगीन्द्रकात्यायनसाहसाङ्कवाचस्पतिव्याडिपुरःसराणां ।
स विश्वरूपामरमङ्गलानां शुभाङ्कवोपालितभाण्डरीणां ॥
कोशावकाशात् प्रकटप्रभावः सम्भावितानर्थगुणः स एषः ।
सम्पादयिष्यति वाञ्छितार्थान् कथं न चिन्तामणीनां कवीनां ॥

End. एतान् + + कृतधियः कृतकृत्यभावमापादयन्तु सदयं मदयन्तु चेतः ।
नित्यं महेश्वरकवेः परिभावयन्तो वाचः परो + निरमाहि(?) भवन्तु लोके ॥

Colophon. इति श्रीकमलवैद्यराजर्षेश्वरस्य कविराजपरमेश्वरस्य गद्यपद्यविद्यानिधेः श्रीमन्महेश्वरस्य कृते(तौ) विश्वप्रकाशे अभिधानरत्ने द्वितीयः परिच्छेदः समाप्तः ।
ग्रन्थसङ्ख्या २२४० । शके १६१९ पौष ।

विषयः । नानार्थशब्दनिरूपणं ।

No. 1582. सूर्य्यार्घ्यदानप्रयोगः ।

Substance, country-made paper, 10 × 4½ inches. Folia, 11. Lines, 7—8 on a page. Extent, 125 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sk. 1630. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Súryárghyadána-prayoga. A manual for performing the rite of offering an arghya to the sun. By Vaidyanátha. A work of this name has been noticed under No. 21 (*ante* I, p. 14), but it is by a different author.

Beginning. अथ ह्यचार्घ्यदानप्रयोगः । देशकालौ सङ्कीर्त्य ममामुकरोगस्य समूलनाशद्वारा चिप्रारोग्यप्राप्तये ह्यचकल्पोक्तप्रकारेण ह्यचस्य न्यासपूर्वकं (इत्यादिः)

End. त्वारोग्यधैे(?)विचिकीर्षितस्य सूर्य्यार्घ्यदानस्य शुभं प्रयोगं ।
दैकरिः(?)मूलवचोऽनुरूपं श्रीवैद्यनाथो रचयाञ्चकार ॥
खवह्निषड्भूयुतशाकाले १६२० आषाढमासे नवमीदिने च ।
अनश्वरायां शिवराजधान्यां भागीरथीनीरपवित्रितायाम् ॥

Colophon. विषयः । सूर्य्यार्घ्यदानविधिः ।

No. 1583. भाट्टदीपिका ।

Substance, country-made paper, 9¾ × 4¼ inches. Folia, 74. Lines, 9—10—11—12 on a page. Extent, 1,628 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Bhátta-dípiká. A commentary on the aphorisms of the Mímáńsá doctrine. By Khanda Deva. The MS. is limited to the 9th book. According to Mr. Hall, the work begins with the second quarter of the first book. *Contributions*, p. 179.

Beginning. अथातः क्रत्वर्थः । एवं सिद्धे शेषि(?) निरूपिते शेषत्वे प्रयोजनं निरूपितप्रयोज्यत्वमिह निरूप्येत ।

End. आज्यद्रव्यकमनुषक्तपत्नीवदेवत्यमुपांशुयागप्रकृतिकं । शेषसङ्गाशब्दो तु पूर्व्वस्य कर्मणः समाप्तप्रायतया कथञ्चिदनुवादाविति खिलखिविध ऊहः ।

Colophon. इति श्रीखण्डदेवकृतौ भाट्टदीपिकायां नवमस्य चतुर्थः ।

साक्षाद्धृदयं(?) खिम(?)क्षततपसाराध्यनारायणः सन्
योऽसौ सोऽनन्तदेवः स्वयमजनि महारुद्रदेवात्मकः सन् ।
भूत्वा श्रीखण्डदेवः स जगति विदुषां वेदशास्त्रार्थतत्त्वं
व्याख्याय ब्रह्मभावं निरुपधियतिराट् श्रीधरेन्द्रो जगाम ॥
(श्रीदसिंहाश्रमक्षेत्रं पद्यमिदं । ग्रन्थकारविषयं)

विषयः । भट्टक्षतमीमांसाद्वर्शनस्य नवमाध्यायस्य व्याख्यानं ।

No. 1584. श्रुतिसारसमुद्धरणं ।

Substance, country-made paper, 10 × 4½ inches. Folia, 16. Lines, 9 on a page. Extent, 360 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1931. Place of deposit, Monastery of Dandis at Siúḍi, District Vírubhuma. Appearance, new. Verse. Generally correct.

S'mitisára-samudharaṇa. A disquisition on the Vedántic doctrine of aduality, in course of which the Vais'eshika and other doctrines are refuted. By Toṭaka Achárya.

Beginning. चैलोक्यनाथहरिमीयमुदारसत्त्वं श्रक्लेखनूजतनयं परमेष्ठिकल्पम् ।
जीमूतमुक्तविमलाम्बरचारुवर्णं वासिष्ठमुग्रतपसं प्रणतोऽस्मि नित्यम् ॥
सकलं मनसा क्रियया जनितं समवेक्ष्य विनाग्निनया तु जगत् ।
निरविद्यत कस्यिदतो निखिलाद्विनाग्निक्षतेन न लभ्यमिति ॥

End. भूः पादौ यस्य खेशादरमसुरनिलचन्द्रसूर्यौ च नेत्रे
कर्णावाशाः शिरो द्यौर्मुखमपि दहनो यस्य वास्येयमब्धिः ।
अन्तःस्थं यस्य विश्वं सुरनरखगगोभोगिगन्धर्व्वदैत्यै-
श्चित्रं रंरम्यते तं चिभुवनवपुषं विष्णुमीशं नतोऽस्मि ॥

Colophon. इति श्रीमद्भगवत्पूज्यपादशिष्यश्रीतोटकाचार्य्यविरचितं श्रुतिसारसमुद्धरणप्रकरणं समाप्तं । संवत् १९३१ । आषाढशुदि ।

विषयः । निर्व्वेदादनन्तरं गुरूपसदनप्रकारकीर्त्तनं । आत्मनो निर्गुणत्वव्यवस्थापनं । तत्र वैशेषिकादिमतखण्डनं । जगतोऽनित्यत्वव्यवस्थापनं । आत्माकाशयोः संयोगसम्बन्धेन देहघटादौ स्थितिरिति कणभक्षपादमतखण्डनं । आकाशस्य नित्यत्ववादखण्डनं । जगत्सृष्टिनिरूपणं । तत्त्वमस्यिवाक्यार्थनिरूपणं । सांख्यमतखण्डनं । जीवात्मस्वरूपनिरूपणं । मनसो नित्यत्ववादखण्डनं । परमात्मजीवात्मनोरभेदनिरूपणं । ब्रह्मस्वरूपादिनिर्णयश्च ।

No. 1585. तत्त्वसारः ।

Substance, country-made paper, 6 × 3 inches. Folia, 32. Lines, 5 on a page. Extent, 193 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Monastery of Dandis at Siúdi, District Vírubhuma. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Tattva-sára. An epitome of the Vedánta doctrine. By Sankara Áchárya. It is different from the work of this name noticed on page 90, of vol. I.

Beginning. ॐ नत्वा दत्ताचेयनिर्व्वाणं पूर्णानन्दं निरञ्जनं ।
यस्य विज्ञानमात्रेण जीवः शिवत्वमाप्नुयात् ॥
दत्तपादप्रसादेन ज्ञानभानुः प्रकाशितः ।
नाशितं तिमिराज्ञानं स्वात्मज्ञानञ्च दर्शितं ॥
देहाभिमानं निर्मुच्य नामरूपादिवर्णकं ।
ब्रह्मानन्दस्य सम्प्राप्यः सच्चिदानन्दलक्षणः ॥

End. यस्य यस्य यात्मानं हृदि यस्य स्थिरं भवेत् ।
बहुजन्मनोऽन्धकारो नश्यते निशि चन्द्रमाः ॥ हरिः । ॐ तत्सत् ।

Colophon. इति श्रीमच्छङ्कराचार्य्यविरचितं तत्त्वसारवेदान्तप्रकरणं समाप्तं ।

विषयः । मोक्षोपायकथनं । जगतो ब्रह्माकारत्वं । ब्रह्मचर्य्याभ्यर्हितत्वकथनं । कुटीचरकृत्यनिरूपणं । योगाभ्यासफलकथनं । आत्मस्वरूपकथनं । बोधोपायकीर्त्तनं । एकजीववादः । ब्रह्मस्वरूपनिरूपणं । योगिदण्डिप्रभृतिकृत्यं कर्म्मणां हेयत्वनिरूपणं । अभेदज्ञानप्रशंसा । वैराग्यादिसाधनचतुष्टयनिरूपणं । परापश्यन्त्यादिचतुर्विधवाक्साधनलक्षणादिकं । मातृकामन्त्रनिरूपणं । साङ्ख्य-पातञ्जल-न्याय-मीमांसा-शैवादिशास्त्रनिन्दा । जीवन्मुक्तिस्वरूपकीर्त्तनं । योगस्य श्रेष्ठत्वेन निरूपणं । सर्व्वत्र ब्रह्मदृष्टिकर्त्तव्यता ।

No. 1586. तन्त्ररत्नटीका ।

Substance, country-made paper, 10½ × 4½ inches. Folia, 47. Lines, 4—8 on a page. Extent, 1,344 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Tantraratna-ṭiká. A Scholia on the Tantraratna, a commentary by Kumárila Bhaṭṭa on a portion of the Mímáñsá aphorisms of Jaimini. The MS. is defective and the author's name is not apparent. The Tantraratna has been noticed under No. 240. Hall's *Contributions*, p. 170.

Beginning. अथातः क्रत्वर्थपुरुषार्थयोर्जिज्ञासा । पूर्वाध्याये शेषपर्यायमेदमर्थमेव चिन्तितमिह ।

End. तस्मात् सकृदभाव्यमानः । तस्य च भाव्यमानस्य च करणे नि (इत्यतः खण्डितं)

विषयः । मीमांसात्मकतन्त्ररत्नस्य चतुर्थपादस्य व्याख्यानं ।

No. 1587. अनेकार्थसङ्ग्रहः ।

Substance, country-made paper, 10 × 3¾ inches. Folia, 95. Lines, 10 on a page. Extent, 1,996 slokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Anekártha-saṅgraha. A dictionary of Sanskrit synonyms. By Hemachandra Áchárya. The words are classed according to the number of vowels in each. Wilson's Essays, III.

Beginning. नत्वा हरिं कृतैकार्थशब्दशब्दो च सङ्ग्रहः ।
एकस्वरादिषट्काण्ड्या(?) कुर्वेऽनेकार्थसङ्ग्रहं ॥ १ ॥
अकारादिक्रमोऽचादौ ककारादिक्रमोऽन्ततः ।
उद्देशवचनं पूर्वं पश्चाद्व्याख्यानम् ॥
(अव्ययकाण्डस्य चादौ खण्डितं ।)

End. सुवचसु सम्यग्वचे सुवचो मञ्जकीद्रुमे ।
राज्ञाशेफालिकागोधापटोलीपर्णिकासु च ॥ ८०७ ॥

Colophon. इत्याचार्यहेमचन्द्रविरचितेऽनेकार्थसङ्ग्रहे त्रिस्वरकाण्डः समाप्तः ।

विषयः । अकारादिक्रमेणानेकार्थशब्दकथनं ।

No. 1588. ऋक्सङ्ख्यापरिशिष्टं ।

Substance, country-made paper, 9½ × 4 inches. Folium, 1. Lines, 14. Extent, 14 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Ṛik-saṅkhyá-pariś'ishṭa. An Index to the verses of the Rik Saṅhitá used by persons belonging to the Kauthumi S'ákhá. Anonymous.

Beginning. अतदृचं तथैकोनं गायत्रं परिकीर्त्तितं ।
त्र्यनुष्टुप् पञ्चपञ्चाशत्यञ्चषष्टितथोष्णिहं ॥

End. नवशतसहस्रैकं चिंशत्यृचाधिकं तथा ।
कौथुमानामृचां सम्यक् सङ्ख्यामाऊर्मनीषिणः ॥

Colophon. इति ऋक्सङ्ख्यापरिशिष्टं समाप्तम् ।

विषयः । कौथुमीशाखीयानामृचां सङ्ख्याकथनं ।

No. 1589. सोमोत्पत्तिः ।

Substance, country-made paper, 9½ × 4 inches. Folia, 2. Lines, 11 on a page. Extent, 28 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Correct.

Somotpatti. A legend on the origin of the Soma creeper, related by Gárgya in response to a question of Bhágurí. From its style the work appears to be an extract from some Puráṇa or Tantra, but there is nothing in the codex to indicate from which.

Beginning. अग्निहोत्रऊताशीनं गार्ग्यं दृष्ट्वा महामुनिं ।
विनयेनोपसङ्गम्य भागुरिः परिपृच्छति ॥ १ ॥
कथं सोमसमुत्पत्तिः कथं वा क्षीयते पुनः ।
केनायं कः समुत्थानं केन वृद्धिश्च ब्रूहि माम् ॥ २ ॥

End. य इमाञ्च सोमोत्पत्तिं पर्वकाले सदा पठेत् ।
सर्वपापविशुद्धात्मा सोमलोकं स गच्छति ॥ ३५ ॥

विषयः । सोमलतोत्पत्तिकथनं ।

No. 1590. महानाम्नीपरिशिष्टं ।

Substance, country-made paper, 9¼ × 4 inches. Folium, 1. Lines, 10. Extent, 11 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1666. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Correct.

Mahánámní-parísishṭa. An index to the *Mahánámní*—one of the Sáma Saṅhitás. Anonymous.

Beginning. महानाम्न्यासयोदशपदाद्यनुर्द्रोत्तमाद्यासां विवेकः ।

End. शाक्वराण्येव चीणि पराणि पदानथासौ शाक्वरोऽहाचरः ॥ १ ॥

Colophon. इति महानाम्नीपरिशिष्टं ।

विषयः । महानाम्नीपद्विवेकः ।

No. 1591. धातुलक्षणं ।

Substance, country-made paper, 10 × 4¼ inches. Folia, 2. Lines, 10—11 on a page. Extent, 29 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1692. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Dhátu-lakshaṇa. A summary of Vedic roots. Anonymous.

Beginning. खरश्च । न विशन्ति मत्याः । इत्येवं सर्वत्र । चत एष कोऽधिकारी । ह्वचां(?)

End. गच्छति सर्वं दृच्छा । व्यसङ्गाग्रा । विना प्रयत्नं । सिमाः पवखाढ ।

Colophon. इति धातुलक्षणं समाप्तिमगमत् ।

विषयः । वेदप्रसिद्धकतिपयधातुलक्षणं ।

No. 1592. व्यूहनवरात्रः ।

Substance, country-made paper, 9½ × 4 inches. Folia, 24. Lines, 10 on a page. Extent, 460 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Vyúha-navarátra. A guide to the performance of the Vedic rite called *Vyúha-navarátra.* Anonymous.

Beginning. अथ सोमयोगः । अग्नेस्तेजसेन्द्रस्येन्द्रियेण सूर्य्यस्य वर्चसा बृहस्पतिस्त्वा युनक्तु देवेभ्यः प्राणायाग्निर्युनक्तु तपसा सोमं यज्ञाय बोढवे दधात्विन्द्र इन्द्रियꣳ सत्याः कामा यजमानस्य सन्तु ।

End. त्रयी विद्या हिंकार इति रहस्यब्राह्मणं । प्राणः प्रस्तावस्तेत्यादिः । सुतस्तेति यजमानवचनं । इत्युक्थानि ।

Colophon. इति नवममहः समाप्तं । इति बृहनवरात्रः ॥

विषयः । बृहनवरात्रविधानं । तत्र तत्र सोमादियोजनञ्च ।

No. 1593. प्रवर्त्तकज्ञाननिरूपणं ।

Substance, country-made paper, 11 × 5 inches. Folia, 32. Lines, 9 on a page. Extent, 558 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Pravartaka-jñána-nirúpaṇa. A Nyáya treatise on the principles of cognition. The MS. is incomplete, and the author's name cannot be made out.

Beginning. कालकूटगलः क्रूरभुजङ्गबलयोऽपि यः ।
न पश्यति नमाश्चर्य्यविग्रहं नौमि दुर्ग्रहं ॥
उच्छिन्नप्रच्छिन्नवादे वेदे आचारमूलत्वं अवस्थापितं, तच्चाचारपदस्य प्रवृत्त्यर्थकतया प्रवृत्तिजनकज्ञानजनकत्वरूपप्रवृत्तिप्रयोजकत्वं ।— — — —
— — — वेदे आचारमूलत्वव्यवस्थापनानन्तरं प्रवर्त्तकज्ञानं निरूप्यते ।

End. हेताववश्यं निवेश्यनीयबलवदनिष्टाननुबन्धित्वविशिष्टेष्टसाधन——
इतः खण्डितत्वात् परिसमाप्तिसूचकवाक्यं नास्ति ।

विषयः । प्रवर्त्तकज्ञानविचारः । अत्र भट्टादीनां मतनिरूपणादिकं ।

No. 1594. प्राकृतपादटीका ।

Substance, country-made paper, 13 × 3 inches. Folia, 35. Lines, 9 on a page. Extent, 1,180 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1705. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Prose. Correct.

Prákṛitapáda-ṭiká. A commentary on the eighth chapter of the Saṅkshipta-sára grammar of Kramadís'vara. The chapter refers to the

Prâkṛit vernacular dialects, and is one which, as far as I have hitherto been able to ascertain, Goyíchandra did not include in his elaborate commentary on the *Sankshipta-sára*. By Vidyávinoda, son of Náráyaṇa, grandson of Vánes'vara, and great grandson of Jaṭádhara. This is the only commentary, and only MS. of it, on the Prákṛit portion of Kramadís'vara's work that has come to my notice after many years' search.

Beginning. प्राक् सर्गादेक एतस्मिन् वङ्घा योऽवभासते ।

तं वन्दे नित्यमानन्दं नन्दनन्दनमीश्वरं ॥

पूर्व्वग्रामिकुले कलाविधिनिभश्चन्द्री सुमेरुस्थितेः
भ्राता तस्य जटाधरा द्विजवरो वाणेश्वरसत्सुतः ।
तत्सुतः प्रथितोऽभवत् कविवरो नारायणो नामतः
सेनेदं क्रियते सुखाय विदुषां यत् प्राकृतं लक्षणं ॥

कृतिना यत् कृतं पूर्व्वं तन्निरस्तं दुरात्मना ।
इदानीं तत् समुद्धृत्य सङ्क्षेपेणोच्यते मया ॥

प्राकृतं संस्कृतयोनि । अथाजादेशविधिः । सप्तम्यादिभ्य आदेरत आद्वा । आदेरत इत्यधिकारः ।

End. उक्तञ्च । प्राकृतं संस्कृतयोनीति । संस्कृतन्तु पाणिन्यादिमुनिप्रणीतशास्त्रसिद्धं ।

Colophon. इति विद्याविनोदाचार्य्यकृतौ प्राकृतपादे प्रथमः परिच्छेदः । समाप्तश्चायं ग्रन्थः ।

श्रीमत्याश्चरणारविन्दयुगलं ध्यात्वा लिखित्वा द्रुतं
श्रीमद्भागवतद्विजेन कृतिना सम्पूरितो यत्नतः ।
श्रीमत्प्राकृतपाद एष सुखदः काव्यार्थसन्दीपकः
श्रीमच्चन्द्रमुखाब्धमैचकिमिते शाके तिथौ माधवे ॥ शकाब्दाः १७०५

विषयः । सङ्क्षिप्तसारीयप्राकृतपादस्य व्याख्यानं ।

No. 1595. शिशुपालवधटीका ।

Substance, country-made paper, 15½ × 3 inches. Folia, 102. Lines, 9 on a page. Extent, 3,422 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1594. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Correct.

S'is'upála-badha-ṭíká. A commentary on the great epic poem called Mágha. By Vallabhadeva. The MS. is two hundred years old. See Plate I.

Beginning. श्रुतिसमधिकमित्यादि। अनन्तरं भगवते स्तुतिपाठका इति वक्ष्यमाणप्रकारेण राज्ञेः परिणतिं।

End. तस्य दत्तकस्यात्मजः 'शिशुपालवधाभिधानमहः काव्यं व्यधत्त। किमर्थं सुकवीनां कालिदासभारविवाणमयूरादीनां यशसि दुराशया लिप्सया। कीदृशं श्रीरित्यं शब्दो मङ्गलवाक्यत्वात् + + कृतं सर्गाणां समाप्तौ लक्ष्म यस्य, तथा लक्ष्मीपतेश्चरितसङ्कीर्त्तनमेव सारं यस्य। इति विंशतिसर्गः समाप्तः।

Colophon. इति वल्लभदेवविरचिता माघटीका समाप्ता। शकाब्दाः १५९४।

विषयः। माघकृतशिशुपालाभिधानकाव्यस्य एकादशावधिविंशतितमसर्गस्य व्याख्यानं।

No. 1596. आश्रमोपनिषत्।

Substance, country-made paper, 14 × 3½ inches. Folium, 1. Lines, 9. Extent, 34 s'lokās. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Correct.

A's'ramopanishad. On the different orders of Brahmacháris—their distinctive characters and their duties. Anonymous. Though called an Upanishad, it does not pretend to be a supplement to any one of the Vedas.

Beginning. अथ चत्वार आश्रमाः। षोड़शभेदा भवन्ति। तत्र ब्रह्मचारिणश्चतुर्व्विधाः।

End. समलोष्टाश्मकाञ्चना यथोपपन्नचातुर्व्वर्ण्याभिचार्य्यं चरन्न आत्मानं मोचयन्ते।

Colophon. इत्याश्रमोपनिषत् समाप्ता।

विषयः। चतुर्व्विधाश्रमकथनं। गायत्र-ब्राह्म-प्राजापत्य-दृढ़ब्रह्मेदात् ब्रह्मचर्य्यस्य चातुर्व्विध्यकथनपूर्व्वकं तत्तल्लक्षणकथनं। वार्त्ताकवृत्ति-शालीनवृत्ति-यायावर-घोरसंज्ञाभिभेदेन गृहस्थानां चतुर्व्विधत्वकथनं। एषां लक्षणकथनं। वानप्रस्थानां चातुर्व्विध्यकथनं। वैखानसलक्षणं। औडुम्बरलक्षणं। बालखिल्यलक्षणं। फेनपलक्षणकीर्त्तनञ्च। कुटीचक-बहूदक-हंस-परमहंसभेदेन सन्न्यासिनां चातुर्व्विध्यकथनपुरःसरं तत्तल्लक्षणादिनिरूपणं।

No. 1697. सिद्धान्तलेशगूढार्थप्रकाशः।

Substance, country-made paper, 10½ × 5 inches. Folia, 29. Lines, 11—12 on a page. Extent, 897 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Siddhántales'a-gúḍhártha-prakás'a. A commentary on the *S'ástra-siddhánta-les'a* (No. 1496). By Rámachandra Yajvan. Vide ante, p. 91.

Beginning. अप्पय्यदीक्षितं नत्वा रामचन्द्रेण यज्वना ।
सिद्धान्तलेशगूढार्थप्रकाशोऽयं विरच्यते ॥
ननु यज्ञादिकर्म्मणां स्वर्गादिसाधनानां मनःशुद्धिहेतुत्वं न सम्भवति ।

End. न तु व्रीहीणां लोकतः पात्निकी प्राप्तिरपि + चित्रायागे व्रैहा + यथा सिद्धान्तः ।
इत्यनः खण्डितत्वात् परिसमाप्तिवाक्यं नास्ति ।

विषयः । अप्पय्यदीक्षितकृतशास्त्रसिद्धान्तलेशसङ्ग्रहस्य व्याख्यानं ।

No. 1598. भूतडामरतन्त्रं ।

Substance, country-made paper, 17½ × 2¾ inches. Folia, 28. Lines, 5—6 on a page. Extent, 532 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India; also another copy at Berhampur, S'ríráma S'iromaṇi. Appearance, old. Prose. Correct.

Bhútaḍámara Tantra. One of the sixty-four original Tantras. It has been very largely quoted by Táutric compilers, but complete MSS. of it are exceedingly rare, and its extent is unknown. The one under notice comprises 15 chapters, but it is obviously incomplete. Contents: I. Introduction, giving an account of Bhúta-ḍámara, a goblin attendant of S'iva. II. Maledictory incantations. III. Secret worship of Sundarí, a mystic form of Durgá. IV. Secret worship of Pis'áchís or female imps to bring them under subjugation. V. Secret worship of Kátyáyaní. VI. Secret worship for the attainment of transcendental powers. VII. Secret worship of Kaiṅkarí. VIII. Secret worship of Cheṭikás, the maid-servants of Durgá. IX. Ditto of Bhútinís or female devils. X. Do. of Apsarasis or the courtezans of Indra's heaven. XI. Ditto of Yakshinis or female Yakshas—a form of demi-god. XII. Ditto of the eight Náginis. XIII. Ditto of Kinnaris. XIV. On passions of particular forms. XV. Secret worship of Aparájitá and other goddesses. In Beal's Tripiṭhaka mention is made of a work of this name translated into Chinese by Shi-hu of the Sung dynasty; but there is nothing to show that it is the same with the work under notice.

Beginning. ॐमवक्त्रं महाकायं प्रलयाग्निसमप्रभं ।
अभयभेदकं नौमि भूतडामरनायकं॥

त्रैलोक्याधिपतिं रौद्रं सुरसिद्धनमस्कृतं ।
उन्मत्तभैरवं नत्वा पृच्छत्युन्मत्तभैरवी ॥

End. अन्यथा क्रोधराजेन विनाशो भविता तव ।
उन्मत्तभैरवः प्राह भैरवीं सिद्धिपद्धतिं ॥
मन्त्रयुता मणौ दिव्ये अस्मिन् भूतडामरे(?) ॥

Colophon. इति श्रीभूतडामरे महातन्त्रराजे अपराजितप्रमुखसिद्धिसाधनं पञ्चदशः पटलः ।

विषयः । अत्र पञ्चदशपटलाः सन्ति । तत्र १–मे, भूतडामरविवरणं । २–ये, मारणमन्त्रकथनं । ३–ये, सुन्दरीसाधनं । ४–र्थे, पिशाचीसाधनं । ५–मे, कात्यायनीसिद्धसाधनं । ६–ष्ठे, सिद्धिसाधनं । ७–मे, कैङ्करीसाधनं । ८–मे, चेटिकासाधनविधिः । ९–मे, भूतिनीसाधनं । १०–मे, अप्सरसीसाधनं । ११–ग्रे, यक्षिणीसाधनं । १२–ग्रे, अष्टनागिनीसाधनं । १३–ग्रे, किन्नरीसाधनं । १४–ग्रे, परिषन्मण्डलक्रोधविधिः । १५–ग्रे, अपराजितप्रमुखसिद्धिसाधनं ॥

No. 1599. गयाकृत्यं ।

Substance, country-made yellow paper, 18 × 4 inches. Folia, 27. Lines, 2—8 on a page. Extent, 1,116 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Gayá-kṛitya. Rituals for performing funeral obsequies at Gayá. By Náráyaṇa Bhaṭṭa, son of Rames'vara Bhaṭṭa Surí.

Beginning. वादीभयुक्तिकुम्भस्थलदलनाकुण्ठमाननखगर्भात् ।
विकिरन् प्रमेयमुक्ता विद्यावनकेशरी गुरुर्जयति ॥
नत्वाखिलोद्धारधुरन्धरं परं गदाधरं बुद्धिविशुद्धिसाधकं ।
सन्देहमुत्सार्य्य विचार्य्य सादरं मया गयाकार्य्यमुदीर्य्यतेऽधुना ॥

End. स्तुत्वा सम्प्रार्थयेद्देवमादिदेवं गदाधरं ।
इत्यग्निपुराणवचनात् । स्तुतिः प्रार्थ्यते प्रयोगे वक्ष्यते ।

Colophon. इति श्रीमद्भट्टरामेश्वरसूरिसूनुनारायणभट्टविरचिते चिन्तामणौ गयाप्रकरणे गयाकृत्यं समाप्तं ।

विषयः । गयातीर्थं गत्वा स्वतन्त्रपिण्डकेन कर्त्तव्यस्य कृत्यस्य कथनं ।

No. 1600. प्रार्थनाशतकं ।

Substance, country-made yellow paper, 14 × 3½ inches. Folia, 14. Lines, 6 on a page. Extent, 243 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Prárthaná-s'ataka. A century of verses in the form of prayers addressed to Durgá. By Rámanidhi.

Beginning. नत्वेशमं बलरामशमनतनयः श्रीरामपूर्वः निधिः
शर्मा शास्त्रमवेक्ष्य संवितनुते सत्प्रार्थनाशं शतं ।
यद्यप्यत्र मया विरुद्धमपि यत् प्रोक्तं प्रमादात् स्वयं
तच्छोध्यं कृपया बुधैर्गुणनिधैर्मह्यं क्षमासंश्रयात् ॥ १ ॥

End. श्रीदुर्गागुणकीर्त्तने लिख च यत् प्रोक्तं क्षमध्वं मया
तच्छोध्यं दयया बुधैर्गुणकणान् ज्ञात्वा मयि स्वेच्छया ।
यस्माद् ब्रह्ममयीप्रसङ्ग इह वै सङ्गात्क्षमस्मादपि
तच्छ्रीरामनिधिर्निवेदयति वो विप्रो नतः साम्प्रतं ॥ १०२ ॥

विषयः । नानाविधभक्तिभावगर्भितश्लोकशतकैर्दुर्गाप्रार्थना ।

No. 1601. अनुमानचिन्तामणिटिप्पनी ।

Substance, country-made paper, 17½ × 2¾ inches. Folia, 152. Lines, 6—7—8 on a page. Extent, 5,320 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Anumána-chintámaṇi Tippani. Notes on the Anumána-chintámaṇi of Gaṅges'a. By Kaṇáda. The MS. is very defective, wanting several leaves both at the beginning and at the end.

Beginning. (प्रथमप्रकरणं नास्ति ॥) सामान्यतः सपरिकरमनुमानं लक्षयित्वा विशेषलक्षणार्थं तद्विभजते तत्रेति अनुमानमनुमितिकारणं त्रिविधं———

End. विरोधमयाह । साध्यवद्वृत्तित्वेति । साध्यवद्वृत्तित्वाधिकरणत्वलाव——
(इतः खण्डितं)

विषयः । केवलान्वयिमूलस्य हेत्वाभासीयकतिपयमूलस्य च कणादकृतव्याख्यानं ।

No. 1602. तारविलासोदयः ।

Substance, country-made paper, 14 × 3½ inches. Folia, 45. Lines, 5—6—7 on a page. Extent, 793 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1620. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Tárá-vilásodaya. A Tántric compilation on the worship of Tárá—a form of Durgá. By Vásudeva Kavichakravartí. The MS. is incomplete. Contents: I. Time meet for the worship of Tárá. II. Ritual for her worship. III—IV. Purification for the worship. V. Homa for the worship. VI. Secret mantras of Tárá and the mode of using them. VII. Hymns in praise of Tárá. VIII. Resignation of one's self to the mantras of Tárá; amulets and charms bearing her name. IX. Sacrifices of she-jackals and other animals to the goddess. X. Knowledge of Tárá said to have been derived from the Atharva Veda.

Beginning. यच्चाज्ञाते मनोदृत्तौ सदसच्च विभासते ।
यच्च ज्ञाते न सन्नासन् तन्मनः समुपास्महे ॥

End. यावच्छम्भुशिरोमणेः शशिकला यावच्च (?)
कुब्देवाच्छल(?)महीपतिश्चाहं सवानलः (?) ।
तावत् सुकवितादिद्विडिमधुनास्थम + + नाथ यो
जीयाच्छीयुत(?)श्रीवासुदेवसुकवेस्तारविलासोदयः ॥

Colophon. इति श्रीवासुदेवकविचक्रवर्त्तिविरचिते तारविलासोदये अथर्वश्रुतिविवरणं नाम दशमोल्लासः ।

विषयः । अत्र दशोल्लासाः सन्ति । तत्र १ उल्लासे, फलमन्त्रवासनाकालविवेकः । २, तारापूजाक्रमः । ३, ४, पुरश्चरणविवेकः । ५, होमयज्ञविधिः । ६, तारामन्त्रन्यासप्रकारः । ७, तारास्तवविवेकः । ८, तारामन्त्रषोढान्यासः तारकवच-शिद्धविद्याकथनं । ९, शिवावल्यादिविवरणं । १०, तारविषयकाथर्वश्रुति-विवरणं ।

No. 1603. नीराजनप्रकाशः ।

Substance, country-made yellow paper, 17½ × 4 inches. Folia, 10. Lines, 4—6 on a page. Extent, 217 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1770. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose and verse. Generally correct.

Nirájana-prakás'a. Rituals for the performance of a rite called Nirájana in honor of Durgá. Compiled under the auspices of Bábu S'ivanáráyaṇa Ghosha of Calcutta, by Jayanáráyaṇa Tarkapaṇchánana.

Beginning. प्रणम्य पार्वतीनाथं प्रकाशयति सादरं।
नीराजनविधिं श्रीमाञ्जयनारायणो द्विजः ॥

End. सर्वत्र दीपस्य उत्तापो यथा भूमौ न गच्छति तथा भूमेश्चतुरङ्गुलोर्द्धं स्थापयनीयाः ।

Colophon. इति श्रीलश्रीयुक्तवदान्यधार्मिकशिरोमणिशिवनारायणघोषजमहाशयानुमत्याश्रीयुक्तजयनारायणतर्कपञ्चाननभट्टाचार्यविरचितो नीराजनप्रकाशः सम्पूर्णः ।

विषयः नीराजनतदाधारवर्त्तिकाकैलादिविचारः ।

Nos. 1604 and 1605. मुग्धबोधटीका ।

No. 1604. Substance, country-made paper, 14 × 3 inches. Folia, 284. Lines, 3—4—5—6 on a page. Extent, 5,827 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old Prose. Incorrect.

No. 1605. Substance, country-made yellow paper, 17 × 4 inches. Folia, 60. Lines, 4—6 on a page. Extent, 1,482 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1762. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Mugdhabodha-t'ikd. A commentary on the Mugdhabodha grammar of Vopadeva. By Kártikeya Siddhánta. The MS. is imperfect. No. 1604 contains only the chapters on conjugations and participles, and No. 1605, derivative nouns and adjectives.

No. 1604. Beginning. श्यात्वा गुरोः पादसरोजयुग्मं टीकां निबन्तस्य तनोति यत्नात् ।
आलोक्य दोषज्ञमतं सुबोधं श्रीकार्त्तिकेयो धरणीद्विवैकाः ॥

End. इति आचार्य्याणां चक्रं समूहः तस्य चूड़ामणेः शिरोरत्नः स चासौ वोपदेवश्चेति सः तेन विरचितं मुग्धबोधं व्याकरणं समाप्तं ।

Colophon. इति कार्त्तिकेयसिद्धान्तविरचितायां मुग्धबोधटीकायां कृदन्तपादटिप्पनी सम्पूर्णा ॥

विषयः । मुग्धबोधस्य व्याख्यानं ।

No. 1605. Beginning. ध्यात्वा गुरोः पदद्वन्द्वं श्रीकार्त्तिकेयशर्म्मणा ।
सङ्कृप्यते च टीकेयं तद्धितस्य सुबोधिका ॥

End. स्यादिरन्ते येषां तानि स्याद्यन्तानि पदानि तेषामध्यायः स्याद्यन्ताध्यायः सुबन्ताध्याय इति पाणिनीयाः ॥

Colophon. इति श्रीकार्त्तिकेयसिद्धान्तसङ्कृतिता तद्धितपादटिप्पनी सम्पूर्णा ।

विषयः । मुग्धबोधस्य व्याख्यानं ।

No. 1606. वैशेषिकसूत्रोपस्कारः ।

Substance, country-made yellow paper, 16 × 4½ inches. Folia, 101, Lines, 4—8—11 on a page. Extent, 3,232 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Corrected.

Vais'eshika-sútropaskára. A commentary on the aphorisms of the Vais'eshika system of Philosophy of Kanáda. By S'aṅkara. The author is not the same with the great commentator on the Vedánta aphorisms.

Beginning. जर्द्धवद्धजटाजूटं क्रीड़क्रीड़त्सुरापगं ।
नमामि यामिनीकान्तकान्तभालस्थलं हरं ॥
याभ्यां वैशेषिके तन्त्रे सम्यग् व्युत्पादितोऽस्म्यहं ।
कणाद्भवनाथाभ्यां ताभ्यां मम नमः सदा ॥
सूचमाचावलम्बेन निरालम्बेऽपि मच्चतः ।
खे खेलिवन्ममाप्यत्र साहसं सिद्धिमेष्यति ॥

End. स्नाघास्य दण्डायपि (?) नैतरेषामियं क्षतिः स्यादुपहासयोग्या ।
तथापि शिष्यैर्गुरुगौरवेण परःसहस्रैः समुपासनीया ॥

Colophon. इति श्रीशङ्करकृतौ वैशेषिकसूत्रोपस्कारे दशमोऽध्यायः समाप्तः ॥

विषयः । वैशेषिकसूत्राणां व्याख्यानं ।

No. 1607. ताराभक्तितरङ्गिनी ।

Substance, palm-leaf, $14\frac{3}{4} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Folia, 86. Lines, 2—3 on a page. Extent, 645 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1737. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Incorrect.

Tárábhakti-taraṅginí. An essay on salvation through the medium of worship to Tárá. By Kás'ínátha. The work was composed under the auspices of Rájá Kṛishṇachandra of Nuddea, whose genealogy and life are briefly given in the first chapter.

Beginning. तारा संसारसारा निरवधिपततां घोरसंसारसिन्धौ
दुर्ब्बन्धुप्रेमधारापयसि परिचलत् सेमुषीनावि नित्यं ।
माया नायाति यद्वाखिलजनविलसन्मीनदृन्दे सुनिन्दे
सन्नः सन्तारणाय प्रभवतु भवतां पाशिकीनाशदासे ॥

End. तां नत्वा वसता मुदे दिलपुरं सज्जन्मना तारिणीं
काशीनाथधरामरेण कविना सन्तसनिस्तारिणीं ।
ताराभक्तितरङ्गिनी विरचिता धीमन्मनोहारिणी
तस्यां षष्ठतरङ्गपूर्णमभवत् कीनाश-भीहारिणीं ॥

Colophon. इति जीवन्मुक्तिर्नाम षष्ठस्तरङ्गः ॥
समाप्तोऽयं ग्रन्थो मुनिगिरिरसनेचाम्बुधिरसा-
प्रमाणेऽस्मिन्नब्दे गतवति समाप्तिं नरपतेः ।
गते कन्यां भानौ सुरनतगिरः पादकमले
नमत्काशीनाथक्षितिसुरकृतः कोविदमतः ॥

विषयः । अत्र षट् तरङ्गाः, प्रथमे, कृष्णनगराधिपतेः कृष्णचन्द्रस्य राज्ञो वंशकीर्त्तनं, नाट्योक्त्या कलिविभवानामधर्म्मादीनां प्रस्तावश्च ।
द्वितीयादिपञ्चमे, मोक्षोपायविवेकविभवानां निदग्धादीनां नाट्योक्त्या प्रस्तावः ।
षष्ठे, कतिभिः स्तुतिभिः ताराभक्तिप्रकटणं, ताराचरणारविन्दभाजां संसार-निदग्धिकथनञ्च ।

No. 1608. पिङ्गलटीका ।

Substance, country-made paper, 15½ × 3½ inches. Folia, 22. Lines, 9—10 on a page. Extent, 1,182 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Piṅgala-ṭiká. A commentary on the aphorisms of Piṅgala on Sanskṛit metres. By Vámana Áchárya Sárvabhauma. The text with two scholia has been published in the Bibliotheca Indica; but the work under notice is not one of them.

Beginning. प्रणमति सागसि गिरिशे गिरिजायाः पादयावकरसार्द्रां (?) ।
भज सौभाग्यमिवास्यां (?) दृष्ट्वा कोपारुणां गङ्गां ॥
बुध वीचितुमलसानां निर्वैन्धेन शिष्यवर्गानां ।
रचयति पिङ्गलटीकामेतां श्रीवामनाचार्य्यः ॥

End. दिङ्मात्रमेतत् किल पिङ्गलोक्तं नैतावता प्राकृतनिश्चयः स्यात् ।
यद्यस्ति कौतूहलमीक्षणीयं सर्व्वं मम प्राकृतचन्द्रिकायां ॥

Colophon. इति करञ्जकविसार्व्वभौमश्रीवामनाचार्य्यविरचितायां पिङ्गलटीकायां समदृत्त-विवरणं नाम द्वितीयपरिच्छेदः ॥ समाप्ता चेयं पिङ्गलटीका ॥

विषयः । पिङ्गलप्रणीतछन्दोग्रन्थस्य व्याख्यानं ।

No. 1609. विदग्धमाधवः ।

Substance, country-made paper, 14½ × 3¾ inches. Folia, 87. Lines, 6—7—8 on a page. Extent, 2,432 s'lokas. Character, Bengali. Date, Bengali Sm. 1196. A. D. 1760. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Corrected.

Vidagdha-mádhava. A drama on the amours of Kṛishṇa with the milk-maids of Vrindávana and Gokula. By one of the followers of Chaitanya of Nuddea.

Beginning. सुधानां चान्द्रीनामपि मधुरिमोन्मादमदनी
दधाना राधादिप्रणयघनसारैः सुरभितां
समन्तात् सन्तापोद्गमविषमसंसारसरणी
प्रणीतां ते वृष्णां चरतु चरितलीलामिखरिणी ॥

End. तदेहि गोदोहावसरे मामपेक्ष्य चिन्तयिष्यन्ती पितरावविलम्बं गोकुलं प्रविश्य नन्दयामः। इति निष्क्रान्तः। इति निष्क्रान्ता सर्व्वे ॥

Colophon. इति गौरीतीर्थविहारो नाम सप्तमोऽङ्कः।

विषयः। अत्र सप्ताङ्काः सन्ति। तत्र १–मे, श्रीकृष्णस्य वेणुनादविलासवर्णनं। २–ये, वेणुनादश्रवणात् कामपीड़िताया राधाया मूर्च्छादिवर्णनं। ३–ये, कृष्णस्य राधासङ्गमवर्णनं। ४–र्थे, वेणुहरणवर्णनं। ५–मे, राधाप्रसादनवर्णनं। ६–ष्ठे, कृष्णराधयोः मरद्विहारवर्णनं। ७–मे, कृष्णराधयोर्गौरीतीर्थविहारवर्णनं ॥

No. 1610. शब्दाप्रामाण्यरहस्यं।

Substance, country-made paper, 18½ × 3¾ inches. Folia, 30. Lines, 9 on a page. Extent, 1,518 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

S'abda-prámánya-rahasya. A commentary on Gangeśa's chapter on the testimony of revealed scriptures. By Mathuránátha S'iromani. See *ante* I, p. 295.

Beginning. न्यायाम्बुधिकृतमेतुं हेतुं श्रीराममखिलसम्पत्तेः।
तातं त्रिभुवनगीतं तर्कालङ्कारमाद्रान्नत्वा ॥
श्रीमता मथुरानाथतर्कवागीशधीमता।
विषदीकृत्य दर्शन्ते तुरीयमणिकल्पिकाः ॥

End. न चैवं पटज्ञानजन्यत्वादित्येवहेतुरस्तु किं वाक्यत्वोपादानेनेति वाच्यं घूमप्रागभावव्यभिचारिधर्म्मिकत्वेनैवावैयर्थ्यादिति भावः।

Colophon. समाप्तिसूचकं वाक्यं नास्ति।

विषयः। शब्दाप्रामाण्यचिन्तामणिव्याख्यानं।

No. 1611. लीलावतीरहस्यं।

Substance, country-made paper, 14 × 3 inches. Folia, 11. Lines, 7 on a page. Extent, 308 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Lílávatí-rahasya. A commentary on the Lílávatí of Vallabha Ácharya. By Mathuránátha S'iromani.

Beginning. न्यायाम्बुधिकृतसेतुं हेतुं श्रीराममखिलसम्पत्तेः ।
तातं विभुवनगीतं तर्कालङ्कारमादरान्नत्वा ॥
श्रीमता मथुरानाथतर्कवागीशधीमता ।
विविच्यते फक्किकार्थो लीलावत्या विशेषतः ॥

End. विशुद्धमातापित्रजन्यत्वविशिष्टबुद्ध्यनात्मकस्य तदभावच्छिन्नविशेष्यताकब्राह्मण-त्वादिप्रकारकप्रत्ययस्याक्षीकतया । इतः परं खण्डितं ।

विषयः । न्यायविषयकलीलावतीग्रन्थस्य व्याख्यानं ।

No. 1612. अलङ्कारसङ्ग्रहः, टिप्पन्यनुक्रमणिकासहितः ।

Substance, country-made yellow paper, $13\frac{3}{4} \times 3\frac{3}{4}$ inches. Folia, 16. Lines, 3—8 on a page. Extent, 488 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verse. Correct.

Alaṅkára-saṅgraha. The figures of rhetoric illustrated by examples, for the use of beginners, with notes and comments. Anonymous.

Beginning. परस्परतपःसम्पत्फलाधिपतिपरस्परौ ।
प्रपन्नमातापितरौ प्राप्तौ जायापती सुमः ॥
अलङ्कारेषु बालानामवगाहनसिद्धये ।
लक्षितः क्रियते तेषां लक्ष्यलक्षणसङ्ग्रहः ॥

End. हेतुहेतुमतोरैक्यवर्णनं हेतुरुच्यते ।
लक्ष्मीविलासा विदुषां कटाक्षा वेङ्कटप्रभोः ॥
चन्द्रालोकाभिधानोऽयं जयदेवेन निर्म्मितः ।
विपश्चितां मुदे भूयादलङ्कारस्य सङ्ग्रहः ॥

विषयः । उपमाद्यलङ्काराणां लक्षणोदाहरणानि ।

No. 1613. श्यामाकल्पलतिका ।

Substance, country-made yellow paper $15\frac{1}{2} \times 3$ inches. Folia, 12. Lines, 4—5—6 on a page. Extent, 279 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India, also another copy at Berhampur, with S'riráma S'iromaṇi. Appearance, old. Verse. Correct.

S'yámá-kalpa-latiká. A Tántric compilation in praise of adoration to Syámá. By Mathuránátha Kavi, Mahámahopádhyáya.

Beginning. गुणातीतो दीनः परमपुरुषः व्यक्तिरहितः
कलायुक्तः सच्चित्सुखविभवपूर्णोऽथ सगुणः ।
ततः शक्तिर्नादस्तदनु परिविन्दुस्तदनु या
रवोत्पत्तिः सा त्वं जननि जगदित्थं जनयसि ॥

End. अधीतं विज्ञानं सुजनकुलमध्यापितमपि
व्यतीतं कर्त्तव्यं यदुचितमभूत् कर्म्म निखिलं ।
इदानीं हे मातस्तव चरणमात्रे स्तुतिमतो
यदि प्राणापायस्तदिह मम सार्थं जनुरिदं ॥
शिवस्य चरणौ नमन् शिवशिवेति सङ्कीर्त्तयन्
चराचरमिदं जगत् शिवशिवात्मकं भावयन् ।
शिवस्य चरणाम्बुजे सकलधर्म्मकर्म्मार्पयन्
व्रजामि शिवतां सदा न हि शिवात् परं किञ्चन ॥

Colophon. इति महामहोपाध्यायश्रीमथुरानाथकविना शिरचिता श्रीश्यामाकल्पलतिका समाप्ता ॥

विषयः । श्यामालोचकथनं ।

No. 1614. श्रीकृष्णस्तवमाला ।

Substance, country-made paper, 11¾ × 4½ inches. Folia, 94. Lines, 8 on a page. Extent, 1,880 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1770. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verse. Incorrect.

S'rikrishṇa-stavamálá. A collection of hymns in praise of Krishṇa and Chaitanya. Anonymous.

Beginning. श्रीमदीश्वररूपेण रसाम्बुनदसन्निभा ।
स्तवमालानुजीवेन जीवेन समगृह्यत ॥
पूर्व्वं चैतन्यदेवस्य कृष्णदेवस्य तत्परं ।
श्रीराधायास्ततः कृष्णराधयोर्लिख्यते स्तवः ॥

End. नारदवीणोज्जीवनसुधोर्म्मिनिर्यासमाधुरीपुर।
त्वं कृष्णनाम कामं स्फुरसे रसेन रसने सदा ॥

Colophon. इति श्रीकृष्णनामस्तोत्रं। इति स्तवमाला समाप्ता।

विषयः। चैतन्यदेवस्य कृष्णराधयोश्च स्तवमाला ॥

No. 1615. शिशुहिता।

Substance, country-made paper, 14 × 5 inches. Folia, 78. Lines, 9 on a page. Extent, 2,457 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Gopálapura, zillah Vírabhúma, Kás'ínátha Kavirája. Appearance, new, but a good deal destroyed by worms. Prose and verse. Incorrect.

S'is'uhitá. A primer on astrology, giving rules for calculation of nativities, of auspicious and inauspicious conjunctions of stars, of auspicious days and moments for commencing an undertaking; and for marriage, and containing questions and answers for foretelling future events, and most of the topics usually treated of in Indian astrological works. By Krishnaráma.

Beginning. नत्वा कृष्णपदद्वन्द्वं बालव्युत्पत्तिहेतवे।
क्रियते कृष्णरामेण ज्योतिषां सङ्ग्रहो मया ॥
विवाहे सर्व्वमाङ्गल्ये यात्रायां ग्रहगोचरे।
जन्मराशेः प्रधानत्वं नामराशिं परित्यजेत् ॥
देशे ग्रामे गृहे युद्धे सेवायां व्यवसायके।
नामराशेः प्रधानत्वं जन्मराशिं परित्यजेत् ॥

End. इति मण्डलफलं।
जयति जयति श्रीमत्पिप्पलपादारविन्दं सुजनगणमुनीन्द्रैः सेव्यमानं नितान्तं।
निखिलगुणनिधानं सज्जनैः सूयमानं भवजलनिधिपारप्रापकं दुःखितानां ॥
वेदाश्वगाब्धिधरणीमितियोजितेऽब्दे श्रीवैक्रमे + + + मासि शुचौ सुपक्षे।
+ + स्थितौ भास्करवासरे श्रीकृष्णरामेण सुसङ्ग्रहः कृतः ॥
यः पठेच्छिशुहिताभिधन्त्विमं सङ्ग्रहं बहुगुणोपबृंहितं।
शारदा भवतु तस्य बुद्धिदा + + + विभवर्द्धिदा सदा ॥

Colophon. इति श्रीकृष्णरामकृतः शिशुहिताभिधो ज्योतिःसङ्ग्रहः समाप्तः।
चक्रान्विता शिशुहिता द्विजराजवर्य्यश्रीकृष्णरामकविराजकृता समग्रा।
यौदार्य्यदीप्यदधिराजपदान्वितश्रीश्रीसिद्धनाथनृपराजनरेन्द्रकेण ॥

विषयः। चन्द्रतारागुद्धिः। नक्षत्राणि। राशयः। ग्रहपदचक्रं। भद्रचक्रं। भद्रापुच्छं। नक्षत्रदेवतानिरूपणं। योगनामानि। तिथिदेवताः। करणनामानि। ध्रुवादिगणनिरूपणं। दग्धतिथिनिरूपणं। दग्धमासनिरूपणं। नन्दादितिथिनिरूपणं। कालयोगः। पापयोगः। ज्वालामुखीयोगः। निन्दितवारर्क्षतिथियोगः। उत्पातादियोगः। युगाद्याकथनं। अक्षयायोगः। रजोदर्शनलग्नं। पुंसवनसीमन्तोन्नयनादिकथनं। प्रासौतिकस्नाननिरूपणं। दुग्धपानविधिः। गण्डादिनिरूपणं। तच्छान्तिः। अभुक्तमूलगण्डकथनं। नामकरणं। बालनिष्क्रामणं। बालकदर्शनं। ताम्बूलभक्षणं। अन्नप्राशनं। भूम्युपवेशनं। कर्णवेधः। विद्यारम्भः। वस्त्रपरिधानं। कनकादिभूषणधारणं। अश्वगजबन्धनं। तदारोहणं। अस्त्रसन्नाह्यादिधारणं। आसनशय्यारम्भः। पीतारोहणं। मुद्रापातनदिनकथनं। गोयाचा। क्रयविक्रयौ। दोलारोहणं। धनुर्विद्या। कूपखननं। वाप्यादिखननं। ऊर्द्धमुखाधोमुखादिनक्षत्रनिरूपणं। वृक्षरोपणं। देवप्रतिष्ठा। देवतागठनं। भैषज्यकरणं। आरोग्यस्नानं। सूचीकर्म्म। राजदर्शनं। सेवाकर्म्म। वाणिज्यं। कृत्यारम्भः। नागशयनादिकथनं। हलचक्रं। वृषचक्रं। धान्यरोपणं। धान्यकर्त्तनं। बीजबन्धनादिकथनं। ग्रहाणां शुभाशुभज्ञानं। घातचन्द्रनिरूपणं। ग्रहणज्ञानादिनिरूपणं। तत्र देयवस्तुनिरूपणं। सङ्क्रान्तिः। समयशुद्धिः। वारभोगादिज्ञानं। घटीलग्नज्ञानं। लग्नज्ञानं। मध्याह्नपादच्छायाज्ञानं। चूड़ाकरणं। उपनयनं। विवाहप्रकरणं। गोधूलिकथनं। मुक्तस्थितिदिङ्निर्णयः। नववध्वागमनं। तृतीयागमनं। राहुस्थितिज्ञानं। पुनर्भ्वोः प्रथमसमागमः। प्रथमार्त्तवफलादिनिरूपणं। दिग्ग्रामादिनिरूपणं। काकिनी। धारोपधारकथनं। ग्रामस्य शिरोज्ञानं। भूमिविलोकनं। गृहारम्भः। गृहनिर्म्माणे गणनाप्रकारः। वास्तुचक्रं। गृहप्रवेशः। कुम्भचक्रं। याचाप्रकरणं। राज्याभिषेकः। नौकागठनं। तैलनिषेधः। वस्त्रक्षालनं। दीक्षाकालः। तिथिचक्रं। आनन्दादियोगः। जातप्रकरणं। लग्नज्ञानं। वर्गकथनं। होराचक्रं। चरादिज्ञानं। मित्रशत्रुज्ञानं। पापसौम्यविवेकः। ग्रहदृष्टिनिरूपणं। द्वादशभावविवेकः। अरिष्टविचारः। स्त्रीजातककथनं। स्त्रीराजयोगः। वेश्यादियोगः। जन्ममरणकालादिनिरूपणं। सूर्य्यादीनां भावकथनं। द्विग्रहत्रिग्रहयोगादिफलं। डिम्बचक्रं। योगिनीदशादिनिरूपणं। आयुः। सूर्य्यचक्रं। गुरुचक्रं। शनिचक्रं। चन्द्रस्य द्वादशावस्थागणनं। कन्यावरप्रश्नः। नष्टप्राप्तिप्रश्नः। सुतासुतप्रश्नः। रोगिप्रश्नः। किंवदन्तीप्रश्नः। स्थाने शुभाशुभकथनं। कन्यालाभप्रश्नः। धनप्रश्नः। परचक्रागमप्रश्नः। जयपराजयप्रश्नः। वर्षाप्रश्नः। चौरापहृतद्रव्यप्रश्नः। राजमन्त्रिग्रस्थाधिपादि-

कथनं । वर्षाघान्यादिमानं । वारनक्षत्रफलं । मेघवाहनं । चन्द्रसूर्य्यचेष्टानं । सद्योदृष्टिज्ञानं । शकुननिरूपणं । व्याधुत्पत्तिव्याधिशान्तिकथनं । पञ्चस्वरचक्रं । चिनाड़ीचक्रं । सूर्य्यकालानलचक्रं । वेलामण्डलनिर्णयः । नक्षत्रमण्डलनिरूपणं । योगिनीदशानिरूपणं । पिङ्गलाफलं । भद्रिकादिदशाकथनं । इति ।

No. 1616. रसकौमुदी ।

Substance, country-made paper, 12 × 4½ inches. Folia, 90. Lines, 11 on a page. Extent, 3,092 slokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1735. Place of deposit, Gopálapura, Zillah Bírabhúm, Kásinátha Kavirája. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Rasa-kaumudí. A treatise on practice of medicine and therapeutics. By Mádhava Kara. A leading work on Hindu medicine, very largely studied in Bengal. The author wrote a work on the causes and symptoms of diseases; it is called the *Nidána* and is reckoned as the standard work on the subject. It is consulted by every native physician in the country, and no man is reckoned as duly qualified for the medical profession who has not read it. The diseases treated of in the work under notice, and the most appropriate medicines for them are detailed below in Sanskrit.

Beginning. श्रीकृष्णं धृतमन्दरं हृतहृणावर्त्तं कुरुध्वंसिनं
सिन्धोर्मन्थननायकं हृदि चिदानन्दात्मकं ध्यायता ।
सम्पूर्णा रसकौमुदीवररसाधारा वङ्ग++
++श्रीयुतमाधवेन भिषजा यत्नात् समालिख्यते ॥
हरति च वङ्गमूर्च्छा मूर्च्छितो व्याधितानां
मरणमपि जनानां नाशयेद् यः प्रणष्टः ।
स्वयमपि वरवद्यः खेचरत्वञ्च धत्ते
स जयति भवसारः पारदश्चित्रकर्म्मा ॥

End. गिरिसारात्मकवाक्या विफलादिरयं गणः ।

Colophon. इति रसकौमुदी समाप्ता । शकाब्दा १७३५ ।

विषयः । ज्वराधिकारे,—भेदिज्वराङ्कुशरसः । ज्वरारिरसः । प्रीतभञ्जिरसः । ज्वरमुरारिरसः । तरुणज्वरारिरसः । त्रिपुरभैरवरसः । रोगमुरारिः । वैद्यनाथवटिका । रत्नगिरिगुटिका । नवज्वरेभसिंहः । हिङ्गुलेश्वररसः । उदकमञ्जरी । पित्तान्तक-

विषयः। रसः। पर्पटीरसः। कफकेतुवटिका। वातपित्तान्तकरसः। भृङ्गाद्यलौहं। विश्वेश्वररसः। श्लेष्मपित्तान्तकरसः। चन्द्रशेखररसः। ज्वरमातङ्गकेशरिरसः। चिन्तामणिरसः। योगवाहिज्वराङ्कुशरसः। ज्वरराजमृगाद्योटकरसः। विषसुन्दररसः।

सन्निपाते,—उन्मत्तेश्वररसः। मोहान्धसूर्य्यरसः। कुलवधूनष्टरसः। अञ्जनं। अञ्जनभैरवः। जयमङ्गलरसः। महावड़वानलरसः। वाड़वरसः। प्रतापतपनरसः। प्राणेश्वररसः। पञ्चाननरसः। मृतसञ्जीवनरसः। सन्निपातभैरवरसः। भर्गेश्वररसः। प्रतापलङ्केश्वररसः। ब्रह्मरन्ध्ररसः। मृत्युञ्जयरसः। महामृत्युञ्जयरसः। कालाग्निरुद्ररसः। सानन्दभैरवीवटिका। सन्निपातान्तकरसः। सूचिकाभरणं। कालानलसूचिका। अघोरदृसिंहसूचिका। अग्निकुमाररसः। कालाग्निभैरवरसः। त्रैलोक्यचिन्तामणिरसः। विश्वेश्वररसः। प्रभाकररसः। विद्वेषदावानलः। अर्कमूर्त्तिरसः।

ज्वरातिसाराधिकारे,—विविधयोगकथनं। गन्धककज्जलिकाविधानं। चूड़ामणिरसः। भानुभास्कररसः। कनकसुन्दररसः।

विषमज्वरे,—मेघनादरसः। ज्वरान्तकरसः। शीतभञ्जिरसः। स्वच्छन्दभैरवरसः। महाज्वराङ्कुशरसः। ज्वरारिरसः। भेदिज्वराङ्कुशरसः। चन्दनाद्यलौहं। चातुर्थकारिरसः। व्याहिकारिरसः। त्रिशूलीविल्वं। मृतसञ्जीवनरसः। चन्द्रप्रभावटिका। प्राणेश्वररसः। अञ्जनं।

अतिसाराधिकारे,—लोकेश्वररसः। जातीफलरसः। लोकनाथरसः। स्वल्पनायिकाचूर्णं। मृतसञ्जीवनी। कलादिलौहं।

ग्रहणाधिकारे,—दुग्धवटिका। दृढतक्रवटिका। अश्ववटिका। महाप्रयोगवटिका। महागन्धकः। दधिवटिका। वड़वामुखरसः। कनकसुन्दररसः। अभयभल्लातकरसः। सङ्ग्रहग्रहणीकवाटं। सुन्दररसः। ग्रहणीकवाटं। त्रैलोक्यरत्नामणिः। हंसपोटली। प्राणेश्वररसः। वज्रकवाटं। चिन्ताम्बररसः। अर्केश्वररसः। ज्वालामुखवटिका। अग्निकुमारमर्दकः। दृढग्रहणीकवाटः। विश्वेश्वरवटिका। ग्रहणरिरसः। पञ्चामृतपर्पटी। हिरण्यगर्भपोटलीरसः।

अर्शोऽधिकारे,—लौहामृतं। अग्निमुखलौहं। भल्लातकलौहं। पञ्चामृतं। नित्योदररसः। चक्राक्षरसः। चक्रेश्वररसः। शूरणाद्यलौहं। कलावती। शक्रेन्द्रः। अर्शोघ्नरसः।

अग्निमान्द्याधिकारे,—पीयूषसुन्दररसः। रामबाणगुटिका। क्रव्यादरसः। पञ्चामृतं। दृढदग्निकुमारः। महाग्निकुमारः। अग्निकुमारः। अग्नितुण्डवटिका। अजीर्णकण्टकरसः। आनन्दोदयरसः। महोदधिरसः। रसवल्लभवटिका। क्षुधा-

विषयः। सागररसः। दृष्टदुष्टविपाकरसः। अग्निमुखरसः। अग्निकुमारचूर्णं। वड़वाग्निरसः। अग्निरसः।

क्रिम्यधिकारे,—कीटमर्द्दरसः। नानायोगाः।

पाण्डुरोगाधिकारे,—पद्माननरसः। कामेश्वररसः। त्रैलोक्यसुन्दररसः। लौहसुन्दररसः। कामलान्तकरसः।

रक्तपित्ताधिकारे,—सुधानिधिरसः। कपर्द्दकरसः। सिद्धिरसः। रक्तपित्तान्तकरसः।

यक्ष्माधिकारे,—लोकनाथरसः। रत्नगर्भपोटली। मृगाङ्करसः। लोकेश्वरपोटली। राजमृगाङ्करसः। कनकसुन्दररसः। कुमुदेश्वररसः। पूर्णचन्द्ररसः। मृतकजीवनरसः। सर्व्वसुन्दररसः। अमृतकणा। तालकादिरसः। यक्ष्मकेशरी। हेमगर्भपोटली। कनकपोटली। सर्व्वाङ्गसुन्दररसः। महामृगाङ्करसः। पद्मामृतं। रसेन्द्रगुटिका। महारसेन्द्रगुटिका। तारेश्वररसः।

कासाधिकारे,—पद्मामृतं। श्रीगुणमहोदधिः। तालेश्वररसः। विजयभैरवरसः। रसेन्द्रगुड़िका। सूर्य्यावर्त्तरसः। श्वासकासादिरसः। पर्ण्यटीरसः। शिलातालेश्वररसः। राज्ञाद्यलौहं। लौहनाद्यपर्ण्यटी। धूमयोगः।

हिक्काश्वासाधिकारे,—मेघडम्बररसः।

स्वरभेदाधिकारे,—योगाः। वाहकादिरसः।

अरोचकाधिकारे,—रसकेशरी। पिप्पल्याद्यलौहं।

मूर्च्छाधिकारे,—विविधयोगाः। क्षीरसागरः।

दाहाधिकारे,—पित्तघ्नरसः। नानायोगाः।

उन्मादाधिकारे,—अर्कमूर्त्तिरसः। भूतभैरवरसः। मनःशिलानरसः। भूताङ्कुशरसः।

अपस्माराधिकारे,—चण्डभैरवचूर्णं। त्रिकटवाद्यलौहं। ब्रह्मवटिका।

वाताधिकारे,—विजयभैरवरसः। नवायसचूर्णं। भूतनाथरसः। श्रीकण्ठरसः। वातगजाङ्कुशरसः। स्वच्छन्दनाथकरसः। अमृतलौहं।

वातरक्ताधिकारे,—ब्रह्मरसः। वातरक्तान्तकरसः। सर्व्वोल्लरसः। द्वादशायसरसः। सर्व्वेश्वररसः। अर्केश्वररसः। लाङ्गलाद्यलौहं। पद्मसारलौहं।

ऊरुस्तम्भाधिकारे,—गुञ्जाभद्ररसः। नानायोगाः।

आमवाताधिकारे,—वातारिरसः। सर्व्वरोगघ्नरसः। आमवातेश्वररसः। शल्यद्रावकः। महाशल्यद्रावकः। त्रिफलालौहं। विड़ङ्गादिलौहं। आमवातनिसूदनं।

शूलाधिकारे,—पद्मामृतं। धात्रीलौहं। शूलसिंहयोगः। पानीयभल्लवटिका। शल्यवटिका। सर्व्वाङ्गसुन्दररसः। मण्डूरं। रसमण्डूरं। सामुद्राद्यलौहं। नाशयोगः।

विषयः । शूलकेशरी । चतुःसमलौहं । विद्याधराभं । त्रिपुरभैरवः । चिन्तामणिरसः । मधुसूदनरसः । उदयार्कमूर्त्तिरसः । सर्व्वेश्वररसः ।

उदावर्त्तगुल्माधिकारयोः,—योगाः । पित्तगुल्मारिरसः । विद्याधररसः । वड़वानलरसः । उग्रदङ्गानुरसः । नासकल्याणं । नागेश्वरचूर्णं । अमृतसारनाभं । विद्याधररसः ।

हृद्रोगाधिकारे,—हृदयार्णवरसः पञ्चाननरसः ।

मूत्रकृच्छ्राधिकारे,—मूत्रकृच्छ्रान्तकरसः । लघुलोकेश्वररसः । अमृतार्णवरसः ।

मूत्राघाताधिकारे,—अश्मर्य्यधिकारे च,—त्रिविक्रमरसः । नानायोगाः ।

प्रमेहाधिकारे,—वेदविद्यावटिका । मेहबज्रनरसः । मेहानलरसः । तारकेश्वररसः । इन्द्रवटिका । वङ्गेश्वरः । मेहानलः । चन्द्रप्रभावटिका । चन्द्रकलावटिका । गुडमालिका । हरगङ्गररसः । वसन्तधारा ।

स्त्रौल्याधिकारे,—त्र्यूषणाद्यलौहं । स्त्रौल्यशैलेन्द्रवटिका । वड़वानलरसः ।

कार्श्याधिकारे,—अमृतार्णवरसः । पूर्णचन्द्ररसः । कपर्दकचूर्णं ।

सर्व्वोदराधिकारे,—उदरहरनाभं । पिप्पल्याद्यलौहं । त्रिकट्वाद्यलौहं । श्लेष्मोदरारिलौहं । उदरान्तकलौहं । उदरारिरसः । इच्छाभेदिरसः ।

प्लीहोदरे,—इच्छाभेदी । उदयभास्कररसः । भूषणं । प्लीहान्तकरसः । सर्व्वेश्वरलौहं । विद्याधरचूर्णं । यकृत्प्लीहोदरारिरसः ।

श्लेष्माधिकारे,—त्रिनेत्ररसः । रसार्द्रमण्डूरं । एकादशायसचूर्णं । कटुकादिलौहं ।

वृद्ध्यधिकारे,—भल्लातियोगाः ।

गलगण्डाधिकारे,—प्राणवल्लभरसः ।

श्लीपदाधिकारे,—श्लीपदारिरसः । नित्यानन्दलेपाः ।

व्रणाधिकारे,—नवायसचूर्णं । व्रणरोपणचूर्णं । व्रणराक्षसतैलं ।

भगन्दराधिकारे,—चित्रभाण्डादिलेपाः ।

उपदंशाधिकारे,—भैरवचूर्णं । कामदेवचूर्णं । रसगुग्गुलु । धूमयोगः । विविधलेपाः ।

कुष्ठाधिकारे,—भूतेश्वररसः । पारिभद्ररसः । पञ्चामृतं । चन्द्रशेखररसः । सूर्य्यान्तकतैलं । कुष्ठकुठारतैलं । त्रिनेत्रतैलं । कालानलतैलं । महाकालतैलं । चर्म्मान्तकतैलं । दारुब्रह्मतैलं । तारकेश्वररसः । महातारकेश्वररसः । श्वेतारितैलं । कुष्ठारितैलं । सर्व्वेश्वरतैलं । श्वेतान्तकचूर्णं । मङ्गलरसः । रुद्रवटिका । अमृताङ्कुरलौहं ।

अम्लपित्ताधिकारे,—लीलाविलासरसः । लीलारसः । रसराजः । अम्लपित्तान्तकरसः । मन्थनभैरवरसः । पञ्चाननगुटिका । सर्व्वेश्वररसः । पानीयभल्लवटिका ।

विषयः। सुधावटिका। सर्व्वतोभद्रलौहं। नीलकण्ठरसः।
विसर्पाधिकारे,—कालाग्निरुद्ररसः। योगाः।
विस्फोटाधिकारे,—मसूर्य्यधिकारे च,—योगाः।
मुखरोगाधिकारे,—मुखरोगहररसः। कवलकेशरी। अष्टमूर्त्तिरसः।
कर्णरोगाधिकारे,—कर्णरोगान्तकरसः।
नासारोगाधिकारे,—नासारोगारिरसः।
नेत्ररोगाधिकारे,—योगाः। नेत्ररोगघ्नवर्त्तिः। रसेन्दुयोगः। अञ्जनानि। षड़ानन-रसः।
शिरोरोगाधिकारे,—चन्द्रकान्तिरसः। योगाः।
क्षीरोगाधिकारे,—योगाः। लक्षणालौहं।
बालरोगाधिकारे,—बालरसः।
विषाधिकारे,—नागताम्ररसः। विषहरीवर्त्तिः। कर्पूररसः। अष्टादशविषचि-कित्सा।
दृष्ट्याधिकारे,—सिद्धवटिका। जलयोगिकं। महाभ्रवटिका। मन्यानभैरवरसः। कामदेवरसः। विजयचूड़रसः। भृङ्गसुन्दररसः। हेमाद्रिरसः। लौहाष्टकं। अभ्रसुन्दररसः। नीलकण्ठरसः। चतुर्मुखरसः। गुणसेहादधिः। रूपवज्रभः। महा-ङ्गाराभ्रकं।
पारदादीनां संस्कारप्रक्रिया। दोलायन्त्रं। पातालयन्त्रं। डमरुयन्त्रं। लवणयन्त्रं। पुटयन्त्रं। कच्छपयन्त्रं। भूधरयन्त्रं। हंसपाकयन्त्रं। बालुकायन्त्रं। जलयन्त्रं। विसंघटयन्त्रं। चक्रयन्त्रं। नियामक-पित्त-रसमारक-गुड़ुची-पञ्चपित्त-अम्ल-क्षार-गिरिसारादिगणकथनञ्च।

No. 1617. त्रिपुरापद्धतिः।

Substance, country-made paper, 9 × 4 inches. Folia, 33. Lines, 9 on a page. Extent, 519 slokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Káḍidá Tháná, Siuḍi, Zillah Bírabhúm, Kuladánanda Sen. Appearance, old. Prose and verse. Incorrect.

Tripurá-paddhati. A manual for the worship of Tripurá—a form of Durgá. Made up of extracts from the leading Tantras.

Beginning. समाधुपरतं कान्तमेकदा विजने मुदा।
परमानन्दसन्दोहमुदितं प्राह पार्व्वती॥

श्रीमन्नाथ तवानन्दकारणं ब्रूहि शङ्कर ।
योगीन्द्रोपास्यदेवेश प्रेमपूर्णसुधानिधे ॥
कृपास्ति यदि मे श्रेष्ठो सुगोप्यमपि कथ्यतां ।
श्रीशङ्कर उवाच ।
निर्भरानन्दसन्दोहः शक्तिभावेन जायते ।

End. पूजापूर्व्वादिते पीठे नै + त्यादैव सारकैः ।
मा + भिर्दिगधीशा + प्रयोगाः पूर्व्ववन्मताः ॥

Colophon. इति त्रिपुरापद्धतिः समाप्ता ।

विषयः । त्रिपुरासुन्दर्य्या मन्त्रोद्धारादिप्रकारादिनिर्देशानन्तरं ध्यानस्तोत्रकवचपुरश्चरण-प्रणालीकथनपूर्व्वकं प्रयोगनिरूपणं ।

No. 1618. योगामृतं ।

Substance, country-made paper, 19 × 4 inches. Folia, 321. Lines, 7—8 on a page. Extent, 11,700 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1697. Place of deposit, Gopálapur, Zillah Bírabhúm, Vinodavihárí Kavirája. Appearance, old.. Verse. Incorrect.

Yogámṛita. A treatise on the practice of medicine and therapeutics. By Gopála Sena, Kavirája, of Dvárandhá. A modern work. Contents given in Sanskrit.

Beginning. आयुर्व्वेदपयोनिधिं सुकृतिभिर्म्मथ्य यत् प्रोद्धृतं
लोकानां हितकाम्यया गदजराप्रध्वंसि वीर्य्यप्रदं ।
मान्यानां कृपयाच हर्षितमना योगामृतं शाश्वतं
सीतानाथपदं विभाव्य तनुते गोपालनामा भिषक् ॥
अत्र ये सन्ति योगास्ते श्रुतदृष्टगदापहाः ।
बलमेधाग्निजनना आयुषो दैर्घ्यकारकाः ॥
चेतायाः प्राणिनः सर्व्वान् व्याधिग्रस्त्यातिपीड़ितान् ।
दृष्ट्वानुकम्पया ब्रह्मा तन् प्रशान्त्यै व्यचिन्तयत् ॥

End. नगरी नगरस्येव रथस्येव रथी यथा ।
शरीरस्य च मेधावी कृत्येष्ववहितो भवेत् ॥
इति योगामृते सुस्थाधिकारः ।

शाके रामाङ्कनर्कक्षितिपरिगणिते माघि शुक्ले वलक्षे
पक्षे नत्वा मुरारेः पदयुगकमलं सर्व्वकामैकसिद्धि ।
आलोक्यानेकशास्त्राण्यपि गदकलिनानन्दहेतुं स++
ग्रन्थं योगामृताख्यं व्यरचयदधुना वैद्यगोपालदासः ॥ शकाब्दाः १६९२ ।
सेनभूमिसमाजान्तर्द्वारआग्रामवासिनः ।
गोपालस्य प्रयत्नेन ग्रन्थोऽयमजनि द्रुतं ॥
समाप्तश्चायं ग्रन्थः । शकाब्दाः १६९७ ।

विषयः । आयुर्व्वेदागमविवरणं । मानादिपरिभाषाकीर्त्तनं । वैद्यलक्षणं । तत्कृत्यनिरूपणादिकं ।

ज्वराधिकारे—नवज्वरे वर्ज्जनीयनिरूपणं । एवं परत्र सर्व्वस्मिन् रोगे ज्ञेयं । रेचनवमनादिविधानं । पाचनविधिः । नागरादिपाचनं । कलिङ्गादिपाचनं । पटोलादिपाचनं । द्राक्षादिपाचनं । पिप्पल्यादिपाचनं । निम्बादिपाचनं । आमलक्यादिपाचनं । चातुर्भद्रादिलेहिका । मधुपिप्पल्यादियोगः । नवाङ्कयोगः । मधुकादियोगः । गुडुच्यादिपाचनं । कण्टकार्य्यादिपाचनं । अमृताष्टकयोगः । चुद्रादिपाचनं । धान्यपटोलादिपाचनं । पञ्चकोलादिपाचनं । दशमूलादिपाचनं । अञ्जनविधिः । अष्टाङ्गावलेहिका । पञ्चमूल्यादियोगः । दृहन्नवाङ्कयोगः । दृहद्गुडुच्यादिपाचनं । चतुर्दशाङ्गपाचनं । अष्टादशाङ्गपाचनं । भार्ग्यादिपाचनं ॥ कारव्यादिपाचनं । मातुलङ्गादिपाचनं । कुलत्थादिलेपः । निर्दिग्धिकादियोगः । गुडपिप्पली । मुस्तकादिपाचनं । वासादिपाचनं । खल्पभार्ग्यादिपाचनं । भार्ग्यादियोगः । दार्व्वादिपाचनं । मधुकादिपाचनं । नस्यविधिः । अष्टाङ्गधूपः । नवज्वराङ्कुशः । ज्वरधूमकेतुः । शीतभञ्जिरसः । ज्वरभैरवरसः । त्रिपुरभैरवरसः । नवज्वरेभसिंहरसः । रत्नगिरिरसः । प्रचण्डरसः । नवज्वरेभाङ्कुशरसः । मृत्युञ्जयरसः भेदिज्वराङ्कुशरसः । चिन्तामणिरसः । शीतारिरसः । ज्वरारिरसः । त्रिकुलेश्वररसः । तालाङ्करसः । कफकेतुवटिका । श्लेष्मकालानलरसः । चन्द्रशेखररसः । ज्वरमुरारिरसः । ज्वरान्तकरसः । पञ्चाननरसः । वाडवानलरसः । सौभाग्यवटिका । सन्निपातभैरवः । स्वच्छन्दभैरवः । पर्णखण्डरसः । चण्डेश्वररसः । किरातादिरसः । चक्रेश्वररसः । ज्वराग्निरसः । अर्द्धनारीश्वररसः । चूडामणिरसः । वेतालरसः । कफकेतुरसः । मृतसञ्जीवनरसः । मृत्युञ्जयरसः । वैद्यनाथवटिका । अभिन्यासहररसः । कपिलेश्वररसः । सन्निपातगजकेशरितैलं । दशमूलतैलं । गुण्डकरसः । महाज्वराङ्कुशरसः । ज्वरनागमयूरचूर्णं । हरिहररसः । चातुर्थकारिरसः । ज्वरारिरसः । सर्व्वज्वरलोहः । ज्वराङ्कुशरसः । महासर्व्वज्वरलोहः । चन्दनाद्यलोहः । दरदयोगः । दृहत्सुदर्शन-

विषयः । चूर्णं । भैरवचूर्णं । पिप्पलाद्यघृतं । दशमूलषट्पलकघृतं । महाषट्पलकघृतं । वासाद्यघृतं । षट्कटुतैलं । लाक्षाद्यतैलं । महाषट्कज्वरतैलं । पिप्पलाद्यतैलं । मध्यमलाक्षाद्यतैलं । दृहत्लाक्षाद्यतैलं । महालाक्षाद्यतैलं । अगुर्व्वाद्यतैलं । विल्वादिपञ्चमूली । गुडूच्यादिचतुर्दशाङ्गयोगः । निद्राकरणचिकित्सा । दूर्व्वाद्यतैलं । आहाराद्यज्वरचिकित्साया मन्त्रादिनिरूपणं । माहेश्वरकवचं । अपराजितधूपकथनं । नक्तचविशेषे ज्वरादिचिकित्सा । सामान्यतः पथ्यापथ्यनिरूपणं ।

अतिसाराधिकारे,—विल्वपञ्चकादिपाचनं । पाठादिपाचनं । किरातादिपाचनं । मुस्तकादिपाचनं । दृहत्पञ्चवीरादिपाचनं । धान्यादिपाचनं । उशीरादिपाचनं । पञ्चमूल्यादिपाचनं । शुण्ठ्यादिपाचनं । जम्ब्वाम्रादिपाचनं । योषाद्यचूर्णं । कनकसुन्दररसः । लोकनाथरसः । प्राणेश्वररसः । कल्पतरुरसः । आनन्दभैरवरसः । धान्यपञ्चकपाचनं । दृहद्गङ्गाधरचूर्णं । कुमुदादिलेपः । अभयमृत्सिंहरसः । आनन्दभैरवरसः । मृतसञ्जीवनरसः । जीरकाद्यचूर्णं । वत्सकादिपाचनं । कुटजपूटपाकः । कुटजावलेहः । नारायणचूर्णं । दृहत्कुटजावलेहः । कुटजाष्टकं । क्षीरद्रुमाद्यघृतं । प्रत्यापथ्यनिरूपणं ।

ग्रहणधिकारे,—चित्रगुडिकादिः । त्रिफलादियोगः । नागराद्यचूर्णं । पाठाद्यचूर्णं । जातीफलादिचूर्णं । पाठापञ्चकं । महाभैरवी । मध्यनागादिचूर्णं । नागार्জ্জुनवटिका । ग्रहणीकवाटः । दृहन्नागादिचूर्णं । पूर्णकलावटिका । जातीफलाद्यवटिका । पाणिभद्रवटिका । ग्रहणीगजेन्द्रलेहः । ग्रहणीगजेन्द्रवटिका । पूर्णचन्द्ररसः । त्रिभुवनविजयचूर्णं । खसर्पणवटिका । वड़वामुखरसः । लवङ्गादिचूर्णं । दृहल्लवङ्गादिचूर्णं । वङ्गसेनोक्तदृहल्लवङ्गादिचूर्णं । लौहपर्पटी । पञ्चामृतपर्पटी । स्वर्णपर्पटी । विजयापर्पटी । मदनमोदकः । रसपर्पटी । ताम्रयोगः । दृहदन्यादिमोदकः । जातीफलाद्यमोदकः । महाभ्रवटिका । मसूरघृतं । शुण्ठीघृतं । चित्रकघृतं । चाङ्गेरीघृतं । मरिचाद्यघृतं । महाषट्पलकघृतं । खल्वचुक्रमध्यादियोगः । चुक्रसन्धानं । पथ्यापथ्यनिरूपणं ।

सङ्ग्रहग्रहणधिकारे,—मसूरघृतं । कामचारमण्डूरं । दृहल्लवङ्गाद्यचूर्णं । कच्चटावलेहः । दृहत्कच्चटावलेहः । मार्कण्डेयचूर्णं । गुणमहोदधिरसः । ग्रहणीकवाटः । महत्पानीयभल्लवटिका । ग्रहणीकवाटरसः । हंसपोट्टलिरसः । महत्श्रीफलतैलं । विल्वतैलं । पथ्यापथ्यनिरूपणं ।

अर्शोऽधिकारे,—विविधलेपाः । चतुःसमभोदकः । प्राणदागुटिका । शङ्खायनमोदकः । मानिभद्रमोदकः । खल्वपूरणमोदकः । दृहच्छूरणमोदकः । विजयचूर्णं । पूरणपिण्डी । लवणोत्तमाद्यचूर्णं । नागार्জ্জুनप्रयोगः । गुड़भल्लातकप्रयोगः । श्रीबाङ्गसालगुड़प्रयोगः । योषाद्यघृतं । सिंहास्यघृतं । कुटजावलेहः । कुटजरसक्रिया ।

विषयः । सुनिषण्णकचाङ्गेरिघृतं । क्षारमूत्रादियोगाः । अग्निमुखलौहः । ईश्वरमतलौहः । नित्योदितरसः । दुर्नामगजसिंहः । पथ्यापथ्यकथनं ।

अग्निमान्द्याधिकारे,—त्रिकुषट्कचूर्णं । खल्पचतुःसमादियोगाः । शार्दूलकाञ्जिकं । पानीयभक्तगुटिका । दृहदग्निमुखचूर्णं । भास्करलवणः । सुलषट्पलकघृतं । दृहदग्निघृतं । धान्यजीरकघृतं । क्षारगुडः । विल्वचिकाचिकित्सा । हरीतक्यादियोगः । नानाविधलेपाः । ज्वालामुखचूर्णं । वड़वामुखचूर्णं । चित्रकादिचूर्णं । लवङ्गादिचूर्णं । दृहल्लवङ्गादिचूर्णं । पञ्चामृतवटिका । भुक्तविपाकवटिका । रामबाणवटिका । चित्रकहरीतकी । अजीर्णकण्टकरसः । अजीर्णवनकालानलरसः । दृहदग्निकुमारः । महाग्निकारकरसः । क्रव्यादरसः । कालाग्निरुद्ररसः । अग्निकुमाररसः । अग्निमुखरसः । छताग्नवटिका । वड़वानलरसः । क्षुधावतीवटिका । चित्रकादिवटिका । शङ्खवटिका । अमृताहरीतकी । लवङ्गादिमोदकः । सुकुमारमोदकः । दृसिंहमोदकः । अग्निकुमारमोदकः । पथ्यापथ्यनिरूपणं ।

क्रिम्यधिकारे,—मुञ्जादियोगाः । पराशीयचूर्णं । धुस्तूरतैलं । कीटभद्ररसः । त्रिफलाद्यघृतं । विड़ङ्गतैलं । कीटारिरसः । पथ्यापथ्यनिरूपणं ।

पाण्डुरोगाधिकारे,—त्रैोदादियोगाः । लौहामृतं । नवायसचूर्णं । योगराजरसः । चिकित्सयादिलौहः । हरिद्राद्यलौहः । पाण्डुसूदनरसः । पञ्चास्यरसः । विड़ङ्गाद्यगुटिका ।

कामलाधिकारे,—चूषणादिमण्डूरं । पुनर्नवामण्डूरं । मण्डूरवज्रवटिका । धात्र्यरिष्टं । द्राक्षाघृतं । हरिद्राद्यघृतं । मुर्व्वाद्यघृतं । वीषाद्यघृतं । पञ्चामृतलौहः । प्राणवल्लभवटिका । अमृतमञ्जावलेहः । कामेश्वररसः । पथ्यापथ्यकथनं ।

रक्तपित्ताधिकारे,—चिरुतादिमोदकः । तालिषादिचूर्णयोगाः । एलागुड़िका । दूर्व्वाद्यघृतं । प्रतावरीघृतं । दृहच्छतावरीघृतं । वासाघृतं । कामदेवघृतं । दृहद्वासाघृतं । खण्डकुष्माण्डकं । वासाखण्डकुष्माण्डकं । वासाखण्डः । खण्डाद्यलौहः । वासावलेहः । सिद्धरसः । दृहद्वासावलेहः । चिकित्सयाद्यलौहः । समशर्करलौहः । कपर्दकरसः । पथ्यापथ्यकीर्त्तनं ।

यक्ष्मरोगाधिकारे,—सितोपलादिलेहः । लवङ्गाद्यचूर्णं । नालीशाद्यचूर्णमोदकः । उशीराद्यचूर्णं । दशमूल्यादिचूर्णं । रसेन्द्रगुड़िका । एलादिमहः । च्यवनप्रासः । वासावलेहः । श्यामलक्ष्यादिचूर्णं । जीरकादिमोदकः । दृहत्यादियोगाः । भूनिम्बादिमोदकः । धात्रीमोदकः । सुदर्शनचूर्णं । शृङ्गादिचूर्णं । दृहद्रसेन्द्रगुड़िका । राखादिलौहः । चन्द्रामृतलौहः । दृहद्वासावलेहः । रसेन्द्रलौहः । राजमृगाङ्करसः । कनकसुन्दररसः । कुमुदेश्वरः । सर्व्वाङ्गसुन्दररसः । निदिग्धिकावलेहः । छागलाद्यघृतं । बलागर्भघृतं ।

विषयः। नागराद्यघृतं। रास्नादिघृतं। पञ्चकोलाद्यघृतं। अजापञ्चकघृतं। निर्गुण्डीघृतं। बलाद्यघृतं। चन्दनाद्यतैलं। मध्यचन्दनाद्यतैलं। परिमाणपारिजातस्यमहाचन्दनाद्यतैलं। बलाद्यघृतं। पथ्यापथ्यनिरूपणं।

कासरोगाधिकारे,—पञ्चमूल्यादि-क्वाथादियोगाः। कटफलादिपाचनं। मरिचाद्यचूर्णं। यमशर्करचूर्णं। द्योषान्तिकागुड़िका। महातालीशाद्यमोदकः। मृगाङ्करसः। वृहत्कुलत्थगुड़ः। कासंहारभैरवः। आर्द्रकरसायनं। गुणमहोदधिः। विजयवटिका। जयवटिका। नागार्जुनवटिका। राजमृगाङ्कः। दशमूलघृतं। दशमूलाद्यघृतं। दशमूलषट्पलकघृतं। कण्टकारिघृतं। वृहत्कण्टकारिघृतं। रास्नाद्यघृतं। महाकालेश्वररसः। व्याघ्रीहरीतकी। अगस्त्यहरीतकी। पथ्यापथ्यनिरूपणं।

श्वित्रश्वासाधिकारे,—नागरगुड़िकादियोगाः। शुष्कमूलकयूषादिप्रयोगः। तालीशादिवटकः। सूर्य्यावर्त्तरसः। श्वासकुठाररसः। श्वासभैरवरसः। अश्वत्थादिमोदकः। मेघडम्बररसः। शिलातालरसः। दासरसायनलौहः। श्वित्राद्यघृतं। तेजोवत्याद्यघृतं। शृङ्गिगुड़घृतं। लवङ्गाद्यचूर्णं। भार्गीगुड़ः। कुलत्थगुड़ः। पथ्यापथ्यकथनं।

स्वरभेदाधिकारे,—कण्टकारिघृतं। भृङ्गराजघृतं। चर्व्वादिघृतं। ब्राह्मीघृतं। भैरवरसः। कर्पूरादिचूर्णं। पथ्यापथ्यनिरूपणं।

कृच्छ्राधिकारे,—नानायोगाः। कलहकाञ्जिकं। तिन्तिड़ीपालकं। सुधानिधिरसः। पथ्यापथ्यकथनं।

छर्द्यधिकारे,—नानायोगाः। बिम्बगुड़ः। कुमुदेश्वररसः। एलादिचूर्णं। पद्मकाद्यघृतं। पथ्यापथ्यकथनं।

तृष्णाधिकारे,—नानायोगाः। विदारीघृतं। महोदधिरसः। पथ्यापथ्यविवेचनं।

मूर्च्छाधिकारे,—नानायोगाः। जीवन्त्याद्यघृतं। पथ्यापथ्यकथनं।

मदात्ययाधिकारे,—नानायोगाः। शीतलरसः। पुनर्नवाघृतं। अष्टाङ्गलवणं। पथ्यापथ्यकथनं।

दाहाधिकारे,—नानायोगाः। प्राणेश्वरमोदकः। दाहदैत्यहरतैलं। विविधलेपाः। पथ्यापथ्यनिरूपणं।

उन्मादाधिकारे,—नानायोगाः। सिद्धार्थलेपः। महेश्वरधूपः। उन्मादभञ्जिनी वटिका। शिवाघृतं। महाकल्याणघृतं। वैतसघृतं। महापैशाचिकघृतं। लशुनाद्यघृतं। ब्राह्मीहरीतैलं। उन्मादभञ्जनतैलं। उन्मादगजाङ्कुशः। भूताङ्कुशरसः। लक्ष्मीविलासरसः। पथ्यापथ्यनिरूपणं।

अपस्माराधिकारे,—नानायोगाः। अपस्मारविनाशिनी वटिका। अपस्मारारिवटिका।

विषयः । भूतभैरवरसः । अपस्मारभञ्जनतैलं । चन्दनाद्यतैलं । खल्पपञ्चगव्यघृतं । कुष्माण्डकघृतं । बृहत्पञ्चगव्यघृतं । पलङ्कषाद्यतैलं । महाचैतसघृतं । पथ्यापथ्यनिरूपणं ।

वातरोगाधिकारे,—नानायोगाः । कल्याणलेहः । माषबलादिक्वाथः । रास्नागुग्गुलुः । खल्पवासानपिण्डः । आदित्यपाकगुग्गुलुवटकः । चयोदशाङ्गगुग्गुलुः । श्लक्ष्णखेदः । महाश्लक्ष्णखेदः । वातारिगुग्गुलुः । अश्वगन्धाघृतं । नकुलाद्यघृतं । आद्याद्यघृतं । आद्याद्यचूर्णं । महाश्वगन्धाघृतं । बृहदश्वगन्धाघृतं । बृहदेकाद्यघृतं । खल्पभेकादिघृतं । बृहच्छागलाद्यघृतं । छागलाद्यघृतं । मध्यछागलाद्यघृतं । दशमूलघृतं । एलाद्यतैलं । महाबलातैलं । बलाग्नेरीयतैलं । क्षिप्तसागरतैलं । विष्णुतैलं । बृहद्विष्णुतैलं । दशमूलतैलं । मध्यनारायणतैलं । महानारायणतैलं । श्रीमहानारायणतैलं । बृहन्नारायणतैलं । अश्वगन्धाघृतं । मूलकाद्यघृतं । खल्पमाषतैलं । माषतैलं । सैन्धवाद्यतैलं । बृहन्माषतैलं । महामाषतैलं । मज्जखेहः । वायुच्छायासुरेन्द्रतैलं । कुक्कुटमांसतैलं । गुणमहोदधितैलं । विजयभैरवतैलं । छागलाद्यतैलं । कुङ्कुमाद्यतैलं । कुलप्रसारणीतैलं । महामाषतैलं । वातराजतैलं । प्रसारणीत्रिंशतिकातैलं । सप्तप्रतिकाप्रसारणीतैलं । एकादशप्रतिकाप्रसारणीतैलं । अष्टादशप्रतिकाप्रसारणीतैलं । महावातप्रसारणीतैलं । महाराजप्रसारणीतैलं । महासुगन्धिलक्ष्मीविलासतैलं । तैलद्रोणी । वातगजाङ्कुशः । अनिलारितैलं । पथ्यापथ्यविवेचनं ।

वातरक्ताधिकारे,—अमृतादिपाचनं । वत्सादनीयोगः । वासाद्यियोगः । गुडूच्यादियोगः । गोधूमादियोगः । गुडूचीघृतं । शतावरीघृतं । अमृताद्यघृतं । दशपाकबलातैलं । गुडूचीतैलं । बृहद्गुडूचीतैलं । खड्डाकतैलं । नागबलाद्यतैलं । पिण्डतैलं । महापिण्डतैलं । विषतिन्दुकतैलं । कैशोरकगुग्गुलुः । अमृताद्यगुग्गुलुः । पुनर्नवागुग्गुलुः । योगसारामृतं । वातरक्तान्तकचूर्णं । गुडूच्यादिलौहः । वातरक्तान्तकः । कन्दुरीगुग्गुलुः । स्वायम्भुवगुग्गुलुः । शतधौतघृतं । पथ्यापथ्यनिरूपणं ।

ऊरुस्तम्भाधिकारे,—भल्लातकादिप्रलेपः । अष्टकट्वरतैलं । कुष्ठादितैलं । गुञ्जाभद्ररसः । पथ्यापथ्यादिविवेचनं ।

आमवाताधिकारे,—अग्न्यादिपाचनं । रास्नादिपञ्चकं । रास्नासप्तकं । वैश्वानरचूर्णं । अजम्बुवाद्यचूर्णं । शतपुष्पादिचूर्णं । योगराजगुग्गुलुः । सिंहनादगुग्गुलुः । बृहद्योगराजगुग्गुलुः । बृहत्सिंहनादगुग्गुलुः । वातारिगुग्गुलुः । अजमोदाद्यवटकः । रसोनपिण्डः । रसोनसुरा । बृहद्रसोनपिण्डः । महारसोनपिण्डः । आमगजसिंहमोदकः । त्रिफलादिलौहः । शुण्ठीखण्डः । आमवातेश्वररसः । आमवातारिवटिका । विडङ्गादिरसलौहः । वातगजाङ्कुशवटिका । आमनिसूदनाख्यप्रयोगः । पञ्चाननरसलौहः । शुण्ठीघृतं । गुडूचीघृतं । काञ्जिकषट्पलकघृतं । रास्नाद्यघृतं । रास्नादिघृतगुग्गुलुः । सन्धवाद्यतैलं । पञ्चार्कतैलं । पथ्यापथ्यविवेचनं ।

विषयः। शूलरोगाधिकारे,—दृहत्सम्भवाद्यतैलं। नानायोगाः। विश्वादिक्काथः। मातुलङ्गादियोगः। विल्वमूलादियोगः। चतुःसमचूर्णं। दृहद्विश्वादिक्काथः। एरण्डसप्तकं। एरण्डद्वादशकं। शङ्खादिचूर्णं। सप्तामृतलौहः। दाधिकघृतं। पथ्यापथ्यकथनं।

परिणामशूलाधिकारे,—विड्ङ्गादिगुड़िका। शम्बूकादिगुड़िका। तिलादिगुड़िका। सामुद्राद्यचूर्णं। मधूकादिलौहः। शूलकेशरीरसः। महावैश्वानरचूर्णं। चतुःसमलौहः। विद्याधरः। शूलवज्रिणीरसः। शूलान्तकरसः। शूलारिरसः। टङ्कनचतुःसमवटिका। शूलमर्द्दनरसः। क्षीरमण्डूरं। दृहच्छतावरीमण्डूरं। तारामण्डूरगुड़ः। वासामण्डूरं। शतावरीमण्डूरं। रसमण्डूरं। सितामण्डूरं। शर्करामण्डूरं। अक्षयाद्यलौहः। त्रिफलाद्यलौहः। लौहगुड़िका। धात्रीलौहः। लौहामृतं। खण्डामलकी। नारिकेलखण्डः। दृहन्नारिकेलखण्डः। नारिकेलामृतं। पूगखण्डः। पिप्पलीखण्डः। अविपतिकचूर्णं। शङ्खद्रावकरसः। पिप्पलीघृतं। चन्दनाद्यतैलं। लाक्षादितैलं। शूलगजाङ्कुशतैलं। शतावरीतैलं। पथ्यापथ्यकथनं।

उदावर्त्ताधिकारे,—नानायोगाः। नाराचचूर्णं। रसोनादिचूर्णं। क्षारयोगः। शुष्कमूलकाद्यघृतं। क्षीराद्यघृतं। नाराचरसः। दृक्षाभेदीवटकः। पथ्यापथ्यनिरूपणं।

गुल्मरोगाधिकारे,—मातुलादियोगः। नागरादियोगः। एरण्डादितैलयोगः। वचादिचूर्णं। दृहद्वचादिचूर्णं। हिङ्ग्वाद्यचूर्णं। यवक्षारादिचूर्णं। काङ्क्षायनगुड़िका। दण्डीहरीतकीगुड़ः। दृग्विकाद्यरिष्टं। पञ्चाननरसः। शिखिवाड़वरसः। नाराचरसः। विद्याधररसः। महागुल्मकालानलरसः। महाद्रावसं। चन्दनाद्यतैलं। चेपुषाद्यघृतं। क्षेषाद्यघृतं। चायमानाघृतं। द्राक्षाघृतं। भार्गीषट्पलकघृतं। भल्लातकघृतं। रसोनाद्यघृतं। पथ्यापथ्यनिरूपणं।

हृद्रोगाधिकारे,—नागरादियोगः। अर्জ্জুनादियोगः। वचादियोगः। पाठाद्यचूर्णं। वल्लभघृतं। अदंष्ट्राद्यघृतं। बलाद्यघृतं। अर्জ্জुनघृतं। तिक्तकचूर्णं। हृदयार्णवरसः। पथ्यापथ्यकथनं।

कफ्फरोगाधिकारे,—तन्निदानकथनपूर्व्वकं अपामार्गादियोगकथनं।

उरोग्रहरोगाधिकारे,—तन्निदानकथनपूर्व्वकं जीरकादियोगकीर्त्तनं।

मूत्रकृच्छ्राधिकारे,—अमृतादिपाचनं। द्राक्षादियोगः। पञ्चतृणयोगः। शतावर्य्यादियोगः। हरीतक्यादियोगः। त्रिकण्टकादियोगः। शतावरीघृतं। त्रिकण्टकाद्यघृतं। शुकुमारकुमारकघृतं। मूत्रकृच्छ्रान्तकरसः। लघुलोकेश्वररसः। त्रिनेत्ररसः। पथ्यापथ्यनिरूपणं।

मूत्राघातादिकारे,—धान्यादियोगः। पाटल्यादियोगः। निदिग्धिकादियोगः। चित्रकादियोगः। चित्रकादिघृतं। विदारीघृतं। शिलाजतुवटकः। पथ्यापथ्यकथनं।

विषयः । अश्मर्य्यधिकारे,—प्रष्टद्धे छेदनादिविधानं । क्षारादियोगः । वरुणत्वचादियोगः । उषकादिघृतं । कुशादिघृतं । वरुणादिगणः । स्वदंष्ट्रादिक्वाथः । एलादिचूर्णं । कुलत्थाद्यघृतं । पद्ममूलाद्यघृतं । वरुणाद्यघृतं । वीरजाद्यघृतं । वरुणाद्यतैलं । महाकुलत्थघृतं । पाषाणभेदीरसः । पाषाणवज्रकरसः । अश्मरीहररसः । विविक्रमरसः । पथ्यापथ्यविवेचनं ।

प्रमेहाधिकारे,—पारिजातादियोगः । नानायोगाः । न्यग्रोधाद्यचूर्णं । अभयालेहः । कुशावलेहः । शिलाजत्ववलेहः । विड्ङ्गादिलोहः । कर्पूरादिमोदकः । गोक्षुरगुग्गुलुः । कफमेहवज्रभरसः । मेहानलरसः । वसन्तधाराधररसः । चन्द्रप्रभावटिका । हरशङ्करसः । वङ्गेश्वररसः । मेहकुलान्तकी । मेहमुद्गररसः । मेहकुलान्तकरसः । पञ्चाननरसः । अन्यविधचन्द्रप्रभावटिका । सोमप्रभावटिका । शुक्रमातृकावटिका । धात्रीलेहः । वङ्गसेनविधिः । धात्वन्तरघृतं । दाड़िमाद्यघृतं । दृहद्दाड़िमाद्यघृतं । इन्द्रवटिका । मेहद्विरदसिंहरसः । दशमूलतैलं । मागधाद्यतैलं । पथ्यापथ्यकथनं ।

सोमरोगाधिकारे,—कदल्यादिघृतं । कदल्यादियोगः । माषचूर्णादियोगः । तालमुस्तकादियोगः । सोमरोगारिरसः । तारकेश्वररसः । धात्रीघृतं । पथ्यापथ्यकथनं ।

स्त्रौल्याधिकारे,—विड्ङ्गाद्यचूर्णं । त्रोषाद्यशक्तुमन्थः । अष्टताद्यगुग्गुलुः । नवाङ्गगुग्गुलुः । लौहरसायनं । चूर्णाद्यलौहः । चिफलाद्यतैलं । ताम्रयोगः । पथ्यापथ्यकथनं ।

दौर्गन्ध्यस्वेदाधिकारे,—नानायोगाः । गुडूच्यादिवटिका । हरीतक्यादिलेपः । भूनिम्बादिलेपाः । लोध्रादिलेपः । चन्दनादिलेपः । चन्दनादितैलं । महासुगन्धितैलं ।

कार्श्याधिकारे,—अश्वगन्धादियोगः । प्रपुष्टिकतैलं । पूर्णचन्द्ररसः । पथ्यापथ्यकथनं ।

उदराधिकारे,—नानायोगाः । सामुद्रकाद्यचूर्णं । पाठादिचूर्णं । नारायणचूर्णं । अर्कादिभस्म । पुनर्णवाष्टकं । उदरारिलौहः । अग्निकुमारः । सिद्धवटिका । उदरारिरसः । नवायसलौहः । शङ्खद्रावकः । महाद्रावकः । मध्यद्रावकः । खल्पद्रावकः । एकाङ्गरसः । ताम्रयोगः । प्राणवल्लभरसः । चिकङ्गादिलौहः । नाराचरसः । चूलिकावटिका । चित्रकघृतं । दशमूलषट्पलकघृतं । विन्दुघृतं । दधिमण्डघृतं । नाराचघृतं । पथ्यापथ्यकथनं ।

प्लीहायकृत्चिकित्साधिकारे,—नानायोगाः । मानगुड़िका । पिप्पलीवर्द्धमानानि । पथ्यामोदकः । क्षीरपिप्पली । अभयालवणं । चित्रकलेहः । प्लीहवह्निणीरसः । वह्निसुन्दररसः । प्लीहगजकेशरीरसः । रोहितकाद्यलौहः । यकृत्प्लीहोदरलौहः । लोकनाथरसः । वङ्गेश्वररसः । दृहद्गुड़पिप्पली । चित्रकपिप्पलीघृतं । दृहच्चित्रकघृतं । रोहितकघृतं । महारोहितकघृतं । पथ्यापथ्यकथनं ।

शोथाधिकारे,—नानायोगाः । शुण्ठ्यादियोगाः । पुनर्णवाष्टकं । पुनर्णवालेहः । क्षार-

विषयः । गुडिका । दशमूलहरीतकी । कंसहरीतकी । शोथारिमण्डूरं । लोकनाथरसः । माहेश्वरलौहः । घोलमण्डूरं । अन्यविधनक्रमण्डूरं । शोथशार्दूलरसः । शोथशार्दूलतैलं । शुष्कमूलकाद्यतैलं । महाशुष्कमूलकाद्यतैलं । पुनर्णवादितैलं । हृत्पुनर्णवादितैलं । श्रीरुद्रतैलं । पुनर्णवाघृतं । शुण्ठीघृतं । चित्रकाद्यघृतं । शैलेयाद्यघृतं । चित्रकघृतं । स्वल्पपञ्चघृतं । पथ्यापथ्यकथनं ।

हृद्विद्रध्यधिकारयोः,—नानायोगाः । शतपुष्पाद्यघृतं । सौरेश्वरघृतं । विम्बाद्यचूर्णं । हृत्सैन्धवादितैलं । गन्धर्वहस्तकतैलं । पथ्यापथ्यकथनं ।

गलगण्डाद्यधिकारे,—नानायोगाः । तुम्बितैलं । रौद्ररसः । काञ्चनादिगुडिका । विम्बाद्यतैलं । निर्गुण्डीतैलं । श्वाखोटकविम्बाद्यतैलं । अम्लताद्यतैलं । शोषाद्यतैलं । गुञ्जाद्यतैलं । पथ्यापथ्यकथनं ।

स्त्रीपदाधिकारे,—नानायोगाः । हडहारकचूर्णं । पिप्पलाद्यचूर्णं । सौरेश्वरघृतं । महासौरेश्वरघृतं । हृत्सौरेश्वरघृतं । विडङ्गाद्यघृतं । धात्रीघृतं । कनकतैलं । नित्यानन्दरसः । महानित्यानन्दरसः । उदरवज्रभरसः । नागरसः । विविधप्रलेपाः । पथ्यापथ्यनिरूपणं ।

विद्रध्यधिकारे,—नानायोगाः । जलौकादियोगाः । प्रियङ्ग्वाद्यतैलं । अम्लतविन्दुरसः । पथ्यापथ्यकथनं ।

व्रणशोथसशोव्रणाद्यधिकारे,—नानायोगाः । विविधौषधयः । तिलषट्कं । तिलाष्टकः । निम्बपत्रादिलेपाः । जिरकाद्यघृतं । गण्डूपदतैलं । चक्रतैलं । वटिकागुग्गुलुः । अम्लतावटिका । अम्लतागुग्गुलुः । हृद्दम्लतागुग्गुलुः । जातीकाद्यघृतं । गैराद्यघृतं । गैराद्यतैलं । करञ्जाद्यघृतं । लाङ्गलीकघृतं । विपरीतमल्लतैलं । अङ्गारकतैलं । दुर्वाद्यघृतं । मञ्जिष्ठादिघृतं । पाटलितैलं । नालकतैलं । व्रणराक्षसतैलं । त्रिफलादिप्रलेपाः । पथ्यापथ्यनिरूपणं ।

नाड़ीव्रणाधिकारे,—सप्ताङ्गगुग्गुलुः । खर्ज्जिकातैलं । कुम्भिकाद्यतैलं । चित्रविभाण्डकरसः । कालाग्निरुद्ररसः । कुक्कुन्दरारिरसः । विस्यन्दनतैलं । करवीराद्यतैलं । निशाद्यतैलं । भगन्दरादिचिकित्सा । निर्गुण्डीतैलं । हंसपदादितैलं । नानायोगाः । पथ्यापथ्यकथनं ।

उपदंशाधिकारे,—नानायोगाः । लवङ्गादिधूमः । रसशेखररसः । भूनिम्बाद्यघृतं । करञ्जाद्यघृतं । आगारधूमाद्यतैलं । खदिरादिचूर्णं । भैरवरसः । कुष्ठोपदंशहरधूपः । मदनकामदेवरसः । त्रिफलागुग्गुलुः । निम्बादिगुग्गुलुः । रसगुग्गुलुः । पथ्यापथ्यकथनं ।

शूकदोषाधिकारे,—नानायोगाः । दार्व्यादितैलं । पथ्यापथ्यकथनं ।

भग्नाधिकारे,—अवनमनोन्नमनादिक्रियाः । शतधौतघृतादियोगाः । लाक्षागुग्गुलुः । आभादिगुग्गुलुः । गन्धतैलं । पथ्यापथ्यकथनं ।

विषयः । कुष्ठरोगाधिकारे,—पञ्चकषायः । नानायोगाः । कुष्ठाद्यचूर्णं । एडगजादिचूर्णं । विविधौषधयः । पूर्णचन्द्रलेपः । पञ्चनिम्बक्काथः । एकविंशतिकगुग्गुलुः । तिक्तषट्पलकं । पञ्चतिक्तकघृतं । महातिक्तकघृतं । महाखदिरादिघृतं । गुग्गुलुपञ्चतिक्तघृतं । वज्रकघृतं । सोमराजीघृतं । आरग्वधाद्यतैलं । महाटण्कतैलं । वज्रकतैलं । मरिचाद्यतैलं । बृहन्मरिचाद्यतैलं । विषतैलं । करवीराद्यतैलं । सिन्दूराद्यतैलं । महासिन्दूराद्यतैलं । दूर्व्वाद्यतैलं । अर्कतैलं । सोमराजीतैलं । मध्यसोमराजीतैलं । बृहत्सोमराजीतैलं । पृथ्वीसारतैलं । कालानलतैलं । मञ्जिष्ठाद्यतैलं । वह्नितैलं । कन्दर्पसारतैलं । सर्व्वेश्वररसः । वेतालरसः । लङ्केश्वररसः । कुष्ठनिकृन्तनरसः । अमृताङ्कुरलौहः । महातालेश्वररसः । तालकेश्वररसः । पलाशसन्धानं । महाभल्लातकगुड़ः । अमृतभल्लातकी । अमृतागुग्गुलुः । नवायसलौहः । चन्द्रशेखररसः । सूर्य्यकान्तरसः । अग्नितैलं । चर्म्मान्तकरसः । श्वेतारिरसः । रुद्रवटिका । अष्टविधतैलं । पथ्यापथ्यनिरूपणं ।

अम्लपित्ताधिकारे,—नानायोगाः । श्लेष्मपित्तान्तकरसः । वीरेश्वररसः । हरिद्राखण्डः । द्राक्षापाचनं । पञ्चनिम्बादिपाचनं । वासाघृतं । पिप्पलीघृतं । तिक्तघृतं । चुधावतीगुड़िका । जिरकाद्यघृतं । पटोलगुण्डीघृतं । पटोलघृतं । द्राक्षाघृतं । शतावरीघृतं । एलाद्यवलेहः । खण्डकुष्माण्डः । गुण्डीखण्डः । पूगखण्डः । बृहत्पूगखण्डः । लीलाविलासरसः । नारायणघृतं । पथ्यापथ्यकथनं ।

विसर्पाधिकारे,—नानायोगाः । पञ्चकल्कलादिलेपाः । कुष्ठादिलेपाः । पञ्चतिक्तगुग्गुलुः । पञ्चतिक्तकघृतं । महापद्मकघृतं । कालाग्निरुद्ररसः । शोभाञ्जनादिलेपः । पथ्यापथ्यकथनं ।

मसूर्य्यधिकारे,—नानायोगाः । निम्बादिपाचनं । खदिराष्टकं । मातुलङ्गादिलेपाः । घाचीफलादिगण्डूषं । गोधूमभस्मादिधूपः । पथ्यापथ्यकथनं ।

श्वयथुसन्ताधिकारे,—तन्निदानकथनपूर्व्वकं नानायोगकथनं । चन्द्रोदयरसः । मृत्युञ्जयरसः । श्वयथुसन्तारिरसः । श्वयथुकुठाररसः । पथ्यापथ्यकथनं ।

सवातव्रणाधिकारे,—नानायोगाः । चिरुलाद्यधूमः । वातव्रणारिरसः । वातारिरसः । रसविजयरसः । पथ्यापथ्यकथनं ।

क्षुद्ररोगाधिकारे,—नानाविधयोगाः । विविधलेपाः । मञ्जिष्ठाद्यतैलं । कुङ्कुमाद्यतैलं । महाकुङ्कुमाद्यतैलं । वर्णकघृतं । हरिद्राद्यतैलं । भृङ्गराजतैलं । महाभृङ्गराजतैलं । खुहीतैलं । बृहत्खुह्याद्यतैलं । चन्दनाद्यतैलं । महानीलतैलं । पथ्यापथ्यनिरूपणं ।

मुखरोगाधिकारे,—नानायोगाः । विविधलेपाः । कनकचूर्णं । पीतकचूर्णं । महासहचरतैलं । हरिमेदाद्यतैलं । लाक्षाद्यतैलं । वकुलाद्यतैलं । खदिरादिवटिका ।

विषयः। दृहत्खदिरादिवटिका। मुखरोगकुलान्तकरसः। चिङ्गलेश्वररसः। पथ्यापथ्यकथनं।
कर्णरोगाधिकारे,—नानायोगाः। चारतैलं। अपामार्गमूलतैलं। सवर्दिकातैलं। दशमूलतैलं। विम्बतैलं। लशुनाद्यतैलं। पञ्चकषायचूर्णं। जम्बाद्यतैलं। दृहच्छम्बूकाद्यतैलं। महाशम्बूकाद्यतैलं। निशाद्यतैलं। घसुरतैलं। कुष्ठाद्यतैलं। शतावरीतैलं। कर्णरोगारिरसः। रास्नागुग्गुलुवटिका। पथ्यापथ्यनिरूपणं।
नानारोगाधिकारे,—श्वेषादिकचूर्णं। कलिङ्गाद्यतैलं। करवीराद्यतैलं। चिचकतैलं। चिचचरीतकी। कनकसुन्दररसः। पीनसारिरसः। नासापाकारिरसः। श्वेषादिगुड़िका। आर्द्रकगुड़ः। पथ्यापथ्यकथनं।
नेत्ररोगाधिकारे,—नानायोगाः। अञ्जनादिकथनं। विविधलेपाः। विल्वाञ्जनं। अयोगुग्गुलुः। दृहद्वासकादिः। अजादिघृतं। दृहादन्याद्यघृतं। दन्तवर्त्तिः। पाटलाद्यघृतं। गुड़िकाञ्जनं। शशकाद्यघृतं। सुखारतिवर्त्तिः। चन्द्रोदयावर्त्तिः। कुमारिकावर्त्तिः। दृष्टिप्रसादनीवर्त्तिः। चन्द्रप्रभावर्त्तिः। नागार्ज्जुनाञ्जनं। नयनसुखवर्त्तिः। शङ्खादिवर्त्तिः। शस्त्रकर्म्मकरण सुश्रुतोक्तविधिः। अन्यविधगुड़िकाञ्जनं। त्रिफलाघृतं। महात्रिफलाघृतं। भृङ्गराजाद्यतैलं। विविधधूपकथनं। अष्टनाद्यघृतगुग्गुलुः। दृहन्मिश्रवटिका। नयनचन्द्रलौहः। वासाद्यघृतगुग्गुलुः। पथ्यापथ्यकथनं।
शिरोरोगाधिकारे,—नानायोगाः। शतावर्य्याद्यतैलं। दृहज्जिरकाद्यतैलं। षड्बिन्दुतैलं। गुञ्जातैलं। दृहद्गुञ्जातैलं। अपामार्गतैलं। नस्यविधिः। यष्ट्याद्यघृतं। मयूराद्यघृतं। वरणादिघृतं। व्याघ्रीहरीतकीतैलं। दृहदशमूलतैलं। दशमूलतैलं। महादशमूलतैलं। महारुद्रतैलं। शिरःशूलाद्रिरसः। कफकेतुरसः। श्लेष्मशैलेन्द्ररसः। पथ्यापथ्यनिरूपणं।
प्रदराधिकारे,—नानायोगाः। अशोकचूर्णं। अशोकरोहिण्याद्यघृतं। शीतकल्याणघृतं। दृहच्छतावरीघृतं। अशोकघृतं। चन्दनाद्यचूर्णं। प्रदरान्तकरसः। प्रदरारिरसः। पथ्यापथ्यनिरूपणं।
मदनमदरोगाधिकारे,—नानायोगाः। मुक्तितैलं। मालत्यादिघृतं। पलाशादितैलं। अजमोदादिघृतं। फलघृतं। दृहत्फलघृतं। अश्वगन्धाघृतं। भिल्लकल्पद्रुमघृतं। लोमशातनार्थं शङ्खभस्मादिलेपकथनं। चारतैलं। पथ्यापथ्यनिरूपणं।
सूतिकारोगाधिकारे,—मधूकादियोगाः। कपित्थादियोगाः। कुशादियोगाः। सुखप्रसवार्थं नानाविधयोगकथनं। सूतिकादशमूलपाचनं। ह्रीवेरादिपाचनं। पिप्पल्यादिचूर्णं। गुड़्च्यादिपाचनं। वज्रकाञ्जिकं। पञ्चजिरकगुड़िका। सन्यविशुद्ध्यर्थं विविधलेपकथनं। मुण्डीतैलं। भद्रोत्कटाद्यवलेहः। पिप्पलाद्यघृतं। गङ्गाधररसः। सूतिकारि-

विषयः । रसः । सूतिकान्तरसः । सूतिकाद्विरसः । रसाद्रवटिका । दृद्धिरकानिमोदकः । सौभाग्यशुण्ठी । महासौभाग्यशुण्ठी । पथ्यापथ्यविवेचनं ।

स्त्रीरोगाधिकारे,—वन्ध्याकरणयोगादिकथनं । स्त्रीवशीकरणयोगादिकथनं । पतिवशीकरणयोगादिकथनं । गर्भरक्षायोगादिकथनं । पथ्यापथ्यकथनं ।

बालरोगाधिकारे,—जातकर्म्मकथनं । कुष्ठादियोगाः । नामयोगः । बालचतुर्भद्रिका । धातक्यादिलेहः । भद्रादिक्वाथः । मुस्तकादिकषायादिकथनं । नानायोगाः । दाड़िमादिचूर्णं । भार्गीतैलं । अश्वगन्धाघृतं । बालचाङ्गेरिघृतं । कुमारकघृतं । कुमारकल्याणघृतं । चाङ्गेरिघृतं । सोमघृतं । अष्टमङ्गलघृतं । बालकरसः । बालरोगहररसः । बालरोगान्तकरसः । बालरोगारिरसः । महागन्धकरसः । कुटजाष्टकं । धातक्यादिलेहः । सरलादिधूपः । रक्षामन्त्रादिकथनं । पथ्यापथ्यकथनं ।

विषाधिकारे,—सर्पभीतिनिवारणार्थं योगादिकथनं । सर्पदंशे स्वयं मूत्रत्यागकर्त्तव्यता । मन्त्रादिकथनं । कालरुद्ररसः । शिरीषपुष्पादिनस्यविधानं । लक्पक्वाशयगतादिविषे प्रतीकारकथनं । दृश्चिकादिविषचिकित्सा । कुक्कुरव्याघ्रादिविषचिकित्सा । मृतसञ्जीवनी । पथ्यापथ्यकथनं ।

रसायनाधिकारे,—ऋतुविशेषे भक्ष्यद्रव्यविशेषकथनादिकं । मेधादिजननप्रक्रियाकथनं । गुडुच्यादियोगः । सारस्वतचूर्णं । लौहादीनां मारणपुटनादिविधिः । साध्यसाधनपरिमाणविधिः । मारणविधिः । स्थालीपाकविधिः । पुटनविधिः । पाकविधिः । अभ्रकादिविधिः । मन्त्रादिकथनं । रसादिपानोत्तरकर्त्तव्यतानिरूपणं । भक्षणविधिः । अमृतसारलौहः । दाससायनलौहः । नागयोगः । अमृतभल्लातकी । रसाभ्रचूर्णं । सर्व्वाङ्गसुन्दररसः । चन्द्रिकारसः । मकरध्वजः । पूर्णचन्द्रोदयः । रससिन्दूरं । अन्यविधरससिन्दूरं । नानाविधरससिन्दूरकथनं । चतुर्म्मुखरसः ।

वाजीकरणाधिकारे,—गोक्षुरादियोगकथनं । पिप्पल्यादियोगः । विदार्य्यादिचूर्णं । नरसिंहचूर्णं । शृङ्गाराभं । वसन्तकुसुमाकरवटिका । मन्मथरसः । लक्ष्मीविलासरसः । शतावरीघृतं । अश्वगन्धादियोगः । अश्वगन्धाघृतं । महाश्वगन्धाघृतं । दृढदश्वगन्धाघृतं । गुडूकुष्माण्डकं । चूतरसायनं । आम्ररसायनं । वज्रधररसायनं । क्षेमाङ्गसुन्दररसः । क्षेमङ्करसः । कामदीपकरसः । रतिवल्लभरसः । कामधेनुरसः । पूर्णचन्द्रचूर्णः । भल्लातकादियोगः । अश्वगन्धातैलं । कनकादियोगः । वीर्य्यस्तम्भनकरणं । कुसुम्भतैलं । कनकगुड़िका । करवीरादियोगः । रतिवल्लभगुड़िका । ध्वजभङ्गचिकित्सा । तिलादियोगः । गोक्षुरादियोगः । वशीकरणार्थं लेपादिकथनं । इन्द्रवारुणिकादियोगः । कामेश्वरमोदकः । अन्यविधकामेश्वरमोदकः । दृढकामेश्वरमोदकः । मध्यमदनमोदकः । श्रीमदनमोदकः । कामाग्निसन्दीपनमोदकः । दृढरतिवल्लभमोदकः ।

विषयः। मेथिमोदकः। पूगरसायनं। पूर्णचन्द्ररसः। आनन्दभैरवरसः। गोक्षुरमोदकः।
आसवाधिकारे,—उशीरासवकथनं। पिप्पल्याद्यासवकथनं। मध्वासवकथनं। लोहा-
सवकथनं। वव्वुलारिष्टकथनं। द्राक्षारिष्टकथनं। दशमूलारिष्टकथनं।
स्नेहाधिकारे,—घृतादिस्नेहगुणनिरूपणं।
स्वेदाधिकारे,—लवणादियोगकथनं
वमनाधिकारे,—पञ्चकषायकथनं। नानायोगकथनं।
विरेचनाधिकारे,—पिप्पल्यादिपाचनं। नानायोगाः। अभयामोदकः। वैद्योत्तमा-
वटिका। दृढदिच्छाभेदीरसः।
अनुवासनाधिकारे,—नानायोगकथनं।
निरूहाधिकारे,—नानायोगाः।
नस्याधिकारे,—नानायोगाः।
धूमाधिकारे,—नानायोगाः।
आश्योतनतर्पण-पुटपाकाधिकारेषु,—तत्प्रक्रियाकथनं।
दिनाचाराधिकारे,—भोजनीयद्रव्यादिविधानं।
सुस्थाधिकारे,—ऋतुविशेषे भक्ष्यद्रव्यविशेषादिनिरूपणं। इति योगामृतविवरणं॥

No. 1619. मन्त्रचिन्तामणिः।

Substance, country-made paper, 8 × 4 inches. Folia, 42. Lines, 7 on a page. Extent, 932 slokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1865. Place of deposit, Pháḍidhá, Zillá Vírabhúma, Tháná Siuḍí, Bábu Kuladánanda Sena. Appearance, old. Prose and verse. Incorrect.

Mantra-chintámaṇi. A compilation of the rules, rituals, hymns, and instructions for the worship of Vaṭuka Bhairava, a companion of S'iva, and often taken for S'iva himself. This divinity is worshipped whenever there is a serious case of illness in a house, or a sudden misfortune is apprehended. When the worship is not practicable, or inconvenient, one particular hymn in praise of the divinity, called *Vaṭuka-bhairava-stava* is religiously recited, morning and evening, in the hearing of the patient until he is cured. Anonymous.

Beginning. नत्वा गुरुं गणाध्यक्षमम्बां वाग्विमलप्रदां।
साधकाभीष्टसंसिद्धौ वक्ष्ये भैरवपद्धतिम्॥

प्रणवमाद्ये समुच्चार्य्य वटुकाय आपदुद्धरणाय,——

End. सिद्धमन्त्रं प्रकुर्व्वीत काम्यकर्म्माणि साधकः ।
पूर्व्वोक्तानि महादेवि सिध्यन्त्येव न संशयः ॥

Colophon. इति मन्त्रचिन्तामणौ श्रीवटुकभैरवमन्त्रविधानं समाप्तं ।
संवत् १८६५ । मार्गशुदि ॥

विषयः । तत्र वटुकभैरवमन्त्रस्य ऋष्यादिकथनं । पुरश्चरणं । तत्र प्रयोगः । मन्त्रसन्न्यादिकथनं । गायत्र्यादिकथनं । वह्निमाटकादिनिरूपणं । सिंहबीजन्यासादिकथनं । विशेषार्घ्यस्थापनादिविधिः । प्रसथाद्यावरणार्च्चनविधिः । ब्रह्मचक्रमालाभिमन्त्रणादिकीर्त्तनं । बलिदानविधिः । सात्त्विकराजसिकभेदेन तद्द्वैविध्यकथनं, लक्षणादिकथनञ्च । दीपदानविधिः । आकर्षणविद्वेषणादिकर्म्मसु घृततैलभेदादिनिरूपणं । धारणयन्त्रलक्षणादिकं । सात्त्विकध्यानकथनानन्तरं राजसध्यानकथनं । वन्ध्याचिकित्सा । चिपुण्ड्रकधारणोपयोगिभस्मसाधनद्रव्यादिनिरूपणं । प्रज्ञालाभौषधनिरूपणं । आपदुद्धरणकथनञ्च ।

No. 1620. कार्त्तवीर्य्यार्ज्जुनदीपदानप्रयोगः ।

Substance, country-made paper, 8 × 4 inches. Folia, 21. Lines, 9 on a page. Extent, 337 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Phádidhá, Tháná Siudi, Zillá Vírabhúma, Bábu Kuladánanda Sena. Appearance, old. Prose. Correct.

Kárttavíryárjuna-dípadána-prayoga. A manual for dedicating lighted lamps to Kárttavíryárjuna, or Arjuna the son of Kritavírya, a monster with a thousand arms, who was a great king, probably the same whom the Jains look upon with great respect as a universal monarch of great sanctity. The dedication is made in the months of Vaisakha, S'rávana, Ás'vina, Kártika, Agrahayaṇa, Pausa, Mágha and Phálguṇa. By Kámalákara Bhaṭṭa, son of Rámakrishṇa Bhaṭṭa, and grandson of Náráyaṇa Bhaṭṭa. A work on this subject has been noticed under No. 237 (*ante* Vol. I, p. 125); but it is by a different author.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः । अथ कार्त्तवीर्य्यदीपदानविधिः । तत्र वसन्त-हेमन्त-शिशिरेषु वर्षा-शरदोर्वा वैशाख-श्रावणाश्विन-कार्त्तिक-मार्गशीर्ष-पौष-माघ-फाल्गुणमासेषु शुक्लपक्षे कृष्णपक्षे वा पञ्चम्यवधि वा विशेषतः ।

End. श्रीमन्नारायणाख्यात् समजनि विबुधो रामकृष्णाभिधान-
स्तत्सूनुः सर्व्वविद्याम्बुधिनिजचुलुकीकारतः कुम्भजन्मा।
दृष्ट्वा नानानिबन्धान् व्यरचयदतुलं ग्रन्थमल्लाकराख्यः
पित्रोः पादाब्जसक्तो रघुपतिपदयोः स्वाश्रमं प्रार्थयंश्च ॥

Colophon. इति श्रीनारायणभट्टसूनुमहामहोपाध्यायरामकृष्णभट्टात्मजकमलाकरभट्टकृतः श्रीकार्त्तवीर्य्यार्জ্জুनदीपदानप्रयोगः सम्पूर्णः ॥

विषयः। कार्त्तवीर्य्यार्জ্জুनमुद्दिश्य दीपदाने मासनक्षत्रतिथ्यादिनिरूपणं। तत्र आकर्षण-मारणोच्चाटनादौ स्वर्णरौप्यादिपात्रभेदेन दीपदानविधिः। तत्र तत्र गोमहिषादिघृतव्यवस्थापनं। घृतादिपरिमाणकथनञ्च। वर्त्तिनिर्म्माणदानादिविधानं। सम्भारादिदानविधिः। आरम्भकाले शकुनादिना शुभाशुभज्ञानकथनं। दीपप्रयोगः।

No. 1621. सिंहसिद्धान्तसिन्धुः।

Substance, country-made paper, 8 × 4 inches. Folia, 257. Lines, 9—10 on a page. Extent, 5,492 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Phádidhá, Tháná Siudi, Zillá Vírabhúma, Bábu Kuladánanda Sena. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Siñha-siddhánta-sindhu. A handbook of Vaishṇava religious duties, diurnal, periodical and optional, including the several feasts and fasts enjoined in the Vaishṇava Calendar. By S'ivánanda Gos'vámí, son of Jagannivása Gos'vámí.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः। अथ नित्य + + प्रयोगः। तत्र श्रीमान् साधकः प्रमाणोक्त-लक्षणे ब्राह्मे मुहूर्त्ते दक्षिणावयवेन शय्यायाः समुत्थाय स्वेष्टं देवं स्मृत्वा वाम-चरणं भूम्यां विन्यस्य उत्थाय स्वभवनाद् बहिर्निर्गत्य आवश्यकं विधाय,——

End. मोक्षैकसारां घनदैकसारां विद्यैकसारां शृणु सिद्धविद्यां ॥

Colophon. इति श्रीमद्गोस्वामिजगन्निवासात्मजगोस्वामिश्रीशिवानन्दविरचिते सिंहसिद्धान्तसिन्धौ एकचत्वारिंशत्तरङ्गः।

विषयः। सामान्यतो नित्यपूजाविधानं। तत्र प्रातःसपर्य्यामूर्त्तेः निर्म्माल्यादिक्रमपूर्व्वक दन्तधावनस्नानादिविधानकर्त्तव्यता। नित्यपूजाप्रयोगबाहुल्यं। सन्ध्याविधाना-वश्यकता। वैदिकतर्पणमनुष्ठाय तान्त्रिकतर्पणकर्त्तव्यता। शक्तिसूर्य्यमन्त्रोपा-

विषयः। सकादीनां विशेषकथनं। भूतशुद्धिप्रकारकीर्त्तनं। प्राणायामस्वरूपकथनं। प्राणप्रतिष्ठाविधिः। मातृका-केवल-संचार-सृष्टिस्थित्यादिन्यासनिरूपणं। शीर्षादिना मातृकान्यासकथनं। केशवादिमातृकान्यासादिकथनञ्च। पञ्चायतन-पूजाविधानं। शिवाय षोड़शोपचारदानमन्त्रकथनं। तत्र तत्र आसनादिनिरूपणञ्च। होमविधानं। विस्तरतो नित्यपूजानुष्ठानाशक्तौ सङ्क्षेपेण पूजाविधानं। शाक्तस्य सङ्क्षेपपूजाकरणे दोषकथनं। सूतकादौ नित्यपूजाकर्त्तव्यताविधानं। दीक्षाविधानं। दीक्षालक्षणं। त्राणची-शाक्तेयी-शाम्भवीभेदेन दीक्षायास्त्रैविध्यकथनपूर्व्वकं तत्तल्लक्षणकीर्त्तनं। पुस्तकलिखितमन्त्रजापसिद्धिहानिकथनं। गुरुभक्तिमाहात्म्यं। गुरुलक्षणं। मध्यदेशकुरुक्षेत्रादिवासिनां गुरूणां श्रेष्ठत्वकथनं। गौड़-तैलङ्ग-मागध-केरलादिवासिनां गुरूणां मध्यमत्वकीर्त्तनं। कर्णाट-काश्मीर-कलिङ्ग-कामरूपादिवासिनां गुरूणामधमत्वनिरूपणञ्च। दुष्टलक्षणं। गृहस्थस्य भिक्षु-वानप्रस्थादिभ्यो मन्त्रग्रहणे दोषकथनं। पित्रादिभ्यो मन्त्रग्रहणे दोषः। प्रतिलोमदीक्षानिषेधः। स्त्रिया अपि गुरुत्वकथनं। गुरुणा सार्द्धं ऋणादानक्रयविक्रयादिनिषेधः। गुरौ मनुष्यज्ञाने दोषः। शिष्यलक्षणं। निन्दितशिष्यपरित्यागे दोषः। गुरुशिष्यपरीक्षाप्रकारः। शूद्रादिभ्यः प्रणवादियुक्तमन्त्रदाननिषेधः। मन्त्राणां ब्रह्मक्षत्रादिभेदकथनं। मन्त्राणां पुंस्त्र्यादिदेवतादौ दोषादोषनिरूपणं। तेषां सुप्तप्रबुद्धत्वादिनिर्णयः। मन्त्रदोषाः। मन्त्राणां बालत्वादिनिरूपणं। तेषां दीप्तक्षुधार्त्तत्वादिकथनं। मन्त्रदोषनिरसनोपायकीर्त्तनं। मन्त्राणां दशविधसंस्कारनिरूपणं। मन्त्रमेलनप्रकारः। गणमैत्रीविचारः। राशिचक्रादिनिर्म्माणप्रकारः। पञ्चभौतिकचक्रादिनिरूपणं। सिद्धसाध्यादिनिरूपणं। वर्णशोधनप्रकारः। कूटशोधनकथनं। षट्पदचक्रादिकथनं। मन्त्रग्रहणे मासतिथ्यादिनिरूपणं। शिवमन्त्रावलीनिरूपणं। तत्र मन्त्रविशेषेण ध्यानगायत्र्यादिनिरूपणं। दक्षिणामूर्त्तिमन्त्रादिनिरूपणं। चिन्तामणिमन्त्रादिनिरूपणं। भैरवमन्त्रादिनिरूपणं। षट्कर्ममन्त्रादिनिरूपणं। गजाश्वादिप्रयोगः। ऊर्द्ध्वाम्नायप्रशंसा। तन्त्राद्यात्म्यकथनञ्च। पराप्रसादमन्त्रनिरूपणादिकं। प्रपञ्चन्यास-युवतन्यासादिकथनं। देवतन्यास-महाषोढ़ादिन्यासकथनञ्च। ब्राह्मणस्य सर्व्वथैव सात्त्विकबलिदानकर्त्तव्यता। त्र्यम्बकमन्त्रनिरूपणादिकम्। अत्र कामनाविशेषे होमविशेषविधानं। मन्त्रविचारप्रकरणेऽस्मिन् सर्व्वत्र प्रयोगनिरूपणमस्ति। एवं परत्र। भुवनेश्वरीमन्त्रनिरूपणादिकं। मातङ्गीमन्त्रनिरूपणादिकं। उच्छिष्टचाण्डालिनीमन्त्रादिकथनञ्च। दुर्गामन्त्रविधानादिकं। बालाया मन्त्रादिनिरूपणं।

No. 1622. विलक्षणचतुर्दशकं ।

Substance, country-made paper, 13 × 3 inches. Folia, 2. Lines, 5 on a page. Extent, 29 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Mayanádála, Post Khayarásula, Zillá Vírabhúma, Bábu Nandalála Mukhyopádhyáya. Appearance, fresh. Verse. Correct.

Vilakshaṇa-chaturdas'aka. A poem in 14 stanzas on the relation of Chaitanya to Krishṇa. By Sadás'iva Kavirája Gos'vámí.

Beginning. मुमोच विषयस्पृहां व्रजविलासिनीनागरः
करोति चरितं मुनेर्मुनिविचिन्त्यपादाम्बुजः ।
नटे लवणवारिधेः खपिति दुग्धसिन्धुं जहौ
विलक्षणविचेष्टितो विहरते शचीनन्दनः ॥ १ ॥

End. विलक्षणचतुर्दशप्रमितपद्यमत्यद्भुतं
सदाशिवरसज्ञया सरसमेतदास्वादितं ।
शचीसुतपदाम्बुजे निविड़भक्तियोगप्रदं
विशन्तु सुखसागरे परिपठन्तु सन्तश्चिरं ॥ १५ ॥

Colophon. इति श्रीसदाशिवकविराजगोस्वामि विरचितं विलक्षणचतुर्दशकं समाप्तम् ।

विषयः । शचीनन्दनस्य श्रीकृष्णावतारात् वैलक्षण्यकथनपूर्व्वकं तदीयचेष्टादिवर्णनं ।

No. 1623. गङ्गादेवीस्तोत्रं ।

Substance, country-made paper, 13 × 4½ inches. Folia, 2. Lines, 7 on a page. Extent, 48 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Mayanádála, Post Khayarásula, Zillá Vírabhúma, Bábu Nandalála Mukhyopádhyáya. Appearance, fresh. Verse. Correct.

Gaṅgádeví-stotra. A poem in praise of Gaṅgádeví, daughter of Nityánanda, the coadjutor of Chaitanya. By Abhiráma Gos'vámí.

Beginning. श्रीराधा युगप+रिव मुदितौ संसेव्यभावौ मिथः
प्रेमाविष्टतया पुरा विगलितौ तद्वस्तु गङ्गावनौ ।
सा त्वं सूर्य्यसुता सुता हि कृपया जाताघुनाधीश्वरी
नित्यानन्दसुते प्रसीद मदितं प्रेम्णो वरी मञ्जरी ॥

End. गोपालोऽहं प्रसिद्धो विरचनमकृतं रामदासो हि नाम्ना
स्तोत्रं शास्त्रार्थसारं कलिमलमथनं देवि भृत्यस्तवास्ति।
किन्वज्ञस्यानने मे भगवति कृपया वाचि+++++ यत्
तत्तं सम्पूर्णं भवेच्चत्पदयुगकमले चार्पितस्वास्तु नित्यं॥

Colophon. इति श्रीयभिरामगोस्वामिनाविरचितं श्रीमतीगङ्गादेवीस्तोत्रं सम्पूर्णं।

विषयः। नित्यानन्दतनयाया गङ्गायाः स्तवनं।

No. 1624. गौराङ्गस्मरणैकादशकं।

Substance, country-made paper, 13 × 5 inches. Folium 1. Lines, 14. Extent, 24 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Mayanádála, Post Khayarásula, Zillá Vírabhúma, Bábu Nandalála Mukhyopádhyáya. Appearance, fresh. Verse. Correct.

Gauráṅga-smaraṇaikádas'aka. Eleven stanzas in praise of Gauráṅga. By Vis'vanátha Chakravartí.

Beginning. श्रीगौराङ्गमहाप्रभास्मरणयोर्या कैश्चयेषादिभिः
सेवागम्यतमा स्वभक्तविदिता लोकेषु या लभ्यते।
तां तन्मानसिकस्मृतिं प्रथयितुं भाव्यां सदा सत्तमैः
स्तौमि प्रात्यहिकं तदीयचरितं श्रीमन्नवद्वीपजं॥

End. श्रीगौराङ्गविधोः स्वधामनि नवद्वीपेऽष्टकालोद्भवां
भाव्यां भव्यगणेन गोकुलविधोर्लीलास्मृतिर्यादृशी।
लीलां द्योतयदेतदेकदशकं प्रीत्यन्वितो यः पठेत्
तं प्रीणाति सदैव यः करुणया तं गौरमध्येम्यहं॥

Colophon. इति श्रीविश्वनाथचक्रवर्त्तिना विरचितं गौराङ्गस्मरणैकादशकं समाप्तम्।

विषयः। गौराङ्गस्तवनं।

No. 1625. वैष्णवाभिधानं।

Substance, country-made paper, 7 × 4 inches. Folia, 3. Lines, 11 on a page. Extent, 48 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Mayanádála, Post Khayarásula, Zillá Vírabhúma, Bábu Nandalála Mukhyopádhyáya. Appearance, fresh. Verse. Correct.

Vaishṇavábhidhána. The names and titles of the followers and companions of Chaitanya. By Devakinandana Kavirája.

Beginning. प्रणम्यादौ कृपादृष्टिं कृतार्थीकृतभूतलं ।
सर्व्ववाञ्छाकल्पतरुं श्रीगुरुं पुरुषोत्तमं ॥
महायशोमहाभोगान् महापतितपावनान् ।
महाभागवतान् सर्व्वान् वैष्णवान् विष्णुरूपिणः ॥

End. सर्व्वेषामप्युपादेयः सर्व्ववेदाधिकस्तथा ।
श्रवणाप्यनो (?) नित्यं वैष्णवानां विशेषतः ॥

Colophon. इति देवकीनन्दनकविराजविरचितं श्रीवैष्णवाभिधानं समाप्तम् ।

विषयः । गौराङ्गपार्षदानां वैष्णवानां नामनिरूपणं ।

No. 1626. स्तवावली ।

Substance, country-made paper, 12 × 4½ inches. Folia, 50. Lines, 8—9 on a page. Extent, 1,328 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1695. Place of deposit, Keñdo Gráma, Tháná Siudi, Zilla Vírabhúma, Pandit Bhagavánachandra Gos'vámí. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Stavávalí. A collection of poems by different authors in praise of Chaitanya.

Beginning. हरिर्दृष्ट्वा गोष्ठे मुकुरगतमात्मानमतुलं
स्वमाधुर्य्यं राधा प्रियतमसखीवाप्तुमभितः ।
चचे गौड़े जातः प्रभुरपरगौरैकतनुभाक्
शचीसूनुः किं मे नयनसरणिं यास्यति पुनः ॥

End. यत्पादाम्बुजयुग्मविच्युतरजःसेवाप्रभावाद्दृढं
गान्धर्व्वासरसी गिरीन्द्रनिकटे कष्टेऽपि नित्यं वसन् ।
तत् प्रेयोगणपालितो जितसुधाधारा मुकुन्दाभिधा
उद्गायामि शृणोमि मां पुनरहो श्रीमान् स्वरूपोऽवतु ॥

Colophon. इति स्तवमाला समाप्ता ।
हा किं करोमि सततं भवने प्रमत्तः सङ्कोऽपि नास्ति सुधियो मम दुर्ज्जनस्य ।
याचे तथापि प्रणतिं विदधन्नहं ते स्वामिन् स्तवेऽत्र सुरतिं पुरुदुःखदुःखी ॥

वाणग्रहरसङ्खाभिर्मिते शाके रवेर्दिने ।
माघे सितचतुर्थ्यान्तु लिखितैषा स्तवावली ॥

विषयः । (जीवगोस्वामिसङ्कलितस्तवमालातो भिन्नोऽयं ग्रन्थः ।)
अत्र चैतन्याष्टकं । गौराङ्गस्तवकल्पतरुः । मनःशिक्षैकादशकं । युगलस्तोत्रं । गोवर्द्धनाश्रयदशकं । गोवर्द्धनवासप्रार्थनादशकं । राधाकुण्डाष्टकं । व्रजविलासस्तवः । विलापकुसुमाञ्जलिः । प्रेमपूरस्तोत्रं । स्वनियमदशकं । राधिकाष्टोत्तरशतनामस्तोत्रं । राधिकाष्टकं । प्रेमाम्भोजमकरन्दस्तोत्रं । स्वसङ्कल्पप्रकाशस्तोत्रं । राधाकृष्णोज्ज्वलकुसुमकेलिः । आकाङ्क्षास्तोत्रं । नवाष्टकं । गोपालराजस्तोत्रं । मदनगोपालस्तोत्रं । विशाखानन्दनस्तोत्रं । मुकुन्दाष्टकं । उत्कण्ठादशकं । नवयुवद्वन्द्वदित्साष्टकं । अभीष्टप्रार्थनाष्टकं । दाननिवर्त्तनकुण्डाष्टकं । व्रजनवयुगस्तोत्रं ।

No. 1627. राधारसमञ्जरी ।

Substance, country-made paper, 14 × 4½ inches. Folia, 3. Lines, 10 on a page. Extent, 64 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Keñdo Gráma, Tháná Siudi, Zilla Vírabhúma, Pandit Bhagavánachandra Gos'vámí, also another copy at Berhámpura, with Bábu Rádhikáprasáda Dása Sena. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Rádhá-rasa-mañjarí. A poem in praise of the personal charms and attributes of Rádhá. By Chaitanyachandra, the great reformer.

Beginning. कुचकमलभरार्त्ता केशरिक्षीणमध्या विपुलतरनितम्बा पक्वविम्बाधरोष्ठी ।
प्रणयतमवयस्यास्कन्धविन्यस्तहस्ता निधुवनरसकुञ्जे याति राधा निकुञ्जे ॥

End. अङ्गे गौरसुचन्द्रिका सुचरिते लावण्यभङ्गोत्सवा
श्यामप्रेमसुधानिधौ रहसि सा सम्पूर्णलक्ष्मीः स्वयं ।
लावण्यात् कमला प्रमोहनपदं रूपेण यद्वैभवं
राधायाः समता न चास्ति भुवने ब्रह्माण्डभाण्डे क्वचित् ॥

Colophon. इति चैतन्यचन्द्रेण विरचिता राधारसमञ्जरी समाप्ता ।

विषयः । राधाया निकुञ्जाभिसारवर्णनं । तस्या रूपातिशयवर्णनञ्च ।

No. 1628. गङ्गाष्टकं ।

Substance, country-made paper, 13 × 3 inches. Folium 1. Lines, 12 Extent, 19 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Keñdo Gráma, Thána Siudi, Zilla Bírabhúma, Pandit Bhagavánachandra Gos'vámí. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Gañgáshṭaka. Eight stanzas in praise of Gañgá Deví, daughter of Nityánanda. By Rúpa Gos'vámí. See No. 1623 for another poem in praise of this lady.

Beginning. कृष्णपादपद्मयुग्मभक्तिपूरवर्द्धिनी
नामकैकदेशयोगपापराशिनाशिनी ।
तापदग्धतापिताग्रर्थहेतुशेषधिनी
मामुनातु सर्व्वदैव रौहिणेयनन्दिनी ॥ १ ॥

End. तुष्टिदेन चाष्टकेन ये स्तुवन्ति चेश्वरीं
सञ्चितं विहाय सोऽपि कालचक्र + + श्वरीं ।
यः स्त + + सद्विरञ्चच + + + निजेप्सितं
नित्यसिद्धदेहभावनित्यवस्तु सेवितं ॥

Colophon. इति श्रीरूपगोस्वामिना विरचितश्रीनित्यानन्दसुतागङ्गाष्टकं समाप्तम् ।

विषयः । नित्यानन्ददुहितुर्गङ्गायाः स्तोत्रं ।

No. 1629. सुबोधिनी ।

Substance, country-made paper, 16 × 4¼ inches. Folia, 256. Lines, 7—8—9—10 on a page. Extent, 20,128 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1726. Place of deposit, Gopálapura, Post Khayarás'úla, Zillá Bírabhúma, Bábu Binodavihári Kavirája. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Subodhiní. A commentary on the author's treatise on the Yoga, called Yogámrita. By Gopála Kavirája, son of Siddhes'vara, and grandson of Rámaráma. The author says, that he wrote the commentary because the commentaries written on the work by others were found difficult for beginners.

Beginning. क्वचिद्बालसुबोधाय क्वचिद्गूढार्थवित्तये ।
योगामृतस्य टीकाञ्च नत्वा वक्ति रघूत्तमं ॥
तत्रादौ विघ्नविघाताय निजेष्टदेवतास्मरणरूपमङ्गलं निबध्नाति ।

End. अधुनेति । इदानीं प्रायेणेत्यर्थः । पुनः स्वस्थितिभूमिं ख्यापयन्नाह,—येन भूमीत्यादिः ।

Colophon. इति सुबोधिन्यां सुस्थाधिकारः ।

नातः सिद्धेश्वरो यस्य रामरामः पितामहः ।
तेनेयं लिखिता टीका गोपालेन सुबोधिनी ॥
पूर्व्वटीकाकृतां वाक्यं क्वचिदर्थस्य गौरवात् ।
अत्यं लिखितं तेन न दोषो गुरुबोधिते ॥ शकाब्दाः १७२६ ।

विषयः । स्वकृतयोगाब्दतन्त्रस्य व्याख्यानं ।

No. 1630. तत्त्वचन्द्रिका ।

Substance, country-made paper, 16 × 4¼ inches. Folia, 225. Lines, 6 on a page. Extent, 8,606 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Gopálapura, Post Khayarás'úla, Zillá Bírabhúma, Bábu Binodavihárí Kavirája. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Tattva-chandriká. A commentary on Chakradatta's *Chikitsá-sára-saṅgraha*—a treatise on practice of medicine. By S'ivadása Sena, son of Anánta, grandson of Uddharana, great grandson of Lakshmidhara, great great grandson of Kákustha, and great great great grandson of Sangu Sena, who was the court physician of one S'ikhares'vara. The author was a resident of Málánchi, a village in Bengal.

Beginning. यः सप्तवर्षदेशीयो दधार धरणीधरं ।
कंसध्वंसकरं वन्दे तं देवं देवकीसुतं ॥
नातः किमथ मातोत यं दृष्ट्वा दृष्टपूर्व्वकं ।
अभूत् स्कन्देऽपि सस्नेहस्तं देवं शिवयोर्भजे ॥
टीकारत्नप्रभा चक्रदत्तनिर्म्मितसङ्गृहे ।
यद्यप्यस्ति तथाप्येष सङ्क्षेपाय समोद्यमः ॥
विस्तराक्षश्च सङ्क्षिप्य प्रतिक्षिप्य च दुर्व्वचः ।
व्याख्यान्तरञ्च निक्षिप्य टीकेयं क्रियते मया ॥
विशिष्टशिष्टाचारानुमितश्रुतिबोधितकर्त्तव्यतया प्रारिप्सितग्रन्थसमाप्तिफलकं तत्प्रतिबन्धकध्वंसमात्रफलकं वा स्वयं कृतमिष्टदेवतानमस्कारं शिष्यशिक्षार्थमादौ निबध्नाति,—गुणेति ।

End. आसीत् सभायां शिखरेश्वरस्य लब्धप्रतिष्ठः किल साङ्गसेनः ।
वाणीविलासं कविसार्व्वभौमं विजित्य यः प्राप यशोऽनुरागं ॥
काकुस्थसेनस्तनयस्ततोऽभूत् ततोऽपि लक्ष्मीधरसेननामा ।
तस्माद्भूदुद्धरणस्तनूजस्तस्मादनन्तस्तनयोऽथ जज्ञे ॥
मालञ्चिकाग्रामनिवासभूमेर्गौड़ावनी+ + + + + + + ।
+ + + + + + + चक्रदत्तटीकामिमां श्रीशिवदाससेनः ॥
टीकासु पूर्व्वैर्विहितासु येऽर्था ये वा गुरुभ्योऽधिगता मयापि ।
सन्त्यत्र ते वस्तदलं श्रमेण टीकान्तरान्वेषणजेन धीराः ॥

Colophon. इति श्रीशिवदाससेनकृता तत्त्वचन्द्रिकाख्या चक्रसङ्गृहटीका समाप्ता ।

विषयः । चक्रदत्तकृतचिकित्सासारसङ्गृहाभिधग्रन्थस्य व्याख्यानं ।

No. 1631. कामधेनुः ।

Substance, country-made paper, 13 × 3 inches. Folia, 55. Lines, 5 on a page. Extent, 1,431 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1702. Place of deposit, Bhímagaḍa, Post Khayarás'úla, Zillá Bírabhúma, Paṇḍit Bámácharaṇa Bhaṭṭáchárya. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Kámadhenu. A commentary on the author's list of verbs entitled *Kavikalpa-druma.* By Vopadeva. One Bhagavata S'armá completed the copying of the codex on Sunday the 6th of the month of Pausa of the S'aka year 1702.

Beginning. येन वियद्विकरणैर्व्याख्यातैर्धातुलोचितैः ।
प्रकाशैः सम्प्रकाश्यन्ते क्रियासं नौमि गोपतिं ॥
कविकल्पद्रुमो धातुपाठो विरचितो मया ।
धातुवृत्तिः कवेः कामधेनुर्नाम्नाभिधीयते ॥
तच प्रयोगा धातूनामित्क्रमादिफलार्पकाः ।
प्रयुक्तिपोक्तनिनां तुल्यप्रयोगानामभेदकाः ॥
ग्रन्थारम्भे विघ्नविघाताय ग्रन्थकृत् उचितेष्टदेवतास्मरणरूपं मङ्गलमाचरति, ग्रन्थाकरेत्यादि ।

End. अथ ग्रन्थकृत् स्वमाख्यानं ख्यापयति, विद्वद्वनेशेत्यादि । य एष कविकल्पद्रुमो नाम ग्रन्थः वोपदेवद्विजेन तेने + + + स सेव्यः । स्वर्गे गीर्व्वाणेत्यादिना स्वीयकीर्त्त्या समाख्यादनं । — — — — — — — —
भागीरथीनीरविमुक्तिकामः श्रीकामदेवं कविकल्पधेनुं ॥

Colophon. ध्यात्वा श्रीगुरुपादपद्ममसलं भक्तालिभिः सेवितं
शाके हस्तखशिन्धुचन्द्रविमिते मासे सहस्रे मुदा ।
वारेऽर्कस्य तिथौ गुहाननमिते श्रीकामधेनुं कवेः
श्रीमद्भागवतो द्विजः समलिखच्छ्रीमिचगेहे वसन् ॥

विषयः । सकृतकविकल्पद्रुमाभिधधातुपाठस्य व्याख्यानं ।

No. 1632. अणीयसीनाम्नी माघटीका ।

Substance, country-made paper, 16 × 3 inches. Folia, 41. Lines, 7 on a page. Extent, 395 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Bhímagaḍa, Post Khayarás'úla, Zillá Bírabhúma, Paṇḍit Bámácharaṇa Bhaṭṭáchárya. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Aṅiyasì-ṭiká. A commentary on the epic poem called Mágha. By Bhagiratha. *Vide* Vol. III. No. 1273 for the text, and IV. No. 1595, for a commentary by another.

Beginning. प्रणमामि सदाधारे व्याकारे पार+ञवां ।
वाणीकल्पलतां वन्दे षट्पदार्थतरश्रितां ॥
बोधार्थमल्पबुद्धीनां टीकामेतामणीयसीं ।
विदधाति द्विजः श्रीमान् + +वति भगीरथः ॥
अत्र हि काव्यप्रबन्धेन चित्तप्रशमकारणं भगवन्नारायणमुपश्लोकयन् विशिष्टवस्तु-निर्देशार्थमिदं नमस्कारमुखं काव्यं निबबन्ध ।

End. अस्य श्रीः लक्ष्मीः चिरं गता, इदं सम्प्रत्यपि श्रियं शोभां रचति, अत एव अनयोर्महदसादृश्यं ॥८९॥

Colophon. इति माघकाव्ये तृतीयसर्गटीका सम्पूर्णा ।

विषयः । माघकृतशिशुपालबधस्य व्याख्यानं ।

No. 1633. दैवज्ञवल्लभा ।

Substance, country-made paper, 14 × 3 inches. Folia, 18. Lines, 6 on a page. Extent, 395 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Bhímagaḍa, Post, Khayarás'úla, Zillá Bírabhúma, Paṇḍit Bámácharana Bhaṭṭáchárya. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Daivajña-vallabhá. A treatise on astrology and divination. By Varáha-mihira. A very scarce work.

Beginning. नत्वा दि+तुममलं भैरवमद्वैतमीश्वरं ।
+ + + + + क्षतप्रश्ने दैवज्ञवल्लभारचना ॥
दीप्तादिं दृश्यभेदं ग्रहचराणां निरूप्य भावफलं ।
सृष्टो यद् यत् कथयति शुभाशुभं तत्तदन्यथा नोक्तम् ॥

End. यदुपचितमन्यजन्मनि शुभाशुभं तस्य कर्म्मणः पङ्क्त्या व्यञ्जयति ॥

Colophon. इति दैवज्ञवल्लभायां वराहमिहिरकृतायां षोड़शोऽध्यायः ।
आदित्यदासतनयस्तद्वाप्तबोधः कापित्थकः सविदलब्धवरप्रसादः ।
आवन्तिको मुनिमतान्यवलोक्य यत्नादेतां वराहमिहिरो रचयाञ्चकार ॥
इति दैवज्ञवल्लभा समाप्ता ॥

विषयः । शुभाशुभप्रश्नकरणे फलपुष्पादिधारणकर्त्तव्यता । प्रश्नकर्तुरिङ्गितादिना शुभाशुभनिरूपणं । लग्ननिर्णयः । शुभाशुभज्ञानोपायः । लाभालाभनिरूपणोपायः । गमनागमननिरूपणं । शत्रुगमागमननिरूपणं । प्रवासस्थितस्य शुभाशुभज्ञानं । जयपराजयज्ञानोपायकथनं । ग्रहकोपविशेषेण मृत्युकथनं । नष्टलाभोपायकथनं । मुष्टिचिन्तनं । दृष्टिगणना । विवाहगणना । कन्यापुत्रजन्मगणना । प्रकीर्णकगणना । स्तपयाचादिनिरूपणं ।

No. 1634. सिद्धान्तचिन्तामणिः ।

Substance, country-made paper, 17 × 4 inches. Folia, 24. Lines, 7 on a page. Extent, 1,298 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Gopálapura, Post Khayarás'úla, Zillá Bírabhúma, Bábu S'ríkantha Kavirája. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Siddhánta-chandriká. A commentary on Mádhava Kara's treatise on diagnosis called *Rugvinis'chaya.* The MS. is incomplete, and the author's name cannot be made out.

Beginning. ईश्वमनीशं कारणमकारणं कारणमयत्नं ।
आदिमनादिं शाश्वतमशाश्वतमच्युतं वन्दे ॥
आयुर्वेदमहोदधिं सुकृतिभिर्वैद्यैर्विमथ्योद्धृता
ये व्याख्यामणयो नितान्तकुमतिध्वान्तौघविध्वंसिनः ।

नेभ्यः केवलरामकृष्णकृपया व्यक्तीकृतः केनचित्
++सोऽयमुपास्यतामनुदिनं सिद्धान्तचिन्तामणिः ॥
यद्यपि सुमनोदृन्दे ++ सदालिरामोदेत्।
तथापि कदाचित् मन्दं कुन्दं न किं भजते ॥
अथ खलु निखिलतत्त्वज्ञानमहामहिमा++धिया मार्ज्जितसन्ततखान्तसन्ताप-सन्ततिः यशोदयानन्दबलेन च कलितकलेवरो माधवकरः सर्व्वेषां सुखेन प्रकृतिविकारादितत्त्वज्ञानार्थं रोगनिर्णयरूपिमाविश्चकार। तत्र प्रथमं परम-प्रामाणिकपरिप्राप्तकर्त्तव्यताकप्रारिप्सितविघ्नविघातफलकं कृतेष्टदेवताप्रणाम-रूपं मङ्गलं ग्रन्थाधेदृणामपि शिवाय शिष्यशिक्षार्थञ्च ग्रन्थादौ तन्निबद्धवान्। प्रणम्येत्यादि।

End. चरके, ग्रहणीदुष्टत्वेनाग्निमान्द्यादीनामपि ग्रहणीरोगत्वेनाभिधानात्। यदाह,— यस्याग्निः पूर्व्वमुद्दिष्टो रोगानीके चतुर्व्विधः। (इतः खण्डितं।)

विषयः। माधवकृतरुग्विनिश्चयाभिधग्रन्थस्य व्याख्यानं।

No. 1635. नानौषधविधिः।

Substance, country-made yellow paper, 13 × 3½ inches. Folia, 14. Lines, 10 on a page. Extent, 420 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Gopálapura, Post Khayarás'úla, Zillá Vírabhúma, Bábu S'ríkantha Kaverája. Appearance, new. Prose and verse. Incorrect.

Nánaushadha-vidhi. A treatise on Indian materia medica, treating principally of metallic medicines. Author's name unknown.

Beginning. अथ धातूनां शोधनं वक्ष्यामः। स्वर्णं रौप्यं ताम्रं सीसकं रङ्गं गन्धकाभ्रपित्तलं खर्पररञ्च। इत्यादि।

End. सन्नाहदीप्तमिव जठराग्नेः शालीषष्टिकदर्भेषु।

Colophon. इति नानौषधिविधिः समाप्तः।

विषयः। सर्व्वेषां धातूनां शोधनोपायकथनं। स्वर्णमारणविधिः। रौप्यमारणविधिः। ताम्रमारणविधिः। सीसकमारणविधिः। रङ्गमारणविधिः। मुक्तामारणविधिः। हीरकमारणविधिः। मण्डूरशोधनं। चिङ्गुलशोधनं। चिङ्गुलस्य मारणाभाव-कथनं। हरितालशोधनं। मनःशिलाशोधनं। तुत्थकशोधनं। पारदशोधनं। पारदमारणविधिः। गन्धकशोधनं। तन्मारणकर्त्तव्यता। कज्जलीकरणविधिः। अभ्रकशोधनं। अभ्रकमारणविधिः। पारदमारणप्रक्रिया। पारदबन्धनोपाय-कथनं। सद्यो हरितालमारणप्रक्रिया। पञ्चामृतरसः। माक्षिकशोधनं। नाग-रङ्गशोधनं।

No. 1636. सुबोधिनी ।

Substance, palm-leaf, 15 × 2 inches. Folia, 115. Lines, 5 on a page. Extent, 4,061 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Gánguṭe, Post Purendrapura, Zillá Vírabhúma, Gopínátha Bhaṭṭáchárya. Appearance, old. Prose. Correct.

Subodhiní. A commentary on the Bhaṭṭi Kávya. By Kumudánanda. This is not near so well-known as the work of Bharata Mallika. The author follows the rules of Páṇini in explaining the text.

Beginning. श्रीकृष्णगिरिजौ नत्वा धर्म्मकामार्थमोक्षदौ ।
चक्रे श्रीकुमुदानन्दो भट्टिटीकां सुबोधिनीं ॥
अत्र कविना श्रीस्वामिसूनुना सर्गबन्धनुत्तरणं प्रकीर्णकाण्डं प्रथमं दर्शयितुं तस्य विषयव्यापकत्वात् तत्रादौ वस्तुनिर्देशं कुर्व्वन् इष्टदेवतास्मरणात्मकं मङ्गलं विघ्नोपशान्तये करोति । रुचिरनाम च्छन्द आदौ निबध्य पश्चाच्छात्यादिच्छन्दसा सर्गनिर्व्वाहः । यथा छन्दोमञ्जर्य्यां ।——जतौ तजौ रुचिरेत्यादि । अभूदिति ।

End. इतः समुद्रात् उत्तरा या दिक् तस्याः । उत्तरा हि वसन् रामः लवणनेायतेा दक्षिणतः ।

Colophon. इति श्रीकुमुदानन्दकृतायां सुबोधिन्यां भट्टिटीकायामष्टमः सर्गः ।

विषयः । भट्टिकाव्यस्य अष्टमसर्गान्तं व्याख्यानं ।

No. 1637. भट्टिबोधिनी ।

Substance, palm-leaf, 15 × 2 inches. Folia, 108. Lines, 4 on a page. Extent, 2,268 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Gánguṭe, Post Purendrapura, Zillá Vírabhúma, Gopínátha Bhaṭṭáchárya. Appearance, old. Prose. Correct.

Bhaṭṭibodhiní. A commentary on the Bhaṭṭi Kávya. By Naranáráyaṇa Vidyávinoda Áchárya, son of Váneśvara, who was brother of Jaṭádhara of the family of Púrvagráma. The object of this work is to explain all grammatical references by citing the authority of the Saṅkshiptasára grammar.

Beginning. नत्वा रामपदद्वन्द्वमरविन्दं भवच्छिदं ।
विद्याविनोद आचार्य्यः कुरुते भट्टिबोधिनीं ।

पूर्व्वग्रामिकुले कलानिधिनिभश्चक्री सुमेरुस्थितो
धाता यस्य जटाधरो द्विजवरो वाणेश्वरस्तत्सुतः।
तत् पुचः प्रथितोऽभवत् कविवरो नारायणो नामतः
सोऽभूदभ्यसनेन शास्त्रनिच+ विद्याविनोदार्थतः॥
सन्ति यद्यपि भूयांसः शब्दलक्षणचक्षुषः।
तथापि जैमराभ्यासविशेषायैव शिष्यते॥
प्रायो हि मत्सरधियः कवयः पृथिव्यां सन्ति क्वचित् क्वचिदपि प्रियसाधुवादाः।
एकं प्रियाप्रणयिकर्म्म करोमि नित्यं मध्ये द्वयोरपरमादरवत्तयैव॥
अथ पाणिनिकृतलक्षणार्थानवगन्तुमशक्नुवतां भाष्यकारजिनेन्द्रप्रभृतिनानामतानुसारिणां सन्देहसन्दोहव्याधिपीड़ितानां शिष्यप्रशिष्याणामुद्धिधीर्षुर्भगवान् श्रीधरस्वामिसूनुर्भट्टहरिः काव्यच्छलेन समस्तं व्याकरणार्थं दर्शयन् रामकथयैवाच मङ्गलान्तरमनादृत्य काव्यमिदमारब्धवान्। तत्र शब्दलक्षणं धातुमूलकत्वात् सकलपदानां धातुपादं प्रथममेव अभिधास्यामीति सत्यां चिकीर्षायां भवतेः क्रियासामान्यवाचित्वादाह,—अभूदिति।

End.. प्रतिदिशं धीरमन्त्रमुच्चैर्निखनमुद्दस्यन् क्षिपन् तड़ित्+++++++ जलदोऽप्येवं।

Colophon. भट्टिकाव्यस्य एकादशसर्गान्तं व्याख्यानं।

No. 1638. काव्यप्रकाशविस्तारिका।

Substance, country-made paper, 13 × 4 inches. Folia, 128. Lines, 10 on a page. Extent, 6,400 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Sájiná, Post Purendrapura, Zillá Vírabhúma, Rames'chandra Bhaṭṭáchárya. Appearance, old. Prose. Correct.

Kávyaprakás'a-vistáriká. A commentary on the Kávyaprakás'a, a treatise on rhetoric. By Paramánanda Chakravartí. Incomplete. This is a little-known work.

Beginning. प्रियायाः पद्मायाः प्रणयकुपितायाः स्तुतिपरः
प्रसादं निर्म्मित्सुर्जलधिजनिवाणीपरिवृढः।
परस्याः कौटिल्यात् कटुनि वचांसि प्रोद्यति भृशं
प्रदीप्तायां तस्यां जयति विनमद्वक्त्रकमलः॥

कार्य्या कदर्य्यैरिव नो भवद्भिर्नवेति हेला कृतिनः कृतौ नः ।
निवारितान्तःकलुषः किमेतां दधत् कलाभृन्न पुनः पुरातनः ॥
न्यायाचार्य्यमनङ्गीकृतपरपक्षं बङ्गभूमीशानं ।
गुरुमिह नत्वा काव्यप्रकाशविस्तारिकां तनुमः ॥
प्रथने दोषजवाणैः क्षतविक्षतमुत्तरोदरगं ।
रक्षतु परीक्षितं मे वचनं विबुधः सुदर्शनेनाशु ॥
यथाविगीतविशिष्टाचारपरम्पराप्राप्तप्रारिप्सितसमाप्तिप्रतिबन्धकदुरितध्वंसहेतु-
भूतमङ्गलाचारपरां प्रथमकारिकामवतारयति इत्तिकृत् । ग्रन्थेत्यादि ।

End. प्रभेदेति । इदानीमेषां दोषाणां यथा योगमित्यस्यार्थमुपसंहृत्य दर्शयति तदेत इति । सम्पूर्णमिदं काव्यलक्षणमिति 'तददोषौ' इत्यादि यत् काव्य-लक्षणमुक्तं तद्विशेषणानां दोषगुणालङ्काराणां कथनात् सम्पूर्णमित्यर्थः ॥

Colophon. इति श्रीपरमानन्दचक्रवर्त्तिकृतौ काव्यप्रकाशविस्तारिकायां अर्थालङ्कारविवे-चनो नाम दशम उल्लासः । समाप्तोऽयं ग्रन्थः ।

विषयः । काव्यप्रकाशस्य व्याख्यानं ।

No. 1639. हर्षहृदया ।

Substance, country-made paper, 14 × 4 inches. Folia, 73. Lines, 8 on a page. Extent, 2,610 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Sájiná, Post Purendrapura, Zilla Vírabhúma, Rámachandra Bhaṭṭá-chárya. Appearance, old. Prose. Correct.

Harsha-hṛidaya. A commentary on the Naishadha of S'rí Harsha. By Gopinátha Áchárya. No. 1205 notices a commentary by a different author.

Beginning. नमामि वाचामधिदेवतां तां चिलोकनाथैकनिकेतनस्थां ।
प्रसादमासाद्य यदीयमेव वागीश्वरस्यापि कवित्वशक्तिः ॥
अस्त्येव सम्प्रति महाकविभिः प्रणीता नानार्थबोधमधुरा विदतिस्त्वनेका ।
तेषां तदत्र तुलना न तथा ममैषा खद्योतकीटतुलनैव यथेन्दुकान्तेः ॥
वक्तुं सुधीरपि गुरूननुपास्य यस्य शक्नोति किञ्चिदपि नैव रहस्यमस्य ।
काव्ये श्रमोऽत्र विदुषां कविपण्डितस्य मोदाय किन्तु मम सम्प्रति बालकस्य ॥
तथापि बाल्याच्चपलत्वमुच्चैरद्य प्रवृत्तोऽस्मि विधातुमेतत् ।

+ + + + + विधुरोऽपि काव्ये बालस्य किं कृत्यविधौ विचारः ॥
निपीय इति ।

End. विजयसेननाम्नो गौड़ेश्वरस्य प्रशस्तिरचनायास्तातस्य श्रीहर्षकवेः काव्यस्य नैषधस्य चरिते पञ्चमः सर्गोऽगमत् । पञ्चानां पूरणः पञ्चमः । पुरुहूतस्य कैतवं कपटो यत्र सर्गे ।

Colophon. इति गोपीनाथाचार्य्यकृतौ हर्षहृदयाख्यायां नलचरितटीकायां पञ्चमः सर्गः ।

विषयः । श्रीहर्षकृतनैषधचरिताभिधानकाव्यस्य पञ्चमसर्गान्तं यावद् व्याख्यानं ।

No. 1640. धातुपारायणः ।

Substance, country-made paper, 16 × 4 inches. Folia, 17. Lines, 8 on a page. Extent, 426 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Bhímagaḍa, Post Khayarás'úla, Zilla Vírabhúma, Vámácharaṇa Bhaṭṭáchárya. Appearance, new. Prose. Incorrect.

Dhátupáráyaṇa. The classification and conjugation of the Sanskrit roots. By Jumaranandi, the author of the exposition of the aphorisms of the Saṅkshiptasára grammar. The work is intended to serve as an appendix to his grammar.

Beginning. धातवोऽतिप्रसिद्धा ये पठ्यन्ते च गणे गणे ।
तेषामेव निबन्धोऽयं शिष्टानां प्रतिपत्तये ॥ तत्रादौ भ्वादिगणः ।

End. प्रोष्ठखालयति अवगुण्ठालयति अवधीरयति । इत्यादिः ।

Colophon. इति श्रीमज्जुमरनन्दिकृतौ धातुपारायणः समाप्तः ।

विषयः । भ्वादिगणादिधातुनिरूपणं ।

No. 1641. भागवतकौमुदी ।

Substance, country-made paper, 13 × 4 inches. Folia, 22. Lines, 16 on a page. Extent, 1,512 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Bhímagaḍa, Post Khayarás'úla, Zilla Vírabhúma, Gopálachandra Vidyálaṅkára. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Bhágavata-kaumudí. Notes on some difficult passages on the Bhágavata Puráṇa. By Rámakṛishṇa. The MS. is incomplete.

Beginning. प्रणम्य परमं ब्रह्म दुरूहाद्यस्वरूपिणं ।
तन्यते रामकृष्णेन श्रीभागवतकौमुदी ॥
अथ तमेव विदित्वा इति श्रुतौ परमपुरुषार्थे मोक्षं प्रति तत्त्वज्ञानस्य हेतुता दर्शिता ।

End. अतो विप्रस्य प्रमाणमयत्नेन प्रमेयात् मत्तः श्रेष्ठत्वं ॥ श्रीः ।

विषयः । श्रीमद्भागवतीयविषमस्थाने टीकाटिप्पनपूर्वकं तत्र तत्र समाधानकीर्त्तनं ।

No. 1642. स्मृतिसारः ।

Substance, palm-leaf, 19 × 1¼ inches. Folia, 107. Lines, 3 on a page. Extent, 1,590 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1610. Place of deposit, Mayanádal, Post Khayarás'úla, Zilla Vírabhúma, Vishṇuchandra Bhaṭṭáchárya. Appearance, very old. Prose. Correct.

Smṛitisára. An epitome of the Smṛitis. The MS. is confined to expositions for omissions and irregularities in the performance of ceremonies, and for offences and sins. By Yádava Vidyábhushaṇa Bhaṭṭáchárya. The author belongs to the school of Raghunandana. Nos. 649 and 1077 bear the name of this work, but they are separate works.

Beginning. भूयः प्रणम्य रघुनाथपदारविन्दं मन्वादितन्त्रनिवहानभिवीक्ष्य यत्नैः ।
उद्धृत्य सारमखिलं निखिलस्मृतीनां श्रीयादवेन विदधे स्मृतिसार एषः ॥
अथ प्रायश्चित्तनिरूपणं । पापक्षयमात्रसाधनं कर्म्म प्रायश्चित्तमिति तच्चिन्त्यं ।

End. श्राद्धदिने स्त्रीगमने अचीराचमभोजनं । दिवामैथुने दिनमेकं व्रती भवेदिति ।

Colophon. इति श्रीमच्छामचट्टोपाध्यायस्नात्तानुयायिश्रीयादवविद्याभूषणभट्टाचार्य्यविरचितस्मृतिसारे प्रायश्चित्तप्रकरणं समाप्तं । शकाब्दाः १६१०

विषयः । प्रायश्चित्तनिरूपणं । प्रायश्चित्तपूर्व्वाङ्गकृत्यं । गोवधप्रायश्चित्तनिरूपणं । व्यवस्थापत्रलेखनप्रकारः । एकहायनादिगोवधप्रायश्चित्तं । गोवधापवादः । क्षत्रियादिगोवधप्रायश्चित्तं । स्त्रीवधप्रायश्चित्तं । व्यभिचारिणीवधप्रायश्चित्तं । गर्भिणीवधप्रायश्चित्तं । धेनुसङ्कलनकथनं । चण्डालाद्यन्नभक्षणप्रायश्चित्तं । चण्डालादिस्पृष्टान्नभोजनादिप्रायश्चित्तं । अज्ञानतः कुक्कुरादिस्पृष्टभोजनप्रायश्चित्तं । अन्त्यजस्त्रीगमनप्रायश्चित्तं । शूद्रादिस्पृष्टान्नकेशकीटाद्युपहतान्नादिभोजनप्रायश्चित्तं । गोमांसभक्षणप्रायश्चित्तं । रेतोमूत्रपुरीषादिभक्षणप्रायश्चित्तं । विण्मूत्रदूषितफलादिभक्षणप्रायश्चित्तं । सूक्ष्मोष्ट्रभक्षणप्रायश्चित्तं । पतितान्नभोजनप्रायश्चित्तं । देवा-

थैापकल्पितदृथापायसभोजनप्रायश्चित्तं । वाग्दुष्टादिभोजनप्रायश्चित्तं । शूद्र-भाजने तथा भिन्नकांस्यभाजने भोजनप्रायश्चित्तं । सूतकान्नभोजनप्रायश्चित्तं । दृसदन्नादिदृतभोजनप्रायश्चित्तं । भोजनकाले रेतोमूत्रपुरीषादुत्सर्गप्रायश्चित्तं । क्षतनैलाभ्यङ्गस्य भोजनादिप्रायश्चित्तं । खकीयोच्छिष्टादिभोजनप्रायश्चित्तं । कुत्सितपङ्क्तिभोजनप्रायश्चित्तं । ब्रह्मवधसुरापानादिमहापातकप्रायश्चित्तं । चचि-यादिस्वामिकसुवर्णस्तेयादिप्रायश्चित्तं । पतितसंसर्गप्रायश्चित्तं । चण्डालादिसंसर्ग-प्रायश्चित्तं । यज्ञोपवीतच्छेदादिप्रायश्चित्तं । अनातुरस्य सन्ध्याद्यकरणप्रायश्चित्तं । शूद्रपरिग्रहप्रायश्चित्तं । मिथ्याभाषणप्रायश्चित्तं । स्वभार्य्यायां मातृभगिन्यादि-कथनप्रायश्चित्तं । उच्छिष्टस्य चण्डालादिदर्शनप्रायश्चित्तं । विप्रादिमध्यगमन-प्रायश्चित्तं । मिथ्याशपथप्रायश्चित्तं । अभिशापकर्त्तुः प्रायश्चित्तं । जलाग्न्यादौ अशुचिप्रक्षेपप्रायश्चित्तं । देवाभावे दृष्टकादिना स्नपदृकरणप्रायश्चित्तं । छीवन-प्रायश्चित्तं । व्रतभङ्गप्रायश्चित्तं । रजकादिस्पर्शप्रायश्चित्तं । उच्छिष्टब्राह्मणस्य शूद्र-स्पर्शनप्रायश्चित्तं । सवर्णोच्छिष्टस्पर्शप्रायश्चित्तं । लशुनादिस्पर्शप्रायश्चित्तं । उच्छि-ष्टस्य नरादिपुरीषस्पर्शप्रायश्चित्तं । रजस्वलास्पर्शप्रायश्चित्तं । प्रायश्चित्तसङ्क्षेपः । व्रात्यप्रायश्चित्तकथनञ्च ।

No. 1643. सूर्य्यशतकटीका ।

Substance, palm-leaf, 14 × 1½ inches. Folia, 42. Lines, 4 on a page. Extent, 976 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1623. Place of deposit, Bhímagaḍa, Post Khayarás'úla, Zilla Vírabhúma, Vámácharaṇa Bhaṭṭáchárya. Appearance, old. Prose. Correct.

Súryas'ataka-ṭiká. A commentary on Mayúra Bhaṭṭa's century of verses in praise of the Sun. By Jayamaṅgala. The hymn is believed to possess the merit of curing leprosy.

Beginning. भक्तमयूरवक्त्राजपदविन्यासशालिनी ।
नर्त्तकीव नरीनर्त्ति सभासध्ये सरस्वती ॥ जयेत्यादि ।

End. तावद् यो निर्णीयते स आदित्यः भवद्भ्योऽभीष्टं ददात्विति ॥ १०० ॥

Colophon. इति श्रीमयूरभट्टविरचितसूर्य्यशतकस्य टीका जयमङ्गलविरचिता समाप्ता ।
शाकेऽनन्तर्तुविमिते सपञ्चवक्त्रके पुनः ।
लिखिता सूरशतके टीकासौ यत्नपूर्व्विका ॥

विषयः । मयूरभट्टकृतसूर्य्यशतकस्य व्याख्यानं ।

No. 1644. वैषम्योद्धरणी ।

Substance, country-made paper, 15 × 3 inches. Folia, 67. Lines, 9 on a page. Extent, 2,939 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1594. Place of deposit, Bhímagaḍa, Post Khayarás'úla, Zillá Vírabhúma, Gopálachandra Vidyálaṅkára. Appearance, old. Prose. Correct.

Vaishamyoddharaṇi. A commentary on the Kirátárjuníya. By Vaṅkimadása. A little-known work.

Beginning. अथ वङ्किमदासेन प्रणम्य परमेश्वरीं ।
वैषम्योद्धरणी काव्ये भारवीये विधीयते ॥
काव्यं कुर्व्वन् कविस्तत्तच्चणं वस्तुनिर्द्देशं निदधान आह,—श्रिय इति ।

End. श्रिया लोकान्तरसम्बन्धिन्या स्वतेजःसम्पदा च उपजगुः उपगीतवन्तः स्तुतवन्त इत्यर्थः ।

Colophon. इति वङ्किमदासकविराजकृतायां वैषम्योद्धरणां किरातार्জ্জुनीयटिप्पन्यामष्टादशः सर्गः ।
अङ्कास्यग्रहचन्द्रशेखरमुखक्षौणीमिते भूपतेः
शाके कार्तिकसञ्ज्ञके शनिदिने मासे सितायां तिथौ ।
षष्ठ्यां लिखिता सुबोध-विषमा टीका मुदा भारवेः
श्रीदामोदरशर्म्मणा सुरवरं नत्वा हरिं कामदं ॥

विषयः । किरातार्জ্জुनीयकाव्यस्य व्याख्यानं ।

No. 1645. क्रमदीपिका ।

Substance, palm-leaf, 19 × 1½ inches. Folia, 75. Lines, 3 on a page. Extent, 908 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1609. Place of deposit, Bhímagaḍa, Post Khayarás'úla, Vámácharaṇa Bhaṭṭáchárya. Appearance, old. Verse. Correct.

Kramadípiká. A second copy of the work noticed under No. 1551. A Tántric compilation of details regarding the secret mantras of Vaishṇava deities.

Beginning. कला तु माया नवका तु मूर्त्तिः कलक्वणद्वेणुनिनादरम्यः ।
श्रितो हृदि व्याकुलयंस्त्रिलोकीं श्रियेऽस्तु गोपीजनवल्लभो वः ॥
गुरुचरणसरोरुहद्वयोत्थान् महितरजःकणकान् प्रणम्य मूर्ध्ना ।
गदितमिह विरच्य नारदाद्यैर्यजनविधिं कथयामि शार्ङ्गपाणेः ॥

End. जगदिदमनुविद्धं येन यस्मिन् प्रसूते
यदनु ततमजस्रं याति चाधिष्ठिताया(?)।
यदुरुमहदुदर्चिर्यो विधत्ते च गोपी
तममितसुखबोधज्योतिषं नौमि कृष्णं॥

Colophon. इति श्रीक्रमदीपिकायामष्टमः पटलः। समाप्तश्चायं ग्रन्थः। शकाब्दाः १६०९।

विषयः। १ प्रथमपटले,—गोपालमन्त्रस्य सर्व्ववर्णस्त्रीपुरुषेषु शीघ्रफलदात्वकथनपूर्व्वकं तन्मन्त्रादिनिरूपणं। आसनभूतशुद्धादिकथनं। केशवकीर्त्त्यादिन्यासप्रकारः। द्वारदेवताकथनं। तत्तन्यासादिप्रकारकथनं। प्राणायामप्रकारः। पीठन्यासादिकथनं।

२ये,—फलकथनपूर्व्वकं 'गोपीजनवल्लभाय स्वाहा' इति मन्त्रोद्धारप्रकारकथनं। अत्र छन्दऋष्यादिनिरूपणं। प्रद्युम्नजगन्मोहनमन्त्रशक्तिनिरूपणं। मन्त्रार्थनिरूपणं। कृष्णशब्दनिर्व्वचनं। तत्तदङ्गन्यासनिरूपणं। गरुडवनवासिप्रभृतीनां न्यासभेदकथनं। भूतिन्यासकथनं। विभूतिपञ्जरकथनं। वर्णन्यासादिनिरूपणं। नाराचादिमुद्रानिरूपणं।

३, ४र्थे,—श्रीकृष्णध्यानकथनं। श्रीकृष्णस्य ध्यानमालाकथनं। नारदस्य ध्यानकथनं। विशेषार्घ्यस्थापनादिविधिः। जपप्रकारकीर्त्तनं। शिष्यलक्षणं। दीक्षाविधानं। अत्र कलशादिस्थापनविधिः। अङ्गदेवताध्यानादिकथनं। रुक्मिण्यादीनां रूपादिकथनं। बलदेवस्य ध्यानं। सुभद्राया ध्यानं। विशेषार्घ्यदानमन्त्रादिकथनं।

५, ६ष्ठे,—दीक्षितस्य कर्त्तव्यतानिरूपणं। मन्त्रजपस्थानादिनिरूपणं। पुरश्चरणकथनं। तदुपसंहारनिरूपणं। श्रीकृष्णस्य प्रातःकालीनध्यानकथनं। मध्याह्नध्यानकथनं। सायाह्नध्यानकथनं। तर्पणविधिः। पायसादिषोड़शद्रव्यनिरूपणं। श्रीकृष्णमन्त्रनिर्म्माणप्रकारकथनं। शक्ति-माया-लक्ष्मीबीजाद्युद्धारप्रकारः। सिद्धमन्त्रप्रयोगः। विविधमन्त्रोद्धारप्रकारः। तत्र तत्र ध्यानकथनं। प्रत्येकं पुरश्चरणकथनं। उच्चाटनादौ मन्त्रादिनिरूपणं। जयकामादौ होमादिविधानं।

७, ८मे,—श्रीकृष्णस्य चतुर्व्वर्गसाधनध्यानकथनं। विघ्नत्यक्षरमन्त्रेण पूजाविधानं। अष्टचत्वारिंशदक्षरादिश्रीकृष्णमन्त्रनिरूपणादिकं। अष्टनिधिपूजा। राजोपचारकथनं। विविधमन्त्रकथनं। तत्र तत्र ध्यानादिकथनञ्च। गौर्य्यादौ पूजाविशेषकथनं। सिद्धमन्त्रस्य वश्यादिविधिः। स्त्रीवशीकरणादिकथनं। मुमुक्षूणाम् प्रक्रियानिरूपणं। त्रैलोक्यमोहनमन्त्रकथनं। ध्यानकथनं। गरुड़मन्त्रकथनं। मोहनगायत्रीकथनं। आत्मार्च्चनकथनं। योगकथनं। तत्फलकथनञ्च। चक्रबन्धश्लोकमध्ये केशवेति ग्रन्थकर्त्तृनामोल्लेखनं॥

No. 1646. शालहोत्र ।

Substance, country-made paper, 9 × 4½ inches. Folia, 41. Lines, 7 on a page. Extent, 375 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

S'álahotra. A Hindi translation of a treatise on the Veterinary Art. The original is ascribed to Nakula, one of the Pándava brothers. The translator was one Chetana. The Sanskrit original is supposed to be the most ancient work extant on the subject. *Vide* No. 1648.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ॥ अथ शालहोत्रभाषा ॥ दोहा ॥

नमो निरञ्जनदेव गुरुमार्त्तण्डब्रह्माण्ड ।
रोगहरण आनन्दकर सुखदायक जगदन्ध ॥ १ ॥

End. श्रीराम मासकार्तिककृष्णपक्षद्वितीया तिथि शुभा नाम ।
चेतनचन्दसो भाषित गुरुको कियो प्रणाम ॥

Colophon. इति श्रीपण्डितचेतनकृतशालहोत्र समाप्त ॥

विषयः । अश्वचिकित्साकथनं ।

No. 1647. अश्ववैद्यकं ।

Substance, English paper, 8½ × 7 inches. Folia, 261. Lines, 9 on a page. Extent, 1,615 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1933. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Verse. Incorrect.

As'va-vaidyaka. A treatise on the Veterinary Art. By Jayadatta, son of Vijayadatta. Though professing to be an epitome, this is an elaborate work, treating, in considerable detail, of all the topics connected with the subject. It is divided into 68 sections. Contents: I. Introduction. II. Names and descriptions of the different parts of a horse's body. III. Characteristics of those parts. IV to VI. Effects of particular whirls of hair and marks on the body of a horse. VII. Motion of horses. VIII. Power and endurance of horses. IX. The voice of horses. X. Marks indicating defects. XI. Causes, other than disease, leading to weeping, refusal of food, &c. XII. Effects of particular shadows. XIII. Ditto of smell of the body. XIV. Size. XV. Span of life. XVI. Marks on the teeth indicating age. XVII. Ten stages in the life of a horse and its characteristics. XVIII. Mode of ascertaining the race of horses. XIX. Rules regarding riding. XX. Barren mares how to be made fruitful. XXI. Characteristics of a pregnant

mare. XXII. Rules to be observed during confinement. XXIII. Nursing of foals. XXIV. Rules regarding food for horses. XXV. Veterinary Materia Medica. XXVI. Modes of stabling, and feeding during different seasons. XXVII. Cautery with alkaline leys. XXVIII. Bleeding with a lancet. XXIX. Use of aromatics for promoting health. XXX. Fomentation. XXXI. Oleaginous drinks. XXXII. Medicated oils. XXXIII. Five bitters; medicines for fatigue. XXXIV. Decay not caused by disease. XXXV. Sickness from change of season. XXXVI. Worms. XXXVII. Diseases due to wind. XXXVIII. Names of certain diseases. XXXIX. Treatment of diseases of the mouth and the eyes. XL. Ditto of the head. XLI. Ditto of the ears. XLII. Ditto of coughs. XLIII. Ditto of hiccup. XLIV. Ditto of boils. XLV. Ditto of running from the nose. XLVI. Ditto of a disease called Ghrini: it is characterised by sores within the nostrils and running, and is apparently the same with glanders. XLVII. Ditto of diseases of the foot. XLVIII. Ditto of fevers. XLIX. Ditto of dyspepsia. L. Ditto of diarrhœa. LI. Ditto of dysentery. LII. Ditto of megrims. LIII. Ditto of worms and slime in the bowels. LIV. Ditto of frequent staling. LV. Ditto of leprosy. LVI. Ditto of Anasarca. LVII. Ditto of the diseases of the scrotum. LVIII. Ditto of the diseases of the belly. LIX. Ditto of piles. LX. Ditto of Utkarna, a disease in which the ears, tail and the skin of the body lose their power of action and swellings follow—apparently farcy. LXI. Ditto of diseases originating in excess of wind. LXII. Ditto of madness. LXIII. Ditto of fainting. LXIV. Curable and incurable diseases. LXV. Equine Toxicology. LXVI. Diagnostics from the breath. LXVII. and LXVIII. Equine vices.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः। श्रीशालिहोत्राय नमः।

प्रणम्य शङ्करं भक्त्या शङ्करं सर्व्वदेहिनां।
शिवाय जगतो जातं शिवाश्चापि विशेषतः॥ १॥
मिथ्याविबोधं शब्दार्थं ग्रन्थं विस्तारवर्ज्जितं।
लक्षणं वाजिदेहस्य सङ्क्षेपेण यथाक्रमं॥ २॥
चिकित्सा च समासेन सिद्धौषधसमन्विता।
मुनिप्रोक्तानि शास्त्राणि सम्यगालोक्य वाजिनां॥ ३॥
श्रीमद्विजयदत्तस्य पुत्रेण क्रियतेऽधुना।
श्रीमता जयदत्तेन वाहानां हितमिच्छता॥ ४॥

अध्यायानां यथायोगं षष्ट्यष्टादिकसङ्ख्यया ।
श्लोकानां हि सहस्रेण शतार्द्धसंयुतेन च ॥ ५ ॥
प्रदेशलक्षणञ्चैव जीवितञ्च वयस्तथा ।
दशाविभागं चेवञ्च देशज्ञानञ्च वाहनं ॥ ६ ॥
वन्ध्याक्रमं प्रसूतायाः शिशोश्च प्रतिपालनं ।
द्रव्यमात्राधिकञ्चैव निघण्टं शोषणक्रमं ॥ ७ ॥
विधिः क्षीराग्निशस्त्राणां शिरावेधविधिस्तथा ।
निरूहे च विधिश्चैव वस्तिश्चैवानुवासने ॥ ८ ॥
नस्यस्नेहविधिश्चैव स्नेहपानान्यविक्रमं ।
तैलपाकविधानञ्च घृतपाकविधिं तथा ॥ ९ ॥
आज्ञोपचारं वाहानां तथारिष्टत्रयं पुनः ।
ज्वरारोगचिकित्साञ्च चिक्रपूर्व्वं समासतः ॥ १० ॥
वातादीनाञ्च दोषाणां कोपहेतुन्तथैव च ।
निदानञ्चैव चिक्रञ्च रोगाणाञ्च चिकित्सितं ॥ ११ ॥
साध्यासाध्यविवेकञ्च कृच्छ्रसाध्येतिनिश्चयं ।
प्रकृतिञ्च तुरङ्गानां कथयाम्यनुपूर्व्वतः ॥ १२ ॥
रसोनादि तथा कल्कं मुनिभिः पूर्व्वचोदितं ।

End. रक्तपित्तज्वरं हन्ति कासं श्वासं तथा घृणिं ।
विद्रधिं क्षयरोगञ्च नाशयेद् वाजिनां ध्रुवं ॥ २५ ॥

Colophon. इति श्रीसामन्तशयदत्तकृताश्ववैद्यकशास्त्रं समाप्तं ॥

विषयः । अत्राष्टषष्ट्यध्यायाः सन्ति । तत्र १-मे,—ग्रन्थाभिधेयविवरणं । २,—वाजिदेहस्य-प्रदेशाः । ३,—अश्वाङ्गलक्षणं । ४,—स्थानविशेषे आवर्त्तचिक्रेन वाजिनां शुभाशुभप्रदत्वकीर्त्तनं । ५,—वाजिनां पुण्ड्रचिक्रनिरूपणं । (पुण्ड्रपदेन लोमराजिविरचित-भल्ल-गदा-धनुर्वानादिचिक्रमुच्यते) । ६,—वाजिनां पुष्पचिक्रनिरूपणं । ७,—वाजिनां गतिनिरूपणं । ८,—वाजिनां बलनिरूपणं । ९,—वाजिनां स्वरनिरूपणं । १०,—वाजिनां दोषज्ञापकचिक्रनिरूपणं । ११,—वाजिनामुत्पात-प्रकरणं । (उत्पातस्तु व्याधिरहितस्य वाजिनः ग्रासत्यागाश्रुपातादयश्च) । १२,—वाजिच्छायानां शुभाशुभप्रदत्वकीर्त्तनं । १३,—सुगन्धदुर्गन्धभेदेन वाजिनां शुभाशुभप्रदत्वकीर्त्तनं । १४,—वाजिप्रमाणनिरूपणं । १५,—अश्वायुर्लक्षणं । १६,—वाजिनां दन्तोद्भेदादिना वयोनिरूपणं । १७,—वाजिनां दशविधदशापरिमाण-निरूपणं, दशविधचेष्टानिरूपणञ्च । प्रत्येकदशापरिमाणन्तु द्विसप्तनिदिनाधिकवर्षत्रयं ।

विषयः। दशविधचेष्टन्तु गुह्यादिललाटपर्य्यन्तं प्रथमं चेष्टं। ललाटादिमस्तकं २-यं चेष्टं। ग्रीवास्कन्धादिकं ३-थं चेष्टं। उरोजानुककुदादिकं ४-र्थं चेष्टं। पार्श्वकं ५-मं चेष्टं। दन्तिका ६-छं चेष्टं। स्फिक् ७-मं चेष्टं। सूरकौ (?) ८-मं चेष्टं। जङ्घा ९-मं चेष्टं। कूर्चसन्धिः खुरश्च १०-मं चेष्टं। १८,—वाजिनां जन्मदेशनिरूपणं। १९,—अश्वानां वाहनविधिः। २०,—बन्ध्याया वड़वाया गर्भधारणविधिः। २१,—सगर्भाया वड़वाया लक्षणं। २२,—सूतिकानियमः। २३—अश्वशिशुपालननियमः। २४,—चनकव्रीहिमुद्गयवादीनां वाजिभोजनद्रव्यानां परिमाणकथनं। २५,—वाजिरोगनाशकभेसजनामानि। २६,—वाजिनां सर्व्वर्तुपोषणविधिः। (कस्मिन् ऋतौ कीदृशनियमेन अश्वः पालितव्य इत्यस्य नियमः)। २७,—वाजिनां रोगनाशकचारदाहविधिः। २८,—वाजिनां शिराबेधविधिः। २९,—अश्वानुवासनविधिः। (अपराह्णसमये सुगन्धद्रव्येण सुवासितकरणं अनुवासनं)। ३०,—वाजिनां स्वेदविधिः। ३१,—स्नेहपानविधिः। ३२,—वाजिरोगनाशकतैलविधिः। ३३,—पञ्चतिक्तघृतविधानं, वाजिनां श्रमशान्तिकरणोपायश्च। ३४,—खस्थारिष्टलक्षणं। (खस्थारिष्टस्तु रोगं विना यो वाजी दुर्मना हीनवर्णश्च स गतायुरित्यादिरूपः)। ३५,—वेधारिष्टलक्षणं। (ऋतौ ग्रीष्मे च पानतः अश्वानां वेधाख्य उपसर्गो जायते, येनोपसर्गेण अश्वा अधोमुखाः सज्वराः श्वासकारिणश्च तिष्ठन्ति)। ३६,—अश्वानां कीटवेधारिष्टलक्षणं। (वर्षादिऋतौ नद्यादिसेवनात् वाजिनां य उपसर्गो जायते स कीटवेधाख्य उपसर्गः। ३७,—वातादीनां प्रकोपसमयनिरूपणं। ३८,—वाजिरोगाणामवान्तरनामनिर्देशः। ३९,—वाजिनां मुखरोगनिदानचिकित्से, नेत्ररोगचिकित्सा च। ४०,—शिरोरोगनिदानचिकित्से। ४१,—कर्णरोगचिकित्सा। ४२,—कासरोगचिकित्सा। ४३,—हिक्काचिकित्सा। ४४,—व्रणचिकित्सा। ४५,—सिङ्घानकरोगचिकित्सा। ४६,—घृणिरोगचिकित्सा। ४७,—पादरोगचिकित्सा। ४८,—ज्वरचिकित्सा। ४९,—अजीर्णचिकित्सा। ५०,—अतिसारचिकित्सा। ५१,—उदावर्त्तचिकित्सा। ५२,—प्रस्कन्नचिकित्सा। ५३,—क्षुमिकोष्ठश्लेष्मकोष्ठचिकित्सा। ५४,—मूत्रचिकित्सा। ५५,—कुष्ठचिकित्सा। ५६,—श्लीपदचिकित्सा। ५७,—मुष्करोगचिकित्सा। ५८,—उदररोगचिकित्सा। ५९,—अर्शश्चिकित्सा। ६०,—उत्कर्णचिकित्सा। ६१,—वातव्याधिचिकित्सा। ६२,—उन्मादचिकित्सा। ६३,—अपस्मारचिकित्सा। ६४,—वाजिरोगानां साध्यासाध्यत्वनिरूपणं। ६५,—विषचिकित्सा। ६६,—वाजिनां वातादिप्रकृतिज्ञानं। ६७, ६८,—कल्पविधिनिरूपणं॥

No. 1648. अश्वचिकित्सितं।

Substance, English paper, 9 × 7 inches. Folia, 82. Lines, 9 on a page. Extent, 438 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1933. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Verse. Incorrect.

As'va-chikitsita. The Sanskrit original of the work, noticed under No. 1646. It comprises 18 Chapters. Contents: I. Introduction. II. Classification according to quality. III. Colors of horses—the white the best. IV. Whirls on eighteen places and their effects. V. Ascertainment of age from marks on the teeth. VI. Auspicious and inauspicious marks. VII. Of all qualities speed the most important. VIII and IX. On riders. X. Constitution of horses. XI. Seasonal influences. XII. Snuffs. XIII. Biliary complaints. XIV. Medicated butters. XV. Medicated decoctions. XVI. Poisonous drugs. XVII. Rules regarding stabling. XVIII. Not found in the MS. but it refers, according to the Introduction, to exercise. This work has been quoted largely in the Agni Puráṇa, chapter 288.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः।

जयति स पाण्डवनाथो धर्म्मनिधानो युधिष्ठिरो नृपतिः।
भीमार्ज्जुनसहदेवाद्यनुचरा यो वाजिशास्त्रतत्त्वज्ञाः॥ १॥
दृष्ट्वा सम्यक् नकुलो ज्ञानं सर्व्वशालिहोत्रीयं।
ब्रूते शास्त्रार्थमन्यच्छास्त्रं छत्वा समासेन॥ २॥
प्रश्नो जातिर्वर्णभावर्त्तद्ज्ञा लक्षं वेगो वाहनं धातुरक्षं।
कालो नश्यं पिण्डमार्ज्यं कषायं शालां चेष्टां वाजिनामत्र वक्ष्ये॥ ३॥

End. अश्वस्याङ्गे प्रलिपेद्धरिद्रया वरिष्ठया मङ्गल्या च।
सुपविचान् दोषघ्नैर्विभूषयेद्लङ्कारैः॥ १०॥

Colophon. इति श्रीनकुलकृतेऽश्वचिकित्सिते अश्वशालाविधिः अष्टादशोऽध्यायः।

विषयः। अत्र १-मे,—शालिहोत्रमुनेः समीपे शक्रस्य रथयोग्यवाजिविषयकप्रश्नः। २-ये,—उत्तममध्यमनीचकनीयसां भेदेन चतुर्द्धा वाजिनिरूपणं। ३-ये,—सप्तवर्णानां वाजिनां मध्ये श्वेतवर्णस्य वाजिनः श्रेष्ठत्वकथनं। ४-र्थे,—ललाटादिविंशतिस्थानेषु आवर्त्तचिक्नेन वाजिन उत्तमतानिर्देशः। ५-मे,—दन्तविशेषेण वाजिनामायुःसङ्ख्याविज्ञानं। ६-ष्ठे,—चिक्नभेदेन वाजिनां सुलक्षणत्वकथनं। ७-मे,—सर्व्वेषां वाजिगुणानां मध्ये वेगगुणस्य अधिकत्वकथनं। ८-मे, ९-मे,—

अश्वारोहिलक्षणं । १०-मे,—वाजिनां धातुपरीक्षा । ११-मे,—ऋतुविशेषे वाजिसेवाविशेषनिरूपणं । १२-मे,—वाजिनां रोगविशेषे नश्यरोगनिरूपणं । १३-मे,—वाजिनां पित्तादिदोषे तत् शमनार्थं पिण्डयोगनिरूपणं । १४-मे,—वाजिनां रोगनाशकाद्यनिरूपणं । १५-मे,—वाजिनां रोगनाशकक्वाथनिरूपणं । १६-मे,—वाजिनां रोगनाशकविषप्रयोगः । १७-मे,—अश्वशालाविधिः । (एतद्ग्रन्थमेषे अष्टादशोऽध्याय इति यदुक्तं तद्ग्रन्थमूलकं गणनायामष्टादशाध्याय-स्याप्राप्तत्वात्) ।

No. 1649. सङ्कल्पकौमुदी ।

Substance, country-made paper, 15 × 4 inches. Folia, 56. Lines, 6 on a page. Extent, 1,722 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Guptipárá, Rámadhana Vidyálaṅkára. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Sañkalpa-kaumudi. Rules regarding religious resolution to perform a ceremony, and directions for particular duties on certain occasions. By Rámakṛishṇa.

Beginning. प्रणम्य कमलाकान्तं देववन्द्यपदाम्बुजं ।
तन्यते रामकृष्णेन रम्या सङ्कल्पकौमुदी ॥
यद्यपि सङ्कल्पपदं नानार्थं, तथापि 'सङ्कल्पः कर्म्ममानसम्' इत्यमरकोषात् मानसं कर्म्म मनःसङ्कल्पितं कर्म्म । मनःसङ्कल्पितत्वं आचार्य्यारोपविषयत्वं । यथा रुद्रयामले,——
न्यायेनोपार्ज्जितं द्रव्यं मनसोपार्ज्जितन्तु वा ।
निवेदयेदिष्टदेवे भक्तिश्रद्धासमन्वितः ॥ इत्यादि ।

End. अत एव मठश्चाचादि + नम इति क्वचपाठाय कल्पितं गृहं मठो न तु ब्राह्मणं स्वत्वं, तत्र आदिपदग्राह्यः अतिथ्यादिः । किञ्च मीमांसकैः विग्रहस्वीकारेऽपि विग्रहस्य देवतात्वं न स्वीक्रियते । इति शिवं ॥

Colophon. समाप्तेयं सङ्कल्पकौमुदी ।

विषयः । सङ्कल्पलक्षणं । सङ्कल्पविचारः । सङ्कल्पानुष्ठाने अशौचादिव्यवस्था । व्रतप्रतिष्ठादौ सद्यवस्था । सङ्कल्पितकाम्यादिश्राद्धव्यवस्था । महाभारतादिसङ्कल्पविशेषकथनं । विवाहे वरपिता कन्यापिता वा नान्दीश्राद्धे कृते नाशौचप्रतिबन्धकत्वं । आरब्धाकरणे निन्दाकीर्त्तनं । विवाहानन्तरम् अशौचेऽपि चतुर्थीहोमादिकं कार्य्यमिति

विषयः। कथनं। आरम्भशब्दार्थनिरूपणं। दम्भलक्षणनिरूपणं। सङ्कल्पेन विनेतिवचनस्य विशेषव्याख्यानं। अपवित्रः पवित्रो वेत्यस्य विशेषव्याख्यानं। सूर्य्यः सोमो यम इत्यादिमन्त्रस्य विष्णुस्मरणानन्तरमेव पाठनेति कथनं। 'ॐ तत्सदिति निर्देशो ब्रह्मणस्त्रिविधः स्मृत' इत्यस्य विशेषव्याख्यानं। जलाशयेतिशब्दार्थनिरूपणं। सङ्कल्पे दिङ्नियमः। 'मासपक्षतिथीनाञ्च' इत्यस्य विशेषव्याख्यानं। 'अद्य कृष्णाष्टमीं देवीम्' इत्यत्र अद्यपदपाठविचारः। उपवासलक्षणं। सङ्कल्पवाक्ये उपवासपदनिवेशविचारः। जन्मतिथिकृत्यनिरूपणं। गोत्रोल्लेखविचारः। आश्विने मासि शुक्ले पक्षे अष्टम्यां तिथौ महाष्टम्यामित्युल्लेखः। न तु महाष्टम्यां तिथाविति कथनं। स्नानलक्षणादिकं। गङ्गायां पतितं दन्तादिजलं गङ्गेवेति कथनं। चण्डीपाठसङ्कल्पविचारः। अष्टकुलीशब्दार्थनिरूपणं। उपवासपारणादिनिरूपणं। एकादश्यादौ पित्राद्योपस्थितौ तत्कर्त्तव्यता। अतिदेशलक्षणादिकथनं। उपवासदिने काम्यश्राद्धनिषेधः। श्रवणद्वादशीनिरूपणं। अन्याः पारणव्यवस्था। मठाद्युत्सर्गनिरूपणञ्च। इति।

No. 1650. श्राद्धचिन्तामणिः।

Substance, palm leaves, $14\frac{1}{2} \times 2\frac{1}{4}$ inches. Folia, 133. Lines, 6 on a page. Extent, 3,491 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

S'ráddha-chintámani. Rules regarding offerings to the manes on particular occasions. By Váchaspati Mis'ra.

Beginning. प्रणम्य परमं तेजो विचार्य्याचार्य्यसंहिताः।
श्रीवाचस्पतिधीरेण श्राद्धस्य विधिरुच्यते॥

End. न ब्रह्मचारिणः कुर्य्युरुदकं पतिता न च।
पाषण्डमाश्रिताः स्त्रेना न व्रात्या न विकर्म्मिणः॥
गर्भभर्त्तृहणश्चैव स्वाद्यश्चैव योषितः।
स्त्रेना हिरण्यमाचापहर्त्तारः। स्वाद्य इति चैवर्णिकमावस्त्रीपरमिति सर्व्वचतुरस्रं॥

Colophon. इति महामहोपाध्यायमिश्रश्रीवाचस्पतिविरचितः श्राद्धचिन्तामणिः सम्पूर्णः॥

विषयः। श्राद्धलक्षणं। तच प्राचीनमतं, नव्यमतञ्च। अत्र लक्ष्मीधर-वर्द्धमानादीनां नयकीर्त्तनं। श्राद्धभेदनिरूपणं। एकोद्दिष्ट-पार्व्वण-दर्शश्राद्धादीनां लक्षणादिकथनं। श्राद्धदेशनिरूपणं। पित्रतीर्थादिकथनं। निषिद्धदेशकथनं। भूमि-

विषयः। संस्कारादिकीर्त्तनं। अग्रभागमदत्वा परकीयग्रहे श्राद्धनिषेधः। अस्वामिकस्थाननिरूपणं। श्राद्धकालनिरूपणं। अष्टकाश्राद्धद्रव्यकथनं। सर्व्वचानादेशे पशुशब्देन छागस्यैव ग्रहणमिति कथनं। नवोदकश्राद्धादीनां नित्यत्वकथनं। अश्वयुक्कृष्णश्राद्धविचारः। अत्र श्राद्धविवेकादिमतकीर्त्तनं। मघाचयोदशीश्राद्धनिरूपणं। म्लेच्छादिहतानां चतुर्दशीकर्त्तव्यश्राद्धकथनं। काम्यश्राद्धनिरूपणं। क्षीणाद्यमावस्यानिरूपणं। पिण्डपितृयज्ञादिश्राद्धव्यवस्था। श्राद्धवेलानिरूपणं। मासलक्षणादिकथनं। अत्र हलायुधपारिजातादीनां मतकथनं। श्राद्धदेशस्थापनीयद्रव्यकथनं। दौहित्रचरितलक्षणं। श्राद्धदेशादपसारणीयद्रव्यादिकथनं। श्राद्धविहितब्राह्मणाः। पङ्क्तिपावनलक्षणं। त्रिमध्यादिलक्षणं। श्राद्धसम्पल्लक्षणं। श्राद्धनिषिद्धब्राह्मणलक्षणादिकथनं। हविष्यनिरूपणं। तत्र वाङ्मीणसलक्षणं। अचारलवणनिरूपणं। श्राद्धे वर्জ্জनीयद्रव्यकथनं। मांसनिरूपणं। फलानि। कन्दकथनं। शाककथनं। लवणकथनं। सहजतो निषिद्धद्रव्यकथनं। तीर्थश्राद्धविहितद्रव्यनिरूपणं। दर्भादिलक्षणं। निमन्त्रणप्रकारादिकथनं। अर्घ्यपात्रादिनिरूपणं। गन्धादिनिरूपणं। परिवेषणविधिः। पात्रविशेषे फलविशेषकथनं। श्राद्धीयभोजनं। वैदिकरणविधिः। याचकेभ्यः अन्नदानं। श्राद्धोत्तरकर्म्मविधानं। परिभाषा। पार्व्वणश्राद्धप्रयोगोल्लेखप्रकारः। आमश्राद्धविधिः। तीर्थश्राद्धविधिः। जीवत्पितृकश्राद्धविधिः। एकोद्दिष्टश्राद्धविधानं। षोड़शश्राद्धानि। वृषोत्सर्गविधिः। उदकुम्भनिर्णयः। मासिकापकर्षकथनं। सपिण्डनापकर्षकथनं। सपिण्डने निषिद्धनक्षत्राणि। सपिण्डीकरणविधिः। आभ्युदयिकश्राद्धविधिः। तत्कालनिरूपणं। श्राद्धाधिकारिनिरूपणं। द्वादशविधपुत्रकथनं। पुत्रलातिदेशकथनं। पुत्रपदनिर्व्वचनं। स्त्रीश्राद्धाधिकारिनिरूपणं। अनधिकारिनिरूपणञ्च।

No. 1651. काव्यप्रकाशरहस्यप्रकाशः।

Substance, country-made paper, 17 × 3 inches. Folia, 185. Lines, 8—9 on a page. Extent, 7,076 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1579. Place of deposit, Navadvípa, Harinátha Tarkasiddhánta. Appearance, old. Prose. Correct.

Kávya-prakás'a-rahasya-prakás'a. A commentary on the Kávya-prakás'a of Mammaṭṭa Bhaṭṭa. By Jadagís'a Tarkapañchánana.

Beginning. निद्राणेव मदैकमुद्रितमतौ पुष्पायुधे सायुधे
प्रीतेवार्पितलोचनाम्बुजबलौ चक्रायुधेऽनायुधे ।
सैवासीत् कुपितेव किञ्च जगतां विद्रावणे रावणे
शम्भोः कापि कृपा दृगन्तकलिना भिद्याद्विद्यामदं ॥
सम्प्रति स्वमतिप्रीत्यै श्रीजगदीशद्विजो धीमान् ।
काव्यप्रकाशस्टीकां सरसरहस्यं प्रकाशयति ॥
ग्रन्थारम्भे क्रियमाणस्य मङ्गलस्य निष्फललक्षणं निराकुर्व्वन् नियतिकृतनियम-
रहितामित्यादिश्लोकव्याख्यां ग्रन्थकृदारभते ॥ ग्रन्थारम्भ——इत्यादि ।

End. तत्र शिष्यजिज्ञासाक्रमेण तत्कथनात् शिष्यजिज्ञासानिवृत्तौ वक्तव्याभावेन
सम्पूर्णम् व्याख्यानं । श्रीः ।
बाले ! त्वं किमु कातरासि पिशुनव्यालावलीव्याहतौ
हा मातः ! सरलौषधव्यतिकरे कस्मादसौ व्याहतिः ।
तत् किं हन्त ! तदौषधं प्रतिपदं मागास्तदीयास्पदं
तेषां तद्विषपूर्णकर्णकुहरे कोपीच्छया गच्छति ॥

Colophon. इति श्रीजगदीशतर्कपञ्चाननभट्टाचार्य्यकृते काव्यप्रकाशरहस्यप्रकाशे अर्थालङ्कार-
निरूपको दशमोल्लासः समाप्तः ।
कन्दर्पं दहते विधुञ्च वहते भागीरथीं विभर्त्ते
मृत्युं वारयते विषं वमयते ब्रह्माणमुच्छासते ।
वाणं वर्द्धयते हृषं कलयते दक्षाधिमातन्वते
पापं खण्डयते जगन्नटयते कस्मैचिदस्मै नमः ॥
शाके रन्ध्राद्रिबाणक्षितिपरिगणिते माघमासे नवम्यां
पक्षे चैवावलक्षे ग्रहपतिदिवसे जीवयुग्यूलग्ने ।
न्यायालङ्कारधीरो निजगुरुरचितं पुस्तमेतत् समस्तं
स्वीयं स्वीयाङ्कनस्थो व्यलिखदनलसोऽध्यापनार्थं सुखेन ॥
शुभमस्तु शकाब्दाः १५७९ ।

विषयः । काव्यप्रकाशस्य व्याख्यानं ।

No. 1652. उपमानखण्डः ।

Substance, country-made paper, 14 × 4 inches. Folia, 22. Lines, 5 on a page. Extent, 261 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Guptipádá, Khudiráma Nyáyabhúshaṇa. Appearance, fresh. Prose. Correct.

Upamána Khanda of the *Nyáya-chintámani*. A complete codex of the work noticed under No. 601, Vol. II, p. 50.

Beginning. तत्र सादृश्यप्रमाकरणमुपमानमिति केचित्। सादृश्यञ्च पदार्थान्तरं। तथापि सदृशव्यवहाराद्बाधितादस्ति सादृश्यं।

End. गोसदृशो न गवय इत्यत्रापि परम्परया तात्पर्य्यमस्त्येवेति सर्व्वमवदातं।

Colophon. इति महामहोपाध्यायश्रीगङ्गेशचिन्तामणिविरचिते श्रीतत्त्वचिन्तामणौ उपमानखण्डः समाप्तः। शुभं।

विषयः। उपमानलक्षणं। उपमानात्मकसादृश्यज्ञानविषयस्य सादृश्यस्य नैयायिकमतसिद्धषट्पदार्थातिरिक्तपदार्थत्वखण्डनं। उपमानस्य प्रमाणान्तरत्वव्यवस्थापनञ्च।

No. 1653. श्राद्धदर्पणं।

Substance, country-made paper, 15 × 4 inches. Folia, 35. Lines, 7 on a page. Extent, 898 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Guptipádá, Khudiráma Nyáyabhúshaṇa. Appearance, fresh. Prose and verse. Correct.

S'ráddha-darpaṇa, On periodical and occasional offerings to the manes. By Jayakrishṇa Tarkavágís'a.

Beginning. प्रणम्य सच्चिदानन्दं भुक्तिमुक्तिप्रदायकं।
क्रियते जयकृष्णेन निर्म्मलं श्राद्धदर्पणं॥
तत्र पार्व्वणप्रसङ्गात् श्राद्धलक्षणमुच्यते,—सम्बन्धपदोपनीतान् पितॄनुद्दिश्य द्रव्यत्यागः श्राद्धमिति।

End. तत्र च अष्टमी नार्द्धराचे न वा पूर्व्वाह्णे,—तत्र पूजा कुत्र कार्य्या, तथा च अर्द्धराचे एव न कालान्तरे। इति शं।

Colophon. इति श्रीजयकृष्णतर्कवागीशकृतश्राद्धदर्पणं समाप्तं।

विषयः। पार्व्वणस्वरूपकथनं। तत्र पूर्व्वदिने निरामिषसङ्कोचनादिविचारः। ब्राह्मणोपवेशनात् प्राक् यज्ञेश्वरस्य स्मरणमेव कर्त्तव्यं, न तु पूजनमिति मैथिलमतदूषणं। विष्णुमुद्दिश्य निवेदितान्नेन श्राद्धं कर्त्तव्यं न वेत्यत्र निवेदितशेषान्नेन तदनुष्ठानमिति सिद्धान्तः। अनुज्ञाग्रहणविचारः। पार्व्वणातिदेशकथनादिकं। अर्घ्यदानप्रकरणं। गन्धादिदानविधिः। दक्षिणावाक्यविचारः। श्राद्धे पाकविचारः। स्त्रीशूद्रकर्त्तृकश्राद्धविधिः। विप्लुतपतितश्राद्धकालनिरूपणं। अशौचान्त-

क्रत्यविचारः । अपकर्षसपिण्डननिरूपणं । एकोद्दिष्टविधिः । सपिण्डनक्रमनिरूपणं । मघात्रयोदशी । दीपान्विता । नवान्नश्राद्धविधिः । वारुणी । अम्बुवाची । जन्माष्टमीविचारः । इति ।

No. 1654. मुद्राराक्षसपूर्व्वपीठिका ।

Substance, country-made paper, 16 × 4 inches. Folia, 40. Lines, 5 on a page. Extent, 575 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Sántipura, S'rínátha Bhaṭṭáchárya. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Mudrá-rákshasa-púrvapíthiká. A prose version of the well-known drama of *Mudrá-rákshasa*, or 'the Signet and the Minister' of Vis'ákha Deva. By Ananta Kaví. The author lived on the banks of the Godávarí River. The drama itself has been printed several times, and translated into English in Wilson's Hindu Theatre.

Beginning. सर्व्वे साधुजनाः सदायतहृदा सत्सम्प्रदायादलं
यज्ज्ञानाय कणादगौतममतान्यालोक्य, तत्त्वार्थदान् ।
वेदान्तान् परिशीलयन्ति रहसि खानन्दकन्दाकरं
वन्दे तं जगदीश्वरं दयितया सानन्दमालिङ्गितं ॥
पद्यागद्यविभेदैरपरिमिततरैरर्थजातैश्च युक्ता
नानालङ्काररम्या गणितगुणगणा साधुवृत्तैरुपेता ।
वाक्देवी यत्प्रसादात् प्रसरति रसनोपान्तदेशे निमेषा-
न्नित्यं चित्तेऽनुरक्ते वसतु मम सुखं भारती सा रसाढ्या ।
यद्गलस्थारहाराऽभयवरदकरा खसघम्मिजभारा
मूलाधाराधिकारा निगमनिधिधरा काव्यकोटिप्रचारा ॥
संसारानलपकारा भयनभयहरा चिद्वनैकावतारा
तारा ॐकारधारा मनसि निवसतां सर्व्वदा सर्व्वसारा ॥
अभूद् भवस्यानिसुखाय या भुवं विशाखदेवाभिधसद्नृपस्य ।
कृतिस्तदीयामिह पूर्व्वसङ्ख्यां करोम्यनन्तो विदुषां सुखाय ॥
अस्ति पुरन्दरसुन्दरदिग्भागे भगवद्भागीरथीपरिसरे समस्तवस्तुविस्तारविस्मापि-
भाजनजनजेगीयमाननिवासविराजमानं कुसुमपुरं नाम नगरं ।——

End. मलयकेतुविरोधपुरःसरं मन्त्रिराक्षसेन सह चन्द्रगुप्तो मैत्रीं कर्त्तुमुद्यतः, तथा घटनार्थमुद्यममकरोत्।

Colophon. इति श्रीमद्गोदावरीपरिसरालङ्कृतपुण्यसम्भस्थितिमतिविलासप्रालिश्रीयुक्ता-नन्दकविविरचिता मुद्राराक्षसपूर्व्वपीठिका समाप्ता।

विषयः। कुसुमपुरवर्णनं। नन्दस्य उद्ग्रधन्व-तीक्ष्णधन्वेत्यादिनवपुत्रनामकीर्त्तनं। प्रति-पक्षभूपालानां नन्दसमीपे सुवर्णपट्टिकान्तःसंस्थापितारत्निमानदेवदारुकाष्ठप्रण-विवरणं। चामरग्राहिण्या सुमङ्गलया सह नन्दस्य वसन्तोत्सवदर्शनाय प्रमदवन-प्रवेशः। तत्र च पिपीलिकापङ्क्तिसन्दर्शनेन राजमुखकमलं स्मितमाकलय्य सुमङ्गलायां स्मितवदनायां वदन्त्यां च महाराजस्मितेनैव मम स्मितं सञ्जातमिति राज्ञो 'मत्स्मितहेतुं कथय नो चेत् त्वां निग्रहिष्ये' इति सुमङ्गलां प्रति निदेश-कथनं। ततस्तु कस्यचित् ब्राह्मणस्य उपदेशेन सुमङ्गलया राज्ञः स्मितकारणकथनं। सुबुद्धिशर्म्माभिधेयाय द्विजाय मन्त्रिराक्षसपदवीं प्रदाय नन्दस्य स्वामात्यकृत्ये नियोजनवृत्तान्तः। नन्दस्य मृत्युः। गुरुदक्षिणासङ्कल्पाय सुविद्यस्य कुसुमपुर-प्रवेशः। तस्य पुनः विद्याबलेन नन्दमृतदेहप्रवेशः। राक्षसानुसन्धानेन सुविद्यस्य पूर्व्वदेहदाहनं। कुसुमपुरं परित्यज्य राक्षसस्य पर्व्वतेश्वरमन्त्रित्वप्राप्तिकथनं। क्षत्रियनन्दस्य शकटाराभिधेन मन्त्रिणा सार्द्धं मृगयानुष्ठानार्थं वनप्रयाणं। तत्र च कस्याश्चित् दीर्घिकायां शिलापट्टलिखितं,

"व्यत्युच्छिते मन्त्रिणि पार्थिवे च विहस्य पादावुपतिष्ठते श्रीः।
सा स्त्रीस्वभावादसहा भरस्य, तयोर्द्वयोरेकतरं जहाति॥
तुल्यार्थं तुल्यसामर्थ्यं मर्म्मज्ञं व्यवसायिनं।
अर्द्धराज्यहरं विप्रं यो न हन्यात् स हन्यते"॥

इति श्लोकद्वयं निर्व्वर्ण्य कदाचित् स्वनिधनमाशङ्कमानेन शकटारेण पिपासितस्य राज्ञो निधनादिवृत्तान्तकथनं। उद्ग्रधन्वाभिधस्य नन्दकुमारस्य राज्याभिषेकादि-विवरणं। नन्दनिधनकारणं तत्त्वतो निर्णेतुं करणकरनामकस्य तपस्विनो वीर-साधनप्रकारकथनं। शकटारमेव सुधन्वापरनामधेयस्य नन्दस्य घातकं ज्ञात्वा तद्वधाय राज्ञ आदेशः। पलपञ्चकमितचणकजलमाचाहारं दत्वा सपुत्रकलत्रस्य शकटारस्य भूमिगृहवासरूपदण्डविधानं। तावन्माचाहारेण कथमपि धृतजीवि-तस्य विकटारस्य शकटारपुत्रस्य राजकारुणेन मोचनकथनं। कुसुमपुरप्रत्या-गमनपुरःसरं राक्षसस्य पुनरमात्यपदग्रहणविवरणं। राक्षसस्य विकटारं प्रति श्राद्धोपयोगिब्राह्मणनिमन्त्रणार्थमादेशः। कुशमूले माक्षिकप्रक्षेपणार्थं विक्षिप्त-नयनेन शिवगुप्ततनयेन विष्णुगुप्तेन सह विकटारस्य साक्षात्कारविवरणादिकं।

श्राद्धकाले श्वासनापसारितस्य विष्णुगुप्तस्य शिखाबन्धनप्रतिज्ञा। राजसेन-भागुरायण-विजयवर्म्मादिभिः सार्द्धं चन्द्रगुप्तस्य विष्णुगुप्तानुगमनकथनं। पर्व्वतेश्वरेण सह तेषां मैत्र्यादिकथनं। कुसुमपुररोधादिकथनं। चन्द्रगुप्तस्य राज्यलाभः। पर्व्वतेश्वरेण सह राक्षसस्य सन्धिः, चन्द्रगुप्तनाशाय विषकन्याप्रेरणञ्च। पर्व्वतेश्वरहननं। मन्त्रिराक्षसेन सह चन्द्रगुप्तस्य मित्रताघटनञ्च।

No. 1655. बृहन्नीलतन्त्रं।

Substance, some leaves of country-made yellow paper, and some of country-made white paper, 13 × 4½ inches. Folia, 215. Lines, 5 on a page. Extent, 3,225 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Guptipáḍá, Rámadhana Vidyálaṅkára. Appearance, fresh. Verse: Incorrect.

Vṛihanníla Tantra. One of the 64 original Tantras, attributed to Mahádeva. Its subject is the ritual of the S'ákta divinities, giving special preeminence to the worship of a form of Máyá named Nílasarasvatí.

Beginning. कैलासशिखरासीनं भैरवं कालसञ्ज्ञितं।
प्रोवाच सादरं देवी तस्य वक्षःसमाश्रिता॥
पुरा प्रतिश्रुतं देव कालीतन्त्रप्रकाशने।
नीलतन्त्रप्रकाशाय तद्वदस्व सदाशिव॥
यस्य विज्ञानमात्रेण विजयी भुवि जायते।
यज्ज्ञात्वा साधकाः सर्व्वे विचरन्ति यथा तथा॥ इत्यादि।

End. मत्सान्निध्यं महेशानि तत्र तिष्ठति निश्चितं।
सर्व्वविद्या भवत्येव संशयो नास्ति कश्चन॥
अहं शिवः परात्मा च विना तासु महेश्वरि।
अत एव महेशानि कथितं दुर्ल्लभं शिवे॥

Colophon. इति श्रीबृहन्नीलतन्त्रे सर्व्वतन्त्रोत्तमे भैरवपार्व्वतीसंवादे चयोविंशतिपटलं समाप्तं। समाप्तोऽयं ग्रन्थः।

विषयः। १ पटले,—शिवाशिवसंवादेन तन्त्रकथनप्रतिज्ञानिरूपणं। नीलसरस्वत्या बीजादिनिरूपणं। स्नानतिलकादिप्रकारकथनं। द्वादश्यादिष्वपि तान्त्रिकसन्ध्याया अनुष्ठानकर्त्तव्यतादिकं।

२ पटले,—एकलिङ्गस्थानलक्षणं। साधनयोग्यस्थाननिरूपणं। नीलसरस्वतीपूजा-

विषयः। विधानं। पुण्यनिरूपणं। विविधगुरुनिरूपणं। बलिदानं। मन्त्रध्यानप्रकारः। नीलसरस्वतीस्तोत्रं। ताराष्टकं। अष्टाङ्गप्रणामलक्षणं।

२, ४ पटले,—दीक्षाविधिः। दीक्षाया आवश्यकता। सद्गुरुलक्षणादिकथनं। पितुरपि गुरोर्गरीयस्त्वकथनं। दीक्षाकालः। तत्स्थानं। तत्र नक्षत्रादिनिरूपणं। गुरोः सन्निधाने अन्यदेवपूजानिषेधः। पुरश्चरणविधिः।

५ पटले,—नैमित्तिक-काम्यपूजाविधानं। ब्राह्मण-राजन्य-वैश्यानां सुरापान-निषेधः। सुराभेदकथनं। अमन्त्रितसुरापाने प्रायश्चित्तविधानं। ऊर्ब्बशी-भार्गवोपाख्यानं। वैधसुरापाने न दोष इति कथनं। अनुकल्पासवनिरूपणं। पीठार्चन-विधिः। पीठनिरूपणं। सिद्धस्थानकथनं। महोत्तमस्थाननिरूपणं।

६ पटले,—कौलिकार्चनमाहात्म्यं। शक्तिपूजाप्रकारकथनं। कालीप्रयोगकथनं। शिवाबलिदानविधिः। शाक्तानामाचारक्रमकीर्त्तनं। कौलानां प्रायश्चित्तादि-पञ्चकविवर्ज्जनावश्यकता। वैधहिंसातिरिक्तहिंसायां दोषः। समयाचारलक्षणं। कालिकापूजनविधिः। रटन्तीपूजाविधिः। अन्नपूर्णापूजाविधिः। ऋतुभेदे दैनिक-ऋतुभेदकथनं। तत्र षट्कर्म्मविधानं। आसनविनियोगः। ज्योतीरूपदर्शनोपाय-कीर्त्तनं। कौलिकाचारकथनं। होमविधानं।

७, ८ पटले,—नियहोपायकीर्त्तनं। वशीकरणं। शान्तिस्तोत्रं। महाचीनक्रमकीर्त्तनं। सारस्वतप्रयोगकथनं। अत्र सुरेन्द्रसुराचार्य्ययोः संवादकीर्त्तनं। पुनरन्नपूर्णा-पूजाविधानं। कुमारीपूजाविधिः। यन्त्रकथनं। रक्तादिदानयोग्यपशुनिरूपणं। दारुवनवृत्तान्तकीर्त्तनं। कलियुगे तारिण्यादिमन्त्राणां प्राधान्यकथनं। कालीमन्त्र-कथनादिकं। मन्त्रसंस्कारप्रकारः। तत्र दशविधसंस्कारकथनं। विविधशाम्भव-चक्रकथनं। ब्रह्मस्वरूपकथनादिकं।

९, १०, ११ पटले,—प्रकारान्तरेण वीरसाधनकथनं। नायिकासाधनं। श्रीवी-ज्यादिसमुद्धारप्रकारः। विद्यारत्नकथनं। नीलसरस्वत्या आविर्भावकथनादिकं। हयग्रीवसोमकयोरुपाख्यानं। मत्स्यरूपेण विष्णुना सह तयोर्युद्धादिकीर्त्तनं। सर्व्व-ज्ञताकारणकथनं।

१२, १३, १४, १५ पटले,—विद्योत्पत्तिकथनं। स्त्रीपुरकथनं। प्रलयकाले वटपत्र-शयानायाः कालिकायाः ब्रह्मादिछलस्तोत्रादिकथनं। कामाख्यामन्त्रकथनं। चतुःषष्टियोगिनीकथनं। ब्रह्मपवनदेवोत्पत्त्यादिकथनं। वरुणकुण्डादिकथनं। वायुकूट-चन्द्रकूटपर्व्वतादिकथनं। सोमकुण्डकथनं। भस्मकूटगिरिकथनं। ऊर्ब्बशी-कुण्डकथनं। मणिकूटादिकथनं। वासवकुण्डोपाख्यानं। ब्रह्मकूट-नीलकण्ठादि-कथनं। ऊर्ब्बशी-सिद्धगणेशादीनां ध्यानं।

१६, १७, १८ पटले,—सदाचारलक्षणं। सङ्क्षेपेण राजकर्म्मकथनं। महाष्टम्यादौ दुर्गापूजाविधानं। नीराजनविधिः। ज्येष्ठपूर्णिमायां कालिकायाः स्नानयात्राविधानं। आश्विनकार्त्तिकमासादौ तस्याः स्नानादिविधानं। सारस्वतध्यानादिकथनं। होमार्थं कुण्डनिर्म्माणविधानं। होमविधिः। तारानामसहस्रस्तोत्रं। हरिनामग्रहण—तुलसीस्पर्शनादिनिषेधः।

१९, २०, २१, २२, २३ पटले,—तारकवचकथनं। गुप्तमन्त्रादिकीर्त्तनं। तारायुतनामस्तोत्रं। ज्ञानोपायकीर्त्तनं। सीसुकप्रयोगेन रौप्यकरणप्रकारः। पारदभस्मीकरणप्रकारः। त्रिविधभावनिरूपणं। कालीनामसहस्रस्तोत्रं। कालीशतनामस्तोत्रं। अन्नदामन्त्रकथनं। अन्नदाशतनामस्तोत्रं। दक्षिणीस्तन्त्रफलश्रुतिः।

No. 1657. भागवतसन्दर्भे क्रमसन्दर्भः।

Substance, country-made paper, 13 × 4 inches. Folia, 52. Lines, 12—15 on a page. Extent, 2,437 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Sántipura, Pandit Kálidása Vidyávagís'a. Appearance, old. Prose. Correct.

Krama Sandarbha. The philosophy of the Bhágavata Puráṇa illustrated, supplying omissions and deficiencies in the commentary of the Bhágavata by S'ridhara Svámi. By Jíva Gósvámí. The work is in seven parts, and is known under the collective name of Bhágavata Sandarbha; the codex under notice comprises a portion of the last part, entitled *Krama Sandarbha.*

Beginning. अज्ञानतिमिरान्धस्य ज्ञानाञ्जनशलाकया।
चक्षुरुन्मीलितं येन तस्मै श्रीगुरवे नमः॥
श्रीमद्भागवतं नौमि यस्यैकस्य प्रसादतः।
अज्ञातानपि जानाति सर्व्वः सर्व्वागमानपि॥
श्रीभागवतसन्दर्भान् श्रीमद्वैष्णवतोषणीं।
दृष्ट्वा भागवतव्याख्या लिख्यतेऽत्र यथामति॥)
जयेतां मथुराभूमौ श्रीरूपसनातनौ।
यौ विलेखयतस्तत्त्वज्ञापकौ पुस्तिकामिमां॥

यस्य ब्रह्मेति संज्ञां क्वचिदपि निगमे याति चिन्मात्रसत्ता-
पंशो यस्यांशकैः स्वैर्विभवति वशयन्नेव मायां पुमांश्च ।
एकं यस्यैव रूपं विलसति परमव्योम्नि नारायणाख्यं
स श्रीकृष्णस्वरूपः स्फुरदुरुभगवान् प्रेम दद्यात् भजद्भ्यः ॥

अथैवं सूचितानां श्रीकृष्णवाच्यवाचकतालक्षणसम्बन्धतद्भजनलक्षणाभिधेय-तत्प्रेमलक्षणप्रयोजनानां निर्णयाय पूर्वं तत्त्वसन्दर्भादिषट्सन्दर्भा निरूपिताः। अधुना तु श्रीमद्भागवतक्रमव्याख्यानाय तत्रापि सम्बन्धाभिधेयप्रयोजननिर्णय-प्रदर्शनाय च सप्तमः क्रमसन्दर्भोऽयमारभ्यते ।

श्रीभागवतसिद्धार्था टीका दृष्टिवदा + + ।
श्रीधरस्वामिपादांस्तान् वन्दे भक्त्यैकरक्षकान् ॥
स्वामिपादैर्न यद्व्याख्यं यद्व्याख्यं चास्फुटं क्वचित् ।
तत्र तत्र च विज्ञेयः सन्दर्भः क्रमनामकः ॥
अथात्र परिभाषेयं ज्ञातव्या यत्नपेक्ष्यते ।
मूलं सटीकमङ्कार्यैः परिच्छेद्यं सदानया ॥
अङ्का वाक्यान्त-एवाच देयाः पद्यान्ततो न तु ।
बहुपद्यैकवाक्यत्वे गर्भाङ्का विन्दुमस्तकाः ॥
यस्मिन् पद्ये नास्ति टीका तदन्यङ्केन योजयेत् ।
एकपद्यान्यवाक्यत्वे सङ्ख्याग्रब्दास्तु कान्तकाः ॥
बहुपद्यैकवाक्यत्वेऽप्यमी ज्ञेयास्तथाविधाः ।
यथार्द्धकं युग्मकञ्च त्रिकमित्यादुदाहृतिः ॥
जन्माद्यस्येत्यत्र श्रीस्वामिचरणानामयमभिप्रायः । परं परमेश्वरमिति न पुनरभेदवादिनामिव चिन्मात्रं ब्रह्मेत्यर्थः । इत्यादि ।

End. ततो निमित्ताभावे नैमित्तिकस्याप्यभावात् । डेलोपाच्च सिध्यन्ति ॥ ११ ॥ १७ ॥

Colophon. इति प्रथमक्रमसन्दर्भे एकोनविंशोऽध्यायः ॥

इति कलियुगपावनस्वभजनविभजनप्रयोजनावतारश्रीश्रीभगवत्कृष्णचैतन्यदेव-चरणानुचरविश्ववैष्णवराजसभासभाजनश्रीरूपसनातनानुग्रासनभारतीगर्भे सप्त-सन्दर्भात्मकश्रीभागवतसन्दर्भे प्रथमस्कन्धस्य क्रमसन्दर्भः समाप्तः ॥

विषयः । श्रीधरस्वामिकृतायां भागवतटीकायाः परिशिष्टरूपेयं विवृतिः । किञ्च यत्र यत्र स्वामिना व्याख्या न कृता कृताप्यस्फुटा वा तत्र तत्र विशदीकरणं ।

No. 1657. भागवतसन्दर्भे परमात्मसन्दर्भः ।

Substance, country-made paper, 13 × 4 inches. Folia, 67. Lines, 8—9—10 on a page. Extent, 2,010 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1593. Place of deposit, S'ántipura, Pandit Kálidása Vidyávágís'a. A second copy at Calcutta, in the Family Library of Dr. Rájendralála Mitra. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Paramátma-sandarbha. The third part of the work noticed under the last preceding No. 1656. It treats of the Divine spirit.

Beginning. तौ सन्तोषयता सन्तौ श्रीलरूपसनातनौ ।
दाक्षिणात्येन भट्टेन पुनरेतद्विविच्यते ॥
तस्याद्यं ग्रन्थनालेखं क्रान्तयुक्तान्तखण्डितं ।
पर्य्यालोच्याथ पर्य्यायं कृत्वा लिखति जीवकः ॥
अथ परमात्मा विविच्यते । यद्यपि परमात्मत्वं वैकुण्ठेऽपि प्रभोरस्ति । इत्यादि ।

End. यथेन्द्रियैः पृथग् द्वारैरर्थो बहुगुणाश्रयः ।
एको + + यते तद्वद्भगवान् शास्त्रवर्त्मभिः ॥
इत्येव उदाहरणीयं । अनेनैव गतिसामान्यञ्च सिध्यतीति । २ । २ । श्रीशुकः । प्रत्यवस्थापितं वदन्नीत्यादि पद्यं ।

Colophon. इति कलियुगपावनखभजनविभजनप्रयोजनावतारश्रीभगवत्कृष्णचैतन्यदेवचरणानुचरविश्ववैष्णवराजसभासभाजनश्रीरूपसनातनानुशासनभारतीगर्भे श्रीभागवतसन्दर्भे परमात्मसन्दर्भो नाम तृतीयः सन्दर्भः । शुभमस्तु शकाब्दाः १५९२ ।

विषयः । परमात्मनिरूपणादिकं । गुणावताराणां तारतम्यविवेचनं । जीवमायादीनां स्वरूपादिनिरूपणं । विवर्त्तसमाधानं । परमात्मप्रपञ्चयोरभेदकीर्त्तनं । परमात्मनो जगद्भिन्नत्वकथनञ्च । जगतोऽसत्यत्वकथनं । श्रीधरकृतटीकाया अभिप्रायप्रकाशनं । निर्गुणे परात्मनि कर्त्तृत्वादीनां समन्वयः । लीलावतारप्रयोजनकीर्त्तनं । वेदान्तसूत्रादीनामभिप्रायकथनं । भागवतप्रशंसा । भगवत्येव सर्व्वेषां शास्त्राणां तात्पर्य्यप्रदर्शनं । ग्रन्थस्याद्यं श्रीमद्भागवतीयानां केषाञ्चित् श्लोकानां गूढार्थप्रकाशनमुखेन निर्म्मिततया तट्टीकास्थानीयः ।

No. 1658. श्रीकृष्णसन्दर्भः ।

Substance, country-made paper, 13 × 4 inches. Folia, 77. Lines, 13 on a page. Extent, 3,816 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of

deposit, S'ántipura, Kálidása Vidyávágís'a. A second copy at Calcutta, in the Family Library of Dr. Rájendralála Mitra. Appearance, fresh. Prose and verse. Correct.

S'rikrishna-sandarbha. The fourth part of the work noticed under No. 1656. It treats of Krishna as the divine spirit.

Beginning. नौ सन्तोषयता सन्तौ श्रीलरूपसनातनौ।

दाक्षिणात्येन भट्टेन पुनरेतद्विविच्यते ॥

तस्याद्यं ग्रन्थनालेखं क्रान्तयुत्क्रान्तखण्डितं।

पर्य्यालोच्याथ पर्य्यायं कृत्वा लिखति जीवकः ॥

अथ पूर्व्वं सन्दर्भत्रयेण यस्य सर्व्वपरत्वं साधितं तस्य श्रीभगवतो निर्द्धारणाय सन्दर्भोऽयमारभ्यते। इत्यादि।

End. अपि परिपाठीरिति। पूर्णं सम्बन्धः।

गौरश्यामरुचोज्ज्वलाभिरसनैरक्ष्णोर्विलासोत्सवै-
र्कृत्यन्तीभिरशेषमादनकलावैदग्ध्यदिग्धात्मभिः।
अन्योन्यप्रियतासुधापरिमलस्तोमोन्मदाभिः सदा
राधामाधवमाधुरीभिरभितश्चित्तं समाक्रम्यताम् ॥

Colophon. इति कलियुगपावनस्वभजनविभजनप्रयोजनावतारश्रीश्रीभगवत्कृष्णचैतन्यदेव-चरणानुचरविश्ववैष्णवराजसभासभाजनश्रीरूपसनातनानुशासनभारतीगर्भे श्रीकृष्णसन्दर्भो नाम चतुर्थः सन्दर्भः।

विषयः। ग्रन्थः खल्वयं श्रीमद्भागवतीयानां केषाञ्चित् श्लोकानां गूढार्थप्रकाशनमुखेन निर्म्मितनया तट्टीकास्थानीयः। तच्च श्रीकृष्णस्य भगवत्तानिरूपणं। चतुर्व्यूहकथनं। भगवत्स्वरूपनिरूपणं। ग्रन्थबोधकवाक्यानां समाधानं। श्रीकृष्णस्य पूर्णतासंस्थापनं। अवतारप्रसङ्गः। श्रीकृष्णनाममाहात्म्यकीर्त्तनं। अन्यान्यशास्त्रेभ्यो भागवतस्य श्रेष्ठ्यकथनं। अभ्यासनिरूपणं। प्रतिनिधिवाक्यनिरूपणं। सर्व्वशास्त्रसमन्वयः। श्रीकृष्णरूपपरिच्छदादीनां नित्यत्वकीर्त्तनं। असुरेषु यद्रूपं स्फुरति तत्तस्य स्वरूपं न भवति, किन्तु मायाकल्पितमेवेतिकथनं। अनिरुद्धप्रद्युम्नादिश्लोकनिरूपणं। गोलोकवर्णनं। वृन्दावनवर्णनं। गोलोकगोकुलयोरभेदकथनं। मथुरावर्णनं। द्वारकादीनां नित्यधामत्वनिरूपणं। गोकुलवासिनामप्राकृतदेहत्वादिकथनं। प्रकटाप्रकटद्विविधलीलाव्यवस्था। रुक्मिण्यादीनां श्रीकृष्णस्वरूपशक्तिरूपत्वकथनं। ताभ्यो गोपीनां श्रेष्ठत्वकथनं। तासु च राधिकाया एव श्रेष्ठतमत्वकीर्त्तनञ्च। श्रीकृष्णस्य सर्व्वत्र प्रकाशेऽपि श्रीवृन्दावने वरपरमाद्भुतप्रकाश इति कथनं।

No. 1659. द्वितीयस्कन्धक्रमसन्दर्भः ।

Substance, country-made yellow paper, 14 × 5 inches. Folia, 44. Lines, 10 on a page. Extent, 1,210 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, S'ántipura, Pandit Kálidása Vidyávagís'a. A second copy in Calcutta, in the Family Library of Dr. Rájendralála Mitra. Appearance, old. Prose. Correct.

Krama-sandarbha. The second book of the last part of the work noticed under No. 1656.

Beginning. द्वितीयक्रमसन्दर्भे सन्दर्भाणां समाहृतिः ।

क्रियते यन्निदेशेन स मेऽनन्यगतेर्गतिः ॥

अथ द्वितीयस्कन्धस्य क्रमसन्दर्भः । अथ शुकदेवस्य । अपि मे भगवान् प्रीतः कृष्णः पाण्डुसुतप्रिय इत्यादिना श्रीकृष्ण एव स्वरतिं व्यज्य म्रियमाणानां श्रेतव्यादिप्रश्नेनैवान्तकाले श्रीकृष्ण एव मय्युपदिश्यतामिति राजाभिप्रायानन्तरं ।

End. तथा च तृतीये वक्ष्यते,—कुत्र चत्तुर्भगवत इत्यादिना ।

Colophon. इति द्वितीये दशमः । समाप्तश्चायं द्वितीयस्कन्धक्रमसन्दर्भः ।

विषयः । श्रीधरस्वामिकृतश्रीमद्भागवतीयद्वितीयस्कन्धटीकाया अस्फुटादिस्थानविशदीकरणरूपेयं विवृतिः ।

No. 1660. तृतीयस्कन्धक्रमसन्दर्भः ।

Substance, country-made yellow paper, 14 × 5 inches. Folia, 81. Lines, 11 on a page. Extent, 2,561 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, S'ántipura, Kálidása Vidyávagís'a. A second copy in Calcutta, in the Family Library of Dr. Rájendralála Mitra. Appearance, old. Prose. Correct.

Krama-sandarbha. The third book of the seventh part of the work noticed under No. 1656.

Beginning. तृतीयक्रमसन्दर्भे सन्दर्भाणां समाहृतिः ।

क्रियते यन्निदेशेन समेऽनन्यगतेर्गतिः ॥

अथ तृतीयस्कन्धस्य क्रमसन्दर्भः ॥ १ ॥ यद्वेत्यत्र यदाश्रयमिति चित्सुखः ॥ २ ॥

End. योऽभिधत्तेमाचं यो वा शृणोतिमाचं किमुत अनुतिष्ठति, यः, किमुततरां श्रीदेवर्षतिरित्यर्थः ।

Colophon. इति श्रीभागवते तृतीयक्रमसन्दर्भे त्रयस्त्रिंशत्तमोऽध्यायः । समाप्तोऽयं तृतीयस्कन्धक्रमसन्दर्भः ।

विषयः। श्रीधरस्वामिकृतश्रीमद्भागवतदशमस्कन्धटीकाया अस्फुटस्थानादिविशदीकरण-रूपे विवृतिः।

No. 1661. सदुपहाररत्नाकरः।

Substance, country-made yellow paper, 15 × 2½ inches. Folia, 41. Lines, 5 on a page. Extent, 820 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, S'ántipura, Kálidása Vidyávágís'a. Appearance, fresh. Verse. Correct.

Sadupahára-ratnákara. A collection of small poems by distinguished authors, classified and arranged under different heads. By Sarvánanda Kavi. The MS. is incomplete.

Beginning. तिर्य्यग्वद्धाङ्गयष्टिद्वितयभुजलतास्लेषसम्मोदृदीनं
यावज्जन्मैव तादृङ्मिलदधरसुधास्वादसम्मग्नमग्नं।
अन्योन्यप्रेक्षितोत्थत् स्मितसुभगमुखं पातु वस्सुन्दरौलेः
स्त्रीपुंरूपात्मदेहप्रणयनघटनापाटवं कामुकस्य॥
अर्थप्रौढिमगाढबन्धघटनापाटवरोचक्रम-
अयं यद् यदकारि सत्कविकुलैरन्यापदेशाभिधं।
तत्तत् पद्यमतीव हृद्यमधुना सञ्चित्य यत्नादसौ
सर्व्वानन्दकविः करोति कुतुकादेकत्र सत्प्रीतये॥
सभाहृदयरञ्जकस्फुरदनेकपद्यावली-
मणिप्रकरजन्मभाक् स्फुटरसाहृतस्यन्दभूः।
प्रसादमभिसम्भवभ्रमदनेककीर्त्तिर्मया
व्यधायि बुधसम्मदे सदुपहाररत्नाकरः॥

End. न चुम्बति मनागपि भ्रमर एष पुष्पान्तरं
परिभ्रमति पार्श्वतो विटपपद्मिनीलम्पटः।
प्रयाति यदि यामिनी त्यजति मौनमुद्राञ्च सा
निपीय मधु निर्भरं मुदमुपैति पुण्यश्चयः॥
इतः खण्डितलात् परिश्रेषवाक्यं नास्ति।

विषयः। प्रायः प्रास्ताविकश्लोकानाहृत्य ब्रह्माक्रमेण रचितोऽयं ग्रन्थः। तत्र दुर्ज्जननिन्दा-सज्जनस्तुती। शङ्करब्रह्मा। गौरीब्रह्मा। शैवगणब्रह्मा। विष्णुब्रह्मा। लक्ष्मी-ब्रह्मा। सरस्वतीब्रह्मा। मदनब्रह्मा। दशावतारब्रह्मा। सूर्य्यब्रह्मा। चन्द्र-

ब्रज्या। सूर्य्याचन्द्रब्रज्या। पवनब्रज्या। कल्पवृक्षब्रज्या। मेघब्रज्या। दैवब्रज्या। गृहब्रज्या। प्रदीपब्रज्या। सुजनब्रज्या। दुर्ज्जनब्रज्या। सुजनदुर्ज्जनब्रज्या। गुणिब्रज्या। पामरब्रज्या। धनिब्रज्या। दरिद्रब्रज्या। वीरब्रज्या। स्त्रीब्रज्या। अलङ्कारब्रज्या। सुवर्णब्रज्या। मृगमद्ब्रज्या। गिरिब्रज्या। अगुरुब्रज्या। चन्दनब्रज्या। श्रीफलब्रज्या। चूतब्रज्या। पनसब्रज्या। वदरीब्रज्या। अशोकब्रज्या। किंशुकब्रज्या। अश्वत्थब्रज्या। वटब्रज्या। शाल्मलिब्रज्या। भ्रमरब्रज्या। इतः खण्डितं।

No. 1662. अलङ्कारकौस्तुभः।

Substance, country-made paper, 13 × 4½ inches. Folia, 103. Lines, 9—10 on a page. Extent, 4,120 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1681. Place of deposit, S'ántipura, Kálidása Vidyávágís'a. A second copy in Calcutta, in the Family Library of Dr. Rájendralála Mitra. Appéarance, very old. Prose and verse. Correct.

Alaṅkára-kaustubha. A treatise on Rhetoric. By Kavikarṇapura, one of the followers of Chaitanya. The work is divided into ten chapters, or "rays" (*kiraṇa*), and illustrates every figure of speech and rhetorical ornament by a verse in praise of Krishṇa. The MS. is dated S'aka 1681 = A. D. 1760. The author was a renowned Vaishṇava, and wrote several works on the Vaishṇava faith. Vide Introduction to Dr. Mitra's edition of the Chaitanya Chandrodaya Náṭaka.

Beginning. ग्रन्थारम्भे स्वाभीष्टदेवतानामगुणकीर्त्तनात्मकं मङ्गलमङ्गीकुर्व्वन् ग्रन्थकारो ग्रन्थस्य निर्व्विघ्नां परिसमाप्तिमाशास्ते।

स्वानन्दरससदृष्णः कृष्णचैतन्यविग्रहो जयति।
यापामरमपि कृपया सुधया स्वपयाम्बभूव भूमौ यः॥
स जयति येन प्रभवति सुदृशां हृग्भि व्यञ्जनावृत्तिः।
अतिशयितपदपदार्थो ध्वनिरिव मुरलीध्वनिर्मुरारातेः।
जयतिरचाकर्म्मकः सर्व्वोत्कर्षवाचकः, तेन नमस्कारोऽपि व्यज्यते, स्वापकर्षबोधानुकूलव्यापारविशेषो नमस्कार इति न्यायात्॥ इत्यादि।

End. ग्रन्थस्य न्यकृतत्वात् पुनरुक्तदोषः पुष्ट एव। प्रागुक्तलक्षणस्य रसस्य स्वानन्दस्वरूपत्वेन प्रतिपादिते चैक्ये रसस्य रसेन विरोध इति यदिह प्रतिपाद्यते,—तत्र स्वामशीभूतस्य स्थाय्यादेरेव न तु रसस्य।

Colophon. इत्यलङ्कारकौस्तुभे दोषप्रदर्शनो नाम दशमः किरणः ॥ समाप्तश्चायं ग्रन्थः ।
श्रीमतः कर्णपूरस्य चरणावनिशं भजे ।
निर्म्मितः कृष्णकण्ठार्च्चो येनालङ्कारकौस्तुभः ॥ शुभमस्तु शकाब्दाः १६८१ ।
माधवे च सिते पक्षे चतुर्दश्यां गुरौ दिने ।
शशिवस्वृतुकृष्णा+ सङ्ख्ये संवत्सरागते ॥

विषयः । १ प्रथमकिरणे,—काव्यस्य शरीरादिस्वरूपं । काव्यलक्षणं । प्रकाशमतदूषणं । दर्पणमतोपेक्षः । वामनमतदूषणं । काव्यजातिः । कविलक्षणं । बीजलक्षणं । प्रतिभालक्षणं । काव्यभेदः । काव्यस्य प्रयोजनादिकथनञ्च ।

२ ये,—शब्दस्वरूपं । वर्णानां नित्यत्वं । नादबिन्दुप्रभृतीनामुत्पत्तिप्रकारः । स्फोटवादः । जात्यादिना शब्दभेदकथनं । वाचकः शब्दः । अभिधाविचारः । योगरूढादयः । प्रत्यशक्तिविचारः । समासशक्तिनिरूपणं । सिद्धसाध्यादिभेदकथनं । लक्षणालक्षणं । तद्विचारः । सारोपा । साध्यवसानिका । उपादानलक्षणा । गूढव्यङ्ग्या लक्षणा । गतव्यङ्ग्या । अत्यन्तव्यङ्ग्या । व्यञ्जनापेक्षणादिविचारः । अर्थादीनां व्यञ्जकत्वं । संयोगादयः । असंलक्ष्यक्रमव्यङ्ग्यादयः ।

३ ये,—ध्वनिलक्षणतद्भेदादिकथनं । कविप्रौढोक्तेश्चातुर्विध्यकथनं । अविवक्षितवाच्यध्वनिः । अर्थान्तरसङ्क्रमितवाच्यध्वनिः । अत्यन्ततिरस्कृतवाच्यध्वनिः । विवक्षितान्यपरवाच्यध्वनिः । संलक्ष्यक्रमव्यङ्ग्यध्वनिः । शब्दशक्त्युद्भवध्वनिः । अर्थशक्त्युद्भवादयश्च ।

४ र्थे,—गुणीभूतव्यङ्ग्यकथनं । तच्च स्फुटं । अपराङ्गं । वाच्यप्रपोषकं । कष्टगम्यं । सन्दिग्धप्राधान्यादीनि च ।

५ मे,—रसलक्षणं । स्थायिविभावादीनां लक्षणं । भोजमतेन वात्सल्यप्रेमरसयोर्लक्षणं । रत्यादिलक्षणं । रसस्वरूपविचारः । तत्रायं सारः,—चित्तोत्कीर्णाभिरूपप्रतिमादिषु इमौ रामलक्ष्मणौ रामोऽयं सीताशोकाकुलः, सिंहोऽयं मृगोपघातकः श्मशानमिदं शवसमूहार्द्रमांसादिसङ्कुलमिति छविमेष्वपि तेषु विभावादिषु चक्रचिमवत् प्रतीयमानेषु स्वगतरसवासनाधीतरजस्तमसया स्वच्छतरेषु सचेतसां चेतःसु एक एव स्यानन्दो जायते स एव रसः, किन्तु एकस्यैव उपाधिभेदेन रत्यादिरूपदेश इति । वीरादीनां लक्षणं । भक्तिरसलक्षणं । सम्भोगविप्रलम्भौ । पूर्व्वरागादीनां लक्षणं । दशदशाकथनं । नायकादिलक्षणं । नायकसहायनिरूपणं । सत्त्वजगुणकीर्त्तनं । नायिकाभेदकथनं । आसामलङ्काराः । मुग्धामध्याप्रभृतीनामिङ्गितानि । सखीप्रियसख्यादीनां लक्षणं । उद्दीपनविभावः । अनुभावाः । तत्र सात्त्विकभावः । सञ्चारलतादयः । व्यभिचारिणः ।

६ ष्ठे,—गुणलक्षणं। गुणानां रसधर्म्मत्वव्यवस्थापनं। माधुर्य्यादीनां लक्षणं। वामनोक्तश्लेषादिगुणानां लक्षणकथनपूर्व्वकं केषाञ्चित् माधुर्य्यादिष्वेव अन्तर्भावनं। माधुर्य्यादिव्यञ्जकाः वर्णाः।

७ मे,—अलङ्कारलक्षणं। तस्य शब्दार्थधर्म्मत्वसंस्थापनं। पुनरुक्तवदाभासचित्रादिशब्दालङ्कारनिरूपणं।

८ मे,—उपमादिन्यायातान्द्विषष्टिविधार्थालङ्कारनिरूपणं। सङ्करादिभेदकथनं। अलङ्कारदोषनिरूपणञ्च।

९ मे,—रीतिलक्षणं। वदर्भ्यादिचतुर्व्विधरीतिलक्षणं।

१० मे,—दोषलक्षणं। श्रवणकट्वादिषोड़शविधपददोषकथनं। प्रतिलोमाचरार्द्धैकविंशतिविधवाक्यदोषनिरूपणं। नूपुरादिषु रणितादिप्रसिद्धिकथनं। कष्टादिचतुर्विंशतिविधार्थदोषकथनं। रसदोषनिरूपणं। इति शम्।

No. 1663. अलङ्कारकौस्तुभटीका।

Substance, country-made paper, 14 × 4½ inches. Folia, 60. Lines, 8 on a page. Extent, 2,400 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, S'ántipura, Kálidása Vidyávágís'a. Appearance, old. Prose. Correct.

Alaṅkára-kaustubha Tíká. A commentary on the work noticed under the last preceding No. 1662. By Lokanátha Chakravartí.

Beginning. अद्वैतप्रकटीकृतो नरचरिप्रेष्ठः स्वरूपप्रियो-
नित्यानन्दसखः सनातनगतिः श्रीरूपहृत्केतनः।
लक्ष्मीप्राणपतिर्गदाधररसोल्लासी जगन्नाथभूः
साङ्गोपाङ्गसपार्षदः सदयतां देवः शचीनन्दनः॥
अथ सोऽयं कविमुकुटमणिः श्रीकर्णपूरगोस्वामी स्वकृतश्लोकानां स्वयमेव व्याख्यामाह। ग्रन्थारम्भ इति।

End. पारक्योऽधरराग इति मत्वा मत्प्रतिपक्षरमणधरसम्बन्धिताम्बूलराग इति मत्वेत्यर्थः। अतः खण्डितं।

विषयः। कविकर्णपूरगोस्वामिकृतालङ्कारकौस्तुभस्य व्याख्यानं।

No. 1664. सत्कृत्यमुक्तावली ।

Substance, country-made yellow paper, 15½ × 3½ inches. Folia, 83. Lines, 7 on a page. Extent, 1,525 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, S'ántipura, Kálidása Vidyávagís'a. Appearance, fresh. Prose and verse. Correct.

Satkritya-muktávalí. A compilation of all the leading facts regarding astronomy and astrology, and their bearings on human destiny. By Raghunátha Sárvabhauma Bhaṭṭáchárya.

Beginning. नत्वा भार्गवणेशशम्भुगिरिजा ज्ञात्वा मुनीनां मतं
ज्योतिःसङ्ग्रहसंहितार्थमवधार्य्याचार्य्यवाक्येन च ।
सारं तेषु निगूढमाहृतवता प्रज्ञावतामाज्ञया
सङ्चिन्ना रघुनाथकेन रचिता सत्कृत्यमुक्तावली ॥

End. यदाङ्कि मेषसङ्क्रान्तिसुलासङ्क्रमणं निशि ।
तदा प्रजा विवर्द्धन्ते धनधान्यसमृद्धिभिः ॥
धीराः प्रणम्य भवतो विनिवेदयामि श्रीकामदेवधरणीतलवासवस्य ।
आज्ञामवाप्य रचितो रुचिरो निबन्धो दोषो न मे बलवतीह यतो कृपाज्ञा ॥

Colophon. इति रघुनाथसार्व्वभौमभट्टाचार्य्यरचिता सत्कृत्यमुक्तावली समाप्ता ॥

विषयः। राश्यादिनिरूपणं । राशिनक्षत्रभेदकथनं । राश्यधिष्ठात्रीदेवताकथनं । राशिपर्य्यायः । तेषां वर्णकथनं । तेषां विशेषसञ्ज्ञा । द्विपदचतुष्पदादिभेदकथनं । कीटसरीसृपकथनं । ग्राम्यारण्यकथनं । जलजराशिकथनञ्च । राशीनां वश्यत्वादिविवेकः । ह्रस्वत्वादिविवेकः । तेषां राविबल्लित्वादिकथनञ्च । दिगधिपबलग्रकथनं । उच्चनीचकथनं । मूलत्रिकोणकथनं । लग्नमानं । भोगविवेकः । द्विवादण्डादिज्ञानं । होरा । द्रेक्काणादयः । षड्वर्गविवेकः । राशिभावविवेकः । केन्द्रादिविभागः । दृष्टिज्ञानं । ग्रहपर्य्यायः । पापादिग्रहविवेकः । ग्रहाणां वर्णनिरूपणं । दिगधिपग्रहकथनं । दिग्बलित्वविवेकः । पुरुषाद्यधिपाः । जात्यधिपाः । वेदाधिपाः । गुणाधिपाः । रसाधिपाः । नैसर्गिकमित्रकथनं । नैसर्गिकशत्रुकथनं । तत्कालमित्रादिकथनं । अधिमित्रादिकथनं । बलविवेकः । माण्डव्यगोचरः । गोचरफलकालः । तदपवादः । वारवेला । कालवेला । अष्टवर्गः । नन्दाद्यः । अवमदिनादिनिरूपणं । शतपदचक्रं । नक्षत्राधिदेवता । भूचगणादिकथनं । अधोमुखगणकथनं । ऊर्द्धमुखगणकथनं । पार्श्वमुखगणकथनं । यात्रादिनक्षत्रनिरूपणं । राज्याभिषेकोप-

योगिनच्चचकथनं। नाड़ीनच्चचं। अशुभचन्द्रादिप्रतीकारः। ग्रहणं। भूकम्पः। वेलामण्डलः। कालाशुद्धिः। विवाहः द्विरागमनं। निषेकः। पुंसवनं। पञ्चामृतं। सीमन्तोन्नयनं। जातकर्म्म। नामकरणं। अन्नप्राशनं। नवान्नं। चूड़ाकरणं। विद्यारम्भः। कर्णवेधः। उपनयनं। यात्रा। ग्रहारम्भः। शस्त्रादिधारणं। देवप्रतिष्ठा। परीक्षा। राजादिदर्शनं। आयव्ययफलकथनं। रोगशान्तिस्नानं। होमविधिः। औषधकरणं। आरोग्यस्नानं। पञ्जिकासाधनं। महाविषुवादिफलकथनं। बृहस्पतिसञ्चारफलकथनञ्च इति॥

No. 1665. प्रीतिसन्दर्भः।

Substance, country-made paper, 12 × 5 inches. Folia, 172. Lines, 10 on a page. Extent, 4,515 slokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, S'ántipura, Madangopála Goswámí. A second copy at Calcutta, in the Family Library of Dr. Rájendralála Mitra. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Príti-sandarbha. The sixth part of the work described under No. 1656. It is devoted to love for the Divinity as personified in Krishna.

Beginning. तौ सन्तोषयता सन्तौ श्रीलरूपसनातनौ।

दाक्षिणात्येन भट्टेन पुनरेतद्विविच्यते॥

तस्यायं ग्रन्थनालेखं क्रान्त्यर्थ्युत्क्रान्तखण्डितं।

पर्य्यालोच्याथ पर्य्यायं कृत्वा लिखति जीवकः॥

अथ प्रीतिसन्दर्भो लेख्यः। इह खलु शास्त्रप्रतिपाद्यं परमतत्त्वं हि सन्दर्भचतुष्टयेन पूर्व्वं समर्थ्यत, तदुपासना च तदनन्तरसन्दर्भेणाभिहिता। इत्यादि।

End. तदन्ते श्रीराधादेव्या महिमा। इति षष्ठः सन्दर्भः।

Colophon. इति कलियुगपावनस्वभजनविभजनप्रयोजनावतारश्रीश्रीभगवत्कृष्णचैतन्यदेवचरणानुचरविश्ववैष्णवराजसभासभाजनश्रीरूपसनातनानुशासनभारतीगर्भे श्रीभागवतसन्दर्भे प्रीतिसन्दर्भो नाम षष्ठः सन्दर्भः।

विषयः। ग्रन्थोऽयं तत्त्वसन्दर्भवत् श्रीमद्भागवतटीकास्थानीयः। तच,—भगवत् प्रीतेः पुरुषार्थत्वनिरूपणं। परतत्त्वमाचसाक्षात्कारस्य परमपुरुषार्थत्वकथनं। तस्य मुक्तित्वकथनं। तत्रैव सविशेषनिर्व्विशेषभेदकथनं। जीवन्मुक्तयुत्क्रान्तिमुक्तिभेदः। ब्रह्मसाक्षात्कारस्वरूपं। मुक्त्यपेक्षया प्रीतेः प्राधान्यकथनं। सद्योमुक्तिकथनं। क्रममुक्तिनिरूपणं। ब्रह्मसाक्षात्काररूपजीवन्मुक्तिकथनं। ब्रह्मसाक्षात्काररूपो-

क्रान्तिमुक्तिः। भगवत्साक्षात्कारस्य मुक्तित्वं। तच्चतुष्टयजीवन्मुक्तिः। तच्चतुष्टयोत्क्रान्तिमुक्तिश्च। सालोक्यादिमुक्तिभेदः। तत्रैव सामीप्यस्य श्रेष्ठिक्यकथनं। भगवद्भक्तेर्मुक्तित्वं। भक्तेरुपादेयत्वं। तत्र उपपत्तिप्रदर्शनं। अन्यथोदाहरणसमाधानञ्च। भगवत्प्रीतिस्वरूपलक्षणं। तस्या गुणातीतत्वादिकं। तत्तटस्थलक्षणं। तदाविर्भावभेदाः। प्रीतिलक्षणवाक्यानां निष्कर्षः। श्रीकृष्णप्रीतेः श्रीकृष्णाविर्भावपूर्णत्वेन श्रेष्ठत्वकथनं। प्रीतेः रत्यादिभेदनिरूपणं। अभिमानभेदेन प्रीतिभक्तेः प्रभेदकथनं। व्रजदेवीनां कामस्य शुद्धप्रेमत्वस्थापनं। ज्ञानभक्त्यादीनां क्वचिन्निष्फलत्वनिरूपणं। रत्याद्युदाहरणं। ज्ञानिभक्तादिषु रत्यादिव्यवस्था। तत्तारतम्ये परिकराभिमानिनां प्रीत्युत्कर्षः। भगवतोऽपि तत्तदभिमानत्वं। ऐश्वर्य्यमाधुर्य्यानुभवयोस्तारतम्यं। तत्र गोकुलवासिनां श्रेष्ठत्वं। तत्रापि सखीनां। तदन्ने पित्रोः। ततो गोपीनां। तत्रापि श्रीराधायाः। भगवत्प्रीतेः रसत्वस्थापनं। अनुकार्य्येऽपि तस्या रसत्वं। लौकिकरसात् श्रेष्ठत्वकथनं। आलम्बनविभावाः। तत्र सन्देहनिरासः। उद्दीपनविभावाः। गुणकथनं। विरोधिगुणकथनं। भगवत्कामविशेषस्य प्रेमविशेषत्वं। धीरोदात्तादिभेदाः। ऐश्वर्य्यमाधुर्य्यमय्योर्माधुर्य्यमय्या लीलायाः श्रेष्ठत्वं। धर्म्मज्ञानलीलयोः समाधानं। उद्दीपने द्रव्याणि कालाश्च। प्रकाशलीलाया आधिक्यं। अनुभावसञ्चारिभावविवेचनं। रसस्य पञ्चविधस्थापनञ्च। सप्तविधगौणरसकथनं। रसाभासाः। मुख्यरसनिरूपणप्रसङ्गेन शान्त्याख्यभक्तिरसकथनं। आश्रयभक्तिरसः। दास्यभक्तिरसः। प्रश्रयभक्तिरसः। वत्सलरसः। सैवीसयः। वल्लभानां भेदाः। मदमानादीनां समाधानं। उद्दीपनविभावाः। अनुभावाः। व्यभिचारिणः। स्थायी। सम्भोगात्मक-मोदात्मकभावविचारः। भावभेदाः। सम्भोगविप्रलम्भादिभावभेदाः। पूर्व्वरागः। मानः। प्रेमवैचित्त्यं। प्रवासः। सम्भोगभेदाः। श्रीराधाया महिमा च॥

No. 1666. भगवत्सन्दर्भः।

Substance, some country-made and some English-made paper, 12 × 4 inches. Folia, 137. Lines, 9—10 on a page. Extent, 3,767 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, S'ántipura, Madangopála Gos'vámí. A second copy at Calcutta, in the Family Library of Dr. Rájendralála Mitra. Appearance, some leaves old and some new. Prose and verse. Generally correct.

Bhagavat-sandarbha. The second part of the work described under No. 1656. It is devoted to the attributes of the Divinity.

Beginning. तौ सन्तोषयता सन्तौ श्रीलरूपसनातनौ।
दाक्षिणात्येन भट्टेन पुनरेतद्विविच्यते॥
तस्मादयं ग्रन्थनालेखं क्रान्तयुत्क्रान्तखण्डितं।
पर्य्यालोच्याथ पर्य्यायं कृत्वा लिखति जीवकः॥ इत्यादि।

End. ब्रह्मभगवन्तौ।

Colophon. इति कलियुगपावनस्वभजनविभजनप्रयोजनावतारश्रीश्रीभगवच्चैतन्यदेवचरणानुचरविश्ववैष्णवराजसभासभाजनभाजनश्रीरूपसनातनानुशासनभारतीगर्भे भागवतसन्दर्भे भगवत्सन्दर्भो नाम द्वितीयः सन्दर्भः।

विषयः। ब्रह्मात्मपरमात्मत्वादिना तत्त्वनिरूपणं। ब्रह्मादीनामाविर्भावयोग्यता। वैकुण्ठनिरूपणं। विशुद्धसत्त्वनिरूपणं। ब्रह्मस्वरूपस्य स्वशक्तिकर्त्तृत्वं। विशुद्धशक्तेराश्रयत्वस्थापनं। शक्तेरचिन्त्यत्वकथनं। स्वाभाविकशक्तिनानात्वकथनं। शक्तेरन्तरङ्गादिभेदकथनं। मायाशक्तिः। स्वरूपशक्तिः। गुणानां स्वरूपभूतत्वं। श्रीविग्रहस्य नित्यत्वं। तस्य विभुत्वकथनं। सर्व्वाश्रयत्वकथनं। स्थूलसूक्ष्मातिरिक्तत्वं। प्रत्यग्रूपत्वं। स्वप्रकाशत्वञ्च। जन्मकर्म्मरूपगुणानामप्राकृतत्वं। श्रीविग्रहस्य पूर्णस्वरूपत्वं। तत्परिच्छदानां स्वरूपांशत्वं। वैकुण्ठपार्षदादीनां वर्णनं। सनकाद्यनुभवेन तेषां पूर्व्वज्ञानां ब्रह्मानन्दतोऽपि उत्कर्षनिरूपणं। ब्रह्मभगवत्तारतम्यं। भगवत एव पूर्णतत्त्वाकारत्वं। सर्व्ववेदाभिधेयत्वं। श्रुतिस्मृतिसङ्गतिः। स्वरूपशक्तिविवरणं। सर्व्वप्रकरणार्थसङ्क्षेपेण भगवल्लक्षणनिरूपणं। भगवतो वेदभक्त्येकगम्यत्वकथनञ्च। इति।

No. 1667. चतुर्थक्रमसन्दर्भः।

Substance, country-made yellow paper, 12 × 4 inches. Folia, 36. Lines, 12 on a page. Extent, 1,026 slokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, S'ántipura, Pandit Kálidása Vidyávagís a. A second copy at Calcutta, in the Family Library of Dr. Rájendralála Mitra. Appearance, fresh. Prose. Correct.

Krama-sandarbha. The fourth book of the seventh part of the work described under No. 1656. It expounds the fourth book of the Bhágavata Puráṇa.

Beginning. नौ सनोषयता सनौ श्रीलरूपसनातनौ ।

दाक्षिणात्येन भट्टेन पुनरेतद्विविच्यते ॥

चतुर्थक्रमसन्दर्भे सन्दर्भाणां समाकृतिः ।

क्रियते यद्विदेशेन समेऽनन्यगतेर्गतिः ॥

अथ चतुर्थस्कन्धस्य क्रमसन्दर्भः । तथापि तच भगवज्जन्म ज्ञात्वा तथा ज्ञातवान् इत्यर्थः ।

End. परमानन्देन सकामश्चोद्धवमभिषयति । तस्य इति । २८ ॥

Colophon. इति चतुर्थक्रमसन्दर्भे एकविंशः । समाप्तश्चायं सन्दर्भः ।

विषयः । श्रीमद्भागवतचतुर्थस्कन्धस्य गूढार्थप्रकाशनं ।

No. 1668. पञ्चमक्रमसन्दर्भः ।

Substance, country-made yellow paper, 12 × 4 inches. Folia, 26. Lines, 13 on a page. Extent, 887 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, S'ántipura, Paṇḍit Kálidása Vidyávagís'a. A second copy in Calcutta, in the Family Library of Dr. Rájendralála Mitra. Appearance, fresh. Prose. Correct.

Krama-sandarbha. The fifth book of the seventh part of the work described under No. 1656. It expounds the fifth book of the Bhágavata Puráṇa.

Beginning. श्रीकृष्णचैतन्यसनातनरूपकगोपालरघुनाथाद्यव्रजजीवक पाहि मां ।

अथ पञ्चमस्कन्धस्य क्रमसन्दर्भः ।

स्वामिपादैर्न यद्व्यक्तं यद्व्यक्तञ्चास्फुटं क्वचित् ।

तच तचैव लेखोऽयं सन्दर्भः क्रमनामकः ॥

वैष्णवापरितोषः स्याद् यच यच ततस्ततः ।

लेखं वैष्णवसिद्धान्तदाक्षिणेनैव किञ्चन ॥

भगवत आत्माराम इति ।

End. विश्वेश्वरे द्रष्टरि भक्तियोगः । इत्यादि द्वितीयोक्तिः ॥ ७ ॥

Colophon. इति पञ्चमे षड्विंशः । इति भागवतसन्दर्भपञ्चमस्कन्धस्य क्रमसन्दर्भः ।

विषयः । श्रीमद्भागवतपञ्चमस्कन्धस्य गूढार्थस्फुटीकरणं ।

No. 1669. षट्क्रमसन्दर्भः ।

Substance, country-made yellow paper, 12 × 4 inches. Folia, 20. Lines, 11 on a page. Extent, 825 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, S'ántipura, Paṇḍit Kálidása Vidyávagís'a. A second copy in Calcutta, in the Family Library of Dr. Rájendralála Mitra. Appearance, fresh. Prose. Correct.

Krama-sandarbha. The sixth book of the seventh part of the work described under No. 1656. It expounds the difficult passages of the sixth book of the Bhágavata Puráṇa.

Beginning. तौ सन्तोषयता सन्तौ श्रीलरूपसनातनौ ।
दाक्षिणात्येन भट्टेन पुनरेतद्विविच्यते ॥
अथ षष्ठस्कन्धस्य क्रमसन्दर्भः । प्रस्तुतार्थोपयुक्तमेव तत्पूर्व्वोक्तमनुवदति निष्टङ्कीति पञ्चभिः ।

End. तथैवाह,—त्वमित्यादि ॥ १२ ॥ १७ ॥

Colophon. इति षष्ठे एकोनविंशः । समाप्तश्चायं षष्ठक्रमसन्दर्भः ।

विषयः । श्रीमद्भागवतषष्ठस्कन्धस्य गूढार्थस्फुटीकरणं ।

No. 1670. तत्त्वसन्दर्भः ।

Substance, country-made paper, 11 × 4 inches. Folia, 40. Lines, 7 on a page. Extent, 577 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, S'ántipura, Paṇḍit Kálidása Vidyávagís'a. A second copy in Calcutta, in the Family Library of Dr. Rájendralála Mitra. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Tattva-sandarbha. The first part of the work described under No. 1656. It is devoted to a consideration of evidence in metaphysics.

Beginning. कृष्णवर्णं त्विषा कृष्णं साङ्गोपाङ्गास्त्रपार्षदं ।
यज्ञैः सङ्कीर्त्तनप्रायैर्यजन्ति हि सुमेधसः ॥
अन्तः कृष्णं बहिर्गौरं दर्शिताङ्गादिवैभवं ।
कलौ सङ्कीर्त्तनाद्यैः स्मः कृष्णचैतन्यमाश्रिताः ॥
जयतां मथुराभूमौ श्रीलरूपसनातनौ ।
यौ विलेखयतस्तत्त्वज्ञापकौ पुस्तिकामिमां ॥
कोऽपि तद्वात्मवो भट्टो दक्षिणद्विजवंशजः ।
विविच्य व्यलिखद्ग्रन्थं लिखिताद्दर्शवैष्णवैः ॥

तस्यार्थं ग्रन्थनालेखं क्वान्यत्रुत्क्वान्यखण्डितं।
पर्य्यालोच्याथ पर्य्यायं कृत्वा लिखति जीवकः॥
यः श्रीकृष्णपदाम्भोजभजनैकाभिलाषवान्।
तेनैव दृश्यतामेतदन्यस्मै ग्रपथोऽर्पितः॥
श्रीमद्भागवतं श्रीमन्मन्त्रदेशिकमीश्वरं।
ग्रथ नत्वा मन्त्रगुरून् गुरून् भागवतार्थदान्॥
श्रीभागवतसन्दर्भं वक्ष्यमाणेन लेखितुं।
श्रीमद्भागवतार्थानां सन्दर्भे काण्डमाश्रये॥ इत्यादि।

End. ततश्च ईदृशायास्तदनुशीलनव्यतिरिक्तचेष्टायाः॥ १२॥ १७॥ श्रीसुतः। उद्दिष्टस्वस्वन्धः।

Colophon. इति कलियुगपावनस्वभजनविभजनप्रयोजनावतारश्रीभगवत्कृष्णचैतन्यदेवचरणानुचरविश्ववैष्णवराजसभासभाजनभाजनश्रीरूपसनातनानुशासनभारतीगर्भे श्रीभागवतसन्दर्भे तत्त्वसन्दर्भो नाम प्रथमः सन्दर्भः। समाप्तश्चायं तत्त्वसन्दर्भः।

विषयः। ग्रन्थोऽयं श्रीमद्भागवतीयानां केषाञ्चित् श्लोकानां व्याख्यानप्रसङ्गेन निर्म्मिततया तट्टीकास्थानीयः। तत्र प्रमाणनिरूपणप्रसङ्गेन प्रत्यक्षादीनां सदोषत्वकथनं। शब्दप्रमाणस्य निर्दोषत्वसंस्थापनं। तत्रापि श्रीमद्भागवतस्य प्राधान्यकथनं। श्रीमद्भागवतस्य सङ्क्षेपेण तात्पर्य्यकथनं। सामान्यतस्तत्त्वनिरूपणं। महापुराणलक्षणं। सर्गप्रतिसर्गादिव्याख्यानञ्च।

No. 1671. दायदीपः।

Substance, country-made paper, 12 × 3½ inches. Folia, 18. Lines, 9 on a page. Extent, 688 slokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, S'ántipura, Pandit Kálidása Vidyávagís'a. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Dáya-dípa. An exposition of the law of Inheritance. By Jayakrishna.

Beginning. गोविन्दचरणद्वन्द्वं देवदेवाभिवन्दितं।
प्रणम्य जयकृष्णेन दायदीपः प्रकाश्यते॥
तत्र दायपदार्थमाह।
विभागोऽर्थस्य पित्र्यस्य पुत्रैर्यत्र प्रकल्प्यते।
दायभाग इति प्रोक्तं तद्विवादपदं विदुः॥ इत्यादि।

End. प्रभोरिति कर्तृषष्ठी, प्रभुः समर्थः ।

Colophon. इति जयकृष्णभट्टाचार्य्यविरचितो दायदीपः समाप्तः ।

विषयः । दायस्वरूपविचारः । पितृक्षतविभागः । पितृधनोपष्टम्भनव्यवस्था । भ्रातृक्षत-विभागः । पितृक्षणादिशोधनं । ज्येष्ठकनिष्ठमध्यमनिरूपणं । पितामहधने विशेषकथनं । विभागकाले निष्क्रयादिधनविभागः । स्त्रीधननिरूपणादिकं । अनपत्यस्त्रीधनाधिकारः । अनपत्यपुरुषधनाधिकारः । विभागानर्हकथनं । विभाज्याविभाज्यधनकथनं । पुस्तकविभागाभावकथनं । संसृष्टधनविभागः । भूमिव्यवस्था । चैपुरुषिकभोगकथनं । अस्वामिदत्तविचारः ।

No. 1672. गोविन्दवल्लभनाटकं ।

Substance, country-made paper, 12 × 4 inches. Folia, 28. Lines, 7 on a page. Extent, 462 slokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Korḍe, Tháná Siuḍí, Zelá Virbhum, Kuladánanda Sen. Appearance, fresh. Prose and verse. Correct.

Gavindaballabha Nátaka. A drama on the youthful sports of Krishṇa, designed, like the "Passion Plays" of Europe, to place before the faithful the early life of the divinity in the most attractive form possible. The author's name is not known, and the MS. being incomplete, the extent of the drama cannot be ascertained. The codex closes with the fourth Act.

Beginning. (प्रथमतः त्रीणि पत्राणि न सन्ति ।) ——खिलगोपालबालप्रेरितं श्रीयशोदा-सविधं पशुपालनविधावादेशग्रहणार्थं धावन्तं श्रीकृष्णं स्मारयति । नेपथ्ये ।

प्रातरुत्थाय गोविन्दो रङ्गस्थानं सह प्रियैः ।
समानैर्मल्ललीलायै जगाम कुतुकान्वितः ॥ इत्यादि ।

End. गङ्गागोविन्दकन्दृदि विलसतु केशवविपिननिवेशः ।
द्वारमुखान्धिकनाथकाव्यसदुक्तसुगीतविशेषः ॥

Colophon. इतः परमलिखिततया परिसमाप्तिवाक्यं नास्ति । (अत्र चतुर्थाङ्कस्य कियदंश-पर्य्यन्तमस्ति ।)

विषयः । (गीताभिनययोग्यं नाटकमिदं ।) (अत्र तु मुख्यया संस्कृतभाषयेव) (सर्व्वासां प्रकृतीनां कथोपकथनादिकमस्ति ।)

प्रथमेऽङ्के,—यशोदारोहिणीरभिनयेन श्रीकृष्णस्य मल्लयुद्धादिकीर्त्तनं । गोचा-

रणं। वृन्दावनशोभावर्णनं। बलदेवस्य मधुपानोन्मत्तस्य यशोदासमीपे वनवृत्तान्तवर्णनं।

२ ये,—नन्देन श्रीदाम-सुदाम मधुमङ्गलप्रभृतिभिः श्रीकृष्णबलरामयोर्लालनं। ज्योतिर्विदाभिनयः। कृष्णस्य गोष्ठोचितवेशविन्यासादिकं।

३ ये,—गोष्ठयाचार्यां मङ्गलगीतिः। श्रीदामादिभिः सार्द्धं श्रीकृष्णस्य विश्रम्भालापवर्णनं। कयाचित् राधिकासमीपे श्रीकृष्णसम्भादादिकीर्त्तनं। राधाकृष्णयोरन्योन्यदर्शनं। श्रीकृष्णादीनां भोजनवर्णनं। राधिकया सह श्रीदाम्न सम्बन्धः।

४र्थे,—राधिकावयस्यया समं श्रीकृष्णस्य कथोपकथनं। बलदेवेन सह श्रीकृष्णस्य वृन्दावनप्रवेशवर्णनं। इतः परं नास्ति।

No. 1673. गोविन्दविरुदावली।

Substance, country-made paper, 11 × 4 inches. Folia, 19. Lines, 6 on a page. Extent, 371 slokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Kendográma, Tháná Siudi, Zelá Virbhum, Mahendranátha Mukhopádháy. Appearance, old. Prose and verse Incorrect.

Govinda-virudávalí. Hymns in praise of the appearance and career of Kṛishṇa. By Rúpa Gos'vámí.

Beginning. अथ गोविन्दविरुदावली।

इयं मङ्गलरूपा स्याद्गोविन्दविरुदावली।
यस्याः पठनमात्रेण श्रीगोविन्दः प्रसीदति।
ब्रह्मा ब्रह्माण्डभाण्डे सरसिजनयनः स्वप्नमाक्रीड़नानि
स्थाणुर्भक्तुञ्च खेला खुरलितमतिना तानि येन न्ययोजि।
तादृक् क्रीड़ाण्डकोटिव्रतजलकुड़वा यस्य वैकुण्ठकुल्या
कर्त्तव्या तस्य का ते स्तुतिरिह कृतिभिः प्रोच्यतां लीलायितानि॥ इत्यादि।

End. रम्यया विरुदावल्या प्रोक्तलक्षणयुक्तया।
स्तूयमानः प्रमुदितो वासुदेवः प्रसीदति॥
यः स्तौति विरुदावल्या मथुरामण्डले हरिं।
अन्यया रम्यया तस्मै तूर्णमेव प्रसीदति॥

Colophon. इति श्रीमद्रूपगोस्वामिविरचिता श्रीगोविन्दविरुदावली समाप्ता।

विषयः। स्तोत्रव्याजेन श्रीकृष्णस्य रूपलीलादिवर्णनं।

No. 1674. ललितरहस्यं ।

Substance, country-made yellow paper, 9 × 5 inches. Folia, 102. Lines, 22—24 on a page. Extent, 1,466 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, S'ántipura, S'rínátha Chaṭṭopádhyáya. Appearance, fresh. Prose and verse. Incorrect.

Lalita-rahasya. Dissertations on the leading topics of the Tantra cultus. By Rájendra Tarkavágís'a Bhaṭṭáchárya. The work is in nine chapters, and its leaning is in favour of the supremacy of Kṛishṇa.

Beginning. सुखयति नखचन्द्रैराधिसन्तप्तविश्वं मदयति मकरन्दैरिन्दिरेशामरेशान् ।
कवयति कविमूढं गुञ्जमञ्जीरशब्दैर्जयति जयति काचिन्नाथपादाम्बुजश्रीः ॥

End. कामेन कामितं छत्वा कामस्थं चोभयेज्जगत् ।
ऋविचार्य्य वि + + + सुदृश्यः कर्हिचिद्बुधैः ॥
इति राजेन्द्रवन्द्येन भूयो विरचितोऽञ्जलिः ।

Colophon. इति राजेन्द्रतर्कवागीशभट्टाचार्य्यसङ्कलितललितरहस्ये नवमोल्लासः ।

विषयः । (पुराणतन्त्रशास्त्राणि सङ्कृत्य विरचितोऽयं ग्रन्थः ।)
तत्र प्रथमोल्लासे,—गुरुतत्त्वकथनं । ब्रह्मतत्त्वं । दुर्गायास्त्रिगुणात्मकत्वादिकथनं । हंसतत्त्वनिरूपणं । तत्स्वरूपकथनादिकं । ऋष्यादिनिरूपणं ।
२ ये,—कामकलातत्त्वकथनं । चिच्छक्तिस्वरूपादिनिरूपणं । कामकलाध्यानादिकथनं ।
३ ये,—नादतत्त्वकथनं । नादबिन्दादीनामुत्पत्तिकथनं । शब्दब्रह्मनिरूपणं । योनिमुद्राकथनं । योगसाधनप्रकारः ।
४ र्थे,—कुण्डलिनीतत्त्वनिरूपणं । तत्स्वरूपं । ध्यानादिकथनञ्च । षट्चक्रकथनं । महामुद्रालक्षणं । महाबन्धमुद्रा । महावेधमुद्रा । खेचरीमुद्रा । मूलबन्धमुद्रा । उड्डीयनमुद्रा । जालन्धरमुद्रा । करणीमुद्रा । विपरीतमुद्रा । शक्तिचालनमुद्रा ।
५ मे—मन्त्रतत्त्वविवेचनं । मन्त्राणां स्त्रीपुंनपुंसकत्वकथनं । स्वापकालादिकथनं । निशाचार-दिवाचार-पशव-वीजसंयोग-भावसंयोगादिनिरूपणं । उपांशु-जपादिलक्षणं । अन्तरात्मवृत्तिकथनं । काम्यसाधननिरूपणं । वर्णमालातत्त्वकथनं ।
६ ष्ठे,—अन्तर्यागविवेचनं । ज्ञानास्त्रस्नानं । शिवशक्तिमेलनरूपसन्ध्याकथनं ।

चन्द्राचत–परानन्दादीनां पानपाव–मांस–मद्यत्वादिना योगिषु नियमनं। अन्तर्मौटकान्यासः। मालारहस्यकथनं।

७ मे,—योगतत्त्वकथनं। योगलक्षणं। यमनियमादिनिरूपणं। अहिंसा–सत्यादिदशविधसाधनकथनं। पद्म–सिद्ध–वीरप्रभृतीनामासनानां लक्षणं। प्राणायामप्रक्रिया। तत्त्विविधभेदनिरूपणं। तत्र साधकावस्था। हठसिद्धिः। निःश्वासगतिनिरूपणं। प्रत्याहारादीनां लक्षणं। भगवतो विष्णुदत्तात्मकत्वकथनं।

८ मे,—(अयन्तु प्रायः खण्डितः) दिव्यवीरादिभावतत्त्वनिरूपणं।

९ मे,—कामेश्वरतत्त्वनिरूपणं। श्रीकृष्णस्य कामेश्वरत्वकथनं। तत्र ध्यानादिनिरूपणञ्च।

No. 1675. योगतारावली।

Substance, country-made yellow paper, 8 × 5 inches. Folia, 5. Lines, 14 on a page. Extent, 65 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1760. Place of deposit, S'ántipura, S'rínátha Chaṭṭopádhyáya. Appearance, old. Verse. Correct.

Yoga-tárávali. On the importance of Yoga for the regeneration of the soul, and on the mode of performing various kinds of Yoga, the most important being the Rája Yoga. By S'aṅkara Áchárya.

Beginning. वन्दे गुरूणां चरनारविन्दे सन्दर्शितस्वात्मसुखावबोधे।
निःश्रेयसे जाङ्गलिकायमाने संसारहालाहलमोहशान्त्यै॥

End. ब्रह्मरन्ध्रगते वायौ गिर + श्रवणं भवेत्।
गृणोति श्रवणायातं नादं मुक्तिर्न संशयः॥

Colophon. इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्य्यगोविन्दभगवत्पूज्यपादशिष्यश्रीमच्छङ्कराचार्य्यविरचिता योगतारावली समाप्ता। शकाब्दाः १७६०।

विषयः। योगाभ्यासप्रकारकीर्त्तनं। पूरककुम्भकादीनां प्रत्येकफलकथनं। राजयोगकथनादिकञ्च।

No. 1676. कपिलगीता ।

Substance, country-made paper, 10 × 6 inches. Folia, 97. Lines, 16 on a page. Extent, 582 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, S'ántipura, S'rínátha Chaṭṭopádhyáya. Appearance, fresh. Verse. Correct.

Kapila-gíta. Dissertations on the importance of Yoga meditations, and the mode of performing them. By Kapila. The work is divided into five chapters.

Beginning. नत्वा श्रीगुरुपादाब्जं स्मृत्वा मोक्षार्थसिद्धिदं ।
तारकाभ्यन्तरे पञ्चब्रह्मतत्त्वं तदुच्यते ॥
पञ्चब्रह्मपञ्चदेवाः पञ्चस्थानेषु सप्तधा ।
पञ्च मातृकाः पञ्च वाक्यं पञ्च शून्यं तथैव च ॥

End. राजराजेश्वरं योगं श्रेषमास्ये प्रशस्यते ।
यः पठेद् भक्तियुक्तेन स मुक्तो नात्र संशयः ॥

Colophon. इति कपिलगीतायां पञ्चमोऽध्यायः । समाप्तश्चायं ग्रन्थः ।

विषयः । (शिवाशिवसंवादेनाध्यात्मयोगनिरूपणं ।)

१, २ अध्याये,—पञ्चब्रह्म–पञ्चदेव–पञ्चस्थान–पञ्चमातृका–पञ्चवाक्य–पञ्चशून्य–पञ्चावस्था–पञ्चदेह–पञ्चवेदादीनामुद्देशः । एषां प्रपञ्च–प्रपञ्चनञ्च ।

३, ४ अध्याये,—प्रणवस्थपञ्चदेवताकथनं । प्रणवसंस्थानकथनपूर्व्वकं तत्र वेदानामवस्थितिकीर्त्तनं । सृष्टिप्रकारः । पृथक् पृथक् मातृकायां वर्णविन्यासनिरूपणं । वैष्णव–शाम्भवविद्यादिभ्यः शक्तिविद्यायाः श्रेष्ठत्वकथनं । परिच्छिन्नारदादीनां क्रमेण श्रवणकीर्त्तनादिभक्त्यङ्गाधिकारित्वं । इड़ापिङ्गलादीनां स्थानादिनिरूपणं । तत्त्वज्ञानोपायकथनं । तीर्थादीनां निन्दावादपूर्व्वकं आत्मतीर्थस्य मुख्यत्वकथनं ।

५ अध्याये,—योगाधिकारिनिरूपणं । राजराजेश्वरयोगः । कर्म्मज्ञानयोः विरोधसमन्वयः । सर्व्वत्र मनसः कर्त्तृत्वकथनं । हृदयस्थितं परतत्त्वं विहाय शिलामृत्तिकाचित्रादिषु देवताबुद्धेर्निन्दनं । जीवस्य रूपकथनं । परमात्मज्योतिर्निरूपणं । तदाधारस्थानादिकीर्त्तनं । अन्तर्द्देहनिरूपणं । इति ।

No. 1677. आत्मबोधटीका ।

Substance, country-made yellow paper, 14 × 4 inches. Folia, 8. Lines, 7 on a page. Extent, 189 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, S'ántipura, S'rínátha Chaṭṭopádyáya. Appearance, new. Prose. Correct.

Átmabodha Ṭíká. A commentary on Saṅkara's *Átmabodha* or essence of Vedánta spiritualism. By Madhusúdana Sarasvatí.

Beginning. शतमखपूजितपादं शतपथमनसोऽप्यगोचराकारं ।
विकसितजलरुहनेत्रं सीतावामाङ्कमाश्रये रामं ॥
तत्र भगवान् शङ्कराचार्य्य उत्तमाधिकारिणे वेदान्तप्रस्थानत्रयं निर्म्माय तदवलोकनासमर्थानां मन्दबुद्धीनामनुग्रहार्थं सर्व्ववेदान्तसिद्धान्तसङ्गृहमात्मबोधार्थप्रकरणं दिदर्शयिषुः प्रतिजानीते, तपोभिरिति ।

End. तस्मादात्मतीर्थे स्नातस्य न किञ्चिदवशिष्यते—इति भावः ।

Colophon. इति श्रीमधुसूदनसरस्वतीकृतात्मबोधप्रकरणटीका समाप्ता ।

विषयः । शङ्कराचार्य्यकृतात्मबोधस्य व्याख्यानं ।

No. 1678. वायुपुराणं ।

Substance, country-made paper, 13½ × 5¼ inches. Folia, 275. Lines, 10—11—12 on a page. Extent, 1,200 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sk. 1689. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Váyu Puráṇa. One of the eighteen great Puráṇas attributed to Vyása. The work is divided into 2 Parts, the 1st comprising 52 chapters, and the 2nd, 40 chapters. Contents of First Part: Introduction; 2, Places meet for Satras; 3 to 7, Creation; 8, Relation of the present to the past Kalpas; 9, The four conditions of life; 10, Origin of the Asuras; 11, Description of a kind of Yoga called Pas'upata; 12, The use of regulation of breath (Práṇáyáma); 13, Accidents to Yoga; 14, Majesty of Yoga; 15, Nature of Parabrahma; 16, Adoration of the fiery essence of the soul; 17, Purification; 18, Rules regarding the religious staff; 19, expiations for Yatis; 20, Sensations at the time of death; 21, Letters and accents; 22, Duration of Kalpas; 23, A kind of Yoga called Máhes'varávatára; 24, Form of Vishṇu at the time of a

deluge; 25, Nature of hymns to Mahádeva; 26, Mahádeva's advice to Vishṇu and Brahmá; 27, Origin of vowels; 28, The body of Mahádeva described; 29, Genealogy of Rishis; 30, The mind-created sons of Brahmá; 31, Daksha's hymn to Mahádeva; 32, The race of Svayambhuva; 33, The regents of the seven Dvípas; 34 to 38, Sumeru and other mountains; 39 and 40, The mountains, rivers and countries of the earth; The Kailás'a mountain; 42, Descriptions of Plaksha and other continents; 43, The size of the earth; 44 and 45, Motions of Planets; 46, Hymn to Nílakaṇtha; 47, Origin of Liṅgams; 48, Names of the Pítris; 49, Yajñas; 50, The four Yugas; 51, Characteristics of the four Yugas; 52, The descendants of Prajápati.

Contents of Part Second: 1, Churning of the earth; 2, The descendants of Prithu; 3, The eight kinds of Devas; 4, The descendants of Prajápati; 5, The birth of the Devas in the Vaivasvata Manantara; 6 and 7, The race of Daityas; 8, The descendants of Rishis; 9 to 18, S'ráddhas; 19, 20 and 21, Birth of Vaivasvata, and his descendants; 22, The descendants of Ikshváku; 23, The tribes of Mithilá; 24, 25 and 26, Birth of Soma, and his descendants; 27 and 28, The clan of the Yadus; 29, The attributes of Vishṇu; 30, Royal races; 31, Account of future Manvantaras; 32, The mansion of S'iva described; 33 to 40, The origin and merits of Gayá.

Beginning. नारायणं नमस्कृत्य नरञ्चैव नरोत्तमं।
देवीं सरस्वतीं व्यासं ततो जयमुदीरयेत् ॥
जयति पराशरसूनुः सत्यवतीहृदयनन्दनो व्यासः।
यस्यास्यकमलगलितं वाङ्मयममृतं जगत् पिबति ॥
प्रपद्ये देवमीशानं शाश्वतं पदमव्ययं।
महादेवं महात्मानं सर्व्वस्य जगतः पतिं ॥ १ ॥
ब्रह्माणं लोककर्त्तारं सर्व्वज्ञमपराजितं।
प्रभुं भूतभविष्यस्य साम्प्रतस्य च सत्पतिं ॥ २ ॥

End. सूत उवाच। सनत्कुमारो मुनिपुङ्गवाय पुण्यां कथाञ्चाथ निवेद्य भक्त्या।
खमाश्रमं पुण्यवनैरुपेतं विसृज्य सङ्गीतगुरुं जगाम ॥

Colophon. इति श्रीवायुपुराणे वायुप्रोक्ते गयामाहात्म्यं। समाप्तश्चेदं वायुपुराणं।

विषयः। १ मे,—अनुक्रमणिका। २ ये,—नैमिषीयऋषिप्रतिसत्रस्य स्थानादिकथनं।
३, ४, ५, ६, ७,—प्रजापतिसृष्टिकथनं। ८,—अतीतकल्पवर्त्तमानकल्पयोर्

विषयः। नरात्मकप्रतिसन्धिकीर्त्तनं। ९,—चतुराश्रमविभागः। १०,—ब्रह्मणो जघनादिदेशात् क्षत्रियोत्पत्तिवर्णनं। ११,—पाशुपतयोगवर्णनं। १२,—प्राणायामप्रयोजनं। १३,—योगोपसर्गवर्णनं। १४,—योगैश्वर्य्यगुणविस्तारकथनं। १५,—परब्रह्मणः सूक्ष्मत्वादिवर्णनं। १६,—हृदयस्थितस्याग्नेरुपासनविधिः। १७,—शौचाचारलक्षणं। १८,—विद्यादिव्यवस्थापनं। १९,—यतीनां प्रायश्चित्तानि। २०,—मृत्योर्नैकट्यज्ञापकाक्षरुन्धत्यादिदर्शननिरूपणं। २१,—अचरमाचादिनिरूपणं। २२,—कल्पप्रमाणादिकथनं। २३,—माहेश्वरावतारयोगः। २४,—प्रलयकाले विष्णुरूपवर्णनं। २५,—महादेवस्तववर्णनं। २६,—विष्णुब्रह्मणो प्रति महादेववाक्यं। २७,—स्वरवर्णोत्पत्तिवर्णनं। २८,—महादेवतनूनां नामभिः परिकीर्त्तनं। २९,—ऋषिवंशानुकीर्त्तनं। ३०,—ब्रह्मणो मानसपुत्रादिवर्णनं। ३१,—दक्षकृतमहादेवस्तोत्रं। ३२,—स्वायम्भुववंशवर्णनं। ३३,—सप्तद्वीपाधिपतिवर्णनं। ३४, ३५, ३६, ३७, ३८,—सुमेरुपर्व्वतादीनां वर्णनं। ३९, ४०,—सप्तकुलाचलानां, नदीविशेषाणां, जनपदविशेषाणाञ्च वर्णनं। ४१,—कैलासपर्व्वतवर्णनं। ४२,—प्लक्षादिद्वीपवर्णनं। ४३,—पृथिवीप्रमाणनिरूपणं। ४४, ४५,—ज्योतिःपदार्थानां गतिनिरूपणं। ४६,—नीलकण्ठस्तवः। ४७,—लिङ्गोत्पत्तिवर्णनं। ४८,—पिलवर्गाणां नामकथनं। ४९,—यज्ञप्रवर्त्तनं। ५०,—चतुर्युगाख्यानं। ५१,—युगधर्म्मकथनं। ५२,—प्रजापतिवंशानुकीर्त्तनं। प्रथमखण्डः समाप्तः।

द्वितीयखण्डे १,—पृथिवीदोहनं। २,—पृथुवंशवर्णनं। ३,—अष्टविधदेवगणकथनं। ४,—प्रजापतिवंशानुकीर्त्तनं। ५,—वैवस्वतमन्वन्तरे देवादीनां उत्पत्तिकथनं। ६, ७,—दैत्यवंशवर्णनं। ८,—ऋषिवंशवर्णनं। ९, १०, ११, १२, १३, १४, १५, १६, १७, १८,—श्राद्धकल्पकीर्त्तनं। १९,—वैवस्वतोत्पत्तिः। २०,—वैवस्वतवंशकीर्त्तनं। २१,—वैवस्वतपुत्राणां निसर्गवर्णनं। २२,—इक्ष्वाकुवंशवर्णनं। २३,—मैथिलवंशवर्णनं। २४,—सोमजन्मवर्णनं। २५, २६,—सोमवंशवर्णनं। २७, २८,—यदुवंशवर्णनं। २९,—विष्णुमाहात्म्यं। ३०,—उर्व्वशादिराज्ञां वंशकीर्त्तनं। ३१,—भविष्यन्मन्वन्तरादीनां सङ्क्षेपेण वर्णनं। ३२,—शिवपुरवर्णनं। ३३, ३४, ३५, ३६, ३७, ३८, ३९, ४०,—गयामाहात्म्यं।

No. 1679. गृह्यविवरणं, वा कर्कभाष्यं ।

Substance, country-made paper, 12½ × 4½ inches. Folia, 35. Lines, 11 on a page. Extent, 1,200 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1879. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose Incorrect.

Grihya Vivaraṇa alias *Karkà-bháshya.* A commentary on the Grihya Sútras of Ápastambha. The MS. is incomplete, being limited to that portion which refers to Sthálipáka.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः । श्रौताधानादीनि उक्तानि तदनन्तरं स्मार्त्तान्यभिधीयन्ते ।
तदादिमं सूत्रं अथातो गृह्यस्थालीपाकानां कर्म्म ॥ व्याख्यास्यत इति सूत्रशेषः ।
तत्रायमथशब्द आनन्तर्य्ये । श्रौतानुविधानसमनन्तरं स्मार्त्तान्यनुविधीयन्त इति ।

End. अथातः सभाप्रवेशनमित्येवमादि+++सर्व्वं निगद्व्याख्यातमेव ॥

Colophon. इति कर्क्कोपाध्यायकृतं गृह्यविवरणं समाप्तं ॥

विषयः । अथातो गृह्यस्थालीपाकानां कर्म्मेत्यादिगृह्यसूत्राणां व्याख्यानं ।

No. 1680. नारदपुराणं पूर्व्वोत्तरभागौ ।

Substance, country-made paper, 13¾ × 6 inches. Folia, 808. Lines, 10 on a page. Extent, 2,148 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Nárada Puráṇa. One of the eighteen great Puráṇas attributed to Vyása. The work is divided into two parts, the first comprising 125 chapters, and the second 82. It treats of the topics common to the Puráṇas, as shown below in Sanskrit.

Beginning. ॐ श्रीगणेशाय नमः ।
वन्दे वृन्दावनासीनमिन्दिरानन्दमन्दिरं ।
उपेन्द्रं सान्द्रकारुण्यं परानन्दं परात्परं ॥
ब्रह्मविष्णुमहेशाख्या यस्यांशा लोकनायकाः ।
तमादिदेवं चिद्रूपं विशुद्धं परमं भजे ॥

End. धन्योऽस्म्यनुगृहीतोऽस्मि भवद्भिर्लोकमङ्गलं ।
यः सारितो हरिः साक्षात् सर्व्वकारणकारणं ॥

Colophon. इति श्रीनारदीयपुराणे उत्तरवादे मोहिनीचरितं नामाध्यायो द्व्यशीतितमः८२
समाप्तोऽयं उत्तरखण्डः ।

विषयः। अत्र पूर्व्वभागे पञ्चविंशत्यधिकैकशतमध्यायाः सन्ति। तत्र १, २, ३, ४,—नारदसनत्कुमारसंवादः। ५मे,—भगवतो मृकण्डुपुत्ररूपताकथनं। ६, ७, ८, ९, १०, ११,—गङ्गोत्पत्तिमाहात्म्यादिवर्णनं। १२मे,—वर्णानां मध्ये ब्राह्मणस्य दानपात्रत्वकथनं। १३मे,—देवतायतनस्थापने पुण्यकथनं। १४मे,—धर्म्मशास्त्रनिर्देशः। १५मे,—नरकवर्णनं। १६मे,—भगीरथेन गङ्गानयनवृत्तान्तं। १७, १८, १९, २०, २१, २२, २३,—विष्णुव्रतकथनं। २४। २५,—वर्णाश्रमाचारकथनं। २६,—स्मार्त्तधर्म्मकथनं। २७, २८,—श्राद्धविधिः। २९,—तिथ्यादिनिर्णयः। ३०,—प्रायश्चित्तनिर्णयः। ३१,—यममार्गनिरूपणं। ३२,—भवाटवीनिरूपणं। ३३,—योगनिरूपणं। ३४,—हरिभक्तिलक्षणं। ३५,—ज्ञाननिरूपणं। ३६,—विष्णुसेवाप्रभावः। ३७, ३८, ३९, ४०,—विष्णुमाहात्म्यं। ४१,—युगधर्म्मकथनं। ४२,—सृष्टितत्त्वनिरूपणं। ४३,—जीवतत्त्वनिरूपणं। ४४,—परलोकनिरूपणं। ४५,—मोक्षधर्म्मनिरूपणं। ४६—आध्यात्मिकादिदुःखत्रयनिरूपणं। ४७,—योगस्वरूपवर्णनं। ४८, ४९,—परमार्थनिरूपणं। ५०,—वेदाङ्गशिक्षाशास्त्रनिरूपणं। ५१,—कल्पशास्त्रनिरूपणं। ५२,—व्याकरणशास्त्रनिरूपणं। ५३,—निरुक्तशास्त्रनिरूपणं। ५४, ५५, ५६,—ज्योतिःशास्त्रनिरूपणं। ५७,—छन्दःशास्त्रनिरूपणं। ५८,—मृकोत्पत्तिवर्णनं। ५९,—ब्राह्मणकर्त्तव्यकर्म्मनिरूपणं। ६०,—वायूत्पत्त्यादिवर्णनं। ६१,—श्रान्तिकरशास्त्रनिरूपणं। ६२,—मोक्षशास्त्रसमादेशनं। ६३,—भागवततन्त्रनिरूपणं। ६४, ६५, ६६,—दीक्षाविधिः। ६७,—अभीष्टदेवपूजाविधिः। ६८,—गणेशमन्त्रनिरूपणं। ६९,—त्रयीमूर्त्तिनिरूपणं। ७०, ७१, ७२,—विष्णुमन्त्रनिरूपणं। ७३,—राममन्त्रनिरूपणं। ७४,—हनूमन्मन्त्रनिरूपणं। ७५,—हनूमद्दीपविधानं। ७६,—कार्त्तवीर्य्यार्জ্জুনমন্ত্রপূজাদিনিরূপণং। ७७,—कार्त्तवीर्य्यकवचं। ७८,—हनूमत्कवचं। ७९,—हनूमच्चरितं। ८०, ८१,—कृष्णमन्त्रनिरूपणं। ८२,—पूर्व्वजन्मनि नारदस्य महादेवात् कृष्णतत्त्वप्राप्तिवृत्तान्तकथनं। ८३,—राघवांशावतारनिरूपणं। ८४,—मधुकैटभोत्पत्तिविवरणं। ८५,—कालीमन्त्रनिरूपणं। ८६,—मत्स्यत्यवतारवर्णनं। ८७,—दुर्गांशावतारवर्णनं। ८८,—राधावतारचरितवर्णनं। ८९,—शक्तिसहस्रनामकथनं। ९०,—शक्तिपटलं। ९१,—महेशमन्त्रनिरूपणं। ९२,—पुराणाख्याननिरूपणं। ९३,—पद्मपुराणानुक्रमणिका। ९४,—ब्रह्मपुराणानुक्रमणिका। ९५,—वायुपुराणानुक्रमणिका। ९६,—भागवतानुक्रमणिका। ९७,—नारदपुराणानुक्रमणिका। ९८,—मार्कण्डेयपुराणानुक्रमणिका। ९९,—आग्नेयपुरा-

विषयः। णानुक्रमणिका। १००,—भविष्यपुराणानुक्रमणिका। १०१,—ब्रह्मवैवर्त्तपुराणानुक्रमणिका। १०२,—लिङ्गपुराणानुक्रमणिका। १०३,—वराहपुराणानुक्रमणिका। १०४,—स्कन्दपुराणानुक्रमणिका। १०५,—वामनपुराणानुक्रमणिका। १०६,—कूर्म्मपुराणानुक्रमणिका। १०७,—मत्स्यपुराणानुक्रमणिका। १०८,—गरुड़पुराणानुक्रमणिका। १०९,—ब्रह्माण्डपुराणानुक्रमणिका। ११०,—प्रतिपद्व्रतनिरूपणं। १११,—द्वितीयाव्रतनिरूपणं। ११२,—तृतीयाव्रतनिरूपणं। ११३,—चतुर्थीव्रतनिरूपणं। ११४,—पञ्चमीव्रतनिरूपणं। ११५,—षष्ठीव्रतनिरूपणं। ११६,—सप्तमीव्रतनिरूपणं। ११७,—अष्टमीव्रतनिरूपणं। ११८,—नवमीव्रतनिरूपणं। ११९,—दशमीव्रतनिरूपणं। १२०,—एकादशीव्रतनिरूपणं। १२१,—द्वादशीव्रतनिरूपणं। १२२,—त्रयोदशीव्रतनिरूपणं। १२३,—चतुर्दशीव्रतनिरूपणं। १२४,—पूर्णाव्रतनिरूपणं। १२५,—पुराणमहिमा।

उत्तरभागे द्व्यशीतिसङ्ख्यकाध्यायाः सन्ति। तत्र १मे,—द्वादशीमाहात्म्यं। २,—तिथिविचारः। ३,—विष्णोर्भक्त्यधीनत्वकथनं। ४,—नियोगाचरणनिरूपणं। ५,—यमविलापः। ६,—यमं प्रति ब्रह्मवाक्यं। ७,—लोकमोहनार्थं ब्रह्मणा मोहिन्याः प्रमदाया उत्पत्तिः। ८,—मोहिनीचरितं। ९,—रुक्माङ्गदेन राज्ञा मृगयार्थं धर्म्माङ्गदाय पुत्राय राज्यार्पणं। १०,—राज्ञ्या मृगयानिवारणार्थं रुक्माङ्गदाय राज्ञे अहिंसाधर्म्मोपदेशः। ११,—रुक्माङ्गदेन राज्ञा मृगयार्थं वनगमनं मोहिनीदर्शनञ्च। १२,—मोहिन्या सह रुक्माङ्गदस्य विवाहार्थं प्रतिज्ञाकरणं। १३,—रुक्माङ्गदेन मोहिनीविवाहः। १४,—रुक्माङ्गदेन राज्ञा गृहमेधाविमुक्तिः। १५,—रुक्माङ्गदस्य स्वनगरप्रस्थानं। १६,—पतिव्रतोपाख्यानं। १७,—मातरं प्रति धर्म्माङ्गदस्य प्रबोधवाक्यं। १८,—सन्तोषार्थं मात्सर्य्यो धर्म्माङ्गदेन विविधार्थप्रदानं। १९,—मोहिनीमुग्धस्य राज्ञः मोहिन्या सह पुनर्विहारार्थं पुत्रे राज्यार्पणं। २०,—धर्म्माङ्गदस्य दिग्विजयः। २१,—कामपीड़ितेन राज्ञा मोहिन्यै वित्तदानं। २२, २३, २४, २५, २६, २७,—हरिवासरदिने राज्ञो भोजने यत्नवत्या मोहिन्याः समीपे रुक्माङ्गदेन राज्ञा हरिवासरमाहात्म्यकथनं। २८, २९, ३०, ३१, ३२, ३३, ३४,—मोहिन्या भर्त्रे रुक्माङ्गदाय बहुतरस्वर्णदानवृत्तान्तं। ३५, ३६, ३७,—मोहिन्यै वस्तुनो ग्रासदानं, तदुद्धरणाय तीर्थसेवोपदेशादिकञ्च। ३८, ३९, ४०, ४१ ४२, ४३,—गङ्गामाहात्म्यं। ४४, ४५, ४६, ४७,—गयामाहात्म्यं। ४८, ४९, ५०, ५१,—काशीमाहात्म्यं। ५२, ५३, ५४, ५५, ५६, ५७, ५८, ५९, ६०, ६१,—

पुरुषोत्तममाहात्म्यं । ६२, ६३,—प्रयागमाहात्म्यं । ६४, ६५,—कुरुक्षेत्रमाहात्म्यं । ६६,—हरिद्वारमाहात्म्यं । ६७,—वदर्य्याश्रममाहात्म्यं । ६८,—कामोदामाहात्म्यं । ६९,—कामाख्यामाहात्म्यं । ७०,—प्रभासतीर्थमाहात्म्यं । ७१,—पुष्करमाहात्म्यं । ७२,—गौतमाश्रममाहात्म्यं । ७३,—अम्बकमाहात्म्यं । ७४,—गोकर्णतीर्थमाहात्म्यं । ७५,—लक्ष्मणमाहात्म्यं । ७६,—सेतुमाहात्म्यं । ७७,—नर्मदातीर्थमाहात्म्यं । ७८,—अवन्तीमाहात्म्यं । ७९,—मथुरामाहात्म्यं । ८०,—वृन्दावनमाहात्म्यं । ८१,—वसोर्द्धारेश्चान्तिकगमनवृत्तान्तं । ८२,—सोहिन्यास्तीर्थसेवनवृत्तान्तं ॥

No. 1681. काव्यप्रकाशटीका, मूलसहिता ।

Substance, country-made paper, 15¼ × 7 inches. Folia, 354. Lines, 10—11—12—13 on a page. Extent, 11,318 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose and verse. Incorrect.

Kávyálaṅkára-rahasya-nibandha alias *Kávya-prakás'a-ṭíká*. A commentary on the *Kávya-prakás'a*. By Bháskara. The codex contains the whole of the text also.—See ante, pp. 115, 116, 210, and 224 for other commentaries on the Kávya-prakás'a.

Beginning. टी० । ॐ श्रीगणेशाय नमः । ॐ नमो नारायणाय । अत्र च साहित्यदीपिकाव्यटीकाकारः श्रीभास्करः । न ते टीकाकाराः परिणमद्विद्यान्धतमसां प्रमेयं यत्नानां प्रतिफलति येषां न मतिषु ॥

मू० । ॐ श्रीगणेशाय नमः । ग्रन्थारम्भे विघ्नविघाताय समुचितेष्टदेवतां ग्रन्थकृत् परामृशति ॥

End. टी० । लिङ्गस्येति एकतरस्यैवेति यदि तु विपरिणामेन लिङ्गवचसोरपरस्यासम्बन्धसदान्यस्य लक्षणे वाक्यभेदः स्यात् ॥ २८८ ॥

मू० । इत्येष मार्गो विदुषां विभिन्नोऽप्यभिन्नरूपः प्रतिभासते यत् ।
न तद्विचित्रं यदमुत्र सम्यग्विनिर्म्मिता मंचटनैकहेतुः ॥

Colophon. इति श्रीसकलविपश्चिच्चक्रवर्त्तिश्रीमम्मटाचार्य्यविरचिते काव्यालङ्काररहस्यनिबन्धे काव्यप्रकाशेऽर्थालङ्कारनिर्णयो नाम दशम उल्लासः ॥ समाप्तोऽयं काव्यप्रकाशः ।

विषयः । काव्यप्रकाशस्य व्याख्यानं ॥

No. 1682. न्यायमकरन्दः सटीकः ।

Substance, country-made paper, 12 × 5¼ inches. Folia, 66. Lines, 15—16—17 on a page. Extent, 4,356 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Nyáya-makaranda. The identity of the human and the divine souls. By Chits'ukha Muni.

Beginning. टी० । श्रीगणेशाय नमः । प्रारिप्सितग्रन्थस्याविघ्नेन परिसमाप्तिप्रचयगमनकामः शिष्टाचारपरिप्राप्ततया कृतमिष्टदेवतानमस्कारमाचारशिक्षार्थं प्रतिपाद्यन् प्रकरणस्याभिधेयसम्बन्धप्रयोजनानि निदर्शयति यद्भासेत्यादिना श्लोकेन ।

मू० । यद्भासा निखिलं विभाति विषयो यो न स्वयं ज्योतिषां
यस्याऽभूर्भुवनोद्भवस्थितिलयान् लीलामयान् प्रूरयः ।
यद्वागोचरमामनन्ति मनसां वाचाञ्च विश्वात्मने
तस्मै शुद्धसुखाद्वितीयवपुषे श्रश्वन्नमो विष्णवे ॥

End. टी० । ग्रन्थस्य निर्दुष्टता प्रतिपादितेति मन्तव्यं दुष्टस्य तदानन्दहेतुलाभावात् ।

Colophon. इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्य्यज्ञानोत्तमपूज्यपादशिष्येण श्रीमच्चित्सुखेन मुनिना विरचिता न्यायमकरन्दटीका सम्पूर्णा ।

मू० । सूक्तिं के नाभिनन्दन्ति नो चेदस्यचिनिदानं मत्सरस्तु महापित्तं (?) ।
इति श्रीज्ञानन्दबोधभट्टारकविरचितो न्यायमकरन्दः समाप्तः ।

विषयः । जीवब्रह्मणोरैकत्वप्रतिपादनं ।

No. 1683. तर्कसङ्ग्रहटीका ।

Substance, country-made paper, 12 × 5¾ inches. Folia, 23. Lines, 4—10 on a page. Extent, 920 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Tarka-saṅgraha-dípiká. A commentary on the Tarka-saṅgraha of Anna Bhaṭṭa. Anonymous. Hall's "Contributions," pp. 68, 69.

Beginning. ॐ स्वस्ति श्रीगणेशाय नमः ।
विश्वेश्वरं साम्बमूर्त्तिं प्रणिपत्य गुरुं गिरं ।
टीकां शिष्टहितां कुर्व्वे तर्कसङ्ग्रहदीपिकां ॥

चिकीर्षितस्य ग्रन्थस्य चविघ्नपरिसमाप्त्यर्थं शिष्टाचारानुमितश्रुतिबोधितकर्त्तव्यताकमिष्टदेवतानमस्कारलक्षणं मङ्गलं शिष्यशिक्षार्थं निबध्नन् चिकीर्षितं प्रतिजानीते निधायेति ॥

End. ज्ञानद्वारैव कर्म मोक्षसाधनं न साक्षात् तस्मात् पदार्थज्ञानान्मोक्षः परमप्रयोजनमिति सर्व्वं रमणीयं।

Colophon. इति श्रीमद्भट्टोपाध्यायकृततर्कसङ्गृहटीका समाप्ता ॥

विषयः। तर्कसङ्गृहव्याख्यानं ॥

No. 1684. अपरार्कः।

Substance, country-made paper, $13\frac{3}{4} \times 7\frac{1}{2}$ inches. Folia, 557. Lines, 16 on a page. Extent, 21,700 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1898. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose, and verse. Incorrect.

Aparárka. A commentary on the Code of Yájñavalkya. By Aparáditya Deva, a descendant of Jímútaváhana, the author of the Mitákshará.

Beginning. ॐ स्वस्ति श्रीगणेशाय नमः। श्रीगुरवे नमः।

ॐ संसिद्ध्यर्थमिलत् सुरासुरनमन्मौलिस्थितः प्रोल्लसन्
सद्दलप्रभवप्रकृष्टविविधप्रेङ्खन्मयूखोज्ज्वलं।
श्रेयो विघ्नमहामयप्रशमने दिव्यं यदेकौषधं
भूयान्नो द्विरदाननाङ्घ्रिकमलद्वन्द्वं तदिष्टाप्तये ॥

ॐ विश्वानुभूतिसम्भूतिस्थितिसंहृतिमुक्तयः।
प्रभवन्ति यतस्तस्मै परस्मै ब्रह्मणे नमः ॥

यो यो विश्वसर्गपरिपालनसंहृतीयो ब्रह्मा हरिक्षिनयनस्य भवत्यमेयः।
तं शुद्धबोधमभयं सुखसत्स्वभावमात्मानमद्वयमनन्तमुपास्महेऽजं ॥
विश्वात्मनः शुक्लयजुंषि भानोरवाप यो योगिगणाग्रवर्त्यः।
तं याज्ञवल्क्यं मुनिवृन्दवन्द्यं नमामि तत् कीर्त्तितधर्म्मबुद्ध्यै ॥
भक्त्या यस्य सविस्मयः पुररिपुर्ब्रह्मा च वाचस्पति-
र्विक्रान्त्या द्विषतां गणः शुचितया भास्वन् शमिलेन भूः।
जीमूतान्वयभूषणं सुविपुले योगीश्वरेणोदिते
शास्त्रे वाक्यनयानुगां वितनुते वाचं सतां सम्मतां ॥

धर्म्मसंहितामारभमानस्यास्याः पौरुषेयत्वसामान्याच्छायमानामप्रामाण्यशङ्कां महाजनस्य तदध्ययनधारणादिविषये परिपन्थिनीमपनेतुमाह ।

योगीश्वरं याज्ञवल्क्यं सम्पूज्य मुनयोऽब्रुवन् ।
वर्णाश्रमेतरानां नो ब्रूहि धर्म्मानशेषतः ॥

End. श्रुत्वैतद्याज्ञवल्क्योऽपि प्रीतात्मा मुनिभाषितं ।
एवमस्त्विति होवाच नमस्कृत्य स्वयम्भुवे ॥
स्वयम्भुवे ब्रह्मणे । इतिरोहितमन्यत् ॥

Colophon. इति श्रीविद्याधरवंशप्रभवश्रीशिलाहारनरेन्द्रजीमूतवाहनान्वयप्रस्तश्रीमदपरादित्यदेवविरचिते याज्ञवल्क्यीयधर्म्मशास्त्रनिबन्धे द्वितीयोऽध्यायः ॥
सम्पूर्णश्चायमपरार्कः ॥

विषयः । याज्ञवल्क्यीयधर्म्मशास्त्रस्य व्याख्यानं ॥

No. 1685. आपस्तम्बसूत्रं, चतुर्व्विंशप्रपाठकादिसप्तविंशप्रपाठकपर्य्यन्तं ।

Substance, country-made paper, 10½ × 5½ inches. Folia, 47. Lines, 9 on a page. Extent, 1,050 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose. Incorrect.

Ápastamba Sútra. The Kalpa Sútra of Ápastamba. The MS. contains only chapters 24 to 27.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीलक्ष्मीदसिंहाय नमः ॥ हरिः ॐ ॥ यज्ञं व्याख्यास्यामः ॥
स चयाणां वर्णानां ब्राह्मणराजन्ययोर्वैश्यस्य च स विभिर्वेदैर्विधीयते ।

End. प्रतिपद्यते परिषेचनान्तं कृत्वाभिस्तुतेभ्य उत्तरया दक्षिणतोऽग्नेः परिनिदधाति दधाति ॥ २२ ॥ षष्ठमः पटलः ॥

Colophon. इत्यापस्तम्बसूत्रे सप्तविंशप्रश्नः ।
अत्र चतुर्व्विंशप्रपाठकादिसप्तविंशप्रपाठकपर्य्यन्तमस्ति । २४ प्रपाठके,—यज्ञव्याख्यानं । २५, २६, २७ प्रपाठके,—सूत्रविवरणं ।

No. 1686. आपस्तम्बसूत्रं, त्रिंशप्रपाठकादिद्वात्रिंशप्रपाठकपर्य्यन्तं ।

Substance, country-made paper, 10½ × 5½ inches. Folia, 30. Lines, 9 on a page. Extent, 675 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose. Incorrect.

Ápastamba Sútra. The Kalpa Sútra of Ápastamba, The MS. comprises chapters, 30 to 32. Dr. Burnell says, the work comprises only 30 chapters. See ante Vol. III, p. 194.

Beginning. श्रीविघ्नहर्त्रे नमः ॥ हरिः ॐ ॥ विहारयोगान् व्याख्यास्यामो यावदायामं प्रमाणं तद्धर्मभ्यस्यापरस्मिन् तृतीये षड्भागोने लक्षणं कारोति ।

End. इति तिलोदकप्रदानमग्नौकरणमनुद्देशनञ्च यथार्थमूहे यथाशक्ति दक्षिणां दद्यात् ॥ १४ ॥

Colophon. इत्यापस्तम्बसूत्रे द्वात्रिंशः प्रपाठकः ॥ समाप्तश्चापस्तम्बसूत्रं ।

वषयः । अत्र ३० प्रपाठकादि ३२ प्रपाठकपर्य्यन्तमस्ति । तत्र ३० प्रपाठके, विहारयाग-व्याख्यानं । ३१ प्रपाठके, पैढमेधिकदहनविवरणं । ३२शे,—उत्तरपैढमेधिक-व्याख्यानं ॥

No. 1687. शिवाष्टमूर्त्तितत्त्वप्रकाशः ।

Substance, country-made paper, 13¼ × 6¾ inches. Folia, 60. Lines, 14—17—18—20 on a page. Extent, 3,840 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verse. Incorrect.

S'iváshṭamurti-tattva-prakás'a. On the eight forms of S'iva and of his identity with Parabrahma. By Rámes'vara, a disciple of Sadás'ivendra Sarasvatí, who was a disciple of Gopalendra Sarasvatí.

Beginning. श्रीगणेशाय । यस्या देव्या वपुषः सर्व्वे सर्व्वा विद्या यस्या चात्मा ।
या खल्वास्ते शम्भोरङ्के तां वै वन्दे विश्वाकारां ॥ १ ॥
यस्य च्छाज्ञां नातिक्रान्ताः सर्व्वे देवा विश्वेशानाः ।
यो नो च्छात्मा कर्त्ता शम्भुस्तेषामीशं वै वन्दे ॥ २ ॥
यस्य च्छवेषात् सकला विपत्तयो यो मायया भामयतीह सर्व्वतः ।
व्याप्तञ्च येनेदमदोऽष्टमूर्त्तिभिर्वन्दे तमीशं शिवया समन्वितं ॥ ३ ॥
नाख्यष्टमूर्त्तेरतिरिक्तमीशितुर्यस्यापि किञ्चित् श्रुतितोऽपि युक्तितः ।

चेवज्ञखं वाय्वनलेन्दुभास्करा भूमिर्जलं ये च नमाश्रये शिवं ॥ ४ ॥
सदा शिवेन्द्रवाणाख्यं गुरुं हिमेश्वरं तथा ।
नत्वाष्टमूर्त्तितत्त्वं हि शिवस्याहं प्रकाशये ॥ ५ ॥

End. यः पञ्चमूर्त्तिः प्रणवात्मसर्व्वगः पञ्चाचरेष्टः सकलोऽपि निष्कलः ।
तत्पादयुग्मे हि समर्पयन्विभो रामेश्वरो दीपमनन्यभावगः ॥

Colophon. इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्य्यश्रीपूज्यपादश्रीगोपालेन्द्रसरस्वतीशिष्यश्रीसदाशिवेन्द्रसरस्वतीशिवयोगीन्द्रशिष्यस्य रामेश्वरस्य कृतौ शिवाष्टमूर्त्तितत्त्वप्रकाशः ॥

विषयः । शिवस्य चित्याद्यष्टमूर्त्तीनां जड़शक्तिरूपमायात्मकथनं । शिवस्य परब्रह्मत्वप्रतिपादनञ्च ॥

No. 1688. रत्नत्रयपरीक्षा सटीका ।

Substance, country-made paper, 13 × 5 inches. Folia, 9. Lines, 12 on a page. Extent, 580 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Incorrect.

Ratna-traya-parikshá saṭiká. The supreme divinity and unity of the "three jewels" Vishṇu, Brahmá and S'iva. By Apya Díkshita, son of Raṅgarája Adhvarindra.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः । सर्व्वज्ञतादिकं शम्भोर्यस्या रूपं विदुर्बुधाः ।
तां नमामि शिवां सत्यज्ञानानन्दस्वरूपिणीं ॥ १ ॥
अथ रत्नत्रयपरीक्षाख्यामष्टश्लोकीं संक्षेपेण व्याकुर्म्महे ।
नित्यं निर्द्दोषगन्धं निरतिशय सुखं ब्रह्मचैतन्यमेकं
धर्म्मो धर्म्मीति रूपद्वयमयति पृथक् भूयमायावशेन ।
धर्म्मस्तवानुभूतिः सकलविषयिणी सर्व्वकार्य्यानुकूला-
शक्तिश्चेच्छादिरूपो भवति गुणगणस्याश्रयश्चैक एव ॥ १ ॥
नित्यं कालत्रयाबाध्यं दोषगन्धेनापि रहितं निरतिशयसुखात्मकं । अद्वितीयमेकं ब्रह्मचैतन्यं मायया कल्पितभेदं सद्धर्म्मधर्म्मिभावं प्राप्नोति ।

End. श्यामस्य भाष्यदुग्धाब्धिमाप्तं रत्नत्रयं ततः ।
शम्भुर्गौरी हरिश्चेति तच्च सम्यक् परीक्षितं ।

Colophon. इति श्रीमद्भरद्वाजकुलजलधिकौस्तुभश्रीमदद्वैतविद्याचार्य्यविश्वजिद्याजिश्रीरङ्गराजाध्वरीन्द्रसूनोरप्पदीक्षितकृतस्य कृतौ रत्नत्रयपरीक्षा समाप्ता ॥

विषयः । शम्भुगौरीहरिरूपस्य रत्नत्रयस्य परब्रह्मैकरूपताप्रतिपादनं ।

No. 1689. तिथिनिर्णयः ।

Substance, country-made paper, 10¼ × 5⅓ inches. Folia, 30. Lines, 7—12—13 on a page. Extent, 870 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Incorrect.

Tithi-nirṇaya. A dissertation on the lunar days and the religious duties appertaining thereto. By Bhaṭṭoji Díkshita, son of Lakshmidhara Súri.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः । चैचशुक्लप्रतिपदि वत्सरारम्भः । तचौदयिकी तिथिर्ग्राह्या ।
चैचे मासि जगद्ब्रह्मा ससर्ज प्रथमेऽहनि ।
शुक्लपचे समग्रन्तु तदा सूर्य्योदये सति ॥ इति हेमाद्रौ ब्राह्मोक्तेः ।

End. अतस्त्वां पूजयिष्यामि भूते भूतिप्रदा भवेति दिक् ॥ इति होलिकानिर्णयः ॥

Colophon. इति श्रीपदवाक्यप्रमाणजश्रीलक्ष्मीधरसूरेः सूनुना भट्टोजिदीक्षितेन विरचितस्तिथिनिर्णयः समाप्तः ॥

विषयः । संवत्सरे पञ्चदशतिथिकृत्यनिरूपणं, तिथिद्वैधशङ्कानिराकरणादिकञ्च ॥

No. 1690. श्राद्धकर्मविधिः ।

Substance, country-made paper, 12 × 6 inches. Folia, 9. Lines, 3—12 on a page. Extent, 2,750 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Incorrect.

S'ráddha-karma-vidhi. Directions for performing S'ráddhas. Anonymous.

Beginning. श्रीरामाय नमः । श्रीशोऽनीशोऽपि योऽसौ विभुरपि सुगतिर्योऽगतीनां नराणां
यो सद्धेतुर्मुनीनामपि कचिसुधियां बोधको निश्चितोऽपि ।
योऽस्तूतेऽपि प्रस्तूते फलमपि विमलं चाषवर्गादि सोऽयात्
कर्त्ता कर्म्मापि चास्मात्कृतिरपि करणं कारणं कोऽपि कृष्णः ।

End. तस्य पित्रादिकस्य यद्वसु कदलीफलाम्रफलास्वदधिसम्भितनवुलनिर्मितमश्कुल्यादिरूपं अत्र पुरा दृष्ट लोके जीवनावस्थायां मनस्यभीष्टं मनोऽभिलषितं ।

Colophon. इति श्राद्धकर्मविधिः समाप्तः ।

विषयः । श्राद्धविधिः ।

No. 1691. तत्त्वसङ्ग्रहः, वा वेदान्ततत्त्वत्रयनिरूपणं ।

Substance, country-made paper, $12\frac{1}{2} \times 4\frac{3}{4}$ inches. Folia, 23. Lines, 6—10—11—13 on a page. Extent, 648 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Tattva-saṅgraha alias *Vedánta-tattva-traya-nirúpaṇa.* An enquiry into the creator, the created, and the obstruction to the union of the two. By Nárâyaṇa Muni. Hall's "Contributions," p. 163.

Beginning. पशूनां पतिमीशानं नत्वा सोमं सदाश्रयं ।
रामेश्वरशिवप्रीत्यै कुरुते तत्त्वसङ्ग्रहं ॥
अथ तत्त्वत्रयं श्रुत्यागमपुराणप्रसिद्धं सङ्गृह्यते तत्र पतिः पशुः पाशश्चेति त्रीणि तत्त्वानि प्रसिद्धानि तत्र च तत्त्वत्रयस्य सम्यग्बोधो मोक्षोपाय इत्यपि प्रसिद्धं ॥

End. सर्व्वजनानुजिघृक्षया संस्कृतभाषयात्माभी रचितोऽयं प्रबन्धः ।

Colophon. इति श्रीपरिव्राजकाचार्य्यश्रीमन्नारायणमुनिकृततत्त्वत्रये ईश्वरप्रकरणमस्तु शुभदं॥

विषयः । मोक्षसाधनज्ञानविषयतत्त्वत्रयनिरूपणं । तत्त्वत्रयन्तु पतितत्त्वपशुतत्त्वपाश-तत्त्वरूपं ॥

No. 1692. वाक्यवादः वाक्यदीपिकाख्यटीकासहितः ।

Substance, country-made paper, 14 × 7 inches. Folia, 16. Lines, 15—16—17—18 on a page. Extent, 960 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old Prose. Incorrect.

Válkya-váda, together with ã commentary entitled *Vákya-dípiká.* A dissertation on Syntax, or the relation of the several elements of a sentence. By Hariyas'a Mis'ra. A rare work, but of great repute.

Beginning. टी० । ॐ स्वस्ति श्रीगणेशाय नमः । सुप्तिङन्तचयो वाक्यमिति प्रमाणानुसारेण सुबन्तचयत्वे सति तिङन्तचयत्वस्य मिलितस्य प्रत्येकं सुबन्तचयत्वादेर्वाक्यस्य लक्षणत्वे परस्परमव्याप्तिः पदसमूहत्वमित्यस्य गौरश्वः पुरुषो हस्तीत्यादावतिव्याप्तिरित्याशयेन इच्छति अथेति ।

मू० । ॐ अथ किमिदं वाक्यं नाम एकतिङ्वाक्यमिति भाष्यात् एकतिङन्तार्थमुख्य-विशेष्यकबोधजनकपदसमूहो वाक्यमिति वैयाकरणाः ।

End. मू०। परन्तु पदार्थतावच्छेदकरूपविशेषणस्य क्वचिदपि न परामर्शः।

Colophon. इति वाक्यवादः समाप्तः।

टी०। पटोलपचमित्यादौ। पटोलादिसम्बन्धिनि लक्षणास्वीकारे पटोलादेः पदार्थतावच्छेदकत्वेऽपि तत्परामर्शानुपपत्तिरिति भावः।

स्ववर्त्तक्षणत्वव्यापकाविद्यातत्प्रयुक्तदृश्याश्रयकालपूर्व्वत्वाभावकशुद्धविज्ञाननिरस्तविपरीतभावनीभूतश्रीमद्धरियशोमिश्रनिर्म्मितवाक्यदीपिका समाप्तिमगमत्॥

विषयः। क्रियासमभिव्याहृतस्यैव पदसमूहस्य वाक्यतावादिवैयाकरणमते वाक्यलक्षणं क्रियाविनिर्मुक्तस्यापि पदसमूहस्य वाक्यतावादिनैयायिकमतदूषणञ्च॥

No. 1693. भगवद्गीताटीका गीतासहिता।

Substance, country-made paper, 12¼ × 5¾ inches. Folia, 100. Lines, 7—9—10 on a page. Extent, 2,000 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose. Incorrect.

Bhagavad-gítá-tiká. A commentary on the Bhagavadgítá. By Hariyas'a Mis'ra. It is commonly called Hariyasí.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः। गुरुं नत्वा कुर्ब्वे सततमनन्तत्रह्मविषयं
सुगीताप्राकट्यं परिमितनिजानन्दजनकं।
सुनिःश्रेयाहं वै विविधमतसारज्ञमधुरं
हनीतो बोधार्थं अलसमनसां श्रं हरियशाः।

End. चिदानन्दचनं नत्वा पूर्णेन्दुसुन्दराननं।
शुक्लकृष्णदृश्यां हि हृष्यं नत्वं परं मतं॥

विषयः। भगवद्गीताव्याख्यानं।

No. 1694. मुहूर्त्तरत्नाकरं।

Substance, country-made paper, 13¼ × 5¾ inches. Folia, 84. Lines, 12 on a page. Extent, 2,500 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Incorrect.

Muhúrta-ratnákara. An epitome of astrology relating to the performance of civil rites. By Is'varadása.

Beginning. ओं नमः सरस्वत्यै । अथ मुहूर्त्तरत्नाकरं लिख्यते । ओं नमः शिवाय सच्चिदाय सदाशिवाय परमशिवाय ॥

ओं सोमसौम्यभृगुभास्करभौमजं देवपूज्यरविजावपि नित्यं ।
यं नमन्ति निजवाञ्छितसिद्धौ सिद्धिदो भवतु मे स गिरीशः ॥

End. असदप्यपरपक्षं सन्त एव प्रशंसन्ति मृतकरकराणां तर्पयन्ताशहिपातः(?) ।
विमल अपि च पद्मे दूषिते दुष्टचित्तैर्विषधररसनायां कालकूटः सदैव ॥

Colophon. इति श्रीमज्ज्योतिषरायात्मजेश्वरदासविरचितो मुहूर्त्तरत्नाभिधो व्यवहारग्रन्थः समाप्तः ॥

विषयः। अत्र १ मे,—संवत्सरनिरूपणं । २,—तिथिनिरूपणं । ३,—वारनिरूपणं । ४,—नक्षत्रनिरूपणं । ५,—योगनिरूपणं । ६,—करणनिरूपणं । ७,—मुहूर्त्तनिरूपणं । ८,—उपग्रहनिरूपणं । ९,—सङ्क्रान्तिनिरूपणं । १०,—ग्रहाणां गोचरनिरूपणं । ११,—चन्द्रताराबलनिरूपणं । १२,—लग्ननिरूपणं । १३,—संस्कारनिरूपणं । १४,—समयशुद्धिनिरूपणं । १५,—लग्नादीनां दोषनिरूपणं । १६,—ब्राह्मणक्षत्रियविशां उपनयनकालनिरूपणं । १७,—समावर्त्तननिरूपणं । १८,—क्षुरिकाबन्धनं । १९,—विवाहकालनिरूपणं । २०,—चूड़ाकर्मकालनिरूपणं ; द्विरागमनकालनिरूपणञ्च । २१,—राज्याभिषेककालनिरूपणं । २२,—यात्राकालनिरूपणं । २३,—वास्तुनियमः । २४,—गृहप्रवेशनियमः । २५,—प्रतिष्ठाकालादिनिरूपणं । २६,—ग्रन्थकर्त्तृस्थानगोत्रादिवर्णनं ।

No. 1695. शाब्दबोधप्रक्रिया ।

Substance, country-made paper, $10\frac{1}{2} \times 5$ inches. Folia, 20. Lines, 10—11—12 on a page. Extent, 580 s'lokas. Character, Nágara. Date. Sm. 1910. Place of deposit, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

S'ábdabodha-prakriyá. The philosophy of grammar, or the logical relations of the several members of a sentence. By Rámakrishna.

Beginning. श्रीरामं सानुजं नत्वा रामकृष्णवशम्वदः ।
प्रक्रियां शाब्दबोधस्य कुर्व्वे मत्यनुसारतः ॥

End. एतदधिकरणको मत्स्वामिको विनियोगानुकूलो व्यापारः देवदत्ताभिन्नाश्रयवृत्तिः इति सप्तमी ।

Colophon. समाप्तिं गता शाब्दबोधप्रक्रिया ॥

विषयः। आख्यातार्थलडाद्यर्थकारकविभक्त्यर्थानां अन्वयबोधरीतिप्रदर्शनं ॥

No. 1696. शान्तिरसनाटकं, वा द्वादशमहावाक्यसिद्धान्तः।

Substance, country-made paper, $11\frac{3}{4} \times 6$ inches. Folia, 29. Lines, 8—12 on a page. Extent, 463 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1889. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

S'ántirasa-nátaka, alias *Drádas'a-mahávákya-siddhánta*.

Explanations and dissertations on the twelve great maxims of the Upanishads on which the Vedánta doctrine is founded. By Vaikuṇṭha Puri. Hall's 'Contributions', p. 205.

Beginning. ओं अथ द्वादशमहावाक्यसिद्धान्तो लिख्यते। ओं नमः त्रिपुरसुन्दर्य्यै।
ओं यद्ज्ञानप्रभावेण दृश्यते सकलं जगत्।
यज्ज्ञानाल्लयमाप्नोति तस्मै ज्ञानात्मने नमः॥
ओं वैकुण्ठपुरी परमहंसपरिव्राजकाचार्य्यः सङ्क्षेपतो वेदान्तसूत्रमहावाक्यार्थं प्रकटीकरोति॥ प्रज्ञारचितसन्यासनिमित्तं तदुपकारहेतोर्वार्त्तिकशास्त्रतदर्थग्रथितं शान्तिरसनाटकसञ्ज्ञकं निरूपयति।

End. सङ्क्षेपाद् ब्रह्मस्वरूपनिरूपणवेदान्तप्रकरणेन।

Colophon. इत्यथर्ववेदवाक्यब्रह्मशब्दनिर्णयो नाम द्वादशः सिद्धान्तः॥ १२॥ इति द्वादशमहावाक्यः समाप्तः॥

विषयः। परमहंसधर्म्मान्तर्गतब्रह्मविचारसाधनीभूतानां ऋग्यजुःसामाथर्ववेदान्तर्गतप्रज्ञानमानन्दो ब्रह्मेत्यादिद्वादशमहावाक्यानां अर्थप्रकटीकरणं॥

No. 1697. यज्ञवल्लभाभास्करः।

Substance, country-made paper, $14 \times 10\frac{1}{2}$ inches. Folia, 63. Lines, 5—18 on a page. Extent, 2,728 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose and verse. Incorrect.

Yasavanta-bháskara. A treatise on civil astronomy. By Bháskara, son of Ápájí Bhaṭṭa; compiled under the auspices of Prince Yasavanta Siñha, son of Mahárája Indramuni. Its subjects are : 1, Lunar months ; 2, Lunar days and religious duties enjoined on those days; 3, Times meet for the performance of I'shṭi rites; 4, I'shṭi rites; 5, Religious calendar; 6, calculation of eclipses; 7, propriety of religious initiation during eclipses; 8, religious observances during eclipses; 9, expiations for eclipses.

Beginning. श्रीपुण्डरीनाथाय नमः। नित्यं गोकुलकेलिकौतुकजुषामुल्लासनावासभूः
सौभाग्यं सुमनोजनस्य विनतास्नूनुस्फुरद्वाहकः।
गीर्व्वाणारितमोविदारणपटुर्ब्रह्माण्डमुद्भासयन्
पद्मानन्दविनोददानचतुरः पायादपायाद्धरिः॥

End. वुन्दे लखण्डदृपमण्डलमौलिमालाचञ्चत्किरीटतटरत्नमरीचिदीपैः।
नीराजितानुदिनसुन्दरपादपद्मः चौणीतले विजयते यज्ञवन्तदेवः॥ १॥
त्र्यम्बकेश्वरपुरीकृतवासाद्‌ग्निहोत्रिकुलनीरधिचन्द्रात्।
पुण्यपूर्णपुरुषोत्तमभट्टादुद्बबूव सुकृती हरिभट्टः॥ २॥
वेदवाक्यनिचयावचयेन प्रेचितो विधिरिवेह बुधौघैः।
लोकगीतविमलायतकीर्त्तिः सोऽपि सज्जनमणिर्जयति स्म॥ ३॥
तस्मादुद्भूतकीर्त्तेः कृतसुकृतभरान् मन्त्रतन्त्रः स्वतन्त्रः
साधूनामग्रगण्यो गदद्लनविधौ मानवानां शरण्यः।
काशीक्षेत्राधिवासी हतकठिनतरारातिषड्वर्गदम्भः
श्रीमानापाजिभट्टः सुरयजनरतः शुद्धधीराविरासीत्॥ ४॥
तत्सूनुना भास्करशर्म्मणाग्निग्रादेशतः श्रीयज्ञवन्तभूपतेः।
विनिर्म्मिते श्रीयज्ञवन्तभास्करे समाप्तिमायात् खलु वर्षकृत्यं॥ ५॥

Colophon. इति श्रीमन्महाराजाधिराजश्रीमदिन्द्रमणिनृपतिनन्दनश्रीमत्कुमारयज्ञवन्तसिंह-प्रेरितश्रीमत्काश्यपान्वयसम्भवाग्निहोत्रिकुलतिलकायमानश्रीमदापाजिभट्टसूनु-भास्करविरचिते यज्ञवन्तभास्करे संवत्सरकृत्यप्रकाशः समाप्तोऽयं ग्रन्थः।

विषयः। अत्र प्रथमं चान्द्रादिमासनिर्णयः। ततः प्रतिपदादिपञ्चदशतिथिकृत्यं। तत दृष्टिकालनिर्णयः। तत दृष्टयः। ततः चैत्रादिद्वादशमासकृत्यं। ततो ग्रहण-निर्णयः। ततो ग्रहणे दीक्षाविधिः। ततो ग्रहणपुरश्चरणविधिः। ततो ग्रहण-शान्तिः।

No. 1698. चण्डिकाभाष्यं, वा शान्तनवीचण्डीटीका ।

Substance, country-made paper, 13 × 6 inches. Folia, 112. Lines, 7—14 on a page. Extent, 4,675 slokas. Character Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Chaṇḍiká-bháshya alias *S'ántanavi-chaṇḍiṭiká.* A commentary on the Chaṇḍí section of the Márkaṇḍeya Puráṇa. By Santanu Chakravartí, son of Uddharaṇa of the race of Rájádhirája Tomara.

Beginning. ब्रह्मा यस्मै हरिर्यस्मै रुद्रो यस्मै व्यधान्नमः ।
नमस्तस्मै नमस्तस्मै नमस्तस्मै नमो नमः ॥ १ ॥
अयुत्पन्नमुखान्धकूपपतिता गावो मुनेः खिन्दते
ताः प्रोद्धर्त्तुमहो यतध्वमभितः स्वस्वार्थवत्सोत्सुकाः ।
सूत्रैः पाणिनिसम्भृतैरतितरामाक्षय्यमाणाः पुन-
स्ता वः कामदुघा भवन्त्यभि तमस्तोमद्विषः सत्पिषः ॥ २ ॥
ऐं श्रीं ह्रीं पदभावितं जगददः स्रष्टुं स्वयं रक्षितुं
संहर्त्तुं समये क्षमा+ +मयीं ब्राह्मीं श्रियं चण्डिकां ।
आराध्यादिमशक्तिमार्त्तिदलनीं श्रीतोमरः शन्तनु-
र्मार्कण्डेयपुराणसिद्धमहिमां व्याख्याय विख्यायते ॥ ३ ॥
मार्कण्डेयपुराणोक्तदेवीमाहात्म्यमद्भुतं ।
अल्पाक्षरमनल्पार्थमपपाठपराङ्मुखं ॥ ४ ॥
शुभंयुः शन्तनुः शंयुः सत्कीर्त्तिस्तोमरान्वयः ।
व्याकरोति पराक्षत्य कुव्याख्यानपरम्परां ॥ ५ ॥

End. यावद्भूमिमदिः क्षरद्द्युतिगणश्रेणिस्फुरन्मूर्द्धसु-
स्फारस्फारपयोधिकाननगिरिव्रातोक्षसत् सत्फलं ।
धत्ते शेषमिवाद्भिमद्भुतवचाः स्वस्वीकृताशेषगी-
स्तावच्छान्तनवी तदावयतु+ + + + श्रीचण्डिका ॥ ६ ॥

Colophon. इति श्रीराजाधिराजतोमरान्वयश्रीमदुद्धरणात्मजश्रीशन्तनुचक्रवर्त्तिविरचितायां शान्तनव्यां चण्डीटीकायां राजवैश्यवरप्रदानविधुपलक्षितनवमोद्देशोऽध्यायः ॥१२॥
समाप्तश्चेदं चण्डिकाभाष्यं ।

विषयः । चण्डीव्याख्यानं ।

No. 1699. स्मृतिसुधाकरः ।

Substance, country-made paper, 12½ × 5½ inches. Folia, 271. Lines, 11 on a page. Extent, 5,400 slokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Incorrect.

Smṛiti-sudhákara. A miscellaneous compilation on Smṛiti rites, in two parts. By Odásaṅkara. Contents: 1st Part, creation. Praise of deities enjoined in the Puráṇas and the Smṛitis. Vice condemned. Praises of Bráhmaṇas and kings. Marriage. Qualities of bridegrooms and brides. Bráhma and other marriages. The great Dvípas or Continents. The nine Varshas or countries. Áryavarta defined. Duration of lunar days and months. Bathing and putting on sectarial marks before performing a rite. Night and duties appertaining to it. Fasts. Duties appropriate on the anniversaries of birth-days. Durations of Manvantaras, Yugas, and Lunar days. Mensual fasts. Memorial fasts. Second Part. Religious calendar.

Beginning. संसारतिमिरच्छेदे सत्परिच्छेदगोचरे।
ज्ञाविरासां मनसि मे मत्तसी(?)खगगोचरे ॥
अज्ञानतापविमोचनमतिरोचनमलशोचनं पुंसां ।
नीलेन्दीवरलोचनमस्तु परं वस्तु नः सिद्धौ ॥

End. इति स्मृतिसुधाकरे फाल्गुने त्रिंशत्कलाप्रकाशः ॥ २० ॥ समाप्तश्च फाल्गुनापरपक्षः । समाप्तश्च फाल्गुनो मासः । ऋतुरपि शिशिराभिधः पूर्णः समाप्तश्च तृतीयचातुर्मास्यं ।

Colophon. इति श्रीओदाशङ्करकृतः स्मृतिसुधाकरः समाप्तः ।

विषयः । अत्र सृष्टिनिरूपणं । ततः पुराणस्मृतिधर्म्मादिप्रशंसा । ततो अधर्म्मनिन्दा । ततो ब्राह्मणप्रशंसा । ततो राजप्रशंसा । ततो विवाहविधिः । ततो वरकन्यापरीक्षाविधिः । ततो ब्राह्मविवाहादिलक्षणं । ततः प्लक्षद्वीपादिनवद्वीपवर्णनं । ततो नववर्षवर्णनं । तत आर्य्यावर्त्तदेशनिरूपणं । ततः चान्द्रमासाधिमासाहोरात्रादिनिरूपणं । ततो धर्मकर्मणि स्नानतिलकादीनां कर्त्तव्यताकथनं । ततो नक्तपदार्थनिरूपणं । ततो नक्तव्रतनियमाः । तत उपवासविधिः । ततः पारणदिननियमाः । ततो जन्मदिनकृत्यं । ततो मन्वन्तरायुगाद्यादिनिरूपणं । ततः तिथिद्वैधव्यवस्था । संवत्सरैकनक्तव्रतं । ततो मासोपवासव्रतं । इति पूर्व्वखण्डः । उत्तरखण्डे तु चैत्रादिद्वादशमासेषु पञ्चदशतिथिकृत्यनिरूपणं ।

No. 1700. पञ्चकल्पटीका मूलसहिता ।

Substance, country-made paper, 14¾ × 6½ inches. Folia, 402. Lines, 10—11—12 on a page. Extent, 10,854 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose and verse. Incorrect.

Pañcha-kalpa. With commentary. A treatise on religious duties, moral duties, political duties, and emancipatory duties, or S'ánti Yoga. Compiled in the kingdom of Káshmira during the reign, and under the auspices, of Ranabir Siñha.

Beginning. टी० । ॐ यद्देवासुरमौलिसन्मणिविभाज्वालाक्रमन्मस्तमो-
भारध्वंसकरं सदा नतियुजां निःशेषपापापहं ।
सर्व्वार्थैकनिधानमम्बुजभुवा श्रीविष्णुना शम्भुना
सिद्धौ ध्यातमदोऽस्तु वो गणपतेर्भूत्यै पदाब्जद्वयं ॥

मू० । ब्रह्मक्षत्रविशो द्विजा इति दृषस्तेषां क्रमाद्ध्वयः
शस्त्रास्त्रा पशुपालनाथ यजनाधीते समे चान्त्यगा(?) ।
सेवाध्यापनयाजनप्रतिग्रहक्षत्त्राणकृष्यादयः
शिल्पं वृत्तिरनन्तरापदि दयाद्यो वर्ग उक्ताः समः ॥ १ ॥

End. मू० । प्रदत्तं तत् सर्व्वं भवति भविनां सिद्धिचटनं
समापत्त्या यासां न खलु गणतां यात्यमरपः ।
निहत्तं तत्किञ्चिद् भवति सुकृतां यत् करुणया-
दृमूर्त्तिर्देवोऽसौ जयति भगवान् भूतिविशदः ॥

टी० । रणवीरमहाराजसौराज्योत्सवशालिषु ।
काश्मीरेषु निबद्धेयं पञ्चकल्पास्तु सन्मदे ॥

Colophon. इति पञ्चकल्पां योगानुशासनाख्यो हरिचन्दनकल्पः पञ्चमः ॥ ५ ॥

विषयः । पञ्चकल्पीव्याख्यानं । पञ्चकल्पान्तु पञ्च कल्पाः सन्ति । तच्च १म-कल्पे, सदाचार-कथनं । २य-कल्पे, नीतिकथनं । ३य-कल्पे, न्यायकथनं, न्यायस्तु पुरीस्थापन-सामदानादिसाधनोपन्यासादिरूपो राजधर्म्मविशेषः । ४र्थ-५म-कल्पे, शान्तियोगकथनं ।

No. 1701. श्राद्धकाण्डं ।

Substance, country-made paper, 10½ × 5¾ inches. Folia, 22. Lines, 13 on a page. Extent, 740 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Incorrect.

S'ráddha-kánḍa. A dissertation on Sráddhas, or periodical offerings to the manes. By Bhaṭṭojí Díkshita, son of Lakshmídhara Suri.

Beginning. अथ श्राद्धनिरूपणार्थं तृतीयोऽध्याय आरभ्यते, तत्र प्रेतोद्देशेन श्रद्धया द्रव्यत्याग-विशेषः श्राद्धं तदाह मूले, मृतानान्तु भवेच्छ्राद्धं ब्राह्मणैर्वेदपारगैः ।

End. तेनैव प्रेरिता यद् यदचरीकृत्य चापलं ।
चं भम्भि तु(?) स एवैनमन्तर्यामी महेश्वरः ॥

Colophon. इति पदवाक्यप्रमाणज्ञश्रीलक्ष्मीधरसूरेः सूनुना भट्टोजिदीक्षितेन रचितायां चतुर्विंशतिमुनिमनुव्याख्यायां श्राद्धकाण्डं सम्पूर्णं ।

विषयः । मन्वाद्युक्तप्रमाणप्रदर्शनेन श्राद्धनिरूपणं ।

No. 1702. पदचन्द्रिका, वा अमरकोषव्याख्या ।

Substance, country-made paper, 13½ × 6¾ inches. Folia, 379. Lines, 5—14 on a page. Extent, 15,160 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Padachandriká alias *Amarakosha-vyákhyá.* A commentary on the Amarakosha. By Ráyamukuṭa.

Beginning. ॐ अथाते यः सर्व्वं भुव ईश्वर इत्यगोचरो वचसः ।
अहमिति संविद्विषयः पुरुषः स परः पुरातनो जयति ॥
अभीष्टदेवतानमस्कारादुपनीतमदृष्टं हि विघ्नापरनामकसाध्यप्रतिबन्धकाधर्म-तिरोधानद्वारा प्रारीप्सितं परिसमापयतीति प्रामाणिकं मतं, अतो निर्व्यत्युच्छ-प्रारीप्सितपरिसमाप्तिहेतुविशिष्टदेवतासङ्कीर्त्तनादिशिष्टादृष्टमुत्पिपादयिषुर्ग्रन्थ-कारः प्रथमं नमस्कारश्लोकं निबध्नाति । यस्य ज्ञानदयासिन्धोरिति ॥

End. यथा गोधा पुंस्यपि स्त्री पोटा नपुंसकेऽपि स्त्रीत्यादिकमूहनीयं ।

Colophon. इ श्री य क ता सभं को पं का पदचन्द्रिकायां लिङ्गादिसङ्ग्रहविवरणं समाप्तं ।

विषयः । अमरकोषव्याख्यानं ।

No. 1703. पाञ्चोलीभगवद्गीताटीका गीतासहिता ।

Substance, country-made paper, 12¼ × 6¼ inches. Folia, 138. Lines, 9—12—14 on a page. Extent, 4,855 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1890. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Incorrect.

Páñcholi-bhagavadgítá-ṭíká. A commentary on the *Bhagavadgítá.* Anonymous.

Beginning. सच्चोषच्च गुरुं वन्दे परं संवित्प्रदायकं ।
शान्तिसिंहासनारूढमानन्दाद्वैतभोगदं ॥

End. उत्तरोत्तरा वृद्धिर्ध्रुवा व्यभिचारिणी नीतिरिति मे मतिः ।

Colophon. इति श्रीभगवद्गीतासूपनिषत्सु ब्रह्मविद्यायां योगशास्त्रे श्रीकृष्णार्जुनसंवादे सन्न्यासयोगो नामाष्टादशोऽध्यायः ॥ १८ ॥

विषयः । भगवद्गीताव्याख्यानं ।

No. 1704. बृहन्नारदपञ्चरात्रं ।

Substance, country-made paper, 12⅓ × 6¼ inches. Folia, 444. Lines, 11 on a page. Extent, 10,000 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Verse. Incorrect.

Vṛihannárada Pañcharátra. An enlarged edition of the *Náradapañcharátra* of which an edition has been published in the Bibliotheca Indica of the Asiatic Society of Bengal. The Pañcharátras form a class of their own, and are in substance closely allied to the Tantras. They are Vaishṇavite in their character, and relate principally to Vaishṇava rituals, illustrated with tales, stories and descriptive poetry. Their author's names are not given.

Beginning. आसीनमाश्रमे कण्वं तदाश्रमनिवासिनः ।
निःश्रेयसकरं कर्म्म प्रष्टुमारेभिरे मुनिं ॥ १ ॥

End. प्रदास्यति स युष्मभ्यमपवर्गं तपोधनः ।
इत्यध्यायसहस्रन्तु चर्य्यापादः प्रकीर्त्तितः ॥ १०८ ॥

Colophon. इति श्रीनारदपञ्चरात्रे महोपनिषदि पाद्मे तन्त्रे चर्य्यापादे समाराधनाङ्ग-मन्त्रोद्धारो नाम चतुस्त्रिंशोऽध्यायः ॥ ३३ ॥

विषयः। ग्रन्थोऽयं ज्ञानयोगक्रियाचर्य्याख्यचतुर्भिः पादैर्विभक्तः। तत्र ज्ञानपादे १मे,—स्वाश्रमवासिऋषीन् प्रति कण्वमुनेरुपदेशः। २,—हरेर्मत्स्यादिदशविधमूर्त्तुत्पत्ति-कथनं। ३,—ब्रह्मादिसृष्टिकथनं। ४,—को जीवः संसारी कस्य मुक्त एतद्विवे-चनं। ५,—ब्रह्मलक्षणप्राप्त्युपायकथनं। ६.—ब्रह्मणः सर्व्वतः पाणिपादत्वकथनं। ७,—ब्रह्मप्राप्त्युपायस्य ज्ञानस्योत्पत्तिकथनं। ८,—मुक्तिभेदतत्त्वनिर्णयः। ९,—भूर्लोकवर्णनं। १०,—भूलोकलक्षणं। ११,—पाताललोकवर्णनं। १२,—भुव-र्लोकादिविस्तारः। इति ज्ञानपादः समाप्तः ॥

योगपादे १मे,—आसनभेदविधिः। २,—नाड़ीस्वरूपकथनं। ३,—प्राणायाम-लक्षणं। ४,—पञ्चभूतस्थानभेदनिर्णयः। ५,—योगलक्षणं। योगपादः समाप्तः।

क्रियापादे १मे,—विष्णुस्थापनार्थं भूपरीक्षा। २,—ग्राम्यविन्यासः। ३, ४, ५, ६, ७, ८, ९, १०,—विष्णुमन्दिरनिर्म्माणं। ११, १२, १३, १४,—विष्णुप्रतिमा-विधिः। १५,—प्रतिमास्थित्यासनभेदाः। १६,—विष्णुमूर्त्तिभेदाः। १७,—दश-अवतारलक्षणं। १८,—विष्णोः पुनर्मूर्त्तिभेदकथनं। १९,—पूजायां प्रतिमाविशेषस्य उत्तममध्यमाधमत्वनिर्णयः। २०,—प्रतिमामानलक्षणभूषणकथनं। २१,—श्रिया-दिदेवीलक्षणं। २२,—विष्णुपरिवारदेवतालक्षणं। २३,—पूजोपकरणविधिः। २४,—आचार्य्यलक्षणं। २५,—विष्णुप्रतिष्ठोपकरणं। २६,२७,—अधिवासनविधिः। २८, २९, ३०, ३१,—प्रतिष्ठाविधानं। ३२,—श्रियादिदेवीनां पाणिग्रहणं। ३३, —यज्ञमालाप्रतिष्ठा। ३४,—ग्रहार्चास्थापनविधिः। क्रियापदः समाप्तः।

चर्य्यापादे १मे,—विष्णाराधनाधिकारिनिरूपणं। २,—दीक्षाविधिः। ३,—नित्ययागविधिः। ४,—अग्निकार्य्यविधिः। ५,—उत्सवसमाराधनविधिः। ६,—नीराजनविधिः। ७,—आचार्य्याभिषेकविधिः। ८,—स्नपनविधिः। ९,—स-हस्रकलसाभिषेकविधिः। १०,—ध्वजारोहविधिः। ११,—महोत्सवविधिः। १२,—विष्णाराधने पुष्पहविर्विधानं। १३,—कर्म्मोपादानेज्याख्याध्याययोगानां पञ्चानां पञ्चकालविधिः। १४,—उत्तमार्चनयोग्यनक्षत्रादिकथनं। १५,—मास-विशेषे मूर्त्तिविशेषार्चनविधानं। १६,—देवद्रव्यापहरणदोषकीर्त्तनं। १७,—जीर्णप्रतिमोद्धारादिविधिः। १८,—प्रायश्चित्तविधिः। १९,—नारायणबलेः प्राय-श्चित्तरूपताकथनं। २०,—ब्रह्महत्यादिपापनाशककर्म्मकथनं। २१,—चर्य्याधि-कारित्यवस्था। २२,—मुद्राविधिः। २३,—मन्त्राद्यर्थवर्णनं। २४,—द्वादशाक्षर-मन्त्रकल्पः। २५,—अष्टाक्षरकल्पः। २६,—विष्णुगायत्र्यादिमन्त्रोद्धारः। २७,—

मत्स्यादिमूर्त्तिमन्त्रोद्धारः । २८,—अन्नसमयाधिपतिमन्त्रोद्धारः । २९,—श्रियादि-परिवारमन्त्रकल्पनं । ३०,—श्रियादिमन्त्रोद्धारः । ३१,—गणेशोत्पत्तिकथनं । ३२,—महामन्त्रविशेषकथनं । ३३,—समाराधनाङ्गमन्त्रोद्धारः ॥

No. 1705. जयसिंहकल्पद्रुमः ।

Substance, country-made paper, 13 × 5 inches. Folia, 694. Lines, 9—11 on a page. Extent, 22,869 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1876. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Prose and verse. Correct.

Jayasiñha Kalpadruma. A Smṛiti compilation on the duties, feasts, fasts and observances meet for householders. By Ratnákara, son of S'rídeva Bhaṭṭa, and a Paṇḍita of Benares. The name of the work is due to its patron Jaya Siñha, son of Vishṇu Siñha who ruled in Mathurá. The father of Vishṇu was Kṛishṇa Siñha; grandfather, Ráma Siñha; great grandfather Jaya Siñha, and great-great-grandfather Jagat Siñha. The last was a descendent of Mána Siñha who traced his ancestry to Prithvírája of the Kurma or Kachvaha race, and was a king of the Matsya-deva. The work, though modern, is of considerable repute, and often quoted.

Beginning. करीन्द्राननं चारुचन्द्रावतंसं स्वदृष्टपालीमिलद्भृङ्गमालं ।
अपर्णासुतं विघ्नपूगं हरन्तं गणेशं सुरेशं तमाद्यं प्रपद्ये ॥
श्रीजानकीशं शरणागतैकदुःखापहं श्रीगिरिजाधरञ्च ।
स्मृत्वाथ पूज्यौ पितरौ गुरुंञ्च श्रीभ्रातरौ सूर्य्यसमानरूपौ ॥
— — — — — — — — ।
तद्वंशे वितते महाभटनुते धर्म्मैकमेतुर्महान्
पृथ्वीराज इति प्रसिद्धमहिमा सत्या+नामग्रणीः ।
राजा चक्रधरश्वरः समभवद् यस्माभवद् गोचरो
वाचां यो मनसोऽथ गोचरतरो विष्णुः कृपावारिधिः ॥
तद्वंशे मानसिंहः समभवदतुलः प्रत्यहं दानम+
++दं तान् गजेन्द्रानभिनवतुरगान् याचकेभ्योऽदद् यः ।
यशोव्वींश्राननेकानुदधिजलगतान् खड्गभृः खेर्वलीघैः
कृत्वा साम्राज्यलक्ष्मीं समवहदभितो भारतं मत्स्यदेशे ॥

मानसिंहादभूत्तस्माज्जगत्सिंहो महाबलः ।
जगत्सिंहान्महासिंहो जयसिंहस्ततस्ततः ॥

- - - - - - - - - - ।

राजाग्रणीः श्रीजयसिंहपुत्रः श्रीरामसिंहोऽवनिपालपालः ।
कौर्म्मे कुलेऽभूद्विजितारिवर्गः श्रीरामपादाब्जविलग्नचित्तः ॥

- - - - - - - - - - - - - ।

तत् पुत्रः कृष्णसिंहः प्रथितगुणगणः कृष्णवत्सोत्सवो यो
जातः पृथ्व्यां पृथुश्रीररिगणतिमिरध्वंसने भानुरूपः ।
तस्मात् श्रीविष्णुसिंहः क्षयितरिपुगणः पालकः सज्जनानां
राजा राजीवनेत्रः समजनि मथुरा पालिता येन पूर्व्वं ॥
तस्मात् श्रीविष्णुसिंहाख्याद् राजा राजीवलोचनः ।
जातः श्रीजयसिंहोऽसौ क्षीराब्धेरिव चन्द्रमाः ॥

- - - - - - - - - - ।

तेन श्रीजयसिंहेन सर्व्वशास्त्रार्थसंविदा ।
सम्प्रार्थितस्त्रिशैः कृत्यं कुरुतेऽति सुसङ्गतं ॥
रामाङ्घ्रिप्रवणः सुकर्म्मनिरतः शाण्डिल्यगोत्रोद्भवः
काशीस्थद्विजदेवभट्टतनयः सम्राट् सुविद्यान्वितः ।
संलब्धैर्धनसञ्चयैर्बहुविधैः सर्व्वान् क्रतूनाचरन्
तत्प्रीत्यै व्रतकल्पशाखिनमसुं निर्म्माति रत्नाकरः ॥

- - - - - - - - - - ।

बहवो हि बुधाः सन्ति तन्निबन्धाः सहस्रशः ।
तथाप्यस्य तु वैदग्ध्यं सुहृद्भिः संविचार्य्यतां ॥
वक्ष्यमाणव्रतेषु कालस्य निमित्तत्वादादौ कालस्वरूपं तन्निर्णयश्च उच्यते ॥

End. सर्व्वतोमुखमखं क्रतूत्तमं संविधाय युगवेदिकायुतं ।
देवभट्टजनुषाग्रजन्मना कल्पभट्टवरचना त्वियं कृता ॥
शाके विक्रमपार्थिवस्य शुभदे व्योमर्षिसप्तेन्दुयुग्-
वर्षे शोभनसञ्ज्ञके शिवतिथौ मासे नभस्याह्वके ।
कूर्म्मे श्रीजयसिंहदेवनगरे पुण्येऽम्बिकेशार्चिते
ग्रन्थः कल्पतरुः समाप्तिमगमत् सच्छ्रानवित्तप्रदः ॥
रत्नाकरेण जयसिंहसमर्चितेन सद्वाक्यरत्ननिवहैः परिसंगृहीतः ।
ग्रन्थोऽर्थदः सफलकल्पमहीरुहाख्यः श्रीजानकीशपदपद्मयुगेऽर्पितोऽयं ॥

ग्रन्थान् वहन् सुवितनान् सुचिरं विभाव्य कष्टेन यः कविवरैरधिगम्यतेऽर्थः ।
निर्मत्सरं बुधवराः परितो विचार्य्य ग्रन्थादुरीकुरुत तं हि विना प्रयासं ॥
++पञ्चकल्पतरवः परं श्रुता जयसिंहवर्म्मनृपतेः समानने ।
कथमन्यथा सुरगणोऽम्बिकापुरे ++++सदाध्वरमिषात् समाययौ ॥

Colophon. इति श्रीदेवभट्टात्मजपौण्डरीकयाजिरत्नाकरविरचिते श्रीजयसिंहकल्पद्रुमे अष्टादशः स्तवकः । समाप्तश्चायं ग्रन्थः । संवत् १८७६ ।

विषयः । १ प्रथमस्तवके,—कालस्वरूपनिरूपणं । निमेषादिलक्षणं । चान्द्रसावनसौरमानलक्षणादिकथनं । संवत्सरभेदनिरूपणं । अयननिरूपणं । शुद्धमासनिर्णयः । मलमासनिरूपणं । अत्र कर्त्तव्यकृत्यव्यवस्थादिनिरूपणं । क्षयमासादिनिरूपणं । मलमासादौ गयाश्राद्धादिकरणव्यवस्थाकथनं । मलमासाभिधानव्रतविधानकथनं । अन्यविधमलमासव्रतविधानं । सर्व्वत्र प्रयोगकथनं । (एवं परत्र ज्ञेयं) ।

२ स्तवके,—सङ्क्रान्तिनिरूपणं । तत्र पुण्यकालादिव्यवस्थाकथनं । सङ्क्रान्तिकृत्यनिरूपणं । सङ्क्रान्तिविशेषे दानकथनं । तिथिशब्दार्थनिर्णयः । सामान्यतः सर्व्वतिथिनिरूपणं । एकभक्तकालनिर्णयः । नक्तव्रतकालनिरूपणादिकं । अयाचितव्रतनिर्णयः । दानहोमादिकालनिर्णयः । सामान्यतो व्रतप्रशंसाकीर्त्तनं । तत्र अधिकारिधर्म्मनिरूपणं । द्विराचमननिमित्तक्रियानिर्णयः । व्रतारम्भकालव्यवस्था । दानविभागनिरूपणं । नवरत्ननिरूपणं । पञ्चगव्य-पञ्चपल्लव-सप्तधान्य-सप्तधातु-सर्व्वौषधि-त्रिमधुप्रभृतिनिरूपणं । यज्ञकर्द्दमादिलक्षणं । विविधधूपनिर्म्माणप्रकारकीर्त्तनं । व्रते सूतकादिव्यवस्थाकथनञ्च ।

३ ये स्तवके,—प्रतिपन्निरूपणं । तत्र प्रतिपदो ध्यानकथनं । संवत्सरारम्भविधिकथनं । तत्र प्रयोगकथनञ्च । एवं परत्र । तिलकव्रतविधानकथनं । आरोग्यव्रतविधिकथनं । विद्याव्रतविधिः । ज्यैष्ठशुक्लप्रतिपदि करवीरव्रतविधानं । आश्विनशुक्लप्रतिपदि अशोकव्रतविधानं । तत्र नवरात्रव्रतारम्भकथनं । तत्कालनिरूपणादिकं । शरद्वसन्तयोः तुल्य एव दुर्गोत्सवः कार्य्य इति व्यवस्थापनं । तन्त्रशास्त्रस्य श्रुतिमूलकत्वसंस्थापनं । कलसस्थापनविधिकथनं । दुर्गोत्सवे पूजायाः प्राधान्यनिरूपणं । प्रतिमापरिमाणादिनिरूपणं । मूर्त्तिस्थापनायां दिङ्निरूपणं । प्रतिमागुणदोषनिरूपणं । पूजाविधिकथनं । ऋग्वेदिनां कलसस्थापनविधिः । कात्यायनानां कलसस्थापनविधिः । बलिदानविधानकथनं । नवरात्रे सूतकादिनिर्णयः । षष्ठ्यादिकृत्यनिरूपणं । विजयप्राप्तिकामेन लोहाभिसारिककर्म्मकर्त्तव्यताविधानं । राजचिह्नपूजनविधिकथनं । नरवात्रपारणादिनिर्णयः । दशमीकृत्यविधिः । विजयप्रस्थानोत्सवविधानकीर्त्तनञ्च ।

विषयः । ४ र्थे स्तवके,—कार्त्तिकशुक्लप्रतिपदि द्यूतविधिकथनं । दीपदानविधिः । मार्गपालीपूजाविधिः । गोपूजाविधानं । गोवर्द्धनपूजाविधानं । मार्गशीर्षशुक्लप्रतिपदि धन्यव्रतविधानं । सामान्यतो द्वितीयाव्यवस्थानिरूपणं । चैत्रशुक्लद्वितीयायामुमापूजाविधिरग्निपूजाविधानञ्च । बलीन्दुद्वितीयाव्रतकथनं । नेत्रव्रतविधानं । ज्यैष्ठशुक्लद्वितीयायां कल्किजयन्तीव्रतविधानं । आषाढशुक्लद्वितीयायां रथयात्राविधिकथनं । श्रावणकृष्णद्वितीयायामशून्यशयनव्रतविधानं । कार्त्तिकशुक्लद्वितीयायां यमद्वितीयाविधानकथनं । यमद्वितीयाव्रतविधानञ्च । मार्गशुक्लद्वितीयायां पिठपूजनविधिकथनं । पौषशुक्लद्वितीयायामारोग्यव्रतविधानं । दृहस्पतिवारयुक्तायां तस्यां ब्रह्मपूजनविधानं ।

५मे स्तवके,—सामान्यतः तृतीयाव्यवस्थानिरूपणं । चैत्रशुक्लतृतीयायां दोलोत्सवकथनं । तस्यामेव गौरीव्रतविधानकथनं । सौभाग्यशयनव्रतविधानं । मन्वादिश्राद्धविधानप्रसङ्गेन मन्वादिनिरूपणं । वैशाखशुक्लतृतीयायां युगाद्यानिमित्तकश्राद्धविधानं । अक्षयतृतीयाव्रतविधानं । अन्यविधाक्षयतृतीयाव्रतविधिकथनञ्च । ज्यैष्ठशुक्लतृतीयायां रम्भाव्रतविधानं । समुद्रस्नानविधिः । श्रावणतृतीयायां विष्णुपूजनविधिकथनं । श्रावणशुक्लतृतीयायां स्वर्णगौरीव्रतविधानं । भाद्रकृष्णतृतीयायां विशालाक्षीयात्राविधिकीर्त्तनं । तच्च शुक्लायां हरितालिकाव्रतविधानकथनं । हरिकालिकाव्रतविधानं । हस्तगौरीव्रतविधानं । कोटीश्वरव्रतविधिः । मार्गशीर्षशुक्लतृतीयायां रम्भाव्रतविधानं । पौषशुक्लतृतीयायां गिरिजापूजाविधानं । अविघ्नयोगतृतीयाव्रतविधानं । माघशुक्लतृतीयायां गुड़लवणदानविधिः ।

६ष्ठे स्तवके,—सामान्यतश्चतुर्थीनिरूपणं । चैत्रशुक्लचतुर्थ्यां गणेशपूजनविधिः । तच्च आश्रमव्रतविधानं । चतुर्मूर्त्तिव्रतविधिः । ज्यैष्ठशुक्लचतुर्थ्यां पार्व्वतीपूजनविधिः । श्रावणशुक्लचतुर्थ्यां सङ्कष्टचतुर्थीव्रतविधानं । सङ्कष्टनाशनव्रतविधिः । पार्थिवगणेशव्रतविधिः । दूर्व्वागणपतिव्रतविधिः । भाद्रचतुर्थ्यां सिद्धिविनायकव्रतविधानं । अत्र चन्द्रदर्शननिषेधः । स्यमन्तकोपाख्यानकीर्त्तनञ्च । आश्विनशुक्लचतुर्थ्यां देव्या अभ्यङ्गादिसंस्कारविधानं । कार्त्तिशुक्लचतुर्थ्यां करकचकुर्थीव्रतविधानं । नागव्रतविधिः । मार्गशीर्षशुक्लचतुर्थ्यां लक्ष्मीचकुर्थीव्रतविधानं । वरचतुर्थीव्रतविधिः । माघशुक्लचतुर्थ्यां वरदाचतुर्थीव्रतविधिः । कुन्दचतुर्थीव्रतविधानञ्च । सोमपूजाविधिकथनं । गणेशचतुर्थीव्रतविधिः । मनोरथविनायकचतुर्थीव्रतविधिः ।

७ मे स्तवके,—सामान्यतः पञ्चमीनिरूपणं । चैत्रशुक्लपञ्चम्यां श्रीव्रतविधानं । संवत्सरं यावत् लक्ष्मीव्रतविधिकथनं । सौभाग्यव्रतविधानं । पृथिवीव्रतविधिः ।

विषयः। षट्पञ्चमीव्रतविधिः। श्रावणशुक्लपञ्चम्यां नागपूजनविधिः। भाद्रे ऋषिपञ्चमीव्रतविधानं। आश्विनशुक्लपञ्चम्यां शच्या सह नागानां पूजाविधिकीर्त्तनं। उपाङ्गललितात्रतविधानं। कार्त्तिकशुक्लपञ्चम्यां जयापञ्चमीव्रतविधानं। मार्गशीर्षे नागपञ्चमीव्रतविधानं। माघे श्रीपञ्चमीव्रतविधानं। तत्र पञ्चम्यां रतिमदनपूजाविधिकथनं।

८मे स्तवके,—सामान्यतः षष्ठीनिरूपणं चैत्रशुक्लषष्ठ्यां कुमारव्रतविधानकथनं। वैशाखे पुत्रावाप्तिव्रतविधिकथनं। आषाढे स्कन्दषष्ठीविधानं। भाद्रे कपिलाषष्ठीविधानं। तत्र चन्द्रषष्ठीविधानं। कार्त्तिकषष्ठ्यां वह्निपूजनविधिः। मार्गशीर्षषष्ठ्यां स्कन्दार्चनविधिकथनं। चम्पाषष्ठीव्रतविधानं। माघे मन्दारषष्ठीव्रतविधानं। सामान्यतः सप्तमीनिरूपणं। चैत्रशुक्लसप्तम्यां सूर्य्यव्रतविधानं। वैशाखे कमलासप्तमीव्रतविधानं। अर्करासप्तमीव्रतविधानं। आषाढशुक्लसप्तम्यां विवस्वत्पूजाविधानं। श्रावणे अयङ्कसप्तमीव्रतविधानं। पापनाशनीव्रतविधानं। भाद्रकृष्णसप्तम्यां पुत्रव्रतविधिः। तत्र शुक्लायां फलसप्तमीव्रतविधिकथनं। अनन्तफलसप्तमीव्रतविधिः। शीतलाव्रतविधिः। आश्विनशुक्लसप्तम्यां मूलायोगे सरस्वतीपूजाविधिकथनं। शुभसप्तमीव्रतविधानं। कार्त्तिके आकसप्तमीव्रतविधानं। मार्गशीर्षे मित्रसप्तमीविधानं। माघकृष्णपक्षे सर्व्वाग्निसप्तमीव्रतविधानं। तत्र शुक्लायामचलासप्तमीव्रतविधानं। माघस्नानविधिः। रटन्तीस्नानविधिः। प्रयागस्नानविधिकथनादिकं। रथसप्तमीव्रतविधानं। पुत्रसप्तमीव्रतविधिः। जयासप्तमीव्रतविधिः। विजयासप्तमीव्रतं। जयन्तीसप्तमीव्रतं। अपराजितासप्तमीव्रतं। महाजयासप्तमीव्रतं। नन्दासप्तमीव्रतं। भद्रासप्तमीव्रतं। निकुम्भार्कसप्तमीव्रतं। विजयासप्तमीव्रतान्तरविधानं। विशोकसप्तमीव्रतविधानं। चिवर्गेष्टदासप्तमीविधिः। कामदासप्तमीव्रतविधिः। कल्याणसप्तमीविधिः। द्वादशसप्तमीव्रतविधिः। गोमयादिसप्तमीव्रतविधिः। उदकसप्तमीव्रतविधिः। सौरव्रतविधानं। सप्तम्यां वारनक्षत्रयोगे योगविशेषकथनादिकञ्च।

९मे स्तवके,—सामान्यतः अष्टमीनिरूपणं। सर्व्वासु अष्टमीषु भैरवयात्राविधानं। चैत्रकृष्णाष्टम्यां सन्तानाष्टमीव्रतविधानं। अशोकाष्टमीविधिः। ब्रह्मपुत्रस्नानविधिः। वैशाखाष्टमीव्रतविधानं। ज्येष्ठाष्टम्यां त्रिलोचनपूजाविधानादिकं। आषाढाष्टमीविधानं। जन्माष्टमीव्रतनिरूपणादिकं। जयन्तीव्रतविधानं। उमामाहेश्वरव्रतविधानं। दुर्व्वाष्टमीव्रतविधानं। ज्येष्ठाव्रतविधानं। महालक्ष्मीव्रतविधानं। आश्विनशुक्लाष्टम्यामुपवासविधानादिकं। अनघाष्टमीव्रतविधिः। कालभैरवपूजाविधिः। अष्टकाश्राद्धविधानं। पौषशुक्लाष्टम्यां महाभद्रविधिकथनं। फाल्गुन-

विषयः। कृष्णाष्टम्यां जानक्या जन्मतिथिनिमित्तकपूजादिविधानं। बुधाष्टमीव्रतविधानं। सोमाष्टमीव्रतविधानकथनं।

१०मे स्तवके,—सामान्यतो नवमीनिरूपणादिकं। श्रीरामनवमीव्रतविधानं। चैत्रशुक्लनवम्यां मातृव्रतविधानं। तस्यां भद्रकालीपूजाविधिः। वैशाखशुक्लनवम्यां चण्डिकापूजाविधानं। ज्यैष्ठे ब्राह्मणीनवमीविधानं। आषाढनवम्यामैन्द्रीपूजाविधानं। श्रावणकृष्णनवम्यां कुमारीपूजाविधिः। भाद्रादिषु नवम्यां नन्दापूजाविधानं। महानवमीनिर्णयः। तत्र भद्रकालीपूजाविधानं। रथनवमीव्रतविधानं। शौर्य्यव्रतविधानं। कार्त्तिकशुक्लनवम्यां गोदानादिविधिकथनं। महानन्दानवमीव्रतविधानं। फाल्गुनशुक्लनवम्यामानन्दनवमीव्रतविधानं। नक्षत्रयोगे नवम्यां योगादिनिरूपणञ्च।

११शे स्तवके,—सामान्यतो दशमीनिरूपणं। चैत्रशुक्लदशम्यां यमपूजनविधिः। दशहराविधिः। आषाढशुक्लदशम्यां श्राद्धादिविधानं। भाद्रशुक्लदशम्यां दशावतारव्रतविधानं। आश्विने नवरात्रपारणानिर्णयः। विजयादशमीकृत्यविधानं। तत्र राजप्रस्थानविधिकीर्त्तनं। कार्त्तिकशुक्लदशम्यां सार्व्वभौमव्रतविधानं। आशादशमीव्रतविधानं। आरोग्यव्रतविधानं। मार्गशीर्षे पदार्थव्रतविधानं। धर्म्मव्रतत्रयनिरूपणं। योगादिनिरूपणं।

१२शे स्तवके,—सामान्यत एकादशीनिरूपणं। एकादशीव्रतनिरूपणं। तत्र व्यवस्थाभेदादिनिर्णयः। अनुकल्पविधिः। पारणकालनिरूपणादिकं। सम्पूर्णादिलक्षणादिनिरूपणं। निन्दाभेदव्यवस्थाकथनं। एकादश्यां श्राद्धनिषेधकवचनानां निर्म्मूलत्वसंस्थापनं। द्वादशीकृत्यनिरूपणं। उन्मीलनीव्यञ्जुल्यादिव्रतनिरूपणं। पिशाचमोचनैकादशीव्रतविधिः। चैत्रशुक्लैकादश्यां दोलयात्राविधिकीर्त्तनं। दमनकारोपणविधानं। कामदैकादशीव्रतविधिः। वामनैकादशीव्रतविधिः। मोहिनीमाहात्म्यकीर्त्तनं। शयनोत्सवविधानादिकथनं। चातुर्मास्यव्रतविधिः। वासुदेवद्वादशीव्रतविधानं। पुत्रैकादशीव्रतविधिः। बुद्धद्वादशीव्रतविधानं। धरणीव्रतविधानं। पवित्रार्च्चनविधिः। पवित्रारोपणविधानं। भाद्रपदकृष्णैकादशीकथा। श्रवणैकादश्यां वामनावतारकथनं। तत्पूजादिविधानञ्च। विजयद्वादशीव्रतविधानं। कल्किद्वादशीव्रतविधिः। भाद्रे भगवतः कटिपरिवर्त्तनोत्सवविधिः। आश्विने इन्दिरैकादशीमाहात्म्यकीर्त्तनादिकं। पापाङ्कुशैकादशीमाहात्म्यं। पद्मनाभैकादशीव्रतविधानं। कार्त्तिके रमैकादशीव्रतविधानं। योगेश्वरद्वादशीव्रतविधानं। उत्थानमहोत्सवविधिः। मार्गशीर्षैकादशीकृत्यविधानं। पौषे पुत्रदायिन्येकादशीव्रतनिरूपणं। फाल्गुनैकादशीव्रतनिरूपणं।

विषयः। १२शे,—सामान्यतः द्वादशीनिरूपणं। हृषिंद्वादशीव्रतनिरूपणं। आमईकीव्रतविधानं। श्रवणद्वादशीव्रतविधिः। चैत्रद्वादशीकृत्यनिरूपणं। योगविशेषनिरूपणादिकं। भारशुद्धद्वादशीव्रतविधानं। आश्विनकृष्णैकादश्यां सन्यासिनां श्राद्धविधानं। वत्सद्वादशीव्रतविधिः। द्वादशादित्यव्रतविधिः। स्वरूपद्वादशीव्रतविधिः। जन्मद्वादशीव्रतविधानं। तिलद्वादशीव्रतविधानं। भीमद्वादशीविधिः।
१३शे,—सामान्यतः त्रयोदशीनिरूपणं। चैत्रकृष्णत्रयोदश्यां मदनावारुणीयोगादिविधिकीर्त्तनं। तत्र शुक्लायां मदनपूजाविधिकथनं। अनङ्गत्रयोदशीविधिः। वैशाखे कामदेवव्रतविधानं। ज्यैष्ठे सौभाग्यशयनव्रतविधानं। दौर्भाग्यनाशनव्रतविधानं। आश्विनकृष्णत्रयोदश्यां श्राद्धविधिकथनं। मघात्रयोदशीविधानं। युगाद्यावतविधिः। कार्त्तिके यमदीपदानविधिः। तत्र गोचिराचव्रतविधिः। मार्गशीर्षे अनङ्गत्रयोदशीव्रतविधानं। यमादर्शनव्रतविधानं। पौषे त्रयोदशीकृत्यनिरूपणं। फाल्गुने धनदव्रतविधानं। प्रदोषव्रतविधानं। तत्र प्रदोषस्वरूपादिनिरूपणञ्च। शनिप्रदोषव्रतविधानं। सम्पूर्णत्रयोदशीव्रतविधानं। कामत्रयोदशीव्रतविधानं।
१५शे,—सामान्यतश्चतुर्दशीनिरूपणं। चतुर्दशीषु वीरेश्वरपूजाविधानं। चैत्रकृष्णचतुर्दश्यां केदारोदकपानविधिः। भोजनचतुर्दशीविधिः। दमनकारोपणविधिः। पतिपूजाविधानं। वैशाखे हृषिंजयन्तीव्रतविधानं। तत्र ओङ्कारेश्वरयात्राविधानं। धेनुदानविधिः। श्रावणे पवित्रारोपणविधिः। भाद्रे अनन्तव्रतविधानकथनं। व्रतोद्यापनविधिकथनं। तत्र पालीव्रतविधिः। कदलीव्रतविधिः। आश्विनकृष्णपक्षे दुर्म्मरणस्मृतानां श्राद्धादिविधिः। कार्त्तिके तर्पणविधिः। दीपदानविधिः। प्रेतचतुर्दशीविधिः। शुक्लायां ब्रह्मकुष्ठव्रतविधानं। पाषाणचतुर्दशीव्रतविधानं। वैकुण्ठचतुर्दशीविधिः। कार्त्तिकव्रतविधिः। मार्गशीर्षशुक्लचतुर्दशीमारभ्य शिवपूजाविधिकथनं। पौषे विरूपाक्षव्रतविधानं। माघे शिवचतुर्दशीव्रतविधिकीर्त्तनं। तत्र पारणादिव्यवस्थानिरूपणञ्च। शिवाय दानयोग्यकुसुमादिनिर्व्वाचनं। शिवरात्रिकृत्यनिरूपणं। फाल्गुनशुक्लचतुर्दश्यां मत्तेश्वरव्रतविधानं। तत्र वृषदानादिविधिकथनं।
१५शे,—सामान्यतः पौर्णमासीनिरूपणं। चैत्रे दमनेन शिवपूजाविधिकथनं। तत्र इन्द्रपूजाविधिकथनं। वैशाखीकृत्यनिरूपणं। तत्र तिलकृष्णाजिनादिदानविधिः। सोमव्रतविधानं। गोदानविधानकीर्त्तनं। ज्यैष्ठे सावित्रीव्रतविधानकथनं। अत्र देशभेदे आचारभेदकथनञ्च। पूचकामव्रतविधिः। आषाढीकृत्यनिरूपणं। तत्र कोकिलाव्रतविधानं। शङ्करकृतव्यासपूजाविधिः। श्रावणे रक्षाबन्धनविधिकीर्त्तनं। उपाकर्म्मकालनिरूपणं। भाद्रपद्यां सावित्रीव्रतविधानं। ब्रह्मसावित्रीव्रतविधिः।

विषयः । लोकपालपूजाविधिः । भागवतदानविधिः । आश्विने कोजागरकृत्यविधानं । कोजागरव्रतविधानं । आश्वयुजिकर्म्मविधानं । हस्तिनां नीराजनविधिः । कार्त्तिके त्रिपूरोत्सवविधिः । काम्यदृषोत्सर्गविधिः । सन्तानव्रतविधिः । राशिव्रतविधिः । कृत्तिकाव्रतविधिः । मनोरथपूर्णिमाव्रतविधानं । सौभाग्यव्रतविधिः । भीष्मपञ्चकव्रतविधिः । मार्गशीर्षे चन्द्रपूजाविधिः । दत्तात्रेयजन्मोत्सवविधिः । चन्द्रव्रतविधिः । पौषे दुग्धस्नानव्रतविधानं । माघीकृत्यनिरूपणं । प्रसङ्गात् माघस्नानविधानं । घृतकम्बलादिविधिः । फाल्गुनीकृत्यनिरूपणं । होलिकोत्सवविधानं । अशोकव्रतविधिः । लक्ष्मीनारायणव्रतविधिः ।

१७अे,—सामान्यतः अमावस्यानिरूपणं । अमावस्याव्रतानि । तत्र पित्रव्रतविधिः । अमाकृत्यनिरूपणं । कार्त्तिके कौमुदीमहोत्सवविधानं । दीपान्वितादिविधिः । गौरीकेदारव्रतविधानं । युगाद्याकृत्यविधानं । अर्द्धोदययोगनिरूपणादिकं । सोमवत्यमावस्याव्रतविधानं । शूलव्रतविधानं । पयोव्रतविधानं । दर्शश्राद्धनिरूपनादिकं । श्राद्धकालनिरूपणं । एकोद्दिष्टाब्दिकसपिण्डीकरणादिश्राद्धनिरूपणादिकं । आधानादिविधानं । ग्रहणकालादिनिरूपणं । चूड़ामणियोगादिनिरूपणं । वारव्रतानि । आदित्यहृदयविधिः । सोमवारव्रतादिविधानं । नक्षत्रव्रतादिविधिः ।

१८अे, सामान्यतः सङ्क्रान्तिनिरूपणं । तत्र विहितव्रतविधिकीर्त्तनं । धान्यसङ्क्रान्तिविधिः । पायससङ्क्रान्तिः । विशोकसङ्क्रान्तिव्रतविधिः । तेजःसङ्क्रान्तिव्रतविधिः । आयुःसङ्क्रान्तिव्रतविधिः । कीर्त्तिसङ्क्रान्तिव्रतविधिः । शीलसङ्क्रान्तिव्रतविधिः । स्नानव्रतविधिः । हृन्नाकृत्यागविधिः । अक्षुनाग्नविधिः । मौनव्रतविधिः । लक्षपूजाविधिः । लक्षनमस्कारविधिः । लक्षवर्त्तिदानविधिः । अश्वत्थप्रदक्षिणोद्यापनविधिः । अश्वत्थोपनयनविधिः । रूपावाप्तिव्रतविधिः । आन्दोलनव्रतविधिः । चैत्रादिमासनियमकथनादिकं । तत्र कान्तिव्रतविधिः । ज्ञानावाप्तिव्रतविधिः । श्रीप्राप्तिव्रतविधिः । भोगावाप्तिव्रतविधिः । एकभक्तव्रतविधिः । अगस्त्यार्घ्यदानविधिः । अगस्त्यपूजाविधिः । कार्त्तिकव्रतादिविधिः । प्रदीपव्रतविधिः । जयावाप्तिव्रतविधानं । देवीव्रतविधानं । उपवासव्रतानि । चान्द्रायणव्रतविधिः । सूर्य्यव्रतविधिः । इति । श्रम् । (जयसिंहकल्पद्रुमस्य विवरणं समाप्तं ।)

No. 1706. कालनिर्णयप्रकाशः ।

Substance, country-made paper, 11 × 5 inches. Folia, 105. Lines, 12—14—15 on a page. Extent, 4500 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Prose and verse. Correct.

Kálanirṇaya-prakás'a. On lunar days and the different religious fasts, penances and optional observances and duties appertaining thereto. By Rámachandra Bhaṭṭa, son of Viṭṭhala Bhaṭṭa, and grandson of Bálakrishṇa Bhaṭṭa.

Beginning. श्रीवत्सिंहपदद्वन्द्वं नत्वा गणपतिं गुरून्।
रामचन्द्रोऽतिसङ्क्षिप्तं कुरुते कालनिर्णयं॥
नच कालो द्विविधः। नित्यः खण्डश्च। नित्यस्त्वीश्वररूप एव। अनादिरेष भगवान् कालोऽनन्तोऽजरोऽमरः। इति वचनात्। खण्डः क्षणादिपरार्द्धान्तः। नच नित्यस्य न निर्णयोऽनुपयोगात्। इत्यादि।

End. यथार्णवस्थरत्नानि मेरोस्तु कनकोपलाः।
सङ्ख्यातुं नैव शक्यन्ते भागीरथ्यास्तथा गुणाः॥ इति।

Colophon. इति श्रीमत्पदवाक्यप्रमाणाभिज्ञतत्सदुपनामकभट्टबालकृष्णात्मजभट्टविट्ठलरुद्रनुभट्टरामचन्द्रकृतकालनिर्णयप्रकाशः समाप्तिमगमत्। शुभमस्तु।

विषयः। नित्यखण्डभेदेन द्विविधकालनिरूपणं: तच संवत्सरनिर्णयः। अयननिर्णयः। ऋतुनिर्णयः। द्विविधमलमासनिरूपणं। तच कार्य्याकार्य्यनिर्णयः। सामान्यतः सर्व्वतिथिनिरूपणं। सम्पूर्णाखण्डादितिथिव्यवस्थानिरूपणं। शुक्लप्रतिपदादिदर्शान्ततिथिविशेषे व्यवस्थाविशेषनिर्णयः। जन्माष्टमीनिर्णयः। एकादश्युपवासनिर्णयः। नच क्रियानुकल्पादिविधिकथनं। हरिशयनादिनिर्णयः। शुद्धाविद्धादिद्वादशीनिरूपणं। नक्तव्रतादिविधिः। चातुर्म्मास्यव्रतविधिः। शिवरात्रिव्रतनिर्णयः। एकभक्तादिव्रतनिर्णयः। उपाकर्म्मनिर्णयः। उत्सर्जननिर्णयः। नानातिथिसाध्यव्रतनिर्णयः। नवरात्रविधिनिर्णयः। कुमारीपूजाविधिः। कौमुदीनिर्णयः। होलिकोत्सवनिर्णयः। दृष्टिविषये पर्व्वनिरूपणं। तच प्रकृतिनिरूपणं। विद्धनिर्णयः। श्राद्धकालनिर्णयः। मघाचतुर्दशीनिर्णयः। महालयापरपक्षनिर्णयः। सपिण्डीकरणादिकालनिरूपणं। प्रेतश्राद्धेषु निषिद्धकालनिर्णयः। अमाश्राद्धातिरिक्तविषुवद्दिनरूपपार्व्वणेषु तिथिनिरूपनं। अमावस्यानिर्णयः। सङ्क्रान्तिनिर्णयः। ग्रहणकालनिर्णयः। व्रतेतिकर्त्तव्यतानिर्णयः। नक्तचोपवासनिर्णयः। नदीरजोदोषकालनिर्णयः। आधानाग्निष्टोमादिकालनिर्णयः। दीक्षाकालनिर्णयः। गृहारम्भकालनिर्णयः। मूर्त्तिप्रतिष्ठाकालनिर्णयः। वापीकूपादिप्रतिष्ठाकालनिर्णयः। प्रथमरजोदर्शने शुभाशुभकालनिर्णयः। दुष्टरजोदर्शनशान्तिविधानं। गर्भाधानकालनिर्णयः। पुंसवनसीमन्तोन्नयनादिकालनिरूपणं। जातकर्म्म-नामकरण-पर्य्यङ्कारोपण-दुग्धपान-निष्क्रा-

मण-सूर्य्यावलोकन-भूम्युपवेशन-कर्णवेधान्नप्राशन-चौल-अक्षरग्रहण-उपनयन-समावर्त्तनकालनिरूपणं। विवाहनिरूपणं। चौरक्रियासु निषिद्धकालनिरूपणं। अभ्यङ्गकालनिर्णयः। स्नानादिकालनिरूपणं। कलियुगवर्ज्जनीयनिरूपणं। कलिधर्म्मकथनं। विष्णु-शिव-वारानसी-गङ्गामाहात्म्यकथनञ्च।

No. 1707. निर्णयामृतं।

Substance, country-made paper, 12½ × 5 inches. Folia, 158. Lines, 10 on a page. Extent, 5,004 slokas. Character, Nágara. Date, ? Sm. 1680. Place of deposit, Lálagolá, Zílá Mursidábád, Kálicharaṇa Upádhyáya. Appearance, fresh. Prose and verse. Correct.

Nirṇayámṛita. A calendar of fasts and penances according to modern Hinduism. By Súrya Sena. The work has been already noticed under No. 151, but the present MS. is correct, and it has afforded an opportunity of giving a full analysis of its contents.

Beginning. कारणमेकं जगतां वारणमास्येन वारणं विपदां।
किमपि महो महनीयं प्रत्यूहव्यूहदारणं वन्दे॥
भावयामि दृढभक्तिभावनाभाविताङ्घ्रियुगलां सुमङ्गलां।
दृष्टदां सततमिष्टदेवतां मन्त्रव+कलमन्त्रमातरं॥
+पाधिकः स्फुरति यत्र कलादिभेदस्तद्ब्रह्मतत्त्वमपि यस्य न++वेद।
सृष्टिस्थितिप्रलयहेतुमहेतुमेकं कालस्वरूपमहमन्वहमानमामि॥
यैः कृतः स्मृतिमहा++पारप्राप्तिहेतुरिहसङ्गृहहेतुः।
तान् नमामि मनुविष्णुयमाद्यान् कालनिर्णयकृतोऽथहमन्यान्॥
— — — — — — — — — —।
बभूव यस्य चिद्भूमेः स्वरूपस्तद्भवाये बलबाहुरूपः।
चकार नित्यञ्च समाहितानां परिश्रमं यः परमाहितानां॥
तस्यात्म+जनि+कर्म्मदेवख्यागेन यो विश्रुतकर्म्मदेवः।
वपुःश्रिया निर्ज्जितकामदेवः सदा समाराधितवासुदेवः॥
तदात्मभूरुदरणे क्षितीन्द्रः क्षितीन्द्रभिट्+नुमहानुभावः।
शुभावदातायतकीर्त्तिरार्त्तिहरः सतां श्रीपतिभूर्त्तिरासीत्॥
— — — — — — — — —।

चकास्ति यस्यातुलनप्रतापः प्रतापसेनोऽवरजः प्रसिद्धः ।
मन्त्र्याभिरामस्य सदाग्रजस्य यो लक्ष्मणाकारमुपैति भद्रं ॥
— — — — — — — — — ।
श्रीदेवसेनस्तमयोऽपि योगी नारायणस्याजनि कामरूपः ।
लब्धप्रसादेन भवेश्वरस्य + + रतिस्तुष्टिमुपैति यत्र ॥
देवसेनकुमारस्य कुमारस्य च नान्तरं ।
आर्य्यानन्दकृतो नित्यं विभ्रतः भक्तिमुत्तमां ॥
श्रीसूर्य्यसेनः पुरमेकचक्रं वराङ्गमध्यास्य जगत्यजस्रं ।
यमेककान्तं जितनाककान्तं गुर्व्वीयमुर्व्वीवस + + से ॥
विद्वत्सु सत्स्वपि महत्सु समाश्रितेषु श्रीसिद्धलक्ष्मणसुतः सुतरामभूच्च ।
श्रीसूर्य्यसेनभूपतेः + + + जगोऽभूत् अज्ञादुनाथमतिमाननिमानपात्रं ॥
एनं कदापि सुमतिः सुमनाः स्वनाम्ना श्रौतादिकर्म्मसु च कालविनिर्णयाय ।
+ + आदिशत् वचसा निशा + + + + + + + हितप्रः प्रतमन्युकल्पः ॥
अगाधग्रन्थपाथोधिमथालोच्य + + मया ।
समुद्धृतं कृपादेशात् तेनेदं निर्णयामृतं ॥ इति ।

End. विप्राय गां दत्वा पञ्चगव्यं प्राश्य गृहः स्नुतकौ आवश्यकं विवाहादिमङ्गलं कुर्य्यात् । इति मङ्गलं ।

Colophon. इति श्रीसूर्य्यसेनमहामहीन्द्रविरचिते निर्णयामृते अशौचप्रकरणं समाप्तं ।
श्रीमत्पण्डित + + लक्ष्मणसुतः श्रीसिद्धलक्ष्मीपद-
द्वन्द्वाराधनसुप्रसिद्धमहिमा यः सिद्धसारस्वतः ।
आदेशाद् + + सूर्य्यमहसः श्रीसूर्य्यसेनप्रभो-
र्वैधे कर्म्मणि कालनिर्णयमसावज्ञादुनाथः सुधीः ॥
इति निर्णयामृतनिबन्धः सम्पूर्णः । श्रीरस्तु । संवत् १६८० ।

विषयः । ग्रन्थावतारविवरणकथनं । अनुक्रमणिकाकथनं । विधिविचारः । तिथ्यादि-स्वरूपकथनं । एकभक्तादिव्रतनिरूपणं । तत्र सन्ध्यायामाचारमैथुननिद्राखाध्याय-वर्ज्जनावश्यकतानिरूपणं । नक्तव्रतनिरूपणं । उपवासे तिथिनिरूपणं । अयाचित-व्रततिथ्यादिनिरूपणं । युग्मतिथिनिरूपणादिकं । तदपवादकथनञ्च । निर्णय-लक्षणकीर्त्तनं । प्रतिपन्नामनिर्व्वचनं । चैत्रप्रतिपदि अनङ्गपूजाविधिकथनं । तत्र चूतमञ्जरीप्राशनमन्त्रकथनं । भाद्रप्रतिपदि मौनव्रतविधिकथनं । कार्त्तिकप्रतिपदि दीपोत्सवविधानं । तत्र गोवर्द्धनगिरिपूजनादिविधिकथनं । तत्र मार्गपालिका-बन्धनविधानकीर्त्तनञ्च । सिद्धयोगादिनिरूपणं । तत्र कार्य्याकार्य्यनिरूपणञ्च ।

विषयः। द्वितीयानिरूपणं। तत्र शून्यव्रतविधानकथनं। चैत्रद्वितीयायामुमेशाग्निपूजनविधिः। यमद्वितीयायां यमपूजनविधिः। सिद्धविरुद्धादियोगनिरूपणादिकञ्च।

तृतीयानिरूपणं। चैत्रतृतीयायाम् उमाशङ्करयोरान्दोलनविधानकथनं। तत्र सौभाग्यशयनव्रतविधानञ्च। अक्षयतृतीयाविधिः। तत्र मन्वन्तरादिनिरूपणं। युगाद्यानिमित्तकश्राद्धादिविधानं। लक्ष्मीसहितविष्णुपूजाविधानञ्च। ज्यैष्ठे रम्भातृतीयाविधानकीर्त्तनं। भाद्रशुक्लतृतीयायां गौरीपूजनविधिकथनं। माघशुक्लतृतीयायां गुड़ादिदानविधानं। सिद्धविरुद्धादियोगनिरूपणञ्च।

चतुर्थीनिरूपणं। चैत्रशुक्लचतुर्थ्यां गणेशपूजाविधानं। ज्यैष्ठशुक्लचतुर्थ्यां गौरीपूजनविधानं। भाद्रे गणेशपूजनविधिः। तत्र चन्द्रदर्शनादिजनितदोषादिकथनञ्च। आश्विनचतुर्थ्यां देव्याः केशप्रसाधनविधिकथनं। माघकुन्दचतुर्थ्यां कुन्दपुष्पेन शिवार्चनविधिकथनं। वरदाचतुर्थीव्रतविधानं। चातुर्मास्यव्रतविधिः। सिद्धविरुद्धादियोगनिरूपणञ्च।

पञ्चमीनिरूपणं। चैत्रपञ्चम्यां स्कन्दोपवासविधिकथनं। श्रावणपञ्चम्यां नागपूजनादिविधिकथनं। भाद्रऋषिपञ्चमीव्रतविधानं। आश्विनपञ्चम्यां मघा सह नागपूजनविधिकथनं। माघपञ्चम्यां कामादिपूजनविधिकीर्त्तनं। सिद्धविरुद्धादियोगनिरूपणञ्च।

षष्ठीनिरूपणं। आषाढे स्कन्दषष्ठीपूजाविधानं। भाद्रे षष्ठीपूजादिविधिकथनं। तत्र सूर्य्यपूजादिविधानं। कपिलाषष्ठीविधिः। चन्द्रषष्ठीव्रतविधानञ्च। आश्विनशुक्लषष्ठ्यां विल्वतरुनिमन्त्रणविधिकथनं। कार्त्तिकशुक्लषष्ठ्यां वह्निमहोत्सवविधिः। मार्गशीर्षषष्ठ्यां स्कन्दपूजाविधानं। सिद्धविरुद्धादियोगकथनं।

सप्तमीनिरूपणं। चैत्रसप्तम्यां सूर्य्यपूजाविधानं। वैशाखसप्तम्यामनङ्गपूजाविधिः। आश्विनसप्तम्यां पचिकाप्रवेशकथनं। मार्गशीर्षे सूर्य्यपूजाविधानं। माघे अचलासप्तमीविधानं। सिद्धविरुद्धादियोगकथनञ्च।

अष्टमीनिरूपणं। चैत्रे अशोकाष्टमीविधिकथनं। वैशाखे अष्टमीव्रतविधानकथनं। ज्यैष्ठे शिवपूजाविधिकथनं। आषाढाष्टम्यां महिषमर्द्दिनीपूजाविधानं। श्रावणे कृष्णजन्माष्टमीव्रतविधानं। भाद्रे दूर्व्वाष्टमीव्रतविधानं। ज्येष्ठाष्टमीविधानञ्च। आश्विने महाष्टम्यां देवीपूजाविधिकथनं। तत्र बलिदानविधिकथनं। अपराजितादिपूजाविधानञ्च। पौषाष्टम्यां शमीपूजाविधानकथनं। माघे भीष्माष्टमीविधानं। फाल्गुनाष्टम्यां लक्ष्मीसीतापूजनविधानं। बुधाष्टमीव्रतनिरूपणं। सिद्धविरुद्धादिनिरूपणञ्च।

नवमीनिरूपणं। वैशाखनवम्यां चण्डिकापूजाविधानं। ज्यैष्ठनवम्यां कुमारीपूजाविधानं। आषाढे शचीपूजाविधानकथनं। श्रावणे कौमारीपूजाविधानं। भाद्रे

विषयः । प्रबोधिनीनवमीविधानं । मार्गशीर्षनवम्यां नन्दिनीपूजाविधानं । सर्व्वासु नवमीषु सरस्वतीपूजाविधानकथनं । सिद्धविरुद्धादिनिरूपणञ्च ।

दशमीनिरूपणं । चैत्रदशम्यां यमपूजाविधानं । ज्यैष्ठे दशहरापूजाविधानं । आश्विने विजयादशमीविधिकथनं । सिद्धविरुद्धादिकथनञ्च ।

एकादशीनिरूपणं । एकादशीव्रतविधानकीर्त्तनं । चैत्रैकादश्यां वल्लिणीपूजाविधानं । तच्च वासुपूजाविधानं । विष्णोर्दोलयात्राविधानञ्च । शयनैकादशीविधिः । पार्श्वपरिवर्त्तनविधिः । प्रबोधनविधिः । मार्गशीर्षादिषु धरणीव्रतादिविधानकथनं । सिद्धविरुद्धादिनिरूपणञ्च ।

द्वादशीनिरूपणं । श्रवणद्वादशीविधानं । शक्रध्वजोत्थापनादिकीर्त्तनं । तिलद्वादशीविधानं । ब्रह्मपूजाविधानं । सिद्धविरुद्धादिनिरूपणञ्च ।

त्रयोदशीनिरूपणं । मदनत्रयोदशीविधिकथनं । गजच्छायाविधानकीर्त्तनं । त्रयोदश्यां प्रदोषे शङ्करपूजाविधानं । सिद्धादिकथनञ्च ।

चतुर्दशीनिरूपणं । शिवचतुर्दशीविधानकथनं । तच्च कामनिर्व्वापणविधानकथनं । क्रीड़नविधिः । ज्यैष्ठचतुर्दश्यां हेमधेनुदानविधिकथनं । अनन्तव्रतविधानं । प्रेतचतुर्दशीविधिः । सिद्धविरुद्धादिनिरूपणञ्च ।

पूर्णिमानिरूपणं । तच्च वैशाखादिषु मासेषु पूर्णिमायां स्नात्यविधानकीर्त्तनं । उपाकर्म्मविधिकथनं । चैत्रपूर्णिमायामिन्द्रपूजाविधानं । वैशाखपौर्णमास्यां कृष्णाजिनदानविधिः । ज्यैष्ठपूर्णिमायां तिलदानविधिः । आषाढ़पूर्णिमायां अन्नदानादिविधिः । श्रावणपूर्णिमायां जलक्रीड़ादिविधिः । भाद्रपौर्णमास्यां सावित्रीव्रतविधिकीर्त्तनं । कार्त्तिकपौर्णमास्यां क्षीरसागरदानविधिः । मार्गशीर्षपूर्णिमायां चन्द्रपूजाविधिः । पौषपूर्णिमायामलक्ष्मीनाशनविधिकथनं । फाल्गुन्यां होलिकाविधानं । महाचैत्र्यादिनिरूपणं । शुद्धविरुद्धादिकथनञ्च ।

अमावस्यानिरूपणं । माघमासे अमावस्यायां ब्रह्मपूजाविधिः । अर्द्धोदययोगविधानादिकथनं । अनध्यायनिरूपणं । अगस्त्यार्घविधिः । अमावस्यान्नादिकथनं । विवाहनिरूपणं । द्विरागमनकालादिनिरूपणञ्च । इति तिथिनिरूपणं ।

श्राद्धप्रकरणे,—श्राद्धस्वरूपकथनं । श्राद्धकालनिरूपणं । अष्टकानिरूपणादिकं । मृताहादिनिरूपणं । श्राद्धकरणयोग्यदेशकथनं । एकोद्दिष्टपार्व्वणादिविधिकथनं । स्त्रीणां पृथक्श्राद्धविधिकथनं । आमश्राद्धादिविधिः । जीवत्पितृकश्राद्धविधिः । नित्यश्राद्धविधिः । महालयादिश्राद्धविधिः । काम्यश्राद्धविधिः । नवश्राद्धविधिः । मासिकसपिण्डीकरणादिविधिः । सङ्कल्पश्राद्धविधिः । सङ्कल्पिनिरूपणं । मलमासनिरूपणादिकं । ग्रहणनिरूपणञ्च ।

द्रव्यप्रकरणे,—श्राद्धीयद्रव्यनिरूपणं। निषिद्धद्रव्याणि। द्रव्यशुद्धिकथनं। भूशुद्धि-कथनं। पात्रशुद्धिकथनं। धान्यादिशुद्धिकथनं। रत्नशुद्धिकथनं। वस्त्रशुद्धिः, अशुद्धेरपवादकीर्त्तनञ्च।

अशौचप्रकरणे,—गर्भस्रावाद्यशौचनिरूपणं। जननाशौचकथनं। दाहादिसंस्कारे अधिकारक्रमादिनिरूपणं। नारायणबलिनिरूपणं। अन्वारोहणविधिः। सद्य-मरणविधिः। बीजक्षेत्रविवेककथनं। अनेकपुत्रक्रियाक्रमकथनं। रजस्वलाद्य-शौचकथनं। पुनःसंस्कारकालनिरूपणं। दिनरात्रिविभागतो दशहरादिनिरूपणं। सद्यःशौचादिकथनं। अनुलोमविजातीयाशौचनिरूपणं। मातामहाचार्य्यादीनां मरणादावशौचनिरूपणं। देशान्तरस्थताशौचविधिः। अस्थिचर्म्मादेः संस्कारवि-धानं। प्रोषितस्य जीवनस्थितिवार्त्तायां अनाकर्णने विधानकथनं। अनुगमना-शौचकथनं। तत्र प्रायश्चित्तकथनञ्च। अशौचसन्निपाते विधिकथनं। अशौचे वर्জ্জनीयनिरूपणञ्च। इति शम्।

No. 1708. व्यवस्थासारसङ्ग्रहः।

Substance, country-made yellow paper, 10 × 3 inches. Folia, 7. Lines 7 on a page. Extent, 2,268 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Lálgolá, Zilá Murshidábád. Kálibrahma Bhaṭṭácháryya. Appearance, fresh. Prose and verse. Correct.

Vyávastha-sárasaṅgraha. Succinct rules regarding certain Smṛiti rites. By Rámagovinda Chakravartí. This is a second and correct codex of the work noticed under No. 745. Contents: Lunar days, lunar months, conjunction of two or three tithis in a day. Duties appertaining to householders in each of the lunar days, or tithis. Fasts. Manvantarás. Yugas. Ambuváchí or the days when the earth is in season. Conjunction of months, or the moment of transit of the sun from one sign of the zodiac to another. The festival of Kártika-pújá. Supernatural occurrences and the means of expiating their evil effects. Marriage. Cognates. Characteristics of marriage. Varieties of marriage. The giver of the bride. Bride. Persons entitled to offer Piṇḍas. 28 kinds of Piṇḍas. Hermaphrodites not entitled to inherit. Concremation of Satís. Separate cremation of Satís. Rules regarding the funerals of persons dying in foreign countries. Duties for the last day of mourning. Cremation of effigies.

Rite of Vṛishotsarga—not to be performed if, owing to any accident, the S'ráddha be deferred from the proper day to another. S'ráddha with 16 offerings. Persons authorized to perform the first annual S'ráddha called Sapiṇḍakaraṇa. Other annual S'ráddhas. Females unfit to perform casual or Párvaṇa S'ráddhas. Párvaṇa defined, when it should be observed. S'ráddhas at places of pilgrimage. Navánna, or the feast of new rice. Time for S'ráddhas of persons whose death is unknown. S'ráddha with meat, when forbidden. No ceremonial rites to be performed during impurity resulting from the death of parents. Ashṭaká-s'ráddha. S'ráddha on the day of the new moon. Expiation for cattle killed by neglect. Equivalent of cattle when cattle cannot be given in expiation for an offence. Accusation of killing cattle. Expiation for leprosy. Rules regarding mourning. Impurity of the person, how produced. The intervention of two or more mournings. Mourning on account of infants. Abstinence during mourning. Mourning for particular causes of death. Mourning for adopted persons. Impurity resulting from menstruation. Days when the S'ástras should not be read.

Beginning. गुरोः पादयुगं नत्वा रामगोविन्दशर्म्मणा ।
क्रियते बालबोधाय व्यवस्थासारसङ्ग्रहः ॥
तत्रादौ तिथिव्यवस्था । तिथिस्तु चन्द्रकलाक्रियोपलक्षितः कालः । तदेव चान्द्रमसं दिनं । तच्चिंशता चान्द्रो मासः । स च द्विविधः । मुख्यो गौण्यश्च ।

End. गतेऽन्यरे लङ्घोरात्रं शक्रपाते तथोदये ।
इति वचनाद्व्यतने गुरुशिष्ययोरन्यरागमने अहोरात्रमनध्यायः ।

Colophon. इति श्रीरामगोविन्दचक्रवर्त्तिकृतः व्यवस्थासारसङ्ग्रहः समाप्तः ।

विषयः । तिथिव्यवस्थानिरूपणं । तत्र तिथिलक्षणं । मासादिलक्षणतद्भेदकथनं । युग्मादितिथिव्यवस्थाकथनं । प्रतिपदादितिथिव्यवस्थाकथनं । तत्र तत्र विहितकृत्यविधानकीर्त्तनञ्च । उपवासविधिकथनं । मन्वन्तरानिरूपणं । युगाद्याकथनं । अब्दवाची । सङ्क्रान्तिनिरूपणं । कार्त्तिकपूजाव्यवस्था । अद्भुतनिरूपणं । अद्भुतशान्तिकथनं । विवाहव्यवस्थाकथनं । तत्र सापिण्ड्यादिनिरूपणं । विवाहलक्षणं । अष्टविधविवाहलक्षणं । कन्यादातृनिरूपणादिकं । कन्यालक्षणादिकथनं । पिण्डदानाधिकारिणः । तत्र अष्टचिंशतिप्रकारकीर्त्तनं । स्त्रीवादीनामशानर्हत्वकथनं । सहमरणविधिकथनं । अनुमरणव्यवस्थादिकथनं । सहमरणादिप्रयोगः । देशान्तरस्थतस्य प्रेतत्वाद्यवधारणकथनं । अशौचान्तादिन-

क्षत्यनिरूपणं । पर्णनरदाहविधिः । दशेत्यर्गादिविधिः । विप्रादिना अशौचान्तद्वितीयदिने आद्यश्राद्धाकरणे एकादश्यां तत्करणे दशेत्यर्गो न कार्य्य इति कथनं । षोड़शश्राद्धविधानं । सपिण्डीकरणाधिकारिणः । उत्तरक्रियाधिकारिणः । पार्व्वणादिषु स्त्रीणामनधिकारकथनं । पार्व्वणविधिकथनं । मलमासनिरूपणादिकं । पार्व्वणश्राद्धादिकालनिरूपणं । तीर्थश्राद्धकालादिनिरूपणं । नवान्नकथनं । मृताहविदितश्राद्धकालः । आमश्राद्धविधिकथनं । श्राद्धनिषिद्धकथनं । महागुरुनिपाते काम्यकर्म्मवर्ज्जनकथनं । अष्टकाश्राद्धविधिः । दर्शश्राद्धविधिः । अपालनकृतगोवधप्रायश्चित्तं । गोमूल्यादिनिरूपणं । गोवधापवादः । कुष्ठरोगप्रायश्चित्तादिकथनं । अशौचव्यवस्थाकथनं । अशास्पृश्यत्वादिनिरूपणं । अशौचसङ्करादिव्यवस्था । बालाद्यशौचनिरूपणं । अशौचे वर्ज्जनीयकथनं । मृत्युविशेषाशौचविधिः । दत्तकाशौचनिरूपणं । रजस्वलाशौचविधिः । अशौचाभावकथनं । अनध्यायनिरूपणञ्च ।

No. 1709. मन्त्रचन्द्रिका ।

Substance, country-made paper, 11 × 6 inches. Folia, 42. Lines, 12 on a page. Extent, 1,134 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1861. Place of deposit, Teghariyá, Post Lálgolá, Zilá Murshidábád Devadatta Trivedí. Appearance, old. Verse and prose. Correct.

Mantra-chandriká. A digest of the rules regarding Tántric rites. By Kás'ínátha Bhatṭa, son of Jayaráma Bhatṭa, grandson of S'ivaráma Bhatṭa. This is different from No. 911.

Beginning. नत्वा कात्यायनीं देवीं हरं विघ्नहरं तथा ।
काशीनाथेन क्रियते सुरम्या मन्त्रचन्द्रिका ॥
अथ तुर्य्याष्टाचरमन्त्रः । परोजमे सावदों । ब्रह्मा ऋषिः । गायत्रीच्छन्दः । परमहंसो देवता । फट् बीजं । परः शक्तिः । चं कीलकं । मोक्षार्थे विः । परः हृद् रजमे शिरः सावदों शिखा । इत्यादि ।

End. विश्वेश्वरं विशालाक्षं ढुण्ढिराजञ्च माधवं ।
दण्डपाणिं कालराजं स्मरन् सिद्धिमवाप्नुयात् ॥ इति दिक् ।

Colophon. इति श्रीभट्टोपनामकशिवरामभट्टात्मजजयरामभट्टाभिधशिवभक्तसूनुमन्त्रशास्त्रप्रवीणदक्षिणाचारमतप्रवर्त्तककाशीनाथभट्टविरचिता मन्त्रचन्द्रिका समाप्ता ।
संवत् १८६१ ॥

विषयः। तुर्य्याष्टाचरमन्त्रनिरूपणं। तत्र ऋष्यादिनिरूपणञ्च। एवं परत्र। श्रीविद्यानिरूपणं। मनुविद्या। कौवेरी। सौरी। ऐन्द्री। शाङ्करी। वैष्णवी। अगस्त्यविद्या। दुर्व्वासोविद्या। कादिविद्या। महाषोड़शी। परा षोड़शी। त्रिपुरसुन्दरी। महात्रिपुरसुन्दरी। श्रीचक्रपूजनानुष्ठानकीर्त्तनञ्च। देव्यै ब्राह्मणादिजातीनामासवदानादिनिषेधकथनं। शूद्रस्यैव आसवदानपानयोरधिकार इति निरूपणञ्च। पुरश्चरणविधिः। त्वरितामन्त्रनिरूपणादिकं। गौरीमन्त्रनिरूपणं। नित्यक्लिन्नादिकथनं। अश्वारूढामन्त्रादिकथनं। अन्नपूर्णामन्त्रादिनिरूपणं। विन्ध्यवासिनीमन्त्रादिकथनं। सप्तशतीपाठादिविधिः। स्वयंवरापार्व्वतीमन्त्रनिरूपणादिकं। कामाक्षीमन्त्रादिनिरूपणं। रेणुकामन्त्रकथनं। इन्द्राणीमन्त्रनिरूपणं। एकवीरामहामन्त्रनिरूपणादिकं। प्रासादमन्त्रनिरूपणं। तत्र रुद्रमन्त्रनिरूपणञ्च। उमामाहेश्वरमन्त्रनिरूपणादिकं। मार्ज्जारुद्रमन्त्रनिरूपणं। दक्षिणामूर्त्तिमन्त्रकथनं। प्रत्यङ्गिरामन्त्रकथनं। षड़क्षरादिश्रैवमन्त्रादिकथनं। संहारदक्षिणामूर्त्तिमन्त्रनिरूपणादिकं। क्षमिकीटपतङ्गनाशनहनूमन्मन्त्रनिरूपणं। उच्छिष्टगणपतिमन्त्रनिरूपणं। शरभमन्त्रनिरूपणं। सिद्धभैरवमन्त्रकथनं। वीरभद्रमन्त्रकथनं। अथुब्रह्मणमन्त्रनिरूपणादिकं। नवग्रहमन्त्रसंख्यानादिकथनं। नवग्रहमन्त्रादिविधानं। मृत्युमन्त्रादिनिरूपणं। ज्वरनाशनमन्त्रकथनं। गर्भयन्त्रादिविधानं। गन्धर्व्वराजमन्त्रादिकथनं। दीक्षाकालादिनिरूपणं। तत्र नक्षत्रचक्रराशिचक्रादिनिरूपणं। सिद्धचक्रचरचक्रादिकथनञ्च। यन्त्रशोधनप्रकारादिकीर्त्तनं। सामान्यतः पुरश्चरणविधिकथनं। जपमालानिरूपणादिकं। स्थानासनादिनिरूपणं। पुरश्चरणदिनकृत्यनिरूपणं। मन्त्रसिद्धेरन्यविधोपायनिरूपणं। पुरश्चरणमध्ये अशौचपाते व्यवस्थादिनिरूपणञ्च।

No. 1710. रसप्रदीपः।

Substance, country-made paper, 10 × 4 inches. Folia, 28. Lines, 5 on a page. Extent, 185 slokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Lálgolá, Zilá Murshidábád, Pandit Kálicharana Upádhyáya. Appearance, old. Verse. Correct.

Rasapradípa. A collection of short descriptive poems on different subjects. By S'ankara Bhatta, son of Trimalla Bhatta, Vaidya.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

गलद्मलमदालीपिच्छिलोद्दण्डगण्डस्थल+++मिलिन्दस्खानसानन्दचेताः ।
तुच्छिनगिरितनूजासम्मदोद्दामसिन्धुः प्रणतमनुजबन्धुः पातु वो वक्रतुण्डः ॥

अपि च । आक्रष्टे भुजगाधिपे विसधिया तस्मिन् पुनः फुल्लते
भीतो+++तः क्षितौ निपतितो रेणूत्करैरङ्कितः ।
कः प्रोच्छन् निजशुण्डया विहसितो मातापितृभ्यां मिथो
ह्रीणः श्रीशवलीलया गणपतिः पायात् समस्तं जगत् ॥

विमलभट्टवैद्यस्य तनूजः शङ्करः कृती ।
विचार्य ग्रन्थान् समालोक्य तनोति रसदीपकं ॥ तत्रादौ प्रभातवर्णना ।

End. गाढाश्लिष्यासलोलेऽखिलधरणितले जातकम्पे सुमेरा-
वन्योन्यासक्तभास्वद्विधुवलयवलत्तालमुत्तालतालीलं ।
प्रेङ्खेलाब्धेरधीमध्वनिमुरजरवाडम्बरं भूरिभासः
शम्भोरम्भोजजन्मप्रमुखसुरनतं ताण्डवं वः पुनातु ॥

Colophon. इति श्रीविमलभट्टवैद्यसुतशङ्करभट्टविरचिते रसप्रदीपे पतिव्रतादिवर्णनं नाम पञ्चमः परिच्छेदः समाप्तः । समाप्तश्चायं ग्रन्थः । शुभमस्तु ।

विषयः । प्रथमपरिच्छेदे,—प्रभातवर्णनं । प्राभातिकपवनवर्णनं । रात्रिदिनसन्धिवर्णनं । अरुणोदयवर्णनं । सूर्य्यबिम्बवर्णनं । मध्याह्नवर्णनं । सन्ध्यावर्णनं । निशावर्णनं । अन्धकारवर्णनं । तारावर्णनं । पूर्णेन्दुवर्णनं । नवेन्दुवर्णनं । ज्योत्स्नावर्णनं । सतारकेन्दुवर्णनं ।

२ ये,—वनवर्णनं । वसन्तवर्णनं । ग्रीष्मवर्णनं । वर्षावर्णनं । मेघवर्णनं । शरद्वर्णनं । हेमन्तवर्णनं । शिशिरवर्णनं । ऋतुसन्धिवर्णनं । कीर्त्तिवर्णनं । प्रतापवर्णनं । खड्गवर्णनं । दानवर्णनं ।

३, ४, ५ मे,—अन्योक्तिवर्णनं । प्राक्षाविकानि । ईर्ष्यावर्णनं । नीतिवर्णनं । पतिव्रतावर्णनं । कुलटावर्णनं । वयःसन्धिवर्णनं । नवोढावर्णनं । प्रियप्रस्थानवर्णनं । अभिसारिकावर्णनं । विरहवर्णनं । उत्कण्ठावर्णनं । दृष्टिवर्णनं । विलोकनभाववर्णनं । जृम्भावर्णनं । आलिङ्गनवर्णनं । निधुवनवर्णनं । विपरीतनिधुवनवर्णनं । रोमावलीवर्णनं । वेणीवर्णनं । सिन्दूरबिन्दुवर्णनं । केशगुम्फितमल्लीवर्णनं । लोचनवर्णनं । दन्तवर्णनं । जङ्घावर्णनं । नूपुरवर्णनं । ताटङ्कवर्णनं । काञ्चीवर्णनं । त्रिवलीवर्णनं । मुक्ताहारवर्णनं । वदनवर्णनं । अङ्गुलीवर्णनं । शिवताण्डववर्णनञ्च । इति शम् ।

No. 1711. विद्वन्मनोहरा ।

Substance, country-made paper, 11½ × 4½ inches. Folia, 40. Lines, 8 on a page. Extent, 1,240 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1841. Place of deposit, Lálgolá, Zilá Murshidábád. Paṇḍit Kálícharaṇa Upádhyáya. Appearance, fresh. Prose. Correct.

Vidvanmanoharà. A commentary on the poem called *Vidagdha-mukha-maṇḍana.* By Táráchandra. The poem is by Dharmadása, and describes the feeling of separation from a lover.

Beginning. श्रीगोकुलेशपदपद्मसधुव्रतेन तारामिधेन कविना शिवराजधान्यां ।
विद्वत्कुलोपकृतये क्रियते स्फुटार्था टीका विदग्धमुखमण्डलसञ्ज्ञकस्य ॥
विमत्सराणां विदुषां ++ टीका कृता मया ।
मुदं वितनुतां नित्यमेषा विद्वन्मनोहरा ॥
जैनकृतेऽस्मिन् काव्ये सम्यग् ज्ञातुं यदा मनो विज्ञाः ।
विद्वन्मनोहराख्यां ++ द्रष्टुं यत्नं कुरुत ॥
इह ग्रन्थकर्त्रा निर्विघ्नं परिसमाप्त्यर्थं कायिक-वाचिक-मानसिक-पापहारित्व-रूपं खेष्टदेवताप्रणिधानात्मकं मङ्गलमाचरति,—सिद्धौषधानीति ।

End. यामिनीपक्षे पूर्णचन्द्रेण युक्ता रात्रिः, पुनः निर्म्मलाम्बरा निर्म्मलं निरभं गगनं यस्याः सा मनोहरा ॥

Colophon. इति श्रीताराचन्द्रकृतायां विद्वन्मनोहरायां टीकायां पूर्णचतुर्थोऽयं परिच्छेदः ।
संवत् १८४१ ।

विषयः । धर्म्मदासकृतविदग्धमुखमण्डलस्य व्याख्यानं ।

No. 1712. रसिकरञ्जिनी ।

Substance, country-made paper, 11 × 5 inches. Folia, 41. Lines, 7 on a page. Extent, 1,312 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1841. Place of deposit, Lálgolá, Zilá Murshidábád. Paṇḍit Kálícharaṇa Upádhyáya. Appearance, fresh. Prose. Correct.

Rasika-rañjiní alias *Rasamañjarí-ṭíká.* A commentary on Bhánu Datta's Rasamañjarí on *ars erotica.* By Gopála Bhaṭṭa, son of Harivañs'a Bhaṭṭa.

Beginning. सानन्दानन्दवक्त्रे स्फुर+दु+मा मज्जवर्गे सरोषाः
कंसे स+तरि स्वप्रियसखसरसीजन्मभाखत्स्वरूपाः।
रज्यन्तः स्त्रीसभेषु +दतुलमहिमश्रीभरारङ्गभूमौ
कल्याणं कल्पयन्तां हरिहलधरयोरेकलक्ष्याः कटाक्षाः॥
श्रीमद्गोपालभट्टेन द्रविड़क्ष्मासुपर्व्वणा।
क्रियते रसमञ्जर्य्याः टीका रसिकरञ्जिनी॥
प्रारिप्सितग्रन्थपरिसमाप्तये खेष्टदेवते ++ वस्तुनिर्देशेन दर्शयन् भानुकरनामा
कविर्मङ्गलमाचरति। आत्मीयमिति।

End. किम्भूतं वाग्देव्याः सरस्वत्याः श्रुती कर्णौ तच्च यत् पारिजातकुसुमं कल्पतरु-
पुष्पं तस्य स्पर्द्धां करोतीति तत्तुल्येत्यर्थः।

द्राविड़+ +दम्बुधिविधुः श्री++सिंहोद्भव-
+हरिवंश उत्तमगुणग्रामैकभूस्तत्सुतः।
स्य क्षितिस्त्रियं वितनुतां गोपालनाम्नो मुदं
गोपीनाथपदारविन्दमकरन्दानन्दचेतोऽलिनः॥
मत्सरपरिहृतमनसां सुधियां पुरतः परिस्फुरत्येषा।
रसिकललाटतटस्था रम्या रसमञ्जरी टीका॥

Colophon. इति श्रीहरिवंशभट्टचरणशरणगोपालभट्टकृता रसमञ्जरीटीका रसिकरञ्जिनी समाप्ता।

विषयः। भानुकृतरसमञ्जर्य्या व्याख्यानं।

No. 1713. मन्त्रमहोदधिनौका।

Substance, country-made paper, 11 × 4½ inches. Folia, 91. Lines, 12 on a page. Extent, 246 slokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1848. Place of deposit, Lálgolá, Zilá Murshidábád. Pandit Kálícharana Upadhyáya. Appearance, fresh. Prose. Correct.

Mantra-mahodadhi-nauká. A commentary on the *Mantra-mahodadhi*. By Mahidhara. The text is by the author himself, and it treats of Tántric rites and mystic formulæ. See No. 1256.

Beginning. नत्वा लक्ष्मीपतिं देवं स्वीये मन्त्रमहोदधेः।
नावं विरचये रम्यां तरणाय गुणैर्युतां॥

तच तावन्मन्त्रमहोदधिनामकं तन्त्रं चिकीर्षुराचार्य्यः शिष्टाचारपालनार्थं निर्व्विघ्नं ग्रन्थसमाप्तये च इष्टदेवनमनपूर्व्वकं ग्रन्थकरणं प्रतिजानीते। प्रणम्येति। लक्ष्म्या युतो हरिः लक्ष्मीहरिः मध्यपदलोपी समासः। गुरुं हरिसिंहाश्रमं।

End. ग्रन्थसमाप्तिस्थानं काशीस्थान् देवांश्च स्मरति। विश्वेश्वर इति। ग्रन्थनिष्पत्तिकालमाह। विक्रमार्कादिति। वाणवेदहरैर्मिते पञ्चचत्वारिंशदुत्तरषोड़शशततमे विक्रमहरपाहते सति शिवस्य रामेश्वरस्य प्रीये मन्त्रमहोदधिः समाप्तिमगमत्।

Colophon. इति श्रीमन्महीधरविरचितायां मन्त्रमहोदधिटीकायां षट्कर्म्मादिनिरूपणं नाम पञ्चविंशस्तरङ्गः। संवत् १८४८।

विषयः। निजकृतमन्त्रमहोदधेर्व्याख्यानं।

No. 1714. मन्त्रमहोदधिपदार्थादर्शटीका।

Substance, country-made paper, 11 × 4½ inches. Folia, 90. Lines, 16—17 on a page. Extent, 4,614 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1848. Place of deposit, Lálgolá, Zilá Murshidábád. Paṇḍit Kálícharaṇa Upádhyáya. Appearance, fresh. Prose. Correct.

Padárthádarsha-ṭíká. Another commentary on the *Mantra-mahodadhi.* By Kás'ínátha Bhaṭṭa, son of Jayaráma Bhaṭṭa, grandson of S'ivaráma Bhaṭṭa.

Beginning. करैर्दधानः परशुं कुरङ्गं वराभयमुद्रामुपदेशमुद्रां।
वटस्य मूले विबुधैरुपास्यः सदाशिवायास्तु सदाशिवो वः॥
मन्त्रमहोदधौ तन्त्रे गुरूणामुपदेशतः।
पदार्थादर्शटीकेयं काशीनाथेन तन्यते॥
नत्वेश्वरः सर्व्वा अपि श्रुतीः भवपाशबद्धानां जन्तूनां स्वर्गाय मुक्तये च समुपदिशति स्म। अन्येषां स्मृतिशास्त्रादीनां तन्मूलकत्वेन प्रामाण्यमिति सुप्रसिद्धतरं। अस्यास्त्वागमस्मृतेः कथं तन्मूलकत्वमिति चेदुच्यते। सर्व्वासु श्रुतिषु काण्डत्रयं। इत्यादि।

End. विक्रमार्कादिति। वाणवेदहरैर्मितवर्षे पञ्चचत्वारिंशदुत्तरषोड़शशततमे विक्रमहरपाहते सति शिवस्य रामेश्वरस्य प्रीये मन्त्रमहोदधिः समाप्तिमगमत्।
यदत्र किञ्चिन्मम सम्प्रमादतोऽन्यथोदितं स्यात् पतितं यदि क्वचित्।
तत् सर्व्वमार्य्यैः परिशोधनीयं नेर्ष्या विधेया मयि सन्नतात्मनि॥

राजराजेश्वरो गङ्गा माधवो मणिकर्णिका ।
अन्नपूर्णा च विश्वेशो ददतां मेऽनिशं शिवं ॥
श्रीशिवानन्दनाथाख्यकाश्मीनाथेन धीमता ।
कृता टीका गुरुप्रीत्यै भजन्तु सदुपासकाः ॥

Colophon. इति श्रीमद्भट्टोपनामकशिवरामभट्टात्मजजयरामभट्टाभिधशिवभक्तसूनुमनोहरशास्त्रप्रवीणकाश्मीनाथविरचितायां मन्त्रमहोदधिपदार्थादर्शटीकायां षट्कर्म्मादिनिरूपणं नाम पञ्चविंशतितमः प्रकाशः ।

अनेन भगवच्छ्रीमद्दक्षिणामूर्त्तिशङ्करः ।
गुर्व्वात्मा प्रीयतां नित्यं तत्त्वज्ञानं प्रदास्यतां ॥ संवत् १८४८ ॥

विषयः । महीधरकृतमन्त्रमहोदधेर्व्याख्यानं ।

No. 1715. श्रुतबोधटीका, सुबोधिनी ।

Substance, country-made paper, 11 × 5 inches. Folia, 13. Lines, 6 on a page. Extent, 279 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Lálgolá, Zilá Murshidábád, Paṇḍit Kálícharaṇa Upádhyáya. Appearance, fresh. Prose. Correct.

Subodhiní alias *S'rutabodha-ṭiká*. A commentary on Kálidása's *S'rutabodha*, an epitome of popular Sañskṛit metres. By Manohara S'armá.

Beginning. वन्दे विश्वेश्वरं देवं वाचस्पतिमुखान् गुरून् ।
मातरं पितरं नत्वा निर्व्विघ्नेष्टश्रुतसिद्धये ॥
नत्वा भवानीचरणारविन्दं मनोहरेण क्रियते विचार्य्य ।
माणिक्यमल्लक्षितिपालतुष्टये सुबोधिनी या श्रुतबोधटीका ॥
इह कविर्मङ्गलाचरणरूपं वस्तुनिर्देशं कटाक्षयन् श्रोतृप्रवृत्तिप्रतिपत्तिद्वारा स्वप्रयोजनं चिकीर्षितं प्रतिजानीते । छन्दसामिति ।

End. मुनयश्च मुनयश्च मुनयश्च नैः सप्त सप्त सप्त इत्यर्थः ।

Colophon. इति समस्तपण्डितशिरोमणिनिमि++मनोहरशर्म्मकृता श्रुतबोधटीका समाप्ता ।

विषयः । कालिदासकृतश्रुतबोधाभिधानच्छन्दोग्रन्थस्य व्याख्यानं ।

No. 1716. सौभाग्यवर्द्धिनी ।

Substance, country-made paper, 11 × 5 inches. Folia, 55. Lines, 8 on a page. Extent, 1,989 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1844. Place of deposit, Lálgolá, Zilá Murshidábád, Paṇḍita Kálícharaṇa Upádhyáya. Appearance, fresh. Prose. Correct.

Saubhágya-varddhiní. A commentary on S'aṅkara Áchárya's *Ánandalaharí*, a hymn to S'iva. By Kaivalyás'rama Yati.

Beginning. ++मानतिमिरावलिसेव्यमानं निस्यन्दमानतिमिरोर्द्धगसान्ध्यरागं ।
विघ्नान्धकारतरणिं तरुणार्कशोणं वन्दे +नागनरयोरविरोगयोगं ॥
परमकारुणिकः शङ्करावतारः शङ्कराचार्यः शिवशक्त्योरभेदं ज्ञापयितुं सकलप्रपञ्चसाक्षिणा ब्रह्माविनाभूतचिच्छक्तेः स्तुतिद्वारा मातृकादिमन्त्रानुद्धरति । शिव इति ॥

End. वैखरीसमुज्जृम्भिततन्मयमातृका भासत इत्यर्थः ।
एषा सौन्दर्य्यलहर्य्याख्या सौभाग्यवर्द्धिनी नाम्ना ।
कैवल्याश्रमरचिता विलसतु परदेवताप्रमोदकरी ॥

Colophon. इति कैवल्याश्रमयतिविरचिता आनन्दलहर्य्याख्या सौभाग्यवर्द्धिनी समाप्ता ।

विषयः । शङ्कराचार्य्यकृतानन्दलहर्य्या व्याख्यानं ।

No. 1717. व्याख्यासुधा ।

Substance, country-made yellow paper, 10½ × 4½ inches. Folia, 8. Lines, 11 on a page. Extent, 247 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Lálgolá, Zilá Murshidábád, Paṇḍit Kálícharaṇa Upádhyáya. Appearance, new. Prose. Correct.

Vyákhyá-sudhá. A commentary on the drama entitled *Rádhávinoda*, of Rámachandra Kavi. By Trilokanátha Chúḍámaṇi. Text noticed under No. 74. (Vol. I, p. 44.)

Beginning. गिरीशगेहबालिका नरशिरोलसन्मालिका ।
पुनातु सुखशालिका सकलभक्त++लिका ॥
+नेन्द्ररिपुजालिका निखिलसत्त्वसम्पालिका ।
लसत्तिलकभालिना भुवनसम्पदा पालिका ॥

श्रीमत्त्रिलोकनाथेन वैद्यनाथाङ्गजन्मना ।
राधाविनोदकाव्यस्य व्याख्यासुधा वितन्यते ॥

मालीति । माली श्रीकृष्णः नः अस्मान् अवतु रक्षतु । माला अवकाचित् । इत्यादि ।

End. पुनः किम्भूतं राधिकाहृदयं । शोकं ददाति—शोकदं । आदातिशयेन ।

Colophon. इति श्रीकविकुलशिरोऽलङ्कारचूड़ामणिना त्रिलोकनाथेन विरचिता व्याख्यासुधाटीका समाप्ता ।

विषयः । रामचन्द्रकविकृतराधाविनोदाभिधानकाव्यस्य व्याख्यानं ।

No. 1718. राधाविनोदव्याख्या ।

Substance, country-made paper, 9½ × 4½ inches. Folia, 12. Lines, 10 on a page. Extent, 270 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1828. Place of deposit, Lálgolá, Zilá Murshidábád, Kálícharana Upádhyáya. Appearance, old. Prose. Correct.

Rádhá-vinoda-vyákhyá. Another commentary on the work referred to in the last preceding notice. By Náráyana, son of Ranganátha.

Beginning. पितृवचनमवश्यमेव पाल्यं जगति जनानिति श्रयितुं वनान्तं ।
गतमतिकरुणरसार्द्रचित्तं रघुपतिमेकमुपास्महे सदारं ॥
रङ्गनाथाङ्गजभुवा नारायणमनीषिणा ।
राधाविनोदकाव्यस्य व्याख्या विख्यापयिष्यते ॥
राधाविनोदाख्यं काव्यं चिकीर्षुः निबध्नन् प्रारिप्सितं, समाप्तिकामो रामचन्द्रकविः परमेश्वरनमस्कारूपं मङ्गलमाचरति । मालीति ।

End. तस्य यः शोकः तदाप्तिनिबन्धनं दुःखं तद् यति खण्डयतीति तत्तादृशं ॥
शुकदेवसमाख्यस्य पण्डितश्रीशिरोमणेः ।
तनयस्य निदेशेन भट्टो नारायणो बुधः ॥
राधाविनोदकाव्यस्य व्याख्यानं स्वयमग्रथात् ।
परोपकाररसिकाः शोधयन्तु तदादरात् ॥ संवत् १८२८ । आश्विने मासि ॥

विषयः । रामचन्द्रकृतराधाविनोदाभिधानकाव्यस्य व्याख्यानं ।

No. 1719. भाषारत्नं ।

Substance, palm-leaf, 9 × 1¼ inches. Folia, 13. Lines, 5 on a page. Extent, 336 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Lálgolá, Zilá Murshidábád, Pandit Kálíbrahma Bhaṭṭáchárya. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Bhásháratna. Explanations of the categories of the Sáṅkhya, the Vais'eshika, and the Nyáya systems of Philosophy. By Kes'ava S'armá.

Beginning. श्रीकृष्णं सच्चिदानन्दं प्रणम्येशं जगद्गुरुं ।
श्रीमत्केशवशर्म्माहं भाषारत्नं वदाम्यदः ॥
वैशेषिके कणादस्यं । द्रव्यगुणकर्म्मसामान्यविशेषसमवायानां साधर्म्म्यवैधर्म्म्याभ्यां, तत्त्वज्ञानं निःश्रेयसहेतुः ।
एषां पदार्थानां साधर्म्म्यवैधर्म्म्याभ्यां सामान्यविशेषधर्म्माभ्यां तत्त्वज्ञानं निःश्रेयसहेतुः मुक्तेः कारणमित्यर्थः ।

End. तद्भाववति तत्प्रकारकनिश्चयत्वं भ्रमत्वं । यथा शुक्तौ इदं रजतमिति । तर्कः प्रसङ्गः स च सिद्धव्याप्तिकयोः । व्याप्यारोपे व्यापकारोपरूपः ।

Colophon. इति भाषारत्नं समाप्तं ।

विषयः । वैशेषिक-साङ्ख्य-गौतमसूत्रोक्तानां पदार्थानां क्रमेण लक्षणादिकथनं । तेषामवान्तरभेदनिरूपणञ्च ।

No. 1720. विज्ञाननवकं ।

Substance, country-made yellow paper, 8 × 2 inches. Folium, 1. Lines 10. Extent, 28 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Lálgolá, Zilá Murshidábád, Pandit Kálíbrahma Bhaṭṭáchárya. Appearance, new. Verse. Correct.

Vijñána-navaka. The nine essentials of true knowledge—a short poem on the fundamental doctrines of the Vedánta system. By S'aṅkara Áchárya.

Beginning. तपोयज्ञदानादिभिः शुद्धबुद्धिर्विरक्तो नृपादेः पदे तुच्छबुद्ध्या ।
परित्यज्य सर्व्वं यदाप्नोति तत्त्वं निदिध्यासु विद्वान् परं ब्रह्म नित्यं ॥
तदेवाहमस्मि ॥ १ ॥

End. स्वरूपानुसन्धानरूपसुनिं यः पठेदादराद् भक्तिभावो मनुष्यः।
शृणोतीह नित्यं ++युक्तचित्तो भवेद्विष्णुरत्रैव वेदप्रमाणात्॥

Colophon. इति श्रीशङ्कराचार्य्यकृतं विज्ञाननवकं समाप्तम्।

विषयः। विवेकोपायकीर्त्तनं।

No. 1721. साधनदीपिका।

Substance, country-made paper, 11 × 5 inches. Folia, 127. Lines, 9 on a page. Extent, 2,850 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Nasípura, Zilá Murshidábád, Bábu Jagannáthaprasáda Gupta. Appearance, very old. Prose and verse. Correct.

Sádhana-dípiká. A treatise on the essentials of faith in Kṛishṇa, and the duties appertaining to Vaishṇavas. By Náráyaṇa Bhaṭṭa.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः। श्रीकृष्णं परमानन्दं सच्चिदानन्दरूपिणं।
वन्दे गुरुं कृपासिन्धुं वैष्णवाचारसिद्धये॥
सदाचाराविरोधेन मन्त्रशास्त्रानुसारतः।
साधनस्य हि भावस्य दीपिकेयं प्रतन्यते॥
शङ्करं शङ्करं नत्वा सर्व्वशास्त्रार्थवेदिनं।
सेविनं सर्व्वधर्म्माणां कान्यकुब्जकुलोद्भवं॥
वक्ष्ये प्रकाश एतस्मिन् गुरुशिष्यादिलक्षणं।
दीक्षां विना भगवतो भक्तिर्न स्यात् कदाचन॥
भक्तिस्तु पुरुषार्थत्वं शास्त्रविद्भिर्निरूपितं।
सा च लभ्या गुरोरेव नान्यथा दृश्यते क्वचित्॥
कृपा यस्य भवेत् पुंसः कृष्णस्यामिततेजसः।
तस्यैवाचार्य्यसङ्गः स्यात् साध्यसाधनभेदकृत्॥
तत्र भगवद्भक्तौ गुरूपसत्तिः कारणमन्वयव्यतिरेकाभ्यां। तत्रान्वयः श्रुत्या। इत्यादि।

End. चक्रशङ्खगदापद्मैः प्रयुक्तः परिकीर्त्तितः।
चक्रकौमोदकीशङ्खपद्मैः स्यादनिरुद्धकः॥
चक्राब्जशङ्खगदया लक्ष्यते पुरुषोत्तमः।
पद्मकौमोदकीशङ्खचक्रैर्विद्याद्धोक्षजं॥

Colophon. इति नारायणभट्टविरचितायां साधनदीपिकायां समुच्चयो नाम सप्तमः प्रकाशः॥

विषयः । प्रथमप्रकाशे,—भगवद्भक्तेः परमपुरुषार्थत्वव्यवस्थापनं । गुरूपसदनमेव तन्प्राप्त्युपाय इति निरूपणं । दीक्षाया आवश्यकताकथनं । गुरुलक्षणं । अवलिप्तादिगुरुपरित्याग-विधिकीर्त्तनं । शिष्यलक्षणादिकथनं । वैष्णवैरन्यदेवार्चनादिनिषेधकथनं । तत्-करणे प्रत्यवायकथनञ्च । विष्णुमाहात्म्यकीर्त्तनं । मन्त्रोद्धारप्रकारकथनं । ऋणधना-दिचक्रसंस्थानादिकथनं । दीक्षायां मासनक्षत्रतिथ्यादिशुद्धिनिरूपणं । वैष्णवाणां विहितविहितक्रियाकथनं । दीक्षास्वरूपकथनं । दीक्षाप्रकारकीर्त्तनं । तत्र कुण्ड-मण्डपादिविधिकथनं । दीक्षाप्रयोगकीर्त्तनं । वर्णमयीदीक्षाविधानं । कलावती-दीक्षाविधानं । वेधमयीदीक्षाकथनं । गुरुसेवनविधिकथनं । मन्त्रदानमाहात्म्य-कथनञ्च ।

२ ये, प्रकाशे,—गृहीतदीक्षस्य सदाचारनियमादिविधानं । प्रार्थनाविधिः । प्रातः-कृत्यदन्तधावनस्नानतर्पणभोजनादिविधिकथनं । देवयात्राविवाहादौ महोत्सवे स्पर्श-दोषाभावनिरूपणं । ऊर्द्ध्वपुण्ड्रलक्षणं । तद्धारणादिप्रकारकथनं । तद्धारणे निन्दा-कथनञ्च । तिलकव्यवस्थाकथनं । शङ्खचक्रादिधारणनित्यताकथनं । तप्तचक्रा-दिधारणावश्यकताकथनञ्च । पाषण्डशास्त्रस्य उत्पत्तिकथनं । तत्तन्निरूपणञ्च । तथा सात्त्विक-राजस-तामस-पुराणसंहितादिविभागकथनं । तुलसीमाल्यधारणस्य नित्य-त्वनिरूपणं । अधारणे निन्दाकथनं । गुरुत्यागदोषकथनं । अवैष्णवोपदिष्टमन्त्रस्य निष्फलत्वकथनं । श्रीकृष्णार्चनप्रकारकीर्त्तनं । तत्र प्रबोधनविधिकथनं । अर्घ्य-द्रव्याणि । शालग्रामशिलार्चने आवाहनादिनिषेधकीर्त्तनं ।

३ ये, प्रकाशे,—शालग्रामस्वरूपनिरूपणं । शालग्रामक्रयविक्रयादिनिषेधः । तत्पूजाया-मधिकारिनिरूपणं । स्त्रीशूद्रयोरपि तत्र अधिकारकथनञ्च । ब्राह्मण-वैष्णवादि-लक्षणकथनं । शुद्धिकथनं । श्रीमूर्त्तिसेवाप्रकारकीर्त्तनं । पञ्चामृतस्नानविधिः । पञ्चामृतपरिमाणनिरूपणं । उद्वर्त्तनविधानं । गन्धादिनिरूपणं । नैवेद्यनिरूपणं । तत्र पात्रादिनिरूपणं । भक्ष्याभक्ष्यनिरूपणं । द्वात्रिंशदपराधनिरूपणं । तुलसीग्रहण-विधिः । तुलसीपूजाया नित्यत्वकथनं । विहिताविहितपुष्पनिरूपणं । दमनकदान-विधिः । श्रीमद्भागवतमाहात्म्यकीर्त्तनं । भागवतासङ्गे निन्दाकथनं । भगवत्कथा-माहात्म्यकथनं । भगवत्प्रसादमाहात्म्यं । अनिवेदितभक्षणे निन्दाकथनं । अवैष्णवा-न्नस्य निन्दितत्वकथनं । भगवन्निवेदितेन देवतान्तरपूजाविधानकथनं । महाप्रसादेन श्राद्धकर्त्तव्यताविधिः । श्राद्धे अनिवेदितदाने दोषकथनं । चतुःषष्ट्युपचारेण भगवत्-पूजनविधिः । पञ्चकालनियमादिकथनं । बाह्याभ्यन्तरभेदाद् द्विविधवैष्णवलक्षण-कथनं । प्रपत्तिविधिकीर्त्तनं । शरणागतिलक्षणं । वैष्णवमाहात्म्यकीर्त्तनं ।

४ र्थे प्रकाशे,—पञ्चपूजाविधानकथनं । एकादशीव्रतनित्यतादिकथनं । उपवास-

विषयः। विधिः। तद्भक्तौ ऋनुकल्पादिविधानं। श्राद्धदिनेऽपि तत्कर्त्तव्यत्वनिरूपणं। शुद्धापूर्णादिषु व्यवस्थाकथनं। द्वादशीकृत्यविधानकथनं। उन्मीलनी-वञ्जुल्यादिमहाद्वादशीनिरूपणं। महाद्वादशीनिरूपणं। हरिवासरे जागरणनित्यताकथनं। मार्गशीर्षादिद्वादशमासकृत्यनिरूपणं। वसन्तपञ्चमीकृत्यनिरूपणं। शिवरात्रिव्रतविधिकथनं। दोलोत्सवविधिकीर्त्तनं। हरिश्चतुर्दशीविधिकथनं। आषाढशुक्लद्वादश्यां तन्मुद्राधारणविधिकथनं। शयनमहोत्सवविधिः। पवित्रारोपणविधिः। जन्माष्टमीव्रतविधानकथनं। श्रवणद्वादशीविधिकथनञ्च।

५, ६, ७ मे प्रकाशे,—कार्त्तिके व्रतादिविधिकीर्त्तनं। कार्त्तिकस्नानविधिकथनं। भगवत्प्रबोधोत्सवविधानकीर्त्तनं। राधाकृष्णस्नानविधिः। दामोदराष्टकस्तोत्रपाठमाहात्म्यकथनं। कार्त्तिकदिनविशेषे कृत्यविशेषनिरूपणं। गोवर्द्धनपूजाविधिकथनं। द्यूतक्रीड़ाविधिः। भ्रातृद्वितीयाकृत्यविधानं। श्रीकृष्णमूर्त्तिनिर्म्माणविधिकीर्त्तनं। तत्र शिलाग्रहणादिविधिः। तत्र प्रमाणविभागादिनिरूपणं। प्रतिष्ठाविधिकीर्त्तनं। प्रतिष्ठाप्रयोगकथनं। मुद्रागणनिरूपणं। पुरश्चरणविधिकथनं। तत्र भोज्याभोज्यनिरूपणं। आसनादिनिरूपणं। मालासंस्कारविधिः। जपप्रकारकथनं। सिद्धमन्त्रलक्षणं। विष्णुपूजनमकृत्वा भोजनाद्यनुष्ठाने दोषकथनं। महानिशानिरूपणादिकं। अतिथिसत्कारविधिः। ऋणशोचविधिकथनं। गुरुपूजनविधिः। भगवद्भक्तमाहात्म्यकथनं। भावोत्पादकादिविधिकीर्त्तनं। भगवत्पादोदकादिमाहात्म्यकथनं। अन्यप्रकारेण द्वात्रिंशदपराधनिरूपणं। नाममाहात्म्यकथनं। नारायणादिमूर्त्तीनां लक्षणकीर्त्तनञ्च। इति शम्।

No. 1722. सारसङ्ग्रहः।

Substance, country-made paper, 11 × 5 inches. Folia, 181. Lines, 7 on a page. Extent, 2,538 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Nasípura, Zilá Murshidábád, Bábu Jagannáthaprasáda Gupta. Appearance. old. Prose and verse. Generally correct.

Sára-saṅgraha. On the mysteries of the Bhaktí system and on transcendental theories regarding faith, dwelling particularly on love as an element of devotion. By Jíva Gos'vámí. The author devotes a portion of his work to the justification of the amours of Rádhá and Krishṇa. He was one of the principal followers of Chaitanya, and the author of several works on the Bhaktí system.

Beginning. श्रीचैतन्यमुखोद्गीर्णा हरेकृष्णेति वर्णकाः ।
मज्जयन्तो जगत्प्रेम्नि विजयन्तां तदाकृयाः
यादृदानसृणं दम्भैरिदं याचे पुनः पुनः ।
श्रीमद्रूपपदाम्भोजधूलिः स्यां जन्मजन्मनि ॥
श्रीकृष्णचरणं नौमि शरणं मम सन्ततं ।
हरणं सर्व्वदुःखानां स्मरणं यस्य न+पि ॥
श्रीमुकुन्दपदद्वन्द्वं कन्दमानन्दसन्ततेः ।
तनोतु मयि कारुण्यं स्वमावैकगतौ सकृत् ॥
स्वमनोदृढिमैकार्थलाभायास्माद्यते मया ।
श्रीरूपललितग्रन्थानां कोऽपि कोऽपि नवः स्फुटः ॥
जयतां मथुराभूमौ श्रीलरूपसनातनौ ।
यौ विलेखयतस्वच्छज्ञापिकां पुस्तिकामिमां ॥
श्रीलरूपकवीन्द्रस्य पादपद्ममहर्निशं ।
स्फुरतां मानसे सम्यक् मम मन्दस्य दुर्म्मतेः ॥ इत्यादि ।

End. श्रीमद्राधाचरणचरितानन्दपीयूषधारां
वारं वारं रसिकसदसि प्रेममत्तः प्रवर्षन् ।
खेशाकृष्णे पुनरपि कदा श्रीमुकुन्दाख्य चारा-
न्नेत्रानन्दं प्रभुरनुपमं च्छा मदीयं विधाता ॥

Colophon. इति श्रीजीवगोस्वामिकृतसारसङ्गृहः समाप्तः ।

विषयः । महाभावस्वरूपप्रकाशनं । भावलक्षणं । रागानुरागपूर्व्वरागस्वरूपकथनं । तत्र वैलक्षण्यकथनं । विरोधखण्डनं । समर्थाया रतेः श्रेष्ठत्वकथनं । गोपस्त्रीणां श्रीकृष्णपरमप्रेमत्वकथनं । महाभावं विना श्रीकृष्णमाधुर्य्यातिशय्यानुभवो न जायते इति निरूपणं । निसर्गस्वरूपप्रकाशनं । तत्र निसर्गलक्षणादिकथनं । समञ्जसारतिस्वरूपनिरूपणं । समर्थास्वरूपनिरूपणं । कामानुगास्वरूपकथनं । व्रजगोलोकयोः वैलक्षण्यकथनं । तत्र स्वकामूढादिलीलानिरूपणं । परकीयानिरूपणं । तत्र नित्यसिद्धागन्तुकभेदेन द्विविधभावलक्षणं । तत्र वैमत्यखण्डनञ्च । परकीयाणां, तथा कात्यायनीव्रतपरकन्यकानां रतिवैलक्षण्यनिरूपणं । श्रीकृष्णलीलामन्त्रादिलीलयोर्वैलक्षण्यकथनं । श्रीकृष्णनारायणयोस्तुरीयतया एकत्रेऽपि श्रीकृष्णे द्वादशरसानामालम्बन इति निरूपणं । साधकरूपतटस्थरूपयोर्वैलक्षण्यकथनं । धामावकरत्यवकर-लीलावकर-साधनावकराणां लक्षणं वैलक्षण्यकथनञ्च । गोकुलाप्रकटप्रकाशात् प्रकटलीलाविशेषनिरसनं । नन्दनन्दनस्य मथुरादिगमनवादनिरसनं । अप-

कटलीलागतस्वकीयात्ववादरूपविमतदुःशैलारोहणसोपानपङ्क्तिनिरसनं । तत्र यो-
गमायाकार्य्यस्य नश्वरत्वहेयत्ववादनिरसनं । वस्त्रहरणलीलायां राधिकादीनामनू-
ढात्ववादनिरसनं । नन्दनन्दनस्य यथा वसुदेवनन्दनः प्रकाशः तथा राधिकादीनां
सत्यभामाद्यः प्रकाशरूपा इति निरूपणं । प्रकटलीलागतस्वकीयात्ववादनिरसनञ्च ।
रागमार्गस्य शुद्धतास्थापनं । साधनचतुष्टयनिरूपणं । साधकरूपसिद्धरूपयोः
भेदनयोर्विलक्षणकथनं । त्रिविधभावकरनिरूपणं । चतुर्विधलीलावकरनिरू-
पणं । चतुर्विधसाधनावकरनिरूपणं । द्विविधालम्बनावकरनिरूपणं । द्विविधाश्र-
यावकरनिरूपणं । द्विविधकालावकरनिरूपणं । एकविधयोगमायावकरनिरूपणञ्च ।
लीलायां विरुद्धवादखण्डनं । समर्थोत्कर्षप्रदर्शनं । तत्र श्रीकृष्णस्य सर्व्वोत्कर्षनिरू-
पणञ्च । लीलाया नित्यत्वव्यवस्थापनञ्च ।

CLASSIFICATION.

I.—VEDA S'ÁSTRA.
- *a.* Saṅhitá (hymns).
- *b.* Bráhmaṇa (ceremonials).
- *c.* Áraṇyaka (do. appropriate for forest life).
- *d.* Upanishad (theology).
- *e.* Vaidika (Sútras, rituals, phonetics, &c.).

II.—AITIHÁSIKA S'ÁSTRA.
- *a.* Itihása (history).
- *b.* Puráṇa (ancient legends).

III.—KÁVYA S'ÁSTRA.
- *a.* Kávya (poems).
- *b.* Náṭaka (drama).
- *c.* Champú (poetico-prose compositions).
- *d.* Kosha (miscellaneous poetical collections).
- *e.* Upákshyáṇa (tales and romances).

IV.—ABHIDHÁNA S'ÁSTRA (lexicography).

V.—VYÁKARAṆA S'ÁSTRA (grammar).

VI.—CHHANDAH S'ÁSTRA (versification).

VII.—ALAṄKÁRA S'ÁSTRA (rhetoric).

VIII.—JYOTISHA S'ÁSTRA (astronomy and astrology).

IX.—SMṚITI S'ÁSTRA (law, civil and canonical).

X.—SAṆGÍTA S'ÁSTRA (music).

XI.—SILPA S'ÁSTRA (arts).

XII.—KÁMA S'ÁSTRA (erotics).

XIII.—DARSÁNA S'ÁSTRA (philosophy).
- *a.* Sáṅkhya (hylotheistic).
- *b.* Nyáya (dialectic).
- *c.* Vais'eshika (physical).
- *d.* Mimáṅsá (ritualistic).
- *e.* Vedánta (monotheistic).
- *f.* Yoga (theocratic).
- *g.* Aparadársaniṅa (minor systems of philosophy).

XIV.—Bhakti S'astra (faith).
XV.—Tantra S'ástra (mysticism).
XVI.—Vaidyaka S'ástra (medicine).
XVII.—Jaina S'astra (Jaina religion).
XVIII.—Bauddha S'ástra (Buddhist religion).
XIX.—Anirdishṭa (miscellaneous).

CLASSIFIED INDEX.

	No.	Page
I.—Veda S'ástra.		
1.—*a. Sañhitá.*		
Mahánámní-paris'ishṭa, ...	1590,	161
Nivid and Prayüga, ...	1575,	150
Pavamána, ...	1440,	50
Pavamána and Vámana S'úktas, ...	1382,	15
1.—*b. Bráhmaṇa.*		
Chhándogya Bráhmaṇa, ...	1379,	13
1.—*c. Áraṇyaka.*		
1.—*d. Upanishad.*		
Aitareyopanishad-bháshya-ṭíká, ...	1487,	83
Ás'ramopaníshad, ...	1596,	164
Átharvaṇopanishad-bháshya, ...	1372,	9
Gauḍapáda-bháshya-ṭíká, ...	1482,	79
Káṭhakopanishad Bháshya, ...	1373,	9
Máṇḍukyopanishad Bháshya, ...	1374,	10
Niguḍártha-dípiká, ...	1472,	71
Paiṅgala Upanishad, ...	1409,	31
Taittiríyopanishad Bháshya, ...	1370,	8
1.—*e. Vaidika.*		
Ádhána-nirúpaṇa, ...	1394,	21
Ádhánánvárambhaṇíya-hotra, ...	1369,	7

	No.	Page
Ádhána-prakaraṇa, ...	1564,	141
Ádhána-práyas'chitta, ...	1552,	132
Ádhána-prayoga, ...	1365,	5
Ádhánesḥṭi, ...	1407,	30
Agnihotra-prayoga, ...	1390,	19
Agnyádhána-paddhati, ...	1416,	36
Aikáhika-cháturmásya-prayoga, ...	1556,	134
Aishṭika-práyas'chitta, ...	1553,	133
Anukramaṇiká-vivaraṇa, ...	1512,	105
Ápastamba Sútra, ...	1685, 1686	261, 262
Apatnikádhána-nirṇaya, ...	1424,	41
Ashtávikṛiti-vivṛiti, ...	1492,	87
Ás'valáyana-sútra-prayoga-dípiká, ...	1387,	17
Baudháyana-cháturmásya Sútra, ...	1574,	150
Baudháyana Daidhakáṇḍa, ...	1571,	146
Bháradvája-paribháshá-sútra, ...	1368,	7
Bháradvája Sútra, ...	1395,	21
Bodháyana Sútra, ...	1425,	41
Brahmatva-prayoga, As'valáyana, ...	1363,	4
Chhalákshara, ...	1559,	136
Dars'a-páúrnamseshṭi-prayoga, ...	1386,	17
Dars'a-púrṇamása-prakaraṇa, ...	1554,	133
Dars'a-púrṇamása-práyas'chitta-prakaraṇa, ...	1555,	134
Dhátu-lakshaṇa, ...	1591,	161
Dvádas'áha-hotra-prayoga, ...	1383,	15
Ekáha-pras'na, ...	1461,	64
Gṛihya-vivaraṇa, ...	1679,	255
Hiraṇyakes'í Sútra, ...	1375, 1473, 10,	72
Jaṭápaṭala-dípiká, ...	1525,	115
Jyotsná, ...	1505,	100
Kalpa-vivaraṇa, ...	1400,	25
Kapardi-bháshya, ...	1469,	70
Laghuvṛitti, ...	1380,	13
Maitrávaruṇa-prayoga, ...	1388,	18
Mitravindeshṭi, ...	1572,	146
Náda-káriká-vṛitti, ...	1434,	47
Nakshatreshṭádi, ...	1570,	145

	No.	Page
Neshṭri-prayoga, ...	1411,	33
Pavamána-vidhi, ...	1384,	16
Prátís'ákhya-bháshya, ...	1450,	55
Práyas'chitta, As'valáyaniya, ...	1576,	151
Prayoga-ratna, ...	1465,	66
Rahasya-chhaláksharа, ...	1420,	38
Ṛig-vidhána, ...	1519,	111
Ṛik-sañkhyá-paris'ishṭa, ...	1588,	160
Sámánya Sútra, ...	1521,	112
Soma-prayoga, ...	1393, 1463, 20,	65
Somotpatti, ...	1589,	160
Subrahmaṇya-prayoga, ...	1366,	6
S'ulva-pradípa-vivaraṇa, ...	1459,	63
Suparṇa-chiti-paddhatí, ...	1460,	64
S'vara-mañjarí, ...	1429,	44
Uhachhaláksharа, ...	1415,	35
Vṛihad-ṛig-vidhána, ...	1518,	110
Vyúha-navarátra, ...	1592,	161
Yajñatantra-sudhánidhí, ...	1391,	19
Yajurvedi-kusaṇḍiká, ...	1528,	117

II.—Aithiha'sika S'as'tra.

2.—*a. Itihása.*

Adhyátma-Rámáyaṇa, ...	1501,	94
Bhávártha-rámáyaṇa, ...	1402,	26
Sanatsujátíya-vivaraṇa, ...	1494,	90
Saubhari Sañhitá, ...	1476,	75
S'ríharsha Charita, ...	1454,	57
Vṛihannárada Pañcharátra, ...	1704,	274

2.—*b. Puráṇa.*

Anvayavodhiní, ...	1562,	140
Bhágavata-kaumudí, ...	1641,	212
Chaṇḍíka-bháshya, ...	1698,	270
Ekámra-chandriká, ...	1560,	136
Ekámra-Puráṇa, ...	1561,	138

	No.	Page
Gaṇesa Gítá, ...	1403,	27
Gaṇes'a-sahasra-náma-vyákhyá, ...	1410,	32
Kártyaviryárjuṇa-dípadána-prayoga, ...	1620,	196
Krama Sandarbha, ...	1656, 1659, 1660, 1667,	231, 235
... ...	1668, 1669,	243, 244, 245
Nárada Puráṇa, ...	1680,	255
S'iva Gítá, ...	1488,	84
Táratamya-stavavyákhyá, ...	1385,	16
Váyu Puráṇa, ...	1678,	252

III.—Kávya S'ástra.

3.—*a. Kávya.*

Aniyasí-ṭíká, ...	1632,	206
Bhaṭṭibodhiní, ...	1637,	209
Dípiká *alias* Naishadha-dípiká, ...	1506,	101
Gaṅgádeví-stottra, ...	1623,	199
Gaṅgáshṭaka, ...	1628,	203
Gauráṅga-smaranaikádas'aka, ...	1624,	200
Gíta-govinda-ṭíka, ...	1397,	*22
Jagachchandra-chandṛíká, ...	1421,	39
Harsha-ṛidaya, ...	1639,	211
Kathá-kalpa-taru, ...	1405,	29
Lalitá-stava-ratna, ...	1509,	103
Mana-charitra, ...	1438,	49
Rádhá-rasa-mañjarí, ...	1627,	202
Rádhá-vinoda-vyákhyá, ...	1718,	299
Rámalílámrita, ...	1533,	120
Rámalílámṛíta-krama-dípiká, ...	1534,	120
Rasika-rañjiní, ...	1712,	294
Sis'upála-badha-ṭíká, ...	1595,	163
Saubhágya-varddhiní, ...	1716,	298
S'rí-rámachandráryáshṭottara-s'ataka, ...	1378,	12
Stavávali, ...	1626,	201
Subodhiní, ...	1636,	209
Súryas'ataka-ṭíká, ...	1643,	214

	No.	Page
Vaishamyoddharaṇí, ...	1644,	215
Vidvanmanoharâ, ...	1711,	294
Vyákhyá-sudhá, ...	1717,	298

3.—*b. Náṭaka.*

Govinda-vallabha Ṇáṭaka, ...	1672,	247
Jagannátha-vallabha Náṭaka, ...	1565,	142
Mudrárákshasa-purvvapíṭhiká, ...	1654,	227
Vidagdha-mádhava, ...	1609,	172

3.—*c. Champú.*

Damayantí-champú, ...	1412,	33
Prahláda Champú, ...	1427,	42

3.—*d. Kosha.*

Nítis'ataka, ...	1423,	40
Rasapradípa, ...	1710,	292
Sadupahára-ratnákara, ...	1661,	236
Vidvad-bhushaṇa, ...	1430,	44

3.—*e. Upákshyáṇa.*

IV.—Abhidhána S'ástra.

Anekártha-mañjarí, ...	1404,	28
Anekártha-saṅgraha, ...	1587,	159
Kámadhenu, ...	1631,	205
Námamálá *alias* S'íghrabodhiní, ...	1578,	152
Padachandṛiká Amarakosha-vyákhyá, ..	1702,	273
S'abdárṇavábhidhána, ...	1490,	85
Vaishṇavábhidhána, ...	1625,	200
Vibudhopades'a, ...	1462,	65
Vís'vaprakás'a, ...	1581,	154

	No.	Page
V.—Vyákaraṇa.		
Dhátupáráyaṇa, ...	1640,	212
Mugdhabodha-ṭíká, ...	1604, 1605,	169, 170
Prákṛitapáda-ṭíká, ...	1594,	162
S'abda-kaustubha, ...	1464,	65
Sárasvatí-prakṛiyá, ...	1401,	26
Setu-sañgraha, ...	1540,	123
Sphoṭa-tattva, ...	1431,	45
Subodhiní, ...	1417,	36
Vákya-váda, ...	1692,	265
VI.—Chhandah.		
Piñgala-ṭíká, ...	1608,	172
Subodhiní, ...	1715,	297
Vṛitta-muktávalí, ...	1441,	50
VII.—Alankára.		
Alañkára-kaustubha, ...	1662,	237
Alañkára-kaustubha-ṭíká, ...	1663,	239
Alañkára-sañgraha, ...	1612,	174
Ekashashṭyalañkára-prakás'a, ...	1447,	53
Kávyaprakás'ádars'a, ...	1526,	115
Kávyaprakás'a-ṭíká, ...	1527,	116
Kávya-prakás'a-rahasya-prakás'a, ...	1651,	224
Kávyaprás'a-ṭíká, ...	1681,	258
Kávyaprakása-vistáriká, ...	1638,	210
Sárabodhiní, ...	1432,	46
VIII.—Jyotisha.		
Áryabhaṭṭa-siddhánta, ...	1566,	142
Bṛahma-siddhánta, ...	1569,	145
Daivajña-bándhava, ...	1477,	76
Daivajña-vallabha, ...	1633,	206
Hasta-sañjívana, ...	1514,	106
Jyotisha, ...	1455,	60
Jyotisha-ratna-málá, ...	1426,	42
Karma-prakás'a-vṛittí, ...	1524,	114

	No.	Page
Mahá-siddhánta, ...	1568,	144
Muhúrta-ratnákara, ...	1694,	266
Pañchas'vara, ...	1478,	76
Parás'ara-horá, ...	1515,	107
Ramala-pras'na, ...	1508,	102
Ramala-sára, ...	1479,	77
Rekhájátaka-sudhákara, ...	1517,	109
Sañhitá-vivṛiti, ...	1491,	86
Satkṛitya-muktávalí, ...	1664,	240
S'is'uhitá, ...	1615,	176
Upades'a-sútra-vivṛiti, ...	1523,	113
Vádaráyana-prasṇa, ...	1522,	113
Vásaná-bháshya, ...	1389,	18
Vṛihajjátaka, ...	1376,	11
Vyása-siddhánta, ...	1567,	143

IX.—Smṛiti S'a'stra.

Aparárka, ...	1684,	260
Dáyadípa, ...	1671,	246
Gayá-kṛitya, ...	1599,	166
Jayasiñha Kalpadruma, ...	1705,	276
Kálanirṇaya-prakás'a, ...	1706,	284
Kálatattva-vivechana, ...	1371,	8
Maṅgala-pujá-prayoga, ...	1367,	6
Nirṇayámṛíta, ...	1707,	285
Prayoga-chúḍámaṇí, ...	1396,	22
Práys'chitta-sañkshepa, ...	1580,	153
Sañkalpa-kaumudí, ...	1649,	222
Sannyása-gráhya-paddhati, ...	1377,	11
Sañskára-paddhati, ...	1392,	20
Siñha-siddhánta-sindhu, ...	1621,	197
Smṛiti-sára, ...	1642,	213
Smṛiti-sudhákara, ...	1699,	271
S'ráddha-chintámaṇí, ...	1650,	223
S'ráddha-darpaṇa, ...	1653,	226
S'ráddha-káṇḍa, ...	1701,	273

	No.	Page
Sráddha-karma-vidhi, ...	1690,	264
Suddhyádi-saṅgraha, ...	1539,	123
Suddhyadi-vyávasthá-saṅkshepa, ...	1550,	130
Suryárghyadána-prayoga, ...	1582,	156
Tithi-nirṇaya, ...	1689,	264
Varsha-kaumudí, ...	1530,	118
Vṛihaspati Saṅhitá, ...	1516,	108
Vyavasthá-sárasaṅgraha, ...	1708,	289
Yas'ovanta-bháskara, ...	1697,	269

X.—Saṇgíta S'a'stra.

XI.—Silpa S'a'stra.

XII.—Ka'ma S'a'stra.

Rasika-ranjiní, ...	1712,	294

XIII.—Darsa'na S'a'stra.

13.—*a. Sáṅkhya.*

13.—*b. Nyáya.*

A'khyáta-vichára, ...	1541,	124
Anumáṇa-chintámaṇi Ṭippaní, ...	1601,	167
Anumityádi-vádhánta-ṭíká, ...	1542,	124
Apúrva-váda-rahasya, ...	1538,	122
Bhásháratna, ...	1719,	300
Bháva-dípiká, ...	1408,	31
Chintámaṇi-prakás'a, Anumáṇa-khaṇḍa, ...	1546,	126
Chintámaṇi-prakás'a, Pratyaksha-khaṇḍa, ...	1545,	126
Guṇasára-mañjarí, ...	1453,	56

	No.	Page
Hetvábhásha-didhiti-ṭippaní, ...	1448,	54
Lilávatí-rahasya, ...	1611,	173
Manyáloka-darpaṇa, ...	1548,	128
Nis'chayatva-nirukti, ...	1428,	43
Nyáya-ratnamálá, ...	1557,	134
Nyáya-síddhánta-mañjarí-dípiká, ...	1452,	56
Nyáya-trisútrí-vártika, ...	1504,	100
Nyáya-vártika-tátparya-ṭíká, ...	1543,	125
Padártha-khaṇḍana-ṭíppaní, ...	1495,	91
Paroksha-jñána, ...	1439,	49
Pratyksha-maṇidídhiti-vyákhyá-vivechana, ...	1547,	127
Pravartaka-jñána-nirúpaṇa, ...	1593,	162
S'ábda-bodha-prakṛiyá, ...	1695,	267
S'abda-prámánya-rahasya, ...	1610,	173
S'abdas'akti-prakás'iká-prabodhini, ...	1544,	125
S'aktiváda, ...	1537,	122
Sámánya-lakshaṇa-dídhiti-ṭippaní, ...	1419,	54
Tarka-prasaṅga, ...	1442,	51
Tarka-saṅgraha Ṭíká, ...	1683,	259
Upamána-khaṇḍa, ...	1652,	225
Vidiváda-ṭíká, ...	1531,	119

13.—*c. Vais'eshika.*

Tarkámṛita, ...	1451, 1510,	55, 103
Vaishayika-sútropaskára, ...	1606,	170

13.—*d. Mimáńsá.*

Bháshá-ratna, ...	1532,	119
Bhaṭṭa-dípiká, ...	1583,	156
Mímańsá-s'ástra-sarvas'va, ...	1507,	102
Mímáńs'á-vártika, ...	1577,	151
Pramáṇa-páráyaṇa, ...	1499,	93
Púrva-mimańsá-saṅgraha, ...	1498,	92
Siddhántales'a-gúḍártha-prakás'a, ...	1597,	165

	No.	Page
Tantraratna-ṭíká, ...	1586,	159
Víhára-vápí, ...	1381,	14

13.—*e. Vedánta.*

Advaita-siddhánta-vidyotana, ...	1444,	52
Advaita-siddhi, ...	1503,	98
Advaita-siddhiyupanyása, ...	1558,	135
Aká'sopanyása, ...	1443,	51
Amṛita-varshiṇí, ...	1437,	48
Átmabodha Ṭíká, ...	1677,	252
Bhagavadgítá-bháshya, ...	1563,	141
Brahmámṛíta-varshíní, ...	1484,	81
Das'as'lokí, ...	1535,	121
Kaivalya-dípiká, ...	1466,	67
Laghu-chandríká, ...	1500,	94
Les'a-saṅgraha, *alias* Mímáñsá-les'a-saṅgraha, ...	1579,	153
Nyáya-makaranda, ...	1682,	259
Pañcha-bhúta-viveka-dípiká, ...	1471,	71
Pañcha-tattva-prakás'a, ...	1436,	48*
Ratna-traya-parikshá-saṭíka, ...	1688,	263
Sahasropades'í, ...	1474,	73
S'ántirasa-náṭaka *alias* Dvádas'a-mahávákya-siddhánta,	1696,	268
S'ástra-siddhánta-les'a-saṅgraha, ... 1496,	1573,	91, 147
Sidhánta-chandṛiká, ...	1493,	89
Siddhánta-chandriká-ṭíká, ...	1497,	92
Siddhánta-vindu, ...	1483,	80
Siváshṭamúrti-tattva-prakás'a, ...	1687,	262
S'rutisárasamuddharaṇa,...	1584,	157
Tattva-saṅgraha, Vedánta-tattva-traya-nirúpaṇa,	1691,	265
Tattva-sára, ...	1585,	158
Upades'a-sahasrí, ...	1475,	74
Vákya-sudhá-vivaraṇa, ...	1445,	52
Vedánta-kalpa-latá, ...	1414,	34
Vedánta-kalpataru-parimala, ...	1413,	34

	No.	Page
Vedánta-sañjñá-nirúpaṇa, ...	1485,	82
Vijñána-navaka, ...	1720,	300
Vivaranopanyása, ...	1433,	46
Vivèka-sára, ...	1399,	24

13.—*f. Yoga.*

Haṭadípiká-ṭíká, ...	1513,	105
Jívanamukti-viveka, ...	1486,	82
Kapila-gítá, ...	1676,	251
Yoga-tárávalí, ...	1675,	250

13.—*g. Aparadársanika.*

Bhagavadgítá-guḍártha-dípiká, ...	1364,	5
Bhagavadgítá-tátparyabodhiní, ...	1456,	61
Bhagavadgítá-ṭíká, Hariyasí, ...	1693,	266
Guḍártha-dípiká, ...	1470,	70
Pañcháli-bhagavadgítá-ṭíká, ...	1703,	274

XIV.—Bhaktí S'a'stra.

Adhyátma-bhágavata, ...	1457,	62
Bhagavad-bhaktí-chandrikollása, ...	1468,	69
Bhagavata-sandarbha, ...	1666,	242
Bhaktí-rasáyana, ...	1458,	62
Dása-bodha, ...	1406,	29
Govinda-virudávalí, ...	1673,	248
Haritattva-muktáváli, ...	1489,	85
Kṛishṇa-sandarbha, ...	1658,	234
Nibandha-tattva-dípa, ...	1435,	47
Parmártha-sandarbha, ...	1657,	233
Prárthaná-s'ataka, ...	1600,	167
Príti-sandarbha, ...	1665,	241
Rañgabhṛiṅgavallí, ...	1419,	38
Sára-sañgraha, ...	1722,	303

	No.	Page
S'ríkṛishṇa-stavamálá, ...	1614,	175
Stavamálá, ...	1529,	117
Tattva-sandarbha, ...	1670,	245
Vihári S'atasayyá, ...	1398,	23
Vilakshaṇa-chaturdas'aka, ...	1622,	199

XV.—Tantra S'ástra.

Abhisheka-paddhati, ...	1536,	121
Ágama-kaumudí, ...	1549,	129
Bháva-chintámaní, ...	1520,	112
Bhútaḍámara Tantra, ...	1598,	165
Krama-dípiká, ...	1551, 1645,	132, 215
Lalitá-rahasya, ...	1674,	249
Mantra-bhágavata, ...	1511,	104
Mantra-chandriká, ...	1709,	291
Mantra-chintámaṇi, ...	1619,	195
Mantra-mahodadhi-nauká, ...	1713,	295
Mantra-mahoddhi-padárthádars'a-ṭíká, ...	1714,	296
Nírájana-prakás'a, ...	1603,	169
Syámá-kalpa-latiká, ...	1613,	175
Sádhana-dípiká, ...	1721,	301
Tárá-bhaktí-taraṅginí, ...	1607,	171
Tárá-vilásodaya, ...	1602,	16
Tripurá-paddhati, ...	1617,	182
Vidyá-kalpa Sútra, ...	1467,	69
Vṛihanníla Tantra, ...	1655,	229

XVI.—Vaidyaka S'ástra.

As'va-chikitsita, ...	1648,	221
As'va-vaidyaka, ...	1647,	217
Jvara-chikitsá, ...	1418,	37
Nánáushadha-vidhi, ...	1635,	208
Rasa-kaumudí, ...	1616,	178
Rasendra-chintámaṇi, ...	1422,	39
Sálahotra, ...	1646,	217

	No.	Page
Saṅjña-samuchhaya, ...	1481,	79
Siddhánta-chintámaṇi, ...	1634,	207
Suvodhiní, ...	1629,	203
Tattva-chandriká, ...	1630,	204
Vaidyarahasya-paddhati, ...	1480,	78
Vidyá-prakás'a-chikitsá, ...	1446,	53
Yogámṛita, ...	1618,	183

XVII.—Jaina S'ástra.

Syádváda-mañjarí, ...	1502,	97

XVIII.—Bauddha S'a'stra.

XIX.—Anirdishṭa.

Kapila Saṅhitá, ...	1362,	1
Paṅchakalpa-ṭíká, ...	1700,	272

INDEX TO VOL. IV.

PART I.

	Page
Abhinava Náráyaṇendra Sarasvatí,	83
Ádhána, ... 7, 21,	41
Ádhánánvármbhaṇiya-hotra,	7
Ádhána-nirúpaṇa,	21
Ádhána-prayoga,	5
Ádhánesḥṭi,	30
Adhyátma-Bhágavata,	62
Adhyátma-Rámáyaṇa,	94
Advaita-siddhánta-vidyotana,	51
Advaita-chandriká,	94
Aghoras'iva Áchárya,	47
Agni-chiti,	64
Agnihotra, ... 7,	19
Agnihotra-prayoga,	19
Agnishṭoma, ... 6,	10
Agnyádhána,	36
Agnyádhána-paddhati,	36
Agnádheya,	17
Ágráyana-hotra,	19
Aitareyopanishad-bháshya-ṭíká,	83
Aitareya Upanishad,	83
Ákásopanyása,	51
Ambá,	8
Amṛita-varshiṇí,	48
Amalánanda,	33
Ánanda Giri,	9
Ánandajñána,	79
Ánanda Tirtha, ... 8, 9,	10
Ananta Deva,	19
Anekártha-mañjarí,	28
Anubhutisvarúpa Áchárya	26
Anvárambhana,	7
Apastamva, ... 5, 17, 21,	63
Ápatnikádhána-nirṇaya,	41
Ápya Dikshita, 33, 76,	91
Arthapati,	57
Ashṭavikṛiti-vivriti,	87
Ásvaláyana, ... 4, 17, 19,	25
Ásvaláyana-brahmatra-prayoga,	4
Ásvaláyana-sútra-prayoga dípiká,	17
Átharvana Upanishad, 31,	71
Átharvanopanishad Bháshya,	9
Atharva Veda, ... 9,	10
Balabhadra Paṇḍita,	39
Bálakṛishṇa Sudhi,	44
Bána Bhaṭṭa,	57
Baudháyana,	41
Bhagavad-bhakti-chandrikollása,	69
Bhagavad Gítá, 5, 61, 70,	84
Bhagavadgítá-guḍártha-dípiká,	5
Bhagabadgítá-tátparyabodhiní,	61

	Page
Bhágavata,	34
Bhágavata Puráṇa, ..	16, 67
Bhagiratha Ávasthí,	39
Bhaktí-rasáyaṇa,	62
Bhámati,	33
Bháradvája,	1, 7, 21
Bháradvája-paribhásha-sútra,	7
Bháradvája Sútra,	21
Bhárati Tírtha,	71
Bhartrihari,	40
Bhásya,	33
Bhaṭṭa Náráyaṇa,	66
Bhaṭṭa Rámes'vara Surí,	66
Bhattojí Díkshita,	36, 65
Bhaṭṭotpala,	86
Bhávadípiká,	31
Bhávártha-rámáyaṇa,	26
Bháva Svámí,	25
Bhuvanes'vara,	1
Bibliotheca Indica,	86
Black Yajur Veda, ..	41, 72
Bodháyana Sútra,	41
Brahma,	4, 51, 89, 94
Brahmámṛita-varsiní,	81
Bráhmaṇa,	12
Brahmánanda Sarasvatí,	51, 94
Bṛihat Saṅhitá,	86
Chand,	67
Chhándogya Upanishad,	12
Chhándogya Bráhmaṇa,	12
Charaka Sautrámaṇi,	66
Chitrabhánu,	57
Chitsabhesánanda Tirtha,	51
Daivajña-bándhava,	76
Damayantí,	33
Damayantí-champú,	33
Dars'-a,	10, 17
Dars'a-paurnmeshṭi-prayoga,	17
Dása-bodha,	29
Das'as'lokí,	80
Das'as'lokí-ṭíká,	80
Devanátha Tarkapañchánana,	53
Dhanvantari,	53
Dhṛitaráshtra,	90
Durgá,	6
Dvádas'áha,	15
Dvádas'áha-hotra-prayoga,	15
Ekáha,	64
Ekáha-pras'na,	64
Ekáksharí-ṭíká,	26
Ekámra-kshetra,	1
Ekashashṭyálaṅkára-prakáśa,	53
Gaṇes'a,	32
Gaṇesa-Gítá,	27
Gaṇes'a-sahasra-náma-vyákhyá,	32
Gaṇapati Upanishad,	71
Gaṅgárama Jadí,	55
Garga,	42
Gauḍapáda-bháshya-ṭíká,	79
Gítagovinda,	22
Gítagovinda-ṭíká,	22
Gítagoviuda-ṭippani,	22
Goládhyáya,	18
Gopála Bhaṭṭa Ḍáva,	32
Govardhana Bhaṭṭa,	36
Govinda Díkshita,	41
Govinda Nyáyálaṅkára Bhaṭṭáchárya,	31
Govindánanda Sarasvatí,	46
Gṛihaya Sútra,	21
Guḍártha-dípiká,	5, 70
Guṇasára-mañjari,	56
Hari,	44
Harihara,	66
Haritattva-muktávalí, ..	84

	Page
Harsha-kávya,	57
Hayagríva,	87
Hemádri Deva,	67
Hetvábhásha-didhiti,	54
Hetvábhásha-didhiti-ṭippaní,	54
Hiouen Thsang,	57
Hiraṇyakes'i, 10,	72
Hiraṇyakes'i Sútra, 10,	72
Indradyumna,	1
Ishṭi, 7,	17
Ishṭiprayoga,	30
Jádava,	67
Jagachchandra,	39
Jagachchandra-chandríká,	39
Jagadís'a Tarkálaṅkára Bhaṭṭáchárya,	55
Jagajjívana,	48
Jaimini,	92
Jájapura,	1
Jagannátha,	1
Jánakinátha Chúḍámaṇi Bhaṭṭáchárya,	31
Janárdana,	26
Jayadeva,	22
Jayakṛishṇa,	36
Jayaráma Nyáyapañchánana, 53,	54
Jivanmukti-prakraṇa,	82
Jívanmukti-víveka,	82
Jvara-chíkitsá,	37
Jyotisha,	60
Jyotisha-ratna-málá,	42
Jyotishṭoma,	10
Kádambari,	57
Kaivalya-dípiká,	67
Kaivalyánanda Yogindra,	84
Kaivalyendra Sarasvatí,	83
Kálidása,	39
Kálatattva-vivechana,	8
Kalpa-Sútra, 7, 41, 10, 64, 70,	72
Kalpataru,	33
Kalpa-vivaraṇa,	25
Kámarája,	67
Karmes'vaṅaka,	16
Kás'inátha Basáka,	85
Kásinátha Trimbak Telang,	57
Kapardi-bháshya,	70
Kapardi S'vámí,	70
Kapila,	1
Kapila Saṅhitá,	1
Kathá-kalpa-taru,	29
Káṭhakopanishad Bháshya,	9
Kathá-saritságara,	29
Kaṭha Upanishad,	9
Kávya-prakása,	46
Kes'ava Paṇḍita,	42
Konárka,	1
Kṛishṇa, 1, 23, 37, 62,	69
Kṛishṇa Sesha,	45
Kṛishṇa Tírtha,	74
Kṛishṇa Bhaṭṭa,	13
Kuvera,	57
Laghu-chandriká,	94
Laghuvṛitti,	13
Lakshmídeva,	56
Lakshmínṛisiṅha Bhaṭṭa,	77
Laugákahi Bháskara,	92
Mádhava Áchárya, 63,	82
Mádhava Deva, 8, 14,	56
Mádhusúdana,	87
Mádhusúdana Sarasvatí, 5, 34, 62, 70, 80,	94
Mádhusúdaní-ṭíká,	5
Mahábhárata, 33, 57,	90
Mahádeva,	67
Mahágaṇesa Puráṇa,	27

	Page
Mahámúdgala Áchárya,	12
Mahákavi Chakrachuḍámaṇi,	57
Mahákshapaṇaka,	28
Mahávṛata,	15
Mahu,	13
Maitrávaruṇa,	18
Maitrávaruṇa-prayoga,	18
Málava,	57
Mana-charitra,	49
Mánáṅka Mahíbhuka,	22
Manchanáya,	17
Mándukya Upanishad, 10,	79
Máṇḍukyopanishad-bhashya,	10
Mañgala-chaṇḍí,	6
Mañgala-púját-prayoga,	6
Mañjanátha,	17
Matsya-Puráṇa,	84
Mitra,	15
Mukanda Govinda, 48,	81
Muktáphala,	67
Müller,	54
Ṇáda-káriká-vṛitti,	47
Naimisáraṇya,	94
Nala,	33
Nárada,	94
Naranáráyaṇa,	72
Nars'iñha Suri,	44
Náráyaṇa,	55
Náráyaṇa Tírtha,	94
Neshṭri-prayoga,	32
Neshṭris,	32
Nibandha-tattva-dípa,	47
Niguḍhártha-dípiká,	71
Nilakaṇṭha, 48,	55
Nirmaláñjana,	93
Nis'chayatva-nirukti,	43
Níti-s'ataka,	40
Nyáya-síddhánta-mañjari, 31,	56
Nyáya-síddhánta-mañjari-dípiká,	56
Nyáya-síddhánta-mañjari-vyákhyá,	31
Nyáya-suddhi,	93
Nyáya-vithi,	93
Padártha-khaṇḍana Ṭíppaní,	19
Paiṅgala Upanishad,	31
Pañcha-bhúta-viveka,	71
Pañcha-bhúta-viveka-dípiká,	71
Pañchasvará,	76
Pañcha-tattva-prakás'a,	48
Páṇíni,	65
Parimala-ṭíká,	33
Paroksha-jñána,	49
Párvatí Pariṇaya,	57
Parus'aráma Muṇi,	69
Pashubandha,	41
Pavamána, 14, 16, 17,	50
Pavamána-homa,	50
Pavamána-vámana-sukta,	14
Pavamána-vidhi,	16
Piṅgala,	31
Prabhákara,	93
Prahláda,	42
Prahláda Champu,	42
Prajápati,	76
Prakaraṇa-Panchíká,	93
Pramáṇa-páráyana,	93
Prátis'ákhya, 54,	87
Prátis'ákhya-bháshya,	54
Prayoga-chuḍámaṇi,	22
Prayoga-ratna,	66
Purṇamása, 10,	17
Púrva-mimáñsa-saṅgraha,	92
Pushkara,	1
Rádhákṛishṇa Vedántavágís'a,	89
Raghudeva Tarkálaṅkára,	43

	Page
Rághava,	84
Raghunandana,	22
Raghunátha, 8,	36
Rághunátha Siromaṇi,	54
Raghuvañs'a,	39
Rahasya-chhalákshara,	38
Rádhákánta Deva, Rájá Sír,	85
Rájasúya,	72
Ráma, 12, 33, 89,	94
Rámachandra,	64
Rámabhadra Yatí,	89
Rámakaṇṭha,	47
Rámakṛishṇa,	71
Rámakṛishṇa Mís'ra,	89
Rámakiñkara,	48
Ramala-sára,	77
Rámánanda Sarasvatí,	81
Ráma Sunyamin,	89
Ráma Tirtha, 73,	74
Rámarája,	67
Rámáryá-s'ataka,	12
Rámáyaṇa, 26,	94
Raṅgáchárya,	37
Raṅgarája Dikshita,	91
Raṅgavṛiṅgavallí,	37
Rasendra-chintámaṇi,	39
Ratna-kosha,	49
Ratnávalí,	57
Rig Veda, 14, 54, 83,	87
Rik Saṅhitá,	88
Rudra Áchárya,	44
S'abda-kalpadruma,	85
S'abda-kaustubha,	65
S'abdárṇavábhidhána,	85
Sachchidánanda Tírtha,	51
Sahasropades'í,	73
Sálikà,	93
Sálikaṇtha Mis'ra, Mahá Mahopadhyáya,	93
Sámánya-lakshaṇa-dídhiti,	54
Sámánya-lakshaṇa-dídhiti-ṭíppani,	54
Sámánya-sútra-bháshya,	70
Sáma Veda, 12,	35
Sámba,	1
Samráṭ Sthapatyagnichit,	64
Sanatasujáta,	90
Sanatsujátíya-vivaraṇa,	90
Saṅhitá-vivṛiti,	86
Saṅjña-samuchchaya,	79
Saṅkara, 9, 33, 46, 52, 73, 79, 80, 81, 83, 84,	91
Saṅkaránanda,	9
Saṅkaránanda Sarasvatí,	61
Saṅskára-paddhati,	20
Sannyása-gráhya-paddhati,	11
Sannyása-prayoga,	11
Sannyásí,	11
Saptas'ati,	40
Sapta Súṭrí,	11
Sárabodhiní,	46
Sárasvata,	26
Sarasvati-prakṛiyá,	26
Sástra-siddhanta-les'a-sangraha,	91
S'ats'ayiyya,	23
Satyajita,	1
Saubhari,	75
Saubhari Saṅhita,	75
S'aunaka,	54
Sáyaṇa Áchárya, 19,	24
Siddhánta chandriká,	89
Siddhánta-chandriká-ṭíká,	92
Siddhánta-kaumudi,	36
Siddhánta-les'a,	91
Siddhánta-Síromaṇi,	18
Siddhánta-vindu,	80
Síva, 1,	84

	Page
Sivachandra, ...	92
Sivachandra Siddhánta, 89,	92
Sivadatta Mis'ra, ...	79
Siva Gítá, ...	84
Soma-prayoga, ... 20,	65
Sphoṭa-tattva,.....	45
Sphoṭa-váda, ...	45
Sríharsha, ...	57
Sríharsha-charita, ...	57
Sríharsha Deva,.....	39
Sríkaṇṭha, ...	56
S'ríkṛishṇa Nyáyvágís'a Bhaṭṭáchárya,.....	31
S'ṛipati, ...	77
S'rípati Bhaṭṭa, ...	42
S'rírámа-chandráryashṭottara-s'ataka, ...	12
S'rívatsa S'armá,.....	46
S'rívikrama,.....	33
Subodhiní, ...	36
Subrahmaṇya,.....	14
Subrahmaṇya-prayoga, ..	6
Subrahmaṇya Sáma, ...	6
Suddhánanda,.....	79
Sulva-pradípa,.....	63
Sulva-pradípa-vivaraṇa,..	63
Sulva-sútra,.....	63
Sundararája, ...	63
Suparṇa-chití-paddhati,..	64
Súta, ...	94
Surya,.....	1
Suryadása, ...	64
S'vara-mañjarí, ...	44
Svayamprakás'a Yati, ..	84
Taittiríya Saṅhitá,.....	41
Taittiríya Upanishad, ..	8
Taittiríyopanishada bháshya, ...	8
Tarkámṛita,.....	55
Tarkámṛita-chasaka, ...	55
Tarka-prasaṅga,.....	51
Táratamya-stava, ...	16
Táratamya-stava-vyákhya,	16
Tawney, C. H.,.....	40
Tryambaka,.....	13
Udyoga Parva, ...	90
Uhachhalákshara, ...	35
Uhagáṇa,.....	35
Upades'a-sahasrí,.... 73,	74
Upanishada-bráhmaṇa, ..	12
Utkala, ...	1
Uvaṭa,.....	54
Váchaspati,.....	33
Vaidyarahasya Paddhati,	78
Vaishnava,.... 1, 37, 42,	62
Vajraṭa, ...	55
Vákya-sudhá,.....	52
Vákya-sudhá-vivaraṇa, ..	52
Vallabháchárya,.....	37
Válmíkí, ... 26,	94
Vámana S'ukta, ...	14
Vañsidhara,.....	78
Vanájimas'vani-raṇjana,..	50
Varáha Mihira,..... 11,	86
Varuṇa, ...	15
Vásaná-bháshya,.....	18
Vásavadattá, ...	57
Vásudeva, ...	1
Vedánta-kalpalatá,.....	34
Vedánta-kalpataru-parimala, ...	33
Vedánta Kalpalatá-tiká,	34
Vedánta-sañjná-prakṛiyá,	82
Vedánta-ṣañjñá-nirupaṇa,	82
Venidatta, ...	48
Vibudhopades'a,.....	65
Vidvad-bhushaṇa, ...	44
Vidyá-kalpa Sútra, ...	69
Vidyápati, ...	78
Vidyá-prakás'a-chikitsá,..	53

	Page
Vidyáraṇya Svámí, ...	82
Viháravápí, ...	14
Víhárídása, ...	23
Víhári S'atsayyá, ...	23
Vinduságara, ...	1
Viṭṭhala, ...	16
Virajá Kshetra, ...	1
Vishṇu, ...	1
Vis'vanátha, ...	8
Vivaraṇopanyása, ...	46
Viveka-sára, ...	24
Vis'ves'vara Sarasvatí, 70,	80
Vopadeva, ...	67
Vṛihajjátaka, ...	11
Vrihat Saṅhitá, ...	86
Vṛítta-muktávali, ...	50
Vyádí, ...	87
Vyáli, ...	87
Vyása,.... 33, 48, 81, 87,	94
Yajñatantra-sudhánidhi,	19
Yudhishṭhira, ...	75
Yajur veda, ...	72

00051009

Digitized with financial assistance from the
Government of Maharashtra
on 18 July, 2018